

ФРАНК ХЪРБЪРТ

БЯЛАТА ЧУМА

Превод от английски: Вакрилен Кильовски, Николай Зарков, 1995

chitanka.info

*На Нед Браун
за годините приятелство.*

ПРЕДИСЛОВИЕ

ФИНТЪН КРЕЙГ ДОХЪНИ

Жаждата за власт у ирландците е не по-малко силна в сравнение с хората от други народи. Това е жажда за Превъзходството, което дава власт над другите. И все пак, у нас, ирландците, тя е малко по-особена, тъй като ние сме загубили изконните си ценности — простичките закони, домът и семейството, които лежат в основата на обществото. Прокатолическите правителства всяват смут у нас. Те непоколебимо налагат съществуването на широка пропаст между Господари и Поданици, като вторите са по-многобройни от първите, разбира се. Понякога това се налага ловко, както е било в Америка: постепенно натрупване на власт, закон над закона... и всичко това се направлява от един елит, чийто монопол се заключава в добро владееене на езика на несправедливостта. Не винете Господарите! Това разделение изисква и покорни поданици. Това е съдбата на всяко правителство, включително и на руския марксизъм. У хората в Съветския съюз се наблюдава едно странно предразположение: те изграждат почти точно копие на царските режими: същата параноя, същата тайна полиция, същите недосегаеми военни, черни роти, лагери на смъртта в Сибир, същия призрак на терора, сковаващ творческото въображение и депортиране на тези, които не могат да бъдат купени или ликвидирани. Това е ужасяващият, хартиен дракон, които се спотайва в мрака на нашето съзнание, готов да се възпламени при досег с топлината. Страхувам се от това, което ще се роди от изпепеляващата чума на О'Нийл. Страхувам се наистина, защото огънят ѝ е чудовищен.

Финтън Крейг Дохъни

*Дано плочата на адското огнище бъде вечното му
ложе.*

Старо ирландско проклятие

Беше най-обикновен сив английски форд: икономичен, спартански модел с обичайното за Ирландия дясно кормило. По-късно Джон Роу О'Нийл щеше да си спомни кафявия пуловер на шофьора и десния му лакът, облегнат на отворения прозорец в облачния Дъблински следобед. Кошмарен спомен, в който той виждаше единствено колата и тази ръка.

Неколцината оцелели свидетели си спомниха и за смачкания преден ляв калник на форда, започнал вече да ръждясва.

От болничното си легло една свидетелка разказа:

— Уплаших се да не би острите ръбове на смачкания калник да наранят някого, ако колата мине твърде близо.

Оказа се, че двама от тези, които са видели как колата се задава откъм „Лоуър Лийсън Стрийт“, случайно познават шофьора от времето, когато е носил униформата на пощальон. Той се казваше Франсис Блей и беше пенсиониран пощальон. Понастоящем работеше на половин работен ден като пазач на един строеж в Дън Лаогер. Всяка сряда Блей излизаше за работа по-рано, за да изпълни няколко поръчки и да вземе жена си Теси. На този ден всяка седмица тя работеше като секретарка в зложна къща на „Кинг Стрийт“. Теси имаше навика да прекарва остатъка от деня с овдовялата си сестра, която живееше в една пригодена вратарска къщичка в страни от околоръстното шосе на Дън Лаогер, „само на няколко минутки от пътя му“.

Беше сряда, 20 май. Блей бе на път да вземе Теси.

Предната лява врата на форда, макар и да изглеждаше незасегната от катастрофата, смачкала предния калник, все още имаше нужда от навита около пантите тел, за да стои затворена. Вратата издрънчаваше всеки път, когато колата попаднеше на неравност по пътя.

Чух я да трака, когато завиваше по „Сейнт Стивънс Грийн Саут“ — спомни си един от свидетелите. — Слава богу, че не бях на ъгъла на

„Графтън“, когато това се случи.

Блей сви вдясно от „Сейнт Стивънс Грийн Саут“ по „Сейнт Стивънс Грийн Уест“ и продължи по дясната уличка, водеща към „Графтън Стрийт“. Имаше и по-добри маршрути, за да стигне до Теси, но той предпочиташе този.

— Обичаше да се вижда с всички, — разказа Теси. — Бог да го прости! Той казваше, че точно това му липсвало най-много, когато напуснал пощата — срещите с хора.

Дребен и сбръчкан, Блей притежаваше чертите на труп с опъната кожа, които често се срещаха у някои възрастни келти от южната част на Ирландия. Носеше измачкана кафява шапка почти в същия тон като пуловера му, с крпки на ръкавите, и караше със спокойната отнесеност на човек, който често минава по този път. И ако трябва да бъдем честни, той дори предпочиташе да бъде забавен от натовареното движение. По-голямата част от пролетта бе студена и дъждовна, и макар все още да имаше облаци, пелената им бе изтъняла и се усещаше настъпващата промяна във времето. Само неколцина минавачи носеха чадъри. Дърветата в парка „Сейнт Стивънс“ от дясната страна на Блей бяха потънали в зеленина.

Докато форда напредваше сантиметър по сантиметър в колоната от коли, мъжът, който следеше за него от прозореца на четвъртия етаж на Ирландското филмово дружество, поклати доволно глава.

Точно навреме.

Фордът на Блей беше избран заради редовното му появяване в сряда. А също поради факта че Блей не паркираше колата си в гаража на Дейвид Роуд, където живееше с Теси, а отвън до един гъст жив плет и от улицата до него можеше да се стигне по една пътека, скрита от паркиран микробус. Предишната нощ там бе паркиран един такъв микробус. Съседите го бяха видели, но тогава никой не му бе обърнал внимание.

— Там често паркират коли — каза един от тях. Откъде можехме да знаем?

Наблюдателят в сградата на филмовото дружество имаше много имена, но истинското му бе Джоузеф Лиоу Херити. Беше дребен и доста як; с дълго, слабо лице и бледа, почти прозрачна кожа. Русата коса на Херити бе срасана назад и стигаше почти до яката му. Имаше

светлокафяви хлътнали очи и вирнат нос с големи ноздри, от които стърчаха косми.

От своята позиция на четвъртия етаж, Херити обхващаше с поглед цялата сцена на драмата, която той всеки момент щеше да възпламени. Точно срещу него високите дървета образуваха зелена стена, която отделяше потока от превозни средства и пешеходци. Паметникът на Робърт Емет се издигаше срещу прозореца, а вляво от него стоеше черно-бяла табела, сочеща посоката към градските тоалетни. Фордът на Блей беше спрял заедно с колоната точно вляво от прозореца на Херити. Един бял туристически автобус на червени и сини линии се появи зад малкия форд. Бензиновите изпарения бяха гъсти дори на нивото на четвъртия етаж.

Херити провери номера на Блей, за да бъде сигурен. Да — JA 5028 със смачан преден ляв калник.

Колоната бавно потегли и отново спря.

Херити погледна наляво към ъгъла на „Графтън Стрийт“. На приземния етаж на червената тухлена сграда, която скоро щеше да стане собственост на Ълстърската банка, все още се помещаваше магазина „Светът на играчките“. Разпокъсани групички с протестни плакати се бяха опитали да се противопоставят, но всичко бързо затихна. Хората от Ълстърската банка имаха влиятелни приятели в правителството.

Барни и неговите хора смятат, че сме тъпи и не се досещаме за плана им да се съюзят с момчетата от Ълстър, мислеше си Херити.

Фордът на Блей отново потегли към завоя и за пореден път спря. Там, където „Графтън“ стигаше до входа на парка „Сейнт Стивънс“, се движеха много пешеходци.

Един плешив мъж в тъмно син костюм бе спрял почти под прозореца на Херити и четеше програмата на киното. Двама младежи се промъкнаха покрай плешивия мъж, тикайки велосипедите си.

Колоната от коли не помръдваше.

Херити погледна надолу към колата на Блей. Имаше вид на най-обикновена кола. Херити бе единият от двамата мъже, излезли от скрития зад храстите микробус предната вечер. В ръцете си Херити бе държал пластмасов пакет, който прикрепиха под колата на Блей. Във вътрешността на пакета имаше малък радиоприемник. Предавателят лежеше на перваза на прозореца пред Херити. Представляваше малък

правоъгълник от черен метал с тънък кабел за антена и две копчета — едното жълто, другото червено. Жълтото бе за включване, а червеното — за предаване на сигнала.

Херити погледна часовника си. Беше пресрочил времето с пет минути. Блей нямаше вина. Виновно бе гадното задръстване.

— Можеш да си сверяваш часовника по Блей — беше казал шефа на подборната група. — Дъртакът е трябвало да стане ватман.

— Какви са политическите му убеждения? — бе попитал Грийвс.

— На кого му пука за политическите му убеждения? — бе отвърнал Херити. — Той е идеалният за целта човек и ще умре за една велика кауза.

— Улицата ще е пълна с хора — беше казал Грийвс. — И със сигурност ще има туристи, както е сигурно, че адът е пълен с англичани.

— Предупредихме ги да спрат момчетата от Ълстър, — бе му отвърнал Херити. *Понякога Грийвс се държи като стара баба!*

— Знаят какво да очакват, когато не ни слушат.

Значи всичко бе ясно. А сега колата на Блей отново се придвижваше сантиметър по сантиметър към ъгъла на „Графтън Стрийт“ и към тълпата от пешеходци, сред които вероятно имаше и туристи.

Джон Роу О'Нийл, съпругата му Мери и техните петгодишни близнаци Кевин и Мейрид можеха да бъдат класифицирани като туристи, макар че Джон очакваше да остане в Ирландия шест месеца, докато завърши изследователската си работа, за която фондацията „Пастерморн“ от Ню Хейвън, Кънектикът бе му отпуснала субсидия.

„Кратък преглед на генетичните изследвания в Ирландия.“

Той смяташе, че заглавието звучи надут, но така изглеждаше само отвън. Истинският обект на изследването беше католическото общество, как приема то новите постижения на генетиката и дали това общество е достатъчно съзряло да осъзнае нарастващия потенциал на молекулярната биология.

Тази сряда умът му бе зает с проекта, но трябваше да обърне внимание и на подготовката. На първо място в списъка бе необходимостта да се прехвърли субсидията от Америка до Обединената ирландска банка. Мери искаше да отиде да потърси пуловери, „за да им бъде топло на дечицата вечер“.

— Ето на — подкачи я Джон, когато излязоха от хотел „Шербърн“ и се вляха в потока от туристи и бизнесмени. — Само от четири дни сме тук и вече говориш като истинска ирландка.

— А защо не? — попита тя. — И двете ми баби са от Лимърик.

Те се разсмяха и си размениха многозначителни погледи.

Децата задърпаха Мери, нетърпеливи да разгледат магазините. Прилича на ирландка, мислеше си Джон за Мери. Тя имаше бяла, чиста кожа и тъмно сини очи. Кръглото и лице бе обрамчено от катранено черни коси — семейството ѝ я наричаше „испанска коса“. Миловидно лице, ирландска кожа и ирландски черти. Той се наведе и я целуна преди да се разделят. Това я накара да се изчерви, но бе доволна от тази проява на чувства и го дари с топла усмивка.

Джон се отдалечи с енергична походка, тананикайки си нещо. Сети се, че мелодията е от „О, какво прекрасно утро!“ и това го развесели.

Срещата на Джон в Обединена ирландска банка за „прехвърляне на авоари от чужбина“ бе за днес, сряда, два часа следобед. Банката се намираше на ъгъла на „Графтън“ и „Чатъм“. На входа на банката имаше съобщение с бели букви на черен фон, което гласеше: „Ако не сте клиент на този клон, заповядайте на горния етаж“. Униформен пазач го заведе до кабинета на управителя на горния етаж. Управителят Чарлз Мълрейн беше нисичък нервен мъж с бледо сини очи зад очилата с позлатени рамки и коса с цвят на кълчища. Мълрейн имаше навика постоянно да прекарва показалец по кълчетата на устата си, първо от лявата страна, после от дясната, след което с бързо движение изчеткваше тъмната си вратовръзка. Той се пошегува, че кабинетът му е на първия етаж, който „вие американците обикновено наричате «втория етаж»“.

— Да, объркващо е докато свикнеш — съгласи се Джон.

— Така — започна Мълрейн и показалеца му бързо се разходи по устните и вратовръзката. — Вие разбирате, че обикновено правим това в централния си офис, но...

— Когато се обадох ме увериха, че...

— ... това е за удобство на клиента — прекъсна го Мълрейн, извади една папка от бюрото си, погледна в нея и кимна.

— Да, тази сума... Моля, настанете се удобно, докато донеса нужните формуляри.

Мълрейн излезе, отправяйки към Джон скована усмивка.

Джон отиде до прозореца, разтвори тежката дантелена завеса и погледна надолу към „Графтън стрийт“. Тротоарите бяха претъпкани с хора чак до входната аркада на парка „Сейнт Стивънс“, която беше само на две пресечки нагоре по „Графтън“. Колоните от автомобили бавно пълзяха по улицата. Точно срещу него, на покрива на универсалния магазин един работник в бял комбинезон чистеше парапета с дълга четка. Фигурата му се открояваше на фона на редицата от пет комина.

Джон погледна към затворената врата на кабинета и се зачуди колко ли ще се забави Мълрейн. Тук всичко бе пропито от формализъм. Джон погледна часовника си. Мери и децата щяха да пристигнат след няколко минути. Планът им бе да пият чай, а после Джон да слезе по „Графтън“ до „Тринити колидж“ и да започне работа в библиотеката на колежа — това щеше да бъде истинското начало на изследователския му проект.

Много по-късно Джон щеше да се върне към онези няколко минути до прозореца в кабинета на управителя на „първия етаж“, разсъждавайки как една поредица от събития е била задействана без той да знае за това; поредица, неизбежна както кадрите на кинофилм, които неумолимо следват един след друг. Всичко се въртеше около старата кола на Франсис Блей и високочестотния предавател в ръцете на непоколебимия мъж, който гледаше от един отворен прозорец към ъгъла, където „Графтън“ и парка „Сейнт Стивънс“ се сливаха.

Търпелив както винаги, Блей си проправяше път в тежкия трафик. На наблюдателния си пункт. Херити включи предавателя и се увери, че кабелът на антената се подава от перваза на прозореца.

Блей приближаваше ъгъла на „Графтън“, когато няколко пешеходеца изскочиха пред него, принуждавайки го да спре и той пропусна зеления светофар. Блей чу как туристическия автобус се измъкна от колоната и зави надясно, форсирайки мощния си дизелов двигател. Зад предпазните огради вляво от него се виждаше недовършена сграда. Голям плакат с бели букви на червен фон известяваше, че тази сграда се реконструира от „Дж. Тотенхам и Синове ООД“. Блей погледна надясно и почувства лек глад при вида на синьо-бялата реклама на входа на кафене „Престиж“. Тесният тротоар до него бе претъпкан с хора, чакащи да пресекат към парка „Сейнт

Стивън“ и такива, които се опитваха да лавират между спрелите коли по Графтън, блокирали пътя и на Франсис Блей. Напливът от пешеходци бе особено силен, около колата на Блей, хора минаваха от всичките ѝ страни. Жена в кафяво палто от туид, стиснала бял пакет под мишницата си и здраво хванала ръцете на децата от двете ѝ страни се спря точно до предната лява част на колата на Блей, търсейки пролука в плътната маса от хора пред нея.

Джон Роу О’Нийл видя Мери от прозореца на банковия управител. Разпозна я най-вече заради познатото палто от туид, изправената ѝ стойка и катраненочерната пригладена коса. Джон се усмихна. Тълпата от забързани хора скриваше близнаците от него, но от позата на Мери се разбираше, че тя е стиснала ръцете им. Моментна пролука в тълпата му позволи да види главата на Кевин и стария форд, чийто шофьор бе облегнал лакътя си на отворения прозорец.

Къде се бави този проклет управител? След минута тя ще бъде тук. помисли си Джон.

Той пусна завесата и отново погледна часовника на ръката си.

До отворения прозорец високо над Блей Херити кимна още веднъж, отстъпи назад и натисна червеното копче, на предавателя.

Колата на Блей експлодира и се разцепи отдолу нагоре. Бомбата беше почти под краката на Блей. Взривната вълна смаза и разчлени тялото му, изхвърляйки го нагоре, заедно с покрива на колата. Част от него описа плавна парабола и се разби върху покрива на съседната сграда, отнасяйки стрехи и комини.

Бомбата не беше голяма, но затова пък бе поставена професионално. Старата кола се превърна в остри парченца метал и стъкло; в оранжева топка от пламъци, примесени със смъртоносни шрапнели. Парче от предния капак обезглави Мери О’Нийл. Близнаците се превърнаха в част от кървавата каша, издухана върху желязната ограда на парка „Сейнт Стивън“ от другата страна на улицата. Техните тела бяха разпознати най-лесно, защото се оказаха единствените деца на тази възраст сред тълпата.

Херити не спря да погледне резултата от работата си — звукът бе красноречив. Той напъха предавателя в овехтяла зеленикава войнишка торба, хвърли отгоре му един стар жълт пуловер и метна торбата на рамото си. Напусна сградата през задния вход, въодушевен и доволен. Барни и неговата групичка щяха да разберат това послание!

Джон О'Нийл вдигна поглед от ръчния си часовник точно навреме, за да види как огнената топка погълна Мери. Самият той бе спасен от тежката завеса, която пое всички парченца от разбития прозорец, освен едно, което одраска главата му. Ударната вълна го отхвърли назад към бюрото. Той падна настрани и за секунда загуби съзнание, но бързо се изправи на колене, когато управителят влетя в стаята, крещейки:

— Господи! Какво беше това?

Олюлявайки се, Джон стъпи на крака, без да обръща внимание на въпроса, а и на отговора, който прониза главата му като втора ударна вълна. Втурна се навън покрай управителя. Съзнанието му още беше в шок, но краката му сами намериха пътя надолу по стълбището. Долу във фоайето той блъсна с рамо някаква жена и залитайки излезе на улицата, където се остави тълпата да го понесе към мястото на експлозията. Въздухът бе пропит от миризмата на изгоряло желязо, викове и писъци.

Само след секунди Джон се озова в блъсканицата около мястото на експлозията, където полицаи и незасегнати граждани се мъчеха да спрат напора на тълпата. Джон започна да си пробива път с лакти.

— Жена ми! — крещеше той. — Видях я. Тя беше там. Жена ми и децата!

Един полицаи му изви ръцете и го избута обратно, така че Джон не можа да види кървавата каша, разпръсната по улицата.

Стенанията на ранените, виковете за помощ и писъците на ужас събудиха у Джон сляпа ярост. „Мери се нуждае от мен!“ Той се опита да избута полицаия.

— Мери! Тя беше точно пред...

— Линейките пристигат, сър! Има кой да помогне. Вие трябва да останете тук. Не можете да преминете сега.

Някаква жена до лявото рамо на Джон каза:

— Пуснете ме. Аз съм медицинска сестра.

Това повече от всичко друго спря опитите на Джон да изблъска полицаия. Хората помагаха. Ето, Тази жена е медицинска сестра.

— Бързо ще оправим всичко, сър — каза полицаят. Гласът му беше влудяващо спокоен. — Имате лоша порезна рана на главата си. Ще ви заведа до мястото, където линейките вече пристигат.

Джон се остави да го преведат през една просека в тълпата. Усещаше любопитните погледи и чуваше гласове отдясно, които ахкаха и призоваваха Господ „да погледне там.“ — гласове пълни със страх, които казваха на Джон неща, които самия той не искаше и да вижда. Въпреки това, той знаеше. На няколко пъти погледна през рамото на полицаия, който го заведе до празното място край стената на една сграда срещу парка.

— Ето, сър, тук ще се погрижат за вас — каза му полицаият, а после се обърна към някой друг. — Мисля, че е ударен от летящо парче. Кръвотечението изглежда е спряло.

Джон стоеше, облегнат на напуканата тухлена стена, от която още се процеждаше прах след експлозията. Под краката му имаше натрошено стъкло. През една пролука в тълпата той виждаше част от кървавата каша на ъгъла, сред която хора сновяха и се навеждаха над камари унищожена плът. Стори му се, че разпозна палтото на Мери зад един коленичил свещеник. Някъде дълбоко в себе си той проумя това, което виждаше, но съзнанието му оставаше вцепенено, макар че част от него още можеше да разсъждава. Ако си позволише да мисли, събитията и времето отново щяха да потекат... време без Мери и децата. Сякаш една малка, незасегната частичка от мозъка му вече разбираше, знаеше... но нищо друго не трябваше да помръдва.

Една ръка го докосна.

Сякаш беше наелектризирана. От гърдите му изригна безкраен вик на агония и проехтя надолу по улицата. Хората извърнаха погледи към него. Светкавицата на един фотограф го заслепи, прекъсвайки вика, който продължи да ечи в главата му. Това бе нещо по-голямо от първичния вик. Идваше от по-дълбоко, от място, чието съществуване не подозираше и от което не можеше да се защити. Двама санитарии в бели престилки го грабнаха и той почувства как му свалят самото и разкъсват ризата. Усети убождане от игла в ръката си. Те го натикаха в линейката и той почувства как непреодолима сънливост обгръща съзнанието му, отнасяйки някъде цялата му памет.

Дълго време след това паметта му не можеше да възпроизведе онези минути на шок. Той си спомняше малката кола и кафявия ръкав върху лакътя, облегнат на прозореца, но нищо повече. Той знаеше, че е видял всичко: експлозията, смъртта. Разумът му отказваше да приеме фактите. *Аз бях до оня прозорец, трябва да съм видял експлозията.* Но

подробностите му убягваха, скрити зад параван, който той не можеше да пробие. Те лежаха замразени вътре в него и изискваха действие, за да не се разтопят, помитайки всичко по пътя си.

*Мъката и отчаянието са по близки на келтския ум,
нежели радостта и победата. Всяка радост на келта е
примесена с мъка. Всяка победа води до отчаяние.*

Финтън Крейг Дохъни

Стивън Браудър прочете за бомбения атентат на „Графтън стрийт“, докато седеше на тревата в градинката на медицинския колеж към Университета в Корк. Студент в трети курс, Браудър достатъчно добре бе опознал установената практика в колежа и знаеше как да си осигури дълга обедна почивка, за да отдъхне между лекциите. Той бе избрал точно това място, защото тук идваха да почиват бъдещите медицински сестри, а сред тях и Катлийн О’Гара.

Топлият ден бе привлякъл в градинката много студенти, които предпочитаха зеленината пред каменната готическа грамада на колежа, който напомняше повече за стария затвор, помещавал се някога в него, отколкото за модерен център по медицина. Стивън само се преструваше, че чете Коркския *Икзаминър*, но погледът му бе привлечен от фотографията на мъж, които крещеше и текста под нея — „Американски турист губи семейството си“. Той прочете статията, като поклащаше глава, поразен от ужасяващите подробности.

Интересът на Браудър към Катлийн О’Гара не бе останал незабелязан от нейните колежки и сега те започнаха да я подкачат.

— Ето го там, Кати. Да ти дам ли назаем кърпичката си? Можеш да я изтървеш пред него.

Кейт се изчерви, но все пак погледна към другия край на градинката, където седеше Браудър. Той беше мършав, малко недодялан младеж с песьчлива коса и големи сини очи. Външният вид и маниерите му подсказваха, че един ден той ще стане един от онези попрегърбени участъкови лекари, чиято безкрайна доброта и благодат вдъхват голямо доверие у пациентите им. Тя харесваше неговото винаги сериозно и замислено излъчване. Несъмнено неговата стеснителност щеше да се превърне в шлифована скромност, а аскетичната линия на носа му щеше добре да пасва на изящно изваяните му черти.

Браудър вдигна глава и погледите им се срещнаха. Той бързо извърна очи. От две седмици събираше кураж да я помоли за среща и сега се укори, че дори не ѝ се усмихна.

Той не можеше точно да определи защо я харесва. Тя имаше младежка фигура, малко по-едра от нормалното, но все пак приятна и миловидна. Изпъкналите венички придаваха розов оттенък на кожата ѝ. Косата ѝ бе червеникавокестенява — наследство от викингите, а дълбоките и тъмнокафяви очи блестяха изпод широките вежди. Той знаеше, че тя минава за добра студентка, умна и жизнерадостна, а от нейни колежки бе чувал, че „не е красавица, но няма да ѝ е трудно да си намери съпруг“.

Тя е красива, но посвоему, помисли си той.

Той отново я потърси с очи и погледите им се срещнаха. Тя се усмихна и той с усилие на волята успя да отвърне, преди да отмести погледа си. Сърцето му заби лудо и той се наведе над вестника, за да отклони вниманието си. Мъжът от снимката се бе втренчил в него и той потръпна. Горкият човек, цялото му семейство — жена му и двете им деца — е било пометено от експлозията. За момент Браудър си представи, че е женен за Кейт О'Гара и двамата, разбира се, имат деца. И с тях се случи същото. С всички, без никакво предупреждение. Всичко, което го бе подтикнало Стивън Браудър да избере тази професия, бе дълбоко разтърсено и възмутено от бомбения атентат.

Каква бе ползата от всичко това?

Дори обединението на Ирландия, за което той тържествено се молеше на всеки празник... Можеше ли то да оправдае този акт?

Според *Икзаминър* отговорността е поела една фракция на ИРА — Привременните. Браудър имаше приятели в ИРА. Един негов състудент правеше експлозиви за тях. Симпатиите на студентите от Университета не бяха трудни за разгадаване. Те искаха англичаните да се махнат.

Проклети да са англичаните!

Браудър се разкъсваше между симпатията си към републиканците и шока от това, което те бяха сторили на тези хора в Дъблин. Трийсет и един мъртви, седемдесет и шест ранени и осакатени. Всичко заради някои колебливи хора от Парламента, които непрекъснато говореха за „интегриране“. Интеграция с англичаните е невъзможна. Никога!

Но кога бомбите са разрешавали нещо?

Върху вестника падна сянка. Браудър вдигна глава и видя Кейт О'Гара, която го гледаше. Той припряно скочи на крака. Вестникът се разпиля, а учебника по анатомия тупна на тревата. Той сведе поглед към нея и внезапно осъзна, че е по-висок от нея с цяла глава.

— Ти си Стивън Браудър, нали? — попита тя.

— Да, да, аз съм.

Гласът ѝ е прекрасен и мек, помисли си той и внезапно проумя какво ценно предимство е този глас за една медицинска сестра. Звучеше успокоително и това му даде кураж.

— А ти си Кейт О'Гара — успя да отвърне той. Тя кимна.

— Виждам, че четеш за онази бомба в Дъблин. Какъв ужас.

— Така е — съгласи се той и продължи, преди да е изгубил смелостта си:

— Веднага ли трябва да се връщаш на лекции?

— Имам само няколко минути.

— А кога свършваш? — попита той. Знаеше, че в този момент се изчервява.

Тя наведе глава. *Какви дълги мигли*, помисли си той. Бяха като перца, падащи върху страните ѝ.

— Бих искал да се срещнем — каза той. Това беше светата истина. Не можеше да отлепи очите си от нея.

— Трябва да се прибера у дома в пет и половина — отвърна тя и отново го погледна. — Може да пием чай някъде по пътя.

— Значи ще се срещнем след часовете? — попита той.

— Да.

Тя се усмихна и побърза да настигне приятелките си. Една от тях, която ги наблюдаваше през цялото време прошепна на момичето до себе си:

— Господи, най-последно.

Свещена Ирландия бе само едно име, мит, мечта, която нямаше нищо общо с действителността. За нас тя олицетворяваше традицията, беше част от репутацията ни, заедно с мита, че от славните битки сме излизали винаги с чест.

отец Майкъл Фланъри

Джон Роу О'Нийл се събуди и видя до себе си свещеник, а в другия край на кревата — лекар. Разбра, че е на легло и усети миризмата на антисептици. Значи се намираше в болница. Докторът беше висок възрастен мъж с посивели по слепоочията коси. Беше облечен в зелена престилка и от джоба му се подаваше стетоскоп.

Защо съм тук? — почуди се Джон.

Намираше се в болнично отделение: около него се виждаха и други легла с очертанията на хора в тях. Стаята беше напълно безлична, специално създадена да отрича личността на обитателите — сякаш някой старателно и с огромна омраза е работил, за да създаде едно място лишено от човешка топлина. Ако стаята излъчваше някакво послание, то беше: „Тук няма да те бъде още дълго“.

Джон се опита да преглътне. Гърлото го болеше. Сънува Мери. В съня тя се отдалечаваше с плуване от него, той беше обграден от необятно синьо водно пространство, а от движенията ѝ не се чуваше нито звук, въпреки че виждаше как водата се разбива на пръски.

„Отивам за децата“ — каза тя. Той я чу, но така и не чуваше шума от плуването ѝ.

Той си помисли насън: *Разбира се. Трябва да отиде при децата. Кевин и Мейрид ще имат нужда от нея.*

В съня му съзнанието на Мери сякаш бе негово. Съзнанието, ѝ беше особено, кристално ясно, както е прояснено съзнанието на човек след треска. „Не чувствам тялото си“ — казваше тя. „Горкият Джон. Обичам те“

В този момент се събуди, очите му пламтяха от болка, а над леглото му стояха свещеник и лекар. Стените бяха боядисани в зелено и мястото беше пропито с миризма на карбол, което го отличаваше от

спомените му за други болници в Америка. Сестри с касинки на главите ходеха забързани в различни посоки. Една от тях видя, че е буден и изтича нанякъде. Вляво от доктора, транспарантите на високия прозорец — единствен в стаята — бяха вдигнати: навън цареше мрак. Значи беше нощ. Светлината идваше от тавана, където голите крушки висяха на дълги жици. Лекарят разглеждаше картоната с данните, окачен на другия край на леглото.

— Буден е — каза свещеникът.

Лекарят пусна картоната и той увисна на мястото си. После погледна към Джон.

— Г-н О'Нийл, вие ще се оправите. До сутринта ще бъдете напълно здрав — каза той и излезе.

Свещеникът се приведе.

— Сър, вие католик ли сте?

— Католик? — въпросът му се стори безсмислен. — Аз... аз съм от... енорията Сейнт Роуз... — Защо трябваше да обяснява на свещеника от коя енория е?

Свещеникът внимателно постави ръка на рамото му:

— Няма нищо, няма нищо. Разбирам.

Джон затвори очи. Краката на стола изстъргаха по пода и когато отвори очи, той видя, че свещеникът се е навел над лицето му.

— Аз съм отец Дивън — каза свещеникът. — Разбрахме името Ви от вашите вещи, г-н О'Нийл. Между другото, дали сте роднина на сем. О'Нийл от Кулейни?

— Какво? — Джон се опита да се надигне, но главата му се замая. Н-не. Не знам.

— Добре би било да имате близки хора край себе си в такъв момент. Тялото на жена Ви е идентифицирано — по дамската чантичка. Няма да навлизам в подробности.

Какви подробности? — помисли Джон. Образът на покрита с туид кървава маса изникна в съзнанието му, но той не можа да го свърже с конкретно време или място.

— Имам много лоши новини за Вас, г-н О'Нийл — рече отец Дивън.

— Децата ни — изпъшка Джон с отчаяна надежда. — Близнаците бяха с нея.

— Ох — въздъхна отец Дивън. — Вижте сега, не мога нищо да Ви кажа. От инцидента са изминали само няколко часа. Наистина, най-неприятната работа е приключила, но... Бяха ли рожбите ви с нея, когато...

— Тя ги държеше за ръце.

— В такъв случай, според мен надеждата е твърде малка. Какъв ужас! Искате ли да се помолим заедно за душите на обичните ви?

— Да се молим? — Джон извърна глава, като с мъка си поемаше дъх. Чу как краката на стола изстъргаха и към него се приближиха стъпки. Женски глас започна: „Отче...“ и после нещо, което Джон не можа да разбере. В отговор свещеникът тихо промърмори нещо неразбираемо. После чу жената, този път ясно: „Боже милостиви! Жена му, че и двете дечица! Тц-тц, горкият човек.“

Джон се обърна навреме, за да види как сестрата се отдалечава със скована походка. Свещеникът стоеше изправен до него.

— Съпругата и децата Ви също бяха католици, нали? — попита отец Дивън.

Джон поклати отрицателно глава. Тресеше го и му се виеше свят. Защо му задават всичките тези въпроси?

— Значи смесен брак, така ли? — след погрешното заключение гласът на отец Дивън прозвуча укорително. — А, това не променя чувствата ми. Тленните останки са пренесени в моргата. На сутринта може да вземем решение как да постъпим с тях.

Тленните останки? — помисли си Джон. — *Той говори за Мери и близнаците.*

Докторът се върна и застана от другата страна на леглото, срещу свещеника. Джон се обърна, към лекаря и видя, че сестрата като по чудо се е материализирала до него. Върху зелената рокля имаше бяла престилка и косата ѝ беше прибрана под здраво захванатата касинка. Имаше слабо лице с властно изражение. В дясната си ръка държеше инжекция.

— Това ще Ви помогне да заспите — каза лекарят.

Отец Дивън проговори:

— Утре сутринта ще дойдат да разговарят с Вас от полицията. Изпратете някой да ме извика като си тръгнат.

— Сега ще загасим осветлението — рече докторът.

— Беше крайно време — гласът на сестрата беше нетърпящ възражения и доста строг, глас, който създава чувство за сигурност. Той се вкопчи в тази мисъл, докато пропадеше в обятията на съня.

Сутринта дойде с потракването на подлоги в количка. Със събуждането си Джон видя униформен полицаи на мястото на свещеника.

— Казаха ми, че скоро ще се събудите — подхвана полицаят. Говореше с мек тембър, лицето му беше с четвъртита брадичка и изпъкнали вени. Под лявата мишница здраво стискаше фуражката си. От един от страничните си джобове извади малко тефтерче и се приготви да записва. — Няма да Ви безпокоя прекалено дълго, г-н О'Нийл. Сигурен съм, че и Вие ще ме разберете. Има неща, които трябва, да се свършат.

— Какво искате? — Джон едва успя да издума. Все още чувстваше главата си замаяна.

— Сър, бихте ли ми казали какво правехте в република Ирландия?

Джон вдигна поглед към полицаия. Какво правехте? За кратко време въпросът безцелно се залута из съзнанието му. Струваше му се, че мозъкът му е тежък и лепкав. Насили се да отговори.

— Аз... аз имам отпусната стипендия от една фондация... за изследователска работа.

— В каква област е тази изследователска работа?

— Ге... генетика.

Полицаят записа нещо в тефтерчето си и продължи:

— Какъв сте по професия — изследовател ли?

— Аз... съм преподавател... по молекулярна биология, биохимия... и... — той пое дълбоко дъх на пресекулки — също и фармакология.

— Вероятно в Хайланд Парк в щата Минесота? Прегледахме документите Ви, нали разбирате?

— Да... почти.

— Родини ли имате в Ирландската република?

— Щяхме... да ги издирваме.

— Разбирам — полицаят записа това в тефтерчето.

Джон се опитваше да потисне тежестта в гърдите си. Накрая успя да проговори:

— Кой... го направи?

— Моля, сър?

— Бомбата.

Лицето на полицаия се вкамени.

— Казват, че Привременните са поели отговорността.

Прониза го ледена тръпка. Под главата му коравата възглавница стана влажна и студена. *Отговорност?* Убийците бяха поели отговорност?

Когато след време си спомняше за този момент, Джон гледаше на него като на началото на омразата, която се бе превърнала в единствен смисъл на целия му живот. Моментът, в който се зарече:

Ще си платите за това. За всичко ще си платите!

За него нямаше нито капка съмнение как точно щеше да ги накара да си платят.

Вие давате ли си сметка, че този човек без ничия помощ изменя политическата карта на света?

Генерал Луциъс Горъм,
съветник на президента на САЩ по
международните въпроси, към
министъра на отбраната

Предупредителните писма се появиха една седмица преди да се навърши година от бомбената експлозия на „Графтън Стрийт“. Първото писмо беше предвидено да пристигне в Ирландия твърде късно, за да бъдат взети мерки. Следващите писма бяха адресирани до държавни глави и биваха изхвърляни заедно с писмата от психопати или препращани до специалисти. Първоначално писмата бяха многобройни — до новинарските отдели в радиото и телевизията, до вестници, премиер-министри и президенти, църковни глави. По-късно стана ясно, че едно от първите писма е било изпратено до някакъв редактор на вестник на „О’Конъл Стрийт“ в Дъблин.

Въпросният редактор, на име Алекс Коулмън, беше пъргав тъмнокос мъж, който прикриваше своята енергичност зад меко и отстъпчиво държание. Това си държание той запазваше дори когато нямаше ни най-малко намерение да отстъпи. Подчинените му го смятаха за рядка птица, защото бе пълен въздържател, но никой, не се съмняваше в способността му да надушва сензации.

Коулмън няколко пъти прочете писмото, като от време на време вдигаше глава, за да погледне през прозореца си на третия етаж към улицата, където сутрешното движение по улиците на Дъблин ставаше все по-натоварено, за да достигне обичайното за този час вбесяващо гъмжило.

Психопат ли беше авторът на писмото?

Не приличаше на писмо от луд човек. Предупрежденията и заплахите го караха да настръхва. Нима беше възможно? Думите издаваха добро образование и висока култура. Писмото беше напечатано на луксозна хартия. Той потърка листа между пръстите си. Личеше си, че хартията е скъпа.

Личният секретар на Коулмън, Оуни О'Муър, беше прикрепил с кламер бележка към писмото: „Искрено се надявам да го е писал някой ненормален. Да се обади ли в полицията?“.

Значи Оуни също бе обезпокоен от писмото.

Коулмън го изчете още веднъж отначало до край, с надеждата да намери нещо, което да го убеди в маловажността на написаното. Накрая постави листа на бюрото пред себе си и се свърза по вътрешния телефон с Оуни.

— Да, сър? — Оуни винаги отговаряше по войнишки стегнато.

— Оуни, провери моля ти се какво става на остров Акил. Да не се вдига много шум. Просто разбери дали има нещо необичайно.

— Слушам, сър!

Коулмън отново се съсредоточи върху писмото. Беше така ясно, толкова дяволски точно и открито. Написано от могъщ мозък, зад който стои ужасяваща... да, ужасяваща промисъл. Разбира се, присъстваше и редовното предупреждение да се публикува настоящото, „защото иначе...“, но все пак...

„Ще излея мъстта си над цяла Ирландия, Великобритания и Либия.“

Изложените по-нататък причини се сториха смътно познати на Коулмън.

„Вие погазихте справедливостта като убихте най-обичните ми същества. Сега от моята ръка лично ще получите възмездие за смъртта на моята Мери и децата ни, Кевин и Мейрид. Три пъти се заклех в тяхната памет. Тройно отмъщение ще ви постигне.“

Коулмън отново вдигна телефона и помоли Оуни да провери имената.

— И междувременно се обади в университетската болница и опитай да ме свържеш с Фин Доуни.

— С Финтън Крейг Доуни ли, сър?

— Същият.

Коулмън прочете писмото още един път. Прекъснаха, го двата телефона, които иззвъняха едновременно. Гласът на Оуни прозвуча по вътрешния телефон:

— Сър, имате връзка с доктор Доуни.

Коулмън вдигна слушалката:

— Ало, Фин?

— Кажи сега, Алекс, защо ми звъниш на пожар? Оуни О'Муър ми звучеше така, сякаш хубаво си му се накарал.

— Фин, получих писмо със заплахи. Вътре има някои технически подробности. Имаш ли нещо против да ги изслушаш?

— Казвай — гласът на Доуни отекваше, вероятно не беше вдигнал слушалката и говореше някъде от стаята.

— Има ли някой при теб? — попита Коулмън.

— Няма никой. Казвай каква е работата.

Коулмън въздъхна и отново се съсредоточи в писмото, за да прочете на Доуни пасажите, в които имаше технически детайли.

— Трудно е да се каже само от едно писмо — рече Доуни. — Но не намирам никаква грешка в описанието на процеса на преструктуриране на ДНК. Както знаеш, Алекс, на практика е възможно да се създадат нови болести по този начин... но това тук...

— Заплахата може ли да се окаже сериозна?

— Като специалист, бих казал, че да.

— Значи не бива да го омаловажавам.

— На твоє място бих се обадил в полицията.

— Нещо друго мога ли да направя?

— Ами, ще помисля и ще ти се обадя.

— Фин, искам да те помоля за нещо. Не казвай на никого преди съм го публикувал.

— Много сте потайни вие, журналистите! — но в гласа му се долавяше усмивка, която поуспокои, Коулмън. *Като специалист, бих казал, че да.* Следователно Доуни не беше много притеснен. „Въпреки това ще излезе добър материал“ — помисли си Коулмън докато оставяше слушалката. Жертва на бомбен атентат отмъщава. Медицински експерт потвърждава, че отмъщението е изпълнимо.

По интеркома се чу гласът на Оуни:

— Сър, спомняте ли си за бомбата на „Графтън стрийт“ и парка „Сейнт Стивън“?

— Беше страхотна касапница.

— Три от жертвите имат същите имена като в писмото, сър. При атентата е била убита Мери О'Нийл заедно с децата си, близнаците Кевин и Мейрид.

— Американците — да, спомням си.

— Съпругът е бил в една банка по-надолу на същата улица и е видял всичко през прозореца. Името му е... — Оуни спря за малко и продължи — доктор Джон Роу О'Нийл.

— Лекар ли е?

— Не, преподавател. Дошъл е тук със стипендия на някаква фондация, нали ги знаете колко си падат по тези неща, да изследва какво беше там... нещо генетично. Ами да, нещата съвпадат. Проучване в областта на генетиката.

— Генетика — Коулмън се замисли.

— Според това, което ни е известно до този момент, сър. Този О'Нийл се е занимавал с нещо в областта на физикохимията — той е биофизик и е бил преподавател по фармакология в Щатите. Тук пише, че притежавал и частна аптека.

Внезапни тръпки побиха Коулмън. Бе обзет от чувството, че нещо зловещо се е загнездило в корените на страната му, нещо много по-злостно от змиите, които свети Патрик е прогонил от Ирландските земи. Този атентат на ИРА можеше да се окаже най-ужасната грешка в историята на човечеството.

— Успя ли да се свържеш с остров Акил? — попита Коулмън.

— Не сър, дава непрекъснато заето. Да изпратим ли хеликоптер?

— Още не. Обади се на полицията. Те може да знаят нещо щом линиите на Акил са претоварени. Преснима ли писмото?

— Направих две копия, сър.

— Те ще искат да вземат оригинала...

— Ако вече не са получили, и те такъв.

— И аз си мислех същото. Просто не обичам да си разкривам козове. В случая може да имаме преднина. Е, просто ще трябва да рискуваме — той сведе поглед към писмото върху бюрото му. — И без друго не ми се вярва от това да могат да се снемат отпечатъци.

— Ще то пуснем ли във вестника, сър?

— Оуни, опасявам се, че може да стане по-лошо ако не го публикувам. Има нещо в това писмо. В начина, по който е избрал остров Акил... „за демонстрация“ казва.

— Сър, навярно сте помислили за паниката, която...

— Оуни, свържи ме с полицията.

— Веднага, сър.

Коулмън вдигна слушалката и се обади вкъщи на жена си. Проведе кратък и нетърпящ възражения разговор.

— Ще публикуваме един материал и очаквам неприятности във връзка с него — обясни той. — Искам да вземеш момчетата и да заминете при брат ти в Мадрид.

Когато тя започна да протестира, той я прекъсна:

— Очаквам наистина сериозни неприятности... поне така мисля. Ако си тук, ще бъда уязвим. Тръгвай, не губи нито минута. Когато ми се обадиш от Мадрид, ще ти обясня.

Той остави слушалката с чувството, че постъпва глупаво, но и с облекчение. Паника? Ако това нещо се окажеше вярно, паниката щеше да е най-малкото. Той се втренчи в писмото, този път погледът му се спря на подписа.

„Безумецът“.

Коулмън бавно поклати глава като си спомни историята за ирландеца, който оцелял от коработопане. Върху гроба на жена си в Грос Айл, Квебек, той забил кръст, направен от две гробарски лопати и обезумял от скръб се зарекъл: „Мери, в името на този кръст, ще отмъстя за твоята смърт“.

Жената на О'Нийл също се е наричала Мери. Ако отмъстителят е действително О'Нийл — той просто се е нарекъл „Безумеца“.

Мъка са моите спомени — сладка мъка.

Джоузеф Херити

Промяната бавно се прокрадваше в Джон Роу О'Нийл. В най-неочаквани моменти той необяснимо започваше да трепери, сърцето му забиваше до пръсване, целият плувваше в пот. В такива моменти той се сещаше за старите поверия за хора, обладани от зли сили. Чувстваше се точно по този начин — сякаш чуждо съзнание владееше мускулите и нервите му.

Измина доста време и той започна да свиква с Другия, започна дори да го чувства като близък и стар познат. Тогава той му се струваше създание, отчасти дело на него самият, отчасти произлязло от тъмните дебри на предисторията, но създадено с цел да отмъсти. Предишното му „аз“, естествено, не би могло да има пръст, в цялата работа. Благият учител не би могъл дори да си помисли за такова нещо, да не говорим за съставянето на цял план. Затова първо трябваше да се появи Другия.

В хода на тази промяна той започна да се възприема като въплъщение на възмездието. Възмездие, възникнало в хода на кървавата ирландска история, родено от убийства и предателства, това възмездие се връщаше назад във времето да дири отмъщение за това че келтите са избили до крак Данаанците, които са се появили в Ирландия много преди вълните от завоеватели да тръгнат от Британия и Континента. Той носеше мъст за всички злини, сторени от Ирландия през вековете. Чрез неговата уста гласът на Немезида гневно прогърмя:

— Стига! Край вече!

Но тогава Другият попита:

— Защо само Ирландия да поема вината?

Терористите, които убиха Мери и близнаците са били въоръжени и обучени, в Либия. Англия също има пръст в тази отвратителна бъркотия — цели осем века безскрупулно потисничество — „Ирландия, гузната съвест на английските управници“.

Така в хода на промяната се изясняваше целта. Джон забеляза, че външният му вид изненадващо се променя. Бившето му позаоблено

„аз“ се стопи, за да разкрие един слаб, нервен мъж, който отбягва старите си приятели, не вдига слушалката на телефона и не зачита уговорените срещи. В началото хората го оправдаваха: „Шокът от тази ужасна трагедия...“. От фондацията, която го беше изпратила в Ирландия му удължиха срока за проекта, без никой да ги е молил и заедно с това му изпратиха любезно писмо, с което питаха дали няма да иска да се откаже в полза на друг човек. От университета му продължиха отпуска. Макс Дън, управителят на частната аптека, пое върху себе си по-голямата част от деловите решения, и каза на Джон да не мисли за нищо друго, освен как да стъпи отново на крака.

Тези неща Джон забелязваше мимоходом. Промяната, която ставаше с него го беше обсебила. Една съботна сутрин той се погледна в огледалото в банята и разбра, че вече е време да предприеме нещо. Мери и близнаците бяха мъртви и лежаха в гроба вече от четири месеца. Другият в него беше укрепнал; сега той бе нов човек с ново лице. Намираше се в банята на втория етаж на къщата, която купиха с Мери веднага щом разбраха, че е бременна. През отворения прозорец до него долитаха звуците на стария университетски град. Във въздуха се носеше миризмата на есен, но според прогнозата за следващите две седмици температурите щяха да бъдат „високи за сезона“. От края на улицата Джон долови ръмженето на косачката на Мистър Нери. Чу се звънецът на преминаващ велосипед. На път за парка се надвикваха деца. Той осъзна, че е настъпил септември. Спомни си глъчката, която вдигаха Мейрид и Кевин в игрите си на двора.

Нери спря косачката. Г-жа Нери бе една от най-настоятелните му гостенки. „Станал сте само кожа и кости, горкичкият!“ Но госпожа Нери имаше неомъжена по-малка сестра, която вече се безпокоеше, че ще си остане стара мома. По пълното лице на г-жа Нери се четеше ентузиазма на сватовница.

Джон приближи лице към огледалото и внимателно се вгледа. Тези промени... човекът в огледалото не беше напълно различен, но лицето му изглеждаше някак друго. *Това лице те няма да успеят да снимат* — помисли си той. Но ще нарисуват портрети и ще ги разлепят навсякъде. В този момент той вече бе твърдо решен да предприеме това, което си е наумил. Имаше увереността, че може да го направи и щеше да го направи. С оня писък в парка „Сейнт Стивън“

сякаш бе започнало бавното свличане на огромна лавина. *Да става каквото ще* — каза си той.

Още същата сутрин пусна обява за продажбата на къщата. Тъй като жилища в близост до колежа се търсеха много, само след две седмици къщата бе закупена от един „приятен млад асистент“, по думите на жената от агенцията за недвижими имоти. Лицата на всички тези хора преминаваха през съзнанието на Джон като в просъница. Мислите му бяха ангажирани с нещата, които му предстояха да извърши. Приятният млад асистент го попита кога възнамерява да се върне на поста си в университета.

— Ние научихме за сполетялата ви трагедия и напълно Ви разбираме защо продавате къщата — всички тези спомени.

„Изобщо нищо не разбираш“, помисли си Джон.

От продажбата получи чисти 188 000 долара. Жената от агенцията се бе опитала да му намекне за „данъчните задължения“ и му бе предложила да вложи успешно парите си в „един малко по-отдалечен от центъра имот, но в зона, в която цените ще скочат невероятно през следващите десет години.“

Джон я излъга като ѝ каза, че с тези работи се занимава личният му счетоводител.

От разпродажбата на имуществото получи изненадващо цели 62 000 долара, но всъщност бащата на Мери им бе оставил някои ценни стари книги и две скъпи картини. Сред семейните мебели на Мери имаше и няколко антики, нещо, върху което Джон изобщо не се бе замислял до този момент. За него мебелите бяха нещо, с което просто се запълва празното пространство в дома.

Изтегли влога, който бяха открили за близнаците и получи 33 000 долара. Срещу годишната рента от имотите на майка му банката отпусна заем от 56 000 долара. Вложенията в акции му донесоха още 28 900. От семейната банкова сметка, която Мери така старателно водеше, получи 31 452 долара. Около 30 000 долара оставаха от стипендията му за проекта в Ирландия. Беше получил одобрението на фондацията да ги остави на срочен влог срещу висок лихвен процент. Взе заплатата си, която макар и намалена, понеже беше в творчески отпуск, му донесе още 16 000 долара.

Приятелите и колегите на Джон схващаха само външната страна на тези негови действия и ги приемаха като „добър знак, че Джон се

възстановява след преживения удар“.

Най-деликатната част от финансовите, операции бе оправянето с данъчните власти, а също така и продажбата на аптеката, която от две поколения насам бе собственост на рода му по майчина линия. Макс Дън каза, че проявява разбиране защо Джон не желае да се разчува за продажбата, а и без това има намерение да остави фирмата „Маккарти“ над входа на аптеката. Дън събра от роднини 78 000 долара за първоначалното плащане и се договори да изплати — остатъка на вноски с едногодишно отлагане на първата вноска по баланса. Джон изобщо нямаше намерение да си търси остатъка от сумата. 78 000 му бяха достатъчни. Пари в брой!

Той замаза очите на данъчните служби с една вноска от 5000 долара и писмо от счетоводителя му, в което се казваше, че с оглед на сполетелите го трагични събития и отсъствието му от страната, на Джон О’Нийл е необходимо известно време, за да изплати данъчните си задължения. Данъчните агенти проявиха разбиране и отложиха с шест месеца плащанията.

Когато напусна Хайланд Парк, в колата му имаше почти 500 000 долара, скрити в огнеупорната каса, в която някога бе държал завещанието си и документите за имотите. Колата бе претърпена с внимателно опакованото оборудване от личната му лаборатория, включително и компютъра. На предната седалка до него имаше два куфара с дрехи, пристегнати с предпазния колан.

Приятелите му повярваха, че се изнася „в някое отдалечено място, където спомените няма да го измъчват толкова“.

Късно вечерта хапна в едно вмирисано крайпътно ресторантче, отдалечено на четиристотин мили от мястото, което вече не можеше да нарича свой дом. Седна така, че да вижда колата на паркинга. Цялата бе покрита с прах и имаше доста скапан вид. Това бе добре. На бронята имаше чукнато. Мери я бе блъснала леко на излизане от паркинга на супермаркета. Джон стана и тръгна, без да си довърши вечерята. Не можеше да си спомни даже какво бе поръчал за ядене.

По-късно намери мотел с гаражна клетка точно до стаята си. Пренесе огнеупорната каса и я сложи под леглото. Пъхна стария 38-милиметров колт на баща си под възглавницата и си легна с дрехите. Не очакваше, че ще успее да заспи. Сякаш усещаше присъствието на касата под леглото. Парите представляваха енергия за нещата, които

трябваше да свърши. Всеки шум отвън го стряскаше. Сърцето му се разтуптяваше всеки път, когато по пердетата пробягваха светлини от фарове на кола. С напредването на нощта движението отвън намаля и той реши да подремне малко. Шумът от запалването на автомобил го събуди. През завесите се процеждаше сива утринна светлина.

Почувства глад.

И врагове ще си спечелим със смъртта на тези две деца. Не можеше ли да изчакаш малко?

Кевин О'Донъл

Бях с гръб към прозореца и не ги видях там долу.

Джоузеф Херити

През няколкото месеца, които бяха изминали от първата им среща в двора на медицинския колеж, Стивън Браудър и Кейт О'Гара се бяха превърнали от случайни познати в хора, които, както твърдеше майка ѝ, се разбират прекрасно помежду си.

— Дъщеря ми ходи с един младеж, дето учи за лекар — похвали се тя на съседката.

— Брей, случила е значи — кимна одобрително тя.

— Ами моята Кейт да не е някоя хаймана! Скоро медицинска сестра ще става.

— Кой като теб — с двама доктори в семейството!

През един петъчен ден в края на октомври Стивън взе кола от свой приятел за да изведе Кейт на вечеря и танци в едно заведение край Корк. Беше пестил цял месец за да може да си го позволи. Крайпътният ресторант „Блакуотър“ не беше нещо забележително, но в него сервираха прекрасна бира „Гинес“, а кухнята му се славеше като най-добрата в околността и привличаше клиента чак от Дъблин.

Колата беше шестгодишен „Ситроен“ със силно изподраскана боя на вратите. Първоначалният му цвят е бил сребрист металик, но сегашният му собственик го бе преобоядисал в отровно зелено.

Макар и гузна, Кейт излъга майка си, че ще ходят с компания състуденти на есенния панаир в Малоу, където възнамеряват да останат по до късно заради веселбите.

Майка ѝ, която от собствения си опит на младини беше наясно с подобни излети, не пропусна да я посъветва:

— Кейти, и умната с този твой приятел!

— Мамо, Стивън е сериозен човек.

— Аз също ти говоря сериозно!

— Ще се върнем към полунощ или малко по-късно, мамо.

— Толкова късно! Какво ще си кажат съседите?

— Бъди спокойна, мамо. Няма да им даваме поводи да ни одумват.

— И да не се отделяш от компанията!

— Обещавам, мамо.

Когато беше вече в колата със Стивън, гузната съвест загриза Кейт. Тя почувства раздразнение и имаше само един човек, на който можеше да си го изкара. Още не беше мръкнало съвсем и над хоризонта бавно се издигаше огромна оранжева луна, която предвещаваше светла и безоблачна нощ. Кейт гледаше луната и присъствието на Стивън така близко до нея я караше да стои като на тръни. Моторът ръмжеше равномерно и се усещаше лекия мирис на изгоряло масло. Стивън не беше опитен шофьор и затова караше бавно. Няколко коли ги подминаха с рев и Стивън неволно свиваше при всяко изпреварване.

— Защо се движим толкова бавно? — запита Кейт.

— Нямаме бърза работа — отвърна Стивън.

Спокойният му разумен тон я вбеси.

— Не трябваше да правим това и ти добре го знаеш!

Стивън извърна глава, за да я погледне, и колата тутакси последва погледа му, захапвайки банкета. Той рязко извъртя волана и колата се върна в правия път.

— Но нали ми каза, че искаш... — започна той.

— Няма значение какво съм ти казала! Това, което правим не е хубаво.

— Какво ти става, Кейт?

— Излъгах мама.

Две сълзи се търколиха по бузите ѝ.

— Тя ще ме чака и ще се притеснява. Стивън, разбери, не ѝ е лесно откакто тате почина.

Стивън зави и спря в една отбивка. Обърна се към нея и я погледна в очите.

— Кейти, знаеш какво изпитвам към теб — той понечи да я хване за ръката, но тя се отдръпна. — Не искам да си тъжна.

— Тогава да отидем на панаира — тя го погледна и очите ѝ блесяха. — Така няма да излезе, че съм излъгала.

— Както кажеш, Кейт.

— Значи тръгваме за панаира?

— Точно така.

— Поне няма да се охарчиш толкова, Стивън — каза тя и го погали по ръката. — Ще можеш да си купиш новите слушалки, които толкова искаш.

Стивън целуна пръстите на ръката ѝ. Той добре разбираше, че го манипулират и че така ще бъде и занапред, ако живеят заедно. Но това просто го забавляваше. Той ни най-малко не се съмняваше, че ще се оженият веднага щом той завърши. И колко мило от нейна страна, че мисли за икономии и за това, което му е необходимо. Беше ѝ споменал за лекарските слушалки само веднъж досега. Тя отново издърпа ръката си.

Фаровете на кола от насрещното движение я осветиха ярко за момент. В съзнанието му се запечата образът ѝ — цялата скована, със стиснати юмруци в скута и притворени очи.

— Обичам те, Кейт! — промълви той.

— О, Стивън — въздъхна тя, — толкова те обичам, че понякога ми прималява...

— Това е от дългото очакване — отвърна ѝ той.

— Няма ли да тръгваме вече за Малоу? — запита тя.

Стивън запали колата, направи обратен завой и подкара по пътя, по който бяха дошли, като през цялото време си мислеше какъв късметлия е, че е намерил момиче като Кейт.

— Нека не минаваме през Корк, — помоли го тя — представи си, че ни види някой да идваме от тази посока...

— Знам един пряк път до Малоу — каза ѝ той.

Тя се усмихна в тъмното.

— Там ли водиш всичките си гаджета?

— Кейти!

— Знам, че не е хубаво да те дразня — каза тя.

Мълчаха, докато той сви по един тесен път ограден от двете страни с жив плет, който ги изведе точно на осемнадесетия километър на главния път за Малоу.

— Ще спрем на „Бридж Хауз“ да заредя — каза той. — Между другото там има хубаво ресторантче.

— Ще ядем като стигнем на панаира.

— Не си ли гладна?

— Щом си рекъл, мога да изям един сандвич.

Гледа да е по-евтино, помисли си той. Кейт винаги се проявяваше като една практична жена. Стивън обожаваше тази нейна черта. От нея щеше да излезе добра къщовница.

На бензиностанцията той купи два сандвича и две бутилки бира и ги подаде на Кейт през отвореното стъкло преди да плати бензина.

— Човекът каза, че предната ти лява е износена — обади се тя.

— Да я сменим с резервната — предложи помощникът.

— Няма смисъл. Остава ни още съвсем малко.

— На ваше място бих карал съвсем бавно — каза помощникът, докато връщаше рестото, — като на разходка със стар файтон, дето конят му си е изпял песента.

— Е, от туй по-бавно — здраве му речи — отвърна му Стивън след кратко колебание.

Той запали и бавно се изнесе след един голям камион, който много скоро се изгуби напред в далечината, тъй като Стивън караше едва с четиридесет.

Сега вече Кейт беше довольна — отиваха към Малоу и имаше причина да карат бавно. Тя се отпусна в седалката и погледна Стивън. С него се чувстваше добре. Бъдещето ѝ се очертаваше ясно. Ще започнат да спестяват за кола. Е, нямаше да стане много скоро при тези цени на колите. Тъкмо се канеше да му го каже, когато предната гума се спука. Колата рязко сви, удари се в бордюра, премина през банкета и спря с двете предни гуми върху тревата, точно пред една полусъборена порта на ограда.

Стивън си пое дълбоко въздух и попита:

— Кейт добре ли си?

Ръцете го боляха от якото стискане на волана.

— Малко ме раздруса — отвърна тя. — Не трябва ли да освободим платното?

Стивън преглътна, запали и бавно изтегли колата до обраслия с трева път зад порутения портал. Пътят веднага свиваше вляво и на светлината на фаровете пред очите им се разкри гледката от

развалините на изгоряла селска къща. Обгорелите греди на покрива се бяха срутили в средата. Той изгаси двигателя и известно време останаха неподвижни, вслушвайки се в песента на щурците и лекото ромолене на близкото поточе. Иззад изгорялата къща луната осветяваше околните хълмове. Мястото изглеждаше самотно и изоставено.

— Ами да вземем да сменим гумата — предложи той.

— Не е ли по-добре първо да хапнем? — попита Кейт.

Той се съгласи и изрови едно старо одеяло от багажника, което разстла на тревата и след това изгаси фаровете. Луната светеше достатъчно ярко.

— Светло е като ден — каза Кейт и постави торбичката с храната върху одеялото.

Те седнаха, обърнати с лице един към друг и задружно подхванаха сандвичите. Чукнаха се с бирите и вдигнаха поредица от тостове за спуканата гума, за луната и за хората, които са живели на това място преди да изгори и да бъде изоставено.

Стивън бързо изяде сандвича си и пресуши бирата. Кейт му се усмихна. Изведнъж се почувства безкрайно приятно. Не знаеше дали това се дължи на бирата или на присъствието на Стивън. Това обаче не ѝ попречи да се разпорежи, ставайки от одеялото:

— Ще се изцапотииш целия. По-добре си свали сако и ризата.

Тя застана до него, пое дрехите му и прилежно ги сгъна върху одеялото. Стивън не носеше потник и гледката на голите му гърди ѝ се стори най-вълнуващото нещо на света. Почти несъзнателно тя протегна ръка и го погали по топлата гръд.

Какво точно се случи след това тя не бе в състояние да разкаже с подробности дори и на най-добрата си приятелка и състудентка, Маги Маклийн.

— О, Маги, той бе толкова силен. Въобще не можех да се съпротивлявам. А и не исках. Знам, че съм безсрамница, но...

— Честито, мила Кейт! Беше ти време. Предполагам, че възнамеряваш да се омъжиш за него?

Този разговор се провеждаше на следващия понеделник в двора на медицинския колеж. Двете седяха и похапваха, макар че още бе рано за обяд. След като забеляза, че Кейт е умислена, Маги успя да изкопчи историята от нея. За целта се възползува от едно детинско

обещание, което двете си бяха дали навремето „никога да не се лъжат една друга, когато става въпрос за важни неща.“

Висока и стройна, с руси коси, Маги минаваше за една от красавиците на колежа. Някои от останалите студентки си шушнеха, че Маги нарочно си е избрала Кейт за приятелка, за да може да изпъква още повече с красотата, си. Истината обаче беше, че те си бяха приятелки от детинство, още когато бяха ученички в началното училище.

Маги настоятелно повтори въпроса си:

— Не ти ли направи поне предложение за женитба?

— Не знам какво да говоря, когато се изповядвам в черквата, Маги. Боже, помогни ми, не знам какво да правя.

— Ще кажеш така: „Отче, прости ми. Съгреших с мъж.“ — Обясни му, че си била замаяна от питието и той се е възползувал чрез груба сила. Също обещавай, че повече никога няма да го правиш.

— Ами ако го направим пак? — проплака Кейт.

— На твое място бих отишла при друг свещеник. Така няма да ти се налага да даваш повторно обяснения.

Маги изглежда Кейт изпитателно:

— Кейт, добре те познавам. Кажи ми честно, ще се омъжиш ли?

— Не ставай глупава! — сопна ѝ се Кейт и след това тихо добави:

— Извинявай, Маги! Той ми говори за това през целия път на връщане. Много добре знаеш, че не можем да се оженим преди той да е завършил, а може би не и преди да си е намерил самостоятелно жилище. Не сме никакви богаташи.

— Щом е така — умната, приятелко. И двамата сте от типа хора, дето лесно се женят. Една малка грешка, бебе и — край!

— Мислиш ли, че не го знам!?

Един ирландец станал мозъчен хирург... (смях в залата)

Популярно начало на много
английски вицове

Когато наближи Сейнт Луис, Мисури, на третия ден от пътуването си, Джон вече беше взел решение под какво фалшиво име ще се представя. Впоследствие със сигурност щеше да му се налага да използва и други, но в момента спешно му трябваше нов псевдоним.

Беше ранен следобед. Листата на широколистните дървета край пътя бяха започнали да пожълтяват. Хълмовете в далечината бяха кафяви и във въздуха се усещаше хлад. В царевичните ниви стърчаха безразборно прекършени стебла. Всичко говореше за приближаващата се зима.

Скоро Джон Роу О'Нийл ще бъде издирван по целия свят. С това име вече е свършено и трябва да го забравя, мислеше си той. Маккарти бе моминското име на майка му и то му се стори удачно. Някой можеше и да се сети за връзката, но дотогава той вече ще е под друго име. Малкото име обаче трябваше да си запази — твърде късно бе да се научи да отговаря на друго име освен Джон; Значи — Джон Маккарти, а за да звучи даже леко като на американец от ирландски произход — Джон Лио Патрик Маккарти.

Той навлезе в града и се сля с множеството. На първо време трябваше да си намери нормален подслон. След кратко търсене нае стая в мотел „Централ“ и даже му остана време да се отбие в близката банка и да остави парите на съхранение в сейф. Испита облекчение и спокойно излезе на многолюдната улица.

Докато изкарваше колата от паркинга погледна ръчния си часовник: 4:15 следобед. Разполагаше с много време, за да предприеме първите стъпки към промяната на самоличността. По обява от местния вестник намери квартира в покрайнините на града. Хазяйката, госпожа Прадовски, му напомни за госпожа Нери: същият тежък изпитателен поглед, с който претегляше на око наемателите. Още беше рано да се превърне в Джон Маккарти. Трябваше да остави няколко следи, по

които да се впуснат „хрътките“. Той показа на госпожа Прадовски шофьорската си книжка на името на О’Нийл и каза, че си търси работа като учител.

Тя му отвърна, че може да се нанесе на следващата сутрин. По нищо не пролича да е познала името му, което бе станало известно благодарение на вестникарските публикации отпреди няколко месеца. От времето на бомбения атентат на Графтън стрийт се бяха случили много други трагедии, пък и Сейнт Луис бе твърде отдалечен град. От разговора с нея разбра, че най-вече се интересува от предплатата и държи не бъде обезпокоявана вечерите, когато играе на бинго.

Сега вече беше време да разбере дали Сейнт Луис е правилният избор. Миналата зима един клиент от аптеката го беше предупредил: „Когато изплащаш чекове в Сейнт Луис трябва да си отваряш очите на четири. Там имат цяла фабрика за фалшиви документи за самоличност.“

Отне му шест дни висене в долнопробни барове и безброй чаши бира, докато попадне по следите на тази „фабрика“. Осем дни по-късно той плати пет хиляди долара, срещу които се сдоби с шофьорска книжка и комплект членски книжки и лични карти на името на Джон Лио Патрик Маккарти. Срещу още 3500 долара той изкара кратък интензивен курс по фалшифициране на паспорти и получи набор от помагала за осъществяването на тази дейност.

„Имаш талант за тази работа“ — похвали го инструкторът му. — „Само не отваряй манифактура за такива неща на моя територия.“

Следващото нещо, бе да се отърве от колата. Собственикът на един гараж за стари коли на улица „Ауто Роу“ му връчи 2200 долара с думите: „Моят момче, да знайш вече големите коли хич не вървят.“

На другата сутрин се качи на автобус до Марион и си купи употребяван „Додж Пауър Уегън“. Когато се прибра в квартирата, госпожа Прадовски бе отишла на бинго. Той паркира пред къщата, като предварително се погрижи номерата на колата да бъдат замацани с кал, натовари багажа си и остави на кухненската маса бележка и 50 долара за компенсация на евентуалното неудобство от внезапното му заминаване. В бележката се казваше, че поради семейни неприятности му се налага да замине веднага.

Нощта прекара в един крайградски мотел, на сутринта изтегли парите от сейфа в банката и се отправи на запад.

Превъплъщението му бе преминало много по-гладко, отколкото очакваше. Оставаше му само един важен детайл за да бъде напълно завършено. През следващите три дни той се занимаваше с премахването на косата си. Имаше избор — или да я обръсне или да предприеме нещо с по-траен ефект. Спря се на второто, макар че беше далеч по-болезнено и остави многобройни фини розови белези по темето му, които обаче, както той добре знаеше, щяха да изчезнат само след няколко дни.

След това изгори бенката на лявата си буза с течен азот. На мястото и остана малка раничка с коричка, която след известно време щеше да се превърне в трудно забележима трапчинка.

Беше очарован от промяната, докато внимателно изучаваше новия си облик в огледалото на мотела. Проблясващата неонтова светлина от рекламата на близката закусвалня осветяваше злоещо лицето му. Той се усмихна. Джон Роу О'Нийл, възпълният мъж с гъстата кестенява коса и отличителната бенка на лявата буза се бе превърнал в този плешив, слаб мъж с искрящ поглед.

— Здравей, Джон Лио Патрик Маккарти! — прошепна той.

Четири дни по-късно, през първия петък на октомври, той се нанесе в обзаведена къща под наем, която се намираше в предградието Болард на Сиатъл, щата Вашингтон. Нае къщата за една година, а наемът плащаше чрез банката. Собствениците живееха във Флорида.

Новото жилище подходеше идеално на намеренията му. Това, че го откри толкова лесно му се стори донякъде лоша поличба. Фасадата на къщата беше боядисана в кафяво, а рамките на прозорците и външните греди — в бяло. Тя с нищо не изпъкваше в редицата също така анонимни къщи край нея. Всички те бяха построени върху дълъг, нисък насип. Малки полегати морави и детски площадки ги отделяха една от друга. Повечето от тях имаха гаражи на сутерена. Неговият гараж имаше врата към вътрешността на къщата, така че разполагаше с достатъчно място да разтоварва колата.

Мебелировката беше вехта, закупена на старо и матракът на леглото беше силно хлътнал. Цялата къща и особено завесите бяха пропити с мириса на кухня. В банята се усещаше застоялата миризма на цигари. Той пусна водата на тоалетната и улови отражението си в огледалото над мивката.

Нямаше и помен от предишния му благ израз. Беше се променил изцяло, не само на външен вид. Наведе се леко към огледалото и се вгледа в малкия сбръчкан белег, който бе останал на мястото на бенката. За него тази малка вдлъбнатинка на бузата означаваше окончателно скъсване с миналото и хората свързани с него. Спомни си за Мери, която твърдеше, че тази бенка страшно му прилича. Опита се да си припомни усещането, когато тя го целуваше по бенката, но не можа. Споменът бе отлетял. Ровенето в миналото го накара да потръпне. Рязко се извърна от огледалото. Предстоеше му толкова много работа.

През следващите няколко дни направи значителни промени в къщата. Облепи прозорците с фолио, което да го предпазва от любопитни погледи, инсталира аларма против крадци и се запаси с голямо количество храна. Иззида специално скривалище зад печта, в което постави огнеупорната каса. Едва тогава реши, че може да се заеме с покупките на специалното оборудване, което бе необходимо за изпълнението на замисъла му.

Лекотата, с която през следващите няколко седмици успя да се сдобие с необходимото специализирано оборудване направо го сащиса. Изглежда единственото изискване беше, когато правиш поръчката по телефона и изпращаш парите да поставяш по едно „доктор“ пред името си. Използуваше различно име за всяка поръчка и винаги плащаше в брой.

Работата през деня не позволяваше на спомените му да го измъчват. Обаче вечер, щом си легнеше пред очите му се завърташе калейдоскоп от отминали образи и събития, който не му позволяваха да заспи! Това му се струваше необичайно и не можеше да намери никакво разумно обяснение. Джон О'Нийл не помнеше нищо от фаталната бомбена експлозия. Джон Маккарти помнеше всичко с подробности. Той си спомняше ясно изрезките от вестниците и снимката на О'Нийл. Но човекът от снимката вече не съществуваше. Джон Маккарти обаче добре си го спомняше. Спомняше си разпитите в полицията, показанията на свидетелите, зловещата фигура на отец Дивън, който така и не осъзна първоначалната си грешка и остана убеден, че Джон се е заплел в „смесен брак“.

Джон Маккарти можеше да сглоби всички спомени в паметта си — сестрите в болницата, лекарите. Виждаше се в своя Предишен

Образ, изправен до прозореца на банката, в мига, в който избухна оранжевото кълбо на експлозията. Паметта му възпроизвеждаше сцената отново и отново при най-незначителния повод: малката кола и кафявият лакът на перваза на прозореца. Засмяната и весела Мери, която подканяше близнаците да прекосят улицата, стиснала пакета под мишница. Странно, помисли си Джон, защо не откриха пакета? Очевидно преди това в него са били опаковани пуловерите за децата. Цената им се бе оказала върху една квитанция за плащане с кредитна карта и върху разписката стоеше разкривеният подпис на Мери.

В съзнанието му събитията от Графтън стрийт постепенно заприличаха на филм. Те се бяха запечатали в строга последователност и той можеше да ги възпроизвежда когато си поиска — тълпата от хора около Мери и близнаците, тя се спира до този стар „Форд“... и отново — оранжевото кълбо на експлозията, осеяно с черни отломъци. Откри, че може да контролира скоростта на лентата, да фокусира върху отделни лица, жестове и физиономии от тази зловеща сцена.

И отново — оранжевото кълбо на експлозията, тътенът, от която отекваше в главата му.

Той осъзнаваше, че това са спомените на Джон О'Нийл, които по някакъв начин са откъснати от Джон Маккарти. Изолирани. Сякаш в главата му имаше телевизионен екран, на който се появяваха гласове и картини.

— Боже мой! Какво стана? — извика управителят на банката.

Всичко това бе като документален запис — достоверен и точен. Обаче той не събуждаше в душата на Джон Маккарти нищо друго, освен диво желание да отмъсти по най-жесток начин на хората причинили агонията на Джон О'Нийл.

След като многократно бе превъртал лентата с експлозията в съзнанието си, той с изненада откри, че в нея има и кадри отпреди и след трагичното събитие. Бомбата избухна на първия ден от престоя им в Дъблин. Предните три дни бяха прекарвали в старинен хотел близо до летище „Шанън“. Това им помогна да се адаптират към разликата в часовите пояси след полета от Съединените Щати.

„Вече може да се каже, че се движим по ирландско време.“, бе казала Мери докато се регистрираха на рецепцията в хотел „Шербърн“ в Дъблин.

В утрото на този първи ден в Дъблин, Джон се събуди рано. Не го измъчваха никакви тревожни предчувствия. Напротив — започна деня щастлив и изпълнен с нови сили. На фона на прекрасното му настроение шокът от последвалите събития бе много по-силен. „Разиграването на такива страхотни трагедии би трябвало да предвещава нещо“, помисли си той по-късно. „Хората трябва по някакъв начин да бъдат известявани, за да са подготвени за това, което им предстои“.

В него ден обаче нищо не предвещаваше трагедията.

Той се събуди до Мери в спалнята на хотелския апартамент. Погледна я и си помисли колко е красива докато спи — разрошената ѝ коса, дългите мигли, лекото повдигане на гърдите ѝ като диша.

В съзнанието му ясно изплува една-едничка мисъл: „Какъв щастлив брак имам.“

В съседната спалня кротко спяха близнаците, долавяше се шумът на уличното движение и във въздуха се носеше аромат на препечен хляб.

„Боже мой, апартамент в хотел!“

Дядо му, Джак Маккарти би бил горд с това. „Един ден ще се завърнем в Ирландия, момчето ми“, му бе казал той. „Ще се завърнем като заможни хора.“

Ние вече, се завърнахме, дядо Джак. Ти не доживя да го видиш, но се надявам, че ни наблюдаваш отнякъде.

Тъжно беше, че дядо му Джак не успя да стъпи отново на родна земя. Всъщност „родна земя“ не беше точната дума, тъй като дядо му е бил роден на борда на кораба за Халифакс.

„И всичко това за някакви си седемстотин чифтета!“

До края на живота си дядо му повтаряше тези думи и горко оплакваше принудителното бягство на семейството си от родината Ирландия. Цялата история бе разказвана толкова често от дядо му, че Джон я знаеше наизуст: Семейството му заровило цялата семейна посуда за да я спаси от алчните английски бирници. Един ден богатството било изровено, продадено и с парите закупили 700 пушки за въстание срещу английската тирания. След потушаването на въстанието за главата на бащата на дядо Джак била обявена награда. Под фалшиво име той се качил с цялото си семейство на кораба за Халифакс и напуснал страната. Чак по-късно в Америка, когато са се

почувствали в безопасност, „далеч от алчните англичани“, семейството му възстановило старото си фамилно име Маккарти.

Джон О'Нийл се надигна и седна на леглото в хотелската стая в Дъблин. По дишането ѝ усети, че Мери се пробужда. Тя се изкашля, но все още не бе отворила очи.

Мери, от рода О'Гара.

Тя бе силно привързана към дядо му Джак. „Какъв симпатичен старец. Истински ирландец. Не съм чувала някой да пее по-хубаво от него ирландски народни песни.“

„По бащина линия ти — Джон Роу О'Нийл — произхождаш от рода Уи Нийл. Те са били крале и са живели на хълма на Тара“ — дядо му винаги започваше така редовната си лекция върху родословното им дърво.

„А по майчина линия, родът Маккарти също някога са били крале. Замъкът Маккарти е бил строен от мъже с яки мишци и е бил непристъпен.“

Дядото на Джон по бащина линия бе починал когато той е бил на две години. Баща му, Кевин, не се гордееше особено с ирландската си жилка и често се присмиваше на историите разказвани от другия му дядо Джак. Но главата на малкия Джон бе пълна с истории за въстания и размирици и още оттогава хранеше ненавист към англичаните. С особен интерес слушаше историята за въстанията на Хю О'Нийл и Оуен Роу О'Нийл.

— Роу О'Нийл е част от името ми, нали дядо?

— Точно така, мойто момче — отвръщаше му старецът. — И с делата си трябва да защитаваш честта на това име.

— Ще изгоря всичко английско, с изключение на въглищата им!

Дядо му дълго се смя от сърце на тези негови думи.

В хотелската стая в Дъблин Мери се разбуди и му каза:

— Наистина сме в Ирландия. Липсва ми дядо Джак.

Струва ми се Тацит е казал, че в човешката природа е заложено да намразваме хората, с които сме постъпили несправедливо.

Д-р Уилям Бекет

Първите стотина копия от „Писмото на Безумеца“ бяха разпратени чрез посредническа агенция от Лос Анджелис до министри, журналисти, редактори и изтъкнати учени. Последваха още по-многобройни писма до известни люде. Посланието в тях бе кратко и ясно: сложете под карантина заразените райони. Някои от писмата адресирани до учени съдържаха допълнителна страница, в която се настояваше те да запознаят политическите лидери със сериозността на положението.

Доктор Уилям Рукерман, бивш председател на Американската научна асоциация, получи едно от писмата с допълнителна страница. То пристигна в дома му в Сан Франциско със сутрешната поща в понеделник и той го отвори докато закусваше. Веднага му стана ясно, защо това писмо е адресирано именно до него — изследванията му в областта на генетиката не бяха тайна сред научните среди. Писмото явно бе написано от човек, който е добре запознат с проблематиката, тъй като съдържаеше коментари върху някои от тънкостите в проекта, по който, в момента работеше доктор Рукерман.

Той зачете отново пасажа за „детерминирането на РНК чрез матрична транслация от протеините и резултантната ДНК конфигурация“. В това нямаше нищо особено, но авторът на писмото даваше да се разбере, че е използвал компютър при „подбора на рестриктивните фрагменти.“

Това вече беше нещо доста по-специализирано.

Но това, от което доктор Рукерман го побиха тръпки бе твърдението, че са използвани стереоизомери при транслацията на РНК-структурите в протеиновите молекули.

„Наслагване с цел определяне на набора.“

Това бяха думи на Безумеца.

За доктор Рукерман не беше трудно да схване веднага, че авторът на писмото вероятно е приложил алкенова полимеризация при разчленяването, реконфигурацията... и резонанс... да! Човекът бе стигнал чак дотам.

— Писмото разкрива отлично познаване на техниките на генното реструктуриране — каза той на съпругата си, която четеше през рамото му. — Човекът е наясно с тези неща.

Информацията, която се съдържаше в писмото бе напълно достатъчна да убеди един специалист в тази област и доктор Рукерман добре разбираше това. Този факт сам по себе си говореше достатъчно за автора му.

Рукерман бе също така убеден, че това не беше всичко. Безумецът не споменаваше нищо за някои ключови положения. Но разсъжденията му водеха към тях със смразяваща кръвта акуратност. Всичко това, в комбинация със заплахите, отправени в писмото, накара Рукерман да предприеме незабавни действия.

Обмисли внимателно какво точно трябва да направи. Помоли жена си да му подреди куфара и я последва в спалнята, откъдето се опита да се свърже със съветника на президента по научните въпроси, доктор Джеймс Райън Садлър. За целта обаче първо трябваше да преодолее няколко секретарки.

— Обажда се Уил Рукерман. Кажете му, че е важно.

— За какво точно става въпрос? — настоятелно го запита мил женски глас.

Рукерман пое дълбоко дъх за да се успокои и спря погледа си върху отражението в огледалото на спалнята. По ъгловатото му лице се бяха появили нови бръчки и косата му се бе прошарила още повече. Жена му, Луиза, го погледна въпросително докато нареждаше куфара, но не каза нищо.

— Слушайте ме внимателно! — каза той — Обажда се доктор Рукерман, предишният президент на Американската научна асоциация и близък приятел на Джим Садлър. Имам важна информация, за която президентът на САЩ трябва незабавно да бъде уведомен. Ако се наложи вие лично да я узнаете, сигурен съм, че ще изпратят специален човек да ви уведоми. А сега ми дайте Джим!

— Бихте ли си казали телефонния номер, сър?

Тонът ѝ бе станал делови. Рукерман продиктува номера си и положи слушалката.

Луиза, която бе прочела писмото на Безумеца през рамото му го запита:

— Смяташ ли, че заплахата е истинска?

— Убеден съм — той се изправи и отиде до банята. Когато се върна, застана до телефона и забарабани нетърпеливо с пръсти по шкафчето. Много се бавеха. Но въпреки това бе сигурен, че ще го свържат със Садлър. Преди време Джим му беше обяснил, смеейки се каква е цялата система:

— Президентството на САЩ се осланя преди всичко на това какво е казал някой. Не на факти, а на онова трудно определимо нещо, което наричаме „информация“. Във висшите държавни кръгове тя се явява нещо като разменна монета. Приносителите на тази информация добре осъзнават цената ѝ. Нямах си представа колко много официални доклади започват с думите „Ние разполагаме с информация, че...“ Това „ние“ не е същото, което употребяват коронованите особи. Това е бюрократичното „ние“. То означава, че ако информацията се окаже погрешна, отговорността пада върху някой друг или се поделя между група от хора.

Рукерман знаеше, че след убедителните му думи, ще го свържат със Садлър, дори и с цената на военна операция.

Телефонът иззвъня. Мъжки глас съобщи, че го свързва със Садлър, който се намира в Кемп Дейвид. Приятелят му звучеше леко сънено:

— Уил? Какво, по дяволите, е толкова важно, че...

— Няма да ти губя времето, Джим. Получих едно писмо...

— От някой си, който нарича себе си „Безумеца“?

— Точно така. И аз...

— ФБР вече поеха случая, Уил. По всяка вероятност става въпрос за някой психопат.

— Джим... Не мисля, че трябва да приемаш това на шега. Приложението към писмото му ми дава основание да...

— Какво приложение?

— Допълнителната страница, в която се съобщават някои подробности...

— Писмото, което ние получихме няма приложение. Ще изпратя един агент да го вземе от теб.

— Да го вземат дяволите, Джим! Ще ме изслушаш ли? Аз самият се занимавам точно с това, за което се говори в писмото. Този човек не е аматьор. Предупреждавам те да се отнесеш към заплахите му сериозно. Ако бях на твое място бих посъветвал президента да предприеме поне началните стъпки по удовлетворяване на...

— Моля ти се, Уил! Даваш ли си сметка за евентуалните политически последици? Този луд настоява за карантина! След това иска да екстрадираме от САЩ всички либийци, ирландци, англичани — всички до един, включително и дипломатите. Не можем току-тъй да...

— Ако не го направим, той заплашва, че ще обхване САЩ в... — Рукерман направи пауза за да намери пасажа в писмото — ... „мрежата на своето отмъщение“.

— Това го четох и изобщо не вярвам на...

— Джим, ти не слушаш какво ти приказвам! Той е способен да изпълни заплахите си!

— Сериозно ли говориш?

— Напълно сериозно!

Последва тишина и Рукерман долови разговор на другия край на жицата, но беше прекалено тих за да разбере думите. Садлър отново се обади в слушалката:

— Уил, ако някой друг, а не ти, ми беше казал това... искам да кажа, нови смъртоносни болести, за които организъмът няма естествена защита и... По дяволите, как според теб той ще съумее да разпространи масово заразата?

— Без да си напрегам въображението, още сега мога да ти изброя поне десет начина.

— Дяволите да го вземат, започваш да ме плашиш!

— Това исках да чуя! На мен самият косата ми се изправи от това писмо.

— Уил, трябва да видя това приложение към писмото преди...

— Моята дума не ти ли е достатъчна за да почнеш да действаш веднага?

— Но как мога да вляза при...

— Джим... нямаме време. Президентът трябва да бъде информиран веднага. Чуждестранните дипломати, за които се споменава в писмото трябва да бъдат предупредени колкото се може по-скоро, а също така армията, полицията в големите градове, здравните власти, гражданската отбрана...

— Това може да предизвика страхотна паника!

— Чел си писмото. В него се казва, че той вече е пуснал заразата. Това означава карантина. Самият той недвусмислено е заявил: *Не се намесвайте там, където съм пуснал заразата. Не забравяйте, че мога да заразя което си искам място. Ако се опитате да стерилизирате огнищата на поражение чрез атомни взривове, отмъщението ми ще се стовари върху цялото земно кълбо. Прочети отново тези редове от писмото, Джим, и в светлината на това, което ти казах, прецени какво трябва да направиш!*

— Уил, ако грешиш, наясно ли си с последствията...

— Ами ако ти грешиш?!

— Караш ме да приема много неща на доверие.

— По дяволите, Джим, ти си учен. Трябва да ти е добре известно, че...

— Добре, Уил, но моля те обясни ми как е възможно заразата да проявява избирателност спрямо пола на индивида?

— О'кей. На настоящия етап от моя проект, за който съм убеден, че е доста по-назад от така наречения Безумец... Накратко, стигнал съм до извода, че болестите могат да бъдат изкуствено нагаждани към различни генетични вариации — към белия цвят на човката, например; към наследственото предразположение към анемия и...

— Но как е възможно един-единствен човек... искам да кажа, разходите по изследванията!

— Звучи невероятно, но са смешно малки. Направих изчисления за цената на необходимото оборудване — излиза по-малко от триста хиляди долара, включително и компютрите. Едно мазе спокойно може да се пригоди за лаборатория... — Рукерман замлъкна.

— Ще ми трябва списък на оборудването. Вероятно доставчиците ще могат...

— Ще ти го продиктувам след минута, но мисля, че ще бъде твърде късно дори и да открием къде е лабораторията.

— Нима наистина мислиш, че...

— Вече е свършил работата си. Това писмо... споменават се всички основни моменти и няма ни най-малка грешка. Мисля, че Ирландия, Великобритания и Либия... а вероятно и всички останали държави са изправени пред невероятна заплаха. Не виждам как можем да сложим под контрол всичко това. Като начало е най-добре да въведем карантина в тези области... ако не за друго, поне за наша собствена безопасност.

— Какво друго може да има?

— Този Безумец е все още на свобода в тази държава. Не бива да го провокираме и да насочим гнева му срещу нас.

— Уил, той твърди, че нито една жена няма да оцелее в тези три държави. Как е възможно това?

— Ще ти предоставя подробен анализ по-късно. На първо време те моля да предприемеш необходимите мерки. Президентът трябва да се свърже с Москва и другите столици на големи държави. Трябва...

— Уил, мисля, че трябва да изпратя самолет да те вземе. Не искам да съм сам, когато съобщавам това на президента. Нуждая се от подкрепата ти за да го убедим. Ти си човек с репутация и той те познава.

— Луиза вече приготви куфара ми. И още нещо, Джим. Налага се да изолираме колкото се може повече млади жени в противоатомното убежище в Денвър, с което военните толкова се гордеят. Жени, разбираш ли? И само неколцина мъже, които да отговарят за техническата част на плана за оцеляване.

Рукерман наблегна на това: много жени и малко мъже, т.е. обратното на това, което можеше да се очаква да се случи извън убежището. Той продължи:

— Руските и другите световни лидери трябва да предприемат същите мерки. Няма да ни е лесно да ги убедим в нашата искреност. В никакъв случай руснаците не трябва да си помислят, че това е някаква конспирация на капиталистите. И без това са мнителни до крайна степен.

— Мисля, че трябва да оставим на експертите вземането на дипломатически решения, Уил. От теб се иска да дойдеш тук колкото се може по-бързо и да донесеш достатъчно доказателства, които да ме убедят, че си прав.

Рукерман остави слушалката на вилката и погледна жена си.

— Трябва да побързаш, защото те чакат — каза му тя.

Рукерман удари с юмрук по шкафчето и телефонът подскочи.

— Луиза, ти вземаш колата и се изнасяш във вилата ни в Глен Елън! Опаковай само най-необходимото. Зареди хладилниците с достатъчно храна. Вземи и пистолетите. Аз ще поддържам връзка с теб.

Служа на Властелина на Смъртта.

Част от клетвата на нелегална
организация в Ълстър.

В ранната утрин след отминалата буря в Атлантика жителите на остров Акил, разположен южно от залива Блаксод, се бяха заловили за работа. Те се подготвяха да посрещнат първия поток от туристи за сезона: засаждаха люцерна, вадеха чимове и ги трупяха на купчини за да съхнат и изобщо вършеха обичайната си всекидневна работа.

Островът бе обагрен във всички нюанси на зеленото, тук-там се забелязваха петна от черни скали, а на места се белееха къщите на местните жители. С оттеглянето на последния ледник, остров Акил бе останал откъснат от сушата на Ирландия и по него растяха много малко дървета. Полегатите склонове на хълмовете бяха обрасли с прецип, забелязваха се и първите цветчета на блатните теменуги. Измежду камънаците вирееха в изобилие бурени и диви къпини.

На върха на един от хълмовете имаше гранитни руини от стара крепост, целите потънали в буренаци. Под тях се извиваше пътят от Мълрейни и се спущаше надолу към моста, който свързваше острова със сушата. От бойниците на крепостта бяха останали само купчини от камъни покрити с бръшлян и лишей. Нищо не напомняше за някогашните амбразури, зад които безуспешно са се сражавали защитниците на крепостта, опитвайки се да отблъснат атаките на армията на Кромвел.

Върху моста имаше издигната барикада и до нея бяха застанали две учтиви войничета с ирландски нашивки върху пагоните. Те вече бяха отпратили обратно две леки коли с туристи, които бяха успели да навлязат в междинния участък от пътя, преди да бъде издигната подобна барикада при Мълрейни. Войничетата се бяха извинили за неудобството и бяха предложили на туристите да посетят Булмалет, „красиво място, където са се съхранили старите традиции“. На всички въпроси те отговаряха: „Не сме упълномощени да даваме информация, но със сигурност мерките са само временни“.

По-трудно им беше да убедят шофьорите на трите товарни камиона, които зареждаха магазините на острова: „Съжаляваме, момчета, но не зависи от нас. Съгласни сме, че е трябвало да ви предупредят, но и да се оплачете, няма да има никакъв смисъл. Заповедта си е заповед. Пътят е затворен.“

Докато войничетата се разправяха с шофьорите, наблизко спряха четири бронирани коли. От първата изскочиха един майор и сержант със зареден автомат в ръка. Майорът беше слаб човек, с орлов поглед и гъста прошарена коса под фуражката. Войниците му отдадоха чест и той им отвърна, след което каза на шофьорите: — Хайде обратно, момчета! Излишно е да спорите.

Единият от шофьорите понечи да му каже нещо, но майорът тутакси го сръза:

— Казах обръщайте и да ви няма, иначе ще наредя на моите хора да засият камионите във водата, а вас ще ви арестувам!

Мърморейки под мустак шофьорите се качиха по кабините, обърнаха на паркинга и подкараха обратно към Мълрейни. Майорът се приближи до радиста в една от бронираните коли и му нареди:

— Предупреди нашите хора в Мълрейни да следят движението на тези камиони!

След това се върна при войниците на барикадата и бавно обходи с поглед околността: високите хълмове над Палрейни, ресторанта до паркинга, барикадата, белите сгради на острова близо до отсрещния край на моста, групичката мъже, които се бяха събрали пред тях и оживено разговаряха. Не след дълго се върна при радиста и го запита:

— Патрулните катери заеха ли вече позиция при Булзмаут и Акилбег?

Радистът, нервен пъпчив младеж, се наведе над микрофона и след по-малко от минута докладва:

— Те са на позиция, сър! Един е тръгнал за насам да прибере рибарските лодки на местните жители.

— Отлично! — каза майорът — не бива да се изкушават да напуснат острова с лодка. От гърдите му се изтръгна въздишка. „Боже мой, каква бъркотия“ — помисли си той. С бавна крачка се отправи към бронираните машини и каза на един от сержантите:

— Разпределете личния състав за отцеплението. Никой не трябва да напуска или да влиза в района с изключение на медицинския

персонал, но те тъй или иначе ще се придвижват с хеликоптери.

След като даде разпорежданията си, той се отправи към заведението на паркинга. Влезе вътре и войниците го чуха да пита дали има кафе.

Два километра назад по шосето за Мълрейни три взвода войници под командването на един лейтенант опънаха палатков лагер на защитената от вятъра страна на хълма, от който се виждаше най-добре тесния пролив разделящ остров Акил от сушата. На билото на хълма бе оборудвана огнева позиция с две картечници и бруствер от чували с пясък.

Когато всичко бе привършено, лейтенантът нареди на един ефрейтор:

— Вземи хората от твоя взвод и уведомете местните жители да не се отдалечават от домовете си. Да няма движение насам-натам и никакво ходене на острова. Ако питат, кажете им, че има карантина и нищо повече.

Четири километра южно от тази позиция върху високия 526 метра хълм Кораун друга войскова част разположи едно 20-милиметрово оръдие и две минохвъргачки сред развалините от стара крепост. Докато работеха заваля дъжд и те опънаха платнища над установките и се сгушиха в шубите си. Малко по-надолу от тях един полковник наблюдаваше през бинокъла си остров Акил.

— Много шават на острова — каза полковникът — Ще се успокоя чак като им приберат лодките за да не могат да мръднат никъде.

Един от войниците се осмели да го попита:

— Гус'ин полковник, опасна ли е тая болест, дето я имат там?

— Така разправят — отвърна полковникът. Той свали бинокъла, огледа критично позицията и погледът му се спря на един висок сержант, който се скатаваше встрани от групата:

— Сержант, я опънете още няколко платнища! — заповяда му той — И си отваряйте очите на четири! Само медицински персонал могат да влизат в района и никой няма право да напуска!

— И пиле не може да прехвъркне, сър!

С големи крачки полковникът се отправи към джипа, който го чакаше на тесния път под позицията.

След като си тръгна, войниците като един извърнаха погледите си към остров Акил, който някога е бил остров на орлите, но сега от тях там нямаше и следа. Дъждът правеше пейзажа мрачен. На фона на зеленината се белееха скали и къщи. Сивите ленти на няколко шосета опасваха хълмовете. Долу в ниското океанът бе още по-тъмно сив. Високите върхове Сливмор и Крогхоун се извисяваха в облаците. Островът бе като един огромен котел и войниците чувстваха покачващото се налягане вътре в него. Поколения островитяни бяха заклеявявали остро неправдите извършвани спрямо Ирландия. Нямаше ирландец, който да не усети напрежението, което кипеше на острова, породено от напразните възжелания на хората, загинали в името на „ирландската мечта“.

— Свещениците ще са доста заети тия дни — каза сержантът и добави — Не чухте ли какво каза полковникът? Трябва веднага да се опънат няколко платнища!

През това време кръчмата на Мълвейни, разположена на острова в близост до моста, започна да се пълни с посетители. Те притичваха под дъжда от колите си и влизаха в задушния салон изпълнен с тежкия мирис на мокри дрехи и бира. Сградата на кръчмата бе двуетажна, с варосани стени, плочен покрив с три масивни комина и представляваше естествено сборно място за жителите на острова. Помещението скоро се препълни с мъже, които разговаряха на висок глас, лицата им бяха разкривени от гняв, а жестовете им — резки и заплашителни.

Пред кръчмата спря малка полицейска патрулна кола и разговорите стихнаха. От колата излезе Денис Флин, местният полицай. Той беше нисък рус мъж със сини очи и детинско изражение на лицето. Когато влезе в кръчмата, хората видяха, че е пребледнял и трепери. Сториха му път и той отиде до другия край на салона и се покачи на един стол.

В изпълнената с очакване тишина гласът му прозвуча тънко и неуверено:

— Намираме се под карантина — каза той — Изпратени са медицински екипи с хеликоптер. Никой няма право да напуска или да идва на острова, с изключение на лекарите и представители на властта.

В последвалата какофония от въпроси се наложи Флин да повиши колкото може глас за да въдвори тишина:

— Нужно е търпение. Правим всичко, което е по силите ни.

Мълвейни, огромен, добродушен човек, с плешиво теме, което блестеше като тезгяха на бара, си проправи път през тълпата и застана до Флин. Посочи с палец назад и каза:

— Моята Моли лежи болна там отзад, а има само един доктор. Искам да знам какво ѝ има!

— Аз съм само полицай — отвърна му Флин — Като дойдат лекарите ще кажат.

Мълвейни впери поглед през прозореца в посока на Нокмор и село Дроега, скрити зад хълмовете в една котловина, която ги защитаваше от силните атлантически бури. Преди десет минути оттам му се беше обадил брат му, Франсис, и през сълзи му беше съобщил за още една смърт.

Мълвейни изгледа Флин свирепо и му каза:

— Твоята жена живее оттатък Мълрейни и е в безопасност. Затова ни казваш това; дето го разправят официално. Ама мене питаш ли ме — тази сутрин е починала снаха ми Шанлийн.

Един човек от тълпата се провикна:

— И моята Кейти е болна, Флин, искаме да знаем какво става и то веднага!

— Казах ви каквото знаех — каза Флин. — Повече нищо не мога да направя.

— Какви са тези представители на властта, дето ги спомена? — попита Мълвейни.

— От Здравното министерство в Дъблин.

— А защо са стоварили толкова войска? — попита някой друг — Горест на Кораун даже оръдия са сложили!

— Няма нужда да се създава паника — каза Флин. — Но иначе работата е много сериозна.

— Защо не съобщават нищо по радиото?

— Нали ви казах — за да не се създава паника.

— Чума е, нали? — запита Мълвейни.

В помещението настана гробна тишина. Нисък, смугъл мъж с остри черти се изкашля и каза:

— Да се мятаме на лодките и...

— И дума да не става, Мартин! — срязва го Флин — Всеки момент ще минат морските и ще приберат лодките. Имам заповед да

предотвратя всякакви опити за напускане на Акил... даже със сила, ако трябва!

С дрезгав глас Мълвейни запитва:

— Всичките ни жени ли ще измрат? От вчера насам са умрели деветнайсет и то все жени и момичета. Каква е тази работа, Денис?

— Докторите ще кажат — отвърна Флин. Той се подпря на Мълвейни и слезе от стола, но не посмя да го погледне в очите. Прекият началник на Флин бе споделил с него същите опасения в разговор по телефона преди по-малко от час:

— Ако измрат всички жени работата е много зле, Денис. И се носи слух, че е направено умишлено. Но засега не го споменавай на никой!

— Умишлено? От кого — хората в Ълстър или англичаните?

— Няма да го обсъждаме сега, Денис. Казах ти го само да разбереш колко е сериозна работата. Ти оставах единствен представител на властта в зоната под карантина, поне за известно време. Разчитаме на тебе!

— Значи ли това, че няма да получа никакво подкрепление?

— Набираме доброволци от войниците, но по-рано от утре няма да можем да ги изпратим.

— Аз не съм се главил за доброволец, сър!

— Да, но си положил клетва да изпълняваш задълженията си, а именно това се изисква от теб в момента.

Докато се измъкваше от кръчмата на Малвейни и се преструваше, че не чува въпросите, които хората кресяха към него, той си припомни този телефонен разговор. Имаше да изпълнява и други заповеди и да върши още много неща.

Дъждът навън бе станал ситен като мъгла. Той влезе в колата, без да поглежда към гневните лица, които го наблюдаваха от кръчмата. Запали мотора и бавно подкара към бетонния кей за рибарски лодки. Забеляза в далечината патрулния катер, който идваше откъм Булзмаут и оставяше широка бяла диря след себе си. След не повече от пет минути той щеше да бъде до кея и Флин бе благодарен за това. Той паркира върху бетонния кей, взе пушката си и излезе от колата. Чувстваше се неловко с оръжие в ръка, но заповедите на началника му бяха категорични:

— Искам те въоръжена охрана докато прибират рибарските лодки. Трябва да си наясно, че ако се наложи, ще използваш оръжието.

Флин впери безизразен поглед към океана, откъдето се задаваше катерът. В небето крещяха чайки и се носеха в плавни кръгове. Той пое дълбоко въздух и почувства познатия солен мирис на водорасли и риба. Толкова пъти досега бе наблюдавал тази гледка и никога не му се бе сторила така странна, Флин се зачуди. Сега... имаше разлика. Мисълта го накара да потръпне. В съзнанието му изплува отново това, което му се бе искало да каже на мъжете в кръчмата, това, което изпълваше душата му с горчивина и стягаше гърлото му.

Началникът му обаче изрично бе подчертал, че то трябва да остане в тайна: „Повечето жени ще умрат, може би всички на острова. Разчитаме на тебе да поддържаш реда и да няма размирици докато пристигне помощта. Да няма паника, да няма разюздани тълпи. Трябва да проявиш твърдост при опазването на реда.“

„Трябваше да им кажа“, промърмори на себе си Флин, „Да имат време да извикат свещеници. Нищо друго не им остава.“

Той погледна навързаните лодки, усети самота и се чувства неловко.

— Боже помогни ни сега, когато сме в нужда — прошепна той.

В Ирландия не е върлувала по-страшна болест от времето на Черната Смърт през зимата на 1346.

Финтън Крейг Доуни

В деня преди остров Акил да бъде поставен под карантина, Стивън Браудър и Кейт О'Гара тръгнаха с кола към Лох Дерг. Възнамеряваха да обядват някъде близо до Килалой и след това да се отправят към една вила на езерото Клунун. За тях това бяха три откраднати дни преди изпитите и напрегнатата лятна програма на Стивън, който възнамеряваше да специализира в областта на физиологията на високите налягания.

Вилата представляваше реконструирана ферма и принадлежеше на Ейдриън Пиърд, който беше завършил медицина шест години преди Стивън и вече бе признат изследовател на физиологичните промени, настъпващи при високо налягане и професионалните заболявания на водолазите. Пиърд бе издънка на стара, заможна фамилия от Корк и беше превърнал вилата в лаборатория, където през почивните дни и по време на ваканциите провеждаше своите опити. За целта бе монтирал голяма барокамера в хамбара зад вилата. Стивън беше посещавал вилата няколко пъти, зарабатвайки пари като морско свинче при експериментите на Пиърд.

След първия път край шосето за Малоу, Кейт бе ограничила броя на сексуалните им контакти до един-два месечно и то в дни, когато опасността от забременяване беше минимална. Първоначално тя не беше съгласна за това пътуване, тъй като то съвпаднаше с „опасния“ период, но Стивън бе обещал „да внимава“. Кейт не беше сигурна какво точно означава това, затова го предупреди:

— Не искам да имаме незаконни деца в нашето семейство, Стивън Браудър!

Те се бяха подготвили за излета си много внимателно. За пред майка си Кейт бе на екскурзия до Дъблин с приятелката си Мери, а Стивън беше на регата с приятели близо до Кинсейл.

Пиърд, който се досещаше за отношенията между Стивън и Кейт, му бе предложил да използва вилата му в Лох Дерг, когато него го

няма там. Той му връчи ключовете с усмивка и го посъветва:

— После да оправиш всичко и гледай да ти остане малко време за учене. Бих желал да работим заедно някой ден, Стивън. Имаш дарба да разрешаваш необичайни проблеми... като този например.

Както и очакваше Пиърд, Стивън се изчерви — поласкан от похвалата и от заговорническия тон.

Потеглиха с малък зелен фиат. Фиатът им бе отстъпен от един състудент на Стивън в замяна на разясненията, които Стивън му даде по въпроса за устройството и функциите на бъбреците. Тези неща бяха тъмна Индия за собственика на фиата до момента, в който на Стивън не му хрумна да начертае върху голям картон напречен разрез на бъбрек и да маркира отделните му части със забодени на карфици етикетчета. След това ученикът му трябваше да маневрира между тях с малко пластмасово автомобилче, маркирано с надпис „вещество за отделяне“. Стивън и Кейт се майтапеха докато караха на север, наричайки зеленото фиатче „веществото за отделяне“.

Точно по пладне преминаха по тесен каменен мост и навлязоха в Килалой. Кулата на катедралата Сейнт Фланъри се извисяваше гордо като исполински часовей на фона на струпващите се над хоризонта тъмни облаци. Небето над главите им обаче беше синьо и близките хълмове се оглеждаха в езерото като в смарагдово огледало. По водната повърхност имаше съвсем малки вълнички от подухващия лек ветреца и плуващи лебеди.

На излизане от Килалой Стивън спря до едно открито крайпътно заведение. Купиха си сандвичи, пържени картофи и бира и ги изядоха в подножието на възвишението, на което някога Брайън Бору бе издигнал замък си. От мястото на техния пикник се откриваше гледка към Баливалския брод, където на 10 август, 1690 г. Патрик Сарсфийлд и неговите шестстотин воители бяха прекосили река Шанън по време на обсадата на Лимърик.

Кейт бе запленена от историята на своя народ — и благоговееше пред тези места. Когато разбра, че Стивън е слабо запознат с историческите събития, тя го засипа с подробности за неуспешния пробив на обсадата, който Сарсфийлд се бе опитал да направи. Като забеляза нейното въодушевление и руменината избила по бузите ѝ, докато разказваше за „този прекрасен, макар и безплоден пробив“ Стивън погледна с мерак към близките сенчести шубраци, които

скриваха основите на крепостта Бору и се чудеше дали тя би имала нещо против да я отведе там за малко. Но в този момент откъм езерото се дочу детска гълчава, а и множество мухи привлечени от храната започнаха да им досаждат. Те излапаха набързо остатъците от сандвичите и побягнаха към колата преследвани от нахалните мухи.

Когато бяха вече в колата, Кейт погледна назад към полянката и изненада Стивън с неочакваната си склонност към мистика:

— По Тези места са станали ужасни неща, Стивън. Чувствам го. Може би в тези мухи са се вселили душите на злите хора, извършили тези ужасни неща?

— Престани, Кейт. Как можа да ти дойде наум?

Тя остана с мрачно настроение чак до момента, в който свиха по чакълестия път към вилата и старинният ѝ комин се показва над дърветата. Щом влязоха в къщата тя по детински изрази своя възторг.

Стивън, който беше свикнал на променливите ѝ настроения, с удоволствие я разведе и ѝ показва стаите. Кухнята бе напълно обновена. Към езерото бе поставен френски прозорец, а оборудването бе не само съвременно, но и последна дума на техниката.

Като го видя Кейт се прехласна:

— О, Стивън, ако си имахме и ние такава къща!

— Някой ден и това ще стане, Кейт.

Тя се обърна и го прегърна.

Отвън имаше малка овощна градина и няколко зеленчукови лехи, оградени с камъни. В дъното на овощната градина се намираше хамбарът. Стените му бяха каменна зидария, а покривът от гофрирана ламарина явно бе слаган наскоро. По размери хамбарът бе наполовина на къщата. Покрай стените му вирееха бурени, но пътеката, която водеше към него през овощната градина бе чиста и добре поддържана.

Стивън отключи катинара и подкани Кейт да влезе. Той включи осветлението и ярка светлина заля огромното помещение. По тавана имаше множество лампи, с рефлектори. Точно в средата бе разположена голяма барокамера. Тя представляваше цилиндър с дължина шест метра на два и половина метра в диаметър. От двете страни на височината на очите имаше по едно малко кварцово прозорче. В предния край на барокамерата бе разположен херметичен люк, върху които също имаше кварцово прозорче.

Кейт, която бе слушала разказите на Стивън за престоите му в камерата, възкликна:

— Толкова е малка! Наистина ли си стоял вътре цели четири дни?

— Всъщност вътре е доста удобно — отвърна ѝ той — Има си тоалетен възел и телефон. Единственото неудобно нещо бе, че към мен бяха прикачени електродите, чрез които Пиърд следеше за моето състояние.

Стивън показва на Кейт и многобройните инструменти подредени в другия край на помещението, изводите на различните системи на барокамерата, шкафове с разнообразна леководолазна екипировка, която те с Пиърд използваха за да се гмуркат в езерото и накрая двата френски компресора с комплекта въздушни филтри към тях.

Кейт се взря през едно от кварцовите прозорчета във вътрешността на камерата.

— Щях да умра от скука, ако трябваше да стоя затворена вътре — каза тя.

— Аз си взех книги. Вътре наистина е много спокойно. Четох и спах през цялото време.

Кейт отлепи дланите си от студената метална повърхност, избърса ги в полата си и каза:

— Искам да сготвя вечеря в тази прекрасна кухня. Никога не съм виждала такава кухня досега. Купи ли всичко от списъка, който ти дадох?

— Всичко е в багажника на колата.

Докато Кейт шеташе из кухнята, Стивън внесе двата им куфара, двете отделни купчини с учебници и таблиците на Пиърд за изследване на кръвната картина. Той остави куфарите в спалнята, увери се, че Кейт има всичко необходимо в кухнята и се оттегли да чете в малката всекидневна. Откъм кухнята се носеше тракането на тигани и гласа на Кейт, която си тананикаше докато готви. Лесно можеше да си представи, че двамата са женени и погълнати от семейния уют. Това негово усещане се запази и по време на вечерята до момента, в който си легнаха и той реши да ѝ покаже как възнамерява „да бъде внимателен“. За целта извади презерватив, който един приятел му бе донесъл от Англия.

Лицето на Кейт пламна, тя сграбчи презерватива от ръката му и го запокити в другия край на стаята.

— Стивън! Това, което вършим и без това е грях! Не искам да ми тежат и други грехове!

Трябваше му цял час да я успокои, но след това тя беше изключително нежна, смеейки се през сълзи на рамото му. Заспаха сгушени един до друг.

Стивън се събуди късно от шумовете в кухнята. Кейт бе вече станала и шеташе. Той не бе подозирал, че тя е такава добра домакиня и сега това го изпълваше с дълбоко задоволство. Тя беше пуснала радиото и си тананикаше с музиката. Стивън погледна часовника си върху шкафчето и с ужас откри, че е вече 11. Музиката бе спряла и той смътно долови мъжки глас, който коментираше нещо със сдържано вълнение.

След като се изкъпа и облече, той влезе в кухнята и попита:

— Какво казаха по новините? Нищо не можах да чуя.

— Нищо особено, някакви неприятности на остров Акил. Едно яйце ли искаш или две?

— Три — каза той и я целуна по врата.

— Искаш ли да поплуваме в езерото? — попита го тя.

— Малко е хладно, но като се приберем ще се сгреем.

Тя се изчерви. Стивън понечи да я извърне към себе си, но в този момент телефонът иззвъня.

Мина известно време докато го открие зад купчина списания във всекидневната. Обаждаше се Пиърд.

— Слава богу, че си там Стивън. Твоята приятелка с теб ли е?

Стивън се поколеба за момент и рече:

— Да, но аз не...

— Слушай, нямаме време за любезности. Викат ме на спешна среща с Финтън Доуни. Темата те засяга пряко.

— Доуни? Самият Финтън Доуни? Какво би...

— Нямам много време, Стивън. Някакъв маниак с познания в областта на рекомбинантната ДНК е разпространил чумоподобна зараза на остров Акил. Наложили са карантина, но никой не вярва, че епидемията ще бъде локализирана. Сега, слушай ме много внимателно! Изглежда тази чума мори само жените. Досега имаме сто процента летален изход. Хрумна ми, че ти и твоята приятелка сте на

вилата, където разполагаме с тази чудесна барокамера в хамбара. Една жена би била в идеална изолация вътре в камерата с повишено налягане. Разбираш ли ме какво искам да ти кажа?

— Естествено, но не виждам как...

— Нямам време да споря. Просто настоявам да го направиш на моя отговорност.

Стивън погледна към Кейт, която го наблюдаваше напрегнато.

— Не знам дали тя... Искам да кажа, настояваш да...

— Трябва да тръгвам, Стивън. Направи всичко възможно да я убедиш да влезе в барокамерата. Влез и ти с нея, ако трябва. Свържи телефона. Ще ти се обадя там по-късно. Ще се справиш ли?

Стивън си пое дълбоко въздух.

— Тази чума...

— Досега е убила голям брой жени. Не знаем къде другаде я е пуснал този безумец. Вкарай момичето в камерата!

Пиърд затвори телефона.

Продължителното насилие води до морална анестезия. Под негово влияние деградират дори религиозните водачи.

Обществото се разделя на жертвени агнета и касани с ножове. Приповдигнати лозунги замаскират кървавата реалност: думи като „свобода“, „политическа автономия“ и други подобни. Такива думи губят значението си в свят без морал.

Отец Майкъл Фланъри

Когато агентите на ФБР влязоха в посредническото бюро в Лос Анджелис, там бяха останали само двадесет писма. Всички останали бяха вече разпратени. Бюрото се помещаваше в малка канцеларийка на булевард Фигероа, близо до централната част на Лос Анджелис. В него работеше мис Силвия Тротър, кокалеста жена на около петдесет години с къносана коса и дебел пласт руж по бузите. Двамата млади агенти, облечени в еднакви елегантни сини костюми си приличаха, сякаш бяха клонирани. Те разтвориха портфейлите си, за да може тя за миг да надзърне в служебните им карти; после със синхрон на професионални танцьори ги прибраха и се поинтересуваха от писмата на О'Нийл.

Какъв контакт е осъществила с автора на тези писма? Знае ли съдържанието на поне едно от тях? Нито едно? Какъв адрес и е дал автора на писмата?

Те прегледаха нейната документация и взеха копие от счетоводната книга, оставяйки мис Тротър в нервно и угнетено състояние.

Агентите, обучени за прависти и счетоводители, останаха отвратени от небрежността на мис Тротър. Тя дори не беше копирала чека от Хенри О'Мали, който бе направил уговорката. О'Мали бе дал фалшив адрес в Топека, щата Канзас и бе платил с чек, издаден от банка в Топека. Още преди да се захванат с тази следа, агентите знаеха, че е безсмислено. Никой в банката дори не си спомняше да е идвал човек на име О'Мали!

Сред двадесетте писма, които те взеха заедно със счетоводната книга на мис Тротър, имаше пет, които подсказваха, че авторът е

очаквал визита от властите. Те бяха адресирани до известни религиозни водачи и започваха с „Предупреждение към властите!“.

В писмата се обясняваше, че Безумецът е свързан със „смъртоносен бутон“, чрез който автоматично ще залее света с много други болести, в случай че „някой се опита да го спре“.

Фотокопия от всички писма на Безумеца бяха сред първите доказателства, проучени в Денвърския Изолационен Център от една група, която започнаха да наричат „Екипа“. Първата среща на Екипа се състоя двадесет и девет дни след демонстрацията на Акил. Това забавяне бе в резултат на нерешителността на най-високи политически кръгове и бе преодоляно чак след смразяващо разпространение на болестта по цял свят.

Болестта на О'Нийл, вече наречена бялата чума заради бледността на жертвите и белите петна, които се появяваха по крайниците им, очевидно не може да бъде задържана в Ирландия, Англия и Либия. Хлабавата първоначална карантина лесно биваше отбягвана и игнорирана от висши служители, богаташи, които се опитваха да спасят любимите си, финансови куриери, престъпници, следователи и много други. Съобщения за избухване на Бялата чума идваха от всички краища на света. Заразени бяха части от Британия. В Съединените щати имаше заразен коридор от Бостън почти до Уеймаут. Западните склонове на Каскадните планини от Британска Колумбия на юг през Калифорния до Тихия океан бяха отрязани от жестока карантина. Списъкът от „горещи точки“ на Световната Здравна Организация включваше Сингапур, Пърт в Австралия, Делхи, Санта Барбара, Сейнт Луис, Хюстън, Маями, Истанбул, Найроби, Виена... и това бяха само най-големите центрове.

Последният списък на горещите точки и писмата на О'Нийл бяха на разположение на Екипа, когато той се събра за първи път в ДИЦ. Срещата се проведе под земята, в стая, облицована с тъмна дървена ламперия. Членовете на Екипа имаха избор между студено, индиректно осветление и топло, задушевно осветяване, фокусирано върху дългата маса. Може би някой психоаналитик би придал особено значение на факта, че за тази първа среща те избраха всеобхватното индиректно осветление. Всичките шест членове на Екипа си даваха сметка, че освен проблема трябва да се проучат и един друг.

Подборът на членовете на Екипа бе отнел дълги часове, прекарани в задаване на въпроси в звукоизолирани кабинети от хора, които повишаваха тон само за да подчертаят нещо. Шестимата бяха разделени по националности — по двама от Съветския съюз, Франция и Съединените щати. Запланувано бе по-късно да се включат представители и на други страни, но обстоятелствата не позволиха.

Единият американски представител — Уилям Бекет, който щеше да изпълнява длъжността председател на Екипа, дойде на тази първа среща силно разтревожен поради унищожителния взрив на Бялата чума на Западния бряг на Щатите. Дали този район е заразен поради утечки от лабораторията? (Вече се предполагаше, че Безумецът е установил лабораторията си в района на Сиатъл.) Останалите бяха твърде заети да се преценяват взаимно и той запази съмненията си за по-късно.

Рукерман, бивш преподавател на Бекет в Харвард, не срещна особени трудности да вкара най-добрият си ученик в Екипа. Подборната комисия бе удивена от таланта и достиженията на Бекет: консултант по чумата към здравното министерство; шкипер на яхта от световна класа; лицензиран пилот на търговски самолети (майор от запаса на ВВС); хоби — решаване на мъчни главоблъсканици; консултант по армейски кодиращи системи; шифровчик; плувец на дълги дистанции и всепризнат уважаван хандбалист.

— Няма равен на себе си в молекулярната биология — бе казал Рукерман. — Човек от Ренесанса.

Бекет беше русокос наследник на англо-шотландски бежанци, преследвани заради религията им. Той имаше характерните за прадедите му розова кожа и светли очи, но чертите му, както едно гадже от колежа бе определило, бяха „латентни“. Бекет беше защитник във футболния отбор на колежа, докато не откри, че постоянните сблъсъци и сътресения в играта можеха да повредят това, с което се гордееше най-много — ум, пред който повечето загадки отстъпваха след схватка, много по-възбуждаща от тази на Терена.

Предположенията на гаджето от колежа се бяха потвърдили. Бекет имаше широки и груби черти, но умствено беше много по-развит.

Няколко минути след запознанството с Франсоа Данза от френския контингент, Бекет вече знаеше, че работата с французина

нямаше да е лесна. Данза беше висок, слаб и мургав перонец с келтски, римски, гръцки и викингски гени. Косата му, очевидно боядисана, бе прибрана назад в два кичура като гарванови крила. С изключение на големите кафяви очи, лицето му изглеждаше безизразно и празно. Неизменно недоверчивия поглед се взираше в капризите на околния свят, ту бляскав и изразителен, ту прикрит под дебелиите тъмни вежди. Щом Данза затвореше очи, лицето му сякаш се изпразваше и тогава оставаше само дългия нос и малката уста с тънки, почти незабележими устни. Избледняваха дори тъмните му вежди. Както гласеше една английска поговорка, Данза беше корав като старо седло. Кален от дългата употреба, обрулен от вятъра и огладен като речен камък, той беше истинско хранилище на безценен опит. Чувстваше се несигурен само когато пътуваше или ядеше чуждестранна храна. На чужденците, особено на англичаните и — по езиково сходство — на американците, не трябваше да се вярва, защото те са неразумни по принцип, способни на зло и сътрудничат само ако са принудени. За Данза Бялата чума не беше нищо повече от поредната принуда. Въпреки презрителното си отношение към американците, в родината си той бе всепризнат експерт по всичко, свързано с янките. Та нали бе издържал четири непоносими години в Чикаго като участник в съвместен изследователски проект! Къде другаде могат най-добре да се опознаят янките, ако не в световната месарска столица?

Данза можеше да приеме капризите на живота извън лабораторията, но в нея той винаги изискваше да бъде пряк свидетел ако не на непорочното зачатие, то поне на Светото рождение. Върху такова свидетелстване падаше и съответната отговорност — двама наблюдатели на събитието не можеха да излязат с две различни версии. Дори тридесет свидетели трябва да опишат всичко по еднакъв начин. Това правило бе неотменимо. Дори папата не може да разчита на по-добро.

Във Франция се шегуваха, че Данза е вкаран в Екипа, за да контрастира с Жос Юп — другият французин. Роговите рамки на очилата, леко изпъкналите очи, младежкото безгрижие — всичко у Юп бе така съчетано, че да предразполага общуването с другите. Тези, които го обявяваха за романтик не можеха да прозрат основополагащата сила на неговия фантастичен вътрешен свят. За него романтиката бе това, което прикритото недоволство представляваше за

Бекет. Докато музата предизвикваше Бекет към яростна интелектуална борба, то музата на Юп приласкаваше и поощряваше стадното споделяне на всичко — успехи, провали, радости, скърби... абсолютно всичко. В тъканта на тази сложна индивидуалност бе прокарана и нишката на типичната елзаска твърдост — наследство от френски и германски прадеди. Тя бе плод и на остатъчния махмурлук от ранното влияние на католическата църква. Мефистофел е истински. Бог е истински. Целият рицар е истински. Граалът е вечната цел.

Подобни примери носеха на Юп дълбоко удовлетворение. Без тях той щеше да бъде просто един изследовател, човек в бяла престилка, а не в бели доспехи.

Бекет смяташе, че Юп е свестен. Малко странен, но свестен. Данза, обаче, беше самодоволен педант от най-лошия вид. Какво значение имаше, по дяволите, къде ще се събере Екипа, ако условията за работа са приемливи? Бекет се дразнеше, че ще трябва да работи с този педант един Господ знае колко дълго, но така добре прикриваше яда си, че само Юп подозираше естеството на чувствата му.

Много хора бяха работили с Бекет години наред без да проумеят, че той действа под влияние на гнева и недоволството си. Той можеше навсякъде и във всичко да намери нещо, което го ядосва. Така предизвикан, той се втурваше с главата напред в решаването на проблема, предизвиквайки го. Бялата чума сякаш бе измислена по поръчка точно за Бекет. Този кучи син! Проклетият Безумец! Какво право имаше да разрушава света, който естествено не бе съвършен, но някак си продължаваше напред с обичайната си несигурна крачка.

Този вътрешен гняв трудно пробиваше дружелюбната маска на Бекет. Той рядко говореше грубо, а с Данза дори бе по-дружелюбен от обикновено, което от своя страна караше французина да проявява безупречна, но резервирана любезност. Стаената омраза помежду им удивляваше Юл.

От наблюденията си Юп заключи, че другия член на американския контингент бе истинската торба с изненади, особено за двойката от Съветския съюз — Сергей Александрович Лепиков и Дорина Годелински. Те продължаваха замислено да изучават колежа на Бекет, Ариън Фос. Със своите 198 см и 130 кг, Фос очевидно беше най-едрият човек в Екипа. Във френското досие на Фос се преценяваше, че тя е една от най-големите пет или шест

медицински капацитета в Съединените щати по „женски оплаквания“, както ги наричаше нейният дядо, селски доктор. Руснаците и французите подозираха, че тя работи за Централното Разузнавателно Управление. Отбелязано бе, че тя отлично владее пет езика, между които френски и руски. Фос имаше сравнително дребни, но правилни черти на лицето, обрамчено от добре поддържани златисти къдрави коси. Въпреки размерите си, тялото ѝ бе добре балансирано.

В момента Лепиков и Данза си разменяха хапливи забележки в спор за надмощие, сякаш бяха картоиграчи, които обръщайки картите си знаеха, че другият пази мощни козове.

Лепиков бе нисък и набит, с гъста сива коса, плоско лице и монголоидна жилка в очите. Той имаше вид на селянин, а Данза на аристократ — факт, който и двамата считаха за лично преимущество.

Дорина Годелински, другият руски представител, показваше все по-големи признаци на раздразнение от мъжкия спор. Тя беше слаба жена със сивеещи коси, леко накуцваше с единия крак и често се оплакваше на близките си приятели, че аристократичните черти на лицето ѝ са „същинско проклятие, понеже са непреодолима бариера за израстване в Съветската йерархия, където се предпочитат грубите селяшки физиономии.“

Внезапно тя прекъсна двамата мъже с груба ругатня на руски и добави на английски:

— Не сме тук, за да си играем детски игрички!

Фос се изхили и преведе ругатнята:

— Тя просто нарече Сергей „селско магаре“. Но какво става тук? Вие двамата сте като куче и котка.

Лепиков гневно изгледа Фос, но после се насили да се усмихне. Той бе изкарал един мандат като *наблюдател* към Съветското посолство във Вашингтон и разбра хапливата забележка на Фос.

— Аз съм най-големият епидемиолог в моята страна.

Фос се ухили. Американското досие на Лепиков го описваше като особено загрижен за черния си дроб поради всеизвестната му слабост да поглъща огромни количества водка. След такова отдаване на алкохола, той изпадаше в период на угризения и почти патологични терзания, през който се упояваше не само със субстанции, достъпни му като високопоставено лице в медицината, но и с различни пенкилери и

големи количества витамини, внимателно скрити в бутилки, предназначени за по-тривиално съдържание.

— Селянин! — промърмори Гodelински на английски като чу хвалбата на Лепиков. Репликата ѝ накара другите отново да съсредоточат вниманието си към нея.

Бекет прочисти гърлото си и се приближи по-близо до масата. Според досието Гodelински беше съветска знаменитост в разгадаването на шифри, а като медик работеше по космическата програма на Съветския съюз. Признаваше се, че тя е първокласен диагностик, а лабораторните ѝ техники бяха определени като „ненадминати“.

— Бяхме представени един на друг — каза Бекет. — Всички сме чели досиетата на тайните служби за всеки от нас. Може би информацията в тези досиета е точна. Кой знае? Предполагам, че занапред ще научим по-важни неща един за друг.

— Бих искал да видя досието ви за мен — каза Лепиков.

— За съжаление не ми позволиха да го задържа — отвърна Бекет.

Гodelински кимна. Бекет бе възприел най-добрата тактика срещу Сергей. Шпионите са навсякъде: да го признаем и да продължаваме нататък. Следователно Бекет имаше интуиция. Гodelински добре знаеше, че в това е и нейната сила. Съветските ѝ колеги я смятаха за непредсказуема, но тя не разбираше защо. Причините за нейните решения винаги ѝ се струваха пределно ясни. „Бетонните глави“ около нея просто не разбираха междинните етапи, защото умовете им не можеха да скачат, а само се тътреха като застаряващи товарни коне.

Лепиков премести погледа си върху едрите, добре оформени гърди на Фос. Какво тяло! Той таеше скрит копнеж по едрите жени... Може би... Защо пък не?

— Ще ви бъде благодарна, ако спрете да зяпате бюста ми — каза Фос.

Погледът на Лепиков подскочи към меката усмивка на Юп, но Фос още не беше свършила с него. Тя поглади къдравите си булки и каза:

— Доктор Лепиков, ясно ми е, че аз съм най-голямата кукличка в цялото мироздание.

Лепиков отказа да я погледне.

Без да се смущава от това, тя продължи:

— Но ще трябва да си избием от главата всякакви помисли, ако обичате. Съпругът ми е по-едър от мен. Това също е важно, защото мога да го насъскам срещу вас по всяко време.

— Насъскам? — Лепиков не знаеше тази дума.

Фос превключи на разговорен руски и го наруга за лошото владение на английски. Можел да знае за „кучето и котката“, но нищо повече. После тя го дари с цветисто описание какво ще се случи на половите му органи, ако още веднъж втренчи в нея дебелашки поглед.

Изказването предизвика бурен смях у Годелински. От своя страна Лепиков я смъмри на руски:

— Дръжте се в съответствие с положението си!

Развеселена, Годелински безпомощно поклати глава и се обърна на руски към Фос:

— Той е от една нова порода в Съветския съюз. Отглеждат ги за мас, преданост към властта и сексуални завоевания.

— Не всички тук говорим руски, а и наистина имаме работа — намеси се Бекет.

Годелински продължи на руски:

— Той е прав. Вие двамата, дръжте се прилично. Ти, Сергей! Знам истории за теб, които не би искал да се чуят тук. Предупреждавам те! И вие, мисис Фос! Една красива жена не бива употребява такива думи!

Фос се усмихна и сви рамене.

Лепиков се престори на учуден:

— Това беше само шега.

Бекет започна да вади книжа от куфарчето си, трупайки ги на масата пред себе си.

Все още раздразнен, Лепиков осъзна, че е изместен на втора позиция и се зачуди дали Фос и Годелински не са го направили нарочно. Ами Данза? Или пък Юп? Той изглеждаше толкова самодоволен! В съветското досие на Юп се казваше, че той е идеален за вербуване. Възможно ли беше това? Юп е бил студент в Лос Анджелиския Калифорнийски университет, където често е бил вземан за латиноамериканец и дори е бил член на латиноамерикански политически клуб. Юп бе жилав и тънък, от типа мъже, на които Лепиков нямаше доверие — мургави, с меки кафяви очи. Очи на крава!

„Социалист с предразположение към плътските наслаждения“ — така го класифицираше съветското му досие.

Твърдеше се още, че Юп е бил направо неотразим за младите руси колежки в университета, проникнати от фанатична жажда да се чука за мира. Лепиков хвърли поглед към застаряващата Годелински, после към едрогабаритната Фос. Дали тук не се криеше нещо повече?

Бекет погледна страницата пред себе си и в този момент пое лидерството на Екипа.

— Заповядано ми е да ви кажа, че ние не сме централния изследователски екип — каза той.

— Но на нас ни казаха... — обади се Годелински.

— А защо не сме? — настоя Фос.

— В момента съществуват петдесет и осем основни изследователски групи по целия свят, които работят по същия проблем — продължи Бекет. — Свързани сме с пряка телевизионна и телефаксна връзка чрез сателит. До утре следобед ще имаме на разположение дванадесет души обслужващ персонал и поне трийсет лаборанти. Ще има два главни информационни центъра: единия в Източен Берлин, а другия във Вашингтон.

— Политици! — изръмжа Фос.

Бекет пренебрегна избухването и продължи:

— Нашата първа задача е да се занимаем с проблема за психо-физическата характеристика на нашия Безумец. Вече имаме убедителни доказателства, че той е Джон Роу О'Нийл.

— Какви доказателства? — попита Годелински.

Юп вдигна ръка:

— Всичко съвпада: имената на жена му и децата, опитът в молекулярната биология.

— Все още не сме локализирали лабораторията му — каза Бекет, но имаме известни доказателства, че се намира някъде около Сиатъл.

— Не е ли в Канзас? — запита Данза.

— Това бе първоначалното мнение, което вече е отхвърлено — отвърна Бекет.

— Имате ли нова информация за произхода и семейството му?

Бекет раздаде на останалите размножените копия пред него.

— Ще забележите, че родителите му са загинали в автомобилна катастрофа същата година, в която е завършил гимназията — започна

Бекет. — Отгледан е от родителите на майка си. Дядо му умира когато О'Нийл е в колежа. Баба му също не доживява да го види дипломиран като първенец на класа. Тя му оставя неголямо наследство и семейния бизнес на Маккарти.

— Твърде много смърт — промърмори Лепиков, загледан в листа пред него.

— Да, нещастно семейство — съгласи се Бекет. — Остава само онази леля от родилния дом в Аризона. Половината време си мисли, че я питат за мъртвия ѝ съпруг.

— Помолени сме да определим докъде можем да стигнем с този Безумец, без да предизвикаме атака към останалата част от света — каза Юп.

Мнението му бе посрещнато с пълно мълчание.

— Вие сте чели неговите заплахи — каза Бекет накрая.

— „Смъртоносният бутон“ — каза Лепиков. — Уред или система, която ще разпространи нова чума по целия свят, ако Безумеца бъде хванат или убит.

— Значи сме с вързани ръце? — попита Годелински.

— О'Нийл със сигурност знае, че не можем напълно да игнорираме това, което е създал — каза Юп.

— Имаме известна свобода на действие, защото имаме този център: таен и великолепно оборудван — каза Бекет.

— Но той ни предупреждава да не правим точно това, което правим тук — намеси се Лепиков. — Ако не се подчиним ще „изпитахме неговия гняв“.

— Точно затова сме скрити тук — меко отвърна Данза.

— Моите сътрудници в Съветския съюз смятат, че този... този ДИЦ е избран, защото чумата най-вероятно няма да се разпространи в Европа.

Данза разпростря големите си ръце върху масата и се обърна към Бекет:

— Дойдох тук с убеждението, че това е идеалното място за осъществяване на тайна и координирана атака срещу тази чума. Казах ми, че тук ще бъде централния координиращ център.

— Плановите са променени — отвърна Бекет. — И не от мен.

— Проклети бюрократи! — изсъска Фос.

Изражението на Бекет си остана любезно и добронамерено.

— Съвсем възможно е ДИЦ да обедини усилията на медиците от цял свят.

— Но първо трябва да докажем себе си, така ли? — попита Юп.

— Първо трябва да разберем врага: човекът, а не неговата чума — отвърна Бекет.

— Къде е взето това решение? — попита Годелински.

— На най-високо ниво — каза Бекет. — Доколкото съм запознат, повечето от другите групи също работят по този план, както и по въпроса как е разпространена чумата. Това е първостепенната задача. Мислите ли, че можем да пренебрегнем О'Нийл и открито да го атакуваме по всички фронтове?

— Утре започваме медицинската работа, *нали*? — настоя Данза.
— Кога ще пристигнат лаборантите?

— Да, и това също — отвърна Бекет.

— Също! — удиви се Фос.

— Не съм получавал такива заповеди — каза Лепиков.

— В стаята ви има телефон. Можете да го използвате — каза Бекет.

— А кой още ще чува разговора? — поинтересува се Лепиков.

— Нашите и вашите тайни служби — отвърна Бекет. — Какво от това? Обадете се на шефа си и си получите заповедите.

— Секретността е единствената ни надежда — каза Годелински.
— Ако той е побъркан, значи действията му са непредсказуеми.

— Кой се съмнява, че той е откачен? — попита Фос. — Побърка целия свят. Включително и политиците!

По-опасно е да се живее с невежеството, отколкото да се живее с познанието.

Филип Хендлър

Без да се възгордява прекалено. Джон смяташе лабораторията си в предградието „Болард“ за чудо на изобретателността. Центрофугата представляваше пригодена машина за баланс на гуми и му струваше по-малко от хиляда долара. Замразителят бе направен от домашно барче с прикачен към него калиброван термостат, който мереше с точност до един градус. Перисталтичните помпи бяха стъкмени от медицинско оборудване. Клетъчният разделител бе адаптиран сонар за яхти. Електронният микроскоп, модел ИСИ с две масички и трийсет ангстрьома разделителна способност, бе отнел най-много време и значителна сума. Беше част от една открадната партида и подземният свят на Сан Франциско му го бе предоставил за двадесет и пет хиляди долара.

Такова бе оборудването на цялата лаборатория. Помещенията за изследвания с отрицателно налягане беше обзавел от шперплат с тънко пластмасово покритие. Входът към него се изолираше с два малки корабни люка и той трябваше да пълзи, за да влезе или излезе от стаите. Това беше единственото голямо неудобство.

Преди да завърши лабораторията, Джон работеше на компютъра си, създавайки цветни графики на молекулярните модели, върху които щеше да съсредоточи вниманието си. В паралелни директории той записа цялата информация, до която успя да се добере по въпроса как съществуващите лекарства действат в човешкото тяло. Обърна особено внимание на информацията за ензимите и специфичните ДНК-рецептори.

Той със задоволство откри, че много от най-важните елементи за неговите молекулярни схеми бяха достъпни на компютърни дискове или програми, които можеха да се купят или откраднат. По времето, когато завърши лабораторията си, компютърът му бе запълнен с основните елементи на проекта.

Той усещаше някакво хипнотично очарование, когато седеше пред екрана, наблюдавайки как първичната двойна спирала се въртеше и пречупваше по негова команда. Червените, зелени, лилави и жълти линии сякаш оживяваха: Неговият ум и екрана се обединяваха в някакво друго измерение, в което образите на екрана и мислите му не можеха да бъдат разграничени. Струваше му се, че пръстите върху клавиатурата създават образите в главата му. Или пък образите в ума му магически оживяваха на екрана? Понякога си мислеше, че всъщност говори езика на генетичните кодове, че казва нещо на точно определени елементи от молекулата на ДНК.

В такива периоди съзнанието му губеше реална представа за времето. Веднъж като изпълзя през люка, той залитайки откри, че вече е утро. Разследването показва, че е работил непрекъснато трийсет и седем часа, отпивайки от време на време глътка вода. Беше ужасно гладен, ръцете му трепереха и той дори не можа да си приготви истинска храна преди да изпие цял литър мляко.

Структурата, която трябваше да види и разбере бавно се разкриваше пред него както на монитора, така и на изходните устройства на лабораторията, включени към компютъра. Той знаеше, че е само въпрос на време да вкара подходящия молекулярен ключ в биологическата ключалка. Отговорите бяха тук — в лабораторията и в главата му. Те само трябваше да се отворят към собствената си реалност. Цялата генетична информация за всяка биологична функция е кодирана в нуклеотидните вериги на ДНК. Трябваше само да се разшифрова кодът.

Без компютъра той щеше да бъде загубен. Във всеки един момент той работеше с около четири до двадесет хиляди гена. Чрез управляемо съчетание на тези гени и техните ДНК-кодове можеха да се образуват над милион нови гени. Той нямаше нужда от всичките, а само от ключовите, чието кодиране се обуславяше от точно определена нуклеотидна верига.

Чрез разбиване на клетките, ензимно фракциониране и контролирано сепариране в центрофугата, той търсеше парченца от мозайката, чийто компютърно-мозъчен образ вече бе изградил.

Не след дълго той започна да оформя рибозомни РНК от собствените си ДНК-шаблони, като подбираше и отхвърляше различни

варианти в търсене на контролните геноми. Те, заедно с регулационните протеини, бяха първата му цел.

След двумесечна работа върху проекта, Джон разбра, че се нуждае от естествена ДНК за полимеризационния цикъл. Тази ДНК трябваше да е биологически активна и да има нужната структура. Нямахме как да се избегне факта, че генетичния материал на ДНК се копираше по двойки, като всяка спирала бе огледално копие на противоположната.

Главата му се пръскаше от мислене по този проблем, но той не можеше да бъде избегнат. Излизането навън беше рисковано. Дори опасно... но друга алтернатива нямаше.

Фалшификаторският комплект му даде нова самоличност — Джон Висенти, доктор на медицинските науки, служба Обществено здравеопазване. При комплектуването на лабораторията, той бе купил и портативна печатарска машина, на която успя да отпечата няколко подходящи бланки. На бланките той написа акредитивни писма, които подписа с едри началнически инициали. Купи си тъмна перука, потъмни кожата си и през цялото време търсеше по вестниците следващата дата за имунизация на учениците. След седмица откри съобщение за старта на имунизационна програма в Западната Сиатълска гимназия следващия понеделник.

Рано сутринта той се появи в гимназията, облечен с бяла престилка. От горния му джоб се подаваше стетоскоп, а на ревера си носеше идентификационна карта, на която пишеше „Джон Висенти, доктор на медицинските науки“. Беше студено зимно утро и фоайетата на гимназията бяха претъпкани с ученици, опаковани в дебели дрехи. Той премина през кресливата тълпа без да привлече особено внимание. В дясната си ръка той стискаше дървена кутия, която съдържаше внимателно подбран комплект, по чиито рафтове бяха подредени всички нужни инструменти и материали за взимане на кръвни проби. В лявата си ръка държеше куфарчето с писмата.

Преди да нахълта делово в стаята на училищната сестра, той прочете името ѝ на вратата: Джанет Бланки.

— Здравейте — каза той с най-невинно изражение. — Аз съм доктор Висенти. Къде да се установя?

— Да се установите?

Сестра Бланки беше стройна млада жена с руси коси и неизменно разтревожен вид. Тя стоеше зад дълга маса, върху която имунизационните комплекти бяха старателно подредени в редици. В далечния край на масата имаше два купа формуляри, а зад тях — празен стол. На стената имаше календар и две цензурирани анатомични табла със съответни надписи „мъж“ и „жена“.

— За кръвните проби — каза той, остави куфарчето и дървената кутия на масата и показа на сестрата личната си карта и писмата. Сестра Бланки ги прегледа бегло и доби още по-разтревожен вид.

— Кръвни проби — промърмори тя.

— Длъжни сме да ги направим едновременно с вашата имунизационна програма, за да не пречим излишно на учебните занимания.

— Тази сутрин трябваше да ми помагат двама лаборанти от болницата — каза тя. — Единият току-що ми се обади, че е болен, а другият бил задържан заради спешен случай в „Добрия самарянин“. Сега и вие. Само това ми трябваше. За какво са ви тези проби?

— Правим национално изследване на генетичните типове, за да установим евентуална връзка между някои болести и съответните имунитети. Длъжен съм да използвам само номерата от списъка без имената на хората, да укажа дали пробата е от мъж или от жена и това е всичко.

— Доктор Висенти, никой не ми е казал нищо — уморено отвърна тя и посочи масата, — а днес трябва да минат двеста и шестнайсет ученика. За утре са дори повече.

— По дяволите! Това е втората им издънка само за две седмици! — процеди през зъби той. — Някой чиновник трябва да бъде уволнен.

Сестра Бланки съчувствено поклати глава.

— Добре тогава, как мога да ви помогна? — попита той. — Защо не вземем един ученик да се оправя с формулярите?

— Вече помолих да ми изпратят някой — отвърна тя и погледна към масата пред себе си. — Можете ли да разположите нещата си тук, до мен? Какви проби ще вземате?

Той отвори кутията, показвайки изрядно подредените тампони, епруветки, шишенца със спирт и ланцети.

— Е, това едва ли ще ни забави много, докторе — каза тя. — Мисля, че ние двамата ще се справим.

Вечерта, когато се прибра в къщата на „Болард“, „доктор Висенти“ имаше двеста и единайсет кръвни проби. Във всяка от тях ловко бяха вмъкнати проби от кожните клетки.

Ще има специфични разлики, каза си той в банята, докато сваляше от себе си камуфлажа, напоен с миризмата на цигарен дим. Имам генетичната информация за всяка биологична функция, включително и за пола. Тук има някаква схема, в която мога да включа злокачествен разрушител.

Позитивният взаимномоделиращ ефект на двойните спирални вериги, при който всяка страна може да възпроизведе другата — Тук се криеше ключа към загадката. В пептидните връзки, може би...

Той свали пробите в лабораторията. Отговорите трябваше да са тук, вътре, мислеше си той. В структурата на ДНК. Нямаше друг начин. Ако бактериален вирус инфектира бактерия, в бактериалната клетка влиза не протеина, а ДНК-то на вируса. Това беше носителът, от който се нуждаеше, за да усетят всички отмъщението на Джон Роу О'Нийл.

Вече бе изработил техниката за тестване на резултатите. Тя беше елегантна до съвършенство. Ще му бъде нужна бактериална форма с кратък живот, инфектирана от вирус. Бактериите ще предизвикат видими ефекти в предварително избрана част от населението. Ефектите трябваше да бъдат видими и лесно да се разпознават; да не бъдат фатални, но достатъчно големи, за да предизвикат реакции и коментари. Пробните бацили трябваше да се самоунищожават, да изчезват сами.

Тези изисквания биха затруднили и голям изследователски център, но той се справи с тях без излишно забавяне. Чувстваше се непобедим. Това бе само една стъпка в осъществяването на проекта. Чак когато откриеше верния ключ за неговата ключалка и се убедеше в неговата надеждност, той можеше да му придаде много по-злокачествена форма.

И *тогава* посланието ще бъде изпратено.

Това не са нашите скрижали. Това е истинската и всеобхватна мантра на Западната цивилизация. И вижте какво ни донесе тя.

Финтън Крейг Дохъни

На същия ден следобед Екипът отново се събра. Схемата вече беше ясна — Бекет ръководеше, Лепиков бе вечно недоволен, Годелински интуитивно се люшкаше в мъгла от въпроси, Данза бе внимателен и резервиран, Юп като териер захапваше всяка нова идея, а Фос седеше с надменния вид на богиня.

Юп се учуди, че този път избраха по-интимно осветление, фокусирано върху дългата маса. Останалата част от стаята тънеше в неясни сенки.

Членовете на Екипа безразборно се скупчиха около единия край на масата, всеки със своите куфарчета и бележки. Неприязънта между Лепиков и Данза бе станала по-прикрита и вече се изразяваше с повдигане на вежди или леко покашляне в подходящ момент. Когато Лепиков говореше, Данза се захващаше да преподрежда книжата пред себе си. Враждебното отношение на Лепиков към Фос се бе размило, превръщайки се в обидени телешки погледи, които се стремяха да избягват обемните й гърди. Годелински явно бе решила от „женска солидарност“ да застане на страната на Фос и това озлобяваше Лепиков, но още в началото той заяви, че е получил заповед да приеме ръководството на Бекет.

Решен надълго и нашироко да се разпростре върху този въпрос, Лепиков, седнал на стола вдясно от Бекет, се облегна назад и хвърли поглед към Данза, който шумно прелистваше бележките си. До него седеше Годелински, която пък гледаше към Фос. Между Юп и Фос имаше празен стол. Преди Лепиков да заговори, Годелински се обърна към Бекет:

— Това не е ли след дъжд качулка? — запита тя, потупвайки жълтия лист хартия пред Бекет.

Юп изглежда се развълнува от този въпрос.

— Да — каза той, — защо сега налагат жестока карантина?

— Трябва да се подчиняваме на указанията на Безумеца — прекъсна го Лепиков.

— Да, наистина цари пълно объркване — кимна Бекет.

— Безумецът печели точки — отбеляза Данза.

— Преди да вляза тук имах кратък разговор с хората от Сигурността — каза Бекет. — Отрязваме цяла Северна Африка от Суец до Атлантика. Южна Африка е под въпрос. От Службата по сигурност твърдят, че според техните доклади куриер на мафията е заразил Йоханесбург. Застрашени райони има във Франция, както и на юг от Рим.

— Нещо ново за Англия и Ирландия? — попита Данза.

Бекет поклати глава.

— В Англия все още се опитват да създадат безопасни зони за жените. В Ирландия очевидно са се предали. Армията и ИРА водят боеве. Белфаст... там са се опитали да постигнат примирие, но то вече е кръстено „Кървавата Амнистия“. Не мога да ги разбера тези ирландци.

— Кажи им за Швейцария — обади се Фос.

— Швейцарците са се откъснали от останалия свят — взривили са мостовете и тунелите, затворили са летищата и са оградили страната с кордон от войници, които убиват и изгарят с огнехвъргачки всеки, който се опита да мине границата.

— Толкова много убийства — промърмори Годелински.

— За Британските острови всичко е ясно — каза Лепиков, — но какво точно става във Франция?

— Някои префектури се изолират по примера на швейцарците — отвърна Данза. — Има армейски части, които са се отделили от централното командване и се включват в това... хм...

— Раздробяване — допълни Юп.

— Във Вашингтон и Ню Йорк са направили същото — каза Бекет. — Жестоко е, но изглежда има ефект — допълни той и погледна към Лепиков. — Какво става в Съветския съюз?

— Не ни дават информация, но молят за старателно издирване на Безумеца — отговори Лепиков.

— И какво трябва да направим, ако го открием? — попита Годелински.

— Сигурен съм, че Сергей има предвид търсенето на самата личност — каза Юп, като се опитваше да наложи по-фамилиарен тон.

— Трябва да го опознаем както познаваме себе си — каза Лепиков.

— О, дори по-добре, надявам се — каза Фос и се засмя, при което гърдите ѝ се разлюляха.

Лепиков се забрави и удивено се втренчи в гърдите ѝ. *Каква величествена гигантка!*

Фос заговори на руски:

— Сергей Александрович, не злоупотребявайте с майчинския ми инстинкт.

Годелински кихна, прикривайки смеха си.

Бекет усети възвръщането на откритата враждебност между Фос и Лепиков и каза:

— Стига, Ари. Имаме работа. Искам да проучим тези пасажии от писмата на Безумеца, които се отнасят до терористите. Ако човекът е О'Нийл, точно в тях ще открием нещо повече за него.

— Аз и моят колега сме подбрали тези пасажии — каза Юп. — Бил е прав. Те наистина са важни.

— Нека ги чуем, Жос — каза Бекет.

Юп се усмихна. Това беше тонът, който търсеше. Бил и Жос. Към тях ще се прибавят Ари, Сергей и Дорина. Той погледна Годелински. А защо не „Дори“? Не, Годелински не беше „Дори“, освен, може би, в леглото.

Данза измъкна една синя папка от купа пред себе си.

— Тук са най-важните неща — каза той.

При вида на дебелината папка Лепиков повдигна вежди:

— Най-важните?

Данза не му обърна внимание.

— За целта на нашия анализ сме извадили оригиналните думи от контекста им — каза той. После си прочисти гърлото, нагласи очилата на носа си, наведе се леко напред и започна да чете с ясения си глас. Лекият му британски акцент трябваше да покаже къде е научил английски.

Тяхното малодушие е прикрито с коварство и лъжи.

— Това е от второто писмо — каза Данза, вдигайки глава от текста. — Тук ние съпоставихме тези думи с пасаж от третото писмо — допълни той и отново зачете:

Те (терористите) примамват хората да вярват в насилието и после ги изоставят пред лицето на отмъщението, което следва техните слепи и произволни действия.

— Акцентираща се върху малодушието — каза Юп. — Интересно дали Безумеца смята собственото си отмъщение за малодушно? Дали използва коварство и лъжи? Дали въобще се смята за терорист?

— Спомням си, че той говори за малодушието на много места — каза Фос. — Дали тук не ни говори неговата съвест?

— Ето още един цитат — каза Данза. *Те (терористите) вършат само такива престъпления, които не изискват смелост. Терористите са като пилоти на бомбардировачи, които никога не срещат погледа на жертвите си и тяхното страдание. Те са като земевладелците-изнудвачи, които...*

— Какво означава това? — прекъсна го Годелински. — Кои са земевладелците-изнудвачи?

— Това е една интересна препратка към ирландската история — каза Юп. — В началото на английското владичество в Ирландия, най-плодородните земи са били дадени на едри английски земевладелци. Те са назначавали надзиратели, които е трябвало да изстискат възможно най-голяма рента от селяните.

— Разбирам — каза Годелински. — Извинявам се за прекъсването.

— Очевидно Безумецът познава ирландската история — каза Бекет.

Данза сведе поглед и отново зачете: ... *земевладелците-изнудвачи, които нито веднъж не са застанали лице в лице с гладуващите селяни.*

— Тук той изразява нескритото си съчувствие към жертвите на насилието — каза Фос. — От наша гледна точка това трябва да се отчете като слабост от негова страна.

— Нещо като шизофрения — каза Годелински.

— Или това, или той нарочно набляга в писмата на идеята за *адекватно отмъщение* — каза Фос.

— Точно така — намеси се Юп.

— На друго място Безумецът пише, че терористите вършат *греха на Пилат*.

— Това не е ли от пасажа, където той нарича терористите *адреналинови наркомани*? — попита Бекет.

— Съвсем правилно — отбеляза Данза. — Ето думите му: *Те създават страдание и после си измиват ръцете с фалшив патриотизъм. Всъщност, те жадуват лична власт и адреналиново опиянение. Те са адреналинови наркомани.*

— Дали и той изпитва такова опиянение? — попита Юп.

— Това е филипика срещу терористите — каза Фос. — О'Нийл излива яростта си към убийците на семейство му.

— Употреба на насилие в името на справедливостта... — промърмори Годелински.

Лепиков я простреля с поглед.

— Какво?

— Цитирам другаря Ленин — каза Годелински. — Той одобрява „насилие в името на справедливостта“.

— Не сме тук, за да обсъждаме идеологически въпроси — троснато отвърна Лепиков.

— Напротив — намеси се Юп. — Точно към идеологията на Безумеца трябва да насочим всичките си мисли.

— Да не би да твърдите, че Ленин е бил луд? — настоя Лепиков.

— Сега обсъждаме друга тема — отговори Юп, но разбирането на един луд хвърля светлина върху останалите. В лабораторията няма свещени крави.

— Отказвам да следвам тази капиталистическа нишка — изръмжа Лепиков.

— Оригиналният израз е „червена нишка“, Сергей — ухили се Юп.

— Хайде да не объркваме конците, били те червени или не. Ясно ли се изразих, Жос?

Тонът на Лепиков едва ли можеше да се нарече фамилиарен. Юп предпочете мълчаливо да се наслади на това избухване, но после се

засмя и каза:

— Прав си, Сергей. Напълно си прав.

— Въпросът е в това как Безумецът гледа на себе си — каза Бекет.

— Дали счита, че действа смело и честно? Изглежда държи на тези неща — подкрепи го Фос.

— В този смисъл има един показателен пасаж — каза Данза и запрелиства страниците. Като откри нужния пасаж той доволно кимна и зачете:

Терористите воюват срещу честта, достойнството и самоуважението. Тяхната чест винаги е първата жертва. Не можете да отречете, че ИРА-Привременни са загърбили ирландското чувство за чест. По древния бреонски закон на Ерин, врагът може да бъде убит само в открита битка, при еднакво въоръжение на двете страни. По-добрият заслужава всеобщото уважение. Боецът е бил великодушен и честен. Има ли великодушие и честност в бомбата, убила невинни на Графтън стрийт?

— Не е ли „Графтън“ улицата, на която загинаха съпругата и децата на О’Нийл? — попита Годелински. — Значи или е той, или това е изключително ловка маскировка.

— Може би — каза Данза и отново се върна към бележките си:

Тези Привременни убийци от ИРА ми напомнят на подлизурковците-лакеи, които служеха в Дъблинската крепост по време на най-голямото ирландското падение. Техните методи са същите. Англия налагаше управлението си с мъчения и зловещо насилие. Себелюбивите страхливци от ИРА добре са научили този урок. И след като са го научили, те не искат и да чуят други уроци. Но аз ще им дам урок, който никой никога няма да забрави!

— Тази група, ИРА-Привременни, тя ли е поставила бомбата на „Графтън стрийт“? — попита Фос.

— Нашият Безумец смята, че са те, но той очевидно не прави голяма разлика между терористите — отвърна Юп. — Имайте предвид, че той обвинява Великобритания и Либия наравно с тях и предупреждава Съветския съюз, заради предполагаемото му съучастничество с Либия.

— Това е лъжа!

— Франсоа — започна Фос като фиксира Данза с поглед, мислейки си: *Той се обръща към мен с малкото ми име. Как ли ще реагира на тази фамилиарност?*

Данза нямаше вид на засегнат.

— Да?

— Двамата с Жос, виждате ли тук нещо повече от една шизофренична филипика?

Отговори Юп:

— Това са думи на ярост, изтръгнали се в агонията на едно човешко същество. Сигурен съм, че е О’Нийл. Въпросът пред нас е как той гледа на себе си.

— Ето неговите собствени думи — допълни го Данза и отново зачете:

Всички тирани в човешката история са се отличавали с безразличието си към нещастията на хората. Това е сигурен начин за разпознаване на тиранията. Сега аз съм тиранинът. Трябва да се съобразявате с мен. Трябва да отговаряте пред мен. Аз съм безразличен към вашето нещастие. Въпреки моето безразличие, аз искам вие да обмислите последствията от вашите собствени насилствени действия и бездействия.

— Но дали наистина е безразличен? — попита Бекет.

— Мисля, че да — отвърна Юп. — Иначе не би направил това. Не виждате ли връзката? Истинска ярост, предизвикана от наранените му чувства, а от друга страна — безразличие.

— Но той сам се нарича „Безумецът“ — промърмори Годелински.

— Да, точно така, Дорина — рече Юп. — Това е неговата защитна реакция. „Аз съм луд“, казва той. Гняв и лудост: смисълът е двойствен. Едното оправдава, а другото обяснява.

— Бил — започна Годелински, — кои други организации търсят О'Нийл?

Бекет поклати глава. Въпросът го притесняваше. Нямахше право на грешка. Въпросът на Годелински попадна право в целта.

— Не знам точно.

— Но знаеш, че и други го търсят? — настоя тя.

— Да, разбира се.

— Надявам се, че работят изключително внимателно — каза тя.

— Започваш да гледаш на него по същия начин като мен — каза Юп.

— Ти как гледаш на него? — попита Фос.

Юп се облегна назад и затвори очи. В тази поза той удивително приличаше на дете и само дебелите стъкла на очилата му разваляха това впечатление.

— О'Нийл... Сигурен съм, че е той. Ирландски произход... Много добро образование в Щатите... Дори бих казал съвършено образование. Задълбочени познания по ирландска история, може би придобити в детството от родителите му. Помислете върху това. Той е завършил много труден проект по молекулярна биология при несъмнено неблагоприятни условия. Лабораторията му е включвала само най-необходимото, в това можем да сме сигурни.

— Откъде тази сигурност? — попита Фос.

— Ако наистина е О'Нийл — намеси се Бекет, — във ФБР са изчислили, че при укриването си той е разполагал с половин милион долара.

Лепиков се размърда в стола си.

— Толкова много? Как един обикновен гражданин може да придобие такова богатство?

— Той не е обикновен гражданин — отговори Бекет.

— Точно там е работата — каза Данза с тих и отмерен тон. — Доктор Юп и аз сме съгласни, че обстоятелствата около Безумца са необикновени.

Като чу името си, Юп отвори очи, но не изглеждаше засегнат от формалното обръщение.

— Франсоа намери точния израз — започна той. — Нашият Безумец не е обикновено човешко същество, изпитало голяма душевна мъка. Тя му е дала фанатичната мотивация, за да накара другите да изпитат неговото страдание. Не можем да отречем, че в това отношение той успя. Нито една жена на остров Акил не оцеля, а и... всички сте чели докладите за Ирландия и Великобритания. Последните сведения от Северна Африка...

Гласът му заглъхна.

— С известни уговорки приемаме, че О'Нийл е Безумеца — обобщи Бекет: — Той е по-особен случай на шизофрения...

— Личността не е разделена по обичайния начин — каза Юп. — Има разделение, но той го съзнава. Да, това е. Той го осъзнава.

— Никой не отговори на въпроса ми за този човек — каза Лепиков. — Защо е необикновен? Това ли му е донесло петстотин хиляди долара?

— Част от тях е наследил заедно със семейния бизнес — каза Бекет. — Имал е добра работа и добре е инвестирал парите си.

— Да не забравяме наследството от жена му — каза Фос.

— Значи е бил капиталист — изгрухтя Лепиков. — Сега разбирам. Виждате ли какво ни донесе това? Една погрешна стъпка от наша страна и той е готов да разпространи нови, дори по-опасни болести.

— Сергей е прав — каза Юп. — Като имаме предвид способностите, които ни демонстрира, О'Нийл може да изобрети болест, която да убива само хора с ориенталски произход, например.

— Той трябва да бъде спрял! — каза Лепиков.

— Сега разбираме защо първата ни задача е да се научим да го разбираме — каза Фос. — Не можем да си позволим дори една грешка. Той е прекалено опасен противник.

— Скъпа госпожо — обърна се Лепиков към Фос, — мозъкът на този Безумец може да се окаже твърде непроницаем за нас.

— Въпреки това, ние трябва да успеем — намеси се Бекет, като едва прикри гнева си от пораженческото мнение на Лепиков.

— Такова нещо не би могло да се случи в Съветския съюз — продължи Лепиков.

Годелински посрещна изказването му с дрезгав смях:

— Разбира се, че не би могло, Сергей. В Съветския съюз няма несправедливост.

— Това са опасни приказки, Дорина — отвърна Лепиков и заканително поклати пръст. После добави на руски: — Добре знаеш, че В Русия не се разрешават неконтролирани експерименти.

— Той каза, че в Русия не разрешават неконтролирани, експерименти — преведе Фос.

Годелински поклати глава.

— Сергей е прав, че в нашата родина много се шпионира, но от друга страна, той греша. Забравя, че това е направено само от един човек, уединен в собствената си къща. Дори и ние в Съветския съюз не знаем всичко, което хората вършат сами по домовете си.

Тази първа вечер, Бекет вечеря с Фос и Юп. Останалите се извиниха и предпочетоха да вечерят в собствените си стаи. Като прочете менюто, Данза потръпна:

— Цветно зеле със сирене „чедър“? Това да не е някаква нова американска отрова? Дори няма вино.

По време на вечерята Фос замислено бе втренчила поглед в белите стени на малката антисептична трапезария, отделена от големия кухненски блок на ДИЦ, където вечеряше техническия персонал, съставен предимно от жени. Като минаваха от там, Бекет им представи Екипа. В погледите на персонала се четеше благоговение, примесено с нещо като циничен страх.

Може би затова е толкова замислена, помисли си Бекет. Този проклет Лепиков!

Още като седнаха около масата, Фос заяви:

— Сергей е прав. Ние трябва да разберем, да усетим този човек. Но как да стане това?

— Аз не разбирам електрона — каза Юп, — но мога безопасно да използвам електричеството.

— Какво удивително нещо е науката! — отбеляза Фос.

След вечерята Бекет се прибра в покоите си, състоящи се от малка стерилна стаичка с прилежаща баня. Кушетката бе закачена за бетонната стена. Имаше още бюро и стол, а на стената зад тях — сейф за документи, чийто шифър бе известен само на Бекет и на охраната.

Всяка вечер първата му работа бе да провери дали в сейфа има нови материали за него.

При вида на старателно подредените пликове с документи, Бекет въздъхна. Той седна зад бюрото и започна да ги прелиства, чудейки се по каква ли система ги подрежда охраната. Дали приоритетите се определяха на най-високо ниво? Възможно е, помисли си той. Най-горният плик носеше президентския печат. На заглавната страница имаше два червени правоъгълни печата, единият с надпис „Пентагон, отдел «Свързки»“; другият с емблемата на НСС (Национален Съвет за Сигурност) и почти неразгадаем подпис. На Бекет му се стори, че името е Търкуд.

Той внимателно прочете съдържанието на книжката, все повече и повече озадачен. Първият документ съдържаше дословна транскрипция на съобщение по радиото, засечено от военна подслушвателна станция. Съобщението е било изпратено от Ирландия. Авторът му се представяше с името Брен Маккрий. Учуден, Бекет определи съобщението като религиозни глупости от най-лошия вид, очевидно плод на маниакален мозък. Маккрий призоваваше света да се върне към обожествяване на дърветата, наричайки самодивското дърво „свещен свидетел на светостта“. Съобщението съдържаше и покана към племенник в Щатите на име Кранмор Маккрий да се качи на самолета си и да дойде при него: „Ще те направя първосвещеник на самодивското дърво“.

В съобщението на Маккрий се казваше, че „самодивското дърво предпазва моите жени“.

В долния край на последната страница от съобщението имаше неподписана бележка. Бекет реши, че може да е от самия президент. Тя гласеше: „Открийте този Кранмор Маккрий. Дали Брен Маккрий е изолирал лица от женски пол в Ирландия?“

Следващият документ в плика също съдържаше съобщение, този път официално изпратено до Белия дом от „Център Килалой“ в Ирландия. Изпращачът наричаше себе си „Доктор Ейдриън Пиърд“. Той прилагаше списък с „техника, която трябва незабавно да ни бъде изпратена“.

Бекет внимателно проучи списъка. Необходимото за добър изследователски център на ДНК. Лаконичната бележка отдолу бе

написана с вече познатия неясен почерк. Подпис отново нямаше: „Изпратете ги“ и „Бекет, от какво друго се нуждаят?“

Точно под въпроса Бекет написа: „От надежден източник на стереоизомери“.

Съобщението на доктор. Пиърд завършваше с информацията, че доктор Финтън Крейг Дохъни е избран за шеф на „Група за изследване на чумата“.

„Кои е този Дохъни?“, гласеше въпросът отдолу.

„Не съм чувал за него“, написа Бекет и се подписа с цялото име и титлата си.

На следващата страница отново имаше президентски печат. Беше адресирана до Бекет и отдолу нямаше име, а само емблемата на НСС. Текстът гласеше: „Опитайте се да разберете от. Годелински или Лепиков защо СССР е запечатал някои райони на изток от Урал. Спътниковите снимки потвърждават това, но от Москва не отговарят на питането ни.“

Следващата страница беше подобна, но на нея имаше само един лаконичен въпрос:

— Къде е най-вероятното укритие на О’Нийл?

Значи са убедени, че е О’Нийл, помисли си Бекет.

На последната страница, също бланка на НСС, се задаваше въпроса: „Какво мислите за изкуствено осеменяване?“

Какво по дяволите означаваше това?, зачуди се Бекет.

Той не се съмняваше, че властите са укрили групи от жени. Знаеше поне за едно скривалище в Карлсбад. Дали правителството не разработваше програма за възстановяване на населението? Всъщност, колко жени умират сега в Съединените щати?

Колкото повече Бекет мислеше за това, толкова повече го обземаше ярост. Той взе писалката и надраска на последната страница: „Какво означава този въпрос? Какво става навън?“

Чак сега той се опита да поспи, макар да знаеше, че след час щеше да бъде накрак.

Всъщност, Бекет спа само двацет и пет минути, после скочи от кушетката и написа няколко бележки до тайнствените автори на въпроси от НСС. В първата той предложи да помолят този Пиърд да открие религиозния фанатик Маккрий, като напомнят на ирландците,

че каквото и да създадат в лабораторията, ще им трябват жени, за да направят тестове.

По въпроса за Дохъни, той написа: „За бога, попитайте самите ирландци.“ Това беше най-силния израз на гнева му, който можеше да си позволи.

По въпроса за руснаците, той отговори кратко: „Ще го направя“.

На въпроса за вероятното скривалище на О’Нийл, Бекет отговори: „Опитайте в Англия или Ирландия. Той ще иска да види резултата от отмъщението си. Съмнявам се, че говори арабски. Вероятно не е в Либия. Ако ли не, може да се е смесил с градското население тук, вероятно като изпаднал бедняк. Ще поставя този въпрос пред Целия Екип.“

Относно изкуственото осеменяване, Бекет написа: „Какво се крие зад този въпрос? Какво точно трябва да обсъдим?“

Накрая той завърши с въпроса: „Има ли нещо ново за начина, по който О’Нийл е разпространил болестта? Ако не, възнамерявам най-скоро да поставя въпроса пред целия Екип.“

След като свърши, Бекет отново прочете бележките си, сверявайки ги с поставените въпроси. В тях се усещаше дезорганизираност и паника; сляпо лутане в търсене на отправни точки.

Трябва добре да се организираме, помисли си той. И то много, много бързо.

Бекет фокусира мислите си върху тази непосредствена нужда и, както често ставаше в такива случаи, той бе осенен от внезапно хрумване: сети се за Данза, *организираният човек*.

Данза се бе родил в подходящо време, но не и на правилното място. По право той е трябвало да се роди в северен Ню Хампшър или в Мейн. Той бе типичен пуританин, но с френско лустро — свадлив, подозрителен, неразговорлив, използваше акцента си за прикритие, а не за улесняване на разговора. От друга страна, може би той е роден на правилното място и приликата с пуританите е просто едно съвпадение.

Интуицията подсказваше на Бекет как най-успешно да се сработи с Данза, кои са силните му страни и как да ги използва.

Никакви разговори на дребно. Споделяй предразсъдъците му. Назначи го да отговаря за организирането на ключови елементи от проекта.

Ще трябва да разбере каква храна предпочита, помисли си Бекет.

Без съзнателно да се стреми към това, Бекет бе започнал да разпределя силите, да създава система, която да извлича най-доброто от всеки член на Екипа: цялото да бъде повече от сумата на отделните части.

Слава! Слава на смелите фенианци!

Балада от Пиъдър Киърни

Две седмици преди демонстрацията на остров Акил, Джон беше готов да напусне скривалището си в къщата край Сياتъл. Той знаеше, че трябва добре да прикрие следите си. Щяха да организират масирано преследване по целия свят. Мащабите на търсенето предполагаха, че бързо ще открият това място. Всеки, който е контактувал с него щеше да бъде подложен на огромен натиск, дори онзи фалшификатор от Сейнт Луис, и никоя тайна нямаше да им се изплъзне. Джон не си правеше илюзии, че правителствата ще се подчинят на заповедта му да не го търсят.

Зае се да направи нов паспорт с изключително старание. За основа му послужи паспорта на Мери. Отвори кутията, в която беше паспортът на Джон О'Нийл, този на Мери и два отделни за близнаците. Не знаеше защо избра точно паспорта на Мери, но внимателно скри останалите в подплатата на куфара си.

Докато работеше върху документа, той се спомни как Мери настоя близнаците да имат собствени паспорти „за да се чувстват по-важни“.

Спомените му бяха странно променени. Чувстваше се като подслушвач; като някой, който скрито наблюдава човешките радости на друг; шпионин, вмъкнал се в тайните на чужд семеен живот. Все пак той си спомни за радостта на близнаците, когато сравняваха снимките си; как бързаха да се похвалят с умениято си да четат и пишат, важно изписвайки имената си в нужната графа.

След като изтри по химически път паспорта, той почувства, че сякаш още повече е отдалечил Мери от света на живите. Извади от тайника в куфара си трите сини паспорта със златисти надписи. Бяха истински. Но какво от истинския човек се съдържаше в тях? Ако изтрие всичките, ще станат ли хората нереални? Той се вгледа в перфорирания код на паспорта на Мери. Смахът и щастливите лица при получаването на паспортите бяха кадри от филмовата лента, която

се въртеше в главата му. Виждаше как Мери дава паспортите на децата. Първо на Кевин, после на Мейрид.

„Те са личности и сега имат документ, за да го докажат“, бе казала тя.

Колко е мъдра!

Той върна трите неизползвани паспорта в тайника и отново се зае с фалшифицирането. Тресеше го и той се зачуди дали не е прихванал нещо долу в лабораторията. Не. Беше много внимателен за собственото си тяло. Това бе част от крайната цел.

Сякаш само тази цел поддържаше живота в него. Всичко друго пропадеше в безкрая на филмовата лента. Неотложните задачи бяха причина за треската. Времето го притискаше. Съдбоносните писма бяха почти готови за изпращане. Той запали лампата над тясната стълба до кухнята и занесе изтритият паспорт на Мери в лабораторията. Стълбите проскърцаха под тежестта му и той се запита колко ли е часът. Навън бе тъмно. Няма значение. По стълбата имаше паяжини.

Колко ли пъти съм минавал оттук?

Струваше му се, че винаги е живял тук, че винаги е минавал по тази скърцаща стълба. Това бе единственият дом на Джон Маккарти. Лабораторията в мазето му даваше увереност, че съществува. Тя играеше основна роля в живота му — бялата пейка с трите газови горелки; самоделната центрофуга в ъгъла; автоклавът, направен от тенджера под налягане; фурната с вграден прецизен термостат; електронният микроскоп; съдовете на Петри, стерилизирани и грижливо опаковани... Той чу как се включи бояджийският компресор, който захранваше основната помпа на системата за вакуум.

Той внимателно се зае с преправянето на паспорта като грижливо обмисляше всяко от прецизните си движения. Майсторът-фалшификатор бе прав. Той наистина беше добър. И ето, новата му самоличност се появи на бял свят. Само болката в гърба издаваше, че е минало много време. Той погледна към китката си. Беше забравил часовника на мивката в кухнята. Нямаше значение. Трескавата мисъл, че няма време бе изчезнала.

Току-що се бе родил Джон Гарет О'Дей. Ето го на фалшифицирания паспорт — плешив мъж с тънки мустачки и черни очи, които гледаха от квадратната снимка.

Джон се вгледа в новото си „аз“. Джон Гарет О’Дей. Винаги се е чувствал като Джон Гарет О’Дей. В неговото семейство по линията на О’Нийл е имало О’Дей. И ето го на снимката. Джон усети, че е продължил назад по родословното дърво, откъсвайки се все повече от Джон Роу О’Нийл.

Те ще търсят О’Нийл и дори повече ще търсят Маккарти заради това, което е направил. Но те бяха мъртви — О’Нийл и Маккарти. Остана само О’Дей, но скоро той щеше да е далеч оттук.

Гладът стържеше стомаха му. Той изпълзя през шлюза и внимателно го затвори след себе си, запечатвайки лабораторията. Навън бе светло и часовникът му показваше 9:36, вероятно сутринта. Когато слезе в лабораторията, навън беше тъмно. Да, сега е събота сутрин. Само след две седмици на Акил ще се събудят, за да посрещнат страшния ден на равносметката. После ще пристигнат писмата и предупрежденията. Неговите войници бяха на път. Така той наричаше нещата, които бе изпратил до Ирландия, Великобритания и Либия.

Войници.

Фаталната крачка бе направена. Връщане назад нямаше.

Той чу виковете на децата по улицата и внезапно се сети за съседите наоколо. Дали неговите войници щяха да дойдат и тук? Беше му безразлично и той бързо забрави този въпрос.

Време е да тръгва.

Той се замисли за къщата, която напускаше. Овладея го някакво странно чувство. Дали не е пропуснал нещо долу в лабораторията? Той закопча ръкава си, забързано слезе по стълбите и пропълзя в лабораторията, оставяйки люковете отворени. Нямаше повече, какво да пази. Педантичните навици на Джон Маккарти можеха да бъдат забравени.

В първото изолирано помещение погледът му падна на страничната поставка с прикрепената към нея кухненска вакуумираща машинка. Тогава си помисли, че този прост домакински уред, предназначен за консервиране на храна, дава облика, на цялата лаборатория. Преследвачите му ще се дивят на тези хитроумни приспособления, на уредите и машините, използвани за цели, за които не са предназначени.

Сега той си спомни какво го бе върнало в лабораторията толкова спешно. Термичните бомби! Разбира се. Той внимателно обиколи лабораторията, нагласявайки часовниковите механизми. После влезе в мазето, където имаше още устройства.

Той се върна в кухнята и си отвори пакет с готови тестени продукти. Яденето го успя и той се зае да направи кафе, но първо реши да подремне няколко минути на масата. Трябваше да тръгне през нощта.

Когато се събуди беше 12:11. Навън все още беше светло. Чувстваше се отпочинал, но гърбът му се бе схванал от неудобната поза. Отново чу гласовете на децата, които играеха на улицата.

Точно така. Днес е събота.

Той наплиска лицето си със студена вода на кухненската мивка, избърса се с кърпата за чинии и се качи в спалнята да приготви багажа си. Като приключи, той свали куфарите в микробуса и тръгна по стълбите към кухнята за да досвари кафето си. На площадката той спря, замръзнал от ужас. Откъм кухнята се чу трясък.

Крадец!

Точно от това се страхуваше Джон Маккарти по време на целия проект.

Обзе го ярост. Как смееха! Той се втурна към кухнята и едва не се спъна в една детска топка. Мивката бе пълна с раздробени стъкла. В рамката на прозореца над нея бяха останали само няколко здрави парчета.

Откъм уличката зад къщата се чу женски глас:

— Джими! Джимиини! Ела тук веднага!

Той облекчено въздъхна.

— Джимиини! Виждам те!

Леко развеселен, той вдигна топката и излезе на задната веранда. Млада жена в син пенъоар влезе през градинската порта и спря в двора. В лявата си ръка тя стискаше ухото на около десет годишно хлапе. С изкривено от болка и страх лице, хлапето се мъчеше да нагоди главата си към приложената сила и мрънкаше:

— Мамо, пусни ме! Пусни ме, мамо!

Жената погледна към Джон и пусна ухото на детето. После вдигна очи към счупения прозорец и топката в ръцете на Джон. Хлапето се скри зад нея.

— Толкова съжалявам — каза тя. — Ще ви сложим нов прозорец, разбира се. Постоянно го предупреждавам, но той все забравя. Съпругът ми ще купи прозорец на път за вкъщи. Той умее да поправя разни неща.

Джон се насили да се усмихне.

— Няма нужда, госпожо. Мисля, че и аз дължа няколко прозореца от детството си — каза той и подхвърли топката към момчето. — Ето ти я, Джими. Защо не си играете на онази празна площадка в края на квартала? Там е по-безопасно, отколкото на улицата.

Джими се измъкна иззад майка си и се завтече към топката. После я притисна до гърдите си и погледна към Джон, сякаш не вярваше на големия си късмет.

Успокоена, жената се усмихна.

— Много мило от ваша страна — каза тя. — Името ми е Пейчън, Глейдис Пейчън. Живеем точно срещу вас, на шейсет и пета. Ще се радваме да ви заплатим прозореца. Не може...

— Наистина няма нужда — прекъсна я Джон като стриктно се придържаше към добросъседския тон. Точно сега най-малко се нуждаеше от посещения на съседи. Без сянка от смущение, той продължи: — Вие просто възпитайте Джими така, че когато стане на моите години сам да си плаща прозореца, ако някое дете го счупи. Ние мъжете не се стискаме, когато плащаме счупени прозорци.

Глейдис Пейчън се засмя и каза:

— Мисля, че това е много, много мило от ваша страна. Не съм и предполагала... искам да кажа... ние не сме... — объркана, тя млъкна.

Джон с усилие поддържаше усмивката си.

— Предполагам, че съм бил загадка за вас през всичките тези месеци. Аз съм изобретател, мисис Пейчън. Работих много усилено върху... е, мисля, че не му е дошло времето да кажа върху какво. Казвам се... — тук Джон се поколеба и едва не се представи като Джон Гарет О'Дей, но се овладя и самоуверено каза: — Джон Маккарти. Мисля, че скоро това име ще се прочуе. Приятелите ми викат Джак.

Добре изиграно, помисли си той. Правдоподобно обяснение. Усмивка. Издаването на това име вече не беше проблем.

— Джордж ще бъде очарован — каза тя. — Той също доста се върти из гаража. Има си малка работилница. Аз... знаете ли, трябва да

наминете към нас за следващото барбекю. Не ми отказвайте!

— Звучи чудесно — отвърна Джон. — Моите манджи наистина са ми омръзнали — каза той и погледна момчето. — Разучете онази площадка, Джими. Може да стане добро игрище.

Джими кимна два пъти утвърдително, но не проговори.

— Е, Глейдис, нищо лошо не е станало — каза Джон. — Наистина няма проблем. Тъкмо ще мога да сложа чист прозорец над мивката. Сега трябва да се прибирам. Сложил съм нещо на котлона.

Той махна за довиждане и се вмъкна обратно в кухнята. Прекрасно изпълнение, мислеше си той, докато закачаше парче найлон на мястото на счупения прозорец. Нямаше смисъл да сменя стъклото. И без това, тази нощ всичко щеше да изгори.

Глейдис Пейчън се върна в собствената си кухня и веднага покани на кафе съседката си, Хелън Ейвъри.

— Видях те да говориш с него — каза Хелън Ейвъри, докато Глейдис й наливаше кафе. — Какво представлява? Помислих, че ще умра, когато видях топката на Джими да разбива прозореца му.

— Приятен е. Мисля, че е много стеснителен... и самотен — отвърна Глейдис и наля кафе и за себе си. — Той е изобретател.

— Значи с това се занимава в мазето! Бил и аз постоянно се чудехме защо лампите там светят през цялото време.

— Беше много внимателен с Джими — каза Глейдис, докато сядаше на масата. — Не иска да му плащаме прозореца. Каза, че и той дължал пари за няколко прозореца от времето, когато е бил на годините на Джими.

— Каза ли ти какво изобретява?

— Не, но се обзалагам, че е нещо голямо.

Няма по-тесногърд антиирландски фанатик от Шекспир. Той е върховният придворен шут на Елизабет, абсолютното отражение на английското тесногърдие. Те намериха оправдание за делата си в религията. В Реформацията! Оттам тръгна тяхната политика за изстребване на ирландците. Още тогава ние разбрахме горчивата истина: Враговете на Англия са наши приятели!

Джоузеф Херити

— Трябва да се концентрираме върху въпроса как той е разпространил болестта — каза Бекет. — Те още не са разбрали.

Това трето следобедно заседание на Екипа се провеждаше в малка трапезария до кафенето на ДИЦ. Тя се намираше по-близо до лабораториите, стените бяха по-светли, а масата — по-малка. Чаят и кафето се подаваха през специално прозорче с плъзгащ се капак в стената към кухнята. Охраната беше против, а и от кухнята се чуваше дрънкането на съдове, но всички счетоха това помещение за по-удобно.

— Някой задава ли си въпроса, дали Безумецът действа сам? — попита Юп и леко се отмести, за да може сервитьорът с бяла престилка да довърши почистването на масата след обяда.

— Заговор ли? — попита Лепиков и погледна към излизация сервитьор. — Бил, тези сервитьори не са ли военни?

Фос отвърна вместо Бекет:

— Те са нашата най-голяма тайна. Сергей. Две години служба и те гарантирано се превръщат в откачени убийци.

Дори Лепиков се включи в дружния смях.

— Заразени птици. Имаме и прецедент — папагалската треска. Дали той не е модифицирал пситакозис? — предположи Данза.

— Това някак си не пасва на стила му — отвърна Юп. — Не, той не би ни оставил такава лесна следа.

Юп отвори синята папка пред себе си и запрелиства страниците. Накрая намери това, което търсеше:

— Това е от второто му писмо — каза той.

Знам, че съществуват връзки между ИРА, фedaините, японските терористи, тупакмаросите и един Бог знае още кой. Изкуших се да разпространя възмездието си върху всички земи, които са приютили такива страхливци. Предупреждавам тези земи: не ме предизвиквайте отново, защото досега съм използвал само малка част от моя арсенал.

Юп затвори папката и погледна Лепиков, който седеше срещу него.

— Трябва да приемем, че това не е празна заплаха. Не мисля, че този човек блъфира. Ако се съгласим с това, ще трябва да приемем, че той може да разпространява арсенала си по няколко начина. Защото ако открием пътя или пътищата, по които е разпространена сегашната зараза, ние можем да го спрем.

— Можем ли наистина? — попита Бекет.

Лепиков кимна, изразявайки съгласието си със съмненията на Бекет.

Годелински се наведе напред, сипа си чай и каза:

— Той е заразил определени райони. Разпространението на чумата извън тях е причинено от заразени хора.

— Защо мислите така? — попита Данза.

— Разпръскването е такова, че не би могло да стане чрез насекоми — отвърна Годелински и намръщено разтърка челото си.

Лепиков тихо ѝ каза нещо на руски. Фос разбра само част от думите му, но се извърна и втренчено погледна другата жена.

— Нещо не е наред ли? — попита Юп.

— Просто ме боли глава — отвърна Годелински. — Сигурно е от смяната на водата. Още един чай ще ми се отрази добре.

Бекет се обърна, отвори капака на прозореца към кухнята и видя на сантиметри от себе си угодническата физиономия на ухилен русокос младеж с бели зъби.

— Някои друг желае ли нещо от кухнята?

— Селяндури! — изръмжа Лепиков.

— Просто не са имали време да инсталират микрофони в тази стая — каза Фос. — Утре ще са по-малко досадни. За мен едно еспресо.

Бекет се огледа, но останалите отказаха и той отново се обърна към младежа:

— Чу ли?

— Да, шефе.

Капакът се плъзна.

Бекет отново се обърна към масата.

Юп вдигна от пода куфарчето си, избърса парченцата салата, паднали върху него и извади малък бележник и химикалка.

— Начинът сигурно е прост — каза той.

Капакът зад Бекет отново се отвори.

— Чай и еспресо, моля.

Беше младокът с угодническата физиономия. Той остави двете димящи чаши на поличката и затвори.

Без да става, Бекет взе двете чаши и ги плъзна по масата. Докато Годелински взимаше чашата си, Бекет забеляза бяло петно на лявата ѝ китка. То не биеше много на очи, но тренирания му поглед веднага го забеляза. Преди да успее да каже нещо, Лепиков го прекъсна:

— Мисля, че чумата е разпространена чрез някоя дяволска американска измислица. Да речем лак за коса.

Юп записа нещо в бележника си и каза:

— Има го в моя списък, но се съмнявам. А и това е прекалено очевидно, за да бъде използвано от Безумеца.

Годелински шумно отпи от чая си и рече:

— Съгласна съм с Жос. Това не е в стила на О'Нийл.

— Какъв е *нейният* стил? — попита Фос.

Юп се усмихна на умишлената смяна на рода.

— Както казах, сигурно е нещо удивително просто. Нещо, за което бихме казали: „О, Боже! Разбира се!“

— Например? — подтикна го Бекет.

Юп артистично сви рамене и незнаещо разпери ръцете си.

— Разглеждам само въпроса за стила му, а не за конкретния метод на разпространение.

— Не знаем какъв е инкубационният период — каза Годелински.
— Това нещо може да чакало с месеци.

— Заразени подаръци? — попита Фос.

— Нещо такова — съгласи се Юп. Играчка, която майката ще повърти в ръцете си, преди да я даде на детето. Да не забравяме, че жената и децата на О'Нийл са били жестоко убити. Той говори за подходящо отмъщение.

— Сатанинско дело — промърмори Данза.

— Дело на откачен — обади се Лепиков.

— Наистина — съгласи се Юп. — Точно лудостта в неговия метод ще ни посочи пътя към самия него.

Годелински пресуши чашата си, остави я на масата и се втренчи във Фос.

— Кажи ми, Ари. Ако ти беше *Безумната*, как щеше да го направиш?

— Може би чрез някой обикновен хранителен продукт — отвърна Фос.

— Картофи ли? — попита Лепиков. — Но това е смешно.

Юп предупредително вдигна пръст.

— Чакайте, тя се докосва до същността — каза той. — Трябва да е нещо *обичайно*. Нещо, което се използва в Ирландия, Великобритания и Либия и може да зарази максимален брой жени.

— Защо жени? — попита Бекет. — Не е ли възможно мъжете да са носители?

Данза следваше обичая си да не се включва в обсъжданията на Екипа, докато те не стигнат до същността на проблема и се намеси чак сега:

— Има още една особеност, наложена от ограниченията в свободата, на действие на Безумеца.

Вниманието на всички се насочи към него.

— Как той осигурява достъпа, до системата за разпространение? — попита той. — Съгласен съм, че става дума за нещо просто и обичайно за трите региона, но то трябва да бъде достъпно и за самия него, при това без сложни приготовления и конспирации.

— Той действа сам — каза Бекет.

— Сигурен съм, че той е приложил научните способности, които ни демонстрира в лабораторията и към метода на разпространение — каза Лепиков.

— Да, но не е задължително метода да е сложен от научна гледна точка — каза Юп. — Неговият стил... по-скоро той заразява нещо много разпространено; нещо, което всеки човек носи постоянно в джоба си.

Предположението на Юп бе посрещнато с мълчание.

Бекет кимна, повече на себе си, отколкото на Юп. В това предположение имаше нещо вярно. Точно така би постъпил О'Нийл. Опростеност — това беше основната идея.

— Защо да не е заговор? — попита Лепиков.

Годелински поклати глава.

— Насекоми? — запитва Фос.

— Да, насекомите могат да бъдат носители на чумата — съгласи се Лепиков. — Това не съвпада ли с твоята идея, Жос?

— Но как ще ги разпространява? — попита Юп.

— Яйца или ларви — каза Фос.

— Пак остава въпроса за разпространението — каза Юп.

— Въздушният транспорт може да е станал оръдие на отмъщението за нашия свят — каза Лепиков.

— Какво ще кажете за заразяване на водата в съответните региони? — попита Данза.

— Насекоми във водата? — запитва Лепиков.

— Или самата болест — отвърна Данза.

Юп леко потропа по масата с юмрук.

— Разпространението — каза той. — Как?

— Един момент — каза Фос. — Насекоми във водата — това не е лоша идея. Капитаните на китоловните кораби нарочно са разпръсквали ларви на комари из цялата южна част на Тихия океан, за да си отмъстят на туземците, които са ги заплашвали по някакъв начин.

— Може би пилот на самолет или член на екипажа — каза Лепиков. — Този О'Нийл може ли да пилотира самолет?

— Не — отвърна Бекет.

— Но идеята за въздушния транспорт не е лоша — каза Лепиков.

— Благодарение на самолетите. Хавайските острови получават по петдесет нови вида насекоми годишно — каза Бекет.

— По принцип какво имат на борда си тези самолети? — попита Лепиков.

— Багаж, пакети — каза Бекет. — Самите туристи, но... — той поклати глава. — Не вземаме под внимание факта, че той точно определя своите цели: Ирландия, Великобритания, Либия.

— Без да гарантира, че няма да бъдат засегнати и други — каза Фос.

— Не можем да сме сигурни, че използва само един метод — каза Годелински, като разтриваше слепоочията си. — Трябва да съсредоточим вниманието си върху инкубационния период. Това е най-важното.

— Пощата — каза Юп.

— Какво по-точно предполагаш? — попита Бекет.

— Всъщност не знам — отвърна Юп. — Опитвам се да се поставя на мястото на О'Нийл. Какво наистина знаем за него?

— Бил е в Ирландия — каза Бекет.

— Точно така! — каза Юп. — И точно в Ирландия преживява кошмара, който го подтиква да сътвори това ужасно нещо, но преди това той е прекарал там известно време. Какво е научил?

— Не разбирам за какво говориш — каза Лепиков.

— Научил е как живеят хората в Ирландия — поясни Юп.

— И в Либия и Великобритания ли? — попита Лепиков.

Юп поклати глава.

— Възможно е, но нека първо насочим вниманието си към О'Нийл в Ирландия. Ако успеем да си направим изводи от пребиваването му там, после ще намерим отговорите и за другите страни.

— Продължавай — насърчи го Бекет, чувствайки, че Юп е напилал гореща следа. *Трябва да го подкрепя*, помисли си той.

— О'Нийл не живее в Ирландия — каза Юп. — Следователно е бил отседнал някъде. В хотел? Да, това го знаем. Какво е правил той в хотела? Спал е, използвал е всички удобства.

— Не виждам отговора — каза Лепиков, — а само още въпроси. Какво от това, че е поръчвал обяда в стаята си?

— За това е използвал телефон — отвърна Юп. — Имал е и телефонен указател.

— И туристически справочник — каза Лепиков. — Е, и?

— Остави го да продължи — намеси се Бекет.

Лепиков сви рамене и се обърна на другата страна.

— Да. Пътеводители, екскурзии... — продължи Юп. — Това може да се окаже важно! Цветни брошури, магазини, ресторанти, барове, обществен и частен транспорт. Кола ли е наел или е използвал такситата?

— Първото нещо, което е направил е да си купи кола — каза Бекет. — Евтин фиат на старо. Току-що потвърдиха. Има го в бюлетина, който ви раздадох тази сутрин.

— Още не съм го прочел — извини се Юп, — но сега знаем, че е можел да се придвижва навсякъде.

— Какво е станало с колата? — попита Лепиков.

— Продадена е обратно на хората, от които преди това я е купил — отвърна Бекет.

— Но той е можел да се придвижва — повтори Юп. — Къде е ходил? Посещавал ли е спортни прояви? Лекции? Театрални постановки? Искам да насоча вниманието ви към най-обикновените неща, които се вършат всеки ден: купува си книги, изпраща писма, кара портиера да му запази маса в ресторант...

— Ирландски ресторант — промърмори Данза и потръпна от отвращение.

— Но преди трагедията О'Нийл е водил активен живот в Ирландия — каза Юп. — Представи си: той е там и мисли като... като *тамошен*.

— Но каква връзка има всичко това с начина на разпространение? — попита Лепиков.

— Преди да приложи определен метод за разпространяване на болестта, О'Нийл е трябвало да бъде сигурен, че той ще проработи в избрания регион.

— И какво от това? — сви рамене Лепиков.

— Кое от нещата, които вижда около себе си му дава тази сигурност? Защо е сигурен, че метода или методите ще проработят?

— Ами ако може да заразява хартия? — попита Фос.

Бекет беззвучно размърда устни. После повтори думата на глас:

— Пари! — каза той и вдигна очи, за да срещне вторачените в него погледи.

Юп изпусна едно дълго „Ааааааа“.

— В писма? — попита Данза.

— Но така ще се зарази всеки, който докосне писмото — каза Лепиков.

— Не и ако сложи парите в стерилна опаковка вътре в плика — каза Бекет.

— В найлонов плик — допълни Юп.

— В кухнята си имам един уред — каза Фос. — Вакуумираща машинка. Продават се специални найлонови пликчета за нея. Храната се слага в тях и се запечатва херметично. После се слага във фризера и може винаги да се извади и затопли. Бърза закуска.

— Не е ли прекалено просто? — усъмни се Лепиков, но в гласа му имаше нотки на страх пред картината, която се разкриваше.

— Точно в неговия стил — каза Юп.

— Може да ги изпраща на благотворителни организации — развълнувано каза Фос.

— Или на такива, които събират помощи за ИРА — каза Юп. — Такава възвишена лудост приляга на нашия човек.

— Той е американец от ирландски произход — каза Гodelински. — Та кой по-добре ще знае къде в Ирландия да изпрати пари за ИРА.

— Би могъл да изпрати пари на когото си поиска — допълни Бекет.

Погледите се извърнаха към него.

— Помислете — започна той. — Вие сте собственик на магазин. Получавате поръчка за Щатите, парите са вътре. Или пък сте обикновен гражданин, едно име от телефонния указател. Получавате писмо от Щатите. Вътре намирате пари и късичко обяснение. Ще ги върнете ли обратно? Ами ако няма адрес на подателя?

— Но... — Лепиков невярващо поклати глава. — Пари в пластмасова опаковка. Няма ли получателят да се усъмни?

— В какво? — попита Юп.

— Не разбирам как ще го обясни на случаен получател — каза Лепиков.

— Защо въобще трябва да обяснява нещо? — запита Фос. — Просто изпраща парите в местна валута. Получателят ще реши, че

съдбата най-сетне му се е усмихнала.

Лепиков само се загледа в нея.

— Може би дори няма нужда от найлонов плик — каза Гodelински. — При съответен латентен период на чумата, посредниците няма да бъдат застрашени. Не знаем каква е продължителността на инкубационния период.

— Ако при отварянето на плика се разкъсва и вътрешната опаковка, това също би свършило работа.

Лепиков прочисти гърлото си, все още втренчен във Фос.

— Може ли всеки в Америка просто да влезе в магазина и да си купи такава машинка? — попита той.

— Ако има пари в себе си — отвърна Фос.

— Скъпа ли е?

— Моята струва малко под трийсет долара. На разпродажбите са по-евтини.

— Мисля, че открихме начина — каза Бекет.

— Отговаря и на изискванията за другите споменати страни — допълни Юп. — Трябва му само съответната национална валута.

— Просто влиза в което и да е обменно бюро и казва, че му трябва петстотин английски лири — каза Фос.

— За това не се ли иска паспорт или друг документ? — учудено запита Лепиков.

Фос само сви рамене.

— Идеята ми харесва, но не можем да бъдем абсолютно сигурни — каза Бекет.

— Трябва да предадем да започнат незабавно разследване — предложи Данза.

— Това не ми харесва — каза Лепиков. — Значи, той изпраща пари на някое благотворително дружество. Това ми е ясно. Но с други...

— Чувам, че католическите благотворителни дружества в Ирландия не са твърде богати, — прекъсна го Фос — така че парите бързо ще се завъртят.

— Може да изпрати пари на някои спортен клуб, — каза Бекет замислено. — Или на театрална труппа. В цяла Ирландия има малки театрални труппи и атлетически отбори.

— Пари! Всичко е така дяволски просто — каза Фос.

— Как прилага тази схема в Либия? — попита Лепиков. — Ако приемем, че не говори езика.

Юп вдигна ръка, досущ като ученик, който иска учителя да му обърне внимание. Лепиков го погледна въпросително.

— Едно посещение на либийския консул, в посолството или в Обединените нации — каза Юп. — Какво му трябва? Навярно адресите на благотворителни организации в Триполи и Бенгази? Не е трудно да се сдобие с такава информация. Има хора, които изгарят от желание да я предоставят. Това им е работата.

— Някои благотворителни и помощни организации изпращат списък с адреси — допълни Бекет, — или го разменят: техния за вашия.

— Когато бях в Лос Анджелиския Калифорнийски Университет, — каза Юп — всеки политически активист можеше да се сдобие с всякакви списъци от адреси, от които се нуждаеше. Познавам един компютърен специалист, който изкара университета, като крадеше такива списъци от информационните системи на компютрите и ги продаваше.

Данза се обърна и погледна надолу към Юп иззад дългия си нос.

— Имал си връзки с политически активисти?

— Тука го наричаме полезен опит — отвърна му Хап.

— Светът е пълен с анархия и лудост — каза Лепиков.

— За което Съветския съюз има значителен принос — отбеляза Гodelински.

— Такива забележки не минават незабелязани — каза Лепиков на руски.

Гodelински му отвърна на английски:

— Въобще не ме интересува.

Тя дръпна стола си от масата и се наведе ниско към пода.

— Лошо ли ти е? — попита Бекет. Той стана и отиде до стола ѝ. На опакото на ръката ѝ се виждаше бялото петно. Личеше много ясно. Преди не му беше обръщал внимание, отдавайки го на работата в лабораторията, петно от грим или дори паста за зъби. Но сега... почувства как изтръпва.

Гласът на Гodelински звучеше далечно и слабо:

— Да, лошо ми е — закашля се тя. — Чувствам се странно. Едновременно замаяна и превъзбудена.

— Мисля, че и двете трябва да се отбием в болницата — каза Фос.

— И ти ли? — Бекет се обърна и я изглежда.

— Прапрадядото на главобола — каза Фос.

Годелински се изправи с бледо лице:

— Чудя се...

— Не е възможно! — каза Лепиков.

— Откъде Безумеца ще знае за това място и за нашата задача? — попита Данза.

Юп ставна и отиде до Бекет. И двамата гледаха Годелински. Бекет вдигна лявата и ръка и измери пулса.

— Сто и десет.

— Дали през цялото време не сме вървели в грешна посока? — попита Данза. — Дали пък Безумецът не е някой от нашата среда?

Юп изглеждаше уплашен:

— Някои от нас?

— Не, не — каза Данза. — Но някой, с когото поддържаме връзка.

— Хайде да заведем жените в болницата — каза Бекет. Почувства как стомахът му се сви от страх за собственото му семейство. Досега си мислеше, че то е в безопасност край езерата в северен Мичиган.

Старец: Какво знаеш ти за мойта нерадост? Ти си едно хлапе, което никога не е имало жена!

Младеж: А ти си хленчец дъртак! Заради такива като теб изгубих вярата си в живота. Мислиш си, че не познавам мъката от загубата на нещо, което все още не съм имал?

Из ирландската пиеса „Чумата“

Докато летеше към Париж, Джон размишляваше върху нещата, които бе направил(и правеше) за да прикрие следите си. Самолетът беше Боинг 727, един от ония, в които авиокомпанията предлагаше „екстри“ — комфортни кожени седалки в първа класа, допълнителен обслужващ персонал, богат избор на храна и вина. До Джон седеше набит израелски бизнесмен, който се похвали, че си е поръчал кашер. Джон не му отговори, а просто се обърна и погледна през илюминатора към облачната пелена, покриваща Атлантика. Бизнесменът сви рамене, измъкна едно куфарче, от което извади листи и се зае да работи.

Джон погледна часовника си и запресмята разликата във времето от Сиатъл. Следователите вече се ровеха из пепелищата на къщата в предградието „Болард“. Разбира се, веднага щяха да заподозрат палеж. Всепоглъщаща огнена стихия от безброй много термоснаряди, фосфор и взривни бутилки с етерамониев хидроксид. Естествено, следователите щяха да търсят и човешки останки, но дори и костите не можеха да издържат на високата температура на този пожар. Нямаше да се изненада, ако заключеа, че „изобретателя Джон Маккарти“ е безследно изчезнал в пожара при един от експериментите си.

Високата температура щеше да е достатъчно доказателство. Следователите щяха да събират улики, от които по-късно щяха да имат нужда. Но тогава, вече щеше да е прекалено късно и всичко щеше да е безвъзвратно потънало в пепелищата.

Китката под часовника го сърбеше. Той го свали и се почеса, поглеждайки към капачето. На него имаше професионална гравировка Дж.Г.О’Д. — Джон Гарет О’Дей, или Джон Гарич О’Донъл. Паспортът

на името на О'Дей си седеше кротко във вътрешния джоб на самото, близо до сърцето му. Другият лежеше при резервните части в тайното отделение на пътната чанта, която се намираше под седалката пред него. Той сложи отново часовника си. Гравировката бе само един малък детайл, но много добър като идея.

Документите в портфейла му още веднъж потвърждаваха самоличността на О'Дей. Картата за социално осигуряване бе най-лесна за фалшифициране. Преди да се превърне в разтопено парче метал, портативната преса бе произвела богат асортимент от визитни картички и бланки. Валидната чекова книжка бе издадена от сиатълския клон на банка „Фърст Нешънъл“. Сумата в нея не бе голяма, но достатъчна за да не бъде закрыта сметката. Чантата до краката му съдържаше писма от несъществуващи приятели и бизнес партньори. Всичко беше в съответствие с данните в паспорта. Джон Гарет О'Дей щеше да издържи на всяка рутинна проверка, колкото и малка да беше вероятността тя да бъде направена.

Освен резервните паспорти, чантата съдържаше комплекта за фалшифициране и 238 000 щатски долара. В специален колан около кръста си той държеше и 20 000 долара в пътнически чекове, по пет хиляди в четири отделни кочана. Портфейлът му съдържаше 2016 долара и 2100 френски франка в новички банкноти, получени от обменното бюро на летище „Сийтек“. Той мислеше за тези банкноти като за „боен резерв“, който щеше да довърши отмъщението на О'Нийл.

На летище „Шарл Де Гол“ той премина през претъпкания тунел, взе другата си чанта от лентата за багаж и се отправи към табелата „Нищо за деклариране“ в мрачния парижки следобед. Под бетонната козирка на пиацата за таксито го посрещна ревът на дизелови двигатели и тежката миризма на изгорели газове. Пред него на опашката, обградена от чанти и куфари, стоеше жена с груби южняшки черти и дебели устни. Тя гръмогласно хокаше на италиански две тийнейджърки, на които очевидно не им се чакаше тук. Нейните викове опъваха нервите на Джон. Чувстваше се замаян и мисълта му течеше по-бавно от обикновено, но той отдаде това на бързата смяна в часовите зони. Режимът му беше нарушен.

Най-сетне италианката и двете момичета отпътуваха с едно такси. Джон облекчено въздъхна. Той влезе в следващото такси сам и с

удоволствие се облегна на хладната тапицерна. Колата беше лъскав син дизелов Мерцедес, а шофьорът и — слаб мъж с остри черти, облечен с черно шушляково яке, скъсано на дясното рамо.

— Хотел „Нормандия“ — каза Джон и затвори очи.

Стомахът го болеше. Гладен съм, помисли си три. В хотела трябваше да има обслужване по стаите. И легло. Нуждаеше се от сън.

Въпреки че не заспа в таксито, през по-голямата част от пътя той държеше очите си затворени, усещайки подсъзнателно високата скорост на колата по магистралата. На няколко пъти дрямката му бе нарушена от рева на тежки камиони, тихите ругатни на шофьора и веднъж — от силен, писклив клаксон. По-късно, от честите спирания, той разбра, че са преминали от околоръстната магистрала по улиците на Париж.

Когато стигнаха до хотела, вече бе тъмно и валише ситен дъжд. Той плати, добавяйки щедър бакшиш. В отговор шофьорът изръмжа „Мерси, мосю“. Носач нямаше и Джон помъкна чантите си към лъскавите врати на хотела, където го пресрещна забързан застаряващ мъж в сива униформа с червени кантове на панталоните, който пое чантите и поздрави на английски:

— Добре дошли, сър. Добре дошли.

Във фойето силно миришеше на инсектициди.

Вече настанен в стаята си, Джон отложи преобличането за сутринта и сложи ръка на стомаха си. Беше свит, корав и пареше.

Не трябва да се разболявам точно сега.

Стаята беше потискаща, душна и миришеше на мухъл. Той пусна щорите на двата високи прозореца, които гледаха към авеню „Сент Оноре“ и се обърна да разгледа обиталището си. Бозавите тапети бяха щамповани на сиво-зелени цветя. Някъде наблизко скърцаше старомодния асансьор. Стаята дори не беше квадратна, а представляваше нещо като трапецоид с двойно легло до по-дългата стена. В единия ъгъл на късата стена бе вратата към маломерната баня, достъпът до която се затрудняваше от тежко бюро. Ролята на гардероб се изпълняваше от някакво гигантско подобие на мебел, разположено до леглото. То беше от тъмно дърво, с чекмеджета в центъра и скърцащи врати от двете им страни. Под най-долното чекмедже се намери достатъчно място за паспорта, портфейла и пътническите чекове.

Ще се обадя да ми донесат малко супа.

Повдигаше му се и той едва успя да стигне до банята. Падна на колене и хващайки се с една ръка за мивката повърна в тоалетната чиния.

По дяволите! По дяволите! По дяволите!

Отново го обзе страх, че може да е „прихванал“ нещо от собствената си лаборатория, някаква случайна разсейка от майсторски изпитаната чума, останала незабелязана в еуфорията от успеха.

Той се изправи на крака, наплиска лицето си и пусна водата в тоалетната. Краката му трепереха от слабост. Олюлявайки се, той излезе от банята и се хвърли по очи на леглото. Покривката миришеше на долнокачествен сапун, а в носа си още усещаше смрадта на повръщано.

Да извикам ли лекар? От Американската болница щяха да му пратят достатъчно добър.

Но докторът най-вероятно ще го запомни: Освен това, сигурно ще му предпише антибиотици, а Джон бе направил така, че чумата да се храни от тях.

Какво ще стане, ако това наистина е разсейка от лабораторията?

С усилие на волята той се изправи на крака и скри безценната си чантичка под най-долното чекмедже на скрина-гардероб. Облегна за малко на хладното дърво, за да възстанови силите си и отново се хвърли на леглото, придърпвайки с последни сили покривката върху себе си. До главата му имаше електрически ключ. Успя да го достигне едва на третия опит. Стаята потъна в успокояващ мрак.

— Не сега — промълви той. — Още не.

Когато отново отвори очи, през щорите се процеждаше слаба светлина. Не знаеше колко време е спал. Опита да се изправи, но мускулите му не се подчиняваха. Прониза го паническа тръпка. Тялото му бе плувнало в студена пот.

Съвсем бавно, влагайки цялата си воля, той вдигна едната си ръка и успя да напипа телефонната слушалка. Телефонистката реши, че той иска почистване и изпрати една камериерка: едра застаряваща испанка с посивели коси и дебели ръце, които едва се побираха в тесните ръкави.

Тя отвори със собствения си ключ, нахълта в стаята и сбърчи нос от тежката миризма на повръщано. Като забеляза слабото, бледо лице на Джон над омачканата покривка, тя заговори на английски със силен акцент:

— Желаете ли да повикам доктор, сеньор?

— Те... са... мно... го... скъпи — успя да промълви Джон, поемайки си дъх след всяка дума.

— Всичко е скъпо! — съгласи се тя, приближи към леглото и сложи студена ръка на челото му. — Сеньор има треска. Сигурно е от ужасните френски сосове. Много са вредни за стомаха. Не трябва да ядете всякаква храна. Ще ви донеса нещо. Ще видим как сте след това. Аз не съм толкова скъпа като докторите — завърши тя и го потупа по рамото.

Той не усети излизането ѝ, но сега тя отново стоеше до него с димяща чаша в ръка. От нея се носеше аромата на пилешка супа.

— Бульонче за стомаха — каза тя, помагайки му да се изправи.

Бульонът му изгори езика, но подейства успокоително на стомаха. Той изпи почти цялата чаша и се облегна на възглавницата, която камериерката подпъхна под главата му.

— Аз съм Консуела — каза тя. — Ще се върна като свърша с другите стаи. По-добре сте, а? Ще ви сложа да си легнете както трябва.

По-късно Консуела се върна с още бульон, събуди го и му помогна да седне. Наложил се да го подкрепя, за да не падне.

— Гълтай — каза тя и хвана ръката му, принуждавайки го да изпие наведнъж целия бульон.

— Сега си по-добре — каза тя, но той не се почувства по-добре.

— Колко е часът? — попита я.

— Точно навреме, за да оправя леглото и да ти облека пижамата — отвърна тя, донесе един стол, сложи го до леглото и избута Джон в него. След това оправи завивките и сгъна покривката.

Господи, колко е силна, помисли си той.

— Ти си срамежлив човек — каза тя, застанала пред него с ръце на кръста. — Ще ти съблека всичко, освен бельото — изхили се тя. — Не се изчервявай, сеньор. Погребала съм двама съпрузи — допълни тя и се прекръсти.

Неспособен да се възпротиви, Джон безучастно наблюдаваше как Консуела го съблича и натиква в леглото. Хладните чаршафи обвиха

тялото му.

Тя остави пердетата спуснати, но през тях все още се процеждаше светлината на деня.

— Колко... е... часа? — успя да прошепне той.

— Време е Консуела да се хване да свърши останалата работа. После се връща с още бульон. Огладня ли?

— Не — отвърна той, поклащайки анемично глава.

Широка усмивка озари лицето й.

— Имаш късмет, заради Консуела, да. Аз говоря добрия английски, не ли?

Той успя да кимне.

— Туй е късмет. В Мадрид аз съм камериерката на американци. Мой първи съпруг мексиканец от Чикаго. Той ме научил.

— Благодаря — успя да каже той.

— *Gracias a Dios*. Благодари на Господ — каза тя и се измъкна от стаята.

Джон заспа.

Сънят му бе споходен от образите на Мери и близнаците.

— Господи, не искам повече сънищата на О'Нийл! — промълви той, мятайки се в леглото. Не можеше да избяга от спомените на О'Нийл. Виждаше как близнаците си играят в задния двор на неговия дом... Звънливия смях на Мери при отварянето на коледните подаръци...

— Тя бе толкова щастлива — прошепна той.

— Кой е щастливият?

До леглото стоеше Консуела. Беше тъмно.

Усети уханието на пилешкия бульон.

Една здрава ръка се плъзна под него и го повдигна. Другата ръка поднесе чашата с бульона към устните му. Този път беше поизстинал, но дори по-вкусен от първия път. Той чу как чашата изтрака върху масичката до телефона.

— *Escusado* — каза тя и щракна с пръсти. — Баня! Искаш да отидеш в банята?

Той кимна.

Тя почти го пренесе на ръце до банята и го подпря на мивката.

— Чакам отвън — каза тя. — Ще се обадиш?

Когато го сложи обратно на новооправеното легло, той попита:

— Кой... ден?

— Днес? Другия ден след пристигането, сеньор О'Дей. Сега е ден, в който О'Дей е по-добре! — каза тя и се засмя на собствената си шега.^[1]

В отговор той само успя помръдне устните си.

— Вие не желаете скъп доктор, сеньор?

Той отрицателно поклати глава.

— Ще видим утре — каза тя и си тръгна. Преди, да затвори вратата, тя весело му извика:

— *Hasta mañana!* До утре!

Утрото можеше да се разпознае само по поредната визита на Консуела. Този път, в добавка към бульона, тя донесе и сварено яйце. Помогна му да се изправи, намести няколко възглавници зад гърба му и започна да го храни с лъжичка, като му бършеше брадичката, сякаш бе малко, дете.

Джо се почувства по-силен, но умът му си оставате замъглен. А и тази влудяваща неспособност да осъзнае кой ден или час е в момента... Остроумниченето на Консуела още повече го объркваше.

„Сега е денят, в който О'Дей изяжда две яйца за закуска“.

„Сега е денят, в който О'Дей яде месо и хляб за обяд“.

„Сега е денят, в който О'Дей след *comida* яде сладолед“...

Безброй пъти той виждаше пред себе си ухиленото лице на Консуела и усещаше, че силите му се възвръщат. Един ден той успя да стигне до банята без нейна помощ.

След закуска Консуела отнесе подноса. Джон вдигна телефонната слушалка и поиска да говори с управителя. Телефонистката обеща *незабавно* да го свърже с мосю Депле. След около две минути Депле се обади.

— А, мистър О'Дей. Имах намерение да ви се обадя относно сметката ви — заговори той с отчетлив британски акцент. — Установената практика при нас е да се плаща веднъж седмично, а вече изминаха девет дни, но... при тези обстоятелства...

Той прочисти гърлото си.

— Ако изпратите някого, аз веднага ще подпиша необходимите пътнически чекове — каза Джон.

— Веднага, сър. Аз лично ще ви донеса сметката.

Джон измъкна един кочан с пътнически чекове изпод най-долното чекмедже и зачака Депле без да става от леглото.

— Жерар Депле на вашите услуги, сър.

Управителят беше висок, побелял мъж с приятни меки черти, голяма уста и широки зъби. Сметката лежеше върху малък черен поднос, а до нея акуратно бе положена писалка.

Джон подписа десет чека и помоли да му донесат остатъка.

— За Консуела — обясни той.

— Тя е същински бисер — каза Депле. — Аз самият бих се консултирал с лекар, но добрият край оправя всичко. Трябва да кажа, че изглеждате много по-добре, сър.

— Вие сте идвали тук?

— Сър, при създадите се обстоятелства бях длъжен — отвърна той и вдигна подноса с подписаните чекове. — Но Консуела често се оказва права за болестите на наши гости. Тя е при нас от дълго време.

— Ако имах имот във Франция, щях да ви я открадна — каза Джон.

Депле се ухили и каза:

— Това са рисковете на нашия бизнес, сър. Ще ми позволите ли да се поинтересувам от естеството на вашето пребиваване в Париж?

— Аз съм консултант по инвестициите — излъга Джон и впери подозрителен поглед в Депле, — и закъснявам с важен проект. Чудя се дали хотелът не би могъл да ми наеме кола с англоговорящ шофьор?

— За кой ден, сър?

Джон опита да прецени състоянието си. Още е много слаб. Но само след четири дни... остров Акил... писмата. Трябваше да свърши много неща преди да пристъпи към следващия етап. Чувстваше, че времето го притиска. Ще трябва да промени плановете си. Той дълбоко пое въздух.

— Утре?

— Не е ли малко рисковано, мистър О'Дей? Вие наистина изглеждате много по-добре, благодарение на неоценимата Консуела, но все пак...

— За мен е важно — каза Джон.

Депле отмерено повдигна рамене.

— В такъв случай, мога ли да ви попитам за евентуалния маршрут?

— Първо трябва да отида в Люксембург. После може би обратно до летище „Орли“. Не съм сигурен. Колата ще ми трябва за няколко дни.

— Господинът ще пътува с кола! — възкликна Депле, видимо учуден. — А после „Орли“? Може би ще летите със самолет?

— Планирах това, когато още бях здрав...

— Говори се, че ще има нова стачка на диспечерите — каза Депле.

— В такъв случай колата ще ме закара до Англия.

— Толкова далеч!

По тона му личеше, че смята госта си за прахосник.

Така реши и останалия персонал на хотела, особено Консуела.

— Тези американци! Не иска да плати на доктор. Много било скъпо. А наема кола и шофьор с английски за такова пътуване! Моите американци в Мадрид бяха същите откачалки. Все крещяха *pesetas*, *pesetas*, а после си купуваха телевизор, толкова голям, че само техниците можеха да го помръднат.

[1] Игра на думи: дей (day) — на англ. „ден“ — Б.пр. ↑

*Мъжете винаги са били едно сковано и безчувствено племе, което крие емоциите си под пластове сдържаност и притворство. Те се противопоставят на женската чувствителност и уравновесеност — спойката, която свързва всичко. Когато нашите пазачи забравят говорителя на интеркома включен, аз чувам как Падрейк си мърмори за това кого да привлече в своя **Приятелски кръг**, като си повтаря ту едно, ту друго име. Приятелски кръг! Те всички търсят нещо, което отново да ни обедини. Нещо, което да поддържа духа им в тези ужасни времена.*

Из дневника на Кейт О'Гара
Браудър

Напълно облечен, Бекет лежеше на спартанската кушетка в малката си стая в ДИЦ. Бе подложил дланите си под главата и усещаше неравностите по възглавницата. Единствената светлина в стаята идваше от светещия дисплей на часовника до главата му. Беше 2:33 сутринта. Отворените му очи се взираха в тъмнината над него. В гърлото му сякаш бе заседнала буца.

Слава богу, семейството ми е в безопасност, помисли си той. Целият северен Мичиган бе заобиколен с кордон от специални части.

Вървим по пътя на Швейцария и Франция.

Раздробяване.

Бекет знаеше, че ако затвори очи, в мозъка му ще изникне картината на умиращата Ариън Фос.

— Студено ми е! — непрекъснато повтаряше тя.

Въпреки това, през останалото време тя успя да обрисова клиничната картина на симптомите, видени отвътре през призмата на професионалния медик.

Стените на болничната стая бяха боядисани в светло зелено, а твърдият балатум на пода бе издраскан от редовните дезинфекции. Вместо прозорец на стената висеше картина, на която бяха изобразени планински върхове. Преобладаващият синьо-зелен тон на картината създаваше илюзия за дълбочина. Леглото на Фос бе омотано в сиви

кабели, включени към електронната система, която следеше жизнените ѝ функции. Над главата ѝ висеше банка със стерилна течност, от която се спускаше прозрачна пластмасова тръбичка, вкарана в дясната ръка на Фос.

От стола си до леглото Бекет можеше да наблюдава едновременно пациента и монитора. Устните ѝ помръднаха, но от тях не излезе никакъв звук. Очите ѝ бяха затворени. Тя отново помръдна устни и този път успя да промълви:

— В началото бях някак странно дезориентирана. Усети ли?

— Да, Ари.

— И с Дорина ли е било така? Тя какво каза?

Бекет насочи настолната лампа към бележника в ръцете си и написа нещо.

— Жос ще бъде готов с доклада си всеки момент — каза той.

— Всеки момент? — прошепна тя. — Какво значи това?

— Най-много след час.

— След един час може да съм си отишла. Това нещо действа бързо, Бил. Усещам го.

— Искам пак да помислиш кое бе първото нещо, което би нарекла симптом?

— Върху свода на дясното ми ходило тази сутрин имаше бяло петно — отвърна тя.

„Бели петна по крайниците“, записа Бекет.

— А преди това не усети ли нещо друго? — попита той.

Тя отвори очи. Те излъчваха странен блясък, а клепачите бяха подути. Кожата и бе добила бледия, безкръвен цвят на смъртта, почти същия като на възглавницата под главата ѝ. Лицето ѝ бе подпухнало, а къдриците — мокри от пот и преплетени.

— Помисли пак! — каза той.

Тя затвори очи и след малко каза:

— О, не!

— Какво? — попита той и се наведе над нея.

— Не може да бъде — прошепна тя.

— Кое?

— Онзи ден се събудих страхотно възбудена.

Той се облегна назад и записа.

— И това ли ще напишеш? — тихо попита тя.

— Всичко, което може да се окаже важно. Нещо друго?

— Изкъпах се и... Господи! Коремът ме болеше.

Той отбеляза и това.

— Така, ти се изкъпа...

— Чувствах се странно. Струваше ми се, че водата не е достатъчно топла, въпреки че кожата ми се зачерви и се вдигаше много пара. Беше ми студено.

„Изкривяване на усещанията“, записа той и попита:

— Обля ли се със студена вода?

— Не — отвърна тя, бавно поклащайки глава. — Бях гладна. Толкова гладна, че изядох две закуски. Реших, че е от нерви... Всичко това... Но ти знаеш.

— Провери ли пулса си?

— Мисля, че не. Не си спомням. Но за бога, това ме притесняваше. Винаги се страхувам да не наддам. Как стана с Дорина?

— Припадна в коридора. Дезинфекцирахме наоколо и я изолирахме в отделна стая. Стори ни се добра идея... за всеки случай.

— В случай че едната от нас оживее. Правилно решение, но аз поне не мисля, че ще оживея. Какво е това в банката?

— Просто физиологичен разтвор. След няколко минути ще ти прелеем кръв. Трябва да стимулираме белите кръвни телца.

— Значи това уврежда костния мозък?

— Още не сме сигурни.

— Бил, мисля, че когато видях петното на крака си, аз вече знаех. В корема ми сякаш имаше ледена топка. Не исках да се замислям за това. Забеляза ли петното на китката на Дорина?

— Да.

— Искам да направиш добра аутопсия — каза тя. — Открий всичко, което можеш.

Тя затвори очи и после внезапно ги отвори пак.

— Дълго ли бях в безсъзнание?

— Сега ли?

— Не! Когато ме донесохте тук.

— Около час.

— Строполих се като чувал с картофи — каза тя. — Помня как ми помогна да седна на леглото и да облека нощницата си. И изведнъж — тряс!

— Кръвното ти налягане рязко падна — каза той.

— И аз си помислих същото. А другите жени в ДИЦ? Разпространява ли се заразата?

— Страхувам се, че да.

— Мамка му! — ядно каза тя и млъкна. След малко продължи:

— Бил, не мисля, че изолацията ще свърши работа. Според мен мъжете са носителите.

— Опасявам се, че си права — каза той и се прокашля.

— Каква е температурата ми? — попита тя.

— Отначало беше висока, но сега падна — 37,5 градуса — отвърна той и погледна към монитора. — Сега пулсът ти е 140.

— Ще опитате ли с дигиталин?

— Поръчах да донесат ланоксин, но все още се колебаем. Не помогна много на Дорина.

— Аутопсията... — прошепна тя. — Търсете фибробласти. Той кимна.

— Имам предчувствие — продължи тя. — Черният ми дроб сякаш е стара футболна топка.

Бекет записа нещо в бележника си.

— Опитайте ли интерферон... Дорина? — с усилие прошепна тя.

— Да.

— Е, и?

— Със същия успех можехме да използваме вода.

— Забелязах, че моята медицинска сестра е мъж. Зле ли са другите жени в центъра?

— Зле.

— Какви мерки вземате?

— Затворихме изолиращите врати. За щастие, целият проклет комплекс е проектиран така, че да устои на радиоактивно заразяване.

— Мислиш ли, че някоя от тях ще оцелее?

— Рано е да се каже.

— Някакви идеи за това как е проникнала заразата?

— Може да е внесена от всеки от нас. Лепиков мисли, че е той. Казва, че не може да се свърже със семейството си в Съветския съюз.

— Данза е от Франция — промълви тя.

— Да, но не е бил там от дълго време.

— Лепиков... Преди да го изпратят тук са го разпитвали много пъти. Специалисти, дипломати... Годелински ми се оплака.

— Лепиков смята, че има някаква инфекция.

— Ти имаш ли симптоми?

— Лека хрема и повишена температура, но това беше преди пет дни.

— Пет дни... — прошепна тя. — А аз вече умирам.

— Според нас инкубационният период е не повече от три — четири дни — каза той. — Дори по-малко. Може би за няколко дни мъжът се превръща в активен носител.

— Доброкачествена при мъжете, фатална за жените — промърмори тя. — Този Безумец е един побъркан кучи син! Още ли смятат, че е О'Нийл?

— Вече никой не се съмнява.

— Мислиш ли, че и той е носител?

Бекет сви рамене. Нямаше смисъл да ѝ казва за Сиатъл и Такома, Имаше си достатъчно проблеми.

— Нека да прегледаме още веднъж твоите симптоми — предложи той.

— И без това няма да можем повече от веднъж...

— Не се предавай, Ари.

— Лесно ти е да го кажеш — каза тя и се замисли. След около минута заговори отново. — Онази сутрин, когато бях възбудена, имах и разстройство. После бях жадна. И с Дорина ли е било така?

— Подобно — отвърна той.

— Главобол. На моменти много силен. Сега Почти изчезна. Дадохте ли ми болкоуспокояващо?

— Още не.

— Болят ме зърната — каза тя. — Казах ли ти да направиш най-добрата аутопсия в живота си?

— Каза ми.

Влезе Данза и на пръсти се приближи към Бекет.

— Дорина току-що умря — прошепна му той.

— Чух те — каза Фос. — Отбележи това, Бил. Изостряне на слуха. Всички шумове са ужасно силни! Ще ми намериш ли равин?

— Опитваме се — отвърна Данза вместо него.

— Подходящ момент да се върна към... Мамка му! Проклетият ми стомах направо гори!

Погледът ѝ минаваше някъде покрай тях.

— Този Безумец е долен садист! Сигурна съм, че знае какви болки предизвиква това.

Бекет се замисли дали да ѝ каже какво бяха открили: повечето жени изпадаха в кома и умираха без да се събудят. Реши да не казва нищо. Нямаше смисъл да разкрива, че техните усилия да продължат живота на Ариън, само продължаваха мъките ѝ.

— О'Нийл... — промълви тя. — Дали неговата жена е почувствала...

Тя млъкна и затвори очи.

Бекет сложи ръка на врата ѝ, напипвайки артерията и после кимна към монитора: кръвно налягане шейсет на трийсет. Пулсът падаше.

— Всички антибиотици, които дадохме на Дорина само влошиха състоянието ѝ — каза Данза, — но можем да опитаме хемо...

— Не! — извика Фос. Гласът ѝ бе учудващо висок и ясен. — Разбрахме се... да опитате върху Дорина, не върху мен.

Замъгленият ѝ поглед се плъзна към Бекет.

— Не казвай на мъжа ми за болката.

— Няма — сподавено каза той. В гърлото му бе заседнала огромна буца.

— Кажи му, че е било леко и... бързо.

— Искаш ли морфин? — попита Бекет.

— Няма да мога да разсъждавам и няма да разберете какво става с мен.

В стаята влезе млад мъж с изпито лице. Под престилката на медицинска сестра той носеше военна униформа. На джоба му имаше табелка с името „Дигинс“. Той уплашено се взря в неподвижната фигура на Фос.

Бекет се обърна към него.

— Намерихте ли инфектирана кръв от подходяща група? Някаква по-лека инфекция?

— Да, сър. Човекът със сигурност има инфектиран пикочен мехур.

— А преброяване на белите кръвни телца? — попита Бекет.

— Доктор Юп каза, че са достатъчно. Не нося точните цифри.

— Докарайте го тук. Ще даде кръв.

Дигинс остана на мястото си.

— Сър, вярно ли е, че всички ние сме носители на това нещо?
Всички мъже тук?

— Вероятно — отвърна Бекет. — Докарайте донора, Дигинс.

— Съжалявам, сър, но всички се чудят, задават въпроси...
запечатаните врати и така нататък...

— Ще се наложи да се произпотим, Дигинс. Ще доведеш ли най-
после този донор?

Дигинс се поколеба и накрая каза:

— Ще видя какво мога да направя, сър.

Той се завъртя на пета и бързо излезе от стаята.

— Дисциплината отива по дяволите — каза Фос.

Бекет хвърли поглед към монитора: пулс осемдесет и три, кръвно
налягане петдесет на двайсет и пет.

— Колко е кръвното ми налягане?

Бекет й каза.

— Така си и мислех. Дишането ми е затруднено. Студено ми е.
Треперят ли ми краката?

Бекет сложи ръка на дясното й ходило.

— Не.

— Почти не ги чувствам. Знаеш ли, Бил, сетих се нещо. Аз не се
страхувам от смъртта, но това бавно умирање направо ми изкарва
акъла.

Тя поспря и после съвсем тихо прошепна:

— Не забравяй, приятелче. Най-добрата аутопсия...

Бекет погледна монитора. Пръстите му напипаха отслабващия
пулс. Мониторът отчете пулс десет. Кръвното налягане изчезваше.
Мониторът протяжно запищя.

Данза заобиколи леглото и изключи системата.

Настъпи мъртва тишина. Бекет отдръпна ръката си от врата на
Фос. По бузите му се стичаха сълзи.

— Проклет да е! Проклет да е! — прошепна Бекет.

— Залата за аутопсии е подготвена — каза Данза.

— Пръждосвай се оттук, смотан френски боклук! — изкрещя
Бекет.

Изпитвам ужас от политическата икономия, откакто чух един от нейните представители да се опасява, че гладът в Ирландия през 1848 едва ли е убил повече от един милион човека, а това съвсем не било достатъчно.

Бенджамин Джовет

— Разбира се, господин Президент — каза Генералният секретар, — може да се намери начин да спасим каквото остана от Екипа в ДИЦ. Изглежда са подбрани доста добре.

Генералният секретар Халс Андерс Берген беше норвежец, получил образованието си в Англия. Бе изиграл няколко игри на голф с мъжа на телефона, и при тези срещи те се бяха обръщали един към друг на Хаб и Адам. Но сега Адам Прескът седеше непоклонимо в кабинета си като президент на Съединените щати. В гласа му нямаше и следа от приятелски нотки.

Какво ли друго го тревожи, освен очевидното? — чудеше се Берген. Беше нещо, което Прескът не искаше да каже направо. Мисълта на президента течеше непоследователно. Защо говореше за обеззаразяване на инфектираните райони и то със същия тон, както за трагедията в Денвър? Процедурите бяха уточнени и одобрени от всички партии. Възможно ли бе това да е свързано с разноските?

— Сър, съгласен съм, че икономическите реалности са от основно значение — каза Берген.

После изслуша Прескът, който разигра своя гамбит. Разноските, макар и хиляди пъти по-големи от тези за което и да било друго бедствие в човешката история, явно бяха само част от непосредствените грижи на Президента.

Дали обмисляше стерилизация на денвърския комплекс? — чудеше се Берген. Мисълта накара слушалката в ръката му да затрепери. Берген, който можеше да говори прямо, когато случаят го изискваше, зададе въпроса направо.

— Става дума за оборудването, а не за хората — отвърна му Прескът.

Берген въздъхна с облекчение. И без друго вече бяха измрели достатъчно. Това обаче означаваше, че слуховете за колорадския резерват за заразени от Чумата бяха верни. Болните се изолираха там. Защо тогава да не можеше екипът от ДИЦ да бъде изпратен там?

— Може ли екипът да работи ефективно без апаратурата на ДИЦ? — попита Берген.

Президентът не мислеше, че е възможно.

Берген претегли наум този фактор. Очевидно Прескът и съветниците му имаха нужда от военното оборудване в Денвър. Комплексът на ДИЦ там можеше да се обеззарази и отново да се използва за военни цели. Но какво щеше да стане с екипа?

— Спестиха ни много дни, като откриха как се разпространява чумата — каза Берген. — И сега, когато потвърдихме, че човекът е О'Нийл, четиримата със сигурност...

Президентът го прекъсна. Не искал да постави в изолация такива изключителни умове. Но какво би могло да се направи, след като ДИЦ е изгорен? В колорадския резерват няма подобна апаратура. Берген внезапно попита:

— Възможно ли е да бъдат изпратени в новата лаборатория в Англия?

Президентът отвърна веднага с порой от хвалби за великолепното предложение. Само гений би могъл да се сети за това.

Берген отдалечи червената слушалка от ухото си и я погледна, после отново я залепи за ухото си. Хвалбите продължаваха да се леят. Той се втрени в облицованата с ламперия стена и тъмната дървена врата в другия край на кабинета. Креслото му бе най-доброто, което успяха да доставят от „Дейнс“, и той се облегна, назад в него. Слушалката все още бе на ухото му. Само едно дете можеше да предложи мъжете да бъдат изпратени в Англия. Берген започваше да разбира политическия проблем за президента.

Ако четиримата заразени от екипа на ДИЦ пътуват със самолет и той се разбие в незаразен Район, мястото на катастрофата трябваше да се изгори с „Панически огън“.

Берген постави въпроса пред Прескът и се заослушва за намеци в отговора на президента.

Да, нещата стояха доста зле. Пресата и обществеността нямаше да приемат официалното наименование „Нов огън“. Думите *панически*

и огън, употребени заедно добиваха пагубен смисъл. Имаше и други пречки.

Дори ако самолетът бе запечатан и не се разбиеше, всяка нова епидемия от чума на териториите, над които е минал самолета, можеше да предизвика силни съмнения, че пътниците са разпространили инфекцията, или че по някакъв начин тя е излязла извън самолета и е поразила още невинни жертви. Демагозите и фанатиците бяха излезли на преден план през тези дни, и не беше удачно да им се дава повод.

— Мисля, че французите на драго сърце ще осигурят ескорт от бойни самолети — каза Берген. Той погледна към вратата на кабинета, докато президентът го обсипваше с нови хвалби. Френският посланик бил сред групата търпеливо чакаща да обядва с него. *Няколко думи насаме, може би?*

— Господин Прескът, вие сте повече от щедър — прекъсна Берген новия поток от хвалби. — Можете ли да намерите доброволци за екипажа?

Генералният секретар отново заслуша. Какво щастие, че доктор Бекет от Екипа е пилот от запаса на Военно въздушните сили! Прескът знаел това със сигурност. Колко добре информиран бил! Може да се подготви подходящ самолет за дългия полет до Англия. Четиримата мъже щяха сами да се откарат до летището и щяха да излетят заедно с ескорта си, а колата и вещите им щяха да бъдат окъпани в „Паническият огън“.

О, имало и още нещо. Би ли могъл държавният секретар да уреди четиримата да получат подобаващи по важност и полезност длъжности в английската лаборатория.

Подобаващи по важност и полезност, замисли се Берген.

Реши да опипа почвата.

— Мислите ли, че Англия е най-разумния избор? Онази лаборатория в Килалой, Ирландия, звучи внушително, особено с новата апаратура, която смятате да осигурите.

— Но вие самият предложихте Англия — каза Прескът. — И тъй като това беше първото ви предложение, естествено предположих, че английската лаборатория е по-добрата.

— Така е — съгласи се Берген.

Сега всичко бе ясно. Ако нещо се объркаше, идеята щеше да е на генералния секретар на Обединените нации. В края на краищата, именно Берген подготви и осъществи проекта.

Червеният телефон обаче имаше още пикантни изненади за Берген. Прескът трябваше да му каже нещо за О'Нийл. Докато слушаше, Берген хвърли един поглед към ръчния си часовник. Стомахът го болеше от глад. Изведнъж той вдигна стресната глава.

— Мислят, че О'Нийл е в Англия? — попита главният секретар. — Защо смятат така?

По обясненията на Прескът, логиката бе страшна. Възможно бе жертвите, ако го издадат, да се страхуват да отмъщават, докато Безумецът не им навлече още по-ужасно бедствие. О'Нийл бе заплашил да го стори в едно от писмата си, а без доказателства, никой не можеше да си позволи да приеме, че той блъфира.

— А защо не в Ирландия? — попита Берген.

А, да. Някой хора в Ирландия познават О'Нийл по физиономия, и дори ако се дегизира... според *психолозите* ирландците са по-склонни към прибързани отмъщения. О'Нийл със сигурност е помислил за това. Логично бе да иска да се скрие в английско говореща страна, където го познават малко и по-лесно ще се приспособи. А именно Англия предлага *огромно количество хаос и разединение*. Англия също беше една от ония крайни цели, където той бе забранил на онези „отвън“ да използват атомна стерилизация.

Това беше нещо ужасно, и дори повече, ако трябваше да бъдат точни, това бе дело на ум, който разрешаваше проблемите с един удар на меч. Берген познаваше това качество, защото и той го притежаваше. Сложните проблеми трябваше да се редуцират до помалки, дори ако това означаваше от цялото да се извади само това, с което можеш да се справиш. О'Нийл можеше и да е луд, но беше и гений — истински гений.

— Каква доза сигурност има в това предположение? — попита Берген.

Разбира се: профилът. Още едно от разкритията на екипа на ДИЦ. Прескът и другите бяха сигурни, че Екипът „влиза в мозъка на Безумца“ и се учи да мисли като него.

Берген мълчаливо се съгласи. Сигурно го правеха. Някой трябваше да го прави.

— Ще уредя подготовката на полета до Англия — каза Берген. — От офиса ми ще се обаждат на вашите хора да доуточнят подробностите.

Постигнал целта си без дори да му се налага открито да я изрази; президентът нямаше нищо против да остави главния секретар да отиде на обяд. Имаше дори предложение скоро да се видят за една игра на голф и завършиха с по-сериозен тон.

— Да, страшни времена настъпиха — съгласи се Берген. — Наистина страшни времена, сър.

*Ще забележите как хората от Ълстър вече не пеят
„О Господи, опора наша в отминалите времена“.*

Джоузеф Херити

Щом остави слушалката на телефона, президентът Прескът се замисли върху разговора с Берген. Много добре. Наистина много добре изпълнено и от двете страни. Разбира се Берген щеше да се опита да изтегли това, което току-що бе заложил. По някое време щеше да му се върне услугата. Това също щеше да е едно предимство. Берген беше прекалено добър политик, за да моли за нещо, което знае, че няма да получи.

Чарлз Търкуд, личния помощник и довереник на президента, седеше точно от другата страна на бюрото. В Овалния кабинет беше тихо. Дори и от външните офиси не долиташе шум от пишеща машина. Това бе едно от нещата, които се бяха променили — нямаше вече толкова много писане. Повечето въпроси се уреждаха чрез директни телефонни разговори, точно като този с Берген.

Търкуд беше нисък и мрачен мъж, с късо подстригана черна коса. Черните му, раздалечени очи гледаха студено над късия нос. Имаше малка уста с дебели, безчувствени устни. Той знаеше, че е грозен, но силният му характер компенсираше. Често мислеше за себе си като за пълната противоположност на високия, посивял и достолепен президент. Адам Прескът приличаше на мил, добродушен дядо от розов сериал и имаше приятен баритонов глас.

— Хвана се, май? — попита Търкуд, който беше разшифровал разговора по тази половина, която бе чул.

Прескът не отговори. Наведе се над бюрото и зачете копието на едно от писмата на Безумеца. Търкуд, който можеше отлично да чете и на обратно, хвърли поглед към това, което бе погълнало вниманието на президента. А! Атомното предупреждение на О'Нийл:

Ще се опитате да използвате атомна стерилизация в районите, които са цел на моето отмъщение. Не го правете! Ако го сторите ще се обърна срещу вас. Чумата трябва да премине през Ирландия, Британия

и Либия. Искам мъжете да оцелеят и да знаят какво съм им сторил. Разрешено ви е само да им дадете гаранции, нищо повече. Изпратете поданиците на тези страни в родината им — всичките. Нека се поизпотят там. Ако пропуснете да екстрадирате дори и едно пеленаче, поради съображения за националността или месторождението му, ще усетите моя гняв.

О'Нийл го бе казал съвсем просто, мислеше си Търкуд.

Президентът спря да чете и се загледа през прозореца към мемориала на Вашингтон. Навикът му да не отговаря веднага на въпроси или изказвания, винаги смущаваше подчинените му. Всеобщото мнение бе, че в такива моменти президентът мисли, което често беше вярно. Но тези дълги паузи предизвикваха у свитата му въпроса за *какво ли си мисли Президентът*. В обстановка като тази дори и най-бедното въображение би могло да види нещата в доста черни краски.

От близките му помощници само Чарли Търкуд предполагаше, че става дума за предумишлен маниеризъм, култивиран специално за тази цел.

— Хвана се — каза Прескът най-накрая, обръщайки се към Търкуд. — Сега трябва внимателно да наблюдаваме събитията. Всичко е по идея на Обединените нации, а ние просто се присъединяваме.

— Какво ще иска в замяна? — попита Търкуд.

— Всичко с времето си, Чарли — отвърна Прескът.

— Сър, генералният секретар опита ли се да повдигне въпроса кой да контролира Изолационния корпус?

— Не каза нито дума, Берген разбира, че в дадения момент ние не можем да държим повече от един горещ картоф в ръцете си.

— Изолационният корпус е голяма и опасна сила, сър. Бих искал да подчертая...

— Спокойно, Чарли. Сега той има една-единствена задача: да наложи карантина на заразените райони — Ирландия, Великобритания и Северна Африка. Ако се опита да разшири правомощията си, по-нататък ще имаме достатъчно време да се справим с тях. Трябва да сплотим всички, Чарли. Обединение — това е основната ни цел сега.

*Тя бразди буйната коса на морето,
и аз не се боя, че викингското войнство
ще прекоси водите между нас.*

из „Бурята
Пазителка“, келтска
балада от VIII век

Един лек кръстосвач от Изолационния корпус настигна малката ветроходна яхта малко преди тя да влезе в залива на Кинсейл. Яхтата се движеше със стегнати платна срещу вятъра в сивотата на настъпващата вечер, когато високият борд на кръстосвача я прикри от бушуващия вятър. Военният, кораб бе построен в корабостроителниците край Клайд по поръчка на Южна Африка още в дните преди ембаргото заради апартейда и плаваше под флага на ООН. Яхтата се появи на радара му преди час и капитанът изпрати съобщение в главния щаб на адмирал Франсис Делакур — канадецът, който командваше Изолационния корпус от базата си в Исландия.

— Предупредете го — заповядаха от щаба. — Изпратен е катер, който да го ескортира обратно.

— Сигурно са вестникари — бе казал един от помощниците на Делакур. — Тъпи копелета.

Кръстосвачът подходи от наветрената страна и намали ход.

Един матрос с мегафон в ръка се появи в отвора на товарния порт в средната част на кораба. Изкривеният, металически звук на гласа му достигна до Джон, който бе застанал зад кормилото на яхтата.

— Намирате се в забранени води! Обърнете и поемете курс на юг.

Джон се втренчи в ръждясалия борд на кораба. Виждаше флага на Обединените нации, който плющеше под напора на силния вятър, но не чуваше звука, заглушен от разбиващите се в корпуса вълни. Останала без вятър в платната си, яхтата опасно се люшкаше от силното вълнение. Усети, че трюма под краката му се пълни с вода.

Дълга само осем метра, яхтата му излезе шейсет хиляди долара в Брест — четиридесет хиляди за нея и дваайсет за подкупи. След като внесе сто и четиридесет хиляди долара в тайна сметка в Люксембург, той реши, че останалите парични резерви са предостатъчни, за да изпълни остатъка от плана си. Но яхтата значително ги намали, а трябваше да се примири и с други затруднения. Основното от тях бе петнадесетдневното забавяне, предизвикано от повторното му разболяване. Изкара болестта в един хан в околностите на Брест, мечтаейки си за грижите на Консуела. Когато отново се изправи на крака, светът вече бе изпитал първите трусове, причинени от неговата бяла чума и цените на всичко скочиха с изненадваща бързина. По време на дългите пазарлъци за яхтата и разрешението за отплаване, французите усетиха, че той бърза и това, разбира се, удължи процедурата безкрайно. Щом ги накараше да побързат, те почваха да отлагат, а цената растеше.

На четиридесет и деветия ден от избухването на бялата чума, той достигна петдесет градуса северна ширина и навлезе в Ирландско море. Времето и своенравният му радиопеленгатор очевидно не бяха на негова страна. Яхтата бе проектирана за плавания в крайбрежни води, а не за открития океан или Ирландско море. Радиопеленгаторът работеше по собствено усмотрение — час-два и после се повреждаше. Накрая Джон се принуди да го отвори, за да провери батериите и свързването.

Не беше сигурен в курса, който следваше, чак до сутринта, когато забеляза в далечината откъм десния борд фара на Фастнет Рок. Зората очерта хълмовете на Ирландия, които се издигаха над утринната мъгла. Други плавателни съдове не се виждаха и той помисли, че ще може незабелязано да стъпи на брега.

Сега този проклет кръстосвач на Изолационния корпус не искаше да го пропусне. Изпълнен с гняв, Джон чу как матроса повтори заповедта си:

— Обърнете на юг или ще бъдем принудени да ви потопим!

Джон вдигна малкия мегафон, който бе приготвил още щом видя военния кораб на хоризонта, включи го и го насочи нагоре към дребната фигура на матроса в широкия отвор на порта.

— Искате да ме хвърлите обратно на тълпите? — попита той с най-добрия си ирландски акцент.

Това ще ги накара да се замислят, реши той. По новините непрекъснато съобщаваха за побеснели тълпи из цяла Европа, които се нахвърлят върху всеки ирландец или британец. Либийците бяха по-малко, но и тяхната съдба не бе по-добра.

Матросът се обърна и заговори с някой отзад. После отново насочи мегафона към Джон.

— Удостоверете самоличността си!

Джон с мъка вдигна мегафона си. Той още не беше напълно възстановен от неизвестната болест, която го повали. След дългия, безсънен преход от Брест, бе отслабнал и раздразнителен.

— Аз съм Джон Гарич О’Донъл от графство Корк, глупако! Прибирам се у дома!

— Тези води са забранени! — изръмжа матросът, очевидно отговаряйки на някой зад него.

— А и целия останал свят, тъп англичанин такъв! — извика Джон. — Къде да отиде един ирландец, освен в Ирландия?

Той свали мегафона си и се втренчи в черния отвор. Непрекъснатото люшкане и подскачане на яхтата измъчваше нервния му стомах. Той се опита да не мисли за това. Сега не бе време да се разболява отново. В тази среща имаше нещо абсурдно, което го караше да се чувства като лилипут. До него достигаше буботенето на корабните двигатели, които поддържаха кръстосвача откъм наветрената страна на яхтата. Вълните заобикаляха носа и кърмата на кръстосвача и се пресичаха около яхтата, което я правеше още по-нестабилна.

Матросът отново се обърна назад и размени няколко реплики. После мегафонът отново се насочи към Джон, сякаш бе някакво механично цвете, израсло от устата на матроса.

— Упълномощен съм да ти кажа, че ние сме от Южна Африка, малоумен ирландец! Заповядвам ти да свалиш платната си!

— Двигателят ми не става! Чуваш ли, второразредно англоподобно? — извика Джон и потърси опора в стената на кокпита. Погледът му остана прикован във фигурата на матроса, високо над него. Внезапен порив на вятъра изду голямото платно на яхтата и я завъртя. Джон рязко дръпна румпела към себе си и върна яхтата към подветрената страна на кръстосвача, но когато вдигна поглед към отвора, там нямаше никой.

Джон усещаше, че те нямат голям избор. Акцентът му беше добър, а при тези условия би заблудил дори ирландец. Кой друг, ако не подгонен от чумата ирландец, би рискувал да излезе в открито море с тази черупка? Да го върнат обратно в Европа значи да го изпратят на сигурна смърт в ръцете на тълпите. В Брест го бе спасил подчертания американски акцент. Той му вършеше работа, докато имаше достатъчно долари за харчене, но към края потопа от лоши новини и нарастващо подозрение се превърна в сериозна заплаха и за него.

Всъщност, името му беше ирландско.

Понятието „честна игра“ никога не е било познато на французите, помисли си той, но може би все още значеше нещо за англоговорящите моряци. Все нещо е останало от традиционното другарство между моряците, особено при сегашните условия. Екипажите на големите стоманени параходи винаги са чувствали някакво романтично влечение към ветроходците. Гневните думи, които той избълва срещу тях, сигурно са били отдадени на ирландската жилка в него, както и на личната трагедия, която си мислят, че е преживял.

За хората от Изолационния корпус неговото положение беше просто и ясно: към *ада* или към *Ирландия*. Те не можеха да направят нищо повече. Неписаният закон на морето щеше да присъства в мислите им, дори и подсъзнателно.

Достъп до всяко пристанище при буря.

А кога е имало такава буря като чумата, която сега разтърсваше света из основи?

Матросът отново се появи и вдигна мегафона:

— От кое пристанище потеглихте?

— От Джърси — излъга той, разбирайки, че е спечелил.

— Имали ли сте някакъв допир с чумата?

— Откъде, по дяволите, да знам?

Джон свали мегафона си и зачака, забелязвайки как матроса наведе глава към някой зад него.

— Останете на място! Изпращаме лодка, която ще ви изтегли на буксир до Кинсейл.

Джон облекчено въздъхна и върна мегафона на мястото му под седалката. Чувстваше се изтощен.

От отвора, където до преди малко стоеше матроса, се показва стрелата на кран. На нея висеше десантна моторна лодка, боядисана в същия сив цвят като неръждасалите места от корпуса на кораба. Стрелата се разпъна докрай и Джон чу ръмженето и скърцането на лебедката, докато лодката се плъзгаше надолу, увисвайки неподвижно малко над разпенените вълни. Върху нея се появиха хора и откачиха куките. Изведнъж лодката се заби във вълните и за миг изчезна от поглед. Куките висяха празни. Малката десантна лодка описа широк кръг и се отдели от кръстосвача. Джон погледна към кормчията на руля, който докара лодката на около трийсет метра пред яхтата и намали оборотите на двигателя.

Лодката имаше ниски бордове и малка кабина в задната част. От нея излезе един лейтенант и насочи мегафона си към Джон.

— Ще хвърлим буксирно въже — извика той. Спазвайте дистанция. Двигателят ви работи ли въобще?

— От време на време — отвърна Джон през собствения си мегафон.

— Когато влезем в залива, ще откачим въжето — извика лейтенанта. — Ако двигателят запали, продължете към кея за яхти в южната част на залива. Завържете яхтата за кея и я напуснете незабавно. Ще я потопим. Ако двигателят ви не проработи, ще трябва да плувате до брега.

— Тъй вярно! — извика Джон.

— Свалете платната си, докато ви теглим на буксир — нареди лейтенанта. — Ако паднете зад борда, няма да ви вадим. Разбрахте ли?

— Съвсем точно.

Един моряк се покачи на покрива на кабината, прицели се внимателно и изстреля въжето към яхтата. Краят му падна до кокпита. Джон пусна румпела, вдигна въжето и го завърза здраво за кнехта на носа на яхтата. После свали платната и се върна в кокпита. Двата съда излязоха иззад кораба и Джон усети щипещия леден бриз. Въпреки студа, той бе потен и сега затрепери от поривите на вятъра. Не бяха изминали и една миля, когато резките придърпвания на буксирното въже отново разстроиха стомаха му. Миризмата на изгорелите газове от мотора на лодката го задавяше и той се закашля. Оттук виждаше само гърба на кормчията, стиснал румпела в лявата си ръка.

Беше се смрачило, когато двата съда приближиха Старата Глава на Кинсейл. Джон забеляза, че по брега нямаше признаци на живот. Зад тях лекият кръстосвач бе окъпан в светлина и Джон дори видя въртящата се радарна антена. Той се вмъкна в кокпита, чудейки се как ли ще го посрещнат на брега. В малката ръчна чанта носеше само паспорта с името О'Донъл, както и белгийски автоматичен пистолет, купен в Брест, малко суха храна, един кат дрехи и медицински комплект за спешна помощ.

На север Джон забеляза светлините на други кораби, чиито силуети се открояваха на фона на тъмнеещото сиво небе. След като заобиколиха Старата Глава, в далечината се появи шестсекундния фар на Булман. На лодката включиха сигнален прожектор, който бързо замига. В отговор светна прожектора на пункта Хенгман. Лодката зави наляво и се насочи към входа на Кинсейлското пристанище. С помощта на прилива скоростта ѝ се увеличи.

До руините на форт Чарлз откъм десния борд, Джон забеляза сигнална светлина — един от ориентирите, които трябваше да следва. Вече беше тъмно, но сребристата светлина на луната очертаваше бреговата линия. Лодката зави към южния край на залива. Там се намираха градския пристан и митническия кей. Джон стана, като се подпираше на мачтата. Буксирното въже се отпусна и потъна във водата. Прожекторът на десантната лодка се плъзна покрай яхтата и освети брега. Изведнъж дълга верига от светлини освети целия пристан.

От лодката се чу рязка команда:

— Изтеглете буксирното въже преди да запалите двигателя.

Олюлявайки се, Джон изтегли мокрото въже и го захвърли на палубата. Измокрен и вкочанен от студ, той изпълзя обратно в кокпита и вдигна капака на двигателя, осветен от мъждива шестволтова крушка. Усещаше как приливът го тласка към брега. Предишният собственик на яхтата му бе демонстрирал работата на двигателя само веднъж. Джон отвори кранчето за гориво, нагласи дроселната клапа и дръпна въженцето за запалване.

Нищо.

Отново дръпна въженцето. Двигателят се закашля, прекъсна няколко пъти и заработи. Кокпитът се изпълни с изгорели газове.

Мегафонът отново загърмя:

— Швартовайте яхтата на плаващата платформа до пристана. Бързо!

Джон отпусна съединителя и слабия двигател бавно започна да обръща носа на яхтата към пристана. Сега скоростта бе дори по-малка, но пристанът бе съвсем близо. На пристана и на платформата под него, Джон забеляза група въоръжени мъже. Със стържещ звук яхтата се долепи до платформата.

— Остави двигателя на празен ход — заповяда един от мъжете.

— Разбрано.

Джон взе сака си от кабината и скочи на платформата. Един от мъжете го сграбчи за ръката, за да не падне, но Джон усети, че този жест съвсем не е приятелски.

Със заучено движение мъжете на платформата завързаха въже за кърмата на яхтата и дърпайки го насочиха носа ѝ към изхода на залива. Един от тях скочи на борда, завъртя румпела и освободи съединителя. Водата зад кърмата на яхтата закипя, обливайки ниската платформа. Мъжът скочи обратно, а друг извади брадва и отсече въжето. Яхтата бавно потегли към чакащата военна лодка.

Внезапно от десантната лодка изригна огнена дъга. Носът на яхтата се заби във вълните, а кърмата се извиси нагоре. Лампите на пристана осветиха въртящия се винт на яхтата. Изведнъж ревът на двигателя секна и яхтата се плъзна надолу в черната вода.

С насочен към водата прожектор, военната лодка описа няколко кръга над мястото, където яхтата потъна. После обърна кърмата си към пристана. За последен път мегафонът прогърмя:

— Водим ви един от вашите. Прибирал се вкъщи. Ще се видим другата седмица, момчета.

— Един от нашите, значи?

Гласът беше писклив тенор, но нещо в него накара Джон да потръпне.

Той се обърна към пристана, за да погледне притежателя на този глас, но вместо това видя автомат, насочен към гърдите му. Оръжието бе в ръцете на висок мъж с мършава фигура, груби конопени панталони, изтъркано зелено яке и широкопола шапка. Периферията на шапката бе вдигната от лявата страна по австралийски маниер. Той стоеше на стълбите, които водеха към пристана. Светлината на лампите отзад и самата шапка скриваха чертите на лицето му.

— Казвам се Джон Гарич О'Донъл — каза Джон без да се опитва да имитира ирландски акцент в такава компания.

— Говори като янки, а Кевин? — каза мъжът зад Джон. — Дори да е О'Донъл, по-добре да нахрани рибите.

— Тук аз решавам, Мюърис — каза високият мъж без да сваля поглед от Джон. — Какво ви води в добрата стара Ирландия, Джон Гарич О'Донъл?

— Притежавам някои умения, които са нужни в сегашния момент — отвърна Джон, усещайки опасността, която витаеше около него.

— Значи се връщаш в страната на дедите си — каза мъжът с австралийската шапка. — От кое място в страната на янките идваш?

— От Бостън — излъга Джон.

Шапката кимна.

— Тъй ли? По радиото казват, че в Бостън чумата е в разгара си. Как напусна града?

— Бях в Европа — отвърна Джон. — Няма връщане в Бостън. Градът е изгорен.

— Така казват — съгласи се високият мъж. — Семейството ти в Бостън ли е?

Джон сви рамене.

— Тогава в Ирландия?

— Не знам — каза Джон.

— Значи Ирландия е единственото място, където можеш да отидеш?

— Сигурно сте чули за тълпите във Франция и Испания.

— Към ада или към Ирландия. Това ли си мислеше?

Джон с усилие преглътна. В гърлото му сякаш бе заседнала буца. Този човек с шапката — Кевин... Гласът му режеше като нож. Живот или смърт — това зависеше от моментния му каприз.

— Точно сега Ирландия се нуждае от моя талант — повтори Джон.

— И какъв ли е той? — поинтересува се мъжът с непроменен тон. Дулото на автомата продължаваше да сочи към гърдите на Джон.

— Аз съм молекулярен биолог — каза Джон и се взря в неясното лице под периферията на шапката, мъчейки се да открие някаква следа от реакция.

Нищо.

— Значи ти си молекулярен биолог? — попита някой зад Джон.

— Трябва да открием лекарство срещу тази чума и за това са нужни хора с моята специалност — отвърна Джон.

— Чу ли това, Кевин — попита мъжът зад Джон. — Той е дошъл да ни излекува от чумата! Не е ли прекрасно!

Мъжете на платформата зад Джон се засмяха, но този смях едва ли можеше да се нарече весел.

Внезапно някой блъсна Джон към насочения автомат и болезнено му изви ръцете назад.

— Вижте какво има в чантата — заповяда мъжът с шапката. Чантата моментално бе изтръгната от Джон.

— Но кои сте вие? — попита Джон.

— Фин Садъл — отвърна мъжът с шапката. — Наричат ни „Бреговаците“.

— Виж това, Кевин!

Един от мъжете отиде до него и му подаде кутията с парите и белгийския автоматичен пистолет.

Мъжът с шапката отвори кутията и разгледа съдържанието ѝ, като с едната ръка продължаваше здраво да държи автомата.

— Толкова много пари — каза той. Ти си *бил* богат човек, Джон Гарич О’Донъл. Какво щеше да правиш с това богатство?

— Щях да помогна на Ирландия — излъга Джон. Устата му бе пресъхнала. Той усещаше, че омразата, която витаеше във въздуха около него, можеше всеки момент да се трансформира в брутално насилие.

— А пистолетчето? — запита мъжът с шапката. — С него какво щеше да правиш?

— Ако тълпата ме беше нападна, щях да ги накарам да си платят — каза Джон.

Мъжът с шапката пхна кутията във външния джоб на якето си.

— Има ли някакви документи?

Няколко чифта ръце се плъзнаха по джобовете на Джон. Усети как му измъкват джобното ножче и ръчния часовник. Портфейлът и фалшивият паспорт бяха предадени на мъжа с шапката. Без да изпуска автомата от ръката си, той прибра парите в джоба си и изхвърли празния портфейл във водата.

После разгледа фалшивия паспорт. Секунди по-късно и той последва портфейла.

— Съвсем правилно. О'Донъл — потвърди той и се наведе към Джон, скривайки блестящите лампи зад себе си. Сега Джон можеше да разгледа чертите на лицето му. То бе тясно и издължено, с остра брадичка и хлътнали очи. Безумната ярост, обхванала Джон, го подтикваше да се хвърли срещу пазачите си. Мъжът с шапката изглежда разбра това и в очите му се появи блясъка на лудостта. Ярост срещу ярост, лудост срещу лудост. Тази искра прескочи между двамата толкова бързо, че Джон се почуди дали наистина я е имало. Нещо бе разтърсило цялото му същество. Сякаш в тъмно огледало, той бе зърнал за миг в мъжа пред себе си другата свря половина.

И двамата се отдръпнаха назад.

Джон отново стоеше заслепен от светлината на лампите, а лицето на мъжа с шапката пак се бе превърнало в неясна сянка.

— Склонен съм в този случай да наруша правилото, момчета — каза мъжът с шапката.

— Само защото се казва О'Донъл, като теб — измърмори някой зад Джон.

— Може би имаш по-добра идея, Мюърис?

Дулото на автомата се отклони от Джон и се насочи някъде край него.

В този момент Джон осъзна, че мъжът с австралийската шапка наистина може да застреля своя спътник, че той е управляван от жаждата да убива и че сигурно вече е застрелял някого, за да поддържа авторитета си.

Какво беше това, което двамата видяха един в друг?

— Стига, Кевин — уплашено каза Мюърис.

— Да не се казвам Кевин О'Донъл, ако не застрелям на място следващия, който оспори властта ми.

— Разбира се, Кевин — каза Мюърис и въздъхна успокоено.

— Този да бъде съблечен и закаран с камиона на обичайното място — заповяда О'Донъл. — Може да оживее, а може би не. Това е моето решение. Някой иска ли да го оспори?

Мъжете около тях не издадоха нито звук.

Кевин О'Донъл отново се обърна към Джон.

— Брегът принадлежи на Фин Садъл, Не се връщай към брега или ще бъдеш застрелян без предупреждение. Сега си в Ирландия и ще си останеш тук, жив или мъртъв.

Направо забележително е, че именно швейцарците успяха да се отърват от чумата на О'Нийл, като се има предвид, че той я разпространява чрез заразени пари. По този начин швейцарците ни демонстрираха истинската си същност — тази на костенурката. Още при първия сигнал за опасност те прибраха всички уязвими части на тялото си и подложиха на удара единствено твърдата си коруба. Обзалагам се, че те са изгорили съществуващите огнища на зараза в страната си. Това е нещо, което си струва да се запомни. Ако хората вярват, че швейцарците са останали незасегнати и започнат да им завиждат, това само ще ни бъде от полза.

Президент Адам Прескът

Инъс Лъдлоу, председател на Тактическия съвет внимателно постави тънката папка върху бюрото на президента Прескът и отстъпи крачка назад. Вдигна поглед от президента и го насочи към прозореца зад гърба му, където се виждаха група градинари, заети с ваденето на изсъхнали цветя от лехите и поставянето им в дървени щайгички, с които щяха да бъдат транспортирани до градините на Белия Дом в Бетесда. Това бе обичайното занимание на хората напоследък, този отчаян, трескав опит да разкрасяват и поддържат заобикалящата ги природа жива пред лицето на смъртта.

Президентът се втренчи с неприязън в тънката, светложълта папка с надпис „Комитет по отбраната“. Вдигна поглед към пълното, румено лице на Лъдлоу със студените сини очи и оредяваща руса коса.

— Руснаците съгласни ли са? — попита Прескът.

— Да, сър — чу се тихият, почти мазен глас на Лъдлоу, които Прескът не харесваше. — Руснаците поне са прагматици, ако не друго. Информацията от спътниците потвърждава, че вече са загубили Кострома и...

— Кострома? — учуди се президентът, въпреки че по-рано му бяха докладвали за подобна „възможност“. — Това не е ли дяволски близо до Москва?

— Да, сър. Изгубили са и цял коридор от Магнитогорск до Тюмен. А, вероятно и Свердловск.

— Има ли следи от пожари?

— Все още димят.

— Проклетите медии продължават да го наричат „Паническият огън“ — рече Прескът.

— Подходящо, но доста тъжно — отвърна Лъдлоу.

Президентът погледна все още неотворената папка пред себе си, после отново вдигна очи към председателя на Тактическия съвет.

— Ти имаше роднини в Бостън, нали?

— Брат, сър... с жена му и трите им деца. — Гласът на Лъдлоу бе загубил мазните си нотки и звучеше напрегнато.

— Нямахме друг избор. Сторихме това, което и швейцарците...

— Прескът се вгледа в папката. — ... и руснаците направиха.

— Зная.

Президентът завъртя креслото си и се вгледа в отдалечаващите се градинари. Кимна към тях:

— Обикновено ги чувам как работят. Днес бяха много тихи.

— Всички се чувстваме виновни, сър.

— Джим ми каза, че телевизията — все още показва пожарите само от разстояние — каза Прескът.

— Това, може би, е грешка, сър. По този начин се оставя свобода на въображението да рисува какви ли не картини за това, което стана в Бостън и другите градове.

— Нищо не може да бъде по-зловещо от реалността, Инъс — продума президентът все още обърнат към прозореца. — Нищо. — Завъртя обратно креслото си към бюрото. — Обеззаразихме и заменихме парите до такава степен, че вече можем да вдигнем карантината от банките.

— Можем ли да бъдем сигурни, че той е заразил само банкноти, сър?

— Поне за момента. Действал е със сатанинска хитрост. Изпратил е заразените пари на различни благотворителни фондации, комитети, организации, на частни лица и магазини. „Хародс“ в Лондон потвърдиха, че са получили от него поне осемдесет парични превода като „благотворителни пратки“ за Ирландия. И заразените пари съвсем скоро отново са били пуснати в обръщение.

— Ще има голяма вълна от несъгласие да се използват книжните пари, сър.

— Зная това. Намислил съм да изляза с обръщение по радиото по въпроса. Нямаме достатъчно монети, за да осъществяваме необходимата търговия.

— Всички очакват следващият ход на О'Нийл, сър.

— Така е. И това напрежение ще се поддържа докато той е на свобода. Притесненията ти са напълно основателни, Инъс. Знаем само *един* от начините, по които го е направил. Експертният ни екип е съставил списък с поне двеста други начина, по които може да се разпространява заразата.

Лъдлоу безмълвно облиза устни.

— Двеста?

— Заразени птици например — отвърна Прескът. — Птиците не се спират на граничните пунктове за обеззаразяване. Или пък метеорологичните балони, или лекарствата на частните фармацевтични компании... Тоя О'Нийл е бил и фармацевт, на всичкото отгоре!

Президентът отвори папката на бюрото си и се зачете в първата страница. Леко повдигна брадичка и промърмори:

— Тази планета е толкова крехко убежище за човешкия живот. Всичките ни яйца са в една кошница.

— Сър?

Президентът изопна рамене и втренчи тежкия си поглед в председателя на ТС.

— Инъс, искам дяволски добре да разясниш на всички, че това е абсолютно съвместна операция. Искам китайски, японски, френски, руски и германски работни екипи да присъстват на всеки от нашите самолети, както и абсолютно същия брой наши хора на техните. Когато бомбите започнат да падат върху Рим, на всички ни ще стане горещо под краката!

— Цялата отговорност ще бъде поделена поравно между всички, сър. Никой не оспорва това. Пъотър беше направо истеричен. Непрекъснато повтаряше: „Губим време! Тази проклетия се разпространява докато си говорим! Дайте да не губим време!“

— Имаше ли възражения?

— Французите искаха да ги изключим от спогодбата. Католицизмът при тях все още е доста силен фактор. По същата причина дори не смеем и да направим опит да се свържем с испанците.

— Информирахте ли Папата?

— Да, сър. Радио Ватикана излъчва специална литургия за всеобщо опрощаване на греховете, която се ръководи лично от Папата. Молят слушателите да останат пред радиоапаратите си в очакване на извънредно важно съобщение.

Имаме ли достатъчно доброволци за прочистването?

— Да, сър. После всички те ще бъдат изолирани на остров Кипър. Там вече няма останали живи жени.

— Огнят е единственото средство, това е сигурно — промърмори Прескът. — Огнепръскачките... — Тръпка разтърси цялото му тяло. — От Комитета на Началник Щабовете казват, че ефектът от атомните бомби на определени места може да бъде *доста съмнителен*. Особено от руските атомни бомби — каза той и рязко стовари юмрука си върху бюрото. — Боже мой! Проклинам деня, в който се кандидатирах за този пост!

— Все някой трябва да взема решенията, сър. Всички се съгласиха с това.

В отговор на изтърканата фраза, Прескът само скръцна със зъби.

— Какво казва Индия?

— Все още нито дума от тях, сър. Но ние вече им изпратихме общата декларация. Ако не отговорят до деветнайсет часа, ще знаят какво да очакват.

— Вече няма такова нещо като изключителен суверенитет, Инъс. Ако имат огнища на зараза и не ги докладват навреме, ще прочистим целият им шибан полуостров!

— След Рим, сър, сигурен съм, че ще разберат.

— Толкова по-добре за тях, ако го сторят! Никакви добри новини ли няма?

— Шри Ланка е чиста, сър. Голям брой от Полинезийските острови също са се отървали. Дойде потвърждение и за Хавай от Хавайския архипелаг. Също и Аляска. При тях само Анкъридж е бил заразен, но обеззаразяването му вече е напълно завършено.

— Обеззаразяване — промърмори Прескът. — Всяко безчинство си има свой собствен евфемизъм, Инъс.

— Така е, сър.

Прескът затвори папката върху бюрото си.

Лъдлоу кимна към нея.

— Сър, има нещо, което трябва да знаете преди да приемете Оперативния Щаб. Китайците заплашват, че ще ударят Индия сами. Очевидно е имало размяна на дипломатически ноти... с не твърде приятелски тон.

— Руснаците знаят ли за това?

— Именно те ни информираха. Препоръчаха да стоим настрана, но казаха, че напълно биха ни разбрали, ако се намесим.

— Напълно биха ни разбрали? Какво, по дяволите, трябва да означава това?

— Биха искали ние да си изцапаме ръцете, сър.

— А как, по дяволите, бихме могли да се намесим?

— Може би, една делегация от дипломати...

— Делегация ли? Пълни глупости!

— Мислех, че трябва да знаете, сър.

Прескът въздъхна.

— Да, разбира се. Постъпи правилно.

— Има още нещо, сър.

— Не може ли да почака?

— Страхувам се, че не, сър. Саудитска Арабия е затворила границите си.

— Петролът?

— Нефтепроводът е отворен, но поклонниците от Мека...

— О, Боже!

— Почти е сигурно, че са заразени, сър. Сред тях има големи групи от Северна Африка и...

— Мислех, че наложихме карантина...

— Да, но не навреме, сър. Закъсняхме. Саудитците искат помощ.

— Какво правят израелците?

— Границите им са затворени и строго охранявани. Казват, че и сами се оправят добре.

— Вярваш ли им?

— Не.

— Те знаят ли за проблема със Саудитска Арабия?

— Предполагаме, че знаят.

— Дайте на Саудитците всичко, от което се нуждаят.

— Сър, не е толкова просто...

— Знам цялата сложност на положението! Но може и да изтървем Япония, ако им спрат петролните доставки, а и нашите собствени запаси... — Отново поклати глава.

— Има още нещо, сър.

— Не ти ли стига толкова?

— Сър, смятам, че трябва да знаете и това. Кардиналите са провели нещо като съвещание по телефона. Гласували са и са избрали кардинал Джеймс МакИнтайър за нов папа, когато... искам да кажа, когато Рим...

— МакИнтайър? Тоя задник! Само това ми липсваше!

— Той е бил компромисната кандидатура, сър. Моите информатори...

— Знаеш ли как наричат МакИнтайър във Филадельфия? Кръстителят!

— Чух за това, сър.

— Той е жива напаст! Църквата няма да го понесе. — Прескът въздъхна. — Хайде, махай се, Инъс. Тръгвай и кажи на Сам да изчака две минути преди да пусне главнокомандващите от Обединения Щаб.

— Сър, все някой трябва да ви съобщава лошите вести.

— За днес вече ми съобщи достатъчно такива, Инъс. Изчезвай! И не забравяй за двете минути.

— Да, сър.

Докато председателят на ТС излизаше от стаята, Прескът отново отвори папката и се зачете.

— Толкова крехко убежище — промърмори.

*Макар да връщаш синовете на Морна и да водиш
Седемте Армии на Фиана, не можеш разтуши таз скръб.*

Отец Майкъл Фланъри

Излитането на Екипа от ДИЦ трябваше да стане в 10:00 сутринта, Денвърско време, но полета се отложи с половин час, защото цистерните с гориво за огнепръскачките трябваше да се преместят, поради неочакваната промяна на вятъра. Бекет и тримата му колеги се размотаваха в района на летището, докато завърши преместването. Цялата територия вонеше на керосин.

Един полковник от Военно Въздушните Сили бе инструктирал подробно Бекет по телефона и по радиото за спецификата на предстоящия полет. „Очаквайте промени и изненади от всякакъв род“, бе го предупредил той.

Полковникът постоянно се бе обръщал към Бекет с „майор“. Дочул един от разговорите, Лепиков бе попитал:

— Я ми кажи, Бил, как така във вашите ВВС един доктор може да бъде същевременно и пилот?

— Просто исках да имам и втора професия, в случай че някога скалпелът случайно ми се изплъзне от пръстите при операция — бе отговорил Бекет.

Без да се усмихне на това, Лепиков бе отвърнал:

— Мисля, че не си точно това, за което се представяш.

— Нима не е така с всички ни?

Самолетът бе модифициран „Лиър“ с допълнителни резервоари за гориво. Пилотската кабина бе доста тясна, покрита с армирано стъкло и сякаш сбутана на носа от притискащите я отзад цистерни, в които горивото се плискаше при движението на самолета.

Изборът на „Лиър“-а се дължеше на опита, който Бекет имаше с такъв тип самолети — двайсет и един летателни часа. Пилотският му клас бе валиден и за още три типа изтребители, между които и стария „фантом“, на когото той просто се възхищаваше по начина, по който един тийнейджър би се възхитил от чисто нов, модерен автомобил. Бекет бе летял веднъж и на „Мираж“ на Египетските ВВС, така че с

нетърпение очакваше зрелищна демонстрация на професионално умение от страна на френския ескорт, който щеше да се състои от новички „Мираж-III“, взети направо от дълбокия резерв.

Допълнителният половин час даде на Бекет възможност да направи щателна проверка на пилотската кабина. Извърши я методично и с вещина, добре позната на всяка една от асистиращите му в операционната болнични сестри.

Картите за полета в ред.

Уредите в изправност.

Метеорологичният бюлетин постоянен.

Забеляза, че основната височина на полета е зададена като 35 500 фута и промърмори неодобрително. Беше поискал таван от петдесет хиляди.

Маршрутът на полета бе предвиден така, че да ги пренесе над колкото се може по-малко населени райони. Минаваше покрай Кливланд, южно от Бъфалоу и после право над Бостън. Трябваше да прелетят южно от Гренландия и Исландия и оттам да се спуснат към Великобритания. Ескортът на Изолационния корпус щеше да ги поеме още от Исландия.

Бекет бе предупреден, че инструкциите на ескорта са да сваля „Лиър“-а, ако се отклони от широкия пет мили въздушен коридор.

Горивото им бе изчислено за тринадесет часов полет, което значеше, че трябва да кацнат в Манчестър, Англия в 6:30 сутринта, местно време. Ракетите на Изолационния корпус бяха програмирани да ударят „Лиър“-а точно шест минути, след като Бекет го паркира в края на пистата в Манчестър. Инструкциите на Бекет бяха да изхвърли останалото му излишно гориво, преди кацането, като използва специален бутон, който автоматично изпраща утвърдителен сигнал до Изолационния корпус.

— В противен случай ще бъдете обстреляни още докато наземния персонал е в, и около самолета — бе го предупредил полковника.

Не можеха да поемат дори и минималния риск някой да отвлече „Лиър“-а и да се опита да напусне Англия.

Бекет вече привършваше проверката на пилотската кабина, когато Юп се вмъкна вътре и се намести на седалката на втория пилот.

— Нали не възразяваш, Бил?

— Само не пипай нищо.

Бекет отново огледа уредите. Очите му със задоволство се спряха на последния модел сателитно свързан навигационен екран върху арматурното табло. Имаше бележка от техниците, които го бяха инсталирали с точно описание на възможните критични отклонения. Не бе им стигнало времето за пълна фина настройка.

Когато облеченият в скафандър шофьор на последната цистерна се придвижи до определеното място, Бекет започна съвсем машинално да подготвя самолета за излитане, докато наум си повтаряше данните на полета: четири часа и петдесет и седем минути от Колорадо Спрингс до Бостън; тринайсет часа и трийсет и три минути до Манчестър — двадесет и девет минути закъснение от разписанието. Насрещен вятър над Атлантика. Щяха да са над Бостън около 5:30 следобед. А бе то и пилотите трябваше да бъдат двама! Погледна замислено към седящия до него Юп и реши да не му доверява рутинната задача по излитането. Юп очевидно бе доста нервен.

Бекет отново се обърна към командното табло пред себе си и си напомни, че „Лиър“-а си има собствен нрав, с който трябва да се съобразява. Това бе доста капризен самолет, податлив и на най-леките, причинени по невнимание на пилота странични отклонения. Трябваше да бъде непрекъснато нащрек при излитането и кацането, ако искаше да избегне страничното клатене, което можеше да ги размаже на земята. Трябваше да го управлява на инструменти.

Слушалките му изпращаха.

— Кула до писта трийсет и пет, мистър Бекет. Цялото ви тегло възлиза на 12 439 фунта.

Бекет си отбеляза това и отговори:

— Довиждане, кула Петерсън.

— Лек полет, майоре.

Бекет позна гласа на полковника, който го бе инструктирал. Странно, но мъжът така и не му бе казал името си. Доста шантави неща ставаха напоследък.

— Задействайте специалния си предавател — заповяда полковника.

Бекет натисна един червен бутон на таблото.

— Какво е пък това? — попита Юп.

— Звънчето ни на прокажени. — Бекет хвърли поглед вляво, после вдясно. — А сега млъкни, докато вдигна самолета горе.

Докато „Лиър“-ът набираше скорост по пистата, Бекет видя огнепръскачките вече да бързат към паркинга. Първо щяха да ударят колата им, спряна до товарната рампа, после всичко наоколо щеше да се окъпе в пламъци. В огъня има някаква пречистваща безвъзвратност, помисли си Бекет. Изпепелените неща не можеха да се възпроизведат.

Четири самолета „Мираж-III“ от ескорта се лепнаха за него още преди да стигне до кръстовището Търман извън Денвър. Той махна с ръка за поздрав на пилотите и те му пожелаха успех с вдигнат палец преди да изостанат назад. Един се залепи точно зад опашката му. Бекет замислено кимна с глава. Бе видял ракетите, прикрепени под крилата на изстребителите. Тези ракети бяха един много съществен фактор при този полет. Те изискваха от Бил Бекет навигацията му да бъде на висота.

Радиото прекъсна мислите му с поредния метеорологичен бюлетин. Скоростта на насрещния вятър над Атлантика бе спаднала леко, но още бе рано да се радват.

Бекет изслуша бюлетина, почука по интеркома и каза:

— Оставете предпазните си колани закопчани, освен когато ви се приходи в кенефа. Никой да не се мотка излишно наоколо. Времето над океана е доста несигурно и ще трябва през целия път да къткам тая птичка. Ще ни е необходима и последната капчица гориво, с която разполагаме.

На височина трийсет и пет хиляди фута той изравни самолета, съобщи координатите си и се обърна към Юп:

— Може да нямаме и чаена лъжичка гориво, когато пристигнем там.

— Аз ти имам пълно доверие, Бил. Я, ми кажи, какво е това звънче на прокажени?

— Излъчваме постоянен, специален, опознавателен сигнал. Ако той спре — Бууум! — Хвърли поглед към заелия позиция от дясната им страна „Мираж“. — Тия приятелчета отвън изобщо не се шегуват.

— Виждам ракетите. Май наистина ще ги използват.

— Можеш да си абсолютно сигурен, че ще го направят.

— Нали не възразяваш да остана тук в кабината с теб?

— Винаги се радвам на компания, когато не съм зает. Просто си дръж краката настрана от педалите и не пипай кормилото.

— Слушам и изпълнявам, Мон Капитен.

— Много добре — ухили се Бекет и за първи път, откакто се бе качил на самолета, се отпусна. — Просто си представяй, че си в Чуждестранния Легион и си спомни как един „капитен“ наказва неподчинението.

— Оставят те разпънат на пясъка под палещото слънце да чакаш Берберите — рече Юп. — Лешоядите дебнат отстрани. Да, гледал съм го този филм.

Бекет почука по микрофона за сверка на позицията с наземните станции.

— Като се замисли човек, това кратко пътуване ни излиза доста скъпичко. Тоя самолет с всичките тия подобрения и модификации, бих му дал не по-малко от четири милиона. Само едно пътуване и... бум! Това трябва да е най-скъпият трансатлантически полет в историята.

— Да, но е първокласен — рече Юп. — Освен, ако не пътуваш отзад. Чува се как керосина се плиска в ония резервоари.

— Това притеснява ли те?

— Не обичам огъня.

— Ти няма и да го усетиш. Някой веднъж каза, че самолетът е един от нелошите начини да свършиш. Може и да те убие, но няма да се мъчиш.

Юп потръпна.

— Веднъж пилотирах самолета на един приятел близо до Лион. Усещането никак не ми хареса.

— На някои им харесва, на други не. За какво бръщолевихте отзад с Франсоа и Сергей преди да излетим?

— Ти имаш ли деца, Бил? — попита вместо отговор Юп.

— Ъ? Да. С Мардж имаме две дъщери. — Кръстоса пръстите си. — Те все още са здрави, благодаря на Бога. Какво общо има това с...

— Аз имам две момчета. Те са със семейството ми близо до Бержерак, в Дордон.

— Темата ли променяш, Джо?

— Не, напротив. Харесвам околностите на Бержерак.

— Родният град на Сирано — рече Бекет, решил да следва този странен обрат на разговора. — И как тъй носят ти не е голям?

— Не са ме карали да събирам трюфели като малък.

Бекет избухна в смях и почувства как напрежението го напуска. Това ли бе целта на Юп? Да разведри атмосферата?

— Ние сме добър екип, Бил — каза Юп.

— Един дяволски добър екип, да! Даже и със стария Сергей там отзад.

— Ах, бедния Сергей. Той е успял да убеди себе си, че двамата с Ариана биха изпитали голямата страст. Смъртта е осуетила най-великата любовна история на века.

— За това ли си говорихте?

— И това споменахме. Много странна група сме се събрали. Подхождаме си по извънредно забележителен начин — сякаш съдбата ни е предопределила да се съберем, за да вършим точно тази работа.

— Ще се справим без грешка, Джо.

— Съгласен съм с теб. Двата трагични смъртни случая ни мотивираха по много мощен начин. А, и резултатите от аутопсията... все не ми излиза от ума. Щом черният дроб...

— Разкажи ми за Дордон? — прекъсна го Бекет.

Юп го погледна. Спомни си онзи другия Бекет, изправен под ярките лъчи на прожекторите в операционната зала, спомни си сръчните и уверени движения на скалпела му. Да, точно този Бекет тук, в самолета бе човекът проклинал Франсоа.

— Всяка есен в Дордон — рече Юп — събирахме гъби червенушки, *boletus edulis*. — Докосна с върховете на пръстите си устните си и примлясна от удоволствие. — Когато се справим с тази чума, Бил, трябва да доведеш семейството си. Ще си направим истинско угощение гъби червенушки и горски ягоди — малките *fraise des bois*.

— Дадено.

Бекет замълча, за да направи лека корекция в курса. Земята под него се стелеше като пъстра черга. Правоъгълните очертания на фермите се мярваха през пролуките на накъсаните облаци. Плавният полет на „Лиър“ а поддържаше стабилния курс.

— Ние в Дордон сме много старомодни — рече Юп. — В останалата част на Франция гледат на нас както вие гледате на вашите селянци от Юга. Женитбата ми с Ивон бе предварително уговорена. Дватамата се познавахме още от деца, разбира се.

— И не си кръшкал преди това, а?

— Въпреки всички легенди, които се носят за нас, ние французите никога не говорим за любовните си похождения. Устните ми са запечатани.

— Значи, предварително уреден брак? А пък аз си мислех, че тая практика е отмряла с времето на тенекиените гащи и железните яки.

Юп изглеждаше озадачен.

— Тенекиените гащи и... Ааа, имаш предвид рицарите и броните им. — Присви рамене. — Колко големи са дъщерите ти, Бил?

— На осем и на единайсет. Защо? Искаш да ги сгодиш отсега ли?

— Моите синове са на четиринайсет и дванайсет. Нелоша възрастова разлика.

Бекет се втренчи в него.

— А бе ти сериозно ли говориш?

— Бил, замислял ли си се в какъв свят ще се озовем, когато победим чумата?

— Не много, защо?

— Не е добре това, че нашият екип трябва да се свързва с другите изследователи единствено чрез политическите лидери на нашите нации.

— Всички те гледат само как да извлекат някаква изгода.

— Точно това каза и Сергей. Но нещата се променят. Говоря напълно сериозно за нашите деца, Бил. Защо интелигентните да не оженят децата си за децата на интелигентни?

— Знаеш, че нещата не стоят точно така, Джо. Новото поколение невинаги...

— Знам законите на генетиката, Бил. Отклонения от центъра. Нашите внуци няма да са толкова умни колкото родителите си... може би.

— Какво си си наумил, Джо?

— Децата ни ще наследят един съвършено различен свят. Новият модел вече се проявява. Малки държавици със силно охранявани граници. Навсякъде е пълно с Швейцарии. И всички са силно подозрителни към чужденците.

— И има защо, за Бога!

— Така е, но какви ще са последствията от изчезването на големите държави?

— Ти наистина ли мислиш, че те ще се разпаднат?

— Това е очевидно. Каква е ползата от една огромна държава, след като един-единствен индивид може да я унищожи? Държавите трябва да станат толкова малки, че хората в тях да се познават всичките.

— Мили Боже! — пое дълбоко дъх Бекет.

— Можем да постигнем единна световна валута — рече Юп. — Може би някакъв вид електронна валута. Вероятно ще се запази някаква форма на търговия. Но кой ще посмее да нападне съседите си, когато само един-единствен оцелял може да изтреби нашествениците?

— Да, но ако можем да се справим с...

— Вариациите в проявлението на чумата са безбройни, Бил. Това поне вече е неоспоримо.

— И все пак армиите ще останат — каза Бил с нотка на цинизъм в гласа.

— Кой би рискувал да поддържа военна сила, когато самото притежание на такава вече е предпоставка за бедствие, което ще държи населението му в постоянна заплаха?

— Какво искаш да кажеш?

— Твоята войска не ще може да упражнява военните си умения над съседните държавици. Старите конвенционални оръжия са вече история.

Бекет отмести очи от командното табло на „Лиър“-а и се втренчи в Юп.

— Исусе Христе! — промълви.

— Ние отворихме кутията на Пандора — рече Юп. — Страхувам се, че тази чума е само началото. Само си помисли, Бил, всички тези различни проявления на чумния вирус...

— И това го причини един-единствен човек — кимна Бекет. — Сам-самичък.

Хвърли поглед към „Мираж“-а от лявата им страна, после отново се обърна към Юп.

— Може би, една полицейска държава...

— Сергей не смята така. Той много е мислил по въпроса. Дори подозира, че господарите му планират да убият някои учени веднага щом...

— Ами ако пропуснат точно този, когото трябва?

— Даа. Ами ако избухне още една чумна епидемия. Ако вирусът мутира и те нямат никакви средства да се противопоставят на новата заплаха? Или пък, ако се запитат, какво ли правят съседите им с *техните си* учени? О, не! Този тигър има много дълга опашка.

Бекет включи самолета на автопилот и съобщи това на ескорта. Облегна се назад и склочи длани зад главата си.

— Самолетът се управлява сам? — попита Юп с нотка на страх в гласа.

— Да, сам се управлява.

— В английския език има тази доста ценна възвратна форма — каза Юп. — По-добре изразявам мисълта си на английски. Ние сами си създадохме този Безумец. Сами си причинихме това. Едновременно сме и извършител и потърпевш. И субект и обект на действието.

— Май доста си мислил по въпроса — рече Бекет.

— Мисля, че знам какъв свят ще наследят децата ни.

— Аз просто се надявам, че те изобщо ще наследят някакъв свят.

— Да, това е първа точка от дневния ред.

Бекет погледна странично към Юп.

— Ти наистина сериозно мислиш да ожениш синовете си за дъщерите ми.

— Напълно сериозно. Ще се сблъскаме с необходимостта да уреждаме бракове през новите граници. Многоженството не е измислено вчера, Бил.

— Даа, ще трябва да разнообразяваме генетичните модели.

— Или да претърпим генетичните отклонения.

Бекет свали ръцете си и провери уредите. Направи лека корекция на курса.

— Нуждаем се не само от лекарство против чумата, а също така и от медицински похват, чрез който да се справим със същината на проблема.

— Медицински ли? — попита Юп. — Само медицински?

— Разбирам какво искаш да кажеш, Джо. Обществената медицина винаги се е сблъсквала с пречки от политически характер, но този път...

— Ние смятаме, че трябва да се изградят стратегически разположени центрове из целия свят, стабилна система за комуникация, компютризирана система за обмяна на информация, без

оглед на държавните граници, аудио и видео, никаква цензура. Учените трябва да обединят усилията си, независимо от тяхната национална принадлежност.

— Ти бълнуваш, Джо.

— Може би.

— Семействата ни са зависими от доброто ни поведение, по дяволите!

— И целият останал свят е зависим от собственото си добро поведение.

— Какво ще стане, ако някой изследователски център в Русия разреши проблема преди нас самите?

— Това няма да има голямо значение, докато повечето от нас знаят решението.

— Исусе! Ти ми говориш за конспирация на учените!

— Точно така. И всеки изследовател, който гледа трезво на нещата, ще стигне до същия извод.

— Наистина ли мислиш така? Но защо?

— Защото точно в това е силата ни... а, останалото е хаос.

— И Сергей ли мисли така?

— Сергей има доста положително отношение към силата на личността. А и има много приятели в стратегически обекти в Русия.

— И е съгласен да заговорничи против шефовете си?

— Той предложи да наречем проекта „Фос-Годелински Кабал“ — Юп се прокашля. — Твоят приятел Рукерман...

— Той е във Вашингтон, а аз съм тук.

— Но, когато моментът назрее?

— Ще трябва да си помисля.

— Помисли си добре, Бил. Помисли си за всичкото добро, което можем да сторим с цялото това знание. Помисли за цената на едно такова знание.

Бекет се втренчи в него.

— Ти ме изненадваш, Джо.

— Аз самият се изненадвам от себе си, но смятам, че това е единствената логична възможност да оставим на децата си един свят, който те наистина биха искали да наследят.

— А, какво смята Франсоа за това?

— За теб важно ли е неговото мнение?

— По този въпрос определено да.

— Вие двамата с Франсоа си приличате по нещо. И двамата сте консервативни. И точно това бе доводът, който убеди Франсоа. Той иска да запази някои от ценностите в нашия свят.

— Е, поне е дяволски сигурно, че точно политиците го превърнаха в бунище.

— И Франсоа каза нещо подобно, но той по принцип не се е възхищавал на нито един политик след Де Гол.

— Още един генерал — каза Бекет.

— Също както и Айзенхауер.

— Тук ме спипа.

— Значи обещавах да си помислиш?

— Да.

— Добре. Къде е докладът от аутопсията? Видях те да го носиш преди да напуснем ДИЦ.

— В чантата ми, точно зад мен. — Бекет посочи с ръка. — Най-отгоре. Отворена е.

Юп се наклони, протегна ръка и извади купчина листи от чантата зад седалката на Бекет. Докато правеше това хвърли поглед към вътрешността на самолета.

— Сергей и Франсоа са заспали — рече. Намести се обратно в седалката и пригладя листите върху коленете си.

— Това е най-доброто, което могат да направят — отвърна Бекет. Извади една от картите и предаде позивните и позицията на самолета по радиопеленгатора.

— Къде сме? — попита Юп. Погледна надолу към окъпаната в слънце облачна покривка.

— Съвсем скоро ще минем над Мансфийлд, Охайо. Там ще трябва да свием на север, за да заобиколим Питсбърг.

Юп се зачете в доклада от аутопсията.

— Вярно ли е — попита той — че си плакал, когато умря Ариана, Бил?

— Франсоа ли ти каза?

— Каза, че само си го изпсувал и си заплакал. Каза още, че това е било твърде забележително от твоя страна. Не можем да отминем безстрастно смъртта на приятел.

— Тя беше силна жена — промърмори Бекет.

Ако аз не се погрижа за себе си, кой друг би го направил? Но, ако аз се грижа единствено за себе си, кой тогава изобщо съм аз?

Хилъл

Халс Андерс Берген изключи осветлението в кабинета си и прекоси разстоянието до прозореца на тъмно. Далеч долу, откъм площада на Обединените Нации уличните лампи изпълваха мъгливата нюйоркска вечер със слабо сияние, едно леко сребристо движение, ефирно и тайнствено. Макар да знаеше, че температурата не се бе променила, почувства внезапен хлад.

Вече повече от час премисляше отново и отново пресконференцията, състояла се този следобед. Сети се за широко известната фраза на Кисинджър: *Погрешно е да се смята, че всичко казано на една пресконференция е предварително добре обмислено.*

Всичките му хора от екипа, обаче, се бяха съгласили, че все нещо трябва да се каже на репортерите. Бе избрал да я направи по-скоро като кратък инструктаж. Това щеше да им даде възможност да се позоват на него като на „високопоставен служител от ръководството на Обединените Нации“.

Имаше прекалено много деликатни неизвестни, които усложняваха световното положение. Имаше прекалено много секретност. Той бе избрал леко да повдигне завесите.

Налице беше и предварителния доклад на археолозите, които бяха повикани да преровят основно пепелището от изгорялата къща в Сиатъл. Имаше нещо величествено в това решение, помисли си той. Археолозите! Истински смелчаци. Те знаеха, че после не могат да се завърнат при семействата си.

Мъгливата пелена отвън се бе разредила от полъх на вятъра. Това му даде възможност да мерне за миг някакъв конвой, който се движеше към края на острова. Това трябва да беше смяната на военния патрул. Манхатън сега се смяташе за един сравнително сигурно укрепен бастион с блокираните си тунели и вдигнати мостове. Наистина имаше някои изпепелени огнища на зараза в самия град, а и

само правителствени коли можеха да се движат нощем по улиците, но все пак този нов облик на града оставяше у хората чувството на *сигурност*.

Едно фалшиво чувство на сигурност, помисли си Берген.

Военният кордон бе опасал града, започвайки близо до Ред Банк северно от Баунд Брук и разширявайки се до Ню Джърси. Оттам се виеше на северозапад покрай планините Уачунг до Патерсън. После сечеше през Уайт Плейнс — граничната територия между Ню Йорк и Ню Джърси — и оттам излизаше северно от пристанище Честър точно срещу крайбрежието на Лонг Айленд.

Хората го наричаха „Огнената стена“. Чувството им за сигурност идваше от представата за широката черна ивица отвъд. Място, където черната пепел се стелеше над руините и непогребаните трупове на тези, които се бяха осмелили да стъпят на тази земя.

Берген с тъга си помисли за неизброимите човешки жертви, които символизираше „Огнената стена“, за всички онези, които бяха убити при изграждането ѝ, и за останалите, които бяха намерили смъртта си пресичайки я, в опит да се доберат до заветния Ню Йорк.

Барieri, помисли си той.

Барьерите бяха навсякъде в този нов свят. Картите за самоличност и барьерите. Хората биваха безцеремонно разстрелвани само заради една нередовна карта за самоличност.

Изоляционният корпус бе установил правилата.

Имаше нещо отвратително в това. Представи си морската блокада около Ирландия и Великобритания, както и смесената морска и сухопътна блокада около Северна Африка. „Масирана“ бе единствената подходяща дума за нея.

Светещият циферблат на ръчния му часовник показваше 20:53. Бяха минали по-малко от три часа откакто бе видял представлението си на пресконференцията по вечерните телевизионни новини. Водещият бе повторил като папагал думите на „високопоставения служител“.

Истината е, че ние не обърнахме внимание на преломния поврат, който се извърши в научните изследвания и технологиите. Не успяхме да разберем

особеното централно място, което те заемат в международните отношения. До колкото ми е известно, нито един висш сановник от което и да е световно правителство, никога не е предполагал, че един-единствен човек може да сътвори такъв могъщ, разрушителен хаос, както стори това този О'Нийл.

Следващият въпрос бе предвиден и отговорът внимателно подготвен.

— Фактите недвусмислено, показват, че именно същият Джон Роу О'Нийл стои зад всичко това, и че той е действал напълно сам.

Не очаквах от него да говори открито за това, което са намерили в Сиатъл.

— Имаме неоспорими доказателства, че точно в онова подземие край Сиатъл той е забъркал дяволската си отвара.

— Сър! Отвара? Само това ли? — бе се заял един оплешивяващ репортер от „Поуст“.

— Не можем да бъдем сигурни — бе признал Берген.

Оттук нататък центърът на въпросите, засегнати на конференцията се бе изместил в посоката, която Берген предварително бе целял — критика на президента на Съединените щати и на още половин дузина министър-председатели.

После въпросите се насочиха към Северна Африка и накрая към проблема със Саудитска Арабия.

— Съветската делегация — бе казал той на репортерите — настояват за драстична промяна на тактиката в Северна Африка и околните райони.

След всичките години на внимателно подбиране на думите си, сега Берген се бе почувствал направо щастлив, че може да каже истината открито, без дипломатично шикалкавене.

Нека ме махнат, помисли си той.

Още кампанията на Ромел ясно бе показала, че пустинните патрули могат да се преодоляват. Англичаните бяха преминавали линията на Ромел неколкратно и в двете посоки. Така, че проблемът на Саудитците трябваше да се разглежда в светлината на този исторически урок.

До каква степен бе заразен районът?

Израел заплашваше с атомна стерилизация на „границите си“. Това си бе чисто размахване на Талмудски юмрук под носа на Саудитска Арабия.

Единственото нещо, което ги спираше бе заплахата на Безумеца. Нямаше ли О'Нийл да приеме тази атомна стерилизация като акт насочен срещу целите на собственото му отмъщение? Измежду поклонниците в Мека имаше огромен брой либийци.

Ами въпроса за източника на заразата? Северна Африка?

Руснаците настояваха за „огнен пръстен“, за още една Огнена Бариера. Това бе техният евфемизъм за плана им да опашат целия район със специални контролни постове, с огнехвъргачки, радари, денонощни авиопатрули...

— По дяволите крайбрежието! — казваха те. — Та, ние ви говорим за оцеляване!

Истинският въпрос, обаче, беше къде точно ще очертаят периметъра си? Саудитският проблем още повече изостри положението. Израелците си имаха собствени подозрения за това, къде точно руснаците възнамеряваха да инсталират „огнения си пръстен“.

Истерията е заразителна, помисли си Берген.

Съединените щати искаха да оградят района с „пътека“ от кобалтов прах, нещо като радиоактивна ивица, която нищо живо не можеше да пресече и да оцелее. Това, както и някои други неща, наведе Берген на мисълта, че Щатите бяха натрупали доста големи запаси от този прах. Той бе възразил, че в резултат на такова действие неминуемо щеше да последва радиоактивна зараза на целия средиземноморски басейн. Това направо хвърли израелците в бяс.

— Имаме ли друг избор? — бяха запитали Щатите. — Има ли друго разумно решение, когато Турция, Ливан, Сирия и Южна Италия вече са отписани?

Единствено Израел оставаше като мъничко островче от незаразена земя в средата на целия прокажен регион.

А, до каква степен всъщност бяха незаразени те? Кой можеше да знае, след като израелците не пускаха външни наблюдатели?

Както бе казал френският посланик на сутрешната среща: „Загубите са неизбежни. Колкото по-скоро приемем това, толкова по-добре“.

Бе дал за пример Великобритания, Кипър и Гърция, в подкрепа на изказването си.

Берген бе казал всичко това на пресата, говорейки спокойно и открито, без обичайните евфемизми. Бе премълчал само последвалите пререкания между французина и израелеца. Обидите и хулите не бяха нещо ново за заседателната зала на Обединените Нации, но последното надмина всички предишни представления.

— Вие сте животни! Мръсни антисемити! — бе изкрещял израелеца.

Странно, но французинът спокойно бе отвърнал само:

— Франция също е средиземноморска държава. Всичко, което става там касае и нас самите.

Израелецът не прие това.

— Не мислете, че можете да ни преметнете! Антисемитизмът има дълга история във Франция!

Всеки може да си изпусне нервите в такава ситуация, помисли си Берген. И все пак, дипломатията трябваше да оцелее дори и в тази отровена атмосфера. Никой нямаше да посмее да се отцепи и да остане сам.

Можеше ли племето на Израил да бъде преместено в сърцето на Бразилската джунгла? Бе предложен и такъв вариант.

Да се създаде една нова диаспора?

В крайна сметка мажеше и да стане точно така, въпреки че Бразилия каза, че може да приеме не повече от половината население на Израел и то, обвързвайки предложението си с доста неприемливи условия. Естествено, Бразилия си правеше сметки да прилапа израелския *ядрен потенциал*.

Берген се замисли за израелците, окопани в пустинния си оазис, увили атомните си бомби в Талмуда. Твърде непредсказуем народ, помисли си той. Никой не можеше да бъде сигурен как точно ще реагират на такова решение на Обединените Нации. Ами Бразилия? Даваше ли си тя сметка какво всъщност иска да пусне в границите си? Личното мнение на Берген бе, че Бразилия щеше да стане новият Израел. Нямаше начин да се спре този толкова надарен и пробивен народ.

А имаше още толкова много неизвестни. Какво ли всъщност ставаше в границите на Израел? Те трябваше да се съгласят на

международна инспекция, при това съвсем скоро.

Остави настрана предложението на бразилците, въпреки че то бе развълнувало медиите. Макар да приличаше на налудничава приумица, мисълта за величието на едно такова преселение накара Берген да потръпне.

Както и бе очаквал, лампичката на червения телефон светна и прозвуча натрапчивият му звън. Берген се върна до креслото си и вдигна слушалката.

Прескът веднага го изненада.

— Това с пресконференцията бе дяволски хитър ход от твоя страна, Хаб!

Фамилиарности! Явно се „готвеше нещо“, както обичаха да казват американците.

— Радвам се, че мислиш така, Адам. Трябва да си призная, че не бях много сигурен как ще реагираш.

Чу се гърленият смях на Президента.

— Старата ми майчица обичаше да казва, че когато манджата започне да загаря по дъното на тенджерата, трябва бързо да я разбъркаш.

Ето, пак това готвене, помисли си Берген.

— И аз имах нещо подобно предвид — рече.

— Знаех си аз. Казах на Чарли, че точно това си намислил. Я ми кажи, Хаб, как ти се струва този Адмирал Франсис Делакур?

Берген позна тона. Прескът бе минал направо на въпроса. Шефът на Изолационния корпус очевидно бе една голяма въпросителна. Доста голяма сила бе концентрирана там, в Исландия, при това извън всякакъв контрол. Генералният секретар и преди не смяташе, че Делакур е за завиждане, особено пък сега, когато Прескът вероятно му бе вдигнал мерника.

— Изглежда доста добре си върши работата, Адам.

— Доста добре?

— Нещо притеснява ли те, Адам? — Това му е хубавото на старото познанство, помисли си Берген. Можеш да зададеш опасния въпрос направо, без да се съобразяваш с дипломатическите условности.

— Той има френска жилка в произхода си, нали? — попита Прескът.

— Да, родителите му са преселници от Квебек.

— Чух, че бил историк.

Берген си спомни изказването на Делакур, когато приемаше поста главнокомандващ на Изолационния корпус. Тонът му бе доста педантичен: *Проблемът на Римляните е бил същият, само че, сега сечивата са по-модерни.*

— Моите източници казват, че е доста уважаван като историк, Адам — съгласи се Берген.

— Патън беше историк — рече Прескът.

Патън?! А, да, танковият стратег от Втората Световна Война. Тогава също се говореше, че Патън бил голям почитател на Римската история.

— Доста военачалници са имали същото хоби — каза Берген.

— Това, което ме притеснява — рече Прескът — е дали и той няма да изпадне в мания за величие.

И той ли, зачуди се Берген. Да не би Прескът да имаше такова мнение за Патън?

— Смятам, че трябва да го държим под око — отсече Прескът. — Току-що говорихме за това с руснаците. Те също имат известни опасения относно Адмирала. И, между другото, Хаб, бая се изпотих докато ги успокоя. Бяха наистина разстроени от днешните ти изказвания.

— Хубаво е, че си на моя страна, Адам.

— Разчитай на мен, Хаб. Е, стига сме дрънкали. Защо не хвърлиш един по-обстоен поглед върху заповедите издадени от нашия Адмирал?

— Ще го направя, Адам. Нещо специално ли трябва да търся?

— По дяволите! — изруга Прескът. — Понякога говориш като същински американец. Нямам нищо предвид все още. Просто мисля, че трябва да се убедим, че именно той не ни е преценил правилно, а не обратното.

— Ще си отбележа да обърна особено внимание на представянето му до момента — обеща Берген.

— Направи го, Хаб. Междувременно можеш да провериш слуха, че момчетата на Делакур са потопили няколко кораба-ковчези заедно с целите им екипажи на борда.

— Охо, не съм чул този слух, Адам. Нов ли е?

— Току-що го разбрах. Е, приятно ми беше да си побъбрим, Хаб. Ако остане свободно време може и да си довършим оная игра на голф. И двамата затвориха.

Берген извади копие то си от заповедите на Делакур и ги прочете два пъти. Бяха доста недвусмислени.

Ако влезете във физически контакт с който и да е човек от Забранените Зони, вашите собствени хора ще ви убият, или ще ви изхвърлят на брега, където местните жители ще сторят това вместо нас.

Ето този параграф например. Нямаше никакво съмнение какво означава.

Берген се облегна назад и се замисли за Делакур. Очевидно адмиралът гледаше на задачата си, като на лов на дивеч от пусия, сред скалистите брегове.

Просто игра?

Ако бе така, то единствената награда за провала бе смъртта.

... същият, само че, сега сечивата са по-модерни.

Сечивата? Така ли гледаше Делакур на бойните кораби и на всички останали оръжия? Сечива? Цялата тази огнена мощ? И все пак, вероятно бе прав. Цезар сигурно е разсъждавал по подобен начин.

И какво изобщо го засягаха Прескът корабите-ковчези?

Берген не искаше да мисли за корабите-ковчези, но не можеше да го избегне. На фона на всеобщото бедствие, имаше ли значение, че хората на Делакур са потопили няколко от тези кораби заедно с хората на борда? От морална гледна точка, да, имаше, но... самите кораби бяха една необходимост. Един Бог знаеше какво може да научи Безумеца. Трябваше да му се подчиняват. Ирландците трябваше да се върнат в Ирландия, либийците в Либия, а британците — обратно на малкия си остров.

Всичко бе пълна лудост.

На Берген му приляваше от рапортите. Подивели тълпи преследваха злощастните бегълци — тълпи французи, тълпи испанци, тълпи германци, тълпи канадци, тълпи американци, тълпи мексиканци, тълпи японци... Та дори и в Китай и Австралия, а най-вероятно и

навсякъде другаде. Омразата и терора бяха толкова ужасни. Все някой трябваше да бъде превърнат в изкупителна жертва.

Телевизионните репортажи от извратените сцени при насилственото качване на борда бяха извикали сълзи в очите на Берген. Знаеше, че все някъде по света има случаи на противопоставяне на животинското насилие, криеха се бебета, деца, жени... но истеричната, варварска жестокост — убийства, самоубийства, линчуване — бе преобладаващата реакция.

А ние се смятахме за цивилизовани!

Корабите ковчези! Всяко същество от женски пол на борда бе изпращано обратно в родината му, на сигурна смърт. Носеха се и други слухове — за изнасилвания, гаври... Плаващите затвори бяха принуждавани да хвърлят котва извън пристанищата на местоназначенията си. Пътниците бяха откарвани до брега в малки лодки... под непрекъснат обстрел.

Генералният секретар потръпна.

Огромният брой на самоубийствата бе напълно разбираем.

Може би, потопяването на корабите бе акт на милосърдие.

Берген въздъхна и включи настолната лампа на бюрото си. Механично отвори бележника си и написа кратко нареждане за секретаря си. Поведението на Делакур трябваше внимателно да се проучи.

Когато приключи, отпусна длани върху плота на бюрото си и се замисли за нещата, които не търпяха отлагане. Номер едно бе проблемът със Саудитците и Израел. „Огнен пръстен“ или „кобалтова пътека“? Не можеха да разчитат на чудеса. Каквото и да направеха само щеше да увеличи бъркотията. Спомни си за още един от коментарите на Кисинджър:

Трудностите в Близкия Изток идват не от това, че страните, замесени в конфликта, не се разбират. В някои отношения, трудностите идват от това, че страните се разбират прекалено добре.

Радиоактивността от кобалтовия прах неминуемо щеше да се разпространи. Американските експерти признаваха това. Ако по този

начин Саудитския петрол станеше неизползваем, щяха ли руснаците да компенсират доставките, както бяха намекнали?

Берген се изкуши да се изхили истерично и да извика:

— Бъдете утре отново с нас по същото време!

Нито един от блудкавите американски сапунени сериали не бе предвидил такова гигантско бедствие.

Внезапно го обзе разтърсващ гняв. Защо трябваше генералният секретар единствен да поема на плещите си огромната отговорност за тези ужасни решения. Не, това бе твърде много! Трябваше да си признае напълно откровено, че не може да носи сам отговорността. В днешно време решенията трябваше да се взимат по съвсем различен начин.

Рязко се обърна към червения телефон и го извади от чекмеджето на бюрото, докато едновременно с това включи сложното автоматично устройство за набиране на номера.

Един офицер от свързочните войски към флота на Съединените Щати отговори още на първото позвъняване. Представи се като капитан трети ранг Ейвъри.

— Мога ли да говоря с Президента? — попита Берген.

— Минутка, сър. Той е в Кемп Дейвид.

Гласът на Президента звучеше едновременно и любопитен и нащрек.

— Нещо ново ли възникна, Хаб?

Все още са на ти. Добре.

— Адам, забравих да те попитам нещо. Когато разговаря с руснаците, обсъдихте ли вашето предложение за „кобалтовата пътека“?

— А, радвам се, че ме подсети. — Прескът изобщо не звучеше зарадван. — Изглежда има някакво разногласие между тях и китайците по въпроса. Китайците предпочитат нашето предложение.

— Ако решим да приемем предложението с кобалта, можем ли в същото време да обявим, че транспортни самолети от целия свят са в готовност да извозят израелците до Бразилия?

— Това е доста голям залък, Хаб.

— До, но можем ли да го направим?

— Може да го кажеш и без да бъде вярно.

— Трябва да направим всичко, което е по силите ни. И без това евреите вече се намъчиха достатъчно. Не можем просто да ги зарежем.

— Така както направихме с гърците, кипърците и останалите ли?

— Тези другите нямаха атомни бомби.

— Това ми звучи като обвинение — каза Прескът.

— Не съм искал да ти прозвучи така. И двамата много добре знаем, че спешните проблеми трябва да се решават по системата на приоритета. Ще се заемеш ли с твоята част от това, Адам?

— Искаш да си поделим отговорността — каза Прескът.

— Точно това си мислех, Адам.

— Ще направя всичко, което е по силите ми, Хаб.

Президентът остави обратно слушалката на телефона, поставен върху масичката в централната всекидневна в Кемп Дейвид и се обърна към Чарли Търкуд, който стоеше изправен до камината, с гръб към огъня.

— Този кучи син Берген току-що си прибра вересиите — изруга Прескът. — При това с лихвите.

Миналото е мъртво.

Арабска поговорка

Металният под студенееше под голото тяло на Джон. Той се бе свил на топка, плътно притиснал ръце към гърдите си. Друсането на камиона го лашкаше насам-натам, а пронизващият вятър свиреше през пролуките в брезента и го режеше като с нож. Бяха го смъкнали от лодката в Кинсейл. Съблякоха го и си поделиха дрехите му и съдържанието на торбата като доста се посдърпаха кой да вземе шестте френски шоколада.

Кевин О'Донъл не се интересува от подялбата, но прибра за себе си парите и белгийският пистолет.

— Защо правите това? — бе се възпротивил Джон.

— Защото сме прекалено добри — бе отвърнал Кевин. — Обикновено убиваме всеки, който хванем на брега.

— Дори и ако идваме от морето?

— Виж к'во, ти направо ни разочарова, Янки. Ние с момчетата очаквахме съвсем друг кораб-ковчег. Може би с някоя и друга хубава женица на борда.

— Вече много малко жени оцеляват от пътуванията — бе се намесил един от останалите, докато смъкваше дрехите му.

Смъкнаха дори обувките и чорапите му и когато приключиха с него той остана чисто гол, притиснал ръце към гърдите си, тръпнещ от ледения вятър.

— Радвай се, че не сме те похарчили, Янки — бе казал Кевин О'Донъл. — Айде мърдай! И вие горе в камиона с него, момчета. И този път гледайте да се върнете с по-хубава стока.

Трима пазачи се качиха заедно с Джон отзад в камиона. Бе дочул името само на един от тях, Мюърис Кон, дребен мъж с лице, което сякаш бе сплескано отгоре и отдолу. Малките му очички бяха твърде близо до носа, носа твърде близо до устата, а брадичката му почти докосваше долната устна.

Тримата се настаниха на пейката до канатата, а Джон бе принуден да седне на голия, метален под. Когато се оплака от студа,

Кон го срита грубо с ботуш и изграчи:

— Бе, ти нали чу Кевин, бе! Още си жив, а туй е повече, отколкото заслужаваш.

За Джон пътуването се проточи в едно безкрайно ледено мъчение. За да го преживее трябваше да извика на помощ цялата си воля. Една мисъл го крепеше. Ако повярваха на историята му, можеше лесно да се добере до това, което ирландците правеха, за да се преборят с чумата. Щом го стореше щеше да саботира усилията им.

Камионът запъпли нагоре по един стръмен хълм и Джон се отърколи към задния капак. Похитителите му го издърпаха отново напред и го проснаха близо до краката си.

— По кой път се движим? — попита единия останалите.

— Чух ги да казват, че пътят през Белгули е най-безопасен — отвърна Кон.

— Значи са поправили пет километровия мост — рече отново първия. Замълча за момент, после попита: — Колко време ще останем в Корк?

— А стига, бе Джили, — срязва го Кон — толкоз пъти си го пътувал туй разстояние и пак питаш!

— Тъй съм прежаднял, че цялата река Лий да изпия, не мога даже си накваси гърлото — рече първия.

— Ама ще трябва да почакаш, докато се отървем от тоя боклук — рече Кон и срита Джон в рамото. — Ще се наквасим като удавници на връщане. Ама после не знам к'во ще кажем на Кевин. Хич не ща да му се мяркам пред очите, като е в туй откачено настроение.

Усетил леката топлина, излъчвана от краката на мъчителя си, Джон се присламчи по-близо, но Кон долови движението в мрака и го отблъсна назад с ботуша си като изръмжа:

— Дръж си смърдящия задник по-надалеч от нас, Янки. Ще трябва да се къпя цяла седмица, само за да премахна вонята ти от краката си.

Джон се озова притиснат до металната подпорка на пейката от другата страна на камиона. Острият ръб на подпорката се впи в гърба му, но това бе болка различна от студа. Той се съсредоточи върху тази нова болка, вкопчи се в нея. Мракът, студът и болката завладяха съзнанието му. Беше си мислил, че О'Нийл е заровен дълбоко навътре в него, на сигурно място, скрит завинаги. Но собствената му голота в

този хладен, ужасяващ мрак в тъмната утроба на камиона бе нещо, което никога не си бе представял. Усети стаената дълбоко в себе си жестокост, която само чакаше удобният момент да избухне. Дочу налудничавите крясъци на вътрешния си глас — Джон Роу О'Нийл, крещящ за мъст.

— Ще я имаш — промърмори.

Гласът му бе заглушен от дрънченето на изкачващия още един хълм камион, но все пак Кон го чу.

— Рече ли нещо, Янки? — попита той. Джон не отговори и онзи го срита.

— Отговаряй като те питат, в пъкъла да гориш дано!

— Студено ми е — каза Джон.

— Ааа, нека ти — рече Кон. — Не бихме желали да влезеш в страната ни удобно.

Спътниците на Кон се изхилиха.

— Туй е начинът, по който всички идваме в Ирландия, тъй да знаеш — рече Кон. — Голи като оскубани пилета, готови за тенджерата. Хабер си нямаш в каква тенджера си се наврял, дяволе.

Умълчаха се и Джон се оттегли на арената на вътрешната си борба. Можеше да почувства присъствието на О'Нийл. Беше като око, като светлинен лъч, пронизващ главата му отвътре. В него нямаше топлина. Беше студен... хладен... леден, като метала под тялото му.

Камионът затрополи по някакъв дървен мост и дрънченето на колелетата по дървените трупи прозвуча като барабанен тътен в главата на Джон. Почувства как О'Нийл се опитва да се покаже и това го ужаси. Мястото на О'Нийл не беше тук! Той щеше да закреши. Това би доставило удоволствие на тримата пазачи.

Светлини!

Просто почувства светлините, които се промъкваха през задното чергило на камиона това го успокои. Разбра, че очите му са все още плътно затворени и бавно ги отвори. О'Нийл потъна обратно в забвение.

Светлините идваха и от двете страни на пътя — градската улица бе добре осветена. Чуваха се хорски викове. Гласовете звучаха доста пиянски. Прозвуча изстрел, последван от вреслив кикот. Опита се да се надигне, но Кон го бутна обратно на пода с крак.

— Нацапотили са се като курви — рече единия от пазачите. Джон усети нарастващо безпокойство. Нима някои от жените бяха оцелели? Нима се бе провалил с чумата?

— Поне да бяха курви — изръмжа Кон. — Бих предпочел моята дърта вещица, или дори пачаврите от Монто. Нали помниш дебелианите, дето ни задириха по улицата с вдигнати поли.

— Да, щеше да е по-добре от това тук — отвърна другият. — Мъже с мъже! Това е против Божиите заповеди, Мюърис!

— Това е всичко, което имат, Джили — каза Кон. — Те нямат нашия шанс да вкарат по някоя топла женица в леглото.

— Не ми харесва туй дето ги избиха и заровиха — намеси се и третия. — Защо не ги затвориха в резервати, Морис?

— Уф, тая чума е гадна и отвратителна работа. Кратък живот. Изживей го във веселие, както е рекъл поета.

— Никога няма да легна с мъж! — ядно рече Джили.

— Запази си тия приказки за времето, когато корабите-ковчези престанат да идват, Джили. — Кон се плъзна по пейката покрай Джон и се вгледа през задната каната на камиона. — Срамота! Хубавият Корк се е превърнал в гнусно бунцише!

Върна се обратно при другите.

— Чухте ли, че английската кралица пукнала? — запита Джили.

— Тъй й се пада! Целият Уиндзор да се сгромоляса дано!

Камионът направи плавен завой на ляво и шофьорът превключи на по-ниска предавка, за да изкачат поредния хълм. Пазачите се умълчаха.

Широко отворил очи Джон следеше играта на сенките по брезентовия покрив. Камионът набра скорост по доста равен участък от пътя.

— По шосе Север-25 вече почти няма движение — рече Кон. — Ще стигнем Югъл достатъчно рано. После ще излезем на светло, а, Джили?

— Май дяволът е целунал майка ти — отвърна Джили.

Кон се изсмя.

— А може и да е направил нещо повече, а?

— Сцепено ли ти е копитото, Морис?

— Аз знам как да оцелея в тия времена, Джили. Не забравяй това. Двамата с Кевин знаем как да се оправяме в днешно време.

Джили не отговори.

Въпреки болката и студа Джон се унесе. Висенето над руля на лодката бе твърде изтощително, а после и шока от посрещането. Очите му се затвориха. Той бързо ги отвори и се насили да ги задържи така. Не искаше О'Нийл да се върне.

Разминаха се с някаква кола, чиито фарове за миг осветиха брезента. Видя, че пазачите му бяха затворили очи. Не след дълго, друга кола ги изпревари. Движеше се много бързо. Фаровете й осветиха вътрешността на камиона, после всичко отново потъна в тъмнина. Двигателят на колата виеше от високите обороти.

— От Дъблин са — рече Кон. — Видях флагчето на бронята.

— Караше поне с двеста — каза Джили.

— Ако не и повече — изръмжа Кон. — Бързичко се движат нашите големци.

На три пъти камионът намаляваше скоростта и свиваше с друсане по неравния селски път, преди да се върне отново на асфалтовата настилка. Когато намали за четвърти път, Кон произнесе само една дума:

— Югъл.

— Ще се радвам да товарим и да се омитаме оттук колкото се може по-бързо — рече Джили.

— И да се отървем от тоя багаж — рече Кон и подритна Джон с върха на ботуша си.

Направиха плавен завой и продължиха бавно напред още известно време. После изведнъж камионът се закова със силен тласък.

— Измъкнете го! — провикна се някой отпред.

Кон се прехвърли през задната каната и ботушите му изхрущяха на чакъла.

— Хайде. Давайте го — викна.

Двамата останали пазачи помогнаха на Джон да се изправи.

— Тръгвай, Янки — рече Джил незлобливо. — И гледай да не си потрошиш краката по чакъла.

Джон се сковано се спусна долу. Мускулите му се бяха схванали от студа и бездействието. Кон го хвана за ръката над лакътя и го отведе до предната страна на камиона. След куцукането и препъването по неравния чакъл и останки от асфалт, Джон почувства облекчение, когато спряха до фаровете. Те очертаваха два населени с насекоми

светлинни тунела. От двете страни на пътя се мяркаха гъсти храсти. Някъде от дясно се дочуваше ромоленето на река.

Кон посочи напред, където светлината от фаровете се разсейваше в мрака.

— Ей на там ще вървиш, Янки. Не се връщай обратно. Долу в ниското е Черната река. Дръж я от дясната си страна докато пресечеш моста. Около миля нагоре по пътя ще видиш каменна колиба. Поповете си държат там складче с дрехи за тях си. Може и нещо да стане на скелета, дето го имаш за тяло. И още нещо, Янки. Ако това изобщо те интересува, Кевин О’Донъл от клана Клогън О’Донълс ти пощади глупавия животец. Доколкото го познавам, сигурно не е искал прахосването на един добър куршум да му тежи на съвестта. А що се отнася до мен, с нетърпение очаквам да видя трупа ти да плува надолу по черната река.

Треперещ от студа, Джон заекна:

— Къ... къде о... отивам?

— По дяволите, ако питаш мен! Хайде мърдай.

Препъвайки се по неравната настилка Джон закуцука нагоре по пътя. Чу как камионът обърна и подкара обратно. Светлините му се изгубиха, а малко по-късно и шума от мотора. Остана сам в тъмнината. Едва виждаше пътя, сегиз-тогиз осветяван слабо от крехкия лунен сърп, временно очистен от облаците. Пътят правеше лек завой наляво, после обратно надясно. Покрай него се мяркаха редици от високи дървета с гъсти, надвиснали корони. Чувстваше се безсилен, ядосан и жалък.

Какво ли пък друго очаквах? запита се. *Във всеки случай, не и това.*

Пътят започна леко да се изкачва. Облаците отново се отдръпнаха и той видя, че пътя се е превърнал в тясна пътека сред гъсти храсти от прешип. Малко по-нататък се виждаше моста, а след него пътя се разклоняваше. Лявото отклонение бе блокирано от камара нападали дървета. Оттам се носеше тежката, задушлива смрад на гниеща плът.

Джон внимателно прекоси моста. Когато наближи блокираното отклонение видя гол човешки труп, заклещен между дърветата. Тялото бе подпухнало, а месата капеха. Отмина забързано. Пътят отново започна да се изкачва. От двете му страни сега се виждаха мъртви,

голи дървета, черни на фона на студената лунна светлина. Протягаха се към него като съсухрените пръсти на злокобна вещица и сякаш искаха да го спрат.

И двете му стъпала бяха разранени и кървяха, но той се насили да не обръща внимание на болката. Движеше се колкото може по-бързо и безшумно.

Какво ли бе убило онзи човек долу? Осъзна, че трупът е бил оставен там като предупреждение.

Сякаш бяха сигурни, че няма да оцелея дълго.

Стигна върха на хълма. Мястото бе сравнително равно. Колибата се намираше от дясно на пътя. Тревата около нея бе изгорена. Постройката бе от свързани с хоросан камъни, с малка барака отзад. Точно срещу нея, от другата страна на пътя стърчаха изгорелите руини на някаква къща.

Какво да правя сега?

Реши, че ако нахлуе неканен в колибата, обитателите ѝ можеха да го убият на място. Кон беше споменал нещо за попове.

— Ало, има ли някой? — провикна се Джон.

Отговор не последва.

Тясна каменна пътечка водеше през изгорелите храсти до колибата.

Трябва да си намеря дрехи и обувки.

Той внимателно слезе по пътеката и се изправи пред черната продълговата врата. Вдигна ръка към чукчето, но преди още да го бе докоснал, вратата се отвори със скърцане. Безмълвната фигура вдигна нагоре свещта и се втренчи в Джон.

— Казаха... ъъ... казаха ми, че тук... има дрехи? — успя да изрече той.

Мъжът в расото отстъпи встрани кимна на Джон да влезе. После черната фигура затвори вратата, постави свещта на една полица на стената и се шмугна в ниския отвор, който водеше към бараката в задната част на колибата. След малко се върна с купчина дрехи в ръце. Поемайки, дрехите от благодетеля си, Джон видя празният поглед в очите му.

Дали не е спял?

Не, човекът в расото се движеше твърде уверено, а съвсем точно подаде дрехите в ръцете му. Джон се огледа и видя ниско, дървено

столче точно под полицата със свещта. Остави дрехите върху него и започна да се облича. Вместо бельо имаше наполеонки, бели и меки. Почувства се добре веднага щом навлече с дрехите премръзналото си тяло. Панталоните бяха от черен туид, а тъмно зелената риза — вълнена. Имаше още и жълт, вълнен пуловер.

Докато се обличаше Джон разглеждаше фигурата срещу него.

— Вие свещеник ли сте? — попита го.

Човекът мълчаливо кимна в знак на съгласие.

— Да не би да сте дали обет за мълчание? — попита Джон. Отново кимване.

Джон сведе поглед към изранените си, кървящи нозе. Свещеникът проследи погледа му.

— Имате ли някакви обувки?

Мъжът в расото потъна в ниския отвор, смесвайки се със сенките в бараката. Движи се като призрак, помисли си Джон. Чу се глухо тупване откъм бараката, после скърцащ звук. Свещеникът се появи с чифт износени, груби обувки и чифт зелени, вълнени чорапи. Джон ги прие с благодарност. Седна на столчето и нахлузи чорапите върху изранените си крака. Обувките му бяха малко широчки, но като стегна връзките нещата се оправиха.

През цялото време свещеникът стоеше мълчаливо надвесен над него.

Джон се изправи.

— Дойдох тук от Щатите да помогна с каквото мога — каза той. — Аз съм микробиолог. Има ли някъде изследователски институт, където бих могъл...

Свещеникът му направи знак с ръка да замълчи. Пъхна ръка в гънките на расото си и извади оттам малък бележник с прикрепен на него молив. Написа нещо върху него и го подаде на Джон.

Той го поднесе към светлината на свещта и прочете: „Тръгнете по пътя за Капокин. Има табели. Като стигнете Кахър, питайте там“.

Свещеникът взе бележника от ръцете на Джон, откъсна използваното листче и го поднесе към пламъка на свещта. Остави го да изгори в купичката на свещника. Когато хартията изгоря напълно, отиде до вратата и я отвори. Изведе Джон навън и посочи с ръка нагоре, където пътят потъваше в гъст храсталак и се губеше зад билото на хълма.

— Това е пътят, така ли? — попита Джон.

Свещеникът кимна отново и пхна ръка в гънките на расото си.

Очаквайки появата на бележника, Джон едва в последния момент видя дългото острие на ножа, понесло се право към гърлото му. Рязко отскочи назад, избягвайки на косъм острието. Нападателят му не помръдна. Остана така, протегнал ножа напред.

Без да сваля очи от човека, Джон се запрепъва заднешком по каменната пътека. Излезе на пътя.

През цялото време фигурата в расото не помръдваше, продължаваше да стои така, като мрачна статуя на смъртта.

Стъпил на пътя Джон се втурна през глава към храстите на върха. Превали хълма и се спусна надолу задъхан, като хвърляше тревожни погледи през рамо при всяка възможност. Спря се да поеме дъх едва когато изкачи втория хълм. От тук пътят завиваше на ляво. Седна да отдъхне на един каменен зид и се загледа надолу по пътя. Нямаше и следа от преследване.

Това наистина ли беше свещеник? Може би, някой побъркан поп? Изведнъж му просветна:

Кон е знаел! Той беше сигурен, че ще ме убият!

Тук на върха бе тихо, долавяше само глухия стон на вятъра в храстите. Бе благодарен за топлите дрехи. Нападението при колибата обаче беше доста тревожно. Явно тук нещата не бяха такива, каквито изглеждаха.

Когато се поуспокои, Джон потегли вече по-бавно.

И все пак вече съм тук, помисли си той.

Дрехите по тялото му ухаеха на свежо пране. Чувстваше се удобно, но някак странно в тях. Изведнъж разбра, че се чувства като съвсем нов човек. Не бе останала и частица от старата му личност. Кон беше прав за това. Джон се чувстваше като новороден в Ирландия.

Това бе най-сигурното скривалище в света. Тук Джон Роу О'Нийл можеше спокойно да наблюдава опустошителното действие на отъмщението си тихомълком, без никой да го усети.

О'Нийл в него не отговори и Джон му беше благодарен за това.

Зората го завари в друга речна долина. Спря пред някаква ръждясала порта, която някога е била боядисана в бяло. Тухлените колони от двете ѝ страни бяха порутени, с опадал хоросан. Отвъд портата започваше буренясала алея, която се губеше в горичка от

борове и клен. По краищата ѝ избуяваха коприва и слез. Вляво от пътеката Джон съзря няколко каменни плочи, едва показващи се над тревата. Разбра, че се намира пред гробище. Чувстваше се изтощен и гладен, гърлото му бе пресъхнало от жажда.

Капокин? зачуди се той. Разумно ли беше да отиде там, където му бе казал човекът в расото?

Кого ли пък и бих се претрашил да попитам?

Всеки, който срещнеше тук, можеше да се окаже опасен. Това бе урокът, който научи от ножа на мнимия свещеник. А може би такова бе и намерението? Да му послужи за урок?

Реката покрай пътя сякаш го зовеше. Хладните ѝ води щяха да утолят жаждата му.

Първо ще пийна малко, помисли си той. После ще реша какво да правя.

*Няма по-силно желание от това да превърнем
собствените си интереси във вътрешно убеждение.*

Шон О'Кейси

Джоузеф Херити стоеше изправен пред дългата маса с отпуснати от страни ръце, насочил поглед към тримата мъже, които седяха от другата страна на масата. Едва се зазоряваше и чертите на мъжете трудно се различаваха на слабото осветление. Кевин О'Донъл, седящия в средата точно срещу Херити, имаше репутацията на празнодумец, което вече бе потвърдил и тук.

Внимателно заслушан, Херити се мъчеше да разбере какво точно му се бе сторило нередно още с влизането в стаята. Да, това място бе пропито от страх. Херити винаги наддушваше страха така както хищникът надушва димящата, топла кръв. Кой се страхуваше тук и защо? Дали и тримата не бяха уплашени? Изглеждаха доста неспокойни.

Освен масата и трите стола в стаята нямаше нищо друго. Не бе и голяма, само около четири метра дълга и три широка. От дясно на Херити, единственият висок и тесен прозорец бе широко отворен и в рамката му облаците розовееха, отразявайки едва напъпилото зад далечния хоризонт слънце. Светлината идваше от две стенни лампи зад гърба на седналите мъже. Хвърляше жълтеникав оттенък върху бежовите стени.

— Ние ви пазихме точно за такива извънредни ситуации като сегашната — каза О'Донъл. — Трябва да оцените този жест, Джоузеф. Той е едно признание за талантите ви, с които тук присъстващите са добре запознати.

О'Донъл погледна вляво и вдясно към спътниците си и Херити отново долови страхът в стаята. Кой се страхуваше? От какво? Внимателно се взря в двамата съседи на О'Донъл.

Вляво седеше Алекс Коулмън. Едва ли много, от колегите му журналисти от предчумния Дъблин биха го познали в момента. След смъртта на жена му и децата му от ръцете на разбесняла се испанска тълпа, той се бе превърнал в кълбо от омраза. Ръцете му често

трепереха от ярост или от прекомерните количества алкохол, към който се бе пристрастил с такава всеотдайност, с каквато се завръща в лоното на църквата подгонения от бичовете на собствените си прегрешения, разкалял се грешник. Фините черти на смуглото му, като на корабокрушенец от Великата Армада лице, бяха придобили остро, дебнещо излъчване, като на хищен звяр, стаен в очакване на плячката си. Най-драстичната промяна във външността му бе остриганата глава. Някога гъстата му, черна коса с буен перчем сега бе не по-дълга от стърнище.

Коулмън просто излъчва ярост и може би още нещо, помисли си Херити, докато насочваше вниманието си вдясно от О'Донъл. Сега Херити вече се съсредоточи, защото това бе най-важният човек в триото — Финтън Крейг Дохъни. Никой от тримата обаче не би признал това, Коулмън — защото не му пукаше, О'Донъл — от чиста гордост, а самия Дохъни — защото не бе човек, който ще изправи глава над глутницата.

Херити си бе поставил за цел да научи нещо повече за Дохъни още когато последния го избраха за секретар на изследователската програма за борба с епидемията към новото Правителство на Целокупна Ирландия. Дохъни произхождаше от стар Атлоунски род, който бе дал на света много свещеници и калугерки, но нито един доктор преди „Фин да се появи“. В момента приличаше на голобрад веселяк; Дядо Коледа в цивилни дрехи. Лицето му бе овално и добродушно, обрамчено от светлоруси къдрици. Раздалечените, детински сини очи на това лице гледаха на заобикалящия го свят така, сякаш го намираха за интересен и забавен.

Херити веднага реши, че това е маска. Дохъни имаше пълни устни, вечно присвити в тъглчетата сякаш в усмивка. По късия му, тънък нос с широки ноздри, от които сякаш всеки момент щяха да изригнат пламъци, цели две поколения студенти по медицина в Дъблинския Колеж се бяха научили да отгатват настроенията му, за да оцелеят. Макар и да приличаше на безобиден веселяк на пръв поглед, Фин Дохъни бе пословичен с безмилостното си отношение към „лентяите“ и дори и най-лекото потрепване на ноздрите му бе безпогрешен знак за гнева, който се всеки момент щеше да се излее върху провинилия се.

Херити изведнъж разбра, че страхът идва от Дохъни. А също и от О'Донъл. От какво толкова се страхуваха?

Тримата съставляваха Регионалния Комитет за Югоизточното Крайбрежие, създаден специално за случая екип, който си бе спечелил признание като бе дал ясно да се разбере, че държи в ръцете си властта и знае как да я използва. Кевин О'Донъл си бе присвоил председателството още при създаването на организацията по простата причина, че „държеше оръжията“, което всъщност си бе и самата истина, защото след сформирането на новото правителство военната сила бе разделена между „Бреговаците“ и редовната армия. Херити знаеше, че това напълно устройва Дохъни. Това му даваше възможност да остане в сянка и да „дърпа конците“.

На Алекс Коулмън изобщо не му пукаше кой ръководи комитета, стига организацията да предприема правилните действия, които в крайна сметка да доведат до унищожението на тези, които бяха погубили семейството му. Някои дори смятаха, че Коулмън може да се опита да избяга от Ирландия и „да зарази и последното мръсно копеле живеещо в Испания“.

Херити ясно усещаше, че и тримата са уплашени. Но дали се страхуваха от едно и също нещо?

Потърсил с поглед съгласие на казаното от себе си и приемайки мълчанието на двамата си помощници за такова, Кевин О'Донъл дари Херити с хищническата си усмивка. Цялото му лице излъчваше садистично удоволствие.

Херити веднага позна това изражение. И друг път го бе изпитвал на гърба си. Откакто взриви бомбата на ъгъла на „Графтън“, Херити водеше живота на преследван дивеч. Всички, които знаеха за участието му в атентата го обвиняваха, че „навлече да главите ни Божия гняв“. От началото на чумната епидемия той живееше в постоянен страх, че ролята му може да стане обществено достояние.

На всички, които се доверяваше и, които си правеха труда да го изслушат, Херити се жалваше. „Откъде можех да знам?“, повтаряше той. О'Донъл, който бе регионален командир на неговия отряд, отказваше да приеме това извинение. Набелязвайки го като основна жертва, О'Донъл бе използвал всяка възможност, за да го тормози. Херити подозираше, че сега го очаква нещо много по-лошо от всички предишни наказания. Опита се да се отдръпне, да се затвори в себе си,

да съхрани силите си дори и за най-нищожната отдала му се възможност да се измъкне. Така изглеждаше по-стегнат и някак по-уверен в себе си. Бе един от хората, които мнозина наричат „добре скроени“, сякаш сам Господ Бог най-прилежно бе седнал с ножица и игла в ръка и усърдно бе рязал и кроил, докато не завърши напълно творението си — Херити.

Тоя Херити! — помисли си Кевин О’Донъл, погрешно тълкувайки позата му — *Държи се така сякаш навсякъде си е у дома!*

— Това не ти е Коледна литургия! — изръмжа Кевин и огледа презрително Херити отгоре до долу и обратно.

— Все някой ще успее да се промъкне — промърмори Алекс Коулмън, сякаш досега бе водил някакъв вътрешен диалог със самия себе си и бе решил, че точно тази част от него може да бъде направена обществено достояние.

Кевин О’Донъл се втренчи в Коулмън.

— Какво казваш, Алекс?

— Ако поне един успее да се промъкне — отвърна Коулмън — той може да разнесе заразата! Да им покаже на ония копелета истинското лице на Бялата Смърт! — Изплю се на пода и се огледа наоколо с надеждата да мерне някъде бутилка, която да утоли внезапната му жажда.

— Ааа, да, прав си — внимателно рече Кевин, като в същото време си мислеше, че Коулмън наистина откача на моменти. После отново се обърна към Херити. — Все още мисля за миналите ти грешки, Джоузеф — добави с нисък, тъжен глас. — Ще трябва да ги компенсираш по някакъв начин. Ще трябва да ги забравим, все едно не са били.

— Ние нямаме минало — каза Коулмън. — Никой от нас няма минало.

— Алекс говори самата истина — побърза да се намеси О’Донъл. — Миналото не съществува. Тук сме само ние четиримата. Четирима истински ирландци.

Фин Дохъни се прокашля.

— Само Бог знае докъде ли е стигнал онзи вече, Кевин.

Херити застана нащрек. Аха! Ето от какво се страхуваха!

Имаше нещо общо с всички материали за Джон Роу О’Нийл, които го бяха накарали да зазубри преди тази среща. Имаше връзка с

описанието, изпратено им от Америка, с историята на човека, както и с доклада на Фин Садъл за някой си Джон Гарич О'Донъл.

— Проучи ли всички материали, които ти дадохме, Джоузеф? — попита Кевин.

Даа, точно това е! — помисли си Херити. — *Тук има нещо, което направо ги побърква от страх.*

Кимна в знак на съгласие.

— Тоя Янки, дето се нарича О'Донъл вече изкара доста време в страната ни, откакто го пропуснахме в Кинсейл — рече Кевин. — Докато не се убедим, че именно той е човекът, който търсим, нищо лошо не трябва да му се случва.

Дохъни рязко се наклони напред.

— Нали прочете описанието му? — Гласът му бе равен, но ноздрите му потръпваха. — Твърде много общи неща има между него и това, което американците ни изпратиха като описание на О'Нийл.

— Срамота е да не споменеш описанието му пред Фин Садъл — вметна О'Донъл жлъчно.

— Бяхме ти казали да си отваряш очите на четири за всеки новопоявил се, който се представя за молекулярен биолог — рече Дохъни с рязък и остър тон, който всеки от студентите му би разпознал.

— Ние си мислехме, че Янкито просто е дошъл да се изфука — каза Дохъни. — Пък той бил дошъл в Ирландия да помага!

— И къде е той сега? — настоя Коулмън.

— Скита из хълмовете над Югъл — отвърна Кевин. — Смятам, че след като е един О'Донъл, поне той се представи за такъв, наистина има шансове да оцелее. Няма да ни е трудно да го открием.

— Но дали е жив все още? — попита Коулмън.

— Вероятно Джоузеф би могъл да разбере това.

— Но нали каза, че е бил видян — настоя Дохъни.

Внезапно завладян от общия страх, Херити попита:

— Ама вие наистина ли смятате, че той е...

— Не е твоя работа какво смятаме ние! — отрязва го О'Донъл. — Тук си да изпълняваш заповеди!

— Както правех и преди — натърти на последната дума Херити.

— Не без известни своеволия! — контрира го Кевин, твърдо решен да покаже, че няма никакво намерение да споделя каквато и да е

вина за фиаското на „Графтън“.

— Но вие намекувате, че този янки е Безумецът — настоя Херити.

— Да, и сега най-спокойно си се разхожда наоколо, където всеки момент може да бъде убит — добави Дохъни.

— Аз нямам вина за това — възпротиви се Херити. Сега вече ясно го видя: Страхът!... Даа, истинският ужас. Безумецът тук в Ирландия! Какво търсеше тук? Дали не бе докарал някоя още по-ужасна зараза, за да унищожи оцелелите? Не, Джоузеф Херити не бе толкова тъп, че да трябва да му обясняват очевидното! Ако онзи янки наистина е Безумецът, да пукне, ако не ги чакаха още по-гадни дни.

— Не съм го пускал да мине ей тъй, като шибан турист — рече Херити.

— Дръж си езика зад зъбите! — излая Кевин О’Донъл. — Ти си само редови войник! — Устните му се разтегнаха във вълча усмивка.

Лицето на Херити се наля с кръв, отвърна очи от усмивката на О’Донъл и се загледа навън през прозореца към облачното небе. Денят вече бе настъпил. Канеше се да завали. *Това мръсно копеле Кевин! Всички от клана О’Донъл са гадни копелета!*

Ниският, успокояващ глас на Дохъни наруши напрегнатата тишина.

— Джоузеф, искаме от теб да отидеш там и да го намериш. Трябва да внимаваш нищо да не му се случи. И в никакъв случай да не разбере за подозренията ни. Само го наблюдавай и ни докладвай. Трябва да разберем дали той наистина е О’Нийл.

— И как да разбере това? — впи поглед Херити в очите на Дохъни. В тях танцуваха опасни пламъчета.

— Накарай го да се издаде по някакъв начин.

— Не можем просто да го хванем и да го подложим на разпит, за съжаление — рече Коулмън. Потръпна и извърна поглед. Зачуди се дали ще възразят, ако излезе да си потърси нещо за пиене.

— Един Бог знае какви ли още гадости ни е донесъл — промърмори Дохъни.

— Не носеше нищо — намеси се Кевин. — Оставихме го чисто гол.

— И сте изхвърлили книгата му! — рязко отвърна Дохъни и ноздрите му потрепнаха.

— Нима трябва да пазим всички боклуци, дето ги носят пътниците от корабите-ковчези? — ядно попита Кевин.

— Да, ама съм сигурен, че сте запазили храната и сте си поделили парите му — отрязва го Дохъни. — Истински късмет е, че не ни докарахте някоя друга зараза.

— Обзалагам се, че е просто още един обикновен гаден янки — рече О'Донъл, но в гласа му се прокраднаха нотки на оправдание.

— Ще ти се! — Дохъни ядно махна с ръка, сякаш да прочисти задимения въздух. — Ако това е О'Нийл, значи вече е запалил фитила. Типично в негов стил е да се застрахова от евентуално посегателство като нагласи някой гаден номер. Не бих се учудил, ако бомбата гръмне и при най-лекия ни опит да го спипаме. Е, тогава вече всички ще загазим яко.

— Имай това предвид, Джоузеф — каза Кевин. — Той е извънредно опасен човек. Пращаме те да укротиш кобра.

Дохъни поклати глава.

— Не само това. Ако той наистина е О'Нийл, значи едновременно с това, че е опасен, той е и най-ценният човек в света, дори и само заради това, което е в главата му.

— Ами ако все пак той не е Безумецът? — попита Херити. Кевин О'Донъл присви рамене.

— Ами тогава просто ще си изкараш една чудничка ваканция из зелените поля на своя роден край. Безгрижно ще си чуруликате край лагерния огън по залез-слънце. Трябва на всяка цена да се сприятелиш с него. Набий си това в главата!

— И колко трябва да продължи тази моя ваканция?

— Цялата зима, ако е необходимо — отвърна Кевин. — Не забравяй, че решението е взето на най-отговорно място. Никакво прибързване! Никакво насилване на нещата!

— Възможно е американците да ни изпратят пръстови или зъбнопротезни отпечатьци на О'Нийл — намеси се и Дохъни, — но ти трябва да останеш там с него и да не даваш и косъм да падне от главата му, докато не получим абсолютно потвърждение на самоличността му.

— Значи, докато не разберем дали наистина е той, не смеем нито да го изгубим, нито да го заловим — констатира Херити. — Но дали е

разумно да кажем на янките, че О'Нийл е тук при нас? Не знаем как биха реагирали, ако разберат това.

— Ние смятаме, че те се страхуват от О'Нийл повече от нас самите — рече Дохъни.

— Пък и той може да е заложил някой гаден капан там в родината си. Примерно ако нещо се случи с него и... щрак! Нова още по-гадна чума се развихря и праща всички по дяволите. Тоя път не само жените, но и мъжете.

Алекс Коулмън се втрени в Херити.

— И повече никакви грешки! Ясно ли е?

— Ще се лепнеш за него като пиявица — каза му О'Донъл.

— Няма да пропуснеш нито една негова думичка, нито един жест. Даже и в кенефа ще ходиш с него! После всичко ще докладваш на нас.

— Нагласили сме всичко така, че уж случайно ще се срещнете по пътя — каза Дохъни. — Ще ни пращаш писмени рапорти. Вече сме уредили мрежа от куриери.

Херити се намръщи. Тук явно нямаше никакви тайни. Всички присъстващи знаеха, че именно той е заложил оная бомба на „Графън стрийт“.

— Значи ми възлагате тая мръсна работа, заради оная бомба — каза той.

— Ти си тоя, дето гръмна жената и децата на О'Нийл — рече Кевин. — Сега ти ще отидеш там, за да се увериш, че това е човекът, който ни трябва. Има нещо романтично в това. Ти самият имаш добър мотив да го сториш.

— Казаха ми, че добре познаваш района над Югъл — рече Дохъни.

— Това е доста опасен край — отвърна Херити. — В докладите прочетох, че оня лудият свещеник за малко не го е заклал.

Кевин О'Донъл се ухили.

— Две от моите момчета са лагерували същата вечер в руините от другата страна на пътя. Чу ли са янкито да крещи. Сторило им се доста забавно.

— Изпотявам се само като си помисля какво е можело да стане — рече Дохъни.

— В крайна сметка той може и да не е Безумецът — каза Кевин.
— Има и други подозрителни обекти, дето се мотаят наоколо. Дори в момента англичаните следят двама такива. Ония езичници в Либия си траят, но това едва ли е най-подходящото място за нашия човек. С тоя Джон Гарич О'Донъл можем да уцелим десетката.

Алекс Коулмън тревожно се загледа в Херити.

— И внимавай с него, Херити! Ако О'Нийл пукне и света отвън научи за това, просто ще ни пуснат атомната бомбичка и ще ни стерилизират. — Устните му нервно потръпнаха.

Херити изведнъж почувства как устата му пресъхна.

— Опитаме се да предвидим всякакви вариант, Джоузеф — намеси се Кевин. — Появи се и предположение, че определени сили извън страната може и вече да са намерили лекарството против тая дяволска чума, но да го пазят в тайна. Така че ако научат местонахождението на О'Нийл просто ни бухват с атомната бомба и наведнъж се отърват от всички неприятности, както бе така любезен да ни припомни Алекс.

Херити само примигваше, изгубил ума и дума от чутото.

— Подозираме ли някого определено? — най-последно възвърна говорните си способности Херити. — Нима американците или руснаците са способни на такова нещо?

Дохъни поклати глава.

— Нима за мравката е от значение чия е обувката, която я смачква?

Когато затвореха и всички туристи си тръгнаха, ние отивахме и се изпикавахме върху мраморния постамент. После изпитвахме някакво особено удоволствие и чувство на превъзходство като гледахме на другия ден как туристите целуват камъка там, където собствената ни красива, жълтеникава пикня се бе разливала.

Стивън Браудър

Беше като праисторическа картина, гладкото неподвижно езеро, чиито води чернееха под надвисналата на метър над повърхността утринна мъгла. Далеч отзад, само покритият с буйна зеленина планински хълм изплуваше над призрачната пелена, едва-едва докоснат от първите златисти лъчи на слънцето.

Джон се спотайваше в горичката от шотландски борове близо до западния бряг и се заслушваше. Някъде из дебрите на мъглата се дочуваше плавен, ритмичен, почти зловещ плясък. Треперейки от студ, той разтърка длани, за да ги сгрее. От шест седмици не бе виждал друго човешко същество, макар че постоянно му се струваше, че го наблюдават иззад всяка сянка, привиждаха му се фигури в далечината и можеше да се закълне, че всяка вечер някой дебне наблизо, за да го убие.

Какъв беше този плясък?

От три седмици той се криеше в една малка каменна вила, чудейки се какво да предприеме, докато най-накрая запасите от храна в убежището му се изчерпаха. Къщичката се гушеше в една падина западно от езерото и поне досега наоколо не се бе мяркала жива душа. На вратата бе оставена бележка:

Този дом, който някога бе изпълнен с живот и преливаше от любов сега е изоставен. В килера има храна, завивките са на леглото, чаршафите — в скрина, а посудата — в кухнята. Оставям мястото чисто и подредено. Моля ви да сторите същото. Някога, може би тук отново ще цари любов и щастие.

Подпис нямаше.

Джон откри вилата в края на една тревясала алея. Сламеният ѝ покрив се гушеше, скрит сред високите борове. Отначало безкрайно се изненада, когато видя непокътнатата, китна виличка. Досега пътят му бе осеян само с пепелища и руини. Сламените снопове на покрива бяха пренареждани скоро и цялата къщичка излъчваше спокойствие и радваше окоето, закътана сред папратите и бурените, в които тук-там се мяркаха красиви розови цветчета. Покрай алеята растяха къпини, а дивата лоза бе натежала от узрелите гроздове. Гонен от глада и жаждата той лакомо се бе нахвърлил върху къпините, докато устните и дланите му не почерняха от сока им.

После се приближи до вратата и спря пред закачената бележка. Прочете я няколко пъти. Стори му се, че нещо в нея не е наред, но не можа да разбере какво точно. Усети как вътре в него скрития О'Нийл се размърда неспокойно и изведнъж го обзе гняв. Завладя го силното желание да изтръгне бележката и да я запокити нанякъде. Дори посегна към нея, но ръката му рязко спря и вместо в бележката пръстите му се вкопчиха в дръжката на вратата. Бравата изщрака и вратата се отвори със скърцане.

Вътре дъхът на мухъл се смесваше с аромата на тютюн и на загаснало огнище, както и с различните миризми на стари гозби. Озова се в малка всекидневна с кръгъл китеник върху плочестия под. Пред малката камина имаше два люлеещи се стола с метнати върху им плетени афганистански рогозки. Отстрани до камината имаше наредени торфени тухли ѝ чинийка с кибритени клечки. На пода до единия от столовете имаше кошничка за плетене, в която се виждаше недовършено плетиво от зелена прежда. От него стърчаха две дълги червени куки, като жалони, маркиращи мястото, където незнайният плетач щеше да се завърне.

Джон затвори вратата. Дали имаше някой тук? Ако имаше, трябваше вече да се е показал, за да види какво е причинило скърцането на вратата.

Заобиколи столовете, мина през едно тясно коридорче и се озова в малка кухничка с миниатюрна мивка и потъмнял от влагата плот. Беше като в къщичка за кукли: чистите чинийки бяха прилежно наредени върху плота до мивката. Отнякъде се дочу бръмченето на муха. Зад откρηнатата вратичка на шкафа се виждаха стройни

редички от консерви. Миризмата на мухъл идваше от дървената кутия за хляб.

В къщичката бе доста влажно. Можеше ли да рискува и да запали огън? Нямаше ли някой да дойде насам, привлечен от пушека?

В спалнята на другия край на всекидневната имаше само едно легло. Бе застлано и завивките прилежно отметнати назад, сякаш подканяха пътника да легне и да заспи. Чаршафите бяха студени и влажни на пипане. Издърпа одеялата и ги просна върху един от люлеещите се столове. Реши да рискува и запали огъня в камината. Мястото сякаш бе наредено, за да угоди на заблудилия се странник. В края на краищата Ирландия съвсем не беше това, което той бе очаквал.

Какво всъщност очаквах?

Знаеше, че и за в бъдеще често ще си задава този въпрос и се съмняваше дали някога щеше да си отговори. Това не бе нещо, което бе обмислял предварително.

Когато три седмици по-късно напусна къщата, той я остави така чиста и подредена, както я бе заварил. Взе последните четири консерви с риба и затвори след себе си вратата с непокътнатата бележка.

При езерото, плясъкът бе станал по-силен.

Втренчи се в посоката, от която се чуваше шума. Нещо тъмно се движеше сред мъглата.

Изведнъж из дебрите ѝ изплува продълговата лодка, самотен гребец превиваше гръб над двете весла. Лодката се плъзгаше по гладката повърхност на езерото, веслата тихо поскърцваха и се забиваха във водата с ритмичен плясък. Изпод носа на лодката се образуваха кръгове от вълнички и се разнасяха настрани. Тя се носеше право към обраслия с тръстика бряг под горичката от шотландски борове, в която се бе скрил Джон.

Той стоеше като омагьосан от сцената, която се разкриваше пред очите му. Тънката черна снага на лодката пореше живата повърхност на езерото, сякаш отваряше рана в плътта му.

Вече можеше да различи три силуета на борда — единия на носа, другия на кърмата. Гребецът бе целият в черно. Дори шапката му беше черна.

Джон се подвоуми дали да не напусне скривалището си и да побегне. Каква ли опасност криеше лодката? Внимателно изучи фигурата на гребца. Дланите му върху веслата се открояваха с

мъртвешка бледност на фона на черните му дрехи. Движението на раменете прикова вниманието му: мъжът очевидно бе добре сложен и имаше широк, мускулест гръб.

Когато лодката се приближи още повече, Джон осъзна, че синкавия силует на кърмата, както и зеленикавият на носа са всъщност човешки фигури. Два мършави крака в сиви панталони стърчаха изпод синьото яке, а една ръка придържаше качулката над главата, за да я предпази от студената мъгла. Изведнъж изпод качулката изникна бледата русокоса главица на един малчуган. Светлите, кафеникави очи се втренчиха право в прикрития зад едно дърво Джон.

Дали да бягам? — зачуди се той. Не знаеше какво, но нещо го караше да не помръдва от мястото си. Малчугана на кърмата очевидно го бе видял, но не пророни нито дума.

Лодката се вряза в тръстиките до брега. Зелената фигура на носа се размърда и се изправи. Мъжът бе гологлав, с дълга руса коса, слабо продълговато лице с пронизващи кафяви очи, чип нос и остра брадичка. Тежкият му поглед се впи в Джон с такава сила, сякаш го разтърси токов удар. Без да сваля очи от Джон, мъжът извади от джоба си зелено кепе и го наложи на главата си. После вдигна от лодката износена зелена раница и я метна през рамо.

Гребецът се изправи, извади едното гребло от ключа и, използвайки го като прът, започна да изтласква лодката към брега през тръстиките. Мъжът на носа каза нещо през рамо на гребца, но шумоленето на тръстиките заглуши думите му. Дъното на лодката се заби в тинята и тя спря на около метър-два от тревистата ивица, която разделяше тръстиката от боровата горичка. Човекът на носа махна с ръка и момчето от кърмата прекрачи през борда, нагази в тинята и извлече лодката до тревистия, песъчлив бряг.

Едва сега гребецът се обърна. Джон се втренчи в сухото, мъртвешки бледо лице. Черни кичури коса, посребрени по слепоочията, се спускаха изпод черната филцова шапка. Очите бяха яркосини. Дългият гърбав нос висеше над тънки, едва забележими устни. Острата му брадичка бе щръкнала напред като копие над твърдата, колосана яка.

Свещеник! помисли си Джон и веднага си спомни за човека с ножа в колибата, от която се бе снабдил с дрехи.

Свещеникът се втренчи в Джон и запита:

— Кой си ти, странниче?

Гласът му бе напълно нормален, но също толкова нормален му се бе сторил отначало и монахът от колибата.

— Казвам се Джон О'Донъл — отвърна Джон.

Мъжът на носа на лодката кимна, сякаш това съдържаше някаква особено ценна информация. Свещеникът присви устни.

— Говориш като янки.

Джон остави това да премине покрай ушите му.

Момчето прегази тинята, стигна до носа на лодката и направи безплоден опит да я дръпне към себе си.

— Остави, момче — рече свещеника.

— Кои сте вие? — попита Джон.

Свещеникът погледна към спътника си в лодката.

— Това е Джоузеф Херити, скитник като мен. А туй момче тука... не знам дали изобщо има име. Той не говори. Хората, които го повериха на грижите ми казаха, че е дал обет да пази мълчание, докато отново, не се събере с майка си.

Свещеникът отново се вгледа, в Джон.

— А що се отнася до мен, аз съм отец Майкъл Фланъри от братството на Отците в Мейнут.

— Свали си шапката, отче Майкъл — намеси се Херити — и му покажи доказателството.

— Замълчи — отвърна му отец Фланъри. Гласът му прозвуча уплашено.

— Направи го! — заповяда му Херити.

Свещеникът бавно свали шапката си, разкривайки още незарасналия белег от жигосания върху челото му кръг с кръст в него.

— Някои обвиняват Църквата за неприятностите, които ни сполетяха — каза Херити. — Жигосват малкото монаси, които оставят живи. Кръг с кръст в него за католиците и само кръст за протестантите. За да могат да ги различават, нали разбираш?

— Живеем в дивашки времена — рече отец Фланъри. — Но нашият Спасител е изстрадал много повече. — Сложи шапката си обратно на главата, вдигна обемиста, синя раница от дъното на лодката и прекрачи отвън в тръстиките. Улови момчето за ръка, прегази през блатистата ивица и излезе на твърда земя само на няколко крачки от Джон.

Без да се обръща подвикна през рамо:

— Идвате ли с нас, господин Херити?

— Защо пък не? — изръмжа последният. — Такава готина компания. — Прекрачи, нагази сред тръстиките и прецапа тинята. Излезе на брега, подмина свещеника и момчето и спря точно пред Джон. Разгледа го от главата до петите. Най-накрая впи очи в неговите и запита:

— И какво търси тук един янки?

— Дойдох да помогна — отвърна Джон.

— Значи имаш лекарство против чумата?

— Не, но съм молекулярен биолог. Навярно има някакъв център за научни изследвания тук в Ирландия, където бих могъл помогна с познанията си.

— Туй трябва да е лабораторията в Килалой — рече Херити.

— Далеч ли е от тук? — попита Джон.

— Доста далечко е — отвърна Херити.

Отец Фланъри пристъпи напред и се изравни с него.

— Стига, господин Херити! Тоя добър човек сам се е обрекъл на изгнание, като е дошъл тук и то единствено с благородната цел да ни помогне. Не можете ли да оцените саможертвата му по достоен начин?

— Ха, саможертва! — изкиска се Херити.

Джон намери кикота му за твърде неприятен. Този Херити имаше излъчването и държанието на потаен и доста опасен човек.

Свещеникът се извърна. Вдигна кокалестата си десница и със събрани пръсти, по стар ирландски обичай, посочи на север.

— Лабораторията е в тази посока, господин О'Донъл. Доста път има до там, наистина.

— Защо не поскитаме малко с него, за да му покажем гостоприемството си и това, че оценяваме саможертвата му? — попита Херити. — Пък и той се нуждае от помощта ни, иначе със сигурност ще се заблуди — тъжно поклати глава той. — Ще трябва да се уверим дали не е омагьосан от някоя фея.

Отец Фланъри проследи с поглед пътя, който се виеше покрай езерото отвъд дърветата.

— По-висши сили от нас ни водят — изрече Херити с престомена тържественост. — Вие самият го казахте, отче Майкъл, снощи, когато стигнахме до туй бласто. — Извърна очи към лодката. —

А може би това е едно омагьосано от феите блато, поставено на пътя ни само за да ни помогне да стигнем до тоя янки.

Джон сякаш чу древната ирландска реч от устата на Херити, но имаше и нещо друго в гласа му, някаква едва доловима злобна нотка.

— Не си правете труда — каза Джон. — Сам ще намеря пътя.

— Хм, опасно е за сам човек из тоя пущинак — рече Херити. — Четиримата заедно ще сме по-сигурни. Какво ще кажеш, отче Майкъл? Като едни добри християни не бива ли да изпроводим тоя янки по живо по здраво до лабораторията?

— Той трябва да знае, че пътят няма да е лек — рече отец Майкъл. — Може да ни отнеме месеци. През цялото време пеша.

— Ама разбира се, отче, този дето е сътворил времето се е погрижил да ни отпусне доста от него. Заедно ще сме страхотна компания, ще скитаме из родните поля, ще видим тъжните гледки на бедната ни, изстрадала Ирландия. Ауу, пък и тоя янки се нуждае от добри приятели за водачи.

Джон долови някакъв недоизказан спор между двамата. В ироничния тон на Херити имаше някаква злостна, отмъстителна нотка. Момчето стоеше до тях навело глава и очевидно изобщо не се интересувахе от разговора.

Когато отчето не отговори, Херити троснато продължи:

— Е, добре, тъй да е. Аз сам ще заведа янкито, щом добрият свещеник не ще да изпълни християнския си дълг.

Обърна се наляво към пътеката между дърветата, която водеше нагоре към тесния път покрай езерото.

— Хайде да вървим, янки.

— Казвам се О'Донъл. Джон Гарич О'Донъл.

С, пресилена вежливост Херити отвърна:

— Ооо, виж сега, не исках да те засегна, господин О'Донъл. Пък и О'Донъл е много готино име. Познавам мнозина от клана О'Донъл, някои от тях дотам, че никога не биха ми резнали гръцмуля по нощите. Хайде не се коси, ний тъй сме свикнали тук да викаме на американците. Янки, нали разбираш.

— Свършихте ли вече, господин Херити? — попита го отец Майкъл.

— Ама аз само обяснявам на господин О'Донъл как стоят нещата. Съвсем не искаме да го засегнем, нали тъй? — обърна се той към Джон. — Тука имаме и други янки, поне тъй чух. Имам и франсета, и канадци, също и някой друг ингилизин, та даже и една мексиканска банда. Просто се оказаха тука, когато падна блокадата и бойните кораби завардиха острова. Не съм си мислил, обаче, че някой ще се окаже толкова глупав, та да довтаса тук след това. Ти как мина през блокадата от кораби, господин О'Донъл?

— Какво друго можеха да ми сторят, освен да ме убият? — сви рамене Джон.

— Че да не е малко? — отвърна Херити. — Поел си голям риск.

— В Америка има хора, които искат да помогнат — каза Джон. Тоя Херити му се струваше все по-странен. Какво всъщност се опитваше да направи? Имаше доста недоизказани, неща тук.

— Да помогнат, значи — повтори Херити. — Да съживят всичките девойчета дето си отидоха млади и зелени. А стига бе!

— Само да можехме — прошепна Джон. — Щяхме да съживим и всички жени и деца избити от бомбите на терористите.

Само за миг лицето на Херити се изкриви от яростна гримаса, после отново се овладя. Когато отново заговори, гласът му бе напълно спокоен.

— И какво ли пък знаеш ти за бомбаджиите, господин О'Донъл?

— Това, което съм чел по вестниците — излъга Джон.

— Ха, вестниците! — изпръхтя Херити. — Не е същото, като да присъстваш, когато гръмне истинска бомба.

— Тъй няма скоро да заведем господин О'Донъл до лабораторията — намеси се отец Майкъл. — Ще тръгваме ли вече?

— Ние?! — възкликна Херити. — Доброто отче идва с нас! О, колко прекрасно ще бъде, господин О'Донъл, да крачим напред под сигурното крило на Божията милост!

Без да отговори, отец Майкъл заобиколи Джон и се отправи по пътеката нагоре към пътя. Момчето, притиснало синьото яке към гърдите си, се забърза да го настигне и влезе в крачка с него.

— Хайде идвайте, господин О'Донъл — подвикна отец Майкъл без да се обърне.

Джон обърна гръб на Херити и тръгна след тях. Чу как Херити го последва, вървейки плътно след него, по-близо отколкото би му било

приятно. Джон обаче бе абсолютно уверен, че свещеникът щеше да го отведе до лабораторията. Щяха да го заведат право в сърцето на ирландските усилия да се пребори чумата!

От своя страна, Херити се чувстваше страшно недоволен от разговора си с този *О'Донъл*. Човекът можеше да се окаже само това, за което се представя. Тогава какво? Един плешив смотаняк, който изобщо не отговаряше на описанието *О'Нийл*.

Херити изпсува тихичко под носа си.

Тази задача го дразнеше, а най-лошото от всичко бе, че Кевин много добре знаеше това и нарочно го бе натоварил с нея. А и как само му натресоха отчето в последната минута! Той пък се заинати и не щя да остави хлапето! Безполезен малък дрипльо! Всичко, свързано с тая мисия, беше отвратително. Е, нищо, колкото по-бързо свърши, толкова по-добре.

Херити се залепи плътно зад *О'Донъл* и впи поглед в гърба му.

Ето го моят Лукчо, помисли си той, разбира се, ако наистина е О'Нийл.

Херити реши да подходи към мисията си с повече чувство за хумор. Мислено си представи как смъква пластове, зад които се прикриваше *О'Донъл*, как маха една по една сухите люспи от лука, за да се добере до сочната, предизвикваща сълзи сърцевина на зеленчука.

Отец Майкъл стигна до пътя и помогна на момчето да прескочи каменния зид. Спряха се да изчакат двамата мъже.

Тоя Херити не е хубав човек, помисли си отчето. Все го избива на богохулство. Все гледа да уязви тия около него. Имаше нещо порочно у него, което се наслаждава на чуждата болка. Янкито нямаше да бъде в безопасност сам с него. Ония в Дъблин мъдро бяха решили тъй да наредят нещата.

О'Донъл стигна до пътя, задъхан от изкачването. Веднага след него и Херити стигна до зида, спря се и се загледа назад.

Ах, тоя Херити! — помисли си отчето. Все си пази гърба! Все назад гледа. Колко ли лошотии е оставил след себе си?

Отец Майкъл се извърна наляво и срещна втренчения, изпитателен поглед на *О'Донъл*. Дали той наистина е Безумецът? Във всеки случай, наистина имаше нещо странно в него. Е, ония в Дъблин ясно бяха дали да се разбере, че туй е проблем на Херити. Той трябваше да даде отговор на тоя въпрос. Бяха казали, че отец Майкъл

трябва само да следи да не би Херити да причини нещо лошо на О'Донъл. Отец Майкъл не бе попитал: „Защо аз?“. Той знаеше защо.

Защото Херити ми спаси живота. Сега двамата с него сме свързани завинаги. Свързва ни позорът. Ония в Дъблин знаят какво се случи в Мейнута.

Метна раницата на раменете си и пое по пътя. Зад гърба си чу стъпките на двамата мъже, които го последваха. Момчето избърза напред и закрачи плътно до отчето, сякаш търсеше закрила от него.

Имаш още доста живот пред себе си, синко, помисли си отчето. Радвай му се. Ех, как бих искал да можеш да говориш:

В същото време Херити подхвана песента „Зелената носия“. Думите отекнаха над смълчаното езеро в долината.

Хубав глас има тоя Херити, помисли си отчето, само дето песента не е подходяща за случая... И отец Майкъл замислено поклати глава.

Няма на света истина, която се страхувам да изрека.

Томас Джеферсън

Вече пет минути разговаряха с Кевин О'Донъл и едва сега Финтън Крейг Дохъни осъзна, че става въпрос за собствения му живот. Винаги бе знаел, че Кевин е убиец, но досега бе смятал, че уменията му като лекар са достатъчна защита от посегателство.

Очевидно не бе така.

По настояване на Кевин бяха дошли заедно в една от трансформираните в офиси килии на затвора „Килмейнхам“. Дохъни не харесваше затвора. Изборът му за централен контролен щаб на Дъблинския Отряд бе плод на идеята на Фин Садъл за „историческа справедливост“. Мястото го отблъскваше. Всеки път, когато пресичаше вътрешния двор, опасан с няколко реда телени мрежи и осветен от огромните прожектори, се замисляше за хората, които бяха обитавали — или умирали — в миниатюрните килии: Робърт Емет, Патрик Маккан, Чарлз Парнъл...

Но замъкът Килмейнхам бе само на една пресечка от Кралската болница и Дохъни трябваше да признае, че медицинското обслужване бе на завидна висота.

Срещата им в килията-офис след закуската бе започнала съвсем рутинно. Кевин бе получил обичайния доклад за работата в лабораторията Килалой. Двамата се настаниха от двете страни на малкото бюро с нощна лампа в единия край.

— Ония казват, че единствената ни надежда е в лабораторията — започна Кевин.

— Ако ние първи открием лекарството, целият свят ще трябва да се съобразява с нас — отвърна Дохъни.

— Мина вече доста време и все още нищо. Взех да губя вяра в лабораторията — рече Кевин.

— Имаме същите шансове да успеем първи, колкото има и всеки друг.

Кевин сякаш не го чу.

— Е, ние в Ирландия сме привикнали към разочарованията. Научихме се да ги очакваме — облегна се той назад и се втренчи в Дохъни. — Всичко друго би било неочаквано.

— Говориш като пораженец, Кевин. Казвам ти, че Ейдриън Пиърд е един от най-големите мозъци, които някога съм срещал.

Кевин отвори едно чекмедже, извади малък, белгийски автоматичен пистолет и го постави върху бюрото близо до дясната си ръка.

— Често си мисля за онзи младеж, студента по медицина, и за неговата жена в цистерната — рече Кевин. — Двамата си се гушкат по нощите, докато ние, останалите си лягаме самотни в леглата.

Дохъни погледна пистолета и ледена тръпка пробяга по гърба му. Какво ставаше тук? Какви бяха тия лицемерни приказки за младия Браудър и Кейт? Публична тайна бе начинът, по който „Бреговаците“ се отнасяха към всяка оцеляла от корабите-ковчези жена. Всички знаеха как хората на Кевин избиваха чужденците, захвърлени на брега, заради чумната зараза. Фин Садъл смятаха лова на такива „крайбрежни птички“ за спорт. После изгаряха горките хорица по стария келтски обичай — натъпкваха ги в плетени кошове и ги слагаха на кладата! Кевин О’Донъл бе жесток човек и тоя пистолет на масата съвсем не бе случаен.

— Какво си намислил, Кевин? — облиза устни Дохъни.

— Чудя се, кой ли ще остане последния жив човек в Ирландия? — попита Кевин. — Някои смятат, че това ще е оня дребосък в Атлоун. Този бе, дето го намериха жив в прегръдката на мъртвата му майка. Ти как мислиш, на кого да си заложа парите, Фин?

— Нямам ни най-малка представа. Ако бях на твоє място, не бих залагал изобщо. Все още има няколко оцелели жени наоколо.

— Други пък смятат, че туй ще е онуй момче, дето го отгледаха монасите в Бантри — продължи Кевин. — Или пък „циганчето от Моърн“, вече е почти на осем, ама в рода му всичките бяха столетници. Май той има най-големи шансове, а, Фин?

— Не ме интересува нищо друго, освен чумата — отвърна Дохъни. — Нямаме друг шанс, освен отчаяно да търсим лекарство против нея. И хората на Ейдриън Пиърд правят...

— Значи не смяташ, че онзи там с Херити и свещеника е О’Нийл?

— Съмнявам се. Но дори и да е той, как ще го накараме да ни помогне?

— О, има си начини, Фин. Има си начини.

— О'Нийл е бил в района на Сиатъл-Такома — каза Дохъни. — След като претършували къщата му, ония изпепелили целия район. Не си направили труда дори да преброят труповете, камо ли да ги разпознават.

— Ех, Фин. Казвам ти, че целия този прекрасен остров е един огромен кораб-ковчег. Имам доказателства за това.

Дива ярост, каквато никога дотогава не бе изпитвал, изпълни Дохъни. Едва успя да се овладее.

— Какви доказателства?

— Всяко нещо с времето си, Фин. Всяко нещо с времето си.

Дохъни понечи да се надигне от мястото си, но Кевин сложи длан върху пистолета.

— Всички, които умряха... — започна Дохъни. — Никой истински Ирландец не би искал толкова човешки живота да отидат напразно!

— Кои човешки животи? — попита Кевин без да сваля ръка от пистолета. — Убитите от Британците и фанатиците от Ълстър?

— И тях също. — Дохъни се втренчи в пистолета и изведнъж разбра, че Кевин възнамерява да го убие. Но, защо?

— И тях също ли? — изкрещя Кевин. Втренчи се в Дохъни, в очите му горяха налудничави пламъчета.

Той е откачил, помисли си Дохъни. Наистина се е побъркал.

— Ние не можем да забравим нито един, който е умрял в името на Ирландия. Нали точно затова Пиърд и аз и целия народ се блъска, за да...

— Това са глупости, Фин! Аз знам защо ни налегна това проклятие. Защото никога не простихме на Дърмот и жената, която той открадна от Тернан О'Руърк.

— Мили Боже! — невярващо поклати глава Дохъни. — Та, това е било преди повече от осемстотин години!

— Духовете им все още бродят из Ирландия, Фин. Това е проклятието на Брифни. Те никога няма да намерят покой, никога няма да се съберат заедно, докато поне един ирландец не им прости. Това са

ония двамата в цистерната в Килалой, възкръсналите Дърмот и Дървогила! Трябва да им простим, Фин.

Дохъни бавно пое дъх.

— Както кажеш, Кевин.

— Нали това ти казвам! — Кевин небрежно пусна пистолета в скута си и започна да го гали седна ръка. — Всеки наш брат, убит от Британците трябва да бъде отмъстен, но Дърмот и жена му трябва най-после да намерят покой.

— Без това, което Пиърд и аз правим — рече Дохъни, — за Ирландия няма бъдеще.

— Чу ли за ония обезглавените жени във Вейл-ъв-Авока, Фин? Разправят, че нощно време чуват стенанията им.

— Вярваш ли на тия приказки? — попита Дохъни.

— Глупости! Как могат да стенат, като нямат глави?

Трябва да го успокоя, помисли си Дохъни. Лудите не мислят логично.

Като не получи отговор Кевин продължи:

— В Щатите измислили нов начин да се отърват от тия дето трябва да ги връщат обратно да умрат в Ирландия, а пък те не щат да се качат на кораба. Викат му Американска софра. Чул ли си за това, Фин?

Отново остави пистолета на бюрото, но без да го пуска.

— Не, не съм.

— Сипват им отрова в храната.

Дохъни безмълвно поклати глава.

— Подслушвахме телефонните ти разговори с Англия, Фин — спокойно рече Кевин. Вдигна пистолета и го насочи право в гърдите на Дохъни.

Гърлото и устата му пресъхнаха.

— Фин, ти забрави, че ние не трябва да им се доверяваме.

— Никога.

— Но научния център в Хъдърсфийлд ни помага — отвърна Дохъни с нотка на отчаяние в гласа.

— О, нима? Значи и тоя прекрасен човек, тоя доктор Дъдли Уикъм-Финч, та той изобщо не е шибан ингилизин, а?

— Добре де, англичанин е, но той има един от най-модерните изследователски центрове в целия свят. А и току-що са им изпратили

помощи от Америка.

— О, колко благородно! — иронично се ухили Кевин. — Имаме записи на телефонните ти разговори, Фин. Ще отречеш ли, че си извършил предателство към родината?

Пръстът му започна да се свива около спусъка.

В отчаянието си Дохъни извика:

— Значи можеш да простиш на Дърмот и жена му, а не можеш да изслушаш обяснението ми?

— Слушам те — отвърна Кевин.

— Всичко, което Уикъм-Финч ни съобщи, ние проверихме в лабораторията. Всяка негова дума се оказа истина. Доказахме го. Той не ни е лъгал.

— Доста часове прекарах в слушане на записите — замислено рече Кевин. — Тоя лустросан, колежански, английски акцент, знаеш ли колко пъти съм го слушал и преди от подобни на твоите британски приятелчета?

— Но не и в условия като сегашните — отвърна Дохъни. — Сега те се пекат на същия огън като нас самите!

— Прилежно заучения, изгладен акцент, с който изричат и най-тъпите си безсмислени приказки — продължи Кевин.

— Щом не вярваш на мен, тогава питай Пиърд колко ни е помогнал Финч.

— Вече го питах. Проблемът с тоя техен акцент, Фин, е, че обръщат повече внимание на произношението си, отколкото на това, което говорят.

— Какво ти каза Пиърд?

— Каквото и ти, Фин. Съжаляваше, ако ни е обидил с нещо. Не целял нищо лошо.

— Ти... ти не си му направил нещо, нали?

— О, не! Той все още е там, в Килалой, занимава се с експериментите си с разните му епруветки. Съвсем безобидна работа. — Кевин тъжно поклати глава. — Но ти, Фин, си друго нещо. Ти си този, който е влязъл в съзаклатие с оня англичанин. Не Пиърд. — Бавно вдигна пистолета, докато дулото не се изравни с очите на Дохъни.

— Какво ще правиш с Пиърд и хората в лабораторията, след като ме убиеш?

— Ще ги запазя живи и невредими, докато не поискам оная жена в цистерната — отвърна Кевин.

Дохъни бавно кимна. Реши се на последен, отчаян блъф.

— Ние предвидихме това. Точно затова се погрижихме, ако нещо се случи, цяла Ирландия да научи.

— Да научи какво? — настоя Кевин.

— Да научи за оная жена и за твоите намерения към нея — отвърна Дохъни. — Тълпи ще се втурнат да те намерят и да ти изтръгнат сърцето с голи ръце. Няма да имаш достатъчно куршуми за всички тях.

— Не сте го направили! — каза той, но свали леко дулото на пистолета.

— Погрижихме се, Кевин. И няма никакъв начин да го предотвратиш.

Кевин постави пистолета обратно в скута си. За момент се вгледа в Дохъни.

— Виж ги ти умниците!

— Хайде, застреляй ме, щом си решил — рече Дохъни. — После обаче, ще трябва да налапаш дулото и да си пръснеш черепа.

— Това би ти харесало, нали, Фин.

— Дали ще е бърза или бавна, няма начин да избегнеш смъртта.

— И никакви разговори повече с англичаните. Чу ли ме добре, Фин?

Разгневен до такава степен, че не бе в състояние да мисли за последиците, Дохъни изкрещя:

— Върви по дяволите! Ще говоря с когото си искам! Ще Говоря и с янките и с руснаците и с китайците, ако трябва! Ще говоря с всеки, който може да ни помогне!

Той изтри устни с опакото на ръката си.

— Ти можеш да подслушваш всяка дума, ако искаш!

Кевин вдигна пистолета, после отново го свали.

— Стой настрана от това, което не ти е работа, Кевин О'Донъл! Нали искаш да намерим лекарство против чумата? Тогава не ни се пречкай!

— Нима се съмняваш, Фин! — обидено попита Кевин. — Аз също искам да намерите лекарството. Хайде давайте, намерете го, ако можете. Това е ваша работа и аз ви желая успех. Когато, обаче,

намерите такова лекарство, то ще е толкова ваше, колкото и мое. Разбра ли? — каза той и прибра пистолета в страничния си джоб.

Дохъни се втренчи в него с ужас. Изведнъж осъзна, че Кевин гледа на чумата просто като на още едно оръжие. Ако се докопа до лекарството, той ще иска да използва чумата срещу всички извън Ирландия. Той ще е новият Безумец, а целият останал свят ще е неговата цел!

— Ти би го направил, нали? — прошепна Дохъни.

— Ирландия отново ще има своите могъщи крале — отвърна О'Донъл. — А сега се връщай в лабораторията си и бъди благодарен на Кевин О'Донъл, че е пощадил мизерния ти живот.

Дохъни бавно се изправи на крака, прекоси килията и излезе навън като се препъна на прага. Очакваше куршум в гърба след всяка крачка. Едва навън в двора, когато видя пазачите да отварят портала, той повярва, че наистина е бил пощаден. Улица „Инчикър“ изглеждаше налудничаво спокойна, както обикновено, дори обичайният трафик от коли си беше там. Дохъни сви вдясно и веднага щом портата се скри от очите му, тежко се облегна на стария каменен зид на Килмейнхам. Краката му омекнаха, сякаш някой бе изтръгнал мускулите от тях, оставяйки слабите кости да се огъват под тежестта на тялото му.

Какво можеше да се направи с Кевин О'Донъл? Човекът беше напълно побъркан, също като оня нещастник О'Нийл. Дохъни изпитваше известно съжаление към Кевин, но все пак нещо трябваше да се направи и то веднага. Не можеше да се избяга от необходимостта. Дохъни вдигна поглед над едно разлистено дърво и се вгледа в мръсното, удавено в пушеци небе.

— О, Ирландийо, Ирландийо — прошепна — какво доживяха твоите синове!

Добре разбираше Кевин — непрестанната борба и сянката на смъртта вечно зад гърба ти. Огънят бе вечно жив в сърцето на всеки ирландец. Това продължаваше вече толкова дълго, толкова много поколения наред, че изпепеляващия пламък на омразата се бе превърнал в неразривна част от психиката на ирландеца. Бе отдавна запален от тиранията и глада и поддържан жив у всяко ново поколение чрез разказите вечер край огнището, разказите за жестокостите на свирепите тирани и мъчителната агония на дедите. Още от майчината

гръд заедно с млякото всеки ирландец засукваше омразата и жаждата за мъст към поробителите на изстрадалата родина.

Дохъни погледна наляво и видя въоръжен отряд на Фин Садъл да излиза от Килмейнхам. Бойците не обърнаха никакво внимание на облегнатия до стената мъж.

Ето, отново ще разпалваме огъня, горчиво се усмихна Дохъни.

Миналото на Ирландия бе утихнала жарава, винаги готова да пламне в буен огън. Тъжната меланхолия в миг се превръщаше в дива, необузdana ярост. Омразата към англичаните — това бе центърът, около който се въртеше всичко. Всеки новороден ирландец полагаше клетва, че десетките векове жестокости и потисничество ще бъдат отмъстени. Това бе вкоренено в ирландската душа.

Това е източникът на всичките ни страсти, тъжната ирония във всяка наша смешка. А обектът на нашата омраза никога не е бил по-далеч от шейсетина мили, отвъд Ирландско море.

Даа, лесно можеше да разбере Кевин, много по-трудно щеше да бъде да го спре.

Дохъни се отблъсна от студената стена на затвора Келмейнхам. Ледена пот струеше от слепоочията му. Обърна се и тръгна към Кралската Болница.

Трябва веднага да говоря с Ейдриън.

Първородният грях? О, отче Майкъл, имате късмет, че питате точно мен, дете най-добре ги знам тия работи! Първородният грях е да си роден ирландец. Туй е достатъчен грях за всеки Бог!

Джоузеф Херити

Кейт О'Гара седеше пред малкото бюро до стената в новото им жилище и записваше в дневника си нещата, които не можеше да каже на Стивън. Знаеше, че е малко след 10:30, защото току-що чу, как Мун Колъм и Хю Стайлз смениха пазачите отвън в двора на замъка, който сигурно вече бе ограден и изцяло покрит. Дневната светлина бе много по-притъмнена, отколкото когато ги докараха тук.

Записа в дневника:

„Ейдриън Пиърд не ми харесва. Прекалено много се радва на властта си“.

Ако трябваше да бъде искрена пред себе си, тя добре разбираше защо Стивън толкова много се възхищава от този човек. Не можеше да се отрече гениалността на Пиърд, но той искаше постоянно да му се признават заслугите. Нещо му липсваше, помисли си тя. Пиърд не излъчваше онази стабилност, която имаше у Стивън, на когото можеше да се разчита безрезервно.

Каква съм неблагодарница!

Всичко, което се правеше тук бе с единствената цел да запази живота на една-единствена жена от чумата. И тази жена бе самата тя. Не бяха се поскъпили в нищо, за да ѝ осигурят всички удобства и да направят живота и по-лек в самотната ѝ изолация. Само единадесет дена, след като Стивън едва ли не насила я бе затвори в цистерната, бяха дошли група мъже с камион, кранове и всякаква друга техника. Още същата вечер бяха готови да преместят цистерната, заедно с тях двамата вътре, като грахови зърна, търкалящи се в тенджерата. Навсякъде около тях щъкаха войници, мотоциклети, бронирани коли, дрънкаха оръжия. Въздушните помпи и един огромен дизелов генератор бяха натоварени на камиона, заедно с цистерната. Тя се бе стреснала от силния грохот и се бе вкопчила в Стивън.

— Ами ако цистерната се счупи.

— Няма, скъпа. Направена е от много здрава стомана.

Притиснала ухо към гърдите му, тя бе чула дълбоките, гърлени вибрации на гласа му и силните, отмерени удари на сърцето му. Това я бе успокоило повече, отколкото самите думи.

Веднъж бе надникнала през люка и бе видяла светлините на горящ град, далеч отвъд полетата. Бушуваше пожар и на един далечен хълм, докато се спускаха в някаква долчинка, а веднъж дори излезлите извън контрол пламъци бяха принудили конвоя да спре пред един мост. Тъмните води на реката едва-едва потрепваха под звездното небе. Тя се бе притиснала в Стивън, докато камионът отново не тръгна напред.

Най-сетне бяха пристигнали в двора на замъка, ярко осветен от прожекторите, наредени по високите каменни стени. През люка бе видяла камари от камъни и тухли, както и торби с цимент. Чуваше се съскането на оксигени и дрънченето на големи листове стомана.

— Строят ни по-голямо жилище, скъпа — бе обяснил Стивън. — Въздушният шлюз на цистерната ще бъде скачен с подобен в новото жилище.

— Безопасно ли е?

Причината за притеснението ѝ бе очевидна. Разказите за смъртта на хиляди жени — дочути по радиото или от приказките на мъжете отвън — я бяха изпълнили с ужас.

— Ейдриън ще стерилизира мястото и всичко в него — бе я уверил Стивън.

Въпреки това, тя с нежелание бе изпъзляла през шлюза в по-голямото помещение, когато работниците бяха готови с него. Стивън ѝ бе казал, че новото жилище ще има телевизор, както и отделна тоалетна и баня.

Проблемът с тоалетната бе най-отблъскващото нещо за Кейт, докато живееше в по-малкия контейнер. Въпреки обучението ѝ като медицинска сестра и всичките ѝ познания за естествените физиологични нужди на тялото. Вместо тоалетна чиния имаше нещо като цокало и то точно срещу един от люковете на отсрещната стена. Фекалиите се изсмукваха със сгъстен въздух през една тръба и се извеждаха в стерилен контейнер, първоначално създаден за събиране на проби от секрети за медицински експерименти. Бе карала Стивън да се обръща с гръб, докато използва *тоалетната*, но всеки, който иска,

би могъл съвсем спокойно да я наблюдава отвън... макар че трябваше да признае, че не бе зървала нито едно лице през люка, докато използваше проклетото цокало.

Но вонята бе отвратителна. Още след първия ден, тясното помещение започна да вони на обществена тоалетна.

Другото й оплакване бе консервираната храна.

„Студени консерви!“

Тия две думи, изричани с отвращение бяха докарали Стивън едва ли не до полуда. Тя съзнаваше това, но не можеше да се въздържи да ги повтаря.

А и преварената вода от стерилизирани бутилки! Абсолютно безвкусна и блудкава.

Новият контейнер имаше вертикални стени и плосък таван. Имаше дори балатум на кафяви и бели линии на пода, както и два електрически котлона върху шкафче до малката мивка. Е, изобщо не можеше да се мери с добре обзаведената кухня във вилата на Пиърд, но поне храната можеше да се притопля. Макар че продължиха да ядат консерви. И да пият безвкусната вода от стерилизирани бутилки! Само понякога успяваха да разнообразят с някоя случайна бира „Гинес“, ако е била бутилирана преди чумата.

Продължиха да спят в стария контейнер, но вече върху огромен дюшек, стерилизиран и оставен за тях в новото жилище. Естествено дюшекът хлътваше по средата, заради овала на цистерната, независимо, че бе поставен върху дъсчена плоскост над наредени дървени талпи. Талпите проявяваха смущаващата тенденция да отскачат и да тропат по металния под, когато двамата със Стивън се любеха.

— Като животни в зоопарка сме! — оплакваше се тя, мислейки за мъжете отвън; които чуваха шума.

— Но ти си жива, Кейт!

Не можеше да си обясни защо, но тези негови думи я ужасяваха, вместо да я успокоят.

Аз съм жива.

Но ужасните новини, които научаваше от приказките на мъжете отвън, а сега и от телевизора, само засилваха тревогите й. Чувстваше се крехка и уязвима, прицел на свирепите камшици на една безмилостна съдба.

В дневника си бе начертала груба карта на света, върху която отбелязваше местата на неумолимото разпространение на заразата — Британия. Северна Африка, Сицилия, върхът на италианския ботуш, после и самият Рим, цитаделата на нейната вяра. Всяко новопоявило се огнище на зараза тя отбелязваше с черна мастилена точка. Докато правеше това, чувстваше как изтрива тези места от собствения си свят. Чумните петна се превръщаха като очертаните в древните антични карти бели петна — Тера Инкогнита. Те трябваше да бъдат наново преоткривани... ако някой изобщо оцелееше.

Знаеше, че не е единствената оцеляла жена в Ирландия. Подочуваше това-онова от приказките на работниците отвън, пък и хората понякога отговаряха на въпросите ѝ. Имаше групи жени, изолирани в изоставените мини близо до Маунтмелик и Касълблейни. Говореше се и за друга група жени в едно старо имение близо до Клонмел, затворени от някакъв луд на име Брен Маккрий. Слуховете и докладите съобщаваха за дребни групички разпръснати тук-там и цялата страна и охранявани от отчаяни мъже.

Все пак нейното собствено положение бе уникално.

Пиърд ѝ бе дал да разбере това по собствения си хладнокръвно пресметлив начин, като нарочно я бе оставил да подслуша един от разговорите му със Стивън.

— Повечето от останалите жени са обречени, защото мъжете им неминуемо ще се заразят, докато търсят храна.

Тя бе застанала до люка и ясно чуваше Пиърд, който говореше по телефона със Стивън. Пиърд беше дребен човечец, не повече от метър и половина висок, с вечно кисело изражение върху лицето и тънки устни, върху които Кейт никога не бе виждала усмивка. Имаше сламеноруса коса, която винаги бе късо подстригана, или изцяло обръсната като на повечето от мъжете, които се виждаха отвън. Лицето му бе с тъмен загар, а постоянно свъсените вежди чертаеха плетеница от бръчки върху челото му.

— Не можем ли да направим нещо за тези жени? — бе попитал Стивън.

— Снабдяваме ги със стерилизирана храна, но мъжете им са много подозрителни и не приемат нито медицинските ни съвети, нито каквото и да било друго. Мислехме да отвлечем някои от тях насила,

но това би било фатално за самите жени. Най-добре е да оставим нещата такива, каквито са и да се надяваме.

— Ами жените, които биват изпращани обратно през океана? — бе попитал Стивън.

— Много малко от тях стигат до тук живи. Тези, които оцеляват... — лицето на Пиърд бе станало замислено — ... е, опитахме се да изолираме някои от тях, но без успех. Бреговаците контролират цялото крайбрежие. Не искат да ни сътрудничат. Или трябва да оставим нещата така, или да рискуваме гражданска война... което и можем да направим, макар че Фин казва... — Пиърд мълчаливо бе поклатил глава без да разкрие какво точно е казал Фин.

Тя знаеше, че този Фин трябва да е Финтън Дохъни, влиятелен член на висшите ръководни кръгове.

— Ами Англия? — Гласът на Стивън бе прозвучал някак примирено, безнадеждно.

— Там положението е дори по-лошо отколкото тук, поне така ни казаха. Заразата там се разпространява по-бързо по различни причини. Уелсците казват, че имат няколко жени затворени в една въглищна мина, но проблемът с храната е просто ужасен. Пък и водата... Няколко шотландци са изолирали трийсет и две жени в замъка Стърлинг, но в Единбург има страхотни размирици, подивели тълпи по улиците. Последното, което чухме бе, че хората в замъка умират от глад, а някакъв религиозен фанатик го е обсадил, начело на огромна тълпа.

— Трябва! Трябва да намерим лекарството против чумата, преди всички жени да умрат — отчаяно бе извикал Стивън.

— Работим по въпроса. Можеш да бъдеш сигурен в това. Правим всичко възможно.

Изречени по обичайния му студен, безпристрастен начин на говорене, думите на Пиърд изобщо не я бяха успокоили.

Бе избухнала в плач. Бедната ѝ майчица бе умряла! Нямаше даже кой да я погребее, нито свещеник да се помоли за душата ѝ. Всички жени в Корк бяха умрели, с изключение на нея. И какво правеше тя в тоя метален контейнер? Беше морско свинче! Усещаше го по държанието на Пиърд, долавяше го в тона му. Той мислеше за нея като за леснодостъпно опитно зайче!

Жадуваше да може да размени някоя дума с Маги, с която и да е друга жена. Да си побъбрят по женски. Но Маги си бе отишла с останалите.

Дочул риданието ѝ, Стивън бе прекъснал разговора с Пиърд. Прегърна я и се опита да я успокои, но риданията ѝ стихнаха едва, когато се умори и изпадна в дълбоко самосъжаление.

— Искам да се оженим — прошепна тя най-накрая.

— Знам, скъпа. Казах им да намерят свещеник. Опитват се.

Седнала пред малкото бюро до студената, метална стена, тя написа в дневника си:

„Кога най-сетне ще доведат свещеник? Минаха петнайсет дни, откакто Стивън им каза“.

Можеше да чуе как Мун Колъм и Хю Стайлз спорят зад стената. Някакъв странен акустичен ефект превръщаше бюрото в идеално място за подслушване на всичко, което се говореше отвън. Тя често седеше там и ги слушаше. Харесваше ѝ стария Мун, въпреки богохулното му отношение към Църквата. Двамата с Хю, обаче бяха започнали религиозен спор, който вече бе взел да я отегчава. Ето, отново си говореха за това.

— Системата на раждане и смърт е нарушена, това мога да ти кажа аз — рече Мун.

Зад гърба си чу разлистването на книга.

— Мун пак се е развихрил — прошепна Стивън.

Значи и той ги чуваше. Тя скръсти ръце на бюрото и отпусна глава върху тях. Искаше ѝ се двамата мъже да отидат да спорят някъде другаде.

Мун обаче продължаваше да декламира гръмките си фрази с онзи писклив, възбуден глас, по който Кейт се бе научила да разбира кога е ядосан.

— Туй завършва процеса започнат от Католическата Църква!

— Абе стига, бе — отрязва го Хю. — Раждане, смърт... как може тия неща да се нарушат?

— Чувай к'во ти говоря, Хю, раждането и отглеждането на дете е част от вечния кръговрат.

— Дрънкаш глупости като ония езичници, индианците — възпротиви се Хю. — След малко ще вземеш да ми разправяш, че си духът на Мойсей, възкръснал да...

— Абе, говорят ти само за цикъла на раждане и смърт, бе, изкуфял дъртак такъв!

Стивън се приближи до Кейт и сложи ръка върху рамото ѝ.

— Отвън знаят, че си бременна.

— Накарай ги да доведат свещеник — отвърна тя без да вдига глава.

— Пак ще им кажа — рече той и погали косите ѝ. — Недей да се подстригваш, Кейт. Косата ти е прекрасна така дълга.

Тя вдигна глава, дочула някакво раздвижване отвън. Гласът на Пиърд заповяда на някого да отвори въздушния шлюз.

Стивън отиде до вътрешния телефон и го включи.

— Какво има, Ейдриън?

— Пращам ти един пистолет, Стивън. В момента го стерилизираме.

— Пистолет? Защо, за Бога?

— Фин ми каза да го направя, в случай че някой се опита да влезе насила при вас.

— Кой би направил такова нещо?

— Няма да дадем на никой да припари! — Това беше Мун Колъм.

— Това е просто предпазна мярка, Стивън — рече Пиърд. — Дръж го подръка за всеки случай.

Той лъже, помисли си Стивън. Знаеше, обаче, че ако продължи да разпитва, само ще разстрои Кейт. Тя бе впила поглед в него. В очите ѝ се четеше страх.

— Е, добре, щом Фин настоява — рече Стивън. — Макар че това си е чиста глупост, при наличието на здравеняци като Мун и Хю, които ни пазят.

По устните на Кейт се четеше безмълвен въпрос.

Стивън кимна.

— Кога ще ни докарате свещеника? — попита.

— Правим всичко възможно. Толкова много от тях бяха избити в Мейнют, пък и трябва да намерим някой, на когото можем да се доверим.

— Какво искаш да кажеш с това „доверим“? — настоя Кейт.

— Стават някои доста странни неща навън, Кейти — отвърна Пиърд. — Но ти не тревожи красивата си главица. Ще ти намерим

свещеник.

Мразеше Пиърд да я нарича Кейти. Сякаш проявяваше снисхождение към нея! Чувстваше се толкова безпомощна тук вътре, изцяло зависима от добрата воля на всички тези мъже отвън. А и толкова ужасни неща ставаха там.

— Благодаря ти — каза тя.

Стивън и Пиърд започнаха да си говорят за нея като за пациент, после Пиърд каза, че ще доведе акушер, който да даде нужните наставления на Стивън. Кейт се отдалечи, за да не ги слуша. Не обичаше да я обсъждат сякаш е парче месо. Все пак знаеше, че Стивън сам е поискал да го инструктира акушер. Той бе загрижен за здравето ѝ и тя му бе благодарна за това.

Когато свършиха Пиърд си тръгна, но остави телефона отвън включен и тя можеше да чува какво си говорят Хю и Мун през спикера. Разговаряха за усилията, които се полагаха да се поддържа някакъв нормален живот в страната.

— Говори се, че пак ще пускат каналите — рече Хю. — Защо? Какво ще пренасят? Накъде и откъде?

— Няма бъдеще в това, Хю — съгласи се с него Мун.

Кейт запуши уши с дланите си.

Няма бъдеще в това!

Не минаваше и ден без някой отвън да изрече тия ужасни думи.
Няма бъдеще в това.

Тя свали длани и ги постави ниско върху корема си. Усещаше как той набъбва с новия живот вътре, опита се да долови живота присъствие в него.

— Трябва да имаме бъдеще — прошепна тя.

Но Стивън отново се бе задълбочил в медицинските си книги и не я чу.

*Не зная аз страна в света
В по-черна орис да изстрада дните си.
Тиранът беси вред мъже, жени, деца,
че носят те зелените одежди на дедите си.*

*Но щом с жестокост ни налагат
на Англия червената премяна,
не ще забравят нивга синовете ни
за Ирландия кръвта проляна.*

Дион Бусикълт,
„Зелената носия“

Не бе минал и час от срещата при езерото и пътят, по който вървяха Джон и новите му спътници, започна да се изкачва нагоре към един проход в билото на хълма. Въздухът бе горещ и неподвижен над напечения чакъл, слънчевите лъчи пронизваха оределия листак на крайпътните дървета и блещукаха по кварцовите слюди в скалите от двете страни.

Херити се вгледа в гърбовете на тримата пред него, мислейки си колко лесно би било да ги премахне веднага — един кратък откос с автоматичния пистолет, който носеше в раницата. Все пак някой можеше да чуе изстрелите. Пък и хората на Кевин със сигурност щяха да открият телата. Тоя кучи син Кевин! По-скоро син на вещица! От всички ирландци, които познаваше, Кевин спадаше към най-гадния и най-опасния вид: зловещите, отмъстителни копелета! Тръпки го побиваха от него. Абсолютно непредсказуем, не знаеш какво ще му щукне да направи в следващия момент. Докато тия тримата отпред бяха нещо съвсем друго. Бяха си чиста проба скитници, родени да кръстосват друмищата. Та дори и Янкито. Не ги свърташе на едно място. Не бяха като ония жалките примиренци, дето лягаха и чакаха да пукнат. Ама и тоя Янки можеше да се окаже вироглав. Имаше някаква омраза в очите му. Като стомана бяха! Свещеникът пък като нищо щеше да се окаже един дърт сантиментален лигльо. Голям късмет, че

хлапето не говореше. Иначе сигурно щеше да счупи всички рекорди по циврене и да се съдере от хленчене. О, Боже, избави ни от оплаквачите, певците на псалми и професионалните патриоти!

Джон хвърли през рамо поглед към Херити. Замисли се колко странна, смълчана компания бяха четиримата. Момчето не искаше да говори, свещеникът вземаше решения без да ги обсъжда с никого, а тоя Херити отзад изглеждаше доста опасен човек, самовглъбен в мрачната си отчужденост, от която само тъмните му очи се откъсваха, за да измерят изпитателно пейзажа наоколо. Нещо в тоя Херити накара скрития в него О'Нийл да се размърда неспокойно и да досади на Джон с откъслеци от нежелани спомени, които заплашваха да разровят незарасналата рана.

За да се отърси от мислите си, обърна глава към свещеника. Погледът му попадна право във втренчените с налудничав блясък очи на монаха, които сякаш пронизваха неговите, без дори да трепнат. Джон пръв сведе очи, едва удържайки пристъпа на гняв, който внезапно го обхвана. Бе разбрал що за свещеник е облеченият в расо пред него — човек, който твърде рано в живота си бе открил могъществото и грубата сила на една абсолютно арогантна вяра. Да, ето това си ти, Фланъри! Бе се обвил с вярата си като с метална броня... но сега... сега тази броня се бе пропукала.

Джон отново впи поглед в свещеника и видя, че онзи в това време гледа назад към Херити.

Не търси помощ оттам, none!

Съвсем лесно бе да се разбере какво правеше Фланъри в момента: той отчаяно се мъчеше да запуши пробойната в бронята си. Животът му изтичаше през дупката и той с последни усилия се мъчеше да се вкопчи в старата си арогантност, опитваше се да намести строшените парчета, бореше се да възстанови целостта на бронята, зад която щеше отново да остане незасегнат от света около него и спокойно да кара другите да танцуват под ударите на камшика му. Приличаше на компрометирала се девственица. Имаше нещо мръсно в него.

Джон погледна момчето. Къде ли беше майката? Най-вероятно мъртва. Мъртва като Мери и близнаците.

Отец Майкъл видя, че Джон гледа момчето и попита:

— Как дойдохте в Ирландия, господин О'Донъл?

Името сякаш събуди съзнанието му и го накара отново да се върне към себе си, отново да заиграе ролята, която знаеше, че ще има най-голям успех тук.

— Наричай ме Джон.

— Това е хубаво име, Джон — рече отчето.

Джон чу как Херити забърза крачка, за да се изравни с тях.

— Дойдох в Ирландия... — започна той — е, това е доста дълга история.

— Имаме всичкото време на света — обади се Херити от дясната му страна. Сега четиримата вървяха рамо до рамо нагоре по пътя.

Джон се замисли за миг, после започна историята си от момента, когато бойният кораб го остави в залива на Кинсейл.

— Значи са те съблекли гол и са те оставили да умреш на пътя? — попита отец Майкъл. — Ах, тези Бреговаци, жестоки и пълни с омраза мъже. Не ценят доброто в човека.

— Нали са го оставили жив — намеси се Херити.

— Те търгуват с нашата мъка — отвърна отчето.

Леко превзетия глас подразни Джон.

— Мъжете от бойните кораби редовно ли се отбиват в Кинсейл? — попита той.

— Изпращат провизии и боеприпаси в лодки без хора в тях, а после ги потапят. Бреговците им връщат жеста като пазят брега и не дават на никого да напусне страната.

— А ти какво искаш да правят? — грубо се намеси Херити. — Искаш да разнесем тая лудост и по другите страни ли? И то точно един божи човек като тебе!

— Не това имах предвид, Джоузеф Херити, и ти го знаеш!

— Тогава значи не смяташ, че бреговете ни се нуждаят от охрана?

— Нуждаят се, но не виждам как някой може да се радва на това. Освен това аз лично бих посрещнал по-гостоприемно хора като господин О'Донъл, а не по начина, който той ни описа — отец Майкъл тъжно поклати глава. — Ето в какво се превърна ИРА.

— Какво казахте? — попита Джон. Усети как пулсът му се ускорява. Топлина заля лицето му.

— Фин Садъл, нашите бреговаци са предимно хора на ИРА — отвърна отец Майкъл. — Много бързо се нагодиха, чак се чудя дали

пък винаги не са търгували с мъката ни?

— Има хора, които биха те убили и за по-малко приказки — рече Херити.

— А вие от тези хора ли сте, господин Херити — втренчи пронизващ поглед в него отчето.

— Хайде, недей така, отче — меко отвърна Херити. — Аз само се опитвах да те предупредя. Дръж си езика зад зъбите, човече.

Момчето, което дотогава безизразно бе местило поглед от един говорещ на друг, внезапно се втурна настрани от пътя. Клекна, взе един камък и го запрати надолу към дърветата в края на езерото. Веднага щом камъка потъна в зелениката, от нея излетяха ято врани. Сърдитите им крясъци изпълниха простора, докато те се източиха в разпокъсана черна линия, прелитайки над езерото в южна посока.

— Ето това е Ирландия — рече отец Майкъл. — Когато ни разтревожат вдигаме врява, после отиваме някъде другаде и чакаме наново да ни изненадат.

— Няма ли правителство в момента? — попита Джон.

— О, има си я всичката бюрокрация — отвърна отчето, — но истинската власт е в армията, а това означава управление на оръжията.

Момчето се върна и отново закричи редом с отец Майкъл така невъзмутимо, сякаш нищо не се бе случило. Лицето му бе все така безизразно. Джон се зачуди дали хлапето не е глухо... но не, не можеше да е така. Нали бе го видял да изпълнява устните разпореждания на отчето.

— Опасявам се, че тук винаги е царувало управлението на оръжията — рече отец Майкъл. — Нищо не се е променило.

— Бреговаците част от правителствените войски ли са? — попита Джон. Усети как вътре в него О'Нийл притихна в очакване на отговора.

— Те имат оръжия — отвърна отца. — Имат и свои хора във висшите кръгове.

— О, някои неща се промениха, попе — рече Херити. — Промениха се твърде много, ако питаш мен.

— Съгласен съм с това — бързо рече отец Майкъл. — Върнахме се във феодалните времена. В истинското безвремие, ако разбираш какво искам да кажа.

— Ха, попът бил и поет! — ухили се Херити.

Изведнъж притъмня и Джон рязко вдигна глава. Купести облаци се бяха появили от запад. Като че се канеше да вали.

— Не, няма демокрация — рече отец Майкъл. — А може би и никога не я е имало. Тя е като скъпоценен камък, който хората крадат, ако е оставен без охрана.

— Но сега в Дъблин имаме едно правителство на Целокупна Ирландия — каза Херити. — Кажи ми, отче Майкъл, не сме ли искали винаги точно това? — попита той и погледна свещеника с лукава усмивка.

— Караниците и завистта са си пак същите — отвърна отец Майкъл. — Ние все още сме разделени.

— Не го слушайте, господин О'Донъл — рече Херити. — Той е само един стар, изкуфял проповедник.

Момчето се намръщи и злобно погледна Херити, но само Джон забеляза това.

— Това си ни е стара традиция на нас, ирландците — продължи отец Майкъл. — Лудост, наследена още от Келтите. Непрекъснато се делим, за да могат другите да ни завладяват. Станахме лесна плячка за Викингите, понеже бяхме твърде заети да се колим един друг. Ако се бяхме обединили срещу Норманите, независимо дали са били черни или бели, щяхме да ги натикаме обратно в морето — Той погледна към Херити. — И тогава изобщо нямаше да има русокоси ирландци!

Разбрал намека за родословното си дърво, Херити му върна поглед, изпълнен с омраза.

— Норманите смесиха кръвта си с нашата — продължи отец Майкъл, загледан в гъстите руси къдрици, избуяли под земното кепе на Херити. — Даа, това е едно от най-големите бедствия в нашата история, смесването на дивите Нормани с Ирландците! Превърнахме се в безмилостни касапи, готови да си прережат взаимно гърлата за каквато и да било кауза.

Джон хвърли поглед към Херити и остана изненадан от дивата омраза в очите му. Дланите му се свиваха в юмруци и отпускаха, сякаш едва се сдържаше да не сграбчи свещеника за гърлото.

Отец Майкъл сякаш не забеляза това.

— Получила се възможно най-лошата смесица — продължи той. — Загнили родовите корени на ирландците, а най-ценното качество на Норманите — другарството — направо деградирало.

— Млъквай, смахнат поп, такъв! — изръмжа Херити.

Отец Майкъл невинно се усмихна.

— Ще забележите, господин О'Донъл, че в получения смесен вид останали само силната преданост към собственото его и похвалния стремеж да се облагодетелства от всичко, до което може да се докопа в името на собственото си величие.

— Свършили вече, попе? — настоя Херити с едва контролиран глас.

— Не, не съм още. Тъкмо се канех да отбележа, че в дълбоката древна история сме имали родови връзки с Нортумбритите, кръвни връзки с най-старото могъщо кралство на проклетите Британци, ей там отвъд морето. Викингите обаче отрязали тези ни връзки. И ако се замислиш сега над това, господин Херити, ще видиш, че ние сами сме си били виновни за това, като сме отказали да се обединим и сме позволили на Викингите да ни завладеят!

Херити не можеше вече да се сдържа. Скочи напред, извъртя се и заби юмрук в главата на отец Майкъл. Свещеникът политна към момчето и двамата се строполиха тежко на пътя.

Момчето се опита да се надигне със свити пестници, очевидно с желание да нападне Херити, но отец Майкъл го задържа.

— Спокойно, синко, спокойно. Насилието с нищо няма да ни помогне.

Гневът на хлапето постепенно утихна.

Отец Майкъл се надигна с мъка, отупа праха от черните си одежди и се усмихна на Джон без дори да обърне внимание на Херити. Последния все още стоеше с вдигнати юмруци и напрегнато изражение на лицето, сякаш очакваше да го нападнат отнякъде.

— Ето ви един нагледен пример за това, което току-що ви разказах, господин О'Донъл — рече отчето. Обърна се и помогна на момчето да се изправи, после погледна към Херити. — Е, сега, когато вече ни демонстрирахте силата си, господин Херити, можем ли да продължим пътя си?

Уловил момчето за ръка, той заобиколи Херити и тръгна напред по пътя, който сега завиваше наляво и ставаше още по-стръмен.

Останалите двама ги последваха. Джон имаше усещането, че Херити се чувстваше победеният в схватката.

— Що се отнася до англичаните — продължи отец Майкъл така, сякаш не бе имало никакво прекъсване — от радиото научаваме, господин О’Донъл, че те си имат два парламента. Единия в Дънди за Шотландците, другия в Лийдс за британците в цялата южна част на острова.

— Това една от малките добри новини напоследък — изръмжа Херити. — Хем и те са пипнали чумата, хем са се разцепили на Север и Юг.

— А какви са новините от Лондон? — попита Джон.

— От хубави, по-хубави! — грейна Херити. — Подивелите тълпи властват там, тъй разправят. Както щеше да стане и в Белфаст и в Дъблин, ако армията не се беше намесила.

— Значи в момента в Англия няма редовна армия?

— Не че нямат — отвърна Херити, — но разправят, че тълпите вилнеят из Лондон, защото на никой не му пука и никой не ще да влезе в града и да го прочисти. Типично по британски, нали?

— Знае ли се нещо за Либия? — попита Джон. Доставяше му удоволствие да наблюдава отстрани подмолната борба за надмощие между Херити и свещеника.

— Кой го е грижа за езичниците? — презрително сви устни Херити.

— Бог се грижи за всички — рече отец Майкъл.

— Бог се грижел! — присмя му се Херити. — Знаете ли, господин О’Донъл, че първото нещо, което изчезна в Ирландия бяха законите, ограниченията: собствеността върху жилищата, уважението към възрастните, ограниченията върху скоростта, модата в облеклото, неделните проповеди и всичко останало. Сега има само един закон и той много прост: Ако нещо ти е кеф — направи го.

Отец Майкъл стрелна с поглед Херити и гневно изрече:

— Хората все още трябва да мислят за спасението на безсмъртните си души, не забравяй това, Джоузеф Херити!

— За теб съм „господин“ Херити, попе! Що не ми покажеш къде е твоята „безсмъртна душа“, а? Хайде де, покажи ми я, папска свиня такава! Къде е? Покажи я де!

— Не желая да слушам повече твоето сквернословие — отвърна отец Майкъл възмутено.

— Отец Майкъл изпълняваше църковните си задължения в Мейнута, графство Килдеър — злорадо се ухили Херити. — Я кажи на господин О'Донъл какво стана с Мейнута, попе.

Джон погледна въпросително към отчето, но той се извърнал настрана. Вървеше с наведена глава и с тих напевен глас редеше молитва, от която се дочуваха само откъслечни, думи: „Отче наш... молим... дай ни...“ После, по-високо: „Господи, помогни ни да намерим отново любовта и братството!“

— Братството на отчаянието — изръмжа Херити. — Това е единственото братство дето ни е останало сега. Някои го намират в пиенето, господин О'Донъл, а някои в други неща. Все тая.

Вече навлизаха в прохода, скалите от двете страни бяха обрасли с къпини, които гъмжаха от буболечки. В другия край на скалите, от ляво, в ниското се виждаха изпепелените руини на изоставена ферма. Разбитите и ръждясали селскостопански машини бяха пръснати из целия двор. Върху ламаринения покрив на полусрутения сеновал гръмоотвода стърчеше под неимоверен ъгъл. Всичко наоколо илюстрираше опустошителната лудост, с която се бе сблъскал още през първия си ден тук.

Джон спря и се обърна, за да огледа пътя, по който бяха дошли. В далечината, през рехавата зеленина на ниските борове прозираше езерото. Тъничката линия на някакъв друг път започваше от противоположния му край и се губеше зад хоризонта. Джон забеляза, че Херити също гледа назад по пътя, който бяха изминали. Имаше усещането, че Херити и свещеника се състезаваха за него; че той, Джон Гарич О'Донъл, бе наградата, за която се бореха двамата мъже.

Свещеникът и момчето не бяха спирани.

— Хайде да побързаме — докосна Джон ръката на Херити. Гласът му прозвуча уплашено.

Двамата забързаха напред. Джон погледна нагоре към все по-съгъстващите се облаци. Въздухът бе влажен и прашен. Излязоха от другата страна на прохода и се спуснаха надолу. Пътят свиваше рязко вдясно и тук бе чувствително по-хладно. Херити не намали крачка, докато отново не се изравниха с отец Майкъл и момчето.

Сега пътят сви вляво покрай една скала, после леко нагоре по един невисок скат и още веднъж се спусна надолу. Тук и от двете страни на пътя се виждаха по два портала с отдавна олющена боя,

барикадирани от нападали дървета. Отвъд втория портал надясно започваше тревясал селски път с дълбоки коловози, който пресичаше буренясала нива с ръж. Очукана табелка висеше на единствения си оцелял гвоздей. Някои от буквите все още личаха. Джон се опита да ги разчете в движение:

„ДЖ... ПА... официал... Преп. М... ПО...ЪР“.

— Какво е това място? — кимна Джон по посока на портата.

— На кой му пука? — отсече Херити. — Пълно мъртвило.

Оттук четиримата пътници навлязоха в сенчеста горичка от широколистни дървета. Когато излязоха от нея видяха две къщи от двете страни на пътя. Тази отдясно бе порутена развалина, но другата отляво изглеждаше непокътната, само плочите по покрива бяха обрасли с мъх. От двата здрави комина не излизаше пушек. Напълно запазената врата бе широко отворена и дори вътре се виждаше закачено на стената палто, сякаш собственикът току-що се бе върнал от полето.

Предусещайки приближаващия дъжд, Джон попита:

— Защо да не се подслоним тук?

Всички спряха.

— Да не би да ти е запушен носа? — попита отец Майкъл. — Не надушваш ли? Това е къща на мъртвец.

Джон започна да души, усети слаб мирис на разлагаща се плът. Погледна въпросително към Херити.

— Но туй все пак е някакъв подслон, попе — рече Херити. Звучеше така сякаш не би влязъл в къщата без одобрението на отец Майкъл.

— Някъде наоколо има непогребани мъртвци — рече отчето. — Самоубийци, може би... — погледна напред към пътя, после надолу към лехичката от жълти огнивчета, израсли в основата на предната стена на къщата. — Нагоре по пътя ще стигнем до един град и там ще намерим по-добър подслон.

— В днешно време градовете не са толкова безопасни — рече Херити. — Аз мисля, че трябва да поемем по горния път и да заобиколим града.

Джон дочу острите, кратки крясъци на врани откъм дърветата. От стоенето на едно място започна да му става студено.

— Най-добре ще е да продължим — рече отец Майкъл. — Това място не ми харесва.

— Феите са били тук със сигурност — рече Херити. Подмина свещеника и тръгна напред, намествайки ремъците на раницата си. Отец Майкъл и момчето побързаха да го настигнат. Джон ги последва като се питаше какво ли може да означава последната размяна на реплики. Още един прикрит разговор между двамата мъже. В един момент спореха, а в следващия явно стигнаха до някакво тайно съгласие.

На билото на следващия хълм имаше разчистено равно място от дясната страна на пътя. В средата му се виждаше още една изгоряла до основи постройка, но крайпътния знак в началото на отбивката бе напълно запазен.

„Гостилница Шамрок“.

Херити сви по пътеката, спря се пред руините и се огледа.

— Задните помещения са все още запазени — провикна се. Извади пистолет от джоба на якето си, заобиколи развалините и се появи от другата страна.

— Няма никой вкъщи. Обаче доста воня на пикня, ако ме простите за израза, отче Майкъл.

Останалите трима стигнаха при него точно когато започна да вали. Той ги поведе покрай развалините, по една кална пътечка. Когато стигнаха от другата страна, Херити с гордост им посочи една малка къщурка без прозорци.

— Банята и тоалетната са останали невредими! — тържествено изрече той. Символите на нашата цивилизация са оцелели. Надушваш ли, отче Майкъл. Воня на пикня и още нещо.

Отец Майкъл влезе през отворената врата, останалите веднага го последваха. Вече валеше силно и едрите капки думкаха по ламаринения покрив над главите им. Отец Майкъл сбърчи нос.

— Ха, надушва я! — злорадо се ухили Херити, загледан в отчето. — Той е също като Викингските си прадеди, този мой поп, следва миризмата на овеса чак до селището, което трябва да опустоши. Виж го само как души! Усети мириса на пивото с носа си и сега се чуди само как да си разкваси гърлото.

Отец Майкъл погледна умолително Херити, който само се изкиска.

Джон подуши въздуха. Усещаше се вонята от клозета в съседство, но Херити все пак бе прав: тук в стаята определено миришеше на бира и то толкова силно сякаш цели бурета са били изливани на пода. Огледа се. Очевидно това е помещение се е използвало за къпане и пране. Бяха останали само мивките, но и тях някой се бе опитал да изкърти от стената и почти бе успял. В единия ъгъл се виждаше камара от натрошено зелено стъкло и хартии. Иначе подът бе чист, само няколко довени от вятъра листа се търкаляха по него.

Херити пусна раницата си на циментовия под и се шмугна навън. Почти веднага се появи отново, стиснал в окаляните си длани пет бутилки „Гинес“.

— Живи погребани, Бога ми! — възкликна той. — Знам им аз всичките чалъми на тия дето се мъчат да скрият по някоя друга бутилчица. Отвън в дупката има още достатъчно, та да се отцепим и да забравим всичките си грижи. Заповядай, отче Майкъл.

Херити подаде една от тъмнокафявите бутилки на свещеника, който я пое с трепереща ръка.

— Ето и една за господин О’Донъл!

Джон пое хладната бутилка в дланта си. Очисти с пръст калта около капачката.

— Чакай, чакай! — извика Херити и извади отварачка от раницата си. — Не бива да разбълникваме скъпоценната отвара.

Взе бутилката, отвори я и му я върна. Недей! Спри! — възпротиви се скрития в него О’Нийл.

Само една глътка, оправда се Джон. Колкото да си прочистя гърлото.

Надигна бутилката. Очите му срещнаха тези на Херити. Той го гледаше втренчено, преценяващо, изчакващо. Все още не бе отпил, въпреки че отец Майкъл вече бе пресушил своята бутилка.

Джон свали бутилката и отново срещна погледа на Херити, който сега се бе ухилил до уши.

— Защо не пиете, господин Херити? — обърса Джон устни в ръкава на жълтия си пуловер.

— Радвах ти се как надигаш шишето и се наслаждаваш на гордостта на Ирландия — отвърна Херити. Подаде нова отворена бутилка на отец Майкъл. — Ще донеса още. — Направи три тура,

докато не строи дваисет бутилки в редица край стената. Стъклото проблясваше под петната мръсотия. — Има още доста — успокои ги Херити, изтри една бутилка за себе си и я отвори.

Джон отпи от своята. Беше горчива на вкус и утоляваше жаждата. Усети как го застърга стомахът и се сети за консервите с риба. Извади ги от джоба си.

— Няма ли да хапнем тук?

— Дайте първо да се справим с тая камара — отвърна Херити и пресуши бирата си на големи глътки. — Можем да ядем и по-късно. Това един от редките моменти за сериозен запой.

Иска да ме напие помисли си Джон. Остави на половина пълната си бутилка на пода и се загледа навън през вратата. Долови дразнещото мърморене на скрития в него О'Нийл. *Защо ли трябва да изпълнявам прищевките му*; зачуди се Джон. О'Нийл винаги бе там, винаги наблюдаваше, постоянно нащрек за всичко, което се говори и върши около него, и винаги чувствителен към болката на тези, които наблюдаваше. Джон чувстваше, че скрития в него О'Нийл насочваше действията на личността О'Донъл като ловък кукловод. *Нямаше ли да се зарадва Херити, ако открие този кукловод!*

— Пиеш като баба — каза Херити и отвори нова бутилка. — Отвън в дупката трябва да има най-малко още сто шишета. — Подаде я на отец Майкъл, която този път я пое без да трепне и я пресуши на един дъх. Момчето изпълзя в ъгъла до една от мивките, сви се там и загледа тримата мъже навъсено.

— Ако пия на гладно ще ме се приспи — рече Джон. Погледна към момчето. — А и хлапето трябва да е гладно, не мислите ли, отче Майкъл?

Отец Майкъл взе още една отворена бутилка от Херити. Очите му блестяха. Потръпна сякаш от студа и продължи да държи бутилката нерешително. Не спираше да мести поглед от нея към момчето и обратно, очевидно затруднен кое от двете да избере. Пръстите му рязко се разтвориха и бутилката се строши на пода.

— Внимавай к'во правиш, бе човек — сърдито му се скара Херити.

— Не искам повече — промърмори отчето.

— Това не е онзи отец Майкъл, който познавам!

— Донеси отварачката за консерви, момче — рече свещеника.

Момчето се изправи, извади от джоба си малкия предмет и го занесе на отец Майкъл, който взе една консерва от Джон, отвори я и я подаде на момчето заедно с отварачката.

— Имаш ли още от тези? — дрезгаво попита отчето и посочи консервата с риба в ръцете на момчето.

— Има по една за всеки.

— Мен не ме бройте — каза Херити. — В тая компания има поне един истински пияница. — Приседна до редицата с бутилки и махна с ръка. — Явно тук аз съм единственият, който може да оцени величието на момента — допълни той и се зае да пресушава бутилките една след друга.

Джон седна до стената така, че да може да наблюдава останалите. Момчето взе още две консерви от него и ги отвори. Едната върна на Джон, а другата подаде на отец Майкъл. После се свря обратно в своя ъгъл. Дъждът продължаваше да трополи по ламаринения покрив. Вече съвсем се смрачи и захладна.

Нещо странно ставаше с момчето, помисли си Джон. В него имаше някакво вътрешно напрежение, което само чакаше капката да прелее чашата, за да експлодира. Сега, за първи път, откакто видя момчето в лодката, Джон усети присъствието на личността му, усети обърканото му съзнание, кълбо от преплетени омраза и страх.

Хлапето погледна към свещеника. Джон проследи погледа му и видя, че отец Майкъл се е свил в ъгъла си и вече е задрямал. Дочуваше се тихо похъркване.

— Да, виж само нашия малък дрипльо — тихо рече Херити.

Джон рязко извъртя глава. Осъзна, че Херити го бе наблюдавал и бе забелязал вниманието му към момчето.

— Как ли му е името? — запита Херити. — Дали изобщо има такава? — Довърши бутилката и си отвори нова. — Възможно е малкият дрипльо изобщо да не е имал родители. Може да са го донесли феите.

Момчето се втренчи в Херити без да повдига брадичка от коленете си.

Не личеше бирата да е хванала Джоузеф. Той пресуши на един дъх новата бутилка и си отвори още една без да сваля поглед от хлапака.

— Дали да не си облечем палтата на опаки? — попита Херити. — Феите не могат да те проследят, когато носиш палтото си на обратно. Ще трябва да го накарам да ни каже името си. Какво право има той да се затваря в себе си по този начин?

Джон забеляза, че думите на Херити излизаха малко по-бавно, малко по-тромаво от обичайно; но човекът все пак изглеждаше трезвен, главата му бе изправена, а движенията на ръцете — уверени и точни.

— Лесно мога да му развържа езика — каза Херити, довърши бутилката и прилежно я нареди до останалите празни шишета от лявата си страна. Облакът се на възглавницата и отпусна глава върху ръката си, без да сваля очи от момчето.

Какви ли бяха всичките тези дрънканици за разни феи, зачуди се Джон. Изглежда Херити живееше в някакъв си свой свят, населен със свои си светци и дяволи. Трезвият Херити бе човек, чийто решения и преценки бяха направени отдавна и никога не се променяха. Но, пияният Херити — а явно бирата вече го бе замаяла — бе нещо съвсем друго. Изглеждаше раздразнителен, говореше с горчивина, после изведнъж млъкваше... и Джон ясно долавяше бясната ярост, която изпълваше човека отвътре. Вероятно алкохолът събуждаше за живот някои неприятни спомени. Може би, Херити бе от хората, които не удавят проблемите си в алкохола, а тъкмо обратното. Възможно бе бирата да е разбудила отровните спомени, а дори и чувството на вина. Но за какво ли би се чувствал виновен Херити? Затова, че удари свещеника?

Херити затвори очи и почти веднага захърка.

Момчето тихо се изправи на крака, пресече безшумно стаята и се надвеси над него. Имаше нещо в ръката му, но Джон не можеше да го види в сгъстяващи се сумрак.

Момчето се нахвърли върху Херити без предупреждение, замахвайки с нещото в ръката си, което Джон едва сега разпозна като малката отварачка за консерви. Явно се опитваше да му пререже гърлото, но високата яка му попречи.

Стреснат, Херити се разбуди, вдигна ръце и улови момчето за ръката с отварачката. Бореха се мълчаливо. Дивата стръв, с която момчето биеше, излъчваше неудържима омраза, още по-ужасна в мълчаливата си настойчивост.

— Добре де! Стига толкова! — истерично изсъска Херити. Улови и другата ръка на момчето, което продължаваше да го притиска с тялото си.

— Стига де, хлапе! Няма да те закачам повече.

Отец Майкъл се размърда.

— Какво става? — сънено попита той.

Момчето сякаш се стресна от гласа на свещеника и преустанови напъните си. Отдръпна се и пусна отварачката на земята. Херити я изрита настрани и освободи ръцете му. Без да сваля изпепеляващия си поглед от него, момчето се изправи и заотстъпва назад.

Съвсем променен и омекнал Херити вдигна оръжието. Погледна го така, сякаш за първи път виждаше такова нещо и опипа с длан яката там, където бе попаднала отварачката. Вдигна очи към момчето и изрече с разкаяние в гласа:

— Съжалявам, хлапе. Нямах право да се бъркам в скръбта ти.

— Какво се е случило? — повтори въпроса си отец Майкъл.

Херити му подхвърли отварачката и той сграбчи, после я поднесе към очите си, за да я различи в тъмното.

— Туй по-добре да стои в тебе, попе — каза Херити. — Твоят малък дрипльо се опита да ми клъцне гръцмуля с нея. — Започна да се смее. — Той е по мъж от тебе, попе, а едва ти стига до шкембето. Но ако опита той номер още веднъж, ще го строша като клечка за зъби.

Момчето отиде при свещеника и седна до него, без да откъсва очи от Херити.

— Нали ти казах, че с насилие нищо не се постига? — сгълча го отец Майкъл. — Виж Джоузеф, човек на насилието, като него ли искаш да станеш?

Момчето обви с ръце коленете си и зарови лице в тях. Раменете му се разтресоха, но не се чу никакъв звук.

Наблюдавайки ги, Джон усети необясним прилив на гняв. Тези хора бяха толкова нескопосани! Момчето не можа дори едно убийство да извърши като хората. Имаше такава невероятна възможност, а се провали.

Отец Майкъл обви с ръка раменете на хлапака.

— Доста е студено — рече той. — Не трябва ли да запалим огън?

— Не се прави на по-глупав, отколкото си, попе — отвърна Херити. — Гушкай се там до малкия дрипльо и го дръж изкъсо, че да

не стане беля. Ще ноцуваме тук.

Ирландците са един безобиден народ, който винаги е бил приятелски настроен към англичаните.

Беда Преподобни

Ейдриън Пиърд гледаше през прозореца на кабинета на Дохъни в Кралската Болница. Свечеряваше се. Отдясно мрачните, сиви кули на Килмейнхам чернееха на фона на студеното, облачно небе. Отдолу, от другата страна на улица „Инчикър“ се виждаше каналът „Камак Крийк“ и изгорелите руини на една бензиностанция. Чу как Дохъни се намести в стола зад бюрото си, но не се обърна.

— Защо изпратиха тъкмо теб? — попита Дохъни. Гласът му бе леко напрегнат.

— Защото знаят, че ще се вслушаш в думите ми.

— Казвам ти, че той наистина възнамеряваше да ме убие! Беше извадил пищова отгоре, на бюрото и си играеше с него, както прави винаги. Ти самия си го виждал.

— Никой от нас не се съмнява в думите ти, Фин. Не това е важното в случая.

— А, кое тогава е важното?

— Никой друг не може да контролира Бреговаците, освен Кевин.

— Значи да си натискаме парцалите и да го оставим да заплашва учените ни, да убива всеки, който...

— Не, Фин! Нещата изобщо не стоят така.

Пиърд обърна гръб на прозореца. Пейзажът отвън бе твърде потискащ. Руините на бензиностанцията напомняха за опустошенията на разбеснелите се тълпи, преди армията и Фин Садъл да възстановят до някъде реда в града.

Дохъни се бе облакът на бюрото и бе поставил брадичка върху свитите си юмруци. Изглеждаше така, сякаш всеки момент щеше да избухне.

— Трябва да престанеш да заплашваш Кевин О’Донъл — каза Пиърд. — Това е съобщението, което бях натоварен да ти предам. Армията не иска вътрешни конфликти. Колкото до Кевин, те са го

дръпнали настрани и са го предупредили да не закача лабораторията. За него тя вече е забранена зона.

— Освен ако не му щукне в тъпата кратуна да ни избие всичките докато спим!

— Казано му е, че армията ще го екзекутира, ако не се подчини.

— Това и за мен ли се отнася?

— Съжалявам, Фин.

— Значи няма да се опитва да пречи на връзките ни с Хъдърсфийлд?

— Предупреден е да не го прави, Фин.

— Те все пак ще продължат да подслушват разговорите ни, разбира се.

— Да, така е.

— И ще ги препращат на Кевин?

— Той си има свои хора в армията.

— Да, така се оказва.

— Е, това е посланието, Фин. Нали ще се съобразиш с него?

— Не съм безразсъден млад идиот!

— Много добре.

Дохъни разтвори длани и ги положи върху бюрото.

— Как я карат Кейт и Браудър?

— Нормално, както се и очаква. Тя продължава да писка, че иска да ги венчае свещеник.

— Тогава ѝ намери един.

— Това не е толкова лесно, колкото изглежда, Фин.

— Даа... да, разбира се — поклати глава Дохъни. — Лошо стана там, в Мейнют.

— Един, за когото със сигурност знам, че е свещеник, направо ме излъга в очите и каза, че не бил такъв. Други двама пък ми отказаха, като разбраха какво искам. Те не вярват на никой, свързан с властите, Фин.

— Били сме обладани от дявола, така казват.

— Опитах се да намеря някой си отец Майкъл Фланъри — рече Пиърд. — Казаха ми, че той би могъл...

— Фланъри е зает в момента, а и не може да бъде открит.

— Ти знаеш ли къде е?

— Приблизително.

— Би ли могъл да му изпратиш съобщение и да го попиташ дали...

— Ще направя каквото мога, но ти продължи да търсиш.

Пиърд въздъхна.

— Най-добре да се смъквам долу. Конвойт за Килалой трябва да тръгне навреме.

— Никога не го правят.

— Е, в тази обстановка не бих ги винил за забавянето. Колкото по-тъмно, толкова по-добре за пътуване, смятам аз.

— Казаха ми, че Н-7 е надеждно охраняван.

Пиърд сви рамене.

— Аз все още мисля, че трябва да пренесем контейнера и ония двамата тук, в Дъблин.

— Не и с Кевин О'Донъл зад съседния ъгъл!

— Е, има нещо вярно в думите ти, Фин.

— Прати ли пистолет на Браудър, както ти казах?

— Да, но на него идеята никак не му хареса, а пък Кейт изглеждаше така сякаш всеки момент ще направи страхотна сцена.

— Хм, пистолета едва ли ще им помогне много.

— Армията го предупреди, Фин. Бъди спокоен. На тях може да се разчита.

— Там, където е замесен един луд, не може да се разчита на нищо друго, освен на най-неочакваното.

Дохъни бутна назад стола си и се изправи.

— Аз, например, ходя навсякъде въоръжен и с охрана. Съветвам те да сториш същото, Ейдриън.

— Той няма и да припари до Килалой. Те ми обещаха.

— Да, бе, те бяха обещали и че ще издирят всички останали незаразени жени и ще ги пазят! Нали чу последните новини? Всички в мините край Маунтмълик са мъртви!

— Какво се е случило?

— Един от мъжете е бил заразен. Убили са го, разбира се, но е било вече твърде късно.

— Ще се връщам в лабораторията — каза Пиърд. — Как вървят нещата тук?

— Все още нищо, но това можеше да се очаква. Ще получиш резултатите от последните ни проучвания, когато се върнеш в

Килалой. Съобщи ми какво мислиш за тях.

— Добре. По дяволите! Щеше ми се да можем свободно да пътуваме до Хъдърсфийлд и обратно!

— Изолационният корпус няма да ни разреши. Вече ги питах.

— Знам, но това ми се струва адски глупаво. Та кой ли бихме заразили там, за Бога? Те са толкова фрашкани с чумата, колкото и ние самите.

— Даже повече.

— Открито сътрудничество и съвместни изследвания, това е единствената надежда за света — рече Пиърд.

— Единствената надежда за Ирландия — поправи го Дохъни. — Не забравяй това. Ако Янките или Руснаците първи се доберат до отговора, те просто ще ни изтрият от лицето на Земята. И това, естествено, ще го минат като „необходима стерилизация“, нали разбираш?

— И в Хъдърсфийлд ли смятат така?

— А ти защо мислиш, сме толкова открити един към друг, Ейдриън? Те все пак са британци, нали?

— А ние все пак сме ирландци — отвърна Пиърд.

Клющавото му тяло се разтресе в неистов кикот. На Дохъни този смях му се стори особено отвратителен.

Свободата на словото и печата включва в себе си не само правото свободно да говориш и пишеш, но и правото да разпространяваш, правото да получаваш, правото да четеш... както и свободата да задаваш въпроси, свободата на мисълта, свободата да проповядваш...

Върховен Съд на Съединените
Щати (делото Грисуълд срещу
Кънектикът)

Доктор Дъдли Уикъм-Финч знаеше какво мислят хората му за работния кабинет, който си бе избрал — прекалено малък за директора на най-важния Английски изследователски институт, прекалено разхвърлян и доста отдалечен от Центъра на събитията, тук в Хъдърсфийлд.

Навремето, когато институтът бе отдаден изцяло на естествените науки, тази стаичка в мазето е била кабинет на някакъв млад асистент. Триетажната, бетонна постройка се намираше до оградата в далечния край на терена на института. Беше безлична сива сграда, необрасла в бръшлян. Уикъм-Финч държеше и още един кабинет за „високопоставени срещи“ в административната сграда на института. Това бе една огромна зала, облицована с дъбова ламперия, застлана с дебели килими и зорко охранявана от цял взвод административни секретари във външните стаи. Но точно това невзрачно, малко кабинетче и лабораторията в съседство бяха местата, където човек можеше да го открие през по-голямата част от времето.

Стените бяха без прозорци, изпълнени от горе до долу с лавици с книги. Една-единствена мъничка врата водеше към лабораторията. Бюрото бе толкова малко, че можеше съвсем лесно да докосне и най-далечния му край само с едно протягане на ръката. Единственият въртящ се стол бе удобен и с висока облегалка. Тук беше и радиото, телефона, както и цялата останала електронна апаратура.

Докато чакаше сутрешното позвъняване на Дохъни, той се облегна удобно назад в стола и запали дългата си лула. Дватама с Дохъни се бяха срещали често в миналото по разни международни

конференции. Сега всеки път, когато говореше с него по телефона, той си представяше ирландския си колега — нисичкият, язвителен човечец с безпардонни, маниери. Уикъм-Финч бе негова пълна противоположност — висок, сух, истинска върлина, обвит в сивата си мантия. Техен американски колега, когато ги видя двамата заедно, за първи път ги нарече Крачун и Малчо, прозвища, които съвсем не се понравиха на Финч.

При последното всмукване от лулата, овъглена частица от тютюна се лепна за езика му и го опари. Уикъм-Финч я отстрани с бяла ленена кърпичка, която машинално извади от най-горното чекмедже на бюрото си. Със закъснение осъзна, че това бе една от кърпичките, които жена му Хелън переше и гладеше за него навремето... Насила отклони мислите си от подобни опасни спомени.

Представи си студената, мъглива утрин отвън, пейзажите чезнещи в сивотата на хоризонта. Местните хора наричаха подобни утрини „езерняшки“.

Телефонът на бюрото пред него бе затрупан от разпилени листи хартия. Всякакви доклади, резултати от изследвания и прочие. Втрени се в тях, замислено пафкайки лулата си. Телефонните връзки с Ирландия бяха, в най-добрия случай, не твърде задоволителни и той се бе научил търпеливо да изчаква редовните си разговори с Дохъни.

Телефонът иззвъня.

Вдигна слушалката до ухото си и остави лулата в пепелника.

— Уикъм-Финч слуша.

Веднага разпозна далечния тенор на Дохъни въпреки лошата връзка, прашенето и прещракванията от друго естество.

Доста подслушвачи имаме днес, помисли си Уикъм-Финч.

— Ааа, ето те и теб, Уай. Проклетите телефонни връзки днес надминаха дори себе си.

Уикъм-Финч се усмихна. За последен път се бе срещал с Дохъни в Лондон на една конференция по въпросите за всестранното взаимосътрудничество. Зад лъчезарните сини очи на веселяк се криеше истински първокласен мозък на учен. Едва след поредицата от редовни телефонни разговори двамата бяха стигнали до това, което Уикъм-Финч определяше като „ползотворно приятелство“.

Дой и Уай.

Още на третия разговор бяха преминали на тези приятелски имена.

— Убеден съм, че телефонът е създаден, за да ни научи на търпение, Дой — рече Финч.

— Да ни калява волята, а? — отвърна. Дохъни. — Е, какво ново, Уай?

— Тази сутрин ни изпращат правителствен „експерт“, за да провери доколко сме напреднали — отвърна Финч. — Познавам човека, казва се Рупърт Стонър. Не разбира нищо от наука, но винаги е нащрек да не го преметнат.

— Стонър — замислено повтори Дохъни. — Чувал съм за него. Пада си по политиката.

— Да, доста.

— Какво трябва да му кажеш?

— Почти нищо. Тук си скъсваме задниците от работа. Но цялото блъскане може да даде резултати след време. Не можем да направим големия удар, който искат Стонър и неговите хора.

— Ами тия четиримата — новите, дето сте ги включили в екипа? Онзи американец, Бекет. Чух, че именно той е открил как Безумецът е разпространил заразата.

— Много способен човек, без съмнение. Задържах ги четиримата заедно като екип. Има нещо в начина, по който са се сработили. Не мога да твърдя със сигурност, че са блестящи, но заедно са от ония страхотни тимове, които понякога правят големите пробиви.

— Кажете това на Стонър.

— Той вече го знае. Мислех, че ти можеш да ми сервираш някоя пикантна информация, която да му пробутам, Дой.

Дохъни замълча за момент.

— Ние не крием нищо от теб, нали, Уай?

Уикъм-Финч веднага долови посланието. В редовните разговори двамата с Дохъни си бяха изработили едва доловим код, с който безпогрешно четяха между редовете. Очевидно Дохъни имаше какво да му съобщи, имаше някаква важна информация, която неговите началници не биха искали той да му каже, но това вече не бе от значение, понеже Уикъм-Финч вече го знаеше.

— Надявам се, че не се и опитвате — веднага подхвана репликата си Финч. — Бог ми е свидетел, че ненавиждам

шпионирането, Дой, и мога да те уверя, че ние сме абсолютно открити с вас.

Смехът на Дохъни прогърмя в слушалката. Уикъм-Финч леко се ухили от своя страна. До какво, по дяволите, се бе докопал Дохъни?

— Е — рече Дохъни, — така е, наистина. Добре де, смятаме, че самият О'Нийл се подвизава при нас.

Уикъм-Финч се възползва от едно продължително прашене на статическо електричество, за да попита рязко:

— Какво? Не те чух.

— Безумецът. Може би е тук, при нас.

— Искаш да кажеш, че сте го пипнали, тикнали сте го в затвора и сега го разпитвате?

— Не, за Бога! Насочваме го към нашата лаборатория в Килалой. Той се представя за Джон Гарич О'Донъл и казва, че е молекулярен биолог.

— До колко сте убедени, че това е той? — Уикъм-Финч усещаше учестените удари на сърцето си. Не можеше да знае кой точно подслушва разговора им. Това бе прекалено опасно. Дохъни трябваше да отговори на въпроса възможно най-внимателно и правилно.

— Не сме съвсем сигурни, Уай, но мога да те уверя, че направо ми настръхват космите от него. Лепнали сме един от нашите най-добри хора за него като пиявица, освен това сме му прикачили и един свещеник, в случай че реши да се изповяда. С тях е и едно бедно, нещастно сираче, за да може постоянно да вижда резултата от това, което е причинил.

Уикъм Финч бавно поклати глава.

— Ужасен си, Дой. Ти си нагласил всичко.

— Просто се възползвах от ситуация, която ни бе предоставена.

— Все пак доста умно от твоя страна, Дой. Трябва да събудим угризенията на съвестта му, да, това е ключът към този човек, разбира се, ако портрета за него, който ни изпратиха американците е верен. Боже мой! Трябва доста внимателно да се пипа и обмисля всичко. Признавам си, че не го вярвах в началото, когато нашите агенти ми казаха.

— Разбира се, не очакваме кой знае какво, но това все пак е нещо, което можеш да съобщиш на твоя човек, този Стонър.

— Той вече знае, може би. Бъди внимателен, Дой. О'Нийл може да е скрил някой гаден коз в ръкава си... в случай, разбира се, че това наистина е Безумецът.

— Пипаме с кадифени ръкавици.

— Това си е блатиста почва, Дой.

Това бе препратка към една шега, която си бяха разменили на една конференция в миналото. Блатистата почва бе най-плодородна за растежа на нови култури.

Дохъни веднага схвана намека.

— Да, наистина сме до кръста в тинята. Ще те информирам, ако затънем още повече.

— Американците помагат ли с нещо?

— Още нищо не сме им казали, Уай, по очевидни причини. Те наистина ни изпратиха някои неща преди... просто, за да се застраховат. Но материалите са доста оскъдни. Липсват отпечатыци от пръстите, както и зъбна скица. Те се оправдават с Паническият Огън, което в крайна сметка може би е самата истина.

— Ами ако този... О'Донъл ли каза?... Та, ако той е просто това, за което се представя?

— Ще го подложим на психотормоз чрез троен подход. Всичките ни усилия са насочени към една цел — да го закараме да се издаде по някакъв начин пред изследователите.

— Троен подход? Ааа, искаш да кажеш, в случай че това наистина е О'Нийл, но не можете да го докажете.

— Именно. Той може да ни даде нишка, за която да се хванем, или да се опита да се издаде по някакъв начин. Например да опита някоя диверсия.

— Или истински саботаж.

— Това ще е равносилно на признание от негова страна. — Силен трясък на статично електричество проглуши ушите му. Когато премина се доловиха само последните думи на Дохъни — ... прави групата на Бекет.

Уикъм-Финч прие това като въпрос.

— Мисля, че този, дето трябва да се наблюдава, в групата е малкият жабар, Юп. Подъл ум. Все ги приказва едни на Бекет, сякаш си играе с него като с персонален компютър.

— Да ме вземат мътните! Както казвате вие британците.

— Не казваме нищо подобно, ах, ти ирландски ядач на картофи.

И двамата се засмяха. Беше евтин трик, помисли си Финч, не достатъчно хитър, за да заблуди подслушвачите, но бе се превърнал в нещо като ритуал между двамата, с който сигнализираха, че приближават края на разговора.

— Ако изобщо някога отново се срещнем лице в лице, ще ти зачервя врата с моята гьостерица, ако изобщо успея да открия някоя — рече Дохъни.

Една сълза се търкулна по бузата на Финч. Стереотипите бяха създадени, за да бъдат осмивани, но не можеха бъдат пренебрегвани. Може би, продължаваха да играят тая шеговита игричка, за да поддържат живи спомените от миналото. Английският чадър срещу ирландската гьостерица — смешното срещу смешното. Въздъхна тежко и му се стори, че долавя като ехо и въздишката на Дохъни от другия край на линията.

— Ще натъпча Стоунър с видения за ирландски феи с кошнички бонбони в ръце — рече Финч, — но ми се струва, че този ваш О'Донъл е просто това, за което се представя.

— Е, един молекулярен биолог все ще ни влезе в работа — отвърна Дохъни. — В сегашното положение бихме използвали и Исус, Мария и Йосиф, ако се появяха отнякъде.

— Този О'Донъл не носеше ли документи в себе си? — изказа мислено внезапно осенилата го идея Уикъм-Финч.

— Дебелоглавецът дето командва отряда, който го е посрещнал просто му изхвърлил паспорта.

— Просто го изхвърлил?

— Хвърлил го през рамо, право в морето. Никакъв шанс да го изследваме и да видим дали не е подправен.

— Дой, понякога си мисля, че сме жертви на злонамерената съдба.

— Остава ни да се молим Богу и да се надяваме, че някъде съществува и една добронамерена съдба. Това може да е и екипът на Бекет.

— Между другото, Дой, Бекет и хората му смятат, че теорията за ципа ни е подвела. Може да ни е водила за носа, образно казано.

— Хм, интересна възможност. Ще предам.

— Съжалявам, но нямам нищо друго, което да ти бъде от полза.

— Уай, току-що ми хрумна нещо. Защо не срещнеш Стонър с Бекет? Един брилянтен учен янки, който да разясни уловките на прецизното научно изследване на незапознатия с материята политик.

— Може да получи интересно — съгласи се Уикъм.

— Това дори може да подсказе нови идеи на Бекет — продължи Дохъни. — Когато обясняваш нещата на непосветени, понякога ти хрумват умни идеи.

— Ще помисля по въпроса. Когато поиска, Бекет е доста добър разказвач.

— Аз самият бих искал да си поприказвам с него. Не може ли да го включим в един от тия наши интимни разговори.

— Ще гледам да го уредя. Юп също ли?

— Не... само Бекет. По-късно може да поговорим и с Юп. И моля те, Уай, подготви го за сериозен разпит.

— Както ти казах вече, Дой, той е доста умел разказвач.

За момент замълчаха, докато отmine нов прилив на статично електричество. После Финч продължи:

— Ще изготвя доклад за тяхното схващане по теорията за ципа. Ще ти го пратя по факса, веднага щом е готов. Може и да изкопчи нещо от него, макар че не съм много убеден в това.

— Значи Бекет се нуждае от опониране?

— Да, така се впряга и става още по-продуктивен. Имай това предвид, когато разговаряте.

— Ядосва ли се?

— Никога не го показва, но то си личи.

— Тъй! Тъй! Аз ако не подлъжа един янки, та кой! А, що се отнася до нашия вероятен Безумец, ще ти съобщя, ако затънем по-дълбоко в блатото.

Уикъм-Финч кимна на себе си. Затъването надълбоко в блатото, разбира се означаваше, че човекът с положителност е наистина О'Нийл.

— Има още нещо, Дои. Стонър може да идва да ме уволни.

— Кажи му, че ако го направи, може спокойно да среже телефонните кабели за Ирландия.

— Виж сега, Дой, не бива да горим мостове.

— Аз ще го направя! Ние ирландците по рождение не сме много привързани към британците. Изобщо няма да си губя времето, за да

завързвам нови контакти в Хъдърсфийлд. Тъй му кажи.

— Отне ни само седмица да се сработим, Дой.

— В днешно време една седмица е цяла вечност. Политиците още не са проумели това. Те имат нужда от нас, не ние от тях.

— О, мисля, че и те са ни необходими, Дой.

— Или оставаме заедно и се държим един за друг, Уай, или всичко отива по дяволите. Кажи на Стонър, че съм казал така. Е, хайде, дочуване.

— Както кажеш, Дой.

Уикъм-Финч чу как оттатък прекъснаха връзката. Пращането от статичното електричество спря. Постави слушалката обратно на вилката и се втренчи в изстиналата лула до телефона. Е, на подслушвачите им бе казано това, което трябваше да чуят.

Дохъни бе прав, разбира се. Учените забъркаха тази ужасна каша. Поне допринесоха за бъркотията и това не може да се отрече. Нямахме добри връзки помежду си, имахме лоши взаимоотношения с политиците, не успяхме да упражним властта, която имахме. Дори не можяхме да осъзнаем истинската природа на тази наша сила. Когато най-после се задействахме, започнахме да играем старите политически игри.

Той вдигна поглед към лавиците с книги вляво от себе си, но не ги виждаше. Какво щеше да стане, ако онзи човек в Ирландия наистина беше Безумният О'Нийл? Ако изобщо имаше и най-малкия шанс да го използват по някакъв начин, то Дохъни бе достатъчно хитър, за да го открие. Господ да ни е на помощ, обаче, ако не този, който трябва, научеше за това.

Уикъм-Финч поклати глава. Добре, че човекът беше в ръцете на Дохъни. Вдигна лулата си и отново я разпали, като не преставаше да мисли за новините от Ирландия. Едва сега за първи път си даде сметка колко много е започнал да вярва в уменията на Дохъни.

Ако има нещо, което да е абсолютно сигурно, то е следното: във всяка една работа, във Всички Видове взаимоотношения, били те политически, търговски или просто човешки, винаги има някой, на когото трябва да се довериш.

Удроу Уилсън

Вече толкова време сме с проклетия янки и все още нищо, мислеше си Херити.

Беше ранен следобед и те се изкачваха по пътя нагоре, излизайки от поредната долина. Свещеникът и момчето вървяха малко по-напред от останалите. Хлапакът бе още по-затворен в себе си след схватката в банята. Отец Майкъл се държеше така, сякаш Херити бе виновен за всичко.

Проклетият янки е виновен!

И тоя поп с нищо не ми помага.

Нали точно един скапан янки превърна Ирландия в гето!

Херити никога не се бе смятал за върл националист. Бе просто типичен ирландец, изпълнен с горчилка от вековете британско потисничество. Чувстваше се кръвно свързан с рода и отечеството си, свързан в скръбта, свързан в състраданието. Има някаква могъща сила в ирландската земя, мислеше си той. Тя идваше от спомените дълбоко вкоренени в самата почва. Земята помнеше и винаги щеше да помни. Дори и да не останеше жива душа по този край щеше да остане земята, която щеше да разказва как веднъж келтите са тъпкали пътищата ѝ.

Отец Майкъл разговаряше с янкито. Но не подпитваше, не се ровеше, не правеше това, което трябва, за да смъкне маската на човека и да провери дали Безумецът е под нея.

Потънал в черните си размисли, Херити се заслуша в разговора им.

— Тук има повече развалини — рече отец Майкъл. — Забелязахте ли?

— Да, тук цари разрухата — отвърна Джон. — Но е останала много храна.

— Все по-запуснато става всичко. Забравихме живописната гледка, която наистина представляваха древните руини. Днес... всичко просто се руши.

Замълчаха, отминавайки още една изгоряла крайпътна постройка. Зад зеещите прозорци изгорелите дрипи на пердетата приличаха на опърлени мигли върху слепи очи.

Някой ще отговаря за това! — помисли си Херити.

Древната памет на Ирландската земя го прободеше като меч. Всеки, който накърни честта на Ирландия, все някой ден бива застиган от меча на възмездието и животът му изтича през дълбоката, смъртоносна рана.

На билото на хълма спряха да поемат дъх. Пред тях се простираше поредната забулена в мъгла долина. Далеч в другия ѝ край буен планински поток се пенеше по скалите и пелената от водните пръски скриваше гледката на следващите хълмове. Някъде наблизо изкудкудяка кокошка.

Херити се заслуша и долови в близост ромоленето на вода. Поточе или извор.

— Чувам вода наблизо — рече Джон.

— Добре ще е да починем малко и да похапнем — каза отец Майкъл.

Отби встрани, намери удобно за прескачане място и се прехвърли през каменната ограда. Направи няколко крачки навътре във високата трева. Момчето също прескочи оградата и се присъедини към него.

Джон погледна нагоре към небето. От запад се задаваха купести облаци. Херити му направи знак да последва свещеника и хлапето. Джон се покатери на оградата и за момент остана горе, загледан в разстиляния се пейзаж преди да се прехвърли от другата страна. Сиви, каменни огради чертаеха зелени правоъгълници, в които тук-там се виждаха почернелите, порутени останки на някогашни имения. Херити се присъедини към него.

— Все още изглежда красива — промърмори той.

Джон го погледна за момент, после отново насочи вниманието си към пейзажа. Ефирната пелена от мъгла смекчаваше цветовете. Хълмистата равнина с виещата се сребриста ивица на реката тънеше в

пастелни краски. По двата бряга високите дървета тъмнееха в мека зеленина.

— Не сте ли жаден, господин О'Донъл? — попита Херити.

— Да, с удоволствие бих пийнал глътка от студения планински поток — съгласи се Джон.

— Започвам да мисля, че не знаете какво е истинска жажда — продължи Херити. — Какво ще кажете за студена халба „Гинес“ с бяла като гащички на девица пяна, която прелива над ръба. Ха! Такава гледка би накарала и мъртвец да изпита жажда!

Отец Майкъл и момчето се насочиха към горичката надолу по склона.

— Чух ви да си говорите с попа за руините — рече Херити. — За мен туй не са никакви руини. Упадък! Това е думата. Надеждата е мъртва, няма я. И всичко просто загнива.

Свещеникът и момчето спряха до една гранитна скала съвсем близо до горичката.

— Добра душа е тоя наш поп. Истинско злато — рече Херити загледал след него. — Не сте ли съгласен, господин О'Донъл?

Подигравателният тон в думите на Херити сякаш прободеше скрития в Джон О'Нийл. Обзе го паника, после сляпа ярост.

— И други са изстрадали колкото и ти, Херити! Не си единствен!

Лицето на Херити се наля с кръв. Устните му се свиха в тънка линия, десницата му се потърси дръжката на пистолета в джоба, поколеба се, после вместо да извади оръжието измъкна обратно празната си длан и замислено се почеса по брадясалата буза.

— Ха, ама и ние сме едни драки! — успокои напрежението той. — Като острите камъни дето брашно...

Рязко млъкна, прекъснат от силния изстрел отекнал долу откъм дърветата. За част от секундата повали Джон на земята и се отърколи в страни, пхнал ръце в раницата си. Когато замря неподвижно зад прикритието, на гранитната скала, в ръцете си вече стискаше малък автомат. Леко подаде глава иззад ръба и се загледа надолу към горичката. Зад него Джон се облегна на хладния камък.

После се надигна, подаде се от неговия край на скалата и потърси с поглед момчето и свещеника. Дали бяха невредими? Кой бе стрелял и по кого се бе целил? Някъде отдолу изпука съчка и голата глава на отец Майкъл се показва иззад един храст в началото на

горичката. Очите му щяха да изскочат от орбитите, лицето му бе побледо то платно, а белегът върху челото му зловещо изпъкваше върху белия фон. Гледаше право нагоре към Джон.

— Скрий си тъпата кратуна! — изсъска му Херити и рязко дръпна Джон обратно зад скалата.

— Видях отец Майкъл. Като че ли му няма нищо.

— А момчето?

— Не го видях.

— Ще изчакаме малко — каза Херити. — Това беше изстрел от карабина.

Облегна се на скалата, сложи автомата в скута си и се зае да изучава каменната ограда край пътя над тях.

Джон се загледа в оръжието в ръцете му.

— Евреите правят добри пушкала, нали? — рече Херити, уловил погледа му. Чу се шум сякаш някой пълзеше в тревата. Херити рязко се обърна.

Джон вдигна очи и срещна погледа на отец Майкъл. Черната филцова шапка отново скриваше обезобразеното чело.

Херити се надигна и се вгледа покрай свещеника надолу към дърветата.

— Къде е момчето?

— Скри се зад една друга скала малко по-навътре в гората.

— Хм, един-единствен изстрел — замислено промърмори Херити.

— Може някой да е гръмнал крава или прасе.

— Или пък самия себе си. Това е по-вероятно в днешно време.

— Ти си зъл човек — възмути се отец Майкъл. Посочи автомата в ръцете му. — Откъде взе това ужасно оръжие?

— Това е автоматичен пистолет „Узи“, направен от хитрите евреи, отче Майкъл. Прибрах го от един мъртвец. В днешно време почти всичко, което притежаваме го придобиваме точно по този начин, не съм ли прав, отче Майкъл?

— Какво възнамеряваш да правиш с него? — настоя свещеникът.

— Смятам да го използвам, ако се наложи. Покажи ми къде точно остави момчето.

Отец Майкъл се обърна и посочи към няколко сиви каменни къса едва забележими сред буйната зеленина на храсталаците.

— Ще слезем там долу един по един — разпореди се Херити. — Аз тръгвам пръв, после господин О'Донъл и накрая ти, отче. Чакайте тук, докато не ви дам знак.

Ниско приведен Херити излетя иззад прикритието на скалата, пресече на зигзаг разстоянието и се шмугна сред дърветата. Видяха го как се хвърля зад скалите.

— Хайде, направете го по същия начин! — долетя гласът му.

Джон се стрелна надолу по хълма, чувствайки се гол и незащитен — вляво, вдясно, вляво и се озова в нишата зад два каменни блока, където завари момчето, сгушено в сивото си палто. Нямаше и следа от Херити. Момчето се втренчи в Джон с безизразна физиономия.

Чу се топуркането на бягащ човек и след секунда отец Майкъл се присъедини към тях и веднага загрижено прегърна момчето.

Изад дърветата изплува Херити. Прехвърли се при тях зад прикритието, дишайки тежко. Автоматът висеше пред гърдите му.

— Тримата ще останете тук, докато аз огледам наоколо — нареди им той. — Това беше пълна глупост от твоя страна, отче, да се мотаеш на открито след изстрела.

— Ако Господ иска да ме прибере сега, Той ще го стори — смирено отвърна отец Майкъл.

— Май ти се иска, а? — изръмжа Херити. — Това е грях, отче! Спомни си! Като предизвикваш смъртта по този начин, ти, не си различен от самоубийците!

Отец Майкъл виновно наведе глава.

Херити понечи да тръгне, но Джон го задържа за ръката.

— Джоузеф.

Херити рязко се обърна и зяпна Джон с изненада.

— Благодарен съм ти за загрижеността, която проявяваш към нас — рече Джон. — И бих искал да ми викаш Джон, но не се отказвам от мито една дума от това, което ти казах там горе. — Той вдигна брадичка към скалата, която им бе служила за прикритие. — Казах ти това, което мисля.

— Разбира се, янки! — ухили му се Херити.

Изскочи иззад камъните и се шмугна надолу в дърветата. Чуха пропукване на съчка, после настана пълна тишина.

— Странен човек е той — промърмори отец Майкъл.

Момчето се отдръпна от свещеника и се загледа над ръба на скалата в посоката, в която изчезна Джоузеф.

— Недей! — дръпна го обратно надолу отчето. — Стой долу!

— Херити се държи като войник — отбеляза Джон.

— Да, така е.

— Къде попадна на него?

Отец Майкъл извърна глава, за да скрие очите си от него, но не преди Джон да забележи паниката в тях. Какво ги свързваше тези двамата — свещеникът и безпощадният човек на действието?

Отец Майкъл проговори със задавен глас:

— Може да се каже, че Господ ни събра с Джоузеф. Не бих могъл да знам причините за това — каза той и отново се обърна към Джон. Чертите на лицето му бяха вече овладени.

— Ами момчето? — попита Джон. — Защо е с теб?

— Намерих го в един табор на калайджии — отвърна отчето. — Може да ги наречеш цигани, но те не са такива всъщност. Отнасяха се добре с него. Те ми казаха и за обета му за мълчание. Повериха го на мен, защото смятаха, че аз по-добре ще се грижа за него.

— Той може ли да говори?

— Чувал съм го да бълнува в съня си.

Момчето затвори очи и оброни глава на коленете си.

— Няма ли си име?

— Само той може да ни го каже, но не иска да го стори.

— Не си ли правил опит да намериш неговите...

— Стига! Замълчи! — впи пламтящ поглед в него отец Майкъл. — Не бива да ровим в хорските рани.

Джон рязко извърна глава встрани и се опита да овладее неистовото желание да се изхили саркастично. Нещо го прободеше в гърдите. Усети скрития вътре О'Нийл да си пробива път към повърхността. Закри лице с длани, борейки се да спре този опасен вътрешен противник. Шумът от ронещи се камъчета го накара, отново да вдигне глава. Херити се шмугна обратно зад прикритието. Лицето му бе плувнало в пот. Панталоните му до коленете бяха осеяни с бодили и репей. Израелският автоматичен пистолет все още висеше пред гърдите му. Замълча за момент, колкото да си поеме дъх.

— На следващия хребет има две къщи. И на двете комините пушат. Вътре някои слушат радио и обсъждат новините.

Отец Майкъл се прокашля.

— Има ли... има ли някакъв знак от... тъъ...

— Няма следа от женско присъствие — предугади въпроса му Херити. — На простора висят само мъжки дрехи. Макар че са прекалено чисти и добре поддържани. И двете къщи. Явно са мъже дето женичките им добре са ги обучили навремето.

— Гробове? — попита свещеникът.

— Четири. На полянката под къщите.

— Е, тогава може би ще ни подслонят.

— Не бързай толкова! — отвърна Херити. Обърна се към Джон: — Смяташ ли, че ще можеш да се справиш с това, Джон?

Джон погледна автомата и сякаш долови излъчващата се от него убийствена сила. Разтри пръстите си.

— Защо?

— Смятам да отида горе в къщите невъоръжен, съвсем открито и приятелски — отвърна Херити. — Ти ще ме прикриваш отзад. Горе на билото има няколко канари, много удобна позиция за прикритие.

Джон погледна въпросително към свещеника.

— Не мога да дам благословията си за такова начинание — рече отец Майкъл. — Църквата вече достатъчно е съгрешила, искайки от Бог благословия за толкова много убийства.

— Нямаме намерение да убиваме никого — възрази Херити.

— Но отивате на военна акция — рече отчето.

— Ааа, това ли те тревожи? — усмихна се Херити. — Просто още не съм готов да извърша самоубийство, отче — каза той и се обърна към О'Донъл. — Е, какво ще кажеш, Джон?

Джон протегна ръка към автомата.

— Покажи ми как действа.

— Много е просто — веднага се зае да му показва Херити. — Това тук е предпазителят. Когато е в това положение... — щракна го той — ... само насочваш цевта и натискаш спусъка. Почти не рита, стабилен е като Кешълската скала — върна предпазителя обратно и подаде автомата на Джон.

Джон го пое. Дръжката бе още топла от ръката на Херити. Това оръжие бе много по-директно отколкото чумата. Нямаше ли скрития в него О'Нийл да изскочи да започне да убива наред с дивашка злоба? Джон вдигна очи и срещна изпитателния поглед на Херити.

— Ще се справиш ли? — попита го той. Джон кимна.

— Тогава ме последвай. Само върви тихо, като мишка по пухени завивки. Попе, вие с момчето останете тук, докато не ви повикаме.

— С Божията помощ — промърмори отец Майкъл.

— Я виж ти! — ухили се Херити и скочи на крака. — Значи все пак ни даде благословията си!

Тръгна напред леко приведен. Спуснаха се сред дърветата по една едва забележима пътечка сред мочурливата трева и пресякоха малко поточе.

Прежаднелият Джон спря, погледна първо водата, после въпросително вдигна очи към Херити.

— Аз не бих пил — прошепна му той в отговор. — Вятърът носи миризмата на разлагащ се труп — махна той с ръка нагоре, по посока срещу течението. — Трупът е най-малко от една седмица. Водата сигурно е бъкана със зараза — ухили се той. — Свинете са го открили.

Джон потръпна.

Херити се обърна и тръгна нагоре по отсрещния хълм. Джон го последва. Провираха се бавно сред ниските борове. Мочурливата торфена почва заглушаваше стъпките им. Когато стигнаха, билото, Херити махна с ръка на Джон да се сниши, после посочи наляво, където сред кафявите стебла на дърветата се мяркаха сивите очертания на канарата.

— От там — прошепна Херити — ще имаш чудесен изглед към двора им. — Ще изчакам тук, докато стигнеш до скалата, после ще се спусна от другата страна съвсем открито и приятелски, без оръжие в ръка. Даже ще си свирукам. Разбра ли плана?

Джон кимна. Наведе се и се запровира през храсталаците нагоре и вляво към скалите на билото. Когато стигна до канарата видя, че това е скала от сив гранит. Камъните бяха все още топли от напеклото слънце. Вдигна очи към небето. Облаците скоро, щяха да затулят слънцето и вероятно щеше да завали. Бавно пропълзя нагоре по една вдлъбнатина в канарата и леко подаде глава над ръба.

Пред очите му се разкри гледката на малък — не повече от стотина метра — но стръмен склон, който свършваше долу при оградата на малко спретнато дворче. Къщата бе варосана наскоро, дим се виеше и от двата комина... из дворчето щъкаха пилци. Малко по-надолу се виждаше покривът на още една къща, само един от чийто

комини димеше. Вляво, до отвесния склон бе построен обор. От него се носеше миризмата на кравешки тор. Доста по-нататък в долината се мяркаха овъглените руини на други къщи и стопански постройки, но над тях не се виждаше и следа от дим. Джон отново насочи вниманието си към по-близката къща. Простор за пране бе опънат от единия ъгъл на къщата до дървен кол, забит в противоположния край на двора. Висящите на него дрехи бяха все мъжки — панталони, ризи, наполеонки... Чувахе се тихото бръмчене на радио и приглушени гласове... Пълна идилия. Типична пасторална картинка... само дето нещо сякаш липсваше, за да допълни бръмченето на радиото и писукането на пилците.

Изведнъж Джон замръзна. Точно под него, от другата страна на скалата, където не можеше да види, се чуха гласове.

— Тук няма да ни видят — каза момчешки глас.

— Колко остана в бутилката? — попита друг крехък, момчешки гласец.

— Почти цяла чаша — отвърна първия.

— Наистина ли мислиш, че това е причинило всичко? — Чу се изскачане на тапа от бутилка, после гъргорене, последвано веднага от силен пристъп на кашлица.

— Гхааа! Отвратително!

— Тя каза, че е от пиенето, Бърг, а нея вече я няма.

— Как могат да пия такова нещо! Възрастните са големи тъпаци! Нещо се отърка в скалата под Джон. Той затаи дъх.

— Възрастните никога не знаят какво искат!

Замълчаха. В настъпилата тишина Джон ясно чуваше силните удари на сърцето си. Не смееше да шавне да не би момчетата да го чуят и да предупредят мъжете в къщите. Въртеше само очите си, мъчейки се да зърне най-после Херити. Зачуди се къде ли се е запилял.

— Радвам се, че ти и баща ти дойдохте да живеете в другата къща, Бърг.

Беше първото момче.

— В града беше лошо.

— Стреляха много, нали?

— Дааа.

— И тук също. Скрихме се в една пещера.

Защо се бавеше Херити? Гърдите го боляха при всяко вдишване.

— Ти спомняш ли си какво е станало с майка ти?

Това беше първото дете.

— Да.

— На мен ми липсва моята. Понякога си мисля, че е най-добре да отида на небето при нея. С татко вече не е весело.

— Моят пие от това нещо.

— Знам.

— Какво ти става като пиеш от него?

— Май ми се догади.

— Ами, ти пи съвсем малко...

— Шшшшт!

Потънаха в мълчание.

И тогава Джон най-сетне го чу: тананикайки си „Скъпа Розалин“, Херити приближаваше към къщите.

— Идва някой! — прошепна дрезгаво първото момче.

— Непознат. Виждам го.

От близката къща се разнесе мъжки глас:

— Бърг! Тери!

— Да се обадим ли? — Това беше второто момче.

— Не! Стой тук. Ако стане нещо лошо, тук ще сме на сигурно място.

— Непознатият е сам.

— Ало, здравейте! — провикна се високо Херити. — Има ли някой вкъщи?

— Кой пита? — отвърна мъжки глас.

— Казвам се Джоузеф Херити. Ида от Дъблин. С мен има един свещеник, едно малко момче и един янки, дето се смята за спасител на Ирландия. Ще ви се намери ли къшей хляб и подслон за главите на уморените пътници?

— Приближи се да те огледам — извика мъжа от къщата.

Херити се спря на няколко метра от задната врата на по-близката къща. Вдигна ръце и бавно се завъртя, за да се види, че е невъоръжен. Джон мярна дулото на пистолет зад отворения прозорец на къщата, но изстрел не последва.

— Казахте, че имало и свещеник с вас, така ли? — попита мъжа от къщата.

— Да. Отец Майкъл Фланъри от Мейнута, най-светия човек носил някога расо. Виждам кръст върху вратата, значи не мразите свещениците в тази къща.

— Имаме няколко гроба, които се нуждаят от една молитва — каза по-тихо мъжът от къщата.

— Отец Майкъл с радост ще изпълни задълженията си — рече Херити. — Да го извикам ли?

— Да... и добре дошли.

Херити се обърна, сви дланите си като фуния над устните и се провикна:

— Отче Майкъл! Можете вече да дойдете всички. Предай и на янкито.

Джон понечи да се надигне, но при последните думи се поколеба. Нещо май не беше наред там долу. Херити знаеше, че той може да го чуе. Защо беше нужно да казва на отец Майкъл да го вика.

С широка усмивка на уста Херити пристъпи към отворената врата. Протегна ръка.

— Джоузеф Херити. А вашето име, сър?

— Терънс Ганън — отвърна мъжът и една едра десница се протегна да стисне тази на Херити.

Джоузеф я пое и рязко дръпна Ганън навън от къщата, отклонявайки в същото време дулото на пистолета с другата си ръка. Събори мъжа на земята и му отне оръжието. Ганън остана да лежи проснат вън на двора. Херити насочи собствения му пистолет към главата му.

— Хайде сега вие вътре! — провикна се Херити през вратата. — Само да мръднете и ще пръсна тиквата на горкия Тери Ганън. Ако решите да се правите на герои имайте предвид, че моя приятел янкито е горе на билото с автомат в ръка.

Сух, възрастен човек с посивяла коса и изпито лице излезе от къщата с вдигнати зад тила ръце. Кафявите му вълнени панталони се държаха от зелени тиранти.

— А сега — рече Херити — лягайте и двамата по очи, ако обичате.

Вдигна пистолета и го запрати зад оградата. Когато и двамата мъже легнаха по очи пред вратата, Херити се провикна към Джон:

— Нали го чу да вика някого, янки? И на още от тях наоколо.

— Само две малки момчета — рече Ганън с приглушен глас.

— Те са тук на скалата, точно под мен — провикна се Джон — и тук ще останат.

— Задръж така! — викна му в отговор Херити. Обърна се и влезе в къщата с насочен пистолет. Почти веднага излезе. Заобиколи постройката и се насочи към другата. Чу се шум от отворена с ритник врата. След малко Херити се появи отново, бутайки пред себе си едно тринайсет-четиринайсет годишно момче, пребледняло от ужас.

— Този е последният! — извика Херити. — Беше се скрил там отзад и си играеше с чурката! Срамота! — гръмогласно се изсмя той.

Джон се надигна и видя отец Майкъл и момчето, които тъкмо излизаха от горичката по един тесен коларски път. Свещеникът махна с ръка за поздрав после изведнъж спря като видя двамата проснати пред вратата мъже и Херити, който тъкмо прибираще пистолета си.

— Какво си направил, Джоузеф Херити? — поиска да узнае отец Майкъл.

— Просто исках да се убедя, че не се набутваме в леговището на вълци, отче — отвърна той и погледна към двата мъже на земята. — Можете вече да станете с вашия приятел, господин Ганън. Моля ви да ми простите за предпазните мерки, които предприех спрямо вас.

Ганън се изправи на крака и отупа праха от дрехите си преди да помогна на другия мъж да стане. Беше здрав и набит, с дълга черна коса. Имаше широка челюст и дебели устни. Погледна Джон отнесено. Очите му излъчваха безнадеждно примирение.

Джон се наведе над ръба на скалата и погледна към нишата, образувана в основата ѝ.

— Ей, момчета, хайде излизайте. Никой няма да ви стори нищо лошо.

И това бе самата истина, помисли си Джон. Скритият вътре в него О'Нийл се бе оттеглил в някакво тихо кътче, доволен от това да наблюдава и се наслаждава на плодовете на собственото си отмъщение.

Две светлокоси момчета — едното на около десет, а другото още по-малко — се появиха от нишата и погледнаха нагоре към него.

— Кой от вас е Бърг? — попита Джон.

По-малкия вдигна ръка.

— Е, Бърг — рече Джон — ако все още е останало нещо в оная бутилка, много ще ти бъда благодарен, ако я смъкнеш долу в къщата.

Дългосрочното планиране никога не е било на почит в човешкото общество, което никога не се е интересуvalo от бъдните поколения. Ние винаги сме мислили, че неродените, незаченатите нямат право на глас по настоящите проблеми. Винаги сме превръщали стремежа си, към познание в посредствени догми, а желанията и мечтите си сме осъждали на посредствено планиране. Никога не сме се вслушвали в гласа на бъдните поколения. Ако не се вслушаме и сега, тях просто няма да ги има.

Финтън Крейг Дохъни

Бе ранният следобед и до вечеря оставаше още доста време. Стивън Браудър крачеше напред-назад из металния им затвор и поглеждаше от време на време към Кейт, която четеше в ъгъла, съзнавайки, че и тя долавя безпокойството му.

Коремът ѝ видимо бе набъбнал — доказателство за зреещия в него плод. А Пиърд все още не бе намерил свещеник!

Браудър знаеше какво се бе случило в Мейнют, но все пак, все някъде из цяла Ирландия трябваше да има поне един свещеник, на когото можеха да се доверят. *Истински* свещеник. Знаеше, че наоколо се подвизават доста самозванци и Пиърд и хората му трябваше да бъдат крайно предпазливи, но все някъде *трябваше* да има свещеник, който да венчае двамата затворници на чумата.

Спря се пред малката масичка, върху която лежаха отворени някои от книгите му, както и доклада с последните резултати от изследванията на заразата. Не трябваше ли да разчисти тая бъркотия и да приготви масата за вечеря? Не. Още бе много рано.

В желанието си да намалят по някакъв начин напрежението в изолатора, хората на Пиърд бяха изпратили на Кейт и Стивън един малък факс. По него редовно получаваха копия от докладите резултатите от различни изследователски центрове. От тях Браудър добиваше най-обща картина за борбата срещу заразата в целия свят. Представяше си безбройните фигури в бели престилки, които внимателно поставяха опитните проби в камерите, най-прецизно

нагласявани на трийсет и седем градуса по Целзий, нетърпеливото изчакване на задължителните два дни инкубационен период за всеки тест.

А аз съм изолиран тук. Без никакви условия за работа. Само тия проклетни книги и изнервящи доклади. Как бих могъл да им помогна?

Нима Пиърд нарочно бавеше свещеника, както го обвиняваше Кейт?

Браудър разсеяно вдигна най-горния доклад получен по факса — сгънат на две лист принтерна хартия. Беше копие от последните резултати в Хъдърсфийлд. Каква полза имаше от него? Някакви умници в Англия смятаха, че теорията за ципа е неправилна!

Замисли се за самата теория, която японците бяха доказали. Двете нишки на спиралата се свързваха по химически път и се застъпваха една друга също като затварянето на цип. Какво й беше лошо на идеята? Руснаците също я харесваха. Самият Дохъни я смяташе за „ползна концепция“. Защо няколко умника в Хъдърсфийлд бяха започнали да се съмняват в нея?

Остави листа да се изплъзне от пръстите му и да падне обратно на масата.

Чумата поразяваше ензимната система на тялото. В целия свят вече бяха убедени в това. В бактериалните култури имаше много малко амоняк. Аминокиселините се използваша едновременно и за изграждане на структурата и за извличане на енергия... но енергията е присъща на структури, които неутрализират действието на ензимната система. Без ензими настъпваше смърт на организма. Но кои бяха засегнатите ензимни системи? Структуралната функция просто се прекъсваше някъде. Действието й се неутрализираше. При терапия с антибиотици, аглутинините преставаха да се образуват.

Структурата! Всичко зависеше от структурата! Трябваше да разгадаят именно нея!

Чумата прекъсваше цикълът кислород-въглероден двуокис.

Налагаше се простият извод, че моделът на ДНК при жените се различава, макар и съвсем малко, от този при мъжете. Смъртните случаи и тежките заболявания при някои хермафродити само потвърждаваха това.

Вероятно ключът беше в хормоналната система, както смятаха канадците.

Трябваше да съществува някаква форма на взаимовръзка вирус-бактерия, чрез която действаше заразата. Трябваше да има! Тогава каква ли беше формата на бактериологичния носител на заразата? Това бе патоген, който устояваше на антибиотиците. И американците бяха уверени, че О'Нийл е създал някаква форма на свободна ДНК, която сама си намираше място в спиралата и се вклиняваше там.

— И бързо нараства в нормална среда — бяха казали американците.

Ако вземеха чумните патогени, всъщност тяхното нарастване от само себе си бе крайно тревожно. Досега никои изкуствено създадени от човека молекули не нарастваха по такъв начин.

Формата... структурата... каква беше структурата им?

Замисли се за двойната молекула, двете вериги увити една около друга в елегантна спирална форма. Аденинът, гуанинът, цитозинът и тиминът от всяка верига се свързваха със съответстващите ги, срещуположно лежащи от другата.

Беше като кичесто Майско дърво, помисли си Браудър. Като Майско дърво, но без централния стълб, панделките се държаха една за друга, чрез свързките между...

Браудър застина, мислено чертаейки фигурата.

— Нещо не е наред ли, скъпи? — попита Кейт.

Той я погледна с оцъкдени очи.

— Те са прави — прошепна той. — Не е цип.

В съзнанието си ясно виждаше спиралата, която се увива около самата себе си, панделките се усукваха една в друга — верига от вериги, които се затягаха и наместваха от самото усукване на спиралата.

Затършува из камарата листи върху бюрото си, докато намери този, който търсеше. Приглади го с ръка и се зачете.

„Прилича на вито стълбище с четири структурни елемента.“

Това бе написал някой си Юп от Хъдърсфийлд, който очевидно се опитваше да опрости картината на ДНК-спиралата, за да им даде отправна точка, от която по-лесно да си представят това, което всъщност бе направил О'Нийл.

„ДНК, която предава информация и резултантната ДНК могат да имат и друга взаимовръзка. Възможно ли е това да е имал предвид

Безумеца, когато говори за «наслагване»? Терминът «компенсиращ баланс» може би най-добре ще илюстрира този тип взаимовръзка.“

Майско дърво, помисли си той. Спирално увито Майско дърво!

Кодирани инструкции в съвсем елементарен код, състоящ се от четири знака, но в различни комбинации те представляваха нов генетичен код... после следваше друг... после пак друг... и пак...

Майско дърво! Комбинациите!

Кейт остави книгата си настрана и се изправи.

— Стивън! Какво има?

— Трябва да говоря с хората в Хъдърсфийлд — отговори той. — Къде е Ейдриън?

— Пак отиде в Дъблин. Не помниш ли?

— А... да. Добре, не могат ли да ме свържат от тук, по нашия телефон? Кой е там отвън?

— Мисля, че само Мун. Има грип наоколо и пак са останали без хора.

— Мун ще свърши работа! Него си го бива по електрониките. Не си ли чувала как сам-самичък инсталирал подслушвателни устройства в Генералния Щаб?

Браудър отиде до телефона, инсталиран на стената до малкото бюро.

— Мун! Ей, Чуваш ли? Имам тук една работа за теб, Мун, и ти си единственият човек в цяла Ирландия, който може да я свърши!

Историята на Британското управление, особено в Ирландия, е ярък пример за противопоставяне на един предразсъдък срещу друг. Разделяй и експлоатирай! Британската управляваща класа е превърнала това в начин на живот. А, вие, Янките сте го научили от тях!

Джоузеф Херити

— Значи, професур по философия! — иронично рече Херити с подчертан селски акцент.

Току-що бяха седнали да пият следобедния си чай от билки и Ганън им бе казал, че е бил преподавател в Тринити Колидж в Дъблин.

Седяха върху твърдите столове в голямата стая на къщата. Навън вече притъмняваше, канеше се да завали. Три свещички светеха, поставени в чинийки в три ъгъла на стаята. Придаваха призрачна атмосфера на обикновената всекидневна с фотографиите в рамки по стените и с масивните дървени мебели. В малкото огнище гореше огън, който не топлеше особено, но затова пък пълнеше стаята със задушлив пушек при всяко свистене на вятъра в комина.

Херити показваше признаци на несигурност от изпитото количество домашна ракия на Ганън, но когато излязоха да съберат наличния арсенал на домакинството, за щастие бяха оставили каната в кухничката и после не я бяха донесли тук, в дневната. Оръжията, които се състояха само от една ловджийска пушка и един пистолет лежаха изпразнени на пода в краката на Херити.

Макар че от време на време оказваше внимание на гостите си и се грижеше за тях, още от момента, в който бяха влезли в дневната, гласът на Ганън бе придобил странна скованост, сякаш говореше в свърталище на духове.

— Дойдохме тук по моя роден край, когато положението в Дъблин стана вече нетърпимо — обясни той. — Там повече не можеше да се живее и ние просто избягахме. Зет ми дойде от Корк, градовете вече не бяха място, където да отглеждаш деца.

Зет му, Уик Мърфи, бе довел със себе си двамата си оцелели сина, Тери и Кенет. Двете му дъщери и прислужницата бяха починали

преди да напуснат града. Съпругата му, по-голямата сестра на Ганън, бе починала още при раждането на Тери. Успокоен от обяснението, че действията на Херити са били продиктувани просто от предпазливост и гостите им не са „от ония ужасни главорези дето върлуват наоколо“, Мърфи им разказа цялата семейна история.

Джин бе седнал на едно ниско столче, облегнат отстрани на камината. Задушливата миризма на пушек тук бе по-силна, но пък тухлите зад гърба му поне бяха топли!

Отец Майкъл и децата бяха взели един фенер и бяха слезли долу на полянката с гробовете.

Мърфи седеше на люлеещ се стол, който проскърцваше при всяко негово движение. А той бе вече доста пиян, по-пиян от Херити. Имаше самодоволното изражение на човек, който си е похапнал, пийнал и денят му не е бил по-лош от предишния.

Херити седеше сам на дивана с все така провесен на кожен ремък през врата-автомат. Изглеждаше изненадан от факта, че мъже можеха да поддържат такъв добър ред в едно домакинство и изказа доста хвалебствия за готварските умения на Ганън.

Самият Ганън с нищо не показваше, че таи лошо отношение към Херити заради грубото му държане в началото. Имаше примиреното изражение на губещ човек, който никога отново няма да участва в предварително обречена на провал игра. Пистолетът му дори беше на предпазител, когато Херити му го отне.

Сякаш се е примирил със смъртта и я чака, помисли си Джон.

Вечерята са състоеше от прясно свинско със зеленчуци от градината и пържени тиквички с яйца. Докато Ганън се занимаваше с приготвянето ѝ, Херити и Джон разузнаха района около двете къщи и проучиха обора.

— Забеляза ли погледа на Ганън? — попита Херити. — Ние на това му викаме „погледа на самоубиеца“.

— Как ли са оцелели тези къщи? — попита Джон. Погледна към жълтеникавата светлинка от кухненския прозорец на Ганън. Сякаш разрухата и унищожението бяха стигнали на около миля по-надолу и там изведнъж бяха спрели пред някаква невидима преграда. В сумрака на облачната, безлунна нощ в цялата долина не се забелязваше ни една светлинка.

— В днешните смутни времена това си е истинско чудо — тихо промърмори Херити. — Но не мисля, че това е някакво Божие чудо. Къщата на Ганън е сякаш непокътната, недокосната дори с пръст. Това по-скоро е работа на феите. Странни неща стават по нашата земя, каквото и да ми разправят.

— Не ми се нрави този зет — рече Джон и погледна Херити, за да види как ще реагира на думите му.

— Ооо, нашият Мърфи! Той е от тези дето все оцеляват. Колко съм ги виждал такива като него! Биха си продали душата дори само за да могат още десетина минути да се порадват на жалкия си живот. Биха продали приятелите си без никакво колебание и биха отнели и последния къшей хляб на умиращия от глад. Даа, прав си, Джон. Ще трябва да го държим под око.

Джон кимна.

Херити потупа дръжката на автомата на гърдите си:

— Мърфи би харесал пушкालото ми.

Той се обърна и погледна към обора, където бе скрил ловджийската пушка горе в сеното. Разбира се без мунициите.

— Казаха ли кой е погребан там долу? — кимна Джон по посока малката оградена полянка с няколко надгробни камъка.

— Майката на малкия Бърг, също и две съседски жени, които Ганън приютил и дъщерята на едната от тях. Ганън от доста време е тук. Забеляза ли градината? Поддържана с такова усърдие! Направо приказка!

Джон се загледа нагоре към скалите на билото. Сети се за трупа, който Херити бе открил в поточето от другата страна на хълма.

— Знаят ли кой е убитият там от другата страна?

— Някакъв непознат, поне така казват. Обаче е застрелян с ловджийска пушка.

— И не могат да обяснят онзи изстрел от карабина, който чухме — довърши Джон.

— Да бе, истинска мистерия! — ухили се Херити. — Прасето им е убито с карабина, а наоколо няма и следа от нея.

— Сигурен ли си, че е било карабина?

— Внимателно го огледах още в обора. Ха, знаеш ли, Джон, ние ирландците сме изучили доста хитри начини да крием оръжие още по

времето на английското господство. Ще видиш, че ще открия тази карабина.

— Да не би да е в някоя от къщите?

— Мога да те уверя, че не е, а пък аз съм най-големия спец по откриване на скрити оръжия, който моят старец някога е отглеждал. Не, Джон, заровена е под обора, цялата в смазка и увита в парцали и кожи. Видя ли как ни гледаше Мърфи през прозореца, когато дойдохме насам? Ще видиш, че с карабината ще намерим и пищов. Мърфи е от типа дето си падат по пищовите. Ганън обаче е друго нещо. Обзалагам се, че на времето е бил страстен ловец.

Херити се завъртя на пети и взе да души въздуха. Вкусен аромат на готвено се носеше откъм отворената врата на къщата.

Джон погледна автомата на гърдите на Херити. Спомни си тръпката, която изпита, когато го държеше. Силата, която се излъчваше от оръжието.

— Любопитен съм да узная как си се сдобил с този автомат — рече той.

— Ха, любопитко! Опасно е да си пъхаш носа където не ти е работа.

— Спомена, че си го взел от някакъв мъртвец.

— Това хубаво пушкало беше притежание на един политически офицер от Бойните Отряди на Ълстър — рече Херити. — Беше много изискан джентълмен с тънки мустачки и светлосини като коприна очи. Знаехме всичко за него. Беше един от ония английски възпитаници на колежи с квадратни глави, дето докараха на британското правителство толкова главоболия. Чумата го завари тук и като че ли го забравиха. Намерих го да се крие в една изоставен хамбар близо до Росли. Направи тъпата грешка да си остави оръжието, когато отиде за вода до помпата на двора. Промъкнах се в хамбара без да ме види.

— Но ти каза на отец Майкъл, че той вече е бил мъртъв?

— Да, и какво от това? Та той се нахвърли отгоре ми със секира в ръка! Какво можех да направя?

Херити се ухили и потупа дръжката на автомата.

— Остави ми и пълна раница амуниции за тая дрънкулка.

По време на вечерята, докато Херити шумно нагъваше, възхвалявайки гозбата, Джон внимателно наблюдаваше Мърфи и Ганън.

Какво ли си мисли за мен Херити? — чудеше се Джон.

Тази мисъл не му даваше покой. Хвърли поглед към седящия срещу него Херити, който лапаше тиквичките направо с лъжицата.

Той ми се довери с автомата.

Джон реши, че това е било изпитание. От реакциите на Херити впоследствие Джон реши, че тестът е бил положен успешно. И все пак с човек като Джоузеф наблизко трябваше да бъде постоянно нащрек.

Вечеряха в кухнята на дългата маса, застлана с червена, карирана покривка. Пред всеки имаше прилежно подредена порция и висока чаша с вода. Свинското бе сварено с някакви едролисти зеленчуци, които му придаваха леко тръпчив вкус и приятен аромат. Ганън се държеше като оправна домакиня и сякаш бе готвил за удоволствие и с мерак.

— От теб става чудесна женичка — измайтапи го Херити. Ганън не реагира на обидната шега. Мърфи злобно изгледа шегаджията и изпитото му лице се намръщи, но веднага, щом Херити го погледна устните му се разтегнаха в раболепна усмивка.

— Забелязваш ли, Джон — попита Херити, размахвайки ножа за хранене, — колко малодушни сме станали ние ирландците? Обзалагам се, че и онзи Безумец, дето е изцапан с кръвта на милионните си жертви, може най-спокойно да дойде тук и да се чувства спокоен за живота си. Ние просто ще се посместим, за да му направим място на масата и ще го попитаме дали желае едно питие.

— Това не е апатия — обади се за първи път откакто бе сервирана вечерята Ганън.

Учуден от резкия му тон отец Майкъл вдигна глава от чинията си и го погледна.

— Господин Ганън сега ще ни удостои с честта да изслушаме височайшето му мнение — подигра го Херити.

— По-добре слушай, когато професорът говори! — срязва го Мърфи.

Точно тук Ганън за първи път спомена за университетската си кариера в Тринити Колидж.

— Знаех си, че съм ви виждал някъде — рече отец Майкъл.

— Вече сме преминали отвъд апатията — каза Ганън. Херити се облегна назад и се усмихна:

— Що не ни обясниш тогава, пруфесуре, какво има отвъд апатията?

— Жените изчезнаха завинаги — с тъга рече Ганън. — Жените изчезнаха и нищо... нищо не може да ги върне обратно. Това е край на ирландския народ. Всички просто се връщаме по родните си места, за да умрем.

— Все някъде трябва да има останали жени — намеси се по-голямото момче, Кенет, който седеше до баща си.

— И учените хора като господин О'Донъл ще открият лекарство против чумата — добави Мърфи. — Нещата ще си дойдат на мястото, професоре. Разчитай на това.

— Още докато бяхме в Корк — рече Кенет — чух, че имало няколко жени в стария замък в Лукън. Там били на сигурно място и ги пазела охрана.

Докато траеше този разговор Ганън бе свел поглед към чинията си.

— Какво ли не разправят вече — съгласи се Херити. — Аз обаче вярвам само на очите си.

— Вие сте разумен човек, господин Херити — погледна го Ганън. — Виждате истината и я приемате такава каквата е.

— И каква е тази истина? — попита Херити.

— Истината, че ние неумолимо се движим към ръба на пропастта. Какво има отвъд апатията ли? Това, което повечето от вас смятат за живот, всъщност вече е смърт.

— Е, добре дошъл в Ирландия, янки! — възкликна Херити. — От една страна е Ирландия — такава, каквата ни я описа пруфесура. От друга страна е Ирландия на литературните фантазии. Коя от двете очакваше да завариш тук, господин О'Донъл?

Джон усети вълнението в гърдите си. Веднага прие маската, която го бе защитавала досега.

— Дойдох само да помогна.

— Да бе, все забравям — ухили се Херити. — Е, както и да е, ето това, което виждате около вас, това е истинската Ирландия, господин О'Донъл. Може пък винаги да е била все такава през хилядолетната си история на агония и потисничество. Приветствам ви с добре дошли в нея.

Херити отново се наведе над чинията си.

Ганън стана от масата, отиде до бюфета и се върна с пълна кана домашна ракия. Над масата се разнесе острата миризма на силен алкохол. Джон вече бе опитал дестилата от остатъка в бутилката, която момчетата бяха смъкнали от нишата в скалата. Покри с длан чашата си, за да покаже на Ганън, че не желае да му налива.

— Е, стига де, Джон — намеси се Херити. — Нима ще откажеш ракията така, както отказа и бирата? Нали не искаш да пием сами?

— Има кой да пие с теб — каза отец Майкъл.

— Себе си ли имаш предвид? — попита го Херити.

Свещеникът погледна през масата към момчето, което го наблюдаваше с нарастващо безпокойство. Сковано поклати глава:

— Не... Благодаря ти, господин Херити, но няма да пия.

— Ха, станал си въздържател, отче? — усмихна се Херити. — Вярата! Колко жалко! — възкликна той, пое подадената му от Ганън чаша, отпи и примлясна одобрително. — Ааах, това е радостта на обикновените хора.

Ганън хлъзна бутилката по масата към Мърфи, който припряно я грабна й си наля пълна чаша.

Сядайки отново на мястото си, Ганън се обърна към отец Майкъл:

— Имате ли роднини в този край, отче?

Херити отпи яка глътка, остави чашата си и изтри устни с опакото на дланта си.

— Роднини ли? И питаш! Не знаеш ли, че всички свещеници имат големи, учени фамилии?

Отец Майкъл хвърли укорителен поглед на Херити.

— Имам двама братя, които живеят в този край.

— Ха, живеят! — намеси се Херити. — Ти не чу ли какво каза пруфесура? Това не е живот!

Вдигна чашата си.

— А сега, тост. Дайте чаша на господин О'Донъл. Трябва да сподели нашият тост.

Ганън наля малко ракия в една чаша и я плъзна към Джон.

— За шибаната Ирландия! — извика Херити и вдигна високо чашата си. — Нека се надигне от мъртвите и порази дяволът, който я затрива! И нека той да умира хиляди пъти за всеки човешки живот, който е отнел.

Херити пресуши на един дъх чашата си и я протегна, за да я напълнят отново.

— И аз ще пия за това! — присъедини се Мърфи, удари на екс собствената си чаша, взе каната и отново я напълни заедно с тази на Херити.

Кенет, който според Джон бе на около четиринайсет, ядосано погледна баща си. Бутна рязко назад стола си и се изправи.

— Отивам навън.

— Сядай си на мястото — посочи му стола с чашата си Херити.

Кенет погледна баща си, който само поклати глава.

Момчето намусено седна обратно на стола си, но не го придърпа към масата.

— И къде щеше да ходиш, Кенет? — попита Херити.

— Навън.

— Щеше да се гушнеш в меката слама в плевника и да си мечтаеш за някоя хубавка женичка, а?

— Остави го намира — меко каза Мърфи.

Херити впи поглед в него.

— Ще го оставя, разбира се, господин Мърфи. Но навън е вече нощ, а и понеже не можахме да открием нито карабината на пруфесура, нито твойт pistolет, предпочитам всички да стоят близо до мен, така че да мога да ги виждам.

Той отново надигна чашата си и над ръба ѝ погледна първо Мърфи, после Ганън.

— Джоузеф! — възмути се отец Майкъл. — Държиш се като неблагодарник. Тези добри хора няма да ни сторят нищо лошо.

— Нито пък аз искам да им сторя нещо лошо — отвърна Херити. — Обаче човек трябва да внимава с оръжията, ако иска да си няма неприятности.

Отново отпи тежка глътка от ракията си.

Мърфи направи вял опит да му се усмихне, но само леко изкриви устни в гримаса, загледан в автомата на гърдите на Херити. Ганън тъпо гледаше в чинията си.

— Господин Ганън? — обърна се към него Херити.

Без да вдига поглед Ганън отвърна:

— Ще съберем другите оръжия след новините.

— Новините ли?

— Да, време е — отвърна Ганън й се изправи. — Ще донеса радиото. Ей тук зад мен е в шкафа до мивката.

Херити извърна стола си и внимателно проследи с поглед Ганън, който отиде до шкафа, върна се с радиоприемника и го остави в средата на масата.

— Имаме добър запас от батерии — обади се Мърфи. — Терънс е предвидил всичко, когато е дошъл тук.

Ганън завъртя копчето. То силно изщрака във внезапно смълчаната се кухня. Всички очи бяха вперени в радиото.

Чу се досадното бръмчене, после станцията се изчисти и последва ясен мъжки глас:

— Добър вечер! Слушате Европейския канал на Би Би Си със специалното ни издание за Великобритания, Ирландия и Либия.

Гласът на водещия бе с чист Итънски правоговор.

— Както обикновено, ще започнем с редовната ни молитва — оповести водещия. — Молим се на Бог за бързо разрешение на сполетялото ни бедствие, нека светът намери нови сили в себе си и да пребъде в мир и любов.

Монотонното бръмчене се усили и изпълни кухнята. Джон си представи милионите хора в най-различни краища на света, отправили молитвата си към Бог. Усети горчивина в устата си и огледа седящите на масата. Всички бяха свели глави, освен той самия и Херити. Последният му намигна, когато погледите им се срещнаха.

— Забеляза ли последователността, в която ги изредиха? — попита Херити. — Великобритания, Ирландия и Либия. Може и да я слагат на първо място, но Великобритания вече изобщо не е велика.

— Това все пак е Би Би Си-то — рече Ганън.

— Но предават от Франция — рече Херити. — Няма нито един англичанин в цялата сбирщина, макар че, мога да се обзаложа, че всичките плямпат като Оксфордски изтърсаци. Има американци, французи и пакистанци, така ми казаха.

— Какво значение има? — попита Ганън.

— Има значение, разбира се, защото това е факт, който никой разумен човек не може да отрече. Всички тия янки, пакистанци и французи са с промити мозъци! Първо слагат Англия, чак тогава идва Ирландия и накрая езичниците.

— И нека Бог чуе молитвите ни и те се сбъднат бързо — завърши говорителят. — Амин. А сега новините — продължи той, вече по-бързо.

Джон унесено се заслуша. Истанбул бе подложен на Паническият Огън. Бяха открити нови „горещи точки“. Изброиха трийсет и един града в Африка, слуховете за Найроби и Киншаса бяха потвърдени. Йоханесбург се бе превърнал в радиоактивна развалина. Във Франция бе потвърдена загубата на Нем. Побесняла тълпа в Дижон бе линчувала двама свещеници по подозрение, че са ирландци. В Съединените Щати все още се опитваха да спасят „по-голямата част от Нови Орлеан“. Швейцарците се бяха оттеглили зад нещо, което наричаха „линията Лозана“ и бяха оповестили, че останалата част от страната не е заразена.

— Колко велико и славно! — изсумтя Херити. — Целият свят се е превърнал в една Швейцария! Един стерилен свят, увит в пухени завивки, меки като бухнали цици, а, Кенет? — Херити се ухили към момчето, което, почервения до ушите.

Джон се учуди от огромните размери на това, което бе започнал. Всичко далеч надхвърляше предварителните очаквания, макар че той не знаеше със сигурност какви точно бяха предварителните очаквания. При мисълта за това, усети как скритият в него О'Нийл се размърда неспокойно. И все пак, не чувстваше никакви угризения, само някакво леко чувство на страхопочитание към Немезида, богинята на отмъщението, която бе предизвикала глобалната катастрофа.

Списъкът с поразените от чумата градове, който водещият четеше, сякаш беше безкраен. Джон осъзна, че това трябва да е най-важната част от новините — местата, които трябваше да се избягват. *Кръгът все повече се стесняваше.* Знаеше за наложените ограничения в пътуването — изискваха се специални, издавани от Изолационния корпус на Обединените Нации пропуски, с които можеха да се пресичат границите... и тези граници вече не бяха държавните.

От Съветския Съюз не съобщаваха за нови огнища на заразата, но снимките получени от американските сателити показваха нови пожари от Панически Огън по целия регион югозападно от Омск, които стигаха почти до Семипалатинск — „много градове и села очевидно горят, но засега Омск изглежда незасегнат“.

Водещият прекъсна новинарския блок с последния бюлетин от разрушението на Истанбул, за който каза, че е „успешно прочистен в стегнат обръч от стерилизатори“.

— Толкова много нови евфемизми за насилието — въздъхна Ганън. Обходи с поглед масата, сякаш търсеше някой, който не беше там. — Дали Безумецът не си е мислел, че ще донесе по този начин мир и край на насилието?

Джон сведе поглед към дланите си. Мирът никога не е имал нищо общо с това, помисли си той. Съществуваше само силния порив на О'Нийл да отвърне на удара с удар. Кой би оспорил правото на опечаления мъж да го стори? Джон се почувства като личният психоаналитик на О'Нийл, нито го заклеямваше за постъпката му, нито го оправдаваше.

В малкия си бележник, в който вписваше докладите си за Дъблин, Херити щеше да запише тази нощ: „Ако О'Донъл наистина е Безумецът, то той изглеждаше поразен от размера на разпространението на заразата. Знаел ли е колко далеч ще се разпространи чумата? Дали му е пукало? Няма никакви следи от угризения на съвестта. Никакви признаци на чувство за вина. Ако е О'Нийл, как би, могъл да не реагира?“

По средата на предаването излъчиха интервю с доктор Дъдли Уикъм-Финч, директор на Хъдърсфийлдския Изследователски Институт в Англия. Той съобщи само за „липсата на напредък в търсенето на лекарство“, макар че съществували „някои доста обещаващи насоки на работа, с които се надявам да ви зарадвам по-късно“.

Помолен от водещия да сравни чумата с „подобни исторически бедствия“, Уикъм-Финч отвърна, че според него няма никаква полза да се правят такива сравнения и добави:

„Такова масово унищожение на хора не помним от много дълго време. Тази разруха е нова, посвоему тя стои на по-високо ниво и влиянието, което ще окаже на бъдните поколения — ако изобщо имаме щастието да създадем такива — не може да бъде измерено! Ако погледнем от финансовата страна на въпроса, тази катастрофа просто няма прецедент, не съществува толкова голямо бедствие в историята, с което да бъде съпоставена. От гледна точка на отнетите човешки животи...“

Тук ясно се чука как гласът му се задави в ридания.

Водещият не се намеси веднага, очевидна оставяйки риданията за по-голям ефект в предаването. После каза:

— Благодаря ви, докторе. Напълно разбираме вашата реакция. Ще се молим на Бога това ваше покъртително вълнение да зазdrави още повече решимостта ви да доведете до успешен край изследванията в Хъдърсфийлд.

— Да зазdrави решимостта ви! — изсумтя Херити като леко — заваляше думите от изпитото количество ракия. — Сълзите на англичаните биха ни спасили и от суша, ха!

— Как могат дори и да си мислят за финансовата страна на въпроса? — ужаси се Ганън.

Това бе първата гневна нотка, която Джон забеляза у него.

— Даа, играта между Господ Бог и Мамон се отлага поради отсъствието на половината от играчите — бавно рече Херити.

Джон погледна към отец Майкъл и видя сълзи да се стичат по бузите му. На светлината на лампата белегът върху челото му зловещо чернееше като кървава рана.

Водещият от Би Би Си завърши емисията с още една молитва: „Нека намерим достатъчно добрина в сърцата си, за да простим всяка предишна несправедливост, нека изградим един нов свят, в който човечеството ще преоткрие братската любов и милосърдието, които всяка религия изисква от нас“.

Тази молитва се излъчваше с любезното съдействие на Световната Будистка Мисия в Сан Рафаел, Калифорния.

Ганън завъртя копчето. Радиото прещрака и замлъкна.

— Трябва да пазим батериите — рече той.

— И за к'во? — изломоти зет му като заваляше пиянски думите. — Да слушаме шибаните новини? Що? Няма бъдеще за нас!

Опита се тиранът да ни учи на своите правила.

Презираше ни той, за туй, което сме.

„Галъуей Бей“, ирландска
балада

След по-малко от час предстоеше работен обяд в малкия личен апартамент извън бъркотията в Белия Дом, а президентът Адам Прескът знаеше, че все още няма ни най-малка представа как да разреши проблемите. Знаеше обаче и това, че ще трябва да изглежда уверен в себе си и сигурен в действията си. От лидерите се очакваше да вземат решенията и да водят.

Седеше сам в Овалния кабинет, потопен във вековната история на мястото. Тук, само за кратки мигове са били взимани съдбоносни, глобални решения и нещо от тях сякаш се бе пропило в стените на стаята. Те просто витаеха в атмосферата. Бюрото пред него бе подарено на Ръдърфорд Б. Хейз^[1] от Кралица Виктория. Картината над камината срещу него бе дело на Доминик Серез и изобразяваше битката между Добряка Ричард и Сераписта. Джон Ф. Кенеди^[2] ѝ се бе любувал от същото това място. Продълговатата маса зад гърба му бе поръчана и използвана от Джеймс Мънроу^[3]. Столът, на който седеше, бе част от същата поръчка.

Сега столът му се струваше като затворнически нар. Гърбът го болеше, независимо от финия дизайн на елегантната мебел, изработена от самия Пиер-Антоан Беланж.

Купчина доклади лежеше на бюрото пред него. Бяха разпръснати като ветрило и в горния им ъгъл се виждаха табелките с номерата, за да може да избира какво да чете. Бе прочел вече всичките, но това с нищо не му помогна, само още повече засили объркването му.

Информация, помисли си той. Каква полза от нея?

Всичко бе толкова безсмислено, помпозно и надуто. Щом беше предназначено за очите на президента значи трябваше да бъде не само важно, но *извънредно* важно. На президентите не трябваше да се досажда с дребни неща.

Информация. Това не бяха факти, не бяха точни данни, не беше цялата истина. Това бе сумарен отчет на чужди наблюдения. Други хора бяха видели всичко, чули всичко или изпитали всичко на гърба си, а това, което намираще място върху бюрото, от което се бе възхищавал Ръдърфорд Хейз, бе само предварително смляна информация.

Прескът се загледа в етикетчетата на докладите. Погледът му се спря върху надписа Пробиви. Хм, а медиите наричаха огнищата на зараза „горещи точки“. Вече изобщо не можеше да става и дума за евакуиране на хората. Къде можеха да отидат? Чужденците бяха опасни. Хората, които се връщаха от други страни вкъщи също бяха опасни. Добрите, приятели, които се завръщаха отдалеч вече не бяха добри приятели. Железопътните линии се прекъсваха. По пистите на летищата се изсипваха камари отпадъци, за да не може да кацне самолет. Пътищата биваха блокирани и охранявани от въоръжени мъже. Мостовите се вдигаха във въздуха.

Един от докладите пред Прескът съобщаваше, че всички изходи на магистралата А-11 от Париж са били взривени от професионално поставени бомбени устройства и липсата на транспорт създаваше опасността от липса на храна в отделни райони. Френските партизани явно помнеха наученото от една предишна война, но бяха забравили, че освен врага, по магистралите пътуват и хранителните доставки.

На много места в Съединените щати положението не бе по-добро. Мъжете не смееха да излязат, за да търсят храна и заплахата от гладуване се превръщаше в сериозен проблем не само за градовете, но и за селските райони. Ню Йорк се оправяше за сега, благодарение на наличните хранителни култури, засадени покрай огнената бариера, оредялото население, както и претъпканите с консерви складове. Столицата Вашингтон можеше да изкара със запасите си приблизително още две години, докато започне да затяга колана. Използваха дълбоките запаси в атомните убежища, както и засаденото в градините и всяка друга годна за обработване открита площ.

Вашингтон и предградията му бе останал незасегнат от чумата главно заради генерал Уилям Д. Кафрън, който на своя глава изолира метрополията с пръстен от огнехвъргачки, прикривани от танкове и пехота, с изричната заповед да се стреля на месо по всеки, който дръзне да доближи кордона. После бе изпратил отряди от самоубийци да прочистят всяко огнище на зараза, което откриваше чрез

безмилостните си мерки за сигурност. На малкото останали, пропусквателни пунктове бяха инсталирани карантинни отделения, които се обслужваха от жени-доброволки, всички пуснати специално за целта от местните затвори и внимателно следени с камери.

Прескът измъкна папката с надпис „Десятък“ от купчината и я разгърна.

Странно, но това бе единствената възможна дума за тази папка.

Без съмнение Изолационният корпус докладваше за разширяване политиката си на „свободните лодки“, изпращайки по-големи доставки на ирландската Фин Садъл и английската Брегова Охрана. На времето „свободните лодки“ изглеждаха добра идея — малки, радиоуправляеми съдове без човек на борда, които се разтоварваха в пристанищата на Кинсейл, Хоут, Ливърпул и други. Пратките включваха вестници, храна, напитки, малки оръжия, амуниции, дрехи... Един прост радиосигнал бе достатъчен, за да разруши лодките след като изпълнеха мисията си.

Фин Садъл.

Бреговата Охрана.

Прескът потръпна при спомена за някои от действията на Фин Садъл, които му бяха докладвани. Но... десятък?

Дъблин заплашваше да изтегли Фин Садъл от граничните си постове по бреговата ивица и да насърчи масов опит за имиграция, пренасяйки заразата далеч извън собствените си граници, ако исканията му не се изпълнеха.

Прескът прехвърли страницата! Ирландия искаше да ѝ се върне заграбеното от Викингите. Цели колекции от безценните сбирки на музеите в Дания, Норвегия и Швеция трябваше да бъдат натоварени на лодки и върнати обратно.

— Цялото богатство заграбено от варварите да се върне в Армаг — заявяваха ирландците.

В Армаг?

Планираха голяма церемония пълна с езически ритуали.

Норвежците и Шведите веднага бяха отговорили, че са съгласни, но Датчаните нещо се опъваха.

— Щом сега искат това, какво ли ще поискат после? — казваха те.

Проклетите алчни Датчани!

Прескът надраска бележка в полета на страницата: „Кажете на Датчаните, че трябва да се съгласят. Или ще се подчинят, или ще ги принудим“. Подписа се.

Разбира се, тази заповед щеше да бъде предадена по много по-дипломатичен начин. Датчаните много добре щяха да разчетат заплахата между редовете на празните дипломатически брътвежи. Малките нации доста отрано развиваха нюха си за подобни ситуации.

Исканията на Англия бяха дори още по-странни на пръв поглед. Въпреки че ги предявиха доста след ирландците и въпреки доста повъзпитания начин, по който го направиха, посланието им съдържаше същата заплаха.

Библиотеките.

— Когато това време отmine и остане само като нерадостен спомен, ние искаме да бъдем нацията-съкровищница на човешката мисъл. Искаме всички книги, манускрипти, карти и религиозни документи, скици и картини на художниците. Искаме оригиналите, където и да се намират в момента. Разбира се, ще ви позволим да си направите копия преди това.

Експертите по анализа на поведението смятаха, че това е извънредно хитър ход от страна на англичаните. Цивилизованите нации биха се колебали дълго преди да се решат да изпепелят цялото това богатство... ако разбира се, се стигнеше до там. Проблемът, обаче, идваше от това, че светът вече не можеше да се нарече цивилизован.

Прескът намери листа с исканията на Англия и отгоре в полето написа: „Да се изпълни“. Отново се подписа.

За сега Либия не се бе включила в тази нова игра, но оставаше и въпросът, дали Либия изобщо има централно правителство. Снимките от сателитите показваха, че цялата страна е в руини и пепелища и населението ѝ вероятно вече е намаляло до съвсем нищожна бройка... колко точно беше? Три милиона? Цялата Северна Африка вече бе в развалини. Отряди от Силите за Стерилизиране, новите „СС“ както ги наричаха, вече бяха подпалили всяко населено място по границите на Либия и в целия район от Суецкия канал до Бели Нос, и се придвижваха към вътрешността, оставяйки след себе си кобалтовата ивица — новата граница на обречената земя.

Ами Израел?

Прескът остави папката с надпис „Бразилия“ настрана, реши да я вземе със себе си на работния обяд. Сега Северна Африка беше от първостепенна важност. Огромни тълпи оцелели бежанци се събираха в Чад и Судан. Намеренията им бяха очевидни. Всеки момент щеше да избухне нов джихад.

Неутронни бомби! помисли си Прескът. *Това е единственото решение.*

Вярно, че районът беше извън начертаният от О'Нийл, но какво значение имаше дали той е забранил бомбардирането на Либия? Такава държава вече не съществуваше.

Говорителят по новините от снощи нямаше как да бъде посветен в тайната информация от сателитите предназначена за президента, но очевидно бе чул това-онова.

— От тази страна се носи само ужасно мълчание.

Прескът остави папката настрана и тъжно обходи с поглед останалите. Просто думи върху хартия. Можеха ли думите да се докоснат до същността на това ужасно бедствие?

Китай сякаш вече се бе справил с проблема с Индия, но все още оставаше разкола между тях и руснаците. Това трябваше да бъде главния проблем за разискванията на тази работна среща. Погледна часовника си, оставаше му половин час. Една война в далечния Изток сега би била фатална за всички. Щяха да се появят хиляди бежанци. Нямаше да има централен контрол, нито система за наблюдение и карантина върху големите групи от хора.

Мисълта за крехката нишка, на която се крепи цялото човечество се стовари с цялата си сила върху президента. Усети остра болка в гърдите, дишането му стана по-трудно и по-учестено. Надписите върху папките затанцуваха пред очите му, буквите оживяха и запламтяха с огнените езици на унищожението.

„Денвър... Улан Батор... Перон... Омск... Тсиенпо... Луанда...“

След малко пристъпът отмина и сърцето го отпусна. За момент се поколеба дали да не повика лекаря си, но още един поглед върху часовника му показва, че вече не остава никакво време до работната среща. Вероятно отново кръвната захар, помисли си той.

Очите му се фокусираха върху папката с надпис „Изследвания“.

Даа, това също бе въпрос от първостепенна важност. Какви гаранции имаха, че ирландците или англичаните ще споделят с тях

евентуалното откриване на лекарството? Ами ако наистина успееш да намерят такова средство и започнеха да изнудват останалия свят? Ами ако онзи Безумец наистина се криеше в Англия или Ирландия...

Трябваше да повдигне този въпрос сега на обяда. Агентите, които бяха внедрили в тези две страни не бяха достатъчно. Трябваше да намерят някакви други начини за страничен надзор.

Звънецът монтиран под бюрото му иззвъня. Два пъти, кратко и отсечено, не търпящ възражение. Даа, те вече стояха отвън и го чакаха.

Постави длани върху бюрото и се надигна. В момента, в който се изправи, остър пристъп на агония прободеше гърдите му. Стаята се завъртя пред очите му, сякаш изведнъж попадна сред водовъртеж. Смътно долови някакъв далечен звън. Не усети удара и изпадна в благословено безсъзнание, което — погълна ужаса му, агонията и гледката под страничната масичка до бюрото — медната лапа, с която завършваше крака на масата и малко по-нагоре дълбоките резки, които една от шпорите на Андрю Джонсън^[4] бе оставила в махагона.

[1] Деветнадесетият президент на САЩ — (1877–1881). ↑

[2] Трийсет и петият президент на САЩ, убит по време на мандата си през 1963 г. ↑

[3] Петият президент на САЩ — (1817–1825). ↑

[4] Шестнадесетият вицепрезидент на САЩ. След убийството на Линкълн през 1865 г. го наследява в Белия дом. ↑

Насилието и благочестието, са несъвместими. Те никога не вървят ръка за ръка. Нищо не ги свързва: нито радостта, нито страданието, нито дори и празното бездушно съществуване, което някои приемат за душевен мир. Едното ни е дадено от Бога, другото от дявола. Благочестивият познава опрощението; насилникът е винаги безмилостен.

проповед на отец Майкъл

Джон се качи да си легне в спалнята на втория етаж в къщата на Ганън. Чистите чаршафи върху мекия дюшек изглеждаха странно не на място. Дадох му малко парче восъчна свещ, за да си свети в тъмното. Стаята миришеше на сапун и някакъв евтин одеколон. Имаше един-единствен дървен стол, скрин и гардероб, който много напомняше на този в хотел „Нормандия“.

Скритият в него О'Нийл бе притихнал, бе се успокоил и... Джон ясно почувства това... излъчваше задоволство.

Бе видял това, което очакваше да види.

Докато си оправяше леглото, Джон се замисли за запоя след вечерята. След чая с билки в салона, всички отново се оттеглиха в кухнята и продължиха на ракия. Херити и Мърфи седнаха един срещу друг и със странна настойчивост започнаха да обръщат чаша след чаша.

Отец Майкъл бе сложил момчето да си легне и бе заел позиция в единия край на масата, колкото се може по-далеч от пиещите. Не гледаше мъжете, а чашите с ракия в ръцете им. Ганън бе сложил другите деца да легнат и се суетеше около мивката, зает с измиването на чиниите.

Джон бе взел чашата си от дневната, бе я дал на Ганън и се бе настанил близо до свещеника. Спомни си, че отчето бе споменал нещо за семейството си.

— Къде са братята ви, отче Майкъл?

Свещеникът обърна лице към него. Очите му бяха очи на преследван.

— Нали казахте, че имате двама братя?

— Не съм се чувал с Матю, откакто започна чумата, но той живееше в Клуун, а това е доста далеч от тук. Тимъти... Малкият Тим си построи колиба край гроба на жена си в Глазнъвил и сега спи там.

Мърфи прочисти гърлото си, без да сваля очи от празната кана, която Ганън отнасяше към мивката.

— И това ще преживеем, за Бога! Знам, че ще оцелеем! — Замътеният му поглед бавно обходи масата. — Къде е моят Кенет?

— Легна си — отвърна Ганън.

— Все пак ще дундуркам внучета на коленете си — завалено каза Мърфи.

— Всеки си има подобна мечта — рече Ганън, наведен над кухненския плот, — докато нещо не му я отнеме. Това е мечтата за безсмъртието, за победа над времето. Някои се хващат за религията, за да открият „тайните на вселената“, или живеят с идеята за прераждането, или чакат мига, в който Фортуна ще им се усмихне благосклонно. Това е едно и също.

Джон ясно си представи как Ганън е произнасял същите знаменателни слова със същия педантичен тон, изправен пред студентска аудитория. Ганън бе говорил за същите неща и то със същите думи много пъти преди.

Мърфи погледна с възхищение зет си.

— Винаги съм казвал, че е голям мъдрец!

Херити се изхили.

— Знаеш ли как викат янките на тая „фортуна“, за която говори твоичкият пруфесур? Викат му... викат й „русото маце в кадилака“! — Целият се разтресе от гръмкия смях и разля част от ракията си по масата.

— Има и много други имена — спокойно продължи Ганън. — Магическото число, печелившият билет от лотарията, заровеното гърне със злато, което случайно изкопаваш в задния си двор.

— Такива неща се случват — рече Мърфи.

Ганън тъжно се усмихна:

— Ще слеза долу при гробовете. Къде остави фенера, Уик?

— На задната веранда.

— Бихте ли желали да ме придружите, отец Майкъл? — попита го Ганън.

— Ще изчакам утрото, за да им прочета заупокойна молитва — отвърна свещеникът.

— Не можеш го накара да слезе при гробовете нощем тоя наш отец — ухили се Херити. — Там скитат призраци! В тия ужасни времена духовете кръстосват навсякъде.

— Не съществуват такива неща като духове и призраци — кротко рече отец Майкъл. — Съществува човешката душа...

— Хайде стига, отче Майкъл! Всички знаем, че има вещици, нали? — Херити се звереше на свещеника като пияна кукумявка. — Ами, феите, а? Какво ще кажеш за феите?

— Можеш да си фантазираш колкото си искаш — отвърна свещеникът. — Аз отивам да си лягам.

— Горے по стълбите, първата стая вдясно, отче — каза му Ганън. — Наспете се добре, ако е рекъл Бог.

Обърна се и излезе.

Подтикван от някакъв вътрешен импулс, Джон последва Ганън и го завари отвън на задната веранда да пали с клечка кибрит малкия фенер. Облаци покриваха небето и въздухът бе влажен.

— Кажете ми, господин О'Донъл, придружихте ме, защото се страхувате, че имам други скрити оръжия навън, така ли?

— О, не, не съм такъв човек — отвърна Джон. — А и не бива да обръщате внимание на Херити. Той е изтъкан от подозрения.

— Истински боец — промърмори Херити. — От Привременните, веднага му личи. Познавам този тип.

Джон изведнъж усети зловеща празнина в стомаха. Херити... Нима Херити бе член на ИРА? Да, Ганън бе изрекъл неумолимата истина. Херити бе един от онези терористи, които залагаха бомбите и избиваха невинни като Кевин и Мейрид и Мери О'Нийл.

— Ще отворя сърцето си и ще се моля както никога досега да стигнете здрав и читав в Килалой и там да откриете лекарство против чумата — каза Ганън.

Когато на сутринта се събуди в студената стая на втория етаж Джон се приближи до прозореца и се загледа към надгробните камъни долу на поляната. Виждаха се само някои от тях зад ъгъла на другата къща.

През нощта, огряно от призрачната светлина на фенера на Ганън, ограденото място с гробовете приличаше на тайнствено свърталище на

духове, окъпано в бледо сияние и пропито със злокобна тишина. Бухал бе изпърхал с криле над сведената в мълчалива молитва глава на Ганън.

Само Херити бе останал на масата, когато се върнаха в къщата. Все още стискаше полупразна чаша с домашна ракия. Тогава Джон осъзна, че вижда пред себе си един от онези феноменални ирландски пиячи, които можеха да поглъщат огромни количества алкохол без видими последствия за самите тях. Беше добре да има това предвид. Разбра, че след разкритието на Ганън вече вижда Херити в нова светлина — член на ИРА без съмнение.

— Щастлив съм да ви зърна здрави и читави след скитането ви в потайна доба — рече Херити. — Не знаете ли, че наоколо дебнат хищни зверове?

— Ами! Само няколко изтървани свине — възрази Ганън.

— Имах предвид онези дето ходят на два крака — уточни Херити. Пресуши чашата си и се изправи бавно, но решително. — Хайде всички по леглата, да заспим като заклани. Че сънят лекува всички рани. Бих трампил с вас зората, за една прозявка морна или за парче олово в главата. — Потупа автомата на гърдите си и се ухили.

Призори, застанал до прозореца Джон забеляза човешка фигура, която се изкачваше към тях откъм долината. Спря се при гробовете и се загледа нагоре към къщите. Въпреки наметнатото зелено пончо Джон разпозна във фигурата Херити, зървайки за миг дулото на автомата пред гърдите му.

Трябва да го е носил в раницата си, помисли си Джон.

Побърза да се облече. Отвън се чуваше топуркане по стълбите и се носеше миризмата на загрята свинска мас. Ароматът на билковия чай се смесваше с пушека от огнището.

Закусиха мълчаливо. Рохко сварени яйца и ръжена питка. Мърфи се появи съвсем свеж без никаква следа от снощния запой. Очите му радостно грейнаха при вида на наредената трапеза.

След като се нахраниха всички последваха отец Майкъл долу при гробовете за обещаната заупокойна молитва. Все още бе хладно и мъгливо. Тежки сиви облаци затулваха слънцето. Джон вървеше последен. Точно преди него мълчаливото момче придържаше с ръце яката на анорака си.

Джон усети, че с интерес наблюдава реакцията на момчето по време на ритуала. Гробовете бяха все на жени. Дали момчето бе присъствало на погребението на майка си? Докато си мислеше всичко това, Джон не усещаше никакво вътрешно вълнение. Снощи, след оттеглянето на О'Нийл, той бе усетил единствено празнина. Една хладна пустота, която изпълваше цялото му същество. О'Нийл бе отвърнал на удара с удар; бе го сторил чрез последователите си.

Чрез мен, помисли си Джон.

Беше ли си представял О'Нийл сцени като тази?

Нямаше никакъв спомен за подобно нещо. *Бях безчувствен, когато го извърших. Безчувствен и смъртоносен, не ми пукаше кого ще нараня.*

Нищо друго не бе имало значение освен ответния удар.

Отец Майкъл приключи с опелото, погледна Ганън и рече:

— Ще се моля за теб и за обичните ти, сине мой.

Ганън сковано вдигна дясната си ръка, после я отпусна.

Обърна се и се затътри към къщите така, сякаш всяка крачка му причиняваше непоносима болка.

— Хайде идвай, отче Майкъл — рече Херити. — Господин Ганън ни обеща провизии за из път. Трябва да закараме О'Донъл в Килалой, а пътят през хълмовете е доста дълъг.

Свещеникът сложи ръка на рамото на момчето и двамата последваха Ганън. Мърфи понечи да тръгне след тях и останалите момчета.

— Господин Мърфи, какво ще кажете да ни дадете малко от свинското за из път? — задържа го Херити.

Мърфи се спря, обърна се и последва Херити, който бавно се качваше нагоре по хълма към обора.

Джон се прибра в къщата при другите. Какво ли си бе наумил Херити? Малко вероятно бе внезапно да му се е прияло свинско. Тук се криеше нещо друго.

Когато Джон влезе в къщата, Ганън вече шеташе из кухнята, а отец Майкъл му помагаше. След студа навън вътре в стаята бе приятно топло. На масата се виждаше голям, военен бинокъл.

— Давам бинокъла си на отец Майкъл — рече Ганън. — Уик донесе неговия, когато дойде от Корк, а ние нямаме нужда от два.

Свещеникът въздъхна:

— Това е тъжната истина, Джон, колкото по-надалеч виждаме пътя си, толкова по-сигурни ще се чувстваме.

Ганън бе намерил един стар сак на сини и жълти ивици с една каишка за носене през рамо. Бе сложил няколко самуна чер хляб и пликче с пресни яйца.

— Сложих ви едно бурканче сладко и малко свинска мас — каза той. — Остана място и за месото, което ще донесе Уик.

— Вие сте много добър човек, господин Ганън — благодари му отец Майкъл.

Ганън кимна с глава и се обърна към Джон.

— Господин О'Донъл, ще се моля на Бога да стигнете жив и здрав до Килалой и да ни помогнете там с каквото можете. Рискували сте да прекосите океана в тия тежки времена. Повярвайте, ние наистина оценяваме това, което сте направили и ви моля да ни простите, ако с нещо сме ви обидили.

Отец Майкъл бе погълнат от подреждането на багажа и не гледаше към двамата.

— Тази сутрин говорих с господин Херити — продължи Ганън — и си изясних всичко, около вашето пътуване. Той ми разказа колко лошо са се отнесли с вас Бреговаците. Смятам, че не всички войници са били лошо настроени към вас. Днес Ирландия има нужда от вашата мъдрост и вашите знания. Смятам, че Херити е тръгнал с вас, за да ви отведе жив и здрав до Килалой. Той е доста груб човек, но има времена, когато са необходими точно такива хора.

Джон потърка брадичката, си, затруднен да отговори на това откровено излияние.

В това време в стаята влязоха. Мърфи и Херити. Последният бе вече праметнал раницата си през лявото рамо и бе отпуснал длан върху дръжката на автомата.

— Прасето вече е започнало да се разваля — рече Мърфи.

— Трябва да го държите в лед по това време на годината — допълни Херити.

Джон погледна двамата мъже, усети някаква едва доловима промяна в отношението помежду им. Сякаш мълчаливо се разбираха един друг.

— Дълъг път ни чака — каза Херити. — Най-добре е да тръгваме. — Обърна се към отец Майкъл, който тъкмо слагаше синьо-

жълтия сак в голямата си раница. — Викай момчето, отче, и да потегляме.

— Момчето може да остане при нас, ако иска — намеси се Ганън. — Ако вие...

Отец Майкъл поклати глава:

— Не, по-добре да дойде с нас.

— Отчето е много привързан към хлапето — мръснишки подметна Херити и се ухили цинично.

Свещеникът се намръщи, вдигна раницата си от земята и профуча край Херити навън през вратата. Чуха го да вика момчето. Джон го последва навън, раздразнен от вулгарното държане на Херити.

Защо ли толкова се впрягам от отношението му към свещеника?

Замисли се над това, докато се сбогуваха и тръгнаха нагоре по хълма към коларския път, който щеше да ги отведе обратно на пътя.

Когато заобиколиха една по-гъста горичка и вече не можеха да ги видят от къщите, Херити даде знак да спрат. Небето се бе прояснило малко и дори тук-там вече се виждаха сини късчета небе. Джон погледна назад, откъдето бяха дошли после отново се обърна към Херити, който тършуваше нещо из зелената си раница. Извади от там малък револвер с къса цев и кутия с патрони. Оръжието лъщеше от смазка.

— Това е подарък от господин Мърфи — каза му Херити. — Един малък, петпатронен „Смит енд Уесън“, който прекрасно ще се събере в джоба ти, Джон. В днешно време по-добре е да се движиш въоръжен.

Джон пое револвера и усети хладината на метала в дланта си.

— Сложи го в задния си джоб и пусни пуловера отгоре му да го скрива — рече Херити. — Точно така.

— Мърфи ли ти го даде? — попита Джон.

Херити му подаде кутията с патрони.

— Да. Сложи това в страничния джоб. Имаше два пицова, за които Ганън не знаеше. Другият бе един чудовищен „Колт“, който едва ли би искал да мъкнеш със себе си. Тежък е като оловна тръба и не е толкова ефективен.

Херити нарами отново раницата си и понечи да тръгне напред, но се спря, когато някъде зад тях прозвуча изстрел.

Отец Майкъл рязко се завъртя и сигурно би хукнал презглава обратно към къщите, ако Херити не го бе уловил здраво за ръката. Свещеникът се опита да се откопчи от хватката му.

— Може би се нуждаят от помощта ни, Джоузеф!

— Май не си обмислил всички възможности, отче.

— Какви ги...

— Може да е просто още едно прасе — рече Херити. — Нали им върнах всичките оръжия и амуниции. Ако е прасе, прекрасно! Довечера ще си спретнат страхотна гощавка. Нали знаеш колко добре готви господин Ганън. Ако пък са някои злонамерени нападатели, то нашите приятели са добре въоръжени. За твоє сведение изстрелът беше от пистолет.

Отец Майкъл тревожно се заозърта наоколо. Гората около тях бе смълчана, не се обаждаше нито птичка, а обвитата в утринна мъгла долина под тях сякаш тънеше в първична тишина.

— А пък дори и Ганън да е сложил край на теглото си, ти не би му прочел една заупокойна, нали? — ухили се Херити.

— Ти си жесток човек, Джоузеф.

— Казвали са го и други — отрязва го Херити. — Хайде, тръгваме. — Обърна се и се насочи нагоре към пътя.

Мълчаливото хлапе се притисна в отец Майкъл и се загледа след Херити.

Джон с удивление видя как нерешителността на свещеника се превърна в овчедушно примирение. Отец Майкъл позволи на момчето да го поведе нагоре по стъпките на Херити.

Джон ги последва, усещайки тежестта на револвера в джоба си. Защо му го бе дал Херити? За да му покаже, че му се доверява? Нима Ганън бе преценил правилно? Нима Херити бе просто назначен да го ескортира до лабораторията в Килалой? Тогава защо просто не му бе казал това? А и защо момчето и свещеника се мъкнеха с тях?

Излязъл на главния път, Херити се бе спрял да ги изчака. Погледна напред, където пътят се спускаше в долината, после извиваше вляво и се губеше нагоре в една клисура.

Джон се изправи до него, завладян от красотата на панорамата, която се разкриваше пред очите му. Пъстрата черга на долината, осеяна с по-тъмни петънца от горички се пресичаше от сребристата ивица на поточе, по двата бряга на което бяха надвиснали стройните

редици на върбите. Далеч, далеч от другата страна на долината, тънката лента на пътя се губеше в клисурата. Бледорозовите облаци над източния хоризонт завършваха приказната картина.

— Тази долина съхранява много спомени от историята ни — рече Херити. Посочи с ръка. — Виждаш ли тази клисура ей там? Оттам е минал О'Съливан Биър с жалките останки от армията си.

Нещо в гласа на Херити завладя Джон. Накара го да погледне на тази земя с очите на Херити. Да погледне на нея като на бойно поле, през което бяха кръстосвали несметни армии, и където, не толкова отдавна подгонените от английски войски бунтовници бяха бягали в тъмнината, търсейки убежище в бедняшките колиби. Дядо Джак Маккарти му бе разправял тази история много пъти, но винаги завършваше по един и същи начин: „Съдбата на ирландците е такава — винаги да бъдат гонени и преследвани“.

Отец Майкъл мина покрай Херити и продължи напред по пътя. Момчето вървеше редом с него като от време на време подскачаше, за да улови някое листо от сведените клони на крайпътните дървета.

Херити изчака да се отдалечат на около стотина метра и чак тогава кимна на Джон да ги последват.

— По-добре е да се движим на известна дистанция от тях — махна по посока на двамата с дулото на автомата той. — Тоя поп е направо изперкал. Исква да направи женчо от хлапето. А то просто иска мамчето му да стане от гроба като Лазар.

Херити внимателно следеше с крайчеца на окото си дали Джон ще реагира по някакъв начин на думите му. Не последва никаква реакция. Хм, скоро щеше да се наложи да свалят кадифената ръкавица. Замисли се за съобщението, което бе оставил на Уик Мърфи да отнесе до най-близкия пост на Фин Садъл за препращане в Дъблин.

Внуших му, че напълно му се доверявам. Сега ще го прекараме покрай Маккрий и ще видим как ще му подейства това. Дали няма да се опита да разпространи още повече заразата? Предупредете Лайъм да бъде крайно внимателен, когато ни подминава.

Кевин О'Донъл има да се чуди на хитрия план!

— Защо все наричаш отец Майкъл луд? — попита Джон, спомняйки си за една друга облечена в расо фигура. Нима всички свещеници са побъркани?

— Защото е луд за връзване! — отвърна Херити. — Имам един приятел, Лайъм Калън, той им вика „проповедниците на Лукън“. Все ги ръси едни такива завъртени приказки.

— Проповедниците на Лукън? — попита Джон. — Какво трябва да означава... — Препъна се в един камък и политна напред, после възстанови равновесието си.

— Не си чувал за Лукън Чудовището? Този дето заповядал атаката на Леката Кавалерия? Не трябва да го бъркаш с Патрик Сарсфийлд, граф Лукън, който защитавал Лимърик след битката при Буйон. После отвел ирландските си стрелци при крал Луи във Франция, там те разбили Колдстрийм Гардс в битката при Фонтеноа.

— „Дивите гъски“ — рече Джон.

— Ааа, значи си чувал за Стрелците. Но Лайъм има предвид другия Лукън, онзи дето извел четир'сет хиляди ирландски фермери от земята им. Повечето от тях измрели. А, какво възвеличава английската история? Шест хиляди английски копелета и всичките до един толкова тъпи, че се повели по акъла на толкова зъл човек!

— Но, какво общо има това със свещениците?

— Та то е същото! Не ги ли слушаш как все ни цитират разни „Посочете ни място, където да си изкопаем гробовете“. Лайъм е прав. Проповедници на Лукън!

Джон извърна глава встрани и се загледа в ниските храсти край пътя. Колко внимателно само го наблюдаваше Херити. Какво ли очакваше да види?

— Единствено тези, които имат волята да отвърнат на удара с удар заслужават сълзите ни — рече Херити. — Ти имаш ли тази воля, Джон?

Джон с мъка преглътна буцата в гърлото си.

— Нали ме виждаш тук. Никой не ме е насилват да идвам.

Но трябваше, да дойда, помисли си той.

Херити изглеждаше странно развълнуван от отговора на Джон. Потупа го по рамото.

— Да, наистина си тук. Сега си един от нас.

Но защо си дошъл?

Херити поклати глава. Знаеше, че трябва да приеме, че човекът до него е Безумецът, самият О'Нийл. И какво като беше О'Нийл?... Херити трябваше да приеме истината.

*Бомбата, която ние направихме, погуби жена му и децата му.
Той просто отвърна на удара с удар, да гори в пъкъла дано!*
Херити започна да си тананика, после запя:

*Не тъгувай, не ридай!
О, моя скъпа Розалин!
Светът е просто земен Рай,
изпълнен с попове. Амин!*

Спря и крадешком погледна към Джон, чийто брадясал профил се открояваше на фона на сивата мъгла. Чертите на лицето му бяха абсолютно безизразни.

Херити въздъхна и ускори крачка, принуждавайки Джон да стори същото.

— Да, сега навсякъде виждаш само попове — кимна Херити към облечената в черно фигура пред тях. — И чантите им са пълни не само с Папско вино, кръвта Христова, така да се каже. Макар че точно в момента бих предпочел халба тъмно испанско пиво да стопли сърцето ми и да ми вдъхне надежда.

Сега разбирате причините за моя гняв. И те са напълно основателни! Само вижте тъпото невежество на ирландците и англичаните, които масово продължават да величаят собственото си страдание. Припомнете си кървавата ръка на Либия с нейните тренировъчни лагери за терористи и свободно носене на оръжие. Е? Как бих могъл да търпя такива глупаци да си живеят спокойно?

Джон Роу О'Нийл, Писмо второ

Повечето от висшите ръководители и изследователи на Хъдърсфийлд се събираха в работната зала в административната сграда за сутрешната си среща с Рупърт Стонър. Бързаха по алеите, опасно привели напред разтворените си чадъри, поспирайки се тук-там под всяка възможна стряха, за да се скрият от лекия дъждец, който бе завалял още призори.

Стонър бе пристигнал четиридесет минути по-рано. Веднага се бе свързал с Уикъм-Финч, бе му наредил да телефонира на помощниците си и на Бекет, след което незабавно да се яви при него. Финч пристигна задъхан, палтото му от туид бе на тъмни влажни петна там, където дъждът се бе стичал от чадъра му. За щастие, неговите помощници вече бяха поднесли кафе и сладки. Последва кратък дружески разговор със Стонър. Припомниха си старите училищни дни и неусетно зарязаха официалностите и преминаха на „Уай“ и „Стоуни“.

Стонър не се бе променил кой знае колко от гимназията, където двамата се подготвяха да станат едни от малкото привилегировани да носят на плещите си товара на цивилизацията. Тогава той беше набит, червендалест младеж с кестенява коса и вечно разчорлен перчем. Имаше четвъртито лице с каменно изражение, подсилвано от студенияте, пронизателни светлосини очи.

Лицето му бе все така червендалесто, а кестенявия перчем все така непокорен, макар че тази небрежност вече изглеждаше по-скоро като нарочно търсен ефект. Очите му бяха станали още по-студени.

Училищният му прякор^[1] сега още повече му подходеше: каменното му изражение се бе засилило.

— Събираме хората в работната зала, Стоуни — рече Уикъм-Финч. — Сигурно вече всички са там. Говорих и с Бил Бекет. Той също каза, че ще дойде.

— Онзи американец? — Дълбокият баритон на Стонър издаваше белезите на специална школовка.

— Наистина доста забележителна личност — каза Уикъм-Финч. — Много е способен, особено когато трябва да направи работата ни разбираема за другите.

— Той има ли да докладва нещо определено?

Почна се! — помисли си Финч.

Усети внезапното напрегнато очакване, в което застинаха помощниците му около масичката с кафето и сладките.

— Ще го оставя той сам да ни разкаже за това — отвърна.

— Очаквах да те заваря тук в кабинета ти, когато пристигнах — каза Стонър.

— Имам друг работен кабинет в една от лабораториите — отвърна Уикъм-Финч. — Сутринта е най-подходящото време, да свърша и аз нещо полезно.

— И колко полезни неща свърши днес? — попита Стонър.

— Опасявам се, че цялата ми сутрин бе заета от телефонния разговор с колегата, заемащ моя пост в Ирландия.

— Дохъни? Не вярвай на това копеле!

— Е, той наистина ми даде твърде интересна информация тази сутрин — и Уикъм-Финч се зае да повтори разкритията на Дохъни за мъжа, когото подозираха, че е истинският Джон Роу О'Нийл.

— И ти вярваш на тая история? — настоя Стонър.

— Ние, учените, винаги чакаме доказателствата — отвърна Уикъм-Финч — Като заговорихме за доказателства, та се сетих, че моите хора вероятно са се събрали в залата. Няма ли да тръгваме вече?

Уикъм-Финч кимна на един от помощниците си, който ги поведе напред, като отваряше вратите пред тях.

Залата бе просторна семпла стая, приличаше на пушалня в някой от лондонските клубове, само че бе по-голяма. Ламперия от тъмно дърво опасваше цялата стая, а над нея по стените висяха черни драперии на кафеникави щампи. Имаше само четири прозореца,

закрити от тежки завеси. В голямата мраморна камина гореше огън. Дълбоки кожени кресла бяха наредени край дългата махагонова маса от едната страна на камината. Тук-там се мъдреха високи пепелници върху поставки от кована мед. Светлината идваше от четири огромни свещника, за които персоналът се шегуваше, че са умалени модели на космическия кораб от филма „Близки срещи от третия вид“. Лъчите на стенните прожектори осветяваха дългата маса, зад която вече се бе настанил Бекет с три прилежно подредени папки пред себе си. Повечето от останалите присъстващи си бяха избрали места по-далече от масата, очевидно с намерението да не попаднат в центъра на вниманието.

Мълвата се носи бързо, помисли си Уикъм-Финч.

При влизането на шефовете, Бекет стана от стола си. В залата настъпи раздвижване. Няколко човека прочистиха гърлата си.

Тази сутрин Бекет приличаше на розовобузест ученик, помисли си Уикъм-Финч. Твърде измамно излъчване. Наистина Уикъм не бе имал много време, да го въведе в обстановката, но Бекет вероятно и сам доста добре разбираше деликатността на положението.

Уикъм-Финч ги представи един на друг и Стоунър и Бекет си стиснаха ръце над масата. Двама асистенти съвсем дискретно донесоха по един стол за Уикъм и Стоунър и после се оттеглиха в най-отдалечения ъгъл на стаята.

Още трийсет и един човека бяха събрани в залата, преброи ги на ум Уикъм-Финч. Нямаше смисъл да ги представя всичките на Стоунър. По-късно, може би. Хората бяха доведени тук от професионалното си любопитство, а не за да се срещнат с властимащите. Уикъм-Финч седна до Стоунър и се зае да запали дългата си лула. Сякаш по чудо, пред него изникна един пепелник, подаден от нечия предвидлива ръка. Уикъм-Финч махна с ръка в знак на благодарност и бавно и внимателно постави позлатената си запалка до пепелника.

— Е, Стоуни, не знам до колко си запознат с естеството на нашата работа...

— Уай, хайде не ми пробутвай номера с великите тайнства на науката, дете не са за простосмъртни, а? — прекъсна го Стоунър.

Бекет се приведе напред и рече с измамно спокоен глас:

— Думите на директора бяха съвсем учтиви и по същество.

Охо, помисли си Уикъм-Финч. Бекет намери на кого да си го изкара. Доста интересно ще стане.

— Нима? — Гласът на Стонър сякаш къртеше ледени късове.

— Не бих го казал, ако не беше истина — отвърна Бекет. — Без предварително да знаем доколко сте наясно с материята, с която боравим, не бихме могли да ви информираме за настоящото положение на нещата. Ще започна с това, че няма нищо ненормално човек да е незапознат с естеството на работата ни. Чувство на неудобство трябва да изпитва само този, който продължава да си бъде невеж, въпреки предоставената му възможност да учи.

Добре му го рече, старче, помисли си Уикъм-Финч.

Стонър се облегна назад в стола си с каменно изражение на лицето. Само пулсирането на една малка вена на слепоочието му издаваше вътрешната борба.

— Винаги са ми казвали, че Янките са самоуверени и безцеремонни личности — рече той. — Хайде, давай, освободи ме от моето невежество.

Бекет се напрегна. Само така трябва да се действа с това надутото копеле, помисли си той. Изкарай го от равновесие и го дръж там. Уикъм-Финч бе казал, че Стонър е слаб в науките, отбирал само от математика. Следователно щеше да се чувства доста не на място.

Бекет бавно се зае да отваря папките и да подрежда пред себе си разни документи.

— В момента сме насочили усилията си в проучване на ензиморазрушаващото действие на болестта — рече Бекет. — Без съмнение сте чували за откритието на канадския екип. Този проблем е твърде важен, защото липсата на ензими води до липса на една определена аминокиселина, а промяна в структурата или състава, дори само в една от около тристата вида аминокиселини, има вече фатални последици. Ние сме убедени, че О'Нийл е блокирал определени аминокиселини като е свързал структурите, които ги съставяват.

— Чел съм доклада на канадците — каза Стонър.

Но дали си го разбрал? — зачуди се Бекет.

— Добре — продължи той. — Значи разбирате защо смятаме, че тази чума причинява нещо като преждевременно състаряване на организма. Процесът протича изключително бързо и обичайните видими ефекти на остаряването просто нямат време да се проявят. Ще

насоча вниманието ви към белите петна по ходилата и дланите. Те са много показателни.

— Гени, които контролират остаряването? — с нарастващо любопитство в гласа запита Стонър.

— Дейността на всеки ген е свързана с формирането на един определен ензим, какъвто е протеинът — поясни Бекет. — Гените контролират аминокиселинния състав на определени протеини. Така че невъзможността на някои ДНК комбинации да произведат точно определени аминокиселини може да се превърне в смъртоносна болест за онанизма.

— Чух да се споменава също и РНК? — вметна Стонър.

— РНК и ДНК се отнасят една към друга както шаблонът към готовия продукт — отвърна Бекет. — Както леярската форма и отливката от нея. Заразеният приемник произвежда протеини по установения от РНК модел. Когато бактериалният вирус зарази бактерията, се образува РНК, която копира ДНК на вируса, а не тази на приемника. Веригата нуклеотиди в молекулата на новата РНК допълва тази от РНК на вируса.

— Значи той разпространява тази гадост чрез вируси? — попита Стонър.

— Той е създал нов вид бактерия чрез нови вид вирус. Изключително прецизна намеса в изключително фини структури. Върховно постижение.

— Не смятам, че ми харесва да слушам възхвали за тоя тип — рече Стонър с безизразен глас.

Бекет сви рамене. Явно Стонър не можеше да разбере.

— О'Нийл е създал субклетъчни организми, плазмиди, ако се съди по свързващите им функции, и ги е вкарал на ключови места в рекомбинантния процес. Ако нещата не бяха придобили такива зловещи, уродливи измерения, за този му труд със сигурност щяха да го номинират за Нобелова награда. Той е истински гений, но обладан от тъмната страна на човешката природа.

Стонър пропусна това покрай ушите си.

— Споменахте нуклеотидите — рече той.

— Нуклеиновите киселини са молекулите, върху които се „записват“ кодовете с генетичната информация. Те направляват производството на протеини и държат ключа към наследствеността.

Също както и самите протеини, нуклеиновите киселини са тежки полимери.

— Носят се слухове, че сте открили недостатъците на нещо, което наричат „теория на ципа“ — подхвърли Стонър.

Уикъм-Финч впи остър поглед в него. Значи все пак това копеле си имаше агенти и тук в Хъдърсфийлд, в самия изследователски център! Или може би подслушваха телефона?

— Молекулата на ДНК е съставена от две вериги, които са увити една около друга под формата на спирала — отвърна Бекет. — Те са изключително гъвкави и се увиват по твърде странен начин. Ние смятаме, че тъкмо тези извивки са от изключителна важност.

— И защо?

— Те се „сключват“ една около друга, следвайки някакъв свой вътрешен модел. Извивките са ключ към този модел.

— Умно — кимна Стонър.

— Така че, според нас двете вериги се свързват не толкова като „цип“, а по-скоро като вашата зимна шуба — с двойно закопчаване. Първо една система от връзки, после още една, която припокрива първата.

— Добре, какъв е начинът да се справим със заразата? — попита Стонър. — Освен с огън, разбира се.

— Изглежда, че силната концентрация на озон ограничава действието на чумата. За съжаление обаче, такава концентрация е твърде опасна както за мъжете, така и за жените. Да кажем, че озонът е „прекалено“ биологически активен, би означавало просто да омаловажим ефекта му.

Стонър замислено подръпна долната си устна.

— И върху кои функции на организма влияе той?

— Смятаме, че блокира вътрешното налягане в кръвоносните съдове, а и не само това.

— Кое е жизненоважно, а?

Бекет кимна.

— Истина ли е, че чумата убива хермафродитите? — Стонър произнесе „хермафродити“ така, сякаш самата дума бе изключително мръсна и противна.

— Да, истинските хермафродити — отвърна Бекет. — Това е близко до ума, нали?

— Мислех си за обществото, което ще се получи. Изцяло мъжко и женско, а хермафродитите напълно ще изчезнат. — Изкашля се. — Всичко това е много интересно наистина, но досега не чух нищо ново. Нищо, което да носи драматичен вътрешен заряд.

— Все още събираме данни — отвърна Бекет. — В момента например, провеждаме паралелно проучване на някои симптоми на заразата, които са сходни с тези при неутропенията.

— Неутро... какво? — попита Стонър.

Уикъм-Финч се втрени в Бекет. Това наистина бе нещо ново!

— Неутропения — повтори Бекет. Забеляза как челото на Стонър се събърчи недоумяващо. — Неутрофилите са грануларни левкоцити. Ядрата им не са единични, а под формата на грозд, съдържащ от три до пет зрънца, свързани с хроматин. Цитоплазмата е изградена от изключително фини гранули. Те са част от първата защитна линия на организма срещу бактериална инвазия. Така че, това е болест, която може да има генетичен произход.

Прекалено научно говори за стария Стоуни, помисли си Уикъм-Финч. Но новите факти сами по себе си бяха наистина изключително важни.

— Добрахте се до това от аутопсията на Фос, така ли? — попита той.

Бекет замълча за момент, забил поглед в документите пред себе си без да ги вижда.

— Преди да умре, Ариън ни даде някои доста ценни насоки.

— Говорим за доктор Ариън Фос, която работеше с Бекет и другите преди заразата да я убие — обясни Уикъм-Финч на Стонър.

Последният кимна, забелязвайки болката в очите на Бекет.

— Преди да умре, тя ни описа собствените си усещания за симптомите на болестта вътре в нея. Чумата убива по следния начин: първо предизвиква тотален срив на централната нервна система и блокира ензимите. Следва общо затихване на всички жизнени функции, изпадане в безсъзнание и бързо настъпване на смъртта.

— Виждал съм как умират жертви на чумата — тихо рече Стонър.

— Развитието на болестта е прекалено бързо и много от симптомите не могат дори да се проявят — каза Бекет. — Принудени сме да боравим само с началните симптоми, с първите проявления на

заразата, но Ариън ни даде много подробен анализ на този начален стадий.

— Да, да, много интересно — нервно рече Стонър.

Уикъм-Финч пусна гъсто кълбо дим от лулата си и посочи с нея към Стонър.

— Да не забравяме, Стоуни, че заразата е създадена така, че да има точно определен ефект — да убива само жени и то да ги убива бързо, въпреки всички медицински усилия да бъдат спасени.

— Запознат съм с тая селективност — сухо отвърна Стонър.

— Забележително постижение — рече Уикъм-Финч.

— Ако за момент се отърся от усещането, че присъствам на среща на Възхитените Последователи на Безумеца — натърти Стонър — трябва да ви кажа, че поне дотук не успяхте да ме освободите от невежеството ми.

— Имаме работа с един изключително сложен код — не обърна внимание на думите му Бекет. — Една твърде сложна комбинация за ключалката на един изключително усъвършенстван сейф. Все пак, О'Нийл е успял да открие кода, следователно сме сигурни, че това може да се направи.

— Значи на вас ви трябваше толкова много време — сухо рече Стонър, — за да ми кажете простия факт, че сме се сблъскали с един изключително сложен проблем. Никой не оспорва този факт. Това, което искаме да знаем, е: Колко близо сте до решаването на проблема?

— Може би доста по-близо, отколкото мнозина предполагат — отвърна Бекет.

Уикъм-Финч рязко се облегна назад.

Бекет хвърли поглед навън в салона, където Юп седеше с напълно спокойно изражение зад очилата с дебели стъкла. Столът му бе изтеглен малко по-напред от тези на Данза и Лепиков. И тримата внимателно наблюдаваха Бекет. След последните му думи вниманието на всички присъстващи бе насочено единствено към него.

Оня неистов разговор между Браудър и Юп, помисли си Бекет. Представи си младия мъж в изолационната камера заедно с бременното младо момиче. Как ли му е хрумнала идеята за Майското дърво? Сякаш и беше, и не беше вярна. Но какво въображение се искаше за да я видиш!

Уикъм-Финч изгледа Бекет резервирано.

— По-близо отколкото предполагахме? — наведе се напред Стонър.

— О'Нийл ни демонстрира на практика някои основни неща — започна Бекет. — Клетката не е чак толкова непристъпна. Той ни показва, че химическите съставни елементи на клетката могат да бъдат пренагласени, премодифицирани, така че да изпълняват нови, непривични за тях функции и процеси. Организацията на живот в клетката, кодираната система, която координира клетъчните операции, може да бъде разгадана! Тя вече е разгадана! Вече не се съмняваме, че това може да се постигне. По-важното в случая, обаче, е това, че вече знаем, че генетично насочваните изменения във функциите на клетката може и да не прекъсват с настъпването на зрелостта. Примерът с неутропенията ясно ни показва, че можем да пипнем нов вид генетична болест и като възрастни, зрели хора.

Стонър премигна.

Уикъм-Финч все така втренчено гледаше Бекет и мълчеше. Значи на това американците му викаха „водя някого за носа“?

— Ако някой от стотиците хиляди химически процеси, които непрекъснато протичат в живите клетки на организма бъдат блокирани, забавени, или отстранени по някакъв начин, развитието на самия организъм се променя по специфичен начин — продължи Бекет. — О'Нийл ни доказва това като създаде сложен комплекс по-висши организми от по-простите форми. Това може да предизвика огромни видоизменения. Той ни показва и това, че цялата клетъчна система подлежи на много фина настройка. Може да бъде пренастройвана.

— Мили Боже! — възкликна някой откъм салона.

Уикъм-Финч извади лулата от устата си, внезапно прозрял какво се опитва да каже Бекет. Процесът беше обратим! Двупосочен! Бе толкова очевидно. Дали Стонър имаше и най-малката представа какво точно бе чул току-що?

— В министерството проблема ми бе разяснен от един специалист доктор-биолог — отегчено рече Стонър. Изглеждаше раздразнен и студенината отново се бе върнала в погледа му. — Всичко това прилича на „хартиената гонитба“^[2]. Не трябва да пропуснеш нито едно късче хартия.

Стонър не бе разбрал казаното от Бекет, въздъхна Уикъм-Финч. Бе минало покрай ушите му.

— Значи намекувате, че сте близо до края на преследването — рече Стонър. — Това ли да предам на министър-председателя? Той ще ме попита: колко близо сме до целта?

— Още не можем да кажем със сигурност — отвърна Бекет. — Но сега вече много по-ясно виждаме следата. Това, което е получил О'Нийл е особен вид вирус, който пренася кодирано съобщение от донора ДНК върху живата клетка чрез инфектиран бактериален агент.

— Канадците казват, че са засекли някаква спирохета или как там се казваше — рече Стонър. — Това ли е заразата.

— Аз лично смятам, че не е. Ние мислим, че те са открили остатъчен продукт, една разсейка от чумата на О'Нийл. Може би някакъв вид мутация.

— Значи насложен в клетката — промърмори Стонър.

— Като панделките на майското дърво — рече Бекет.

— Майско дърво! — изненада се Стонър. Кимна. Очевидно това сравнение му хареса. Явно щеше да направи впечатление в Министерството на вътрешните работи.

— Определено съществува специфична група гени, които определят дали даден зародиш ще бъде от мъжки или женски пол — рече Бекет. — Бактерията носител на чумния вирус се вмъква в тази полоопределяща група гени и се задържа там достатъчно дълго, за да създаде пълен и непоправим хаос.

— Поема топката и я запраща в трибуните — промърмори Стонър.

Забравих, че беше голям футболен запаянко, помисли си Уикъм-Финч.

— Добре казано — рече той.

Гласът на Бекет бе леко озадачен, когато продължи:

— Веднъж формиран, блокът е изненадващо устойчив. Вероятно е свързан с много здрави химически връзки. О'Нийл е проникнал толкова надълбоко в паралелните процеси на ДНК, че е могъл да разграничи отделни детайли от веригите и да избере за целта си който си поиска от тях.

— Наистина ли смятате, че вече сте му по петите? — Попита Стонър.

— Казвам само това, в което съм абсолютно сигурен — отвърна Бекет и забеляза как Юп в отсрещния ъгъл на залата кимна в знак на

съгласие.

Захапал вече угасналата си лула, Уикъм-Финч приличаше на стар спокоен мъдрец. Щеше му се да изглежда поне толкова уверен в себе си, колкото изглеждаше Бекет.

Стонър погледна директора. В погледа му се четеше известна подозрителност.

— Ти какво ще кажеш за всичко това, Уай?

Уикъм-Финч извади лулата от устата си. Постави я върху пепелника и заговори без да откъсва очи от нея:

— Убедени сме, че О'Нийл е свързал двете половини от специалните сектори на ДНК-РНК-спиралата на човешката генетична система. Направил го е по някакъв начин, намерил е нужната връзка. — Кимна към Бекет. — Двете половини се заклепват една в друга в изключително здрава и неразрушима връзка. Екипът на Бил смята, че вътре в самата спирална верига има други независими репликиращи системи, които съставят тази връзка.

— А какво смяташ ти? — попита Стонър.

Уикъм-Финч го погледна.

— Може би са начертали най-ясната и обясняваща процесите картина на нещата, постигана досега.

— Може би — повтори Стонър. — Значи не си убеден?

— Аз съм учен! — възпротиви се Уикъм-Финч. — Трябва да видя доказателството.

— Тогава защо смяташ, че подхода им е обещаващ?

— На първо място, той показва виновника — ДНК на вируса. Всички знаем, че там някъде се крие проблема. Освен това обаче, той оставя ясни дири в клетъчната система.

— Аз лично не ги виждам — вметна Стонър.

— Следите или късметата хартия в тази „хартиена гонитба“ са блокираните ензими — обясни Бекет.

Стонър го стрелна с поглед, после отново извърна очи към Уикъм-Финч. Все пак тоя коментар не му се бе изплъзнал и очевидно щеше да бъде докладван на министър-председателя.

— ДНК на вируса може да се свърже с ДНК на бактерията чрез един доста прост и лесен процес — продължи Уикъм-Финч. — Цялото потомство на бактерията ще съдържа ДНК на вируса и всички „съобщения“, записани в тази ДНК.

— Съобщения — сухо повтори Стонър.

— Когато — продължи Уикъм-Финч — бактерията попадне в тази част на човешката ДНК-верига, която определя пола на приемника като женски, тогава ДНК на вируса, или поне така смятаме ние, се вклучва в клетъчната обвивка и се освобождава от бактериалния си носител.

— И съобщението е предадено — завърши Бекет.

— Но знаете ли точно по какъв начин става това? — попита Стонър.

— Вече можем да проследим процеса — отвърна Бекет. — Съвсем скоро ще можем да разгадаем и цялостния механизъм.

— Колко скоро, по дяволите? — впи огнен поглед в него Стонър.

Бекет само присви рамене:

— Работим върху проблема толкова бързо, колкото ни е възможно.

— Вече със сигурност можем да кажем, че познаваме условията, при които се репродуцира — Намеси се Уикъм-Финч. — Да не забравяме и факта, че антибиотиците имат обратен ефект. То просто процъфтява в тяхна среда.

— Ние вече ставаме нетърпеливи — натърти Стонър.

— Точно в момента вашето нетърпение ни държи настрана от пряката ни работа — отвърна Бекет.

Стонър бутна назад стола си и се изправи.

— Някой да каже на шофьора ми, че съм готов да тръгна.

Уикъм-Финч вдигна ръка и видя един от асистентите бързо да се изправя и да напуска стаята.

Стонър се обърна и се втренчи в него:

— Разочаровахте ме, Уай. Ако зависеше от мен щях да докарам пръскачките тук и да изпепеля това място заедно с всички ви. Щях да стерилизирам земята, върху която сте стъпвали и после да се опитам да започна всичко отначало.

— И да направите същите грешки още веднъж — добави Бекет, заобикаляйки масата.

Стонър бавно се извърна и впи студени очи в Бекет.

— Може би не. Май ще трябва да впишем научноизследователската работа в списъка на углавните престъпления.

Рязко се извърна и излезе от стаята без дори да погледне асистента, който му отвори вратата.

Бекет застана до Уикъм-Финч и проследи с поглед вратата, която се затвори зад Стоунър.

— Какво мислиш, че ще каже на премиера? — попита Уикъм-Финч.

— Ще му каже, че имаме нова теория, която може и да даде резултати, но правителството трябва да изчака, за да ги види.

— Наистина ли смяташ така? — Директорът измери Бекет с тежък поглед, после се наведе и взе от масата лулата си.

— Да. Звучи много научно даже. Изчакай и ще видиш доказателствата.

Уикъм-Финч се загледа в лулата си.

— Я ми кажи, Бил, на това ли викат твоите хора „водене за носа“?

— Ни най-малко.

Директорът вдигна очи и срещна погледа на Бекет.

— Много ми се ще да ми беше казал предварително всичко това, което поднесе на Стоунър. Особено онова за двупосочността на процеса.

— Нима се съмняваш в...

— Не, разбира се! Просто не съм сигурен, че бих го споделил със Стоуни.

— Та той дори не го разбра. Мина му покрай ушите.

— Да, тук си напълно прав — замислено промърмори Уикъм-Финч, без да сваля очи от асистентите, които се изнизваха един по един от стаята, избягвайки погледа му, — но той си има шпиони и тук и все някой от тях ще му обясни за какво става дума.

— Е, тогава освен за меда ще научи и за жилото.

— Политиците не обичат други да държат жилото. Както и меда, между впрочем.

— Доста сме развълнувани за новите открития — смени темата Бекет.

Уикъм-Финч хвърли поглед към Юп, който все още седеше в креслото. Залата бе почти празна.

— Смятам, че доктор Юп не е толкова развълнуван колкото теб, Бил. Той като че ли е заспал.

— Е, какво пък! — усмихна се Бекет. — Работихме цялата нощ.

[1] От английското *Stone* — камък. *Стоуни* — каменния — Б.пр.

↑

[2] Детска игра, в която преследвания ръси след себе си хартиени късчета, по които останалите играчи трябва да го открият — Б.пр. ↑

*От Ирландия сме ние родом,
малка тя е, не побира огромната омраза,
която ни беляза
от първия ни земен миг.
Забилото още в майчината ми утроба
ще спре единствено във гроба
сърцето ми на фанатик.*

Уилям Бътлър
Йейтс^[1]

Наближаваше пладне, когато стигнаха до дъното на долината. Сега Джон видя, че тя не е толкова равна, колкото изглеждаше от високото. Ниски хълмчета се издигаха и спускаха отстрани на пътя. Малки къщички се гушеха в подножията им. Някои от тях не бяха изгорени, но повечето бяха без прозорци. Вратите зееха. Все още нямаше и следа от човешко присъствие. От време на време откъм дърветата се дочуваше лай на лисугер, а веднъж, когато завиха зад един каменен зид се разнесе стреснатото кудкудякане на кокошка. За миг се мярна кълбо кафеникави пера, което се стрелна към крайпътните храсти. Врани бяха свили гнезда в много от комините. Самотният гигантски клен наскре полето бе нагизден с ято качулати гълъби — нежни бледосиви петънца, проблясващи изпод зеленината. Много от нивите бяха покрити от избуяла трева и плевели.

Крачейки редом до Джон, Херити подуши въздуха и рече:

— Определено се чувства характерния мирис на човешко присъствие, макар че хората отдавна ги няма.

Джон се втренчи в гърбовете на момчето и свещеника, които вървяха на около двајсетина крачки пред тях, разделени от ширината на пътя. Свещеникът крачеше в левия му край, забил поглед в краката си така, че главата му почти не се виждаше от голямата раница на гърба му. Момчето крачеше в десния край, понякога притичваше до средата на пътя, хвърляше по едно око от другата страна, като от време на време накланяше глава и се ослушваше. Звукът от стъпките им по

твърдата настилка отекуваше в каменните огради от двете страни на пътя.

Джон започна по-внимателно да оглежда заобикалящата ги долина. Пътят се виеше напред през нея, криволичеше между ниските хълмове, или се изкачваше по някои от тях. Над цялата долина тегнеше някакво мъчително усещане за самота. Изглеждаше далеч по-празна и самотна, от която и да е пустош. Разбра, че това чувство идва от факта, че тук бяха живели хора. Били са тук, но вече ги няма. Точно този тип усещане за празнота.

— Какво е станало с тази долина? — попита Джон.

— Кой знае? Един нищо и никакъв слух може да опразни цяло село. Може и тук тълпата да е подивяла. Може да са запалили всичко и да са се пръждосали. Какви ли не слухове се носят. Чули са например, че в съседното село са намерили лекарство и там жените са живи и здрави. Може би мъжете са дошли тук и са разбрали, че слухът не е верен.

— Този ли е най-краткият път до лабораторията?

— Този е най-безопасния.

Аха, помисли си Джон. *Най-безопасния! Значи Херити разбира от тези неща. Къде ли се е научил?*

Пътят зави зад следващия хълм и пред тях се разкри гледката на реката с редиците от дървета покрай брега. Накъсаните облаци бяха позволили на слънцето отново да се покаже. От лявата страна на пътя се ширеше росна ливада, окъпана в златистия лазур. Отвъд нея гъст храсталак от черен бърз образуваше жив плет на брега на реката. Надвисналите над водата клони леко се полюшваха от нежния бриз.

— Парнел е идвал да ловува в тази долина — рече Херити. — Явно е имал английски навици! Второто му име е Стюарт с френското произношение. Чарлз Стюарт Парнел^[2]... или Джим Фъшкията. Джеймс Фъшкията Стюарт!

Джон бе очарован от начина, по който хората се отнасяха към историята в тази страна. Тя не беше само груб сбор от исторически събития, имена и дати на битки. Дребните детайли бяха важни. Парнел е ловувал в тази долина! И когато Джеймс Стюарт предал Ирландия на нейните врагове, ирландците му лепнали прякора „Джим Фъшкията“. Това бе станало преди четиристотин години и все пак, сякаш отрова капеше от устните на Херити, когато произнесе името. А какво пък

толкова бе сторил Парнел, чиито мечти за реформи са били убити от публичните разкрития на англичаните, че имал незаконни деца от любовницата си? Но и на него веднага му се приписват „английски навици“.

— Джойс^[3] е писал поема за тия хълмове пред нас — рече Херити.

Джон го погледна крадешком:

— Писал е също и за Парнел.

— Ааа, ти си бил много начетен, бе! — отвърна Херити. — Да пукна, ако дядо ти не е заспивал и сънувал под ей туй същото небе.

Джон усети празнота в гърдите си. Сякаш чу гласа на Мери: „Как ми липсва дядо Джак“. Мислите му се объркаха. *Каквото и да кажа, Херити внимателно слуша и си вади изводите.*

— Дето и да иде ирландеца, Ирландия си е винаги с него — каза Херити.

Известно време вървяха мълчешком. Вече можеха да чуят ромона на реката, а през една пролука в бъзака се виждаше каменно мостче. В рамките на същата пролука се виждаше част от покрива и малко от каменните стени на една къща в далечината.

Щом зърна вилата в рамката от зеленина, Херити си помисли: *Ето го и гълъбарника на Бран Маккрий! Скоро ще видим от какво тесто е замесен тоя Джон О’Донъл.*

Свещеникът и момчето се спряха в началото на мостчето и се обърнаха да видят дали ги следват спътниците им.

Джон закричи по мостчето, стигна до средата и се загледа надолу по течението, където водата се плискаше в позеленелите от мъха скалички. От другата страна на реката, през дърветата се виждаше ливадата. Тя се спускаше надолу към брега, където образуваше тясна мочурлива ивица. Тук-там по нея се виждаха цветчетата на лечебна дилиянка и жълтурче. Пчели се трудеха върху ливадата, но ромонът на реката заглушаваше жуженето им. Слънцето, топлината, реката — пасторално спокойствие изпълни душата на Джон. Прие от момчето парче хляб и тънък резен бяло сирене. Малчуганът се облакът на каменния парапет на моста и докато ядеше не откъсваше очи от водата. Джон долавяше сладкия мирис на детската пот. Малките бузи се издуваха и хлътваха равномерно с дъвченето.

Какво странно хлапе, помисли си Джон. То сякаш се опитваше да бъде прозрачно. Просто да го няма! Но все пак беше там. Ядеше храната, която му даваше отец Майкъл. Обръщаше вниманието им към различни неща като рязко и продължително се вторачваше в тях. Понякога се гушеше в свещеника като ранено животно, което се крие. А и с мълчанието си още повече привличаше вниманието на околните върху себе си. Това мълчание бе като упрек. Протест, много по крещящ от който и да е възглас.

Аз не говоря!

Това крещяха очите му всеки път, когато Джон погледнеше към него. Тази форма на протест, бе безкрайно дразнеща, особено за Херити.

Джон погледна към отец Майкъл и Херити, които стояха край раниците си в края на моста и се хранеха мълчаливо, без да се гледат един друг. Херити хвърляше от време на време по някой поглед към Джон и момчето. Бавно дъвчеше хляба и сиренето като не преставаше да държи под око пътя, по който бяха дошли и едновременно с това оглеждаше околността, дебнеше да долови всяко движение, да засече всичко, което можеше да крие заплаха. Бдителен, това беше най-подходящата дума за Херити. Той бе също толкова изолиран и самовгълбен, колкото момчето, но безпокойството му имаше друг произход. Ето пак! Пак джобното ножче! Винаги си човъркаше ноктите с това ножче — педантично точен и погълнат от действието, което вече се бе превърнало в навик. А имаше елегантни ръце — дълги и изящни, но същевременно с това и силни. Но понякога заприличваха на лапите на хищник с оголени нокти. Тогава сухожилията ясно изпъкваха над побелелите кокалчета.

Свещеникът стоеше изправен до него — висок и изпит. Много висок, чак мършав. Един облечен в черно Хамлет, с нахлупена ниско над очите черна шапка. Чертите на лицето му напомниха на Джон за израза „конска физиономия“. Изпъкналата челюст, леко приведения врат, едрият нос и тъмните очи изпод тежките вежди. Едрите здрави зъби, леко издадени навън. Не особено красиво лице, но такова, което не можеш да забравиш лесно.

Момчето се задави, закашля се и плю в реката. Джон се опита да си представи малчугана с румени бузи, с блеснал щастлив поглед да лудува в буйни игри. И той някога е изпитвал радостите на живота, с

несигурна стъпка и протегнати напред ръце е правел първите си крачки към мама. Всичко това съществуваше, бе скрито там някъде, дълбоко вътре в съзнанието му, в спомените. Юначага е това момче. Тялото му бе жизнено и здраво, въпреки празнотата вътре. Замряло, но не и мъртво.

Защо момчето толкова много дразнеше Херити? Колко пъти само Джон бе виждал Херити да врънка момчето да се откаже от обета си за мълчание. „Каква полза има от този обет? Няма да върне мъртвите, я!“

Така и не получи отговор. Момчето още повече се отдръпна и се затвори в бронята на мълчанието си. Начинът, по който криеше главата си в качулката на синия анорак, напомняше за костенурка, но сравнението не бе точно. Костенурката прибираше уязвимите си части и се вторачваше страхливо през отвора, докато отмине опасността. Момчето се скриваше в някакви много по-далечни и потайни дълбини, нямащи нищо общо с качулката на анорака. Изчезваше толкова далеч, че понякога искрицата на живота угасваше в очите му. Всичко, което момчето правеше в такива моменти се изразяваше в някакво мрачно упорство, много по-ужасяващо тихо, отколкото самото мълчание. Тогаваше сякаш вътрешното му аз отлиташе нанякъде, жизнените процеси замираха, оставаше голата безжизнена плът, която продължаваше да се движи механично. Тялото оставаше просто обвивка на един инертен дух, маса, която мърда безцелно, ненаправлявана отвътре.

Освен когато хвърляше камъни по враните.

Защо ли момчето толкова много мразеше черните птици? Дали не ги бе виждал, накацали трупа на любим човек? Вероятно това беше обяснението. Навярно някъде, оглозгани от птиците, белееха костите на някой, който момчето е обичало.

Джон приключи с обяда си, избърса ръце и прекоси моста. В този край, неравни, уронени каменни стъпала слизаха към водата. Приклезна до потока, подложи шепите си на струята и шумно отпи, наслаждавайки се на приятния хлад от стичащата се по лицето му вода. Тя сладнеше и имаше лек привкус на гранит. Нещо изшумоля до него и той извърна глава. Момчето го бе последвало до брега на поточето и сега пиеше на едри глътки, потопило лице във водата.

Спря да пие и вдигна глава към Джон. Капки вода се стичаха по мокрите му страни. Сериозните му, изучаващи очи сякаш питаха: *Кой*

си ти? Трябва ли да бъда като теб?

Мълчаливият въпрос в погледа на момчето го обърка. Джон рязко се изправи, отръска водата от ръцете си и се качи обратно на моста. Как можеше момчето да говори толкова красноречиво без думи?

Подпря се на парапета над момчето без да гледа към него. Няколко ниски върби растяха между мочурището и бъзака. Внезапно слънцето бе затъмнено от облак и светът между дърветата потъна в хладна сивота. Шумът на реката си бе просто обичайният шум на река, каза си Джон. Не беше човешки говор, както му се бе сторило. Някога тази земя може и да е била омагьосана, но сега духовете си бяха отишли от нея. Останала бе само празнотата, тоталният упадък в хармония с чворестите върби под бъзака и лепкавата кал на мочурището. Реката му говореше. Нашепваше му богохулни думи: „Животът си отиде от мен. Аз съм ненужна.“

Облакът премина и слънчевите лъчи отново блеснаха сред дърветата и затанцуваха по водата. Но този път някак по-различно.

Момчето се качи на мостчето при Джон. Свещеникът се присъедини към тях, понесъл раницата си в една ръка. Херити остана сам в другия край, загледан назад към ливадата.

— Това е скверно място — рече отец Майкъл.

Момчето вдигна глава към него с ясно изписан въпрос в мълчаливите очи: *Какво означава това?*

Свещеникът срещна погледа на детето.

— Това е ужасно място.

Явно озадачено, момчето се обърна и се огледа наоколо. Изражението му излъчваше недоверие и почуда. Сякаш казваше: „Но как така, аз мисля, че това място е хубаво — дърветата, реката, пълният стомах“.

Раната зараства, помисли си Джон. Дали щеше да проговори, когато се излекува съвсем?

Херити се приближи до тях:

— Аха, нашият поп е в едно от мрачните си настроения. Вярата му май е поразклатена, а от устата му се леят душевни терзания!

Отец Майкъл се извърна към него:

— Нима мислиш, че можеш да сломиш вярата, Херити?

— Уф! Не аз съм тоя, дете иска да сломи вярата, попе — ухили се на Джон Херити. — Тази велика трагедия тук, тя убива вярата.

— Поне веднъж и ти да си прав — тихо отвърна отец Майкъл.

— Не може да бъде! — престори се на учуден Херити. Свещеникът пое дълбоко дъх:

— Всички съмнения, които някога са разяждали вярата, сега избуяват като плевели в изоставената градина, която някога се наричаше Ирландия.

— Ама и ти се извъди един поет, попе! — Херити се извърна и срещна втренчения поглед на момчето. — Наследил си каменистата родина на Шоу^[4], бедничкият ми, а нямаш нито разума, нито чувствата да я видиш.

Тежка въздишка разтърси отец Майкъл:

— Понякога си мисля, че това е просто един ужасен кошмар, белият огнедишащ жребец на всички злочестини. И ние скоро ще се събудим и ще се посмеем от сърце на среднощните си тревожни сънища. И животът ще си потече постарому. Помози Бог!

Момчето се загърна плътно в анорака си, обърна се и тръгна бавно напред. Отец Майкъл метна раницата на раменете си и го последва.

Херити погледна въпросително към Джон:

— Ще тръгваме ли вече?

Почти незабележимо, отначало пътят започна да се изкачва нагоре към края на долината. Херити и Джон вървяха съвсем близо до момчето и свещеника, на не повече от пет крачки зад тях.

По-безопасен ли беше този участък, чудеше се Джон. Херити не ги държеше разпръснати. Или пък заради острите завои, които правеше пътя, и заради които не можеше да се види какво става отпред? Дали пък Херити не искаше да бъде близо до свещеника, за да види заедно с него, с какво ще ги изненада пътя в следващия момент?

— Знаеш ли какво се е случило на нашето отче там? — попита Херити. — Виждам, че той няма да ти каже и думица за това, макар да е жив свидетел на станалото.

Свещеникът не се обърна, но раменете му се напрегнаха.

Херити продължи на висок глас, сякаш говореше на гърба пред него:

— Още в първите дни на чумата, когато започна да беснее оная с косата, една голяма разярена тълпа от мъже запали и изгори градчето Мейнут в графство Килдеър. Изпепелиха всичко до основи, дори

колежа „Свети Патрик“ заедно със замъка Фицджералд, а той си беше свято място навремето. Новото крило изгоря като факла. А старото се срути от експлозивите и после багерите го изравниха. Каква гледка само!

— Защо го направиха?

— Бяха страшно ядосани, направо бесни. Бог ги беше изоставил. И понеже не можеха да се доберат до него, се докопаха до Църквата и си го изкараха на нея. — Херити вдигна глава и подвикна: — Нали това ми каза и ти, отче Майкъл?

Свещеникът остана все така мълчалив, като момчето, което крачеше до него.

— Цели три дни небето бе черно от гъстия дим — продължи Херити. — А докато изтлеят останките мина още сума време. Уф, пламъците се издигаха чак до небето, а сред тях побеснялата тълпа търчеше напред-назад, погнала свещениците. Изгаряха всеки, до който се докопат.

— Изгаряли са свещениците?

— Хвърляха ги право в огъня!

— И отец Майкъл е бил там?

— О, да. Нашето отче е било там и е видяло целият тоя лов. Лов на свещеници, ха! Поповете си имаха доста богат запас от напитки в избите.

Джон се замисли за белега върху челото на отец Майкъл.

— Тогава ли са го жигосали?

— А, не! Това стана по-късно. Неговите собствени хора го жигосаха, защото знаеха, че е бил в Мейнута, а все пак е оцелял. Ооо, нее, докато горяха кладите, всеки поп, когото хванеха го чакаше сигурна смърт.

Херити замълча. Само звукът от стъпките им отекваше между каменните огради край пътя. Отпред се дочуваше тихото монотонно мърморене на отец Майкъл. Свещеникът се молеше.

— Чуй го само! Моли се! Помниш ли ония дни, попе? О, Джон, горящият Мейнут можеше да се види от цели мили разстояние. Пушекът се издигаше право нагоре, да. Познавам един поп, който беше там, и който каза, че това е сигнал към Бога.

Само тихият шепот на молитвата се чуваше откъм отец Майкъл.

— Е, видяхме посланието към Бога, нали тъй, отче Майкъл? — провикна се Херити. — И какво си казахме? И Господ може да лъже. Ей това си казахме. Бог ни излъга.

Херити говореше толкова образно, че Джон живо си представи сцената. Усети как скрития в него О'Нийл, сякаш се размърда, послуша се, но не пожела да изплува на повърхността. Пламъците, писъците... сякаш къртах в ушите му.

— Ти си бил там с отец Майкъл — каза Джон.

— За негов късмет! Спасих му краставата кожа — избухна в смях Херити. — Абе, хич не му се нрави това, ама няма как. Не му харесва туй дете дължи мизерния си живот на такъв като мене. Толкоз други попове хвърлиха топа, пък той оцеля. Ама че зрелище беше, казвам ти! Никой не четеше бройката, ама да пукна, ако не изпържиха поне двеста попа. Бух в огъня и право горе в казаните на Ада!

Отец Майкъл вдигна свитите си пестници към небето, но не се обърна. Продължи да напява молитвата си.

— Като мъченици на кладата! Такова масово жертвоприношение тая земя не помни от векове насам. Но нашият отец Майкъл не е замесен от тестото на мъчениците.

Свещеникът се умълча. Забави крачка, движенията му станаха някак по-мудни. Раницата сякаш натежа и натисна надолу раменете му.

— Само дванадесет свещеници успяха да се спасят — продължи Херити. — Предрешени и скрити от малцината от нас, които запазиха здравия си разсъдък и не се подадоха на всеобщата лудост. Понякога се чудя, защо ли им помогнах. Но като се замисля, вонята на изгоряло месо беше ужасна, пък и всичкото пиене отиде зян. Нямах причини да остана повече.

Херити тайничко се подсмихна на някаква своя си мисъл, после се обърна и смигна на Джон:

— Обаче Безумеца би се побъркал от кеф при оная гледка. Направо щяха да му потекат лигите! Сигурен съм.

Джон трепна. Усети как скрития в него О'Нийл истерично се хили.

Защо каза това? Защо го каза точно на мен?

Херити обаче бе забил поглед в краката си с непроницаемо изражение на лицето. Тук вече бе по-стръмно и пътят се изкачваше

между хълмовете. Когато завиха, видяха пътя да изчезва в горичката в горния край на долината.

Въздухът бе топъл и влажен, почти като в тропиците. Сетивата на Джон настойчиво му шепнеха за джунгли и палми, сякаш отказваха да възприемат зелените хълмове и черния тесен път, който ги прорязваше. Редките дървета край пътя бяха предимно европейски тополи, измършавели от постоянните битки със зимните вихрушки, които използваша долината като проход към гъстите гори и мочурищата на изток.

Все още замислен за последните думи на Херити, Джон изведнъж осъзна колко странна бе връзката на ирландците с родната им земя. Защо Херити бе спасил свещеника? Защото отец Майкъл е дошъл на белия свят на същото това парче земя като него. Имаше нещо особено в това „бракосъчетание“ между тази земя и този народ. Келтите бяха влезли под кожата на Ирландия. Те не бяха като номадите, които просто се придвижват по земята. Дори и този скитник тук, по-скоро минаваше през сърцето на Ирландия, отколкото просто да пресича страната. Народът на Херити се бе превърнал в неразделна част от самата пръст. Никога не бе стоял въпросът дали те притежаваха Ирландия. Точно обратното. Ирландия притежаваше тях самите.

Джон погледна напред. Отвъд тополите се виждаше тъмната зелена маса на засадените в гъсти редици по склона на хълма борчета. Там горе, където гората бе най-гъста, се виждаше огромна къща, прилична на френски замък, която сякаш изобщо не бе засегната от опустошенията в долината. От комините се издигаше пушек. Къщата се гушеше сред дърветата. Сякаш беше „осиновена“ от Ирландия. Вече нямаше нищо френско в нея. Това си бе ирландска къща. Пушекът миришеше на торф.

[1] Уилям Бътлър Йейтс (1865–1939) — ирландски поет, носител на Нобелова награда за 1925 г. — Б.пр. ↑

[2] Чарлз Стюарт Парнел (1846–1891) — виден ирландски политик, отстоявал независимостта на Ирландия — Б.пр. ↑

[3] Джеймс Джойс (1882–1941) — известен ирландски писател, един от най-видните представители на Модернизма — Б.пр. ↑

[4] Джордж Бърнард Шоу (1856–1950) — Ирландски писател и драматург, носител на Нобелова награда за 1925 г. — Б.пр. ↑

И накрая ще кажа на ирландците да си спомнят за банши^[1] от Далас Айбел, тази банши, която предупреждава Брайън Бору, че ще умре в Клонтарф. Ирландийо, чуй зловеция вой на банши, защото моето възмездие тегне над теб. Вече не можете да избягате от личната си отговорност, за това, което ми причинихте. Аз съм лихварят, който ще ви накара да си платите всичко с лихвите — сега и вовеки веков.

Джон Роу О'Нийл, Трето писмо

Самюъл Бенджамин Велкур бе преминал през всички постове на Щатския Консултативен Съвет и Американската Агенция за Международно Развитие /ААМР/. Склонността му към своеволия и несъобразяване с мнението на другите бяха забавили израстването му в йерархията, но той бе успял да си създаде много приятели сред военните по време на престоя си в ААМР — нещо, което сега му беше само от полза. Разбира се, докладите му, често хвалени заради проникателното тълкуване на проблемите, също си бяха казали думата.

На шейсет и една години, когато разбра, че няма накъде повече да израства в ААМР, той напусна Агенцията, където и без друго бе само временно изпратен от Консултативния Съвет, и се кандидатира за сенатор от Охайо. Предимствата му бяха смазващи.

Можеше да накара другите да го разберат в каквато и да е компания, при това на четири езика.

Имаше зад гърба си мощна финансова подкрепа от богатата фамилия.

С искрящото си остроумие прекрасната му съпруга, Мей, допадаше както на възрастните, така и на младите феминистки. (Старите жени я харесваха и заради това, че изглеждаше такава, каквато си беше всъщност — жизнерадостна и решителна бабка).

Добрата работа на предизборния щаб на Демократическата партия в Охайо, както и славата му на човек със собствено мнение, който не зачита партийни повели, веднага му дадоха подкрепата както

на независимите гласоподаватели, така и на либерално настроените Републиканци.

И като капак на всичко — плътният, убедителен баритон, в съчетание с внушителна външност и благородна осанка. Той изглеждаше както трябваше да изглежда един сенатор и говореше като такъв.

На трибуната, Самюъл Бенджамин Велкур демонстрираше властно *присъствие*, а и прекрасно знаеше как да се представи в най-добра светлина пред телевизионните камери.

Ефектът беше поразяващ. Влезе в Сената с гръм и трясък, през парадния вход. Една паметна победа, и то в годината, когато Републиканците спечелиха всичко възможно, освен президентското кресло.

Както беше писал един репортер от *Ейкърн*: „Гласоподавателите казаха, че харесват стила на тоя мъжага и го искаха в Сената, за да държи под око ония копелета вътре“.

А един британски наблюдател на изборите бе направил следния коментар: „Истинско чудо е, че досега е седял на задните редове!“

Не минаха и два месеца, откакто бе влязъл в Сената и Сам Велкур се измъкна от задните редове и изпъкна на фона на безличната тълпа народни избраници, с което още веднъж доказа, че годините, прекарани в ешелоните на властта са го научили как точно работи системата.

Работеше с вещината на импресарио, който умее да изстиска и последната капка талант от актьора си и да го представи в най-добрата светлина.

Така че малцина се учудиха, когато бе предложен за вицепрезидентския пост за втората кампания на Прескът. Трябваше им Охайо, трябваше им някой, който да допада и на Републиканците, да бъде вещ във воденето на предизборната кампания и да има привлекателна съпруга. Трябваше им човек, който да има собствен финансов гръб и желание за мястото — човек с всички ония качества, които реално определяха избираемостта на една кандидатура. Единствено склонността на Велкур да не се съобразява понякога със спусканата отгоре линия и да действа на своя глава малко тревожеше хората в партийната централа.

Самият Адам Прескът обаче наклони везните в негова полза:

— Нека му дадем поста и да видим как ще се справи. Така или иначе, ако изкара още един мандат в Сената, после никой няма да може да го спре. По-добре да е при нас, за да го държим под око.

— Здравата ги е наплашил в Държавния Департамент — бе казал един от президентските съветници.

На това Прескът се бе усмихнал доволно:

— Добре е в Държавния да се постреснат малко, макар че той не ми прилича на човек, който ще размаха брадвата. Едно-две дялвания със скалпела — да, но не ми се вярва да пролее реки от кръв.

Прескът се бе оказал прав във всичко и когато чумата ги връхлетя към края на втория мандат, те вече се бяха сработили като две неразделни части от едно цяло. Военните приятели на Велкур се бяха оказали изключително полезни в тежките условия на заразата, и това само повдигна авторитета и на самия Прескът.

Велкур си припомняше всичко това, докато стоеше край прозореца в Синята зала и гледаше навън, към трафика по осветения Южен булевард. Беше ранна вечер. Преди по-малко от три часа, той бе положил клетвата си като новия президент на Съединените Щати. Съвсем скромната церемония се състоя в края на Роуз Гардън, без излишен шум и с минимално присъствие на медиите — само два репортера, една телевизионна камера и два фотоапарата, единият от които на Белия Дом.

Велкур знаеше, че ще му липсват прагматизма и решителността на предшественика му. Адам бе корав политически боец, с много опит. Бе човек, който умело прикриваше вътрешните си колебания и съмнения.

Май не мога да прикривам колебанията си, помисли си Велкур. Ще трябва да внимавам за това.

Навремето в Харвард един професор бе казал на младия тогава Велкур:

— Упражняването на всеки вид власт изисква определена степен на безчовечност. Въображението е просто излишен багаж, който често няма да можеш да си позволиш да носиш. Ако започнеш да мислиш за всички хора като за индивидуалности, това само ще ти пречи. Народът е въсък, който трябва да оформяш със собствените си ръце. Това е истината за механизма на Демокрацията.

Въпреки тези си мисли, или може би именно заради тях, Велкур намери гледката отвън за приятна. Мей беше здрава и в безопасност на горния етаж. Една от дъщерите им бе оцеляла в мичиганския изолатор, а всичките им внуци бяха момчета.

Реши, че вечер като тази е създадена само за любовни серенади. Една от онези меки пролетни вечери след дълга зима — предвестници на топлина и слънце. Пасторална, кръсти я Велкур. Пасторална привечер, кротка идилия: добитък преживя из тучните пасища, които някога бяха моравата около Белия Дом. Липсваше само нежното подрънкване на китара. Всичко бе някак приглушено, спокойно, без намек за насилие. Нищо, което да му напомня за мириса на изгоряла плът и горящите трупове в източния край на столицата. В тази посока все още се виждаше оранжевото зарево на пламъците.

Огнените езици скоро щяха да утихнат и падащия мрак щеше да скрие гледката. Но не можеше да заличи спомена от съзнанието.

Те са просто восък, припомни си Велкур.

Вашингтон се опази чист от заразата, но не благодарение на някакво чудо свихе. Просто градът се населяваше от хора, способни на жестоки решения и брутални действия. И в Манхатън не бе различно. Там имаха и три допълнителни предимства. Бяха заградени отвсякъде с вода, а всички мостове бяха разрушени. Тунелите бяха запушени. Имаше я и външната буферна зона с почернелите от пепелищата пояси.

Последното го имаха всички подобни изолирани, „безопасни“ селища. Имаха и още нещо общо: в тях нямаше подивели тълпи.

Метежниците, атакували Вашингтон само час след смъртта на Адам, си бяха въобразили, че с един-два бронетранспортъра и с известно количество автоматично оръжие могат да преминат през Вашингтонската Бариера. Нападателят изобщо не подозираха какво ги чака. Едва ли са си представяли ужасяващия ефект от пламъците на огнепръскачките, адските температури и безсилието на обикновените противопожарни средства. Въпреки че не даваха абсолютно чувство за сигурност, огнепръскачките променяха пейзажа до неузнаваемост. Топящият се железобетон действаше отрезвително на всеки, който видеше подобна гледка и охлаждаше и най-буйните глави. Все пак, Велкур не се самозалъгваше, че опитите да се премине през бариерата ще престанат. Стигаше само един заразен индивид да я премине и

чумата щеше да пламне в града. Това си бе доста несигурен начин за оцеляване, помисли си Велкур.

Обърна се към тъмната стая и към отворената врата в дъното, през която се виждаше част от осветения хол. Отвън се дочуваха приглушените гласове на охраната. Звукът напомни на Велкур, че имаше още работа за вършене, трябваше да се взимат решения.

Отвън настъпи раздвижване, дочуха се забързани стъпки. Един агент от тайните служби подаде глава в стаята:

— Господин Президент?

— Ей сега идвам — отвърна Велкур. — В Източната зала.

Членовете на кабинета, както и шефовете на специалните комисии бяха пристигнали, за да докладват на новия Президент. Щяха да се съберат долу в залата, където бе инсталирана необходимата аудио-визуална техника. Очертаваше се доста дълго заседание. Акцентът на обсъжданията щеше да падне върху един крайно наболял проблем — новата еврейска диаспора. Само шепа фанатици бяха останали в Израел. На пристигналите в Бразилия трябваше да им се осигури подслон и прехрана. В момента сигурно е истинска лудница в Бразилия, помисли си Велкур. Велики Боже! Щяха ли евреите някога да си намерят родина? Тези, които бяха останали се зарекоха да пресекат пустинята и да възстановят добива на Саудитски петрол. Безумие! Чумата бе намалила рязко търсенето на енергийни ресурси. Та кой ли изобщо пътуваше вече? Повечето от оцелелите живееха като в комуни. Единствено Изолационният Корпус се нуждаеше от огромни количества нефта, но Русия се грижеше за по-голямата част от доставките.

Откъм салона се чу нов глас. Човекът, когото Велкур чакаше, и заради когото се бавеше, бе пристигнал. Шайлок Бродърик. Старецът бе пристигнал от вашингтонския си дом с молба да му бъде разрешено да „инструктира Президента“. Заедно с официалната молба, той бе изпратил и една лична бележка, започваща със „Скъпи Сам...“, с която напомняше на Велкур за старото им сътрудничество. Без да бъде написано черно на бяло, от бележката ставаше пределно ясно кой точно е изпратил Шайлок Бродърик „да инструктира Президента“.

Самият факт, че прие да се срещне със стареца, бе нещо като прищявка (*Аз съм президентът, в края на краищата!*) за Велкур.

— Пуснете Бродърик — нареди той. — Кажете на другите да започват без нас. Тъкмо ще изгладят някои разногласия, докато дойда.

Приведе се и включи един лампион, поставен на пода близо до удобно меко кресло. Самият той седна в друго кресло, срещу първото, но оставащо в сянка. Още с влизането си Бродърик видя мизансцена и разбра.

— Не, не ставайте, сър.

Шайлок бе остарял доста от последния път, когато се бяха виждали. Пристъпваше с тежката, леко куцукаща походка на старец. Нови, по-дълбоки бръчки браздяха изпитото му лице, а къдравата коса бе почти побеляла. В крайчетата на очите му се забелязваше влага, а тънките устни бяха станали още по-изсечени.

Велкур остана седнал, докато се ръкуваха. Бродърик зае мястото си в креслото до лампата, окъпан от безмилостния блясък на насочената към него светлина.

— Господин Президент, благодаря ви, че ме приехте преди да се видите с другите и ми позволихте, така да се каже, да ги изпреваря.

— Не, не си ги изпреварил, Шайлок. Просто аз ги накарах да изостанат.

Думите му предизвикаха одобрителен смях.

Велкур ясно виждаше как Шайлок се колебае, дали да се обърне към него като към Президента, или със свойското „Сам“. В крайна сметка, дългите години дипломатическа служба си казаха думата:

— Господин Президент, не знам дали оценявате възможността, която ни се предоставя, да приключим веднъж и завинаги с проблема Комунизъм.

О, по дяволите, изруга на ум Велкур. А аз си мислех, че тия хора могат да измислят нещо ново.

— Хайде, кажи какво те тревожи, Шайлок.

— Вие си давате сметка, разбира се, че те все още имат свои действащи агенти у нас, та дори и във Вашингтон.

— В днешно време думата имунитет е загубила старите си значения — рече Велкур.

Бродърик подсмръкна.

— Искате да кажете, че и ние си имаме наши хора там. Това е така, обаче, нека ви обърна внимание, че в момента се намираме в съвсем различна ситуация: И в Съветския Съюз и в Съединените Щати

населението е концентрирано в определени точки от целите територии. Оцелелите живеят в незаразени от чумата селища, затворени в себе си като отделни общности или комуни. Едно сравнение на относителната уязвимост на тези населени центрове показва, че ние определено имаме предимство.

— Нима?

— Абсолютно сигурно, сър. Нашите общности са с по-малко население и са по-разпръснати в териториално отношение. Замисляли ли сте се за това?

Исусе Христе! Нима щеше да извади от нафталина старата идиотщина за „изпреварващия ядрен удар“?

— С предшественика ми обсъдихме донякъде този въпрос — сухо отвърна Велкур. — Не, не мога да си представя, че се опитвате да ми...

— Не, не става въпрос за атомно оръжие, сър. Аз говоря за бактериологическо!

— И естествено ще хвърлим вината върху О'Нийл? — Гласът на Велкур бе станал още по-сух и остър.

— Точно така!

— И какво общо имат с това съветските агенти?

— Ще им подхвърлим фалшива следа, за която да се хванат, и която да доказва нашата невинност.

— И как предлагате да заразим руснаците?

— С птици.

Велкур едва удържа усмивката си. Поклати глава.

— Прелетни птици, господин Президент — продължи Бродърик. — Точно така би действал и Безумеца...

Велкур не можеше повече се да удържа. Цялото му тяло се затресе от смях.

— Какво има, господин Президент?

— Веднага след като положих клетва, Шайлок, позвъних на съветския премиер. Поговорихме си около половин час за това, че старите договорености си остават в сила, за евентуални нови предложения, неща от тоя род.

— Много добър ход — кимна Бродърик. — Трябва да приспим подозренията им. Кой ви превежда? — Усети гафа и се покашля. — Извинете, сър.

— Позна, говорихме си на чист руски. Премиерът смята, че говоря с грузински акцент. Намира за много полезно това, че знае езика му. Така рисковете от неразбирателство се свеждат до минимум.

— Тогава защо се засмяхте току-що?

— Премиерът с прискърбие ме информира за едно предложение, което са му направили наскоро неговите военни. Познай от три пъти какво са му предложили?

— Заразени птици?

Велкур отново се затресе от смях.

Бродърик се наведе напред с напрегнато изражение:

— Сър, много добре знаете, че не можете да им се доверите за нищо! А ето сега, щом вече разработват...

— Шайлок! Съветският Съюз ще направи всичко, което е в негов интерес. Както и ние. Премиерът им е много прагматичен човек.

— Той е едно лъжливо копеле, дето...

— Стига толкова! Разбира се, той също много добре знае, че и аз невинаги съм бил напълно откровен с него. Нали самият ти казваше навремето, че това именно е същността на дипломатията — да превръщаш лъжите в приемливи решения?

— Имате много добра памет, сър, но комунистите наистина искат да ни унищожат. Не можем да си позволим да отслабим бдителността си дори за...

— Шайлок, моля те! Не ми се слушат лекции за комунистическата заплаха. В момента заедно сме изправени пред една много по-голяма заплаха и, поне за сега, успешно си сътрудничим в търсенето на начин да предпазим човечеството от изстребление.

— Ами какво ще стане, ако те първи открият лекарството?

— Наши хора работят в техните лаборатории, Шайлок, а техни специалисти работят тук, у нас. Даже Лепиков и Бекет са заедно в Англия. Сътрудничим си открито. Аз лично говорих с Бекет миналата седмица преди... Е, разменяме информация, общуваме. Разбира се, всеки от нас оценява ролята на откритото сътрудничество. Не се заблуждавам, че то ще трае вечно, но поне е една надеждна крачка напред при положението, в което се намираме, със свят заплашен от пълно унищожение. И ако има как да се спечели някакво предимство от това сътрудничество, Шайлок, ако може да се спечели такова предимство без да се правят компромиси с общите ни усилия, бъди

сигурен, че бих се възползвал от него. При цялото ми уважение към теб, Шайлок, нима предполагаш, че ние нямаме подобни групировки?

Бродърик се облегна назад в креслото, събра длани и подпря брадичката си с върховете на пръстите им.

Велкур знаеше кого представлява Бродърик — групировка от много влиятелни и много богати особи, някои все още в бюрократичната система на администрацията, други вече пенсионери. Това бяха все хора, направили добри кариери, основавайки се на неписаното правило, че са „винаги прави, дори когато не са“. Велкур рано бе научил урока, че в една бюрократична система факта, че си прав съвсем не те прави победител в състезанието и не ти докарва овации, особено ако по този начин някой по-висшестоящ от теб се оказва на противоположното, погрешно мнение. Тези, които се издигаха до влиятелни постове в бюрократичната система, бе забелязал Велкур, бяха все хора, правещи всичко заради медиите. Те искаха тлъсти заглавия на първа страница, колкото по-драматични, толкова по-добре. Отговорите трябваше да бъдат прости и ясни, независимо от това, че впоследствие щяха да се окажат напълно погрешни. Да представиш фактите като в драма — това бе най-силното предимство в една зала за конференции, особено когато ставаше въпрос за възможно най-сухата и скучна материя. Бродърик бе направил кариера, съблюдавайки единствено това правило.

— Доста дълго отсъства от управлението, Шайлок, — рече Велкур. — Знам, че имаш много контакти с изключително важни хора, но те може би премълчават някои неща пред теб.

— А ти — не, така ли? — Гняв се прокрадна в гласа на стария дипломат.

— Аз съм възприел политиката на почти пълна откровеност. Не казвам, че винаги съм напълно откровен, но се стремя да бъда такъв максимално.

Шайлок Бродърик прие това с мълчание.

Велкур бе забелязал, че заразата бе променила съзнанието на много от властимащите. Това вече не беше просто адаптиране към нови политически ситуации, а някаква различна степен на осъзнаване на нещата, по-различен поглед върху тях, друго прозрение. То поставяше на първо място оцеляването, а политическите игри оставаха на втори план. Политиката изобщо бе сведена до най-личната ѝ,

индивидуална същност, изразяваща се с въпроса: *На кого мога да вярвам?* Винаги, когато този въпрос се зададеше в условията на ситуация от типа „да бъде или да не бъде“, той можеше да има само един отговор: Вярвам единствено на хората, които познавам.

Аз те познавам, Шайлок Бродърик, но не ти вярвам.

— Защо ме поканихте тук, господин Президент? — попита Бродърик.

— И аз имам доста опит в системата на бюрокрацията, Шайлок. Малко ли пъти и аз съм се опитвал да преодоля политическите барикади, да се опитам да стигна до човек, който би се вслушал в думите ми и, същевременно с това, да е способен да „направи нещо“. Мога да си представя как се чувстваш в момента.

Бродърик отново се наклони напред:

— Сър, ей там отвън... — посочи към прозорците — ... има хора, запознати основно с много от нещата, които вие трябва да знаете. Аз представлявам някои от най...

— Шайлок, ти засегна точно болното ми място. Как да намеря тези хора? И веднъж щом ги намеря, как да разбера кое е полезното, как да отсея само нужното от всичко онова, което те ми предлагат?

— Доверете се на приятелите си!

— Ох, Шайлок — въздъхна Велкур — нещата, които ми се представят като информация... е, искам да кажа, че в повечето случаи това, което се премълчава, е много по-важно от онова, което ми се казва. Сега аз съм президентът, Шайлок. И твърдото ми решение е да се очистя от всички онези доброжелателни съветници, които ми поднасят изтъркани мелодрами. С радост бих се вслушал в думите им, ако ми предложеха нещо ново, но не мога да си губя времето със стари глупости.

Бродърик долови в тона на президента, че е свободен да си тръгва, но не се помръдна.

— Господин Президент, осмелявам се да ви припомня, че с Вас се познаваме доста отдавна. Нека се върнем назад в миналото, когато...

— Когато много често аз бях правият, а ти грешеше.

Бродърик стисна устни.

— Не ме разбирай погрешно — продължи Велкур. — Не съм злопамятен, пък и сега нямаме време за такива глупости. Това, което

искам добре да разбереш, е, че възнамерявам да се осланям единствено на собствената си преценка. Този кабинет ми дава това право. Освен това, ако се върнем назад ще видим, че моята преценка винаги е била по-правилна от твоята. Ти си ми полезен само в едно отношение, Шайлок — информацията.

Дали изобщо подозира истинската стойност на информацията, която ми даде днес? Бродърик представляваше група от хора, които не биха се поколебали да действат на своя глава и така да застрашат изключително деликатното равновесие. Дори леко накланяне на везните, можеше да доведе до една мъртва планета, без следа от човешко присъствие. Хората на Бродърик очевидно се ръководеха от ситуации и предпоставки, които отдавна бяха изчезнали. Операция „Ответен удар“ трябваше да бъде променена.

Бродърик задържа устни, после заговори с добре овладян, но напрегнат глас:

— Винаги сме знаели, че не обичаш глутницата и си падаш малко единак.

— Радвам се да чуя, че имате такова високо мнение за мен. Ще ми направиш неоценима услуга, Шайлок, ако се върнеш при своите хора и им кажеш, че мнението ми за бюрократичната ни машина не се е променило много.

— Никога не съм чувал това мнение.

— Те направиха фатална грешка, Шайлок. Опитаха се да копират съветския модел. — Бродърик понечи да възрази, но Велкур вдигна ръка и го накара да замълчи. — О, много добре знам причината за това. Вгледай се по-добре в примера на Съветите, Шайлок. Те създадоха бюрократична аристокрация, или по-скоро, бих казал, възстановиха модела на царизма. Ти винаги си искал да бъдеш аристократ, Шайлок. Само че си избрал не тази страна, която трябва, за да се опиташ да станеш такъв.

Бродърик сграбчи страничните облегалки на креслото. Кокалчетата на пръстите му побеляха. Едва удържа гнева в гласа си:

— Интелигентните трябва да управляват, сър!

— Кой смее да преценява кой е интелигентен и кой не, Шайлок? Нима интелигенцията не ни вкара в този батак, в който сме в момента? Знаеш ли, аристократите могат да прикриват грешките си, само ако тези грешки са достатъчно дребни.

Велкур се надигна от стола и заговори на седналия Бродърик от сумрака над лампата.

— А, сега ме извини, Шайлок, но трябва да отида отгатък и да се опитам да открия другите грешки, които сме на път да допуснем.

— Вече не съм добре дошъл, така ли?

— Чух това, което имаше да ми кажеш, Шайлок.

— Значи няма да се възползвате от предимството...

— Ще се възползвам от всяко възможно предимство, за което аз преценя, че е добро. И за което преценя, че не застрашава основната ни грижа в момента — намирането на лекарство против чумата. Затова и моята врата ще остане отворена за теб, Шайлок, винаги когато имам свободно време. Може би ще ми донесеш нещо полезно другия път.

Велкур се обърна и излезе от стаята, несъзнателно имитирайки решителната крачка, която толкова пъти бе наблюдавал у Адам Прескът. Вън в салона продиктува някакво съобщение на един от съветниците си, докато двамата се отправяха към Източната зала.

Да се зарови в информация, това не беше начинът да противостои на Бродъриковците, мислеше си той. Не, начинът беше да се ограда с хора, които използваха аналитичните си способности така, както умееше да ги използва и той самият. Познаваше няколко такива. Те сигурно познаваха други. Това съобщение бе само първата крачка. Трезво мислещите хора трябваше да бъдат открити... трябваше да се намерят кадърните, тези, които не се страхуваха да докладват лошите, непопулярни вести. Анализите и заключенията трябваше да се правят в отсъствието на Президента. Може би този начин на работа, трябваше отдавна да бъде възприет в Белия Дом. Трябваше да избухне заразата, за да лъсне некадърността на евтините „драматурзи“ в бюрокрацията и да се види ясно необходимостта от нов подход.

И все пак, Бродърик бе прав за едно нещо, помисли си Велкур. Трябваше да намери нужните хора, тези, които можеха да правят правилните преценки. Но когато ги намереше, когато „смелеше“ тяхната информация и вземеше решенията си въз основа на нея, трябваше и да се увери, че заповедите му се изпълняват. Очевидно бе, че властта и силата на хората, които представляваше Бродърик, често надхвърляха тези на временните обитатели на Овалния кабинет. Тя дори надхвърляше властта на тези, които обитаваха и други кабинети, седяха зад огромни бюра или в края на дълги заседателни маси в

просторните зали, чиито стени бяха окичени с портретите на бивши временни величия. Бюрократите твърде рано бяха осъзнали простицката истина за собствената си мощ: „Ние ще бъдем тук още дълго, след като «временните» бъдат сменени от електората“.

Времето беше на тяхна страна.

Велкур се поспря за миг пред вратата на Източната зала. Е, чумата бе променила и това. Сега времето имаше един-единствен смисъл — да се намери начин за оцеляване.

[1] В Ирландската митология *Банши* е женски дух, чийто злокобен вой предвещава смърт в семейството — Б.пр. ↑

*Зарад мене погина горкият Исус;
Аз отнех на децата си Рая!
Трябваше мене да разпнат на Кръста.
Ни Адът би бил, ни скръбта, ни страха,
да не бях съгрешила!*

„Плачът на Ева“,
древна ирландска поема

Пътят излизаше на билото в края на долината много по-вдясно от къщата, отколкото Джон бе очаквал. Полегатият склон отдясно бе обрасъл с млади борчета, които ставаха все по-гъсти и по-високи на върха на хълма. Вляво склонът се спускаше стръмно надолу около петдесетина метра, преди да прелее в широка около хиляда метра долчинка. Замъкът — триетажна масивна постройка — се гушеше до една издатина в скалите в другия ѝ край. Стадо овце кротко пасяха тучната зеленина на моравата отпред. Тополи се редяха от двете страни на обраслия селски път, който водеше към къщата, излизайки под ъгъл малко вдясно от нея. Двете редици тополи и растящите край тях борови дръвчета отчасти скриваха обширната ливада отвъд.

Западният вятър разклати дърветата и наклони високите тревни стръкове, прорасли из каменната ограда покрай пътя, по който вървеше Джон. Той се обърна да погледне към спътниците си. Херити бе стъпил с един крак на оградата и се бе наклонил напред, явно заслушан в нещо. Отец Майкъл и момчето бяха спрели до него и се любуваха на пасторалната гледка, ширнала се пред очите им.

— Погледни само — тихо го извика Херити.

Отец Майкъл сви длан и я постави като фуния на лявото си ухо.

— Я чуйте!

И тогава Джон чу детската гълчава — високите крясъци на детски гласчета. Играят на нещо, реши той. Покачи се на каменната ограда близо до Херити и се загледа към къщата. Гласовете идваха отвъд тополите и редицата борови дръвчета.

Херити свали крака си от оградата и с бърза крачка се понесе надолу, докато се озова отвъд преградата от дървета. Останалите побързаха да го последват.

Тичешком отец Майкъл извади от раницата си подарения му от Ганън бинокъл. Спря и го насочи към широката поляна, която вече се виждаше от новата им позиция. Другите спряха до него.

Сега Джон вече ги видя — група деца търчаха по поляната и гонеха една топка. Бяха облечени в бели блузки и чорапи, черни обувки и тъмносини... поли! Тъмносини поли!

Херити припряно протегна ръка към отец Майкъл:

— Дай ми тоя бинокъл!

Свещеникът изпълни исканото и Херити фокусира далекогледа върху играещите. Прошепна нещо, което не се разбра, после рече:

— Охо, виж ги ти само, малките красавици! Хубавиците ми те! — Бавно свали бинокъла от очите си и го подаде на Джон. — Я виж какво е пропуснал Безумеца.

С треперещи ръце Джон вдигна бинокъла и го насочи към ливадата. Играещите бяха момичета на възраст от около дванайсет до шестнайсет години. Косите им бяха сплетени на по две плитки; които се мятаха насам-натам, докато момичетата щъкаха из поляната, подритваха топката и викаха към другите играчи. Джон забеляза, че някои от тях имат зелени ленти на ръкава си, а други — жълти. Два отбора.

— Девическо училище? — попита той с дрезгав глас. Усети слабото, далечно потрепване на скрития в него О'Нийл. Насили се да потисне издайническия жест на раздразнение.

— Това е малкият гълъбарник на Бран Маккрий — рече Херити. — Направи това закътано убежище тук, извън обсега на Фин Садъл и другите. Пък и общоизвестно е, че Маккрий има най-малко пет ракетни установки, както и набор от други подбрани инструменти за насилие, така че Военният Съвет изобщо не поставя под въпрос правото му да прави каквото си иска.

Мълчаливото момче се приближи до отец Майкъл, без да отмества напрегнатия си поглед от поляната.

Джон свали бинокъла и го върна на свещеника. Той го предложи на момчето, но то поклати глава отрицателно.

— Това наистина ли са момичета, или са момчета, облечени като момичета? — попита Джон.

— Само момичета и млади девойки — отвърна Херити. — Надлежно пазени в префасонирания за целта френски замък на господин Маккрий. На теб не ти ли прилича на френски замък, Джон?

— Донякъде — промърмори отнесено Джон, загледан към покрива на сградата, който се виждаше над върховете на дърветата. Четири от комините димяха. До ноздрите му достигна миризмата на горен торф.

— Защо минахме оттук, Джоузеф? — попита отец Майкъл с леко треперещ глас. — Не трябва да се доближаваме до това място. Ние със сигурност сме заразени с чумата.

— Както и войниците, които ги охраняват — изсумтя Херити. — Това не им пречи обаче да бъдат добре изолирани и в цветущо здраве, както можете да се убедите сами. Не всички жени на Ирландия са мъртви.

— Що за човек е този Бран Маккрий? — попита Джон.

— Истински Крез — отвърна Херити. — Беше най-големият вносител на селскостопанска техника в страната. Фрашкан е с пари. Има няколко къщи като тази, купища оръжие, както и — тъй поне съм чувал — корави женоря, дето знаят как да си служат с него.

Обърна се и понечи да тръгне, когато откъм къщата се разнесе изстрел от карабина. Един куршум удари каменната ограда съвсем близо до него, рикошира и изсвистя във въздуха. Отец Майкъл повали момчето зад оградата. Джон понечи да се хвърли по очи на земята, но Херити го улови за ръката и го задърпа към отсрещната страна на пътя. Претърколиха се зад каменния зид в момента, в който още един куршум изсвистя над главите им. Отец Майкъл и момчето пресякоха пътя пълзешком, прехвърлиха се през оградата и се присъединиха към тях. Лежаха във високата трева на обраслия с борчета склон, който Джон бе видял по-рано.

Джон се послуша. Вече не се чуваха виковете на играещите момичета. Откъм къщата висок мъжки глас, усилен от стържещия метален екот на мегафон излая команда:

— Бързо вътре!

— Само искат да ни предупредят — задъхано рече отец Майкъл.

— Явно не познаваш Бран Маккрий — отвърна му Херити. Впери поглед надолу към долчинката и към отсрещния скат. — Следвайте ме — викна им, и привел ниско глава се втурна надолу по склона. Запромъква се сред борчетата като газеше ниските и се провираше странично между по-високите клони.

Останалите го последваха. Отскачащите клони безмилостно шибаха раменете и ръцете на Джон.

— Тук вътре! — подвикна им Херити.

Пробиха си път през гъстия клонак и излязоха на малка полянка в средата на която се издигаше самотна гранитна скала. Херити се прикри зад нея, останалите сториха същото. Проснаха се задъхани в тревата, която миришеше на прах и кремък. Отец Майкъл се прекръсти. Момчето се притисна към него.

— Защо бягаме? — попита Джон.

— Защото знам що за човек е господин Маккрий — изсумтя Херити.

Над полянката се възцари тишина, после изведнъж откъм съседната долчинка с къщата се дочу свистящ тътен. Оглушителна експлозия избухна на пътя, който току-що бяха напуснали. Дъжд от камъни и пръст посипа околността.

Херити се обърна към свещеника:

— Видя ли какво имам предвид? Тоя Маккрий изобщо не си поплюва.

Ушите на Джон още пищяха от експлозията. Запуши ги с длани и разтърси глава. Скрытият в него О'Нийл се бе размърдал. Експлозиите за него означаваха бомби, не мини. Бомби, убиващи хората, които обичаш.

— Тези, които обичаше, са мъртви — прошепна Джон.

— Какво казваш? — рязко попита Херити.

Джон свали длани:

— Нищо — отвърна тихо. Усети как скрития в него О'Нийл отново замря, но нямаше покой в тази летаргия. Какво щеше да стане, ако О'Нийл изведнъж се разбудеше и изплуваше на повърхността в присъствието на Херити? Това щеше да бъде катастрофа.

— Трябва да се махаме оттук — каза отец Майкъл.

Херити вдигна ръка, за да го накара да замълчи. Втренчи поглед в боровата горичка на север. От там се дочу пропукването на съчка —

нещо едро се движеше сред клонака. Херити посочи към джоба на Джон, устните му беззвучно произнесоха думата „пистолет“. Постави пръст на устните си, а автоматът изведнъж се озова плътно притиснат до гърдите му. Херити запълзя по посока на шума, стигна до гъстите клони и се запровира под тях. Няколко секунди по-късно изчезна от поглед.

Джон безшумно извади пистолета от джоба си и продължи да гледа в посоката, в която се изгуби Херити. Чувстваше се някак глупаво. Какво можеше да направи малкия тапешник в ръката му срещу една минохвъргачка? Откъм боровата горичка вече не се чуваше нищо.

Отец Майкъл бе извадил молитвената си броеница. Пръстите му прехвърляха зърната едно по едно, докато устните мърдаха беззвучно. Момчето се бе свило на топка, напълно изгубено в анорака си.

Тишината се проточи — мъчителна, потискаща. Джон изпълзя напред покрай свещеника, седна и опря гръб в топлата скала. Сега ниските борчета бяха точно срещу него, само на няколко крачки разстояние. Високата кафеникава трева и гъстите зелени клони над нея бяха почти идеален параван, който скриваше всичко, което ставаше извън полянката.

Някъде от високо, откъм хълма от дясната му страна се дочу мъжки глас. Джон не можа да разбере какво вика човека. Почувства се разголен, изложен на открито като мишена за всеки, който се спотайваше сред дърветата. Вдигна пистолета и запъна петлето. Сред борчетата настъпи раздвижване — може би Херити?

— Янки! — наистина бе неговият глас — Приятели са. Идваме при вас.

Джон освободи петлето, свали пистолета и го прибра в джоба си.

Херити се появи на поляната, следван от двама едри мъжаги, прилични на бостански плашила в зелените си униформи и тъмно зелените барети. Върху пагоните и баретите им се виждаше извезана арфа — отличителния знак на Ирландската армия. И двамата носеха автоматични карабини. Херити небрежно държеше автомата в отпуснатата си дясна ръка.

Джон впи изучаващ поглед в двамата новодошли. Приличаха си дотолкова, че спокойно можеха да минат за близнаци, въпреки че този, който вървеше отпред, изглеждаше по-възрастен — повече бръчки

браздяха състареното му лице. Пясъчноруси кичури се подаваха изпод баретите и на двамата. Светлосините им очи напрегнато изучаваха обстановката наоколо. Къси носове, меки закръглени брадички и пълни устни завършваха описанието им.

Тримата стигнаха до прикритието зад скалата, докато Джон и отец Майкъл се надигаха на крака. Момчето остана седнало, като надничаше намръщено изпод качулката си.

Мъжете се спряха пред Джон.

Херити проговори пръв:

— Това е Джон Гарич О’Донъл, Лайъм. Отец Майкъл вече го познаваш. А това тук... — погледна надолу към момчето — ... е хлапето.

По-възрастният от двамата новодошли кимна с глава.

— Това е Лайъм — представи го Херити на Джон — а това е братовчед му Джок. Те са от клана Калънс, и двамцата. Лайъм и Джок са тук с осемте взвода редовна армия, които държат под око господин Маккрий и същевременно охраняват чудничкото му именийце, което е доста изкусителна хапка за разни пропаднали типове, дето се навъртат наоколо.

— Хвала на Бога — прекръсти се отец Майкъл. — Нищо не бива да се случи на тези млади девойки там.

Лайъм хвърли на отчето гневен поглед изпод смръщените си вежди. Джон се учуди от тази проява на неприязън. Имаше нещо гнило във всичко тук и това започваше силно да го тревожи. Херити познаваше тези двама мъже. Те пък познаваха отец Майкъл. Въпросът, който свещеникът бе задал по-рано, сега му се стори твърде уместен. *Защо бяха минали точно по този път?*

— Хвала на Армията — изръмжа Джок, с характерно, гърлено „р“.

Този не говори като ирландец, помисли си Джон.

Сякаш прочел мислите му, Херити се обади:

— Нашият Джок има страхотно произношение, нали? Той е шотландец, Джон. От католиците в Антрим.

— Както и да е — намеси се и Лайъм. — Нали знаеш, че тоя път е затворен, Джоузеф. Защо си търсиш белята, като изкушаваш господин Маккрий и минохвъргачките му?

— Да го накарам да си изразходва амунициите — ухили се Херити.

— Я го гледай какъв веселяк се извъдил! — изсумтя Лайъм.

— Не по-голям от теб самия — бързо отвърна Херити. — Пък и не ми е толкова остър езика!

— Имаме негласно споразумение с Маккрий и ти знаеш това — каза Лайъм. — Онези момичета там трябва да бъдат запазени на всяка цена. Независимо, че се намират в мръсните лапи на Маккрий.

Отец Майкъл се приближи към тях:

— Какво искаш да кажеш, Лайъм Калън?

— Не се меси, където не ти е работата, попе — отреза го Лайъм. Обърна се към братовчед си: — Върни се и кажи на останалите, че всичко е наред. Могат да кажат на господин Маккрий, че няма нищо опасно. Само няколко безобидни поклонници са се заблудили насам.

Джок се обърна и тръгна. Зелената му униформа сякаш се разтопи сред борове. Скоро дори и шумът от стъпките му вече не се чуваше.

Отец Майкъл не се предаваше лесно:

— Ти каза нещо за „мръсните му ръце“, Лайъм Калън? Какво става тук?

— Е, поне две от по-големите момичета със сигурност са бременни — отвърна Лайъм.

— Има ли свещеник горе, при Маккрий? — настоя отец Майкъл.

— Колкото до това — изсумтя Лайъм, — господин Маккрий вече не изповядва своята религия и не съблюдава каноните на своята Църква.

Отец Майкъл бавно поклати глава.

Разговорът между двамата явно се струваше забавен на Херити. Той се обърна към Лайъм:

— Успяхте ли вече да ги преброите?

— Не точно, но смятаме, че при него има девет възрастни жени и поне трийсетина момичета.

— Откъде са се взели там? — попита Джон.

— Виж това го знаем — отвърна Херити. — Нашият господинчо Бран Маккрий се усетил навреме и ги забърсал още при първите признаци на бедствието. Изкарал е дяволски късмет. Няма нито едно

заразено момиче в цялата група. Колкото до жените... — Погледна въпросително към Лайъм.

— Те са с него от години.

— Как така ги е „забърсал“? — попита Джон.

— Казал на родителите им, че трябва да бъдат укрити на сигурно място, за да не се заразят с чумата — отвърна Лайъм. — Кое то всъщност било абсолютно вярно.

— Направил го е сам-самичък? — учуди се Джон.

Лайъм кимна.

— Трябва да говоря с него — каза отец Майкъл.

— Едва ли би искал да чуе и дума от това, което възнамеряваш да му кажеш, попе — рече Лайъм. — Маккрий и жените му са последователи на Друидската религия. Или поне така казват.

— Още едно богохулство! — гневно отвърна свещеника. — Нали каза, че имате споразумение с него. Поговори му. Кажи на Джок...

— Групова сватбена церемония ли възнамеряваш да проведели? — попита го Херити. — Свързвам господин Маккрий и всичките му жени в свещен брачен съюз! Колко трогателно!

Отец Майкъл не обърна внимание на саркастичната забележка. Продължи да гледа настойчиво Лайъм:

— Ако не ми уредите разговор с него, аз ще ви дам възможност да ме застреляте в гърба, докато се качвам там, при тях. Няма да оставя душите им да горят в ада!

— В края на краищата, защо не? — сви рамене Лайъм. — Ще ти уредя разговор с Маккрий. Това ще е добро забавление за моите момчета. Ще говориш с него по полевия телефон, и то най-малко на петстотин метра от неговата територия. Не можеш да се приближиш повече. Ако наистина искаш само да си поговориш с него, можем да го уредим. Но те предупреждавам, че ако възнамеряваш да не се подчиниш и тръгнеш да се срещаш с него лично, ще си получиш куршума на секундата. Дали в гърба или някъде другаде, ще решим ние.

— Кога ще уредите разговора? — вече поуспокоен, попита отец Майкъл.

— Довечера.

Лайъм се обърна и тръгна към дърветата.

— Когато се изравним с пътя, си дръжте главите наведени. Можете да ни изчакате от другата страна на склона.

Мъжете го последваха. Джон тръгна последен в редицата. Запровира се сред гъстите клони на боровете. Жълтият му пуловер се наби с иглички. Усещаше ги и по главата си. Между някои от дърветата имаше големи паяжини. Разчистваше ги с ръка.

Докато останалите се занимаваха със свещеника, някой друг можеше незабелязано да се промъкне до замъка на Маккрий. Тази мисъл го смути. Ако това станеше, Херити със сигурност щеше да разбере кой е О'Донъл.

Но кой съм аз всъщност?

Усети някакво бучене в ушите си и се зачуди, дали няма да припадне. Джон О'Нийл не искаше нито една жена да оцелее в цяла Ирландия. А в замъка имаше жени.

Херити и Лайъм Калън нещо се препираха приглушено отпред. Изведнъж гласът на Лайъм се извиси:

— Ти си глупак, Джоузеф Херити! Винаги си бил глупак. Превишил си правомощията си, както стори и тогава. Вече те предупредих, но ще го сторя още веднъж: имам си стриктни заповеди и няма да допусна да застрашиш с нещо изпълнението им!

Херити отвърна нещо, което Джон не разбра, но той вече и не слушаше. *Заповеди? Какви заповеди?*

Изведнъж застана нащрек. Какво ставаше тук? Усети как скрития в него О'Нийл се размърда неспокойно. Тоя поход през Ирландия не беше това, което изглеждаше. Колко време вече пътуваха? Повече от месец. Наистина ли им бе нужно толкова дълго време, за да стигнат до лабораторията? Защо бяха всичките отклонения и обиколни пътища? Защо Херити непрестанно повтаряше, че трябва да вървят по най-безопасните маршрути?

Ганън бе усетил нещо нередно. Дали не беше прав?

Ако се оставим да зависим изцяло от защитните мерки, все повече и повече ще заприличваме на преследвани животни, които непрекъснато бягат от едно прикритие до друго, всяко от които по-сложно и по-скъпо от предишното.

Рене Дюбо

— Този замък е обитаван от духове — прошепна Кейт. Потрепери в леглото до Стивън, поне веднъж доволна от това, че леката вдлъбнатина на дюшека ги принуждава да се притискат плътно един в друг.

— Шшшшт — отвърна Стивън. — Няма такова нещо.

Цялата камера и лабораторията около нея тънеше в мрак. Само приглушените стъпки и сподавеното кашляне на пазачите отвън нарушаваха покоя на нощта.

— Слушай какво ти говоря! — сопна му се Кейт. — Баба ми винаги усещаше кога наблизко има духове. Наследила съм го от нея. Това място е прокълнато.

— Тук си в безопасност от чумата — леко повиши глас Стивън. Бе се отказал за момента от опитите да заспи. Когато изпаднаше в такива настроения, Кейт трудно можеше да бъде успокоена.

— Духовете ме преследват — рече тя. — Няма да изляза жива от тук. — Взе една от дланите на Стивън и я постави върху корема си. — И това бедно дете няма да се появи живо на белия свят.

— Кейт, престани!

Тя продължи, сякаш изобщо не го бе чула:

— Войниците тук се бият помежду си, Стивън. Всичко това идва от лошите духове. И двамата знаем, че е така!

— Нищо подобно!

— Нали чу за Дърмот Хулихън и Майкъл Лински? Дето се сбили заради гласа на говорителката?

— Казахме им да спрат да използват жени-говорителки по радиото — рече Стивън.

— Дърмот казал, че гласът на жената по радиото бил абсолютно същия като на неговата починала Лилиан. Майкъл казал, че не, не било

вярно, ами гласът ѝ бил точно като на неговата Пег. Чух как Мун го разказваше, Стивън. Истински ужас! Заудряли се с юмруци, вкопчили се и се затъркаляли по пода. И сълзи се стичали по окървавените им лица.

— Кейти, скъпа, но нали после заедно отишли в бара, хванати под ръка. Даже се смеели и разправяли „какъв голям пердах“ си били дръпнали.

— Пълна лудост!

— За тях е нещо нормално, Кейти.

— Не ми викай „Кейти“! Не съм дете!

— Съжалявам, скъпа. — Посегна да я погали, но тя отблъсна ръката му.

— Духовете са — тихо прошепна тя. — Вече няма жени, които да оплакват мъртъвците. Затова феите прибират душите им. О, много работа имат феите напоследък.

— Кейт, трябва да престанеш с тия приказки. Не е добре за бебето.

— Целият свят не е добър за моето бебе!

— Просто си уморена, това е — опита се да я успокои той. — Вече е много късно, Кейт. Трябва да е три или четири сутринта.

— Многого пари ще ги принудят — поклати глава тя. — Ще им омръзне да плащат толкова много пари, за да ни държат тук и ще ни изхвърлят навън, на чумата.

— Ще убия първият, който се опита! — рече Стивън.

— И как ще ги спреш? С това малко пищовче ли?

— Ще намеря начин!

— Стивън, какво ще стане, ако не намерят лекарство?

— Почваш да говориш глупости, Кейт — меко я сгълча той. — Как така няма да намерят лекарство? Защо... защо... — Замълча, неспособен да намери аргумент, с който да обори тази ужасна мисъл.

— Дори няма да ме погребат като хората — продължи Кейт. — Вече няма свещеници.

— Разбира се, че има свещеници.

— Тогава защо не могат да намерят поне един, за да ни венчае?

— Ще намерят. Нали чу какво каза Ейдриън? Дори и в момента, търсят този... как му беше името? А, отец Майкъл Фланъри.

— Търсят свещеник посред нощите? Правят го само, когато трябва спешно да се вземе последно причастие. А не след дълго аз ще имам нужда точно от това.

Стивън не отговори. Тези мрачни настроения на Кейт го плашеха. И тия нейни приказки за феите! Тя не беше дете. Скоро щеше да стане майка. Феи! Глупави детинщини.

— Къде са летящите ескадрони, да ни спасят от мъката и нищетата? — прошепна Кейт.

Стивън разбра, че тя мисли за баща си. Летящите ескадрони! Тя му бе казала, че баща ѝ все разправял за тях.

— Редовно ходехме на конските панаири, когато някой пристигнеше в околността — рече Кейт. — Веднъж дори отидохме на Дъблинското Родео. Бях толкова малка, че татко трябваше да ме вдигне „на конче“, за да мога да виждам. Беше толкова вълнуващо!

Не трябва да я оставям да мисли за Дъблинското Родео, реши Стивън. Тя знаеше какво се бе случило там, след като избухна чумата и наложиха карантина. Сега щеше да започне да говори и за това.

— Ще намерят лекарството, Кейт — бързо рече той. — И скоро единствените ни тревоги ще бъдат в кое училище е най-добре да изпратим децата си.

— В утробата си нося само едно дете, Стивън, а и още е прекалено рано да се говори за училища.

— Чух, че в момента възстановявали колежа „Света Една“ — рече той. — Няма ли да е прекрасно, нашето дете да...

— Малоумници! — злобно изсъска Кейт. — Сякаш се надяват да призват духа на Свети Патрик^[1] да ни благослови. Внимавай, когато викаш духове! Баба ми винаги тъй казваше.

— Това е само едно училище, Кейт.

— Колко ужасно е да се фантазират такива неща!

— Ще говоря още веднъж с Ейдриън за свещеника — рече той.

— Това много ще помогне, няма що! Той ни е затворил тук, защото така му отърва. И изобщо не го е грижа, че душата ми ще гори в Пъкъла!

— Кейт!

— Скоро от мен ще остане само една малка медна табела като тия в мемориала в Глазньвил — „На героинята на Ирландия... И нека

паметта ѝ вечно живее в нас“. Само думи, Стивън. Само думи. А сега се обръщай и заспивай.

Типично в неин стил, помисли си той. Наплаши ме със страховете си, разбуди ме, а сега хайде иди, че спи!

[1] Патрик Пиърс (385–461) — католически свещеник, ръкоположен за епископ през 432. Канонизиран след смъртта си. Покровител на Ирландия. — Б.р. ↑

Ирландия бе притисната от наказателните закони. Англичаните ни забраниха да изповядваме нашата религия, забраниха ни каквато и да било форма на образование, а сега ни се присмиват, че сме неуки! Не можем да упражняваме никаква професия, нито да работим на държавни постове, нито да се занимаваме с търговия. Не можем да живеем в големите търговски центрове, нито дори да се заселваме по-близо от пет мили околоръст. Не можем да притежаваме кон, по-скъп от пет лири. Не можем да притежаваме или вземаме под аренда земя, нито да гласуваме, нито да притежаваме оръжие, или пък да наследяваме имуществото на протестант! Когато ожънем дадените ни под наем ниви, не можем да задържим печалба от реколтата по-голяма от една трета от стойността на наема. Законът ни принуждава да посещаваме протестантските религиозни обреди и ни забранява католическите меси. Плащаме двойни данъци, за да поддържаме милицията, която ни потиска. И ако католици-бунтовници причинят някаква вреда на държавата, пак ние сме тези, които плащат за това! Все още ли се чудиш защо мразим англичаните?

Джоузеф Херити

Херити и Лайъм Калън седяха на една малка полянка долу в ниското. Далеч отгоре, някъде над тях се намираше ливадата пред къщата на Маккрий, на която пасяха овцете. Ясно съзнаваха, че Джон ги наблюдава от високото. Двамата мъже сякаш лениво се наслаждаваха на залеза и сумрака, който се спускаше по хълма към долината и замъка. Лястовички се стрелваха след насекомите в оранжевия заник над главите им. Някъде откъм боровата горичка се носеха звуците на флейта. Свиреше някой от войниците — тиха и протяжна, мелодията се виеше из златистата синева. Ухаеше на борове и окосена трева.

— Ей там горе е — тихо рече Лайъм. — В момента ни наблюдава.

— Видях го. Добри стрелци ли са хората, които си разставил по пътя?

— Нима мислиш, че съм толкова глупав, та да изкушавам съдбата като тебе?

— Трябва да го хванат и да го доведат тук, а не да го убиват, нали разбра?

— Аз съм човек, който изпълнява дадените му заповеди, Джоузеф. — Лайъм хвърли бързо поглед към Джон, после отново извърна очи към ливадата. — Той ли е твой човек?

— Понякога си мисля, че е той, а друг път съм сигурен, че не е. Отвън никой не може да ни помогне, нищо не могат да ни кажат за него. Паническият огън изпепели всичко, нали знаеш. Може и да е той, може и да не е. Нищо не е останало от малкото забутано градче, където е живял. Пък и никой не е оцелял, за да ни каже.

— Какво те кара да се съмняваш, че не е той?

— Спи като пън, със съня на праведните. Дори не трепва, доколкото мога да вярвам на очите си, а аз съм го наблюдавал доста.

— Тогава защо си мислиш, че той е Безумеца?

— Има някои дребни неща. Нещо странно проблясва в очите му, когато гледа цялата тая пустош, потънала в руини.

— Не си сигурен, а си го довел тук!

— Трябва да си призная, че и аз самият бях любопитен да видя това място — отвърна Херити. Поклати глава. — Как можете да живеете с това всеки божи ден?

— Имаме си своите задължения, а в армията сме свикнали да изпълняваме заповеди. Не можем да си позволим разни скитници да се мотаят наоколо и да дрънкат врели-некипели за нашата работа.

— Гроб съм за това, Лайъм.

— Така казваш сега, щото си трезвен. Ама какво ще стане после, като му удариш една-две чашки?

— Внимавай какви ги дрънкаш, Лайъм. ИРА защитаваше честта на Ирландия тогава, когато дори и твоята скапана армия не искаше да ни подаде ръка за помощ.

Лека усмивка се плъзна по устните на Лайъм:

— Хм, носят се разни слухове, че точно ти си вдигнал семейството на О'Нийл във въздуха.

— Какви ли не лъжи се приказват за всички ни, Лайъм. — Херити хвърли поглед към автоматичната карабина в скута на Лайъм и гласът му стана мек като коприна: — Е, стари друже, когато се гонехме като хлапета из ръжта, кой можеше да си представи всичко това, дето става сега?

— Теб винаги те е бивало в приказките, Джоузеф. От това, което ми разправяш в момента, обаче, схващам само, че наистина смяташ, че този янки е Безумеца. И защо... стари друже?

Херити се загледа в спускащия се над долината мрак. Зад прозорците на замъка се виждаше блещукането на запалени свещи. Крава измуча някъде откъм сенките под къщата.

— Беше още първия ни ден заедно — замислено заговори Херити. — Влачехме се по пътя и аз обърнах разговора към тероризма, както го наричат. Тогава янкито каза, че ИРА е посрамила честта на Ирландия.

— Точно това пише и Безумеца в писмата си, но тия приказки ги знаят вече всички. Не съм доволен от отговора ти, Джоузеф. Какво да предам в Дъблин?

— Кажи им, че още не съм сигурен... което означава, че той все още е заложена бомба със закъснител, която не можем да обезвредим.

— Дал си му да носи пистолет — сети се Лайъм. — Защо?

— Искам да го накарам да мисли, че му се доверявам.

— А ти всъщност не му се доверяваш, така ли?

— Не повече, отколкото се доверявам на теб. Няма ли да тръгваме вече към онази твоя колиба с полевия телефон?

— Не бива да пускам никой от вас да си тръгне оттук жив! Имам заповед да запазя тайната на Маккрий.

Херити рязко се извърна и се изправи лице в лице с него. Бяха на не повече от педя един от друг.

— Този янки е мой! Ясно ли ти е? Не си ти този, който ще решава дали той ще живее или ще умре! Той е мой!

— Така казват и ония в Дъблин — смекчи тона Лайъм. Обърна се и се заизкачва по пътеката нагоре до мястото, където Джон все още седеше и чакаше.

Видя ги да се приближават и се изненада, когато Лайъм, без да спира, го подмина и подвикна през рамо:

— Тръгвай с нас, янки.

Понеже не може да чуе за какво си приказваха мъжете долу под него, Джон се тормозеше с най-различни предположения. Само едно му бе станало ясно. Херити не бе негов ангел-пазител, а просто негов пазач. Той подозираше нещо. Но какво?

Изпълнен с безпокойство и подозрения, той последва двамата мъже. Взеха отец Майкъл от колибата на караула. Момчето оставиха заспало върху сламеника в единия ъгъл. Вече се бе мръкнало напълно, когато стигнаха до дървената къщурка долу в ниското, в подножието на замъка.

Влязоха, Лайъм драсна клечка кибрит, запали една свещ и пламъкът ѝ освети вътрешността на къщичката. Беше от нерендосани талпи с груби дървени дъски вместо покрив. Цялото обзавеждане се състоеше от един стол и маса, на която бе поставен полевия телефон. От него излизаше кабел, който минаваше под стряхата. Отвън се чуха стъпки, после гласът на Джок:

— Всичко е наред, Лайъм.

Лайъм видимо си отдъхна. Посочи стола на отец Майкъл:

— Уредих Маккрий лично да вдигне слушалката оттатък. Той изгаря от нетърпение да проведете една теологична дискусия, или поне така каза.

Отец Майкъл, който бе мълчал през цялото време, сега вдигна слушалката до ухото си:

— Благодаря ти, Лайъм.

— Оня откачения може и да ни пусне една мина тук, вместо да отговаря — промърмори Херити. — Нищо не можем да му направим.

— Можем да го уморим от глад, когато му свършат запасите с храна — отвърна Лайъм. — А сега млъквай! Достатъчно неприятности ни докара вече!

— Силни думи, силни думи — ухили му се Херити.

Лайъм отново завъртя ръчката на телефона.

— Защо трябваше да чакаме да се стъмни? — попита отец Майкъл.

— Маккрий винаги постъпва така — отвърна Лайъм. — Харесва му да ни гледа как се препъваме по нощите.

— Басирам се, че той си има прибори за нощно виждане — изсумтя Херити. — Може би оптически мерник с инфрачервени лъчи.

Настъпи мълчание. Някаква странна, застинала тишина, сякаш в колибата бе влязъл призрак и всичко живо се бе вкаменило от ужас.

Лайъм превъртя едно ключе отстрани на кутията с телефона. Тихо бръмчене се чу откъм уреда.

— Така ще можем да го чуваме — поясни той, — но само отчето ще приказва с него.

Секунда по-късно, телефонът прещрака и един дълбок, добре модулиран мъжки глас попита:

— Попа ли е отсреща?

Отец Майкъл се прокашля:

— Аз съм отец Майкъл Фланъри. — Изглеждаше нервен и притеснен, помисли си Джон.

— И какво искаш от мен, попе? — Маккрий сякаш се забавляваше. Изисканият му, вежлив тон звучеше така, като че ли някой шеф се опитва да бъде учтив с дребния си подчинен.

Отец Майкъл се поизправи и притисна слушалката силно към ухото си:

— Искам да знам как забременяха младите девойки!

— Аха — изхили се Маккрий — типичното невежество на римокатолическото духовенство. Никой ли досега не ти е обяснил функцията на...

— Не ми се прави на остроумен! — отрязва го отец Майкъл. — Настоявам да науча, дали тези момичета са венчани за бащите на...

— Я се дръж прилично, попе, или ще вдигна оная колиба долу във въздуха, заедно с теб вътре.

Отец Майкъл мъчително преглътна:

— Ще отговорите ли на въпроса ми, господин Маккрий?

— Ами, виж сега, младите девойчета са бременни, защото такава е функцията на монахините. Те легнаха под самодивското дърво при пълнолуние и аз ги заплодих. И нека благодатта на самодивското дърво се посипе връз всинца ни!

Отец Майкъл пое дълбоко дъх няколко пъти. Лицето му бе бледо като платно.

Джон използва момента, за да се приближи незабелязано до единствената врата на колибата. Дали Джок бе все още отвън? Какво

ли искаше да каже той с това „всичко е наред“? В момента и Лайъм и Херити не откъсваха намръщен взор от свещеника.

— Самодивското дърво — промърмори отец Майкъл.

— Нашите прадеди благоговеели пред самодивското дърво и били много по-щастливи от другите, които плащали лепта на Свети Петър — рече Маккрий.

— Не след дълго ще започнете да се кланяте и пред Митра, или някоя друга езическа статуя! — укорително рече отец Майкъл.

— Внимавай какво приказваш, попе — отвърна Маккрий. — Митра е бил ирански бог, донесен от римските легионери при походите. Като добър Гел, аз мразя всичко, донесено от римляните, включително и твоята католическа църква!

Херити се изкикоти:

— Чуй ги само как се дърлят като двама Йезуити! Хохохо, ти беше прав, Лайъм. Истинско удоволствие е да ги слуша човек.

Джон протегна ръка и тихо освободи резето на вратата. Открехна я леко. Маккрий трябва да се намираше някъде точно пред него. Телефонният кабел се виждаше опънат право в тази посока.

— С кого си приказваш там? — настоя да узнае Маккрий.

— С Джоузеф Херити — отвърна свещеника.

— Самият той от плът и кръв? Ммм, какъв рядък дивеч, който би изкушил стар ловец като мен. Лайъм Калън също е с теб в колибата, но има и още един. Кой е той?

— Казва се Джон О’Донъл.

Херити рязко протегна ръка и запуши устата на отец Майкъл с длан. Поклати глава отрицателно. Свещеникът го погледна изненадано.

— Та какво беше почнал да казваш, попе? — попита Маккрий.

Херити дръпна дланта си от устните на отец Майкъл и вдигна предупредително пръст.

— Тръгнали сме на север да търсим място, където да ни приютят — отвърна отчето със слаб глас. Вниманието му остана насочено към Херити.

— Ха, и няма място в крайпътния хан, така ли? — изкиска се Маккрий. — Та кой от вас, казваш, е бременен?

— Господин Маккрий, — започна отец Майкъл — аз се опитвам да спася душата ви от вечно проклятие. Не раз...

— Това не е в твоята власт — прекъсна го Маккрий. — Ние тук сме друиди, почитаме свещеното дърво и сме невинни като първите бебчета на земята. Можеш да си вземеш мръсния бог, тоя римски натрапник, и да си го завреш където не те огрява слънцето.

Херити избухна в гръмогласен смях. Лайъм се изхили.

Джон откряна вратата още няколко милиметра и се плъзна в мрака навън. Знаеше, че бяха дошли от дясната страна. Не виждаше нито Джок, нито някой друг, но подозираше, че има и други постове наоколо. От колибата се чу гласа на отец Майкъл:

— Господин Маккрий, трябва да се откажете от сатанинския път, по който сте тръгнал. Покайте се за греховете си преди да е станало късно! Бог ще ви прости...

— Не ми трябва прошка!

Имаше нещо налудничаво в този глас, реши Джон. Той зави зад ъгъла на колибата и погледна нагоре към огромния тъмен силует на замъка. Само зад два от прозорците горяха свещи. Усети, че е нагазил в храсти. Извърна се наляво и се опита да намери пролука в тях, колкото се може по-тихо. Гласовете в колибата се бяха снижили до шепот. Когато очите му привикнаха с тъмнината видя, че склонът, който го делеше от замък бе покрит с ниски сиви храсти. Дали можеше да се мине през тях? Пристъпи напред, препъна се и щеше да падне, ако една ръка не го бе дръпнала назад. Изведнъж се намери проснат на земята. Студеното дуло на карабина бе впито във врата му, точно под дясното му ухо.

— И накъде се бяхме запътили? — изплува гласът на Джок от тъмнината.

Джон започна да мисли трескаво. Дулото се впи болезнено в плътта му. Лявата му буза бе притисната към остри камъчета.

— Отговори на въпроса, господин... *О'Донъл!*

Това бе гласът на Херити, някъде отзад в мрака.

— Тази откачалка Маккрий ще изпрати една мина тук и ще ни избие всичките — изхриптя Джон. — Можете да си стоите тук и да я чакате, щом ви харесва, но аз...

— Маккрий винаги казва така — прекъсна го Джок, — но не би го направил, освен ако не се опитахме да се приближим до замък.

Натискът на дулото отслабна.

Херити изпсува под носа си.

Откъм колибата се чу гласа на Лайъм:

— Хайде, купона свърши, попе. Не можеш го убеди този.

Отец Майкъл се появи на вратата, следван от Лайъм.

— Боже спаси тоя грешник — молеше се отчето — и бедните дечица с него!

— И ще ми дрънка за зачатieto и прераждането — презрително изсумтя Лайъм. — Сигурно му е доста забавно там, под самодивското му дърво — избута отец Майкъл навън от колибата и подвижна: — Заклучвай вече, Джок. Аз ще изгася свещите.

Обгърна ги пълен мрак.

Някой помогна на Джон да се изправи на крака. Ръцете му останаха свободни, но усещаше присъствието на другите съвсем близо около себе си.

— Тихо вече! — Това бе гласът на Херити, току зад него. — Върнаха ни в реалността, а?

— Така си е. Гадната истина. — Това пък беше Лайъм, точно от другата му страна, една призрачна фигура, едва видима на светлината от звездите.

— С изключение на господин Маккрий, ей там горе — продължи Лайъм — нито един от нас не може да се похвали, че ще остане да живее в децата си. Лишиха ни от наследници.

— Уфф, не го казвай това, Лайъм. — Беше Джок. Гласът му идваше точно зад гърба на Джон. — Като си представя всичките онези малки сладуранки там горе и като си помисля, че никога няма да можем да ги докоснем!

— Това е наказанието, което получаваме за това, че живеем единствено с омразата си — промърмори отец Майкъл. — Трябва да забравим омразата, Джоузеф! Трябва да спасим онзи грешник, там горе!

— Ами, — рече Херити.

— Зъл!

— Лайъм, — продължи Херити — абе, вие двамата с Джок сте истински приятели. Много ми помогнахте.

— Наше задължение е да охраняваме онзи замък — отвърна Лайъм. — Ние се подчиняваме и изпълняваме заповедите си.

Джон усети как напрежението го напуска, докато другите си приказваха непринудено. Скритият в него О'Нийл остана притихнал.

Все пак се опитах, помисли си Джон. Около него настъпи раздвижване. Някой го хвана за дясната ръка. Херити заговори тихо в ухо му:

— Наистина ли просто се опитваше да офейкаш, Джон?

— Глупаво беше да се наврем всичките в оная колиба — отвърна Джон. — Онзи горе е напълно луд. Можеше да направи всичко.

— Те лудите са си такива — каза Херити.

Някъде отпред, от тъмнината се чу гласа на Лайъм:

— Хайде по-живо. Връщаме се всички в щаба.

— А ние пък защо? — възпротиви се Херити. — Това си е ваше задължение.

— Така си е — насмешливо отвърна Лайъм. — Обаче всички си имаме своите заповеди, Джоузеф.

Джон се обърна към вървящия до него Херити:

— Кой ти е заповядал да ме пазиш?

— О, ами, самодивското дърво, разбира се — ухили се той.

... терзанията на разума, истинската мъка, самият
Ад.

Бен Джонсън^[1]

— Но защо я наричат „литература на отчаянието“? — попита папата.

Папа Люк, бившият кардинал Джеймс Макинтайър, седеше в люлеещ се стол в дъното на трапезарията, откъдето под тъгъл се откриваше гледката на филаделфийските покриви чак до старото пристанище. В студения зимен ден очертанията на сградите силно изпъкваха на фона на първите утринни лъчи.

Носеше тъмносиня хавлия — подарък, който беше получил още като свещеник. Тя покриваше масивното му туловище. Беше обут в стари кафяви домашни чехли. Голите му пищали изглеждаха пълни и посинели.

Папата, както отбелязваха мнозина, удивително приличаше на опосум — полегато чело, което плешивината открояваше още повече и поглед, който успяваше да изглежда едновременно мътен и пронизателен. Съсредоточени, така един приближен бе определил очите на папата. Това бяха очите на тъпо животно, интересуващо се само от вечерята си.

Въпросът на папа Люк беше отправен към отец Лорънс Демънт, неговия секретар, който стоеше до бюфета със закуската. Папата бе хапнал едва-едва, докато отец Демънт, който изглежда не напълняваше никога и с грам, беше отрупал чинията си с бекон, четири яйца, препечена филийка с мармалад, пържени картофи и една малка пържола.

— Литература на отчаянието — изсумтя отец Демънт — типично в ирландски стил.

Прекося стаята, отиде до масата, остави чинията си, изтегли един стол, така че да е с лице към папата и попита:

— Остана ли някакво кафе?

— Пак го свършихме — отвърна Папата. — Обаче има чай в сребърния самовар.

Отец Демънт, който на тридесет и пет години все още изглеждаше като току-що завършил студент с будните си сини очи, с малката черна къдрица на челото, с широката си, винаги готова да се разтегне в усмивка уста, се върна до бюфета, сякаш нямаше никакви грижи на тоя свят, и си наля чаша димящ чай.

— Литература на отчаянието — промърмори папата.

Отец Демънт остави чашата до чинията и седна да си изяде закуската. *Какво ли е насочило вниманието му към новата ирландска литература*, зачуди се папският секретар, който бе и един от първите, забелязали приликата на негово светейшество с опосум.

Беконът беше препържен както обикновено. Отец Демънт се намръщи, но все пак го изяде. Можеше и да няма възможност да обядва. Въпреки масивното си тяло и вечно гладния поглед, Папата изглежда преживяваше с минимални количества храна. Някои се чудеха дали не яде тайно в стаята си.

Един доклад бе направил изключително впечатление на Папата тази сутрин и той му бе отделил цялото си внимание. Ставаше въпрос за реставрацията на две ирландски абатства, които понастоящем се обитаваха от богомолци, отдадени изцяло на описването на възвишени манускрипти върху кожа и пергаменти, точно в духа на старите традиции. Никой извън Ирландия не бе виждал такъв ръкопис до момента и съдържанието им бе известно само в най-общи линии. Докладът наблягаше върху „художествените достойнства“ на творбите и изразът, с който най-често биваха охарактеризирани — Литература на отчаянието.

В едно съобщение тези творби бяха наречени „езиков ренесанс“ и се цитираше следния кратък откъс:

„Имаме и трите мъченичества в изобилни пропорции: Зеленото, Бялото и Червеното^[2]. Зеленото, това е животът на отшелника и съзерцанието на Бог в усамотение. Бялото е раздялата със семейството, с приятелите и с дома, защото не може да има семейство или дом без съпруга. А какво е приятелството, ако то не израства от най-интимното съпреживяване? А Червеното

мъченичество, то е най-старото от трите: да отдадеш живота си за Вярата.“

Отец Демънт винаги бе смятал, че когато всичко друго се провали, Ирландия в крайна сметка се обръща за помощ към словото.

Папата мислеше повече като политик. В политиката той се чувстваше в свои води. Тя бе онова, което умееше най-добре, и което го бе издигнало до настоящото му положение.

... И Божията милост, разбира се.

Това бе дар. Той чувстваше, че бе избран, защото бе най-ревностния пазител на Църквата срещу разкола. В този свят имаше твърде много хора, готови да се затворят в себе си, търсещи отговор в мистиката, което Църквата не посрещаше с одобрение. Светата Църква Майка, Една и Единствена, това беше. Църквата Майка. Папа Люк познаваше проблема, който това название предизвикваше в този поразен от чумата свят. Когато няма жени, титлата „отец“ придобива цинични нюанси. Как би могло да има Църква Майка без отци? Тази титла пробуждаше черна и разтърсваща ревност у хората, загубили свои близки. Папа Люк много добре знаеше обичайните обвинения.

— Кажи ми, попе, как може ти да имаш майка, когато аз нямам? Как може да се наричаш отец, когато аз никога няма да имам святата привилегия да бъда баща?

И винаги имаше хора, които настояваха:

— Къде беше ти, попе, когато ни връхлетя бедата? Къде беше твоят Бог, когато това се случи? Отговори, ако можеш!

Бяха ли тези нови манастири в Ирландия част от новия мистицизъм, породен от такива въпроси?

Папата бе особено разтревожен от един друг, много често цитиран от запознатите откъс:

„Нашите млади идеалисти живяха твърде дълго в мишите дупки на конспирацията. Те започнаха да мислят за тях, като за своя естествена среда и се противопоставяха на всичко, което би могло да ги изведе от нея. Но Бог ни е показал изходът. Защо не го приемем?“

„Какъв изход?“, чудеше се папата. Авторите не уточняваха, а папските въпроси до Ирландия не получаваха отговор.

След малко Негово Светейшество стана и слезе през вестибюла в спалнята си, където бяха наредени одеждите му. Чуваше суетнята извън личните си покои. Папството се подготвяше за новия ден. Той копнееше за по-спокойни времена и често чувстваше силно нежелание да напусне някое уединено място. Именно за това и толерираше отец Демънт, защото трябваше да се изпращат съобщения, да се записват и предават думи.

От своя страна отец Демънт се наслаждаваше на четвъртата си препечена филийка, щедро намазана с мармалад. Папските фурни във Филаделфия, според него, произвеждаха доста задоволителен хляб. А и нямаше смисъл да претрупва закуската си, нямаше нужда да бърза след папата и да му помага. Този папа се оправяше сам, така предпочиташе. Неговият изповедник се оплакваше, че Негово Светейшество извършва надве-натри свещените порядки.

Защо толкова се интересува от названието, което ирландците са дали на възвишените си манускрипти? След всички тези месеци с папа Люк, отец Демънт откриваше, че този човек все още може да го изненада със своите приумици и обрати на мисълта. Може би имаше нещо общо с церемониите, планирани за тази сутрин тук във Филаделфия.

„Трябва да намерим щастието си в Бога.“

Това бяха думите на папата. Литература на отчаянието, наистина доста мъгляво определение за тези писания. Нямаше нужда обаче този въпрос да се включва за обсъждане в днешната програма.

Въпреки всички усилия да го спрат, папата вървеше с неотклонна решимост към целта, която си бе поставило филаделфийското поклонничество. Някои от новите кардинали, особено кардинал Шоу, бяха повдигнали възражения, като опасно заемаха страната на президента Велкур и другите лидери, които изтъкваха проблемите породени от чумата. Не само правителствата не одобряваха голямото движение на хора, много от които вероятно заразени, но и малките общности, обитаващи областите под карантина, проявяваха насилие към чужденците и всички, опитващи се да влязат или преминават през светите земи.

Папа Люк оставаше непреклонен. Отец Демънт поклати замислено глава. Не, това беше по-скоро тихо упорство, отколкото нещо друго. Сякаш Бог открито бе разговарял с него и папата действаше със сигурността на неговата подкрепа. Разбира се, това беше нещо присъщо на папството. Отец Демънт знаеше, че старата вяра не може да бъде отречена. Той самият изповядваше тази вяра. След ръкополагането папата се движеше в особената аура на божията благословия и закрила. Непрекъснатата линия на святата приемственост — Христос — Петър — папа Люк — носеше в себе си обещание за божествена сила и любов. Самите стаи тук във Филадельфия, в които някога се бе помещавала областната църковна управа, сега излъчваха усещането за божествена сила, което присъствието на папата носеше.

Отец Демънт погълна каквото беше останало от яйцето с последния си залък, пресуши чая и се отдръпна от масата с въздишка. Един църковен помощник, с подобаващ израз на покорство и свято благоговение, излезе безшумно от сянката на вратата, където се беше навъртал и разтреби масата. Отец Демънт се намръщи. Младежът беше способен, но не беше същото като едно време, изобщо не беше същото.

Този папа не допускаше жени в обслужващия персонал на папството. Отец Демънт би определил такова поведение като патологично, ако не го проявяваше самия папа. Отецът потръпна при мисълта за неприятностите, които знаеше, че предстоят. Папата трябваше да заяви публично това, което казваше пред обкръжението си, но това вероятно бе само въпрос на време, може би в кулминацията на първия поход на поклонниците... ако изобщо допуснеха такъв поход.

„Бог е наказал жените с божествен умисъл. Пред взора ни бе изложен на показ женския грях. Ясно ни бе казано да изкореним този грях.“

Отец Демънт стана и изправи рамене. Червеното мъченичество, както го наричаха ирландците — то винаги е било най-крайното изискване, което Църквата поставя към хората си. Той чувстваше, обаче, че папата сякаш приканваше към такова мъченичество. Той се отнасяше изключително враждебно към сексуалните връзки, и нищо не можеше да го разубеди. Беше антифеминист. Отец Демънт се осмеляваше да мисли за това. Папата твърде много се вслушваше в

думите на отец Малкълм Андрюс, протестантски свещеник, който се бе присъединил към Църквата и се бе издигнал до висш съветник.

Отец Демънт отиде до прозореца, където беше седял папа Люк и се загледа към града. Чувстваше, че се появява някаква закономерност — Литературата на отчаянието... опитите на ирландците да възкресят старите традиции... отец Андрюс и антифеминистите, набиращи инерция около папата...

Ето, вчера например отец Андрюс бе казал: „Някога поетите казваха, че ние живеем, обичаме и отиваме в гроба спокойни, че ще продължим да живеем в потомството си. Сега това спокойствие ни е отнето. Когато дойде сетният ни час, ние си отиваме завинаги, след нас не идва никой. Човечеството живее с постоянния страх от смъртта, от окончателния край. Никой не може да отрече посланието, изпратено ни свише чрез заразата.“

Тук папа Люк бе кимнал в съгласие.

Отец Демънт чуваше глъчката на събиращото се папство — съветниците, кардиналите, низшите духовници. Скоро щеше да започне и официалният ритуал. По някое време днес папата щеше да се усамоти в личния си параклис и да се помоли за божията подкрепа и напътствие. Шепа избрани от обкръжението му, между които и отец Демънт, знаеха естеството на проблема, за който папата щеше да потърси напътствие свише. Спорът между папа Люк и президентът Велкур не бе новост. Той продължаваше от известно време насам, но снощното телефонно обаждане на генералния секретар на Обединените Нации Халс Андерс Берген бе изострило конфликта. Както обикновено отец Демънт бе чул целия разговор по прикачената за целта допълнителна слушалка и си бе водил записки, за улеснение на папата.

— Смятам, че Ваше Светейшество, не си дава сметка, какво е готов да стори президентът, ако го предизвикате — бе казал Берген.

— Никой не може да предизвиква Господ Бог — благо бе отвърнал папата.

— Ваше Светейшество, президентът Велкур не гледа на нещата откъм тази им страна. Той, както и други световни политически лидери, прави разграничение между политическото и религиозното папство.

— Такова разделение не може да съществува, сър!

— Страхувам се, Ваше Светейшество, че в новите политически условия, може и има такова разграничение. Гледната точка на президента, за нещастие, е общоприетата. Той има пълната политическата подкрепа да предприеме насилствени мерки, ако прецени, че се налага.

— Какви насилствени мерки?

— Колебая се дали...

— Не се колебайте, сър! Споменал ли е какво възнамерява да стори?

— Не съвсем конкретно, Ваше Светейшество.

— Но вие подозирате нещо, нали?

— Страхувам се, че е така.

— Хайде, изплюйте камъчето!

Докато водеше записките си, отец Демънт си помисли, че никога досега не бе чувал толкова твърда и решителна заповед от устата на папата. В този момент, той бе извънредно горд от него, както никога досега.

— Ваше Светейшество — сухо отвърна Берген, — твърде е възможно президентът да заповяда изстрелването на ядрена ракета срещу вас.

Отец Демънт се сепна. Моливът се изплъзна от пръстите му и надраска неразбираема заврънкулка върху тефтерчето. Бързо се окопоти и провери дали е записал всичко точно. Към този пасаж щяха да се връщат многократно.

— Той е казал това? — попита папата.

— Не с толкова много думи, но...

— Но вие не се съмнявате, че би постъпил точно по този начин?

— Това е един от вариантите му, Ваше Светейшество.

— Защо?

— Надига се голямо брожение срещу похода на поклонниците, който искате да направите, Ваше Светейшество. Хората се страхуват от него. Президентът ще отреагира като политик и държавник, ако го принудите.

— Значи ракетата е реакция на политик?

Твърде наивен въпрос от страна на папата, помисли си отец Демънт, но вероятно това бе проявление на прословутата „свята наивност“.

— Президентът Велкур непрекъснато получава петиции с искането да ви спре, Ваше Светейшество — рече Берген. — Даже имаше предложение военните части на филаделфийския гарнизон да ви нападнат и вземат в плен.

— Моята охрана няма да позволи това, сър.

— Ваше Светейшество, нека бъдем реалисти. Вашата охрана няма да издържи и пет минути.

— Църквата никога не е била толкова влиятелна, колкото е днес! Народът ще въстане, ако допуснете това.

— Не навсякъде споделят настроенията във Филаделфия, Ваше Светейшество. По мое мнение, точно това пък прави решението за ядрен удар толкова вероятно. В него има една окончателност, една безвъзвратност, срещу която не може да се извади никакъв аргумент.

— Президентът ли ви каза да ми се обадите, сър?

— Той ме помоли да поговоря разумно с Вас, Ваше Светейшество.

— Значи ли това, че имате и личен мотив?

— Признавам, че е така. Макар и да не споделям Вашата религия, Вие сте едно човешко същество, а всяко едно от тях ми е скъпо.

Отец Демънт реши, че генералния секретар говори напълно искрено. Очевидно и папата споделяше това мнение, защото когато отговори, в гласа му се долови колко е трогнат.

— Ще се моля за вас, господин Берген.

— Благодаря Ви, Ваше Светейшество. И какво да предам на президент Велкур... и останалите заинтересовани?

— Можете да им кажете, че ще се моля на Бога да ми покаже правия път.

[1] Бен Джонсън (1573–1637) — английски драматург — Б.р. ↑

[2] Зеленото, бялото и червеното са трите цвята на ирландския национален флаг. — Б.пр. ↑

Боже милостиви! Боже, помогни!
Покой ни дай, таз лудост спри!
Д-р Уилям Дренън, „Бдението на Уилям
Ор“

Навън се спускаше вечерния мрак. От прозорците на Белия Дом Капитолийския хълм изглеждаше призрачен, в странния танц на изгряващите звезди, които се сливаха и разтапяха в блестящите ореоли на уличните лампи.

Загледан навън в мрака осеян със светлинки, президентът Велкур си мислеше, че никога досега не е бил толкова уморен. Зачуди се дали ще му стигнат силите да стане от креслото и да се прехвърли на походното легло, което бе наредил да му внесат в Овалния кабинет. Знаеше обаче, че веднага щом положи глава на възглавницата, тревожните мисли ще го нападнат. Сънят нямаше да дойде, щеше да го налегне умората, но трескавата необходимост от действие нямаше да го напусне.

Какъв ден само бе днешният!

Бе започнал с Търкуд, който нахлу в кабинета с мрачно изражение на лицето и остави сутрешния доклад върху бюрото на президента. Понякога Велкур се чудеше дали бе постъпил разумно, като наследи Търкуд от предшественика си Прескът. Винаги възникваха случаи, когато се нуждаеш от някой да ти свърши мръсната работа, но този Търкуд имаше излъчването на покварена личност, на човек, комуто не бива да се доверяваш много-много.

— Какво ти става? — бе го попитал Велкур, тъкмо когато Търкуд се канеше да напусне кабинета.

— Просто трябваше да уволня един от отдела за свързките — мимоходом отвърна запитания и отново понечи да излезе.

— Чакай малко. Защо е трябвало да го уволниш?

— Това не е ваш проблем, сър.

— Всичко, което става тук е и мой проблем. Защо си уволнил този човек?

— Той използваше каналите на Белия Дом, за да говори с някакви приятели в резервата Мендочино.

— Как по дяволите е могъл да го стори?

— По някакъв начин се е добрал до сателитния код и просто... е, установил е връзка с приятелите си.

— Смятах, че това е невъзможно.

— Очевидно не е така. Точно в момента го разпитваме, за да разберем как е успял да го направи. Той казва, че просто опитал и то взело, че станало.

— Как се казва той, Чарли?

Велкур усети как пулсът му се ускорява. Хм, един талантлив и необременен мозък се намираще някъде тук, в Белия Дом.

— Как се казва ли? Ами, въъ, Дейвид Арчър.

— Веднага ми го доведи тук, Чарли! На секундата!

Търкуд много добре познаваше този тон. Хукна навън.

Дейвид Арчър беше бледен младеж с нашарени от акне страни и погледа на преследвано животно. Начинът, по който влезе в кабинета на Велкур можеше да бъде описан единствено като „промъкване“. Търкуд влезе веднага след него с намръщена физиономия.

Когато заговори с възможно най-топлия си и приятен глас, Велкур бе самата любезност:

— Сядай, Дейв, разполагай се. Нали така ти викат? Дейв?

— Ви... викат ми Ди Ей^[1], сър — едва приседна на стола срещу Велкур момчето.

— Ди Ей, а? — Велкур вдигна очи към Търкуд. — Можеш да ни оставиш сами, Чарли. Ди Ей не ми изглежда опасен.

Търкуд излезе с явно нежелание, което лъхаше от всяко негово движение. Вече на прага се обърна и рече:

— В девет и петнадесет имате уговорен разговор, сър. По телефона.

— Не съм забравил, Чарли.

Изчака вратата да се затвори, после се обърна към Дейвид:

— Май са били доста грубички с теб тази сутрин, а Ди Ей?

— Ами... доста глупаво беше от моя страна да направя такова нещо, сър. — Арчър изглеждаше малко по-живнал сега, когато Търкуд го нямаше.

— Кажи ми как успя да получиш достъп до сателитния код, Ди Ей.

Дейвид заби поглед в пода и не отговори.

— Преди да ми отговориш, Ди Ей — рече Велкур, — искам да знаеш, че отново работиш в моя екип и дори имам предвид едно повишение за теб.

Арчър вдигна глава и погледна президента със смесица от недоверие и надежда в очите.

— Как го направи? — меко попита Велкур.

— Доста лесно беше, сър — придаде си съсредоточено изражение Арчър. — От преподавателя разбрах, че кодът се състои от деветдесет цифри, подредени в произволна комбинация. Просто изработих компютърна програма, която да търси тази произволна комбинация като отхвърля възможностите една по една. В часовете, когато няхаме предавания, пусках програмата да търси комбинацията в сателитните канали. Отне ми само около месец.

Велкур се втренчи в младежа:

— Открил си кода само за месец?

— Програмата ми бе самокоригираща се, сър.

— Какво значи това?

— Тя сама си създава свои вътрешни подканални, за да улесни търсенето. Направих индикатор, който да сигнализира за всяка вярна цифра, или комбинация от цифри в дългата редица на кода. По този начин програмата сама си отбелязваше верните участъци, запаметяваше ги и започваше да търси оставащите. Нашите компютърни системи са много бързи, сър. Обработват по един милион различни комбинации на минута.

Велкур усети, че току-що е чул нещо от изключителна важност, но не можеше да разбере какво е то.

— Бяха ми казали, че никой не може да проникне в този код, Ди Ей.

— Няма такъв код, в който да не може да се проникне, сър — преглътна Арчър. — Вие знаете, че и други изпращат частни съобщения. Аз си мислех, че не правя нищо лошо. Не съм използвал каналите, по време на официални предавания.

— Кои други?

— Ами, доктор Рукерман, например. Той си говори с някой си Бекет от Хъдърсфийлд.

— О, това е официална кореспонденция. Рукерман е от екипа на Садлър, от научния съвет.

— Но той не запаметява файловете, сър.

— Вероятно не му остава време. Прекалено е зает, нали знаеш. Та, кой друг, казваш, използва системата, за да изпраща лични съобщения?

— Не ми се ще да доноснича за хората, сър.

— Напълно те разбирам, но ти не мислиш, че това, което ми каза за Рукерман, е доносничество, нали?

— Ами, той все пак говори с Хъдърсфийлд.

— Именно! Останалите разговори вероятно са също толкова безобидни. Все пак ми се ще зная кои са хората.

— Господин Търкуд, сър. А, и Рукерман се свързва със семейството си в резервата Сонома. Все такива неща, сър... хората се обаждат на семействата си, или на приятели.

— Сигурен съм, че си прав. Все пак ще искам да ми направиш списък с имената на хората, които са ползвали за лични нужди системата и да го оставиш на секретаря ми. Можеш да го подпишеш с новата си длъжност: завеждащ комуникациите на Белия Дом.

Арчър имаше безпогрешен нюх, за да разбере кога му намекват, че е свободен да си върви. Стана от стола с широка усмивка на уста:

— Завеждащ комуникациите на Белия Дом, сър?

— Точно така. И имай предвид, че това е твърде отговорен пост. Трябва да следиш стриктно за изпълнението на следните неща: когато изпратя съобщение, то да пристигне точно до съответния адресат, той да потвърди пристигането му, както и да предприеме необходимите действия, съгласно моите разпореждания.

Велкур с удоволствие си спомни за този сутрешен разговор, докато съзерцаваше съгъстващия се отвън мрак. Бе едно от малкото приятни неща, в иначе изключително неприятния ден. Дори и в момента, докато се взираше със зачервени от умора очи през прозореца, знаеше, че съветските бомбардировачи се снишават за нов удар над Истанбул. Дежурните от сателитните наблюдения бяха засекли движението на някакво превозно средство в квартала Стамбули, близо до мястото, където навремето започваше сега

разрушеният мост Галата. От сателитната връзка обаче не можеше да се разбере дали това движение се дължеше на някаква естествена природна причина или бе причинено от човек. Така че руините отново щяха да бъдат бомбардирани, Златният Рог щеше да получи нова порция ядрени бомби, а кварталите Бейуглу и Оскудар щяха да бъдат прочистени и с огнепръскачки за по-сигурно.

Откога не съм си отспивал като хората, зачуди се Велкур. Вече ясно си даваше сметка, защо този пост бе убил Прескът толкова скоро.

След разговора с Арчър, следваше телефонната конференция с руснаците, французите и китайците. После брифингът с Рукерман и Садлър. Рукерман бе подминал неофициалните съобщения с махване на ръка. И без това си имаме достатъчно много бюрократична бумацина! Този отговор се бе харесал на Велкур. В момента мислите му все още бяха заети с разговора.

Какво, по дяволите, имаше предвид Рукерман, когато каза, че О'Нийл сигурно е намерил начин да произвежда в огромни количества Полимер Г? Какво, да го вземат мътните, беше това „Полимер Г“? Обясненията им само още повече го объркаха.

Ами Садлър. Ей тъй, както си седеше, изведнъж изтърси, че при други обстоятелства О'Нийл най-вероятно би бил номиниран за Нобелова награда!

Мили Боже! Един микробиолог откача и праща целия Свят по дяволите!

Постепенно Садлър и Рукерман бяха взели да спорят, а Велкур само бе седял и слушал неразбиращо.

— И откъде би могъл да вземе естествена ДНК, за да индуцира полимеризация, а? — бе пожелал да узнае Садлър.

— Очевидно е намерил начин!

Какво пък трябваше да означава това, дявол да го вземе?

— Добре, да приемем, че е така, ами после как е успял да направи тази ДНК биологически активна? — бе запитал Садлър.

Велкур притежаваше великолепа памет и можеше да повтори целия дълъг разговор дума по дума, но това не му помагаше да разбере казаното.

— Не забравяй, че той е бил и фармацевт — бе подчертал Рукерман.

Фармацевт. Е, поне знаеше какво е това. Велкур мислено се прокле, че навремето не бе смятал за нужно да посещава повече лекции по медицина в университета. Тогава не бе искал да си губи времето с „празни дрънканици“.

— Направо фантастично! — бе се превъзнесъл Садлър. — Този човек е способен да борави с полимерите на най-деликатно ниво.

— Да не забравяме — бе допълнил Рукерман, — че той е открил точно определените „гнезда“, които обуславят прецизния ред на подреждане на мономерите. При това, става въпрос за гигантски молекули!

— Знаеш ли — бе отвърнал Садлър, — ние трябва да открием този човек. Той ни трябва жив! Бога ми, какъв мозък само!

Предвид ситуацията, Велкур се бе намесил с прекалено благ тон:

— Имате ли нещо против да ме включите в дискусията, господа? Все пак се предполага, че в момента вие инструктирате Президента.

— О, извинявайте, сър — рече Садлър. — И двамата сме просто възхитени от начина, по който О'Нийл се е справил с пептидните връзки в...

— Какво, по дяволите, е пептидна връзка?

Садлър погледна умотелително към Рукерман, който отговори:

— Това е основен начин на свързване в спиралата на ДНК, господин Президент. Прилича твърде много на цип, който започва с аминокиселина в единия край на веригата и затваря връзка след връзка, докато накрая цялата протеинова молекула е завършена.

— От всичкото това, което ми казахте току-що едва ли разбирам и една четвърт — отвърна Велкур. — Което означава, че абсолютно нищо не разбирам, по дяволите.

Яд и раздразнение личаха в гласа му.

Рукерман се намръщи:

— Сър, О'Нийл е създал специален вирус, даже може би повече от един.

— Със сигурност повече от един! — намеси се и Садлър.

— Да, твърде е вероятно — съгласи се Рукерман. — Създал е този вирус, за да инфектира една определена бактерия. Когато бактериален вирус инфектира бактерия, се формира РНК, която е тъждествена с ДНК на вируса, а не на приемника. Веригата от нуклеотиди в новата ДНК-молекула допълва тази от ДНК на вируса.

Садлър улови гневният поглед на Велкур и вдигна ръка.

— Сър, О'Нийл е разгадал онзи участък от генетичния код в човешката яйцеклетка, който определя пола на плода като женски. Създал е болестотворен вирус, който се прикача именно към тази част.

Това вече беше разбираемо за Велкур. Той кимна.

— От Хъдърсфийлд потвърдиха, че не съществуват асимптоматични носители на заразата — добави Рукерман.

— Искате да кажете, че заразява и мъжете, но не ги убива?

— Да, сър.

— Тогава защо, по дяволите, не го казахте така? — Велкур пое дълбоко дъх, за да се успокои. Дявол да ги вземе тия копелета с префърцунените им празнословия! — Какви са симптомите при мъжете? — попита той.

— Все още не сме съвсем сигурни, сър — отвърна Садлър. — Вероятно не по-лоши, отколкото при тежка настинка. — Изсмя се нервно.

— Не смятам, че това е подходяща тема за шегички — сухо рече Велкур.

— Не, сър! В никакъв случай, разбира се.

— Болестта — рече Рукерман — или блокира, или променя полоопределящия модел по един смъртоносен начин.

— Откъде е могъл да знае, че ще постигне точно този ефект? — попита Велкур.

— Не знаем как е тествал и изпробвал изобретението си — отвърна Рукерман. — Все още не знаем доста неща и за самата зараза, но вече започваме да напипваме определен модел.

— Какъв модел и как функционира той?

— Говоря за модела на изследванията, които е правил О'Нийл, сър. Знаем някои неща за първата му лаборатория... преди да отиде в Сиатъл. Имал е приятели, които са го посещавали там. Знаем, че е имал компютър.

— Уменията му в областта на химията трябва да са направо фантастични — рече Садлър. — Да вземем за пример само факта, че той сигурно е използвал бактериални ензими, получени Бог знае откъде. Принудени сме да вярваме, че той е започнал изследванията си върху ДНК най-малко пет години преди трагичния инцидент в Ирландия.

Велкур прехвърли погледа си от единия учен на другия.

— Що за дяволски нелепа съдба, да отреди точно на този уникално талантлив човек, такава злощастна мотивация за действие.

— Хората ни в Бечел направиха обстоен анализ — рече Садлър.
— Според тях, рано или късно, това все някога щеше да се случи. О'Нийл съвсем не е толкова уникален.

Велкур се слиса.

— Искате да кажете, че всеки един би могъл да стори същото ужасно нещо?

— Е, не чак всеки — отвърна Рукерман, — но немалка част от хората. Все по-нарастващия обем на информацията, опростяването на технологиите, както и факта, че всеки, който има пари би могъл съвсем лесно да получи достъп до висококачествена апаратура... — Сви рамене. — Просто е неизбежно, като се има предвид в какъв свят живеем.

— Неизбежно ли?

— Спомнете си за първата му лаборатория, особено за онзи компютър. Вероятно си е складирали химически образци за всеки случай. Във всяка добра лаборатория биха направили същото. Компютърът си е използвал за каталогизиране и анализ. В това няма съмнение.

— Разбира се, не е имал и никакви проблеми да си набави антибиотици — намеси се и Садлър. — Взел ги е от рафтовете на собствената си аптека, когато я е продал.

— Да, заразата му има имунитет срещу антибиотиките — промърмори Велкур. Това го помнеше от един предишен брифинг, когато Прескът бе все още жив.

— От анализа на оборудването, което знаем, че е използвал — рече Рукерман — се разбира, че за да постигне резултатите си той е използвал твърде фината, деликатна взаимовръзка между кинетика и химия.

— Хайде пак почна! — сръза го Велкур.

— Искам да кажа, сър — побърза да продължи Рукерман — че той е използвал температурен контрол и различни способности за отделяне на ензими на различни етапи, т.е. топлината — като двигателна сила на процеса, а липсата ѝ — като начин за спирането му.

— Използвал е рентгенови лъчи, процес на загряване и охлаждане, както и някои други химични процеси — обобща Садлър.

— Имаме списък на научните трудове, които е взимал от библиотеките — продължи Рукерман. — Очевидно е бил много добре запознат с трудовете на Кендрю и Перуц. Водил си е бележки в полетата на една публикация на Бергман и Фрутон, касаеща техниките за отделяне на ензимите.

Нито едно от тези имена не говореше нищо на Велкур, но той долови страхопочитание към тях в гласа на Рукерман. Ето нещо, за което един политик си струваше да се замисли.

— Казвате, че имате книга, която той е използвал?

— Само една. Навремето я дал на някакъв студент да чете за изпит и онзи забравил да му я върне.

— И какво излиза? — промърмори Велкур. — Тоя О'Нийл сам-самичък върши работа като за цял екип лабораторни специалисти.

— Няма съмнение, че наистина е всестранно надарена личност — съгласи се Садлър. — Само такъв човек е способен сам-самичък да проникне в кода.

Рукерман рече:

— От психологическия му портрет специалистите от отдела по анализ на личността заключават, че много от талантите му са дремели скрити в подсъзнанието му, докато не са били изтласкани на повърхността от преживения ужас, когато са убили семейството му.

— Милтън Дреслър пък смята — вметна Садлър, — че О'Нийл е бил, най-малкото, латентен шизоид^[2] и е бил доведен до състоянието си на гении чрез проявлението на другата си личност, която е дремела скрита в него до злощастната случка с бомбата в Ирландия.

Велкур беше чувал за психоаналитика Дреслър. Той бе шеф на отдела за анализи на личността.

— Значи нашия човек, превърта, а новия му образ, откачалката де, е тоя дето свършва цялата работа — рече Велкур.

— Образно казано, да — рече Садлър.

И тримата нервно се засмяха. Президентът и Садлър се втренчиха един в друг някак смутено.

Велкур нямаше много време да обмисли казаното на срещата след като двамата си тръгнаха. Все пак нещо от това, което бяха казали

се загнезди в съзнанието му и не му даваше мира. Нещо свързано с „проникване в код“.

Сега, когато го налегна умората от целия напрегнат ден, той се опита да го изрови от паметта си. Навън бе вече пълен мрак и светлините от лампите по Капитолия ярко блестяха на фона на облачното небе.

Утре ще мисля за това, реши той.

[1] *Ди Ей* — английските инициали на Арчър (D.A.) могат да значат както „областен прокурор“, така и „доктор по хуманитарните науки“. — Б.пр. ↑

[2] Човек, засегнат от *шизоидия* (психиатр.) — умствено състояние, предразполагащо към шизофрения, характеризиращо се със затваряне в себе си, дистанциране от околните и бягство от действителността. — Б.р. ↑

И не ми хленчете, че не се отнасям справедливо с вас, ирландци, англичани и либийци. Вие сами си избрахте лидерите, или поне ги търпяхте мълчаливо. Последствията бяха предсказуеми. Сега плащате за липсата си на здрав разум. Поне вие, ирландци, би трябвало да бъдете по-умни. Като еднородно общество, вие заложихте оцеляването си на една-единствена карта — картата на насилието. Толкова бързо ли забравихте урока? Каквото посееш, това ще поникне. Посееш ли вятър, ще жънеш бури.

Джон Роу О'Нийл, Писмо трето

Джон вече не се ядосваше, че бе принуден да напусне района на замъка без да е успял да разпръсне заразата там. Сега знаеше, че е бил спасен за много по-важната задача, която го очакваше в лабораторията в Килалой. Немезида^[1] му оставаше вярна. Джок го бе предпазил от ужасна грешка. Херити бе объркан. Наистина ли Джон просто се бе уплашил и бе потърсил укрытие навън в мрака, около колибата с телефона?

Със своята намеса, Джок бе издал играта на Херити. Сега Джон знаеше, че Херити търси О'Нийл.

Това му се стори забавно. С Херити в постоянна близост, скритият в него О'Нийл никога нямаше да изплува на повърхността, да се разголи. Джон Роу О'Нийл спеше усмирен, анестезиран от страха да не бъде разкрит. Среднощните бълнувания, причинени от кошмарите, бяха временно потиснати. Джон О'Донъл можеше съвсем спокойно да крачи редом с тримата си спътници и безгрижно да си свирука. Чувстваше се свободен, волен като птичка.

Джок Калън и четирима въоръжени войници ги ескортираха две мили надолу по хълма, далеч от замъка, преди да им върнат обратно оръжията. Херити внимателно прегледа автомата си и го окачи на врата си. Джон просто напъха пистолета и кутийката с патроните в джоба на панталона си и дръпна върху него края на жълтия пуловер.

Разделиха се на един кръстопът, където все още стърчеше табела, указваща посоката за Дъблин. Джок посочи табелата с дулото на

карабината си:

— Знаете пътя. Не се връщайте тук.

Нямаше смисъл да им казва какви ще са последствията при евентуално неподчинение. Войниците се обърнаха и се заизкачваха обратно по хълма, оставяйки Джон и спътниците му на оградения с каменен зид път. Навсякъде околоръст растяха високи борове, но далеч надолу, където пътят излизаше в ниското, се виждаха тучни поляни.

Джон погледна към Херити. Този човек все повече му заприличваше на онази японска играчка, малката тумбеста кукличка с тежест в овалното дъно. Шест пъти я свали надолу, тя седем пъти ще се изправи отново. Така и той винаги щеше да се връща в изправено положение. Джон се усмихна вътрешно, като си представи как Херити се връща в изправено положение, макар и мъртъв. Имаше нещо сурово в него, нещо кораво, издръжливо. Също и опасно. Може и да беше объркан в момента, но нямаше да спре лова си.

— Хайде да тръгваме! — Херити махна напред с ръка и понечи да ритне момчето отзад, но то ловко отскочи встрани.

Точно в този момент Джон изведнъж прозря с какво момчето толкова много дразни Херити. Той виждаше в него млада, здрава плът, на която липсваше всякакъв живец, ако не броим дремещата омраза. Движенията на отпуснатото му тяло бяха тромави като на механична играчка, на която пружината вече почти се е развила.

Направи нещо! — сякаш му казваше Херити.

Ето защо и ядът му се бе уталожил, когато момчето го бе нападнало в оная пералня. То най-сетне бе сторило нещо.

След около миля стигнаха до V-образно разклонение на пътя, без никаква указателна табела. Херити тръгна по дясното разклонение, но отец Майкъл спря, а с него и момчето.

— Минутка, Джоузеф. Тръгнал си по заобиколния път. По-дълъг е с доста повечко мили.

Херити дори не спря:

— Наредено ни е да се отклоним и да минем през Дъблин.

Отец Майкъл се забърза да го настигне, но момчето изостана с Джон.

— Но защо? — настоя свещеникът. — Кой ти каза?

— Джок ми каза. Нарезждане на Дъблин.

Отец Майкъл хвърли поглед назад към Джон, после отново се обърна към Херити:

— Но...

— Мълчи бе, смахнат поп такъв! — ядно го отрязва Херити. Забърза крачката си, принуждавайки отец Майкъл почти да се затича. Стъпките им приглушено отекваха по каменната настилка, край която растеше гъста редица борове. Джон усети някакво ново напрежение в движенията на Херити — крадливи погледи вляво и вдясно, нервно стискащи дръжката на автомата пръсти.

Отец Майкъл намести раницата по-удобно на раменете си и бавно поизостана назад. Херити позабави крачка, без да спира да се оглежда изпитателно наоколо.

Джон зарея поглед над дърветата. Утринното небе бе озарено от странна сивкава светлина, сякаш минаваща през филтър. Очертанията на предметите в далечината бяха размити от стелещата се откъм изток мъгла. Точно над главите им небето имаше тъмносребрист оттенък, избледняващ до светлостоманен в източна посока.

Джон още усещаше тежест в стомаха. Бяха похапнали добре на закуска — прясно телешко с варени картофи и коприва. Охраняващите замъка бяха превърнали в своя столова една малка каменна постройка, някогашна фермерска къща, която се намиреше от другата страна на хълма със замъка. Всички вътрешни стени бяха съборени, за да освободят широко пространство за дългата дървена маса и двете груби пейки. Сервираха им закуската на зазоряване. Зад масата бяха само групата на Джон и ескорта им.

Херити и Джок бяха пристигнали последни. По-младият Калън изглеждаше неспокоен и сякаш се стараеше да избягва всякакви разговори, но пълният с въпроси Херити не го остави на мира.

Джон ядеше мълчаливо и слушаше. Тук можеха да се научат доста неща. Лайъм отсъстваше, зает със задълженията си на командващ. Останалите войници вече бяха разставени по постове си около замъка.

Четиримата пазачи от ескорта сякаш бяха усетили нещо неприлично в маниерите на Джок. Те продължиха да се хранят мълчаливо на масата, но не изпускаха от поглед нищо от това, което ставаше в къщата. Постепенно напрежението в столовата започна да се покачва.

Отец Майкъл наруши мълчанието:

— Бог ни подлага на сурово изпитание.

Думите му прозвучаха неестествено сякаш се бе насилил да ги изрече. Още по-напрегната тишина увисна във въздуха след тях.

— Точно тъй, отче — отвърна му Херити. — И коя напаст точно имаш предвид? Чумата или папската зараза? — Говореше с неприкрита арогантност.

— Каква е ползата от взаимни обвинения? — меко попита свещеникът.

— Я виж ти, кой ми задава този въпрос! — изсмя се Херити.

— Имаме много грехове, за които да отговаряме пред Бог — продължи отчето. — Англичаните посяха лошо семе сред нас, но, питам ви аз, кой отгледа това семе? Не бяхме ли ние самите тези, които отгледаха плода и го откъснаха от клона?

— А, ябълката я откъсна Ева! — изсумтя Херити.

— Само дето ние я наричаме ИРА-Извънредни — намеси се Джок. — Хубава червена ябълка с бомбичка в нея.

Херити стисна зъби. Червенина заля лицето му. Бавно положи длани на масата. Във въздуха витаеше насилие.

— Достатъчно! — каза отец Майкъл. — Нима не плащаме всички еднакво за музиката, която сами си поръчахме?

— Хайде да платим тогава и да потанцуваме — изръмжа Джок. — Ще изтанцим ли един данс, Джоузеф?

— Стига! — натърти свещеника. — Ще прокълна първия от вас, който посегне на ближния си!

Джок преглътна конвулсивно, после тихо рече:

— Може и да си прав, отче. Най-добре да се помирим. Светът може и без още една разправия.

Херити изпепели с поглед свещеника:

— Не ме е страх от твоето проклятие, Майкъл Фланъри. Но ще уважава искреността на младия Джок. Той е честен за себе си.

Отец Майкъл въздъхна:

— Навремето ти беше богобоязлив човек, Джоузеф. Никога ли няма да се върнеш в лоното на Църквата?

Херити заби поглед в чинията с изстинала гозба пред себе си, странно укротен, след като гневният огън угасна и у Джок.

— Аз изгубих вярата си и това ме превърна в човека, който съм.

— Тогава защо...

— Затваряй си глупавата уста, попе! Вече не изпитвам никакво уважение към твоите събратя поповете, не и след Мейнута. По-скоро бих претопил камбаните в канчета за уиски, отколкото кракът ми да стъпи още веднъж в някоя църква! — Ухили се мъртвешки на отец Майкъл. — И ако се опиташ да ми речеш, че това е богохулство, ще те удавя в първия кладенец, до който стигнем по пътя.

Джок ги бе повел надолу през поляните. Росната трева мокреше крачолите им. Долу пред тях се виждаше пътя. Изгубиха замъка от поглед, когато завиха зад високата канара долу в ниското. Спряха се да го погледат за последно. Виждаше се само високият ограден зид, опасващ замъка, сгушен сред дърветата. Дочуха слабите викове на играещите деца.

Джок се загледа през рамо по посока на далечните звуци. Когато Джон се изравни с него, той го заговори:

— Предимно момичетата учеха народните ни ирландски танци. Сега, там горе, ги танцуват вместо утринна ведрина. — Посочи към замъка с брадичката си. — Ако изгубим тези момичета, губим всичко това. Всички тези прекрасни танци. Мисля, че бих простил на Маккрий абсолютно всичко, стига да не изгубим тия деца.

Дълго след като се бяха разделили, тия последни думи на Джок не излизаха от съзнанието на Джон. Бяха изречени с полутъга, полунадежда.

Херити продължи да крачи пред останалите като авангард с готов за стрелба автомат в ръцете. Отец Майкъл го следваше, а Джон и момчето завършваха малкия отряд.

Пътят правеше остър завой вляво и излизаше от редиците дървета. Право напред, отвъд завоя се виждаше малка затревена полянка, в средата на която се издигаше гранитна скала. Херити рязко спря и принуди останалите да сторят същото. Учуден какво ли го е разтревожило, Джон погледна над рамото му. Две овце преживяха на полянката близо до скалата. Подплашени животните се загледаха нагоре към хората.

— Това са само две овце — рече отец Майкъл.

Херити му махна с ръка да мълчи. Внимателно огледа терена около канарата и долчинката отвъд нея. Бе доста тясна, с малко поточе в дъното.

— Истинско чудо е, че все още си жив, Майкъл Фланъри — каза му Херити. — Каквото и да е това, което е разтревожило овцете, то трябва да разтревожи и нас.

— И какво ли пък може да ги е разтревожило? — попита свещеника.

— Чудя се, къде ли изчезна Лайъм тази сутрин? — рече Херити. — Хайде да се върнем малко назад. И по-тихо, по дяволите!

Херити тръгна обратно по пътя, без да сваля очи от скалата и овцете. Джон се обърна и тръгна редом с него като от време на време поглеждаше назад през рамо. Отец Майкъл и Момчето ги изпревариха и продължиха, без да се обръщат.

— Какво има? — тихо попита Джон. Посегна да извади пистолета от джоба си, но размисли и го остави там.

— На днешно време само човек може да изплаши овцете — отвърна Херити. — Ловят ги заради месото. А тези овце си бяха подплашени преди да дойдем.

— Може да е просто някой от войниците на Лайъм, тръгнал на лов — предположи Джон.

— На лов за какво? — контрира го Херити.

Отец Майкъл се спря и се обърна да ги изчака.

— Нещо се случи между вас двамата с Лайъм — рече той. — Искam да знам какво.

— От Дъблин му наредиха да ни пусне свободно да продължим пътя си — отвърна Херити и хвърли поглед към Джон. — Не е в стила на Лайъм да не се подчини на заповед, когато наоколо има други хора, които да го видят и да докладват за неподчинението му.

— Не, не може наистина да си мислиш това! — възпротиви се отец Майкъл.

— С Лайъм сме израснали заедно. Познавам го още от ей такъв. Знам го що за човек е и сега. На кого би му пукало, ако Лайъм дойде да полювува в ей тая долчинка например? А, кажи бе, попе? Нали си голям многознайко!

Бяха се върнали до едно място, където няколко камъка от оградата край пътя бяха съборени вътре в поляната. Херити се спря край пролуката и се загледа в дърветата отвъд.

— Ха, ето ни пътечката — промърмори. — Ще слезем оттук.

Отец Майкъл се приближи до него:

— И ти наричаш това пътека?

— Няма значение какво е — отвърна му Херити. — В нашия случай ще ни е само от полза. Ясно се вижда, че днес от тук не е минавал никой.

Свещеникът поклати глава:

— Не мога да повярвам, че Лайъм Калън би ни застрелял просто ей...

— Стига опява, де! Лайъм е боец. Защо според теб в оная долчинка ей там няма жива душа? Защото всички са избягали, или са избити от Лайъм и неговите хора. Тук положението е същото. Много добре знам как разсъждава Лайъм. Няма да има разни слухове, ако няма кой да ги разпространява.

— Ама ние си знаехме отпреди за...

— Какво си знаел? Нищо! Разни слухове и клюки, нищо конкретно. Преди това не знаехме нищо!

Херити стъпи на оградата и се праметна от другата страна. Отец Майкъл го последва. Джон и момчето побързаха да сторят същото. „Пътеката“ представляваше тъмен тунел сред гъстата иглолистна растителност. Земята бе покрита с отпечатыци на овчи копита, но не се виждаше и следа от човешки крак. Кичури вълна, стърчаха закачени на по-ниските клони. Пътеката бе доста стръмна, тук-там стърчаха коренища.

Четиримата се спускаха доста бързо, улавяйки се за клони и корени в по-стръмните участъци. Водеше Херити. Пътеката ги отведе до тревиста тераса. Каменни стъпала, поставени от човешка ръка слизаха до широка морава. Петдесетина метра навътре, сред избуялата трева стърчеше порутена каменна къща, на която бе останал само половината покрив. Вдясно се виждаха поредица от каменни тераси, които извиваха под редиците дървета. Долу зад къщата личаха дълбоките коловози на бурениясал коларски път, който извиваше в ниското покрай терасите. Минаваше под ъгъл от ляво на дясно през две широко отворени селски порти.

Захласнат от гледката Джон несъзнателно отупваше от себе си прахта и набитите борови иглички. Приказно! Беше като натюрморт, озаглавен: „Забравен сън“.

— Ето нещо, което никога не можете да видите из селските ниви на добрата стара Ирландия — тихо прошепна отец Майкъл. —

Оставена отворена порта.

— Шшшт, тихо! — промърмори Херити. Спусна се по стъпалата и се насочи към къщата. Промъкваше се през високата трева като ловец, дебнеш плячката си.

Джон го последва. Чу момчето и свещеника да си пробиват път през тревата зад гърба му.

Херити подмина къщата и се насочи към първата отворена порта, където започваше коларския път. Преминаха през изпепелените останки на някакъв обор и край купчина животински тор. Тук тревата бе буйна и висока, а гъсталакът от буренаци вече навлизаше в пепелището. Коларският път се изкачваше плавно по хълма край каменните тераси, които започваха от височина два човешки боя и се изравняваха с пътя двеста метра по-нагоре. Когато изкачиха и втората тераса, пред тях, долу в ниското сред поляните, се разкри гледката на оградения с камъни път, който бяха напуснали преди време. На около миля от тук, по-нагоре по пътя, на върха на отсрещния хълм се виждаха руините на стар замък.

— Ахааа — проточи Херити и спря.

Джон спря до него. Момчето и свещеника мълчаливо се наредиха до тях. Всички впериха погледи в замъка. Той се гушеше сред зеленината от дървета и храсти, над която стърчаха само бойниците. Разноцветни петна проблясваха тук-там по стените иззад зелената завеса. Порутените кули и зъберите на бойниците се открояваха на фона на утринното небе като илюстрация от туристическа брошура. Джон се замисли, че в гледката на който и да е замък, дори и да е разрушените, има нещо зловещо — като в оголените за атака зъби на диво животно.

— Дай ми бинокъла! — тихо заповяда Херити. Протегна ръка към отец Майкъл, без да сваля поглед от руините.

— Какво има? — попита свещеника, докато му даваше бинокъла.

Херити не му отговори. Насочи вниманието си изцяло върху замъка. Бавно придвижи бинокъла.

— Тъй, тъй — промърмори той. — А сега, всички, много бавно се върнете обратно зад стената.

— Но какво има? — настоя отец Майкъл.

— Прави каквото ти казвам!

Без да сваля очи от замъка, той заотстъпва назад, принуждавайки и другите да сторят същото. Едва когато стената на терасата вече ги скриваше от поглед, той свали бинокъла от очите си и се ухили на отец Майкъл:

— Твоето приятелче Лайъм е там отсреща. Заедно със сестричето на моята малка красавица. — Той потупа дръжката на автомата, повесен пред гърдите му. — Е, питам те аз тебе, какво ли чака Лайъм Калън, скрит край този път с подобно пушкало в ръка? Ах, подлото му копеле!

— Какво възнамеряваш да правиш? — попита отец Майкъл.

— Ами, колкото до това, тъй като той все още не ни е видял, понеже е прекалено зает да се звери в пътя, по който ни очаква да се появим, смятам, че ще е най-добре да мина изотзад, да се кача при него и да го попитам какво прави там, толкова далеч от поста си, край чудничкото гнезденце на господин Маккрий. — Херити прочисти гърлото си и плю на земята. — Направо отчайващо. Очаквах повече от Лайъм като войник.

— Ще дойда с теб — заяви отец Майкъл.

— Ти ще чакаш тук! — отрязва го Херити. — Ще останеш тук или като труп, или като човек, който ще може да отведе господин Джон О'Донъл в Дъблин, ако на мен ми се случи нещо.

Отец Майкъл понечи да протестира, но протестът замря на устните му, при вида на дългия нож, който Херити извади от десния си ботуш.

— Ако бъда принуден да те убия, Майкъл Фланъри, ще трябва да сторя същото и с момчето, понеже за него вече няма да има кой да се грижи.

Отец Майкъл облещи ужасено очи към него:

— Бога ми, ти наистина ще го направиш!

— Аaaa, разумът най-послед заговори и в теб. Ще чакате тук, където не могат да ви видят. — Обърна се към Джон. — Погрижи се за това, моля те, Джон.

Херити се обърна, приведе се и се отдалечи покрай ниската стена на терасата, като се поизправяше само когато коловозите на коларския път ставаха толкова дълбоки, че нямаше опасност да го видят от замъка.

— Ужасен човек — прошепна отец Майкъл. — Понякога си мисля, че самият дявол се е превъплътил в него. — Погледна към Джон. — Мислиш ли, че той наистина би... — Замълча и поклати глава. — Дааа, би го направил, наистина.

— Той е способен на подобно нещо — съгласи се с него Джон и се зачуди защо ли тази мисъл му доставя задоволство.

— Да, точно „способен“. Много точна дума. Ама и аз все забравям, че ти си най-важния от нас тук, Джон О’Донъл. Ти трябва да стигнеш жив и здрав до Килалой. Трябва да не преставаме да мислим за лабораторията и всички ония човешки същества, чийто живот трябва да бъде спасен. Но какво ще стане с душите им? Питам те, какво ще стане с техните души?

На Джон му стана неловко от този въпрос. Гласът на свещеника бе толкова мил, но в думите му се криеше жестокост. Отново се проявяваше абсолютната арогантна увереност, циментираната вяра, която не можеше да бъде поставяна под въпрос. Все пак колко нерешително звучеше гласът му, сякаш просто повтаряше репликите от стара, отдавна забравена роля.

— Защо тогава отиваме в Дъблин? — попита Джон.

— Ония там имат радиостанция — кимна отчето по посока на замъка на Маккрий. — Предполагам, че са им наредили да те отведат до Дъблин. От там, без съмнение, ще те закарат с кола до Килалой.

Джон напипа пистолета в джоба си, но не го извади. Ами ако там горе наистина се криеше Лайъм, решен да ги избие? Какво щеше да стане, ако Херити бъде застрелян? Джон се загледа в пейзажа пред тях. Навсякъде открити поляни и само тук-там по някой каменен зид, зад който да се прикриеш.

— Живеем в трудни времена — въздъхна отец Майкъл. — Трудно е да се вземат решения.

Джон погледна вдясно към коларския път. Херити вече не се виждаше никакъв. *Дали да рискувам и да хвърля един поглед на замъка?* Но Херити бе взел бинокъла със себе си.

Момчето седна до Джон и облегна гърба си в стената.

Отец Майкъл продължи да говори с тих и унесен глас, сякаш продължаваше някакъв отдавна започнат разговор със самия себе си, който едва сега е решил да сподели с околните:

— Да, англичаните са виновни за всичко. Можем ли изобщо да обвиняваме Безумеца? Бедният човечец е дошъл тук на почивка и не е имал намерението да нарани дори и муха. Представям си как се гърчи в мъки душата му, как крещи за отмъщение. — Поклати глава. — Защо им трябваше на англичаните изобщо да идват тук? Какво добро са ни сторили някога?

Джон отвърна без да мисли, умът му бе зает с други неща:

— Те биха казали, че са ви дали закони, конституция, държавно управление. — Къде беше Херити? Трябваше ли да го чакат тук, открито изложени на опасност? Дали Лайъм наистина се криеше там горе? И дали наистина искаше да ги убие?

— Английските закони! — изсумтя презрително отец Майкъл. — Ще ми говорят те за търпимост! Те пък кога ли са проявявали търпимост? Виж само как удавиха в кръв въстанията в Пакистан! Винаги са били двулични. Те са виновни за всичко.

Мъчейки се да прикрие изненадата си, Херити отвърна сухо:

— Друго говореше на закуска, отче. Тогава благославяше опрощението.

— Това ни е семейна черта на всички от рода Фланъри. Дрънкаме глупости, преди да сме се разсънили. — Загледа се надолу към пътя, по който бе изчезнал Херити. — Какво се бави още? Мина доста време.

— Бързай бавно — опита да се пошегува Джон, но и на него му се сви стомаха от въпроса на свещеника.

— Още убийства — промърмори отец Майкъл. — Чудя се, дали Джоузеф няма нещичко останало от ракията на Ганън?

Джон просто го изгледа. Свещеникът въздъхна:

— Никой народ на земята не е имал по-уважителна причина да се улови за чашката от ирландците. — Сълзи се търкулнаха по бузите му. — Моят собствен брат, малкият ми Тими, та той ми казваше: „В бутилката е моето спасение“. Разправяше ми и какво рекъл Джими Джойс^[2]: „Трезвата Ирландия е мъртва Ирландия“. Ооох, както и да е, почивай в мир, мой бедни Тими.

Още една тежка въздишка се отрони от устните му. Изтри очите си с опакото на ръката и се загледа надолу по пътя, откъдето бяха дошли. Погледът му се спря на полусрутената къща, която бяха подминали. Поне на тази част от нея, която се виждаше от тук.

— Никой вече не строи — прошепна той. — Вече не. Преди да ни връхлети чумата изобщо не си давахме сметка защо всъщност строим. Правим го за децата си. Без децата от нас самите нищо не остава.

Умълча се, после изведнъж:

— Уф! Къде е тоя...

Характерното насечено бумтене на автомат проехтя над долината и го накара да млъкне. Джон замръзна. Чий беше автоматът? На Херити или на Лайъм? Момчето се сепна и вдигна глава към тях. За миг Джон си помисли, че ще наруши мълчанието си, но то само навлажни устните си с език.

Отец Майкъл погледна въпросително Джон:

— Това не беше ли...

— Да.

— Кой от двамата? — прошепна отец Майкъл.

Прекрачвайки седящото момче, Джон улови погледа му на преследвано животно. Горният край на стената на терасата бе на равнището на очите му. Пръчките на дива лоза се виеха между камъните. Щеше ли да има още стрелба? Много бавно и внимателно надигна глава, докато едното му око се показва над каменния ръб и огледа замъка в далечината.

— Е, какво става? — прошепна отец Майкъл.

Джон се надигна още малко. Сега и двете му очи бяха над нивото на стената. Откъм замъка нищо не помръдваше, ако не броим лекият повей на вятъра, който люлееше клоните на дърветата в основата му. Нямаше дори птици... нищо. Всичко бе застинало. Изведнъж му се стори страшно глупаво да надзърта така иззад камъка.

Отец Майкъл го дръпна за пуловера:

— Кажи какво става, де?

— Нищо — тихо отвърна Джон.

— Но това беше изстрел от автомат.

— Да, но чий? На кого... Чакай!

Нещо се бе появило горе, в източния край на руините — някакво слабо раздвижване, скривано от зеленината отпред. Дявол да го вземе Херити, защо не бе оставил бинокъла!

— Какво виждаш? — настоя отец Майкъл. Понечи да заобиколи Джон, но той го спря с ръка.

Нещо се развяваше там горе. Нещо се вееше напред-назад като семафор и... да, изведнъж Джон позна в него зеленото яке на Херити. А отдолу се жълтееше и сламената му коса, там долу под белите ръце, които продължаваха да размахват якето като победен флаг.

— Херити е — рече Джон. — Вика ни да отидем при него.

Джон се качи на стената и размаха ръце. Якето на върха на замъка направи още един мах, после се скри. Отец Майкъл се качи при Джон.

— Какви са тия странни петна по стените на замъка?

— Като се качим горе ще разберем — отвърна Джон.

Свещеникът се дръпна назад, с очевидно нежелание.

— Това е кръв — рече той.

— Значи ще има нужда от теб — заключи Джон.

Спусна се надолу по коларския път и мина през втората отворена порта, момчето и свещеника веднага го последваха. Коловозите извиха покрай стената, минаха през още една отворена порта и се изкачиха нагоре до главния път. Точно отсреща, малко по-нагоре, една павирана алея извеждаше до нисък каменен зид в основата на замъка. Там извиваше вдясно и излизаше на широк паркинг, на който се виждаха изгорелите останки на автобус. Лявата му предна гума бе провиснала над ръба на зида и цялото опушено туловище от смачкани ламарини висеше застрашително над алеята. Джон се зачуди, защо ли не е паднало до сега. Веднага разбра причината: предницата се бе врязала в дебелия ствол на едно дърво и се бе заклешила между него и стената на по-горната тераса. Короната на дървото се извисяваше над по-горната тераса и там клоните избуяваха необезпокоявани.

Джон чу зад гърба си задъханото пухтене на отец Майкъл, който се дотътри до него, влачейки момчето за ръка.

— Не го виждам. Къде е Джоузеф?

— Там горе — отвърна Джон.

Излезе на пътя, спря се и по навик се огледа първо вляво, после вдясно. Засмя се на нелепата си постъпка — нима можеше да го блъсне кола тук!

Алеята, която водеше към замъка бе павирана със същите потъмнели, покрити с мъх и лишей камъни, които изграждаха и зидовете от двете страни на главния път. Стръкчета трева растяха между камъните и върху зидовете.

— Насам! — подвикна им някъде отгоре Херити.

Джон ги поведе нататък, пресякоха паркинга и минаха през каменния свод на външната стена, за да излязат в двора на замъка. Сега вече го видяха ясно, нескриван от гъстата зеленина. Някой бе боядисал первазите на прозорците-арки в ярко червеникавооранжево — блудкавия цвят на евтина боя за коса.

— Ето ти я и кръвта — усмихна се Джон.

Вдигна поглед към каменната стена над прозорците. По цялото ѝ протежение, със същата отвратителна боя, беше надраскано с огромни, по детински разкривени, печатни букви следното:

ЗАЕБИ МИНАЛОТО!

Херити се появи от една странична врата в същата стена. Носеше два автомата и още една войнишка раница. Видя Джон и останалите да зяпат към стената на замъка зад гърба му и се спря. Обърна се и прочете написаното. Избухна в неудържим смях:

— Ето ви я новата ирландска поезия! — Завъртя се на пета, приближи се до Джон и му напъха в ръцете вторият автомат. — Ха така! Сега вече и двамата сме добре въоръжени и може даже да успеем да си пробием път до Дъблин със стрелба. — Свали новата раница от рамото си и я даде на Джон. — Лайъм много предвидливо е донесъл резервни пълнители и патрони.

— Той... Лайъм ли беше? — тихо попита отец Майкъл.

— Страхотна гледка се разкрива оттам горе, момчета — вдигна глава нагоре Херити. — Целият път се разкрива като на длан. Все пак си бе донесъл прекалено много амуниции. Щеше да му трябва само един откос, за да ни направи на кайма.

Отец Майкъл бавно поклати глава наляво-надясно, като ранено животно. Отвори уста, но не продума. После изведнъж, сякаш някой изтръгна думите от гърлото му, изтърси:

— Маmicата им мръсна!

— Ха така, попе, една добра псувня помага от време на време.

Херити се ухили и намигна на Джон.

— Той... беше... Лайъм, нали? — глухо попита отец Майкъл. Буца бе заседнала на гърлото му.

— Правилна употреба на минало време, попе — рече Херити. — Беше! Лайъм е минало свършено време. — Изкикоти се на собствената си шега.

— Мъртъв ли е? — настоя свещеника.

— О, нима съм пропуснал да ти разкажа? Изненадах го в гръб. Толкова се бе съсредоточил да зяпа пътя горкия, че ме усети едва когато вече беше много късно.

— Къде е тялото? — уморено попита отец Майкъл.

— Спести си безсмислените молитви за по-нататък, когато ще имаме излишно време — отвърна Херити. — Освен ако не смяташ да му дръпнеш едно опело над кенефа на замъка.

— Какво? — втренчи се свещеника в Херити.

— Хвърлих го където му е мястото, при останалите лайна. Бая зор ще видят, докато го намерят, ако изобщо тръгнат да го търсят. — Хвана отец Майкъл за ръката и го завъртя обратно. Посочи му изгорелия автобус. — Бил е пълен с хора, когато е пламнал. Тия малки дупчици под прозорците са оставени от тежкокалибрена картечница. Можеш да дръпнеш една молитва, докато минаваме покрай него... Отче. Сега обаче, се налага да побързаме, а и ще трябва да внимаваме, да не би Джок да ни изскочи в гърба.

Херити пусна ръката на свещеника, подмина го и се насочи надолу към паркинга. Сега ясно видяха, че ризата му е подгизнала от пот и залепнала на гърба, като след тежка физическа работа. Не е леко да влачиш мъртво тяло, от което кръвта още шурти.

[1] *Немезида* — Богиня на отмъщението в старогръцката митология — Б.пр. ↑

[2] *Джими Джойс* — Има се предвид писателя Джеймс Джойс — Б.пр. ↑

Докато продължават да контролират живота и смъртта, аристократите много ясно си дават сметка, че силата им зависи предимно от техните собствени фамилии, а не толкова от хората, които трябва да държат в подчинение. Това е и причината, поради която бракът запазва особеното си значение в структурата на племенната аристокрация. Властта се Жени за власт. Аристократите имат еднакъв модел на поведение. Това е тяхна отличителна черта, по която веднага се познават един друг. Все още валидните семейни договори, зестри и наследяване на имотите са основните принципи на семейната икономика, по които се прави пазарлъкът.

Д-р Жос Юп

Бил Бекет стоеше до прозореца в спретнатия кабинет на Уикъм-Финч и наблюдаваше Британския флаг, който се вееше на пилоната пред административната сграда на института Хъдърсфийлд. В спретнатите си цветни униформи, войниците от почетната рота, които всяка сутрин вдигаха знамето, тъкмо се прибираха с маршова стъпка към бараките близо до главния портал, които им служеха за спални помещения. Ято стърчиопашки премина с бръснещ полет над маршируващите мъже. Светлите им коремчета се белнаха на фона на мрачното утринно небе.

Бекет можеше да види замъгленото си отражение в стъклото. Фигурата му бе доста по-слаба от едно време.

Ще вали, помисли си той. Чу вратата да се отваря зад гърба му, разпозна дрезгавия глас на Уикъм-Финч и лекият чужд акцент на Джо Юп. Джо повдигаше въпроса за повече време за работа с компютъра. Това бе от жизнена необходимост.

Бекет все още усещаше в устата си вкуса на закуската — овесени питки с резенче бекон. Едно нещо със сигурност можеше да се каже за Хъдърсфийлд: добре си похапваха тук. Все пак, това май изобщо не му се отразяваше на фигурата. Данза очевидно намираше местната кухня за отблъскваща, но се бе примирил. Бекет чу как Данза и Лепиков също влязоха в кабинета.

Обърна се и се убеди, че наистина всички са тук. Директорът се бе спрял до вратата. Затвори я, извърна бледото си, покрито с жилчици лице към Бекет и кимна. Другите бяха заети с местенето на столове около тясната масичка в далечния край на кабинета, където щеше да се проведе импровизираната им конференция.

Бекет бавно прекоси стаята, замислен за неприятното задължение да се прави на амбулантен търговец, който си хвали стоката. Знаеше, че някои неща нямаха нужда от доказване. Нуклеиновите киселини бяха молекулите, върху които бе записан генетичният код. Именно те управляваха производството на протеини. Те държаха ключа към наследствеността. Тежките полимери, като протеините, ДНК наистина представляваше двойна молекула, на която двете вериги се увиваха една около друга под формата на спирала, но вече знаеха, че тя не е просто съставена от две части структура с редуващ се четирибуквен код. Прав ли беше Юп? Нуждаеха ли се двете основни части от *възпламенител*, който се вмъкваше между тях като змия в дупката си? Това съвпаднаше с теорията на Браудър за Майското дърво. По този начин съответстващите си части щяха да „разхлабят“ свръзката помежду си, да се „залюлеят“ нагоре към следващото стъпало и т.н. и т.н., до момента на пълното завършване на цикъла, момента на „възпламеняването“... Три, две, едно... Бум!

Но за да илюстрират тая сложна и объркана теория, те имаха нужда от изключително прецизна, усъвършенствана компютърна система. И ако Уикъм-Финч не се съгласеше да им предостави необходимото време за работа с компютъра, вероятно щеше да се наложи Рукерман да го изкрънка от новия президент. Без тая помощ никога нямаше да могат да проникнат в кода.

Бекет зае мястото си до Данза и се вгледа в седящите отсреща Лепиков и Юп. Директорът си придърпа един стол на председателското място, седна и се облакът на масата.

— Днес трябва да вземем решението — започна Лепиков. Пълните му устни едва-едва се раздвижиха, докато говореше, но пък гъстите му вежди компенсираха, като се мятаха нагоре-надолу при всяка дума.

Директорът извърна глава и погледна камарата навити на руло компютърни разпечатки, които Бекет бе стоварил върху бюрото му преди това.

— Това е само около една трета от работата ни за последната седмица — улови погледа му Юп, — но по-важната част от нея.

— Уай — рече Бекет, — трябва да ни предоставиш много повече време за работа с компютъра. Това чакане на опашка за него само ни бави и...

— Убедени ли сте, че наистина сте успели да моделирате структурата? — прекъсна го Уикъм-Финч. Извади лулата си от страничния джоб на самото си оттуид — сигурен знак, че е готов да не отстъпва лесно и да направи това заседание доста дълго.

— Поне успяхме да си пхнем крака, преди да ни затръшнат вратата под носа^[1] — отвърна Бекет.

Директорът знаеше този израз, разбира се, но в момента се удиви колко на място бе казан. Натъпка лулата си и я запали.

— Сигурно ли е, че в цяла Англия не можем да намерим нито една жена, върху която да направим тестовете? — попита Данза.

— Още е твърде рано да се спираме на този проблем, не мислите ли? — отвърна директорът. Извърна очи към Бекет. Колко ли близо бяха до решението?

— Накрая все пак ще ни трябват обекти за опитите — рече Бекет.

— Няма налични жени в момента — каза Уикъм-Финч, — поне не такива, които да можем да доведем невредими. Но съм сигурен, че ще можем да осигурим няколко, когато му дойде времето. Може би американците ще ни помогнат. Казаха ми, че те разполагат с карантинни изолатори, в които...

— Не можем да рискуваме да искаме от тях — прекъсна го Лепиков.

Данза замислено почеса дългия си нос с показалец и кимна в знак на съгласие.

— Вече обсъдихме този въпрос — рече Юп. — Щатите, Съветския Съюз, Китай... просто не можем да рискуваме да се обърнем към нито един от тях. Те веднага ще разберат, че сме направили пробив, че сме открили нещо важно, или че поне сме близо до решението.

— Мммда, запознат съм с тая теория — пафна кълбо дим от лулата си Уикъм-Финч. — Въпросът, обаче, е колко близо сме наистина?

Юп сви рамене.

— Това, че сме си пъхнали крака във вратата, още не означава, че сме си продали стоката — отвърна Бекет.

Директорът извади лулата от устата си:

— Да кажем, че направя това, което искате и ви отпусна допълнително време за работа с компютъра... Точно колко време, няма да обсъждаме сега, в процеса на хипотетичните си предположения. Но, да кажем, че го направя. Тогава какво?

— Ако ни отпуснете допълнително време при компютъра, можете да започнете да уреждате въпроса с намирането на обекти за опитите — отвърна Бекет.

— Какво ще кажете за онази жена в контейнера в лабораторията Килалой? — попита Юп. — Съпругът ѝ ми се обади наскоро. Не съм поставял въпроса пред него, но ми мина през ума.

— Я ми кажете, от какво точно се страхувате, като стане въпрос за великите сили? — попита Уикъм-Финч.

Бекет хвърли дълъг страдалчески поглед към Юп. За кой ли път вече обсъждаха това с директора. Тоя човек непрекъснато шикалкавеше, увърташе, все гледаше да претегля вероятностите. В процеса на хипотетичните си предположения! Това бе една от най-дразнените черти в характера на Уикъм-Финч: отказваше да действа бързо и решително. Още един проклет бюрократ!

— Ако допуснем да се разбере, че сме победили чумата — рече Юп — световните велики сили ще бъдат изправени пред няколко възможности, еднакво привлекателни за тях, в зависимост от собствената им егоистична гледна точка. Първо, всяка от тях ще започне да предприема мерки за запазване на женската половина от населението си от евентуално нападение с конвенционални оръжия. Веднъж имунизирани, жените ще се превърнат в национално богатство, което трябва да се пази под зорка охрана.

— При известни обстоятелства, това би се сметнало за крайно неприемливо в дните преди чумата — рече Данза.

— Спокойно можем да очакваме десант на командоси тук в Хъдърсфийлд — намеси се и Бекет. — Всички ще искат да ни контролират.

— Дори само да научат, че сме постигнали нещо — каза Лепиков — ние няма да можем да огласим на всеослушание решението. Отговорът ще остане завинаги тук, в института.

— Ама вие съвсем на сериозно смятате така — леко раздразнен рече Уикъм-Финч.

— Съветският Съюз съвсем на сериозно ще вземе да пресмята предимството от премахването на съществуващите и потенциалните си противници — каза Лепиков. — Ако можеш да лекуваш чумата и особено, ако разбираш механизма на приложението ѝ, тогава вариантът с изпреварващ ядрен удар става изключително примамлив. А пък, точно нашия институт тук, със сигурност моментално става излишен и може да бъде похарчен на секундата.

Уикъм-Финч впи поглед в Бекет:

— И ти ли споделяш това мнение?

— Всяка от ядрените сили става изключително опасна за нас, ако успеем да намерим лекарство — отвърна Бекет. — Но всичко зависи от нещо, което ние тук няма как да знаем, а то е: до колко всяка от страните е успяла да запази невредимо женското си население.

— Всяка друга част на населението може съвсем спокойно да бъде пожертвана — допълни Лепиков.

Юп се наклони напред:

— Те вече и без това са понесли такива загуби, че са преминали на „държавния резерв“, ако мога така да се изразя. Изправени до стената, хората имат склонността да вземат неочаквани и опасни решения.

Уикъм-Финч замислено се почеса по бузата с мундщука на лулата си.

— Военните навсякъде мислят по един и същи начин — промърмори Лепиков.

Както си му беше обичаят, Данза прочисти гърлото си и погледна последователно всеки един от мъжете на масата, което бе знак, че има да им съобщи нещо важно:

— Ще трябва да обмислите също и как биха постъпили държавите от типа на Аржентина, или Индия. Това са държави, чийто потенциал за катастрофални решения не притежава, това, което Бил нарича „достатъчно пълно досие“, затова и поведението им е непредсказуемо. Една такава държава би могла да възпламени конфликт между суперсилите, надявайки се, след като изчака отстрани да отmine сблъсъка, после да посъбере остатъците.

Уикъм-Финч махна с пръст парченце тютюн, залепнало върху дръжката на лулата му.

— Хм, доста интересна теория. Налудничава.

— Лудостта е заразителна — рече Юп — колкото и самата чума. О'Нийл е пръснал още една зараза по света, именно лудостта.

— Правителствата със сигурност ще се изкушат от идеята да възстановят световната генна система от запасите на собствените си страни — каза Бекет. — А веднъж щом разберат как да бърникат из молекулата на ДНК, както направи О'Нийл... — каза той и поклати глава.

— Нови чуми? — недоверчиво попита Уикъм-Финч.

— А защо не? — контрира Юп.

Данза кимна с глава. Правеше го по странно смешен начин, като поклащането на детска играчка.

Уикъм-Финч посегна към една малка масичка зад гърба си, взе оттам един голям пепелник и го постави пред себе си. Изтръска пепелта от лулата си в него и я напълни отново.

— Ами какво ще стане, ако онзи в Ирландия наистина се окаже О'Нийл? — попита той.

— И ако ирландците го принудят да им сътрудничи? — уморено запита Бекет. — Това ли имаш предвид?

— Да — отвърна директорът. Запали лулата си и избълва кълбо дим.

— Нали чу разговора ми с Дохъни — рече Бекет. — Казах му, че шансовете да накарат О'Нийл да им сътрудничи са нищожни... ако това изобщо е О'Нийл. Боже мой! От колко време вече е при тях? Четири месеца?

— Но какво ще стане, ако това наистина е О'Нийл и той ни е подготвил някоя нова зараза? — попита Уикъм-Финч.

— Светът ще се нуждае от институти като този тук повече от всякога — отвърна Лепиков. — Защо да не си признаем, че сме доста ценни, от особена важност за света.

— Това е добро като силен аргумент срещу всяка възможна атака срещу нас — каза Уикъм-Финч. — Това, от което се страхувам обаче е, че някой друг може да намери лекарството преди нас.

— Това е съвсем друга игра — рече Бекет. Той се бе надявал, че директорът сам ще повдигне въпроса за такава вероятност. — Е, какво

ще стане с нашето компютърно време?

Уикъм-Финч бавно издуха кълбо сивкав дим и заби поглед в лулата си. Естествено, не бе се изкачил на поста, който заемаше в момента, без да познава добре задкулисните машинации на политическата власт, но използването на тази власт винаги го изпълваше с безпокойство. Знаеше, че вероятностите, които бяха споменати тук, наистина можеха да се случат... дори се бяха случвали. Собственият му, изработен с годините начин на поведение, обаче, беше никога да не се превръща в заплаха за преките си началници и същевременно да се движи в един стабилен кръг на бавни, постепенни постижения. Той самият смяташе, че това е и същността на научния подход. Резките, прибързани действия, породени от развинтеното въображение, интуицията и тям подобни, той считаше за заплаха срещу установения ход на науката. На Уикъм-Финч не се нравеше идеята да работи научно върху един „объркан свят“, но много добре съзнаваше, че за съжаление, това бе най-точното определение за днешния свят. О'Нийл бе пъхнал прът в добре смазаните колелета на обществената машина. Истинските мъже на науката можеха само да се надяват, че ще съумеят да възстановят реда. Трябваше да се направи нещо, за да се ограничат разрушителните последствия от съвременните научни открития. Нещо, за което никой от присъстващите в тази стая дори не си даваше сметка, помисли си той.

Членовете на Екипа от ДИЦ бяха впили в него очаквателни погледи.

— Утре сутринта ще обявя новите часови графици за работа с компютъра — каза Уикъм-Финч. Погледна към Бекет. — Трябва да я караме полека, старче. Дай ми една нощ време да обмисля положението. — Махна с лулата си по посока на камарата компютърни разпечатки. — Смятам, че все ще се намери нещо, което да даде храна за мисълта, из цялата тая бумащина.

Бекет въздъхна. Не бе това, което очакваше, но все пак бе нещо. Директорът щеше да им подхвърли кокала — щеше да измисли някаква форма да им отпусне още малко време за работа с компютъра. Все пак изглежда сега топката бе прехвърлена в полето на Рукерман. Той беше на ход. Щеше ли, обаче, Рукерман да се справи без да сваля картите им на масата?

[1] Намеква се за нахалните пътуващи търговци, които постоянно звънят от врата на врата и досаждат на нещастните домакини със стоките си — Б.пр. ↑

*Паякът завесите плете в палата на Козро.
Бухалът над сънищата бди в замъка
Афразияб.*

Саади

Бяха минали три седмици от случилото се край замъка на Маккрий. На смрачаване спряха до малка изоставена къщичка, скрита зад едно възвишение край пътя. Стигнаха до нея по един тревясал черен път, който започваше от дупка в гранитната ограда на главния път. Джон се улови, че с наслада предвкусва почивката в малкото закътано помещение с покрив над главата. Миналата нощ бяха прекарвали сгушени в изоставен полусрутен плевник, в който от всички страни студеният вятър навяваше пръски дъжд.

Вътре в къщичката миришеше на мухъл, но прозорците бяха здрави, а вратата се затваряше плътно. Херити направи разузнавателна обиколка из района и се върна, за да им съобщи, че наблизко няма нищо прясно за ядене. Дори няма и подивели кокошки, които да щъкат из двора и да ги отведат до полозите си.

Пред огнището имаше паянтова дървена маса без един крак, подпряна с неокастрен клон за стабилност. Отец Майкъл намери малко изсъхнал торф и подпалки в навеса до задната част на къщата и скоро вече си имаха и огън.

— Не се виждат следи от преследвачите ни — замислено рече Херити. — Но все пак нямаме никакви гаранции. И тая нощ ще се редуваме на пост.

Отец Майкъл отиде до ъгъла на стаята, където бе оставил раницата си и извади от нея нещо увито в найлон.

— Ето го и свинското — оповести той.

Момчето приседна на пода край огнището и протегна ръце към топлината на пламъците. Херити пусна раницата си до вратата, близо до тази на Джон, хвърли поглед на подпряния на нея автомат и се усмихна. Огледа стаята: нямаше таван, малкото помещение завършваше направо с гредите на покрива.

Джон се приближи до един от двата прозореца на срещуположната на вратата стена и се загледа на запад към смрачаващото се небе. Гаснещите слънчеви лъчи едва-едва си пробиваха път през гъстите облаци и пълнеха небето с бледа, жълтеникава светлина, която все повече помръкваше. В далечината, синкави светкавици, сякаш надраскани от детска ръчица, танцуваха под покрива на облаците. Струваха му се нереални, докато не чуеше глухият тътен на гръмотевиците. Отброи секундите между светкавицата и гърмът — десет и... тряс! Следващата гръмна за по-кратко време. Бурята приближаваше бързо.

Отец Майкъл разгъна увития в найлон пакет върху масата.

— По-уютничко е с огън — промърмори.

Херити вдигна автомата си от раницата и безшумно се изниза през вратата.

— Къде пък хукна сега? — зачуди се отец Майкъл.

— Къщата има само една врата — отвърна Джон. — Май не това го тревожи.

— Има прозорци и на трите стени — кимна отец Майкъл. — Все пак ми се струва, че си остава истински капан. Джон, смяташ ли, че той наистина е убил Лайъм?

Джон го изгледа снизходително.

Свещеникът въздъхна. Отново затършува из раницата си и извади буцата сирене, дадена им от Ганън.

— Не бих желал и греховете на Херити да ми тежат на душата — промърмори той.

Свинското имаше неприятен мирис на гравиво. Без съмнение бе развалено. Свещеникът не усещаше ли миризмата?

— От все сърце желая всичко добро на господин Ганън и малкото му семейство — рече отец Майкъл. — Ще се помоля за тях довечера.

Джон се замисли за Ганън. Хм, онзи пистолетен изстрел даваше твърде много храна за подозрения. Ганън явно бе човек готов да умре, дори искащ смъртта. Бе твърде чувствителен и приемаше всичко много навътре, за да оцелее в такива времена. Как ли бе преценил Ганън четиримата странници, които толкова внезапно бяха изскочили из невиделица, завзели къщата му, а после си бяха тръгнали също така ненадейно? *Дали не се е чудил какво точно ни събира заедно?*

Отец Майкъл отиде и застана до момчето пред огнището. И двамата се загледаха в оранжевите отблясъци на пламъците.

Защо всъщност сме заедно?

Джон се опита да си представи всеки един от тях четиримата от гледна точка на Ганън. Всяка група се предполагаше да има своя социална идентичност. Един философ би се опитал да проникне в същността на тази идентичност.

Наблизо блесна светкавица, последвана почти веднага от силния грохот на гръмотевицата. Веднага след това, тъмнината отвън сякаш се сгъсти още повече.

Те бяха четирима напълно различни хора, събрани заедно по съвсем различни причини, реши Джон. Липсата на нещо като „симетрия“ в групата им го притесняваше. В самата група имаше опасно несъответствие. Някой или нещо беше не на място. Дали този някой не беше Ловецът-Херити? Все пак не сметна, че се чувстват много добре в негово отсъствие.

Дъжд започна да се излива върху покрива на къщата. Гредите се бяха разсъхнали и близо до срещуположната на огнището стена се образува теч. Едри капки закапаха върху раниците до вратата. Джон ги премести под прозореца и положи автомата върху тази, която Херити бе взел от Лайъм.

Изведнъж му хрумна, че всеки от четиримата е воден от някаква си своя натрапчива идея. *Аз съм длъжен да изпълня повелята на О'Нийл!* Момчето си имаше своя обет за мълчание. Херити бе ловец. А отец Майкъл, мдаа... свещеникът търсеше изгубената си вяра.

Нещо неестествено имаше в нещата, които ги събираха, реши Джон. Или може би „свръхестествено“? Почувства, че за него е от изключителна важност да проникне до това нещо, да разбере какво точно ги събира, какво ги кара да се държат заедно.

Дъждът плющеше още по-силно върху покрива, но гръмотевичната буря се отдалечаваше на североизток. Джон отбеляза този факт с едно малко кътче от съзнанието си. Останалата част бе заета с трескави размишления, които, реши той, в крайна сметка, съвсем не бяха празно фантазиране. Древната тайнственост на тази земя, свръхестествените феи и банши, за които Херити постоянно дрънкаше, вече ги нямаше. Те бяха заменени от нещо съвсем просто и реално, нещо истинско.

Аз направих това. Направих го заради О'Нийл.

— И къде се дяна сега тоя Джоузеф? — завайка се отново отец Майкъл.

— Вероятно се е скрил някъде на сушина и изчаква дъжда да премине — опита се да го успокои Джон.

— Ама дъждът май малко понамаля — рече отчето. — Зимата при нас е мека. Дали да не почваме да ядем без него?

— Както кажеш.

Потънаха в мълчание, нарушавано само от тихото съскане на огъня и вече съвсем слабия ромон на дъжда по покрива. Джон видя още един теч, близо до първия. Момчето шумно подсмръкна.

Внезапно вратата рязко се отвори, Херити нахълта вътре и я затвори зад гърба си. Носеше светло пончо, от което още се стичаше вода и образуваше локва на пода. Имаше налудничав блясък в очите. Изтръска зеленото си кепе.

— Никой не ни преследва — каза им той, пусна кепето на пода и изхлузи пончото през главата си. Отдолу се показва, овесения през гърдите му автомат. Вниманието на останалите, обаче, бе привлечено от торбичката, която бе праметната през лявото му рамо. Херити извади от нея три бели пластмасови бутилки и купчина най-разнообразни консерви. По пъстрите им етикети се познаваше, че са произведени още преди чумната епидемия.

— И къде намери туй изобилие? — попита отец Майкъл.

Херити се ухили:

— Хапка и пивка за бегълците. Из цяла Ирландия има пръснати подобни запаси от провизии, заровени и добре прикрити.

— Значи и друг път си наминавал по тия места, а? — погледна го отец Майкъл.

— И то неведнъж. — Окачи пончото си на един чеп до вратата и тръсна торбата върху масата така, че тя се залюля нестабилно върху, подпорката си. Херити огледа масата. — Я, сиренето на Ганън. Става за ядене, обаче месото направо се е вмирисало. Да не искаш да си изповръщаме червата, бе попе?

— Не желая да изхвърлям храна.

— Оооо, значи помним гладните години, а? — Херити грабна месото заедно с найлона и го хвърли в огъня. Сланината припламна и в стаята завоня на вмирисано месо и запалена пластмаса. Джоузеф

вдигна поглед към стоящия близо до прозореца Джон. — Нали усещаш как мирише изгорялото свинско, Джон. Така ще замиришем и ние.

Джон не му отговори.

Херити взе един комат от хляба и сложи отгоре му парче сирене.

Свещеникът и момчето се приближиха до масата и последваха примера му. Отец Майкъл подаде парче хляб и сирене на Джон с думите:

— Благослови тази храна, Господи, с нея да подкрепим плътта си.

Джон се хранеше до прозореца, загледан навън. Бурята бе преминала и бе отвела и дъжда със себе си. На фона на моментните отблясъци на пламъците, можеха да видят мокрите, все още капещи крайни керемиди. Сиренето имаше лек дъх на тютюн и прокиснал вкус. Джон по-скоро усети, отколкото чу как Херити се приближи до него. Освен на прокиснало сирене, Херити лъхаше и на още нещо. Джон подуши. Уиски! Извърна глава и се втренчи право в очите му. Те дори не трепнаха. На фона на оранжевите пламъци, Херити бе все така спокоен и невъзмутим.

— Забелязах, Джон, че не обичаш да се ровиш назад в миналото си — с равен глас рече Джоузеф.

— Нито пък ти.

— Значи си забелязал?

— Криеш ли нещо? — директно го попита Джон. Имаше куража да го стори, защото много добре знаеше, че скритият в него О'Нийл никога няма да се покаже в присъствието на този човек.

Устните на Херити се изкривиха в усмивка:

— Направо ми го отпра въпроса, а?

В другия край на стаята отец Майкъл се обърна с гръб към огъня и се втренчи в двамата. Очите му оставаха в сянка. Момчето отново зае позицията си пред огнището.

— Чудех се — рече Херити, — откъде знаеш толкова много за Ирландия?

— От дядо си.

— Тук ли е роден?

— Не той. Неговият баща.

— И къде?

— В Корк.

Джон понечи да повтори за кой ли път историята за седемстотинте пушки, която бе чул от дядо си Джак, но се спря навреме. Това, макар и частично, щеше да бъде проявление на скрития в него О'Нийл. Едно мимолетно изплуване на повърхността. Изведнъж цялото му същество потъна в странно мълчание, затихна. Знаеше, че до известна степен е вманиачен на темата предпазливост. И все пак здравият разум за малко не го напусна. Между О'Донъл и О'Нийл съществуваше здрава връзка.

Аз знам нещата, които е знаел О'Нийл.

Двамата бяха свързани, реши той. Беше доста проблемна връзка, чийто проявления трябваше да се отбягват на всяка цена.

— Значи предците ти са наполовина ирландци — рече Херити.

— Не наполовина. Изцяло ирландци.

— И по бащина и по майчина линия? Направо чудесно!

— Защо са всичките тия въпроси, Джоузеф?

— Много съм си любопитен по рождение, Джон. Та, чудех се, къде ли си се научил да се оправяш с всичките тия микроскопи, епруветки и какви ли не още чудеса на науката?

Джон се вгледа в тъмната фигура на отец Майкъл, открояваща се на фона на пламъците и в момчето, свило се на топка до крака му. Застинали като каменни статуи.

— Езика ли си глътна, бе човек? — натърти Херити.

— В университета във Вашингтон — отвърна Джон. Това бе достатъчно убедително и недоказуемо. Целият район там бе изпепелен от Паническия огън, още преди да напусна Франция.

— Бас ловя, че си бил голяма клечка там — продължи Херити.

— Не. Съвсем незначителен учен.

— И как стана тъй, че се размина с неприятностите там?

— Бях във ваканция.

Херити го измери с дълъг, изучаващ поглед:

— Значи си голям късметлия.

— Също като теб — отвърна Джон.

— И имаш ли си някакви лични причини да дойдеш тук да ни помагаш?

— Личните ми причини не са твоя работа!

Херити се извърна и се загледа през прозореца. Когато заговори отново, острите нотки в гласа му бяха изчезнали:

— Прав сте, господин Джон О’Донъл. — Изкриви устни в подобие на усмивка към отец Майкъл. На фона на отблясъците от огъня, изглеждаше по-скоро зловеща гримаса. — Нали такава е единайсетата Божя заповед, отче? Не си пъхай носа, дето не ти е мястото!

Отец Майкъл запази мълчание.

— Нали ще извините лошите селски обноски на един ирландец? — обърна се Херити към О’Донъл.

Джон се втренчи в него. Джок бе намекнал, че Херити е свързан с ИРА-извънредни.

— В наше време човек се сблъсква с какви ли не обноски — рече той. — Както би казал и отец Майкъл, човек може да прости всичко, което не погубва живота му.

— Нашият мъдрец — отвърна Херити с горчивина в гласа. Отец Майкъл се размърда, отри длани една в друга и погледна първо към Херити, после към Джон.

— Вие не знаете що за човек е нашият Джоузеф Херити, Джон.

— Млъквай, попе — изръмжа Херити.

— Няма да мълча, Джоузеф — поклати глава свещеникът. — Нашият Джоузеф щеше да стане един от важните хора в тая страна. Той следваше право. Мнозина смятаха, че един ден, той ще бъде новият ни лидер.

— Това бе твърде отдавна и от него не излезе нищо — рече Херити.

— Какво те промени, Джоузеф? — попита отец Майкъл.

— Всичката тази лъжа и измама! И ти си с тях в кюпа, Майкъл Фланъри. — Херити сложи дружеска длан на рамото на Джон. — Подът може и да е студен, но поне е сух, Джон. Аз ще остана да пазя до полунощ, после ти ще будуваш до зазоряване. Най-добре ще е да тръгнем колкото се може по-рано и да зарежем пътя. Ще цепим направо през хълмовете. Знаем едни закътани пътечки.

— Преследваните винаги знаят къде са закътаните пътечки — изгледа го отец Майкъл.

— Знаят и как да избягват досадниците дето много плямпат — изсумтя Херити. Окачи автомата на гърдите си, навлече пончото и навъсено се загледа в мокрото кепе на пода. Дъждът вече не се чуваше по покрива. Внимателно сложи кепето на един топъл камък близо до

огъня, изправи се и се протегна. При всяко движение автомата изпъкваше като буца под пончото. — Внимавайте да не загасите огъня — рече Херити. — Ще пазя отвън. — Прекоси стаята и излезе.

— Някога му възлагахме големи надежди — тъжно отрони отец Майкъл. Намести раницата си като възглавница и легна с крака към огнището.

Момчето лежеше наблизко, свито на топка като таралеж.

Джон последва примера на свещеника, без да спира да мисли за въпросите на Херити. *Не обичаш да се ровиш назад в миналото.* Тоя човек бе изключително наблюдателен. Джон взе да прехвърля през главата си всичките им разговори, всички неща, които си бяха казали още от първата им среща. Херити явно не правеше нищо случайно. Едва сега, със закъснение Джон осъзна, че този човек бе изпечен следовател, който получава нужната му информация, като внимателно наблюдава реакциите на разпитвания, а не само от отговорите му. Той следваше право. Грубите обноски, селския говор — всичко това бе част от изкусно изработено прикритие. Херити бе много по-прозорлив, отколкото се мъчеше да изглежда. Джон се унесе в сън, чудейки се доколко се бе разкрил пред този проникателен наблюдател.

Доста по-късно Джон се събуди от странен шум. Сграбчи автомата, положен на пода до раницата му. Допирът до хладния метал му вдъхна увереност. Пое дълбоко дъх. Усети острата миризма на спарения въздух в малкото помещение — мириса на собствените им потни тела, изнурени от дългия път. Приседна и стисна автомата в скута си.

Отново чу шума. Някой хъркаше наблизко.

Огънят бе изгаснал.

Стаята тънеше в непрогледен мрак, който изведнъж се разпръсна със съскащ звук. Пламна клечка кибрит и Джон видя лицето на Херити на по-малко от метър от себе си.

— Събуди се значи — рече Херити. Клечката угасна. — Ако предпочиташ, можеш да останеш да пазиш и вътре. На повече от миля околоръст няма и следа от преследвачи.

Джон се изправи на крака. През прозореца се виждаха звезди по небето.

— Доста захладня — промърмори Херити.

Джон го чу да ляга на пода и да се намества по-удобно за сън. Постепенно дишането на Херити стана по-дълбоко, бавно и равномерно.

Усети тежестта на метала в ръцете си. Защо ли Херити му бе позволил да вземе това опасно оръжие? С него можеше да избие тримата спящи за броени секунди.

Джон се спря пред прозореца и се вторачи в звездната нощ навън. Недалеч широка полянка сребрееше на фона на тъмния масив на гората. Стоеше все така загледан, от време на време прехвърляше тежестта си на другия крак. Не преставаше да мисли за този загадъчен човек, Джоузеф Херити.

Всичката тази лъжа и измама.

Някога Херити е бил идеалист. Вече не беше. Въпросът на отец Майкъл продължаваше да кънти в съзнанието му: *Какво те промени, Джоузеф? Промяна... промяна...*

Джон Роу О'Нийл също се бе променил. И нямаше никакво съмнение по въпроса кое бе предизвикало тази промяна.

Обстоятелствата.

Постепенно небето на изток избледня и оранжевия светлик на слънцето надникна над ръба на горските върхари. За миг само всичко се запечата в съзнанието на Джон като снимка на японското знаме — червеното изгряващо слънце с лъчите пробиващи мъглата. Откъм горичката отвъд поляната долетяха птичи трели. Ставаше все по-светло. Тъмна пътечка смачкана трева се открояваше напреко на блесналата в буйна зеленина поляна.

Херити заговори от пода зад гърба му.

— Вече няма църковни камбани да ни будят.

Отец Майкъл се изкашля и с мъка се надигна.

— Пак ще има камбани, Джоузеф.

— Може, но само за да бият тревога по градовете и селата. Твоята Църква е мъртва, попе. Толкова мъртва, колкото и всички жени.

През 1054 патриархът в Константинопол и Римският папа взаимно се отлъчили от църквата. Е, това е бил и краят на цялата святост и на двете църкви. От този момент нататък те се превърнали в инструменти на Дявола. Убеден съм в това.

Джоузеф Херити

По закътани тайни пътечки, черни коларски пътища, през поля и гори, блата, мочурища, хълмове и долини, Херити уверено водеше групата към Дъблин. Понякога нощуваха на открито и зъзнеха от студа, друг път прекарваха нощите в уюта на изоставени къщи и колиби. Осемнадесет дена им трябваша, за да стигнат подножието на планината Уиклоу, после още девет, за да я заобиколят откъм североизток — посоката, от която никой не ги очакваше. През целия път почти не срещнаха жива душа.

За Джон пътуването се превърна в едно непрестанно и внимателно премерване на силите с Херити. И най-непринуденият разговор с него можеше да се окаже извънредно опасен.

Беше ранен следобед, тъкмо бяха подминали наклонена крайпътна табела с надпис: Гаретстаун. Студен влажен вятър брулеше хълмовете и на Джон му се прищя да има нещо по-дебеличко и по-топличко на гърба си от тънкия пуловер.

— Много странни неща са вършили хората в тая страна, и то без причина — изведнъж изтърси Херити и хвърли кос поглед към Джон. И двамата вече бяха доста брадясали и с големи мустаци, но все пак плешивата глава на Джон рязко го отличаваха.

— Какви неща? — попита той.

— Ами например като избиването на хрътките в Килдеърския ловен клуб. Гадна работа. Да си го изкарваш на безобидните животинки за грешките причинени от човешката безотговорност.

— Тоя ловен клуб си беше работа на англичаните — обади се отзад отец Майкъл.

— Бях там — рече Херити. — И може и да има смисъл в туй дето го казваш, попе. Чиста проба провокация! Тълпата дето се беше

събрала на лова така и не можа да разбере колко лесно е да събудиш дявола в съседа си.

Джон кимна, не можа да се сдържи да не клъвне Херити:

— По начина, по който някой е провокирал и О'Нийл?

Херити не захапа въдицата. Известно време повървяха мълчаливо. Отец Майкъл ги настигна и закрачи редом с тях. Чуваха, че момчето ги следва. Излязоха на тесен коларски път.

— И аз често си мисля за това! — рече отец Майкъл. Загледа се в Джон с озадачено изражение. — Човешката глупост няма граници.

— Като това да искаш да се върне Дъблинското Родео? — лукаво го попита Херити и също погледна към Джон. Сега и двамата вървяха от двете му страни и го зяпаха.

— О, това беше просто опит да се върнат добрите стари времена — отвърна отец Майкъл, без да сваля очи от Джон.

— Просто бизнес, както винаги! — изсумтя Херити и извърна глава напред. — Сякаш нищо непочтено не се е случило. Защо не ни разкажеш за това, отче? Ти беше там.

Извървяха почти петдесетина крачки в мълчание преди отец Майкъл да отговори. Бе забил поглед право в краката си.

— Леко ръмеше — започна той. — Натъкнахме се на него, малко след като тълпата се бе разпръснала. Даже видях някои от последните да си тръгват. Някои носеха ботуши, някои — дрехи, въобще всевъзможни работи. Видях например един дете бе праметнал почти ново палто през едната си ръка, а в другата стискаше окървавени бричове за езда. Хилеше се.

Гласът на свещеника бе тих и някак далечен, сякаш си припомняше сцени от някоя далечна земя, небивалици от езически места, а не случки от цивилизована Ирландия.

Пътят се спускаше в малка долчинка, с мостче над мочурливо поточе. И на двата бряга близо до мостчето растеше тръстика.

— Тълпата изобщо не изглеждаше засрамена от това, което бе сторила — продължи отец Майкъл.

— Охо — подметна Херити — гняв ли долавям в думите ти, отче?

— Навсякъде имаше трупове — отнесено продължи свещеникът. — Мъже... коне... локви кръв. Нямахме как да разберем кой е бил католик и кой не. Бяха отмъкнали всички кръстчета и синджирчета от

избитите, заради златото. Даже пръстен не бяха оставили. На мнозина им бяха отрязани пръстите, та по-бързо да свалят пръстените. Коленичих в калта и взех да се моля.

— Но кой е сторил това? — попита Джон.

— Просто една разярена тълпа — сви рамене Херити.

Джон погледна отец Майкъл очаровано. Представи си как свещеникът се натъква на кървавата сцена, разхвърляните трупове. Простичките думи на отец Майкъл бяха извикали цялата сцена във въображението му.

— Бяха им смъкнали дори обувките и чорапите — рече свещеника. — Обувките и чорапите. Защо им е трябвало да го правят? Образът на стърчащите от калта голи крака, разтърси Джон по един особен начин. Цялото клане и накрая този последен знак на безвъзвратно изгубената човечност. Усети дълбоко вълнение, много по-голямо от всичко изпитано дотук от разказа на отец Майкъл. С тези голокраки мъртъвци от Ирландия си бе отишло и още нещо, помисли си Джон. Усети, че дори скритият в него О'Нийл не изпитва радост от чутото. Вярно, бе заинтригуван, разказът определено предизвика интереса му, но сякаш изобщо не се зарадва. Може би изпита нещо като задоволство... да, може би скритият в него О'Нийл бе доволен.

Изведнъж Джон осъзна съществуването на дълбока, огромна разлика между това да се чувстваш щастлив и това да се чувстваш доволен. Скритият в него О'Нийл можеше да бъде доволен от станалото и без то да го радва.

— Какво мислиш за това, Джон? — попита го Херити.

— Не е нещо, което би ме зарадвало — отвърна Джон.

— Дааа, черен ден — промърмори отец Майкъл.

— Я го чуй само какви ги дрънка — сръза го Херити. — Единствените католици там са били конярите и чистачите, простоватите работяги. Не виждам защо трябва да те разстройва факта, че глутница протестантски богаташи са заплатили с кръвта си за сторените злини.

— Те бяха избити! — почти изкрещя отец Майкъл. — Изклани като животни! С ножове, лопати, коси, вили, с голи ръце. Не бе даден дори един-единствен изстрел.

Херити се втренчи в Джон:

— Е, това поне трябва да ти даде някаква представа какво би станало, ако Безумецът О'Нийл вземе, че се появи сред нас.

Джон усети как скрития в него О'Нийл мълчаливо застана нащрек.

— Толкова безпричинно избити хора — продължи Херити. — О, всъщност имало е причина, но тук ще се съглася с попа, че следствието е отвратително. — Наклони се през Джон към отец Майкъл. — Но ти си бил просто очарован от всичката тая смърт, нали попе? Това наистина е добра причина да се помолиш с колене в калта.

Отец Майкъл потръпна. Не вдигана глава, продължи мълчаливо да се влачи по пътя.

Джон се вгледа в него. Херити много точно бе уцелил раната. Да, отец Майкъл споделяше отношението на своята Църква към смъртта, проповядващо любов към ближния, но и омраза едновременно. Упованието в правотата на вярата бе източникът на силата му като свещеник, но тя не бе достатъчна, за да се отрече от човека вътре в себе си. Както и Джон не можеше да се отрече от скрития в него О'Нийл. За всяко човешко същество смъртта бе окончателното, безвъзвратно падение. Смъртта бе проявление на нищожеството на човека и краха на илюзиите му. Тя бе могъщият властелин, чийто вечен закон никой не можеше да избегне.

Херити прозираше надълбоко в нещата!

— Твърде поучително, а — продължи Херити — да слушаш какво ти се говори, а да не поглеждаш човека в лицето. — Отново се наклони и се взря в свещеника през Джон. — Добре чух какво рече, Майкъл Фланъри. Разказа всичко за онова клане, но не обели нито думица, да покажеш най-после, че си разбрал защо плюх на твоята Църква!

Отец Майкъл не отговори.

Херити се изсмя и отново насочи вниманието си към пътя. Чуха момчето зад гърба им да хвърля камък в храсталаците. Бяха изкачили срещуположния хълм, който започваше от поточето. От другата страна на хълма пътят се спускаше сред гъста борова гора.

— Знаеш ли, попе — въздъхна Херити. — Не това ме притеснява. Трудното за мен е, че самият Бог ме изостави. Той изостави мен, не аз Него. Отнеха ми вярата!

Сълзи блеснаха в очите на отец Майкъл. *О, да, Джоузеф Херити, помисли си той, много добре те разбирам. Познавам психологията на нещата, нали така ни учиха в семинарията. Сега ти ще кажеш, че за мен Църквата замества необходимостта от секс. Че тя е моята голяма любов, тази, която никога не бих могъл да намеря в една жена. О, да, много добре те разбирам. Ти си мислиш, че щом вече нямаме Жени, значи и Църквата е нова, различна.*

Без да знае защо, отец Майкъл почувства, че думите на Херити му вляха сила.

— Благодаря ти, Джоузеф — рече той.

— Благодарих ми? Какви ги дрънкаш? — Гласът на Херити бе пълен с неприязън.

— Мислех си, че съм самотен — отвърна отец Майкъл, — но сега виждам, че не е така. За това ти благодаря.

— Аре нема нужда! — изсумтя Херити. Потъна в ядно мълчание. Постепенно на лицето му цъфна лукава усмивка. — Нещо пак бъркаш, попе. С теб нямаме нищо общо.

Джон видя задоволството изписано върху лицето на Херити. Отец Майкъл изглеждаше... объркан? На Херити очевидно му допадаше злобничко да се наслаждава на чуждата обърканост. Но сега и в Ирландия всичко се бе объркало. Дали и това му доставяше удоволствие? Едва ли. Не... това противоречеше на *Каузата* на Херити. Чумата бе подкопала основите на недосегаемостта. Шокиран, Джон изведнъж осъзна, че е открил ключа към Херити. Открил е Ахилесовата му пет.

Подкопай вратата му в собствената му Кауза!

Но това бе същото, което Херити се опитваше да стори с отец Майкъл. Как така изведнъж това се превръщаше в слабост за Херити и... да, именно сила за отец Майкъл?

— Какви са политическите ти убеждения, Джоузеф? — попита Джон.

— Убеждения? — ухили се Херити. — Че аз съм си либерал, разбира се. Винаги съм бил такъв.

— Той е безбожен марксист — натърти отец Майкъл.

— По-добре отколкото безбожен поп — контрира Херити.

— Джон, чувал ли си теорията за „вечната война“? — попита свещеника.

— Затваряй си човката, Майкъл Фланъри — процеди злобно Херити.

— Никога не съм я чувал — отвърна Джон. Усети как Херити се напрегна.

— Теорията на ИРА — продължи отец Майкъл и отвърна с усмивка на отровния поглед на Херити. — Спри всякакви преговори, избий онези, които са готови на компромис, предотврати всякакви стъпки за мирно разрешение на въпроса. Дай на хората само война и насилие, смърт и терор, докато на тях толкова им писне от всичко това, че са готови да приемат първия, който им предложи нещо друго, дори и това да са безбожните марксисти.

— Нали не си забравил, Джон — вметна Херити, — че същия тоя поп плачеше преди малко за избитите протестантски богаташи на Дъблинското родео. За алчните капиталисти!

— Вярно е, че бяха алчни — кимна отец Майкъл. — Тук съм съгласен с теб. Алчността е това, което ръководи консерваторите. Но пък завистта движи либералите. А що се отнася до марксистите... — презрително тръсна глава отчето и насочи обвиняващ показалец към Херити — ... всичко, което тия безбожници искат, е да седнат на мястото на управляващите и да станат господари на света. Интелектуалните аристократи!

Имаше някаква нова сила в гласа на отец Майкъл. Свещеникът очевидно имаше здрави корени и ги бе открил. Може и да бе измъчван от съмнения, но силата, която придобиваше, борейки се с тях, се увеличаваше. Ставаше все по-голяма с всеки изминал ден.

— Сега, когато знам вече как да се моля за теб, Джоузеф Херити, ще го сторя с още по-голямо усърдие — рече отец Майкъл.

Джон изгледа двамата мъже последователно.

Злобна усмивка изкриви устните на Херити, но не докосна очите му. Потупа автомата на гърдите си.

— Ето я моята душа, попе. Моли се за нея.

— Демон беснее из нашата земя, Джоузеф — кротко рече отец Майкъл.

Херити се намръщи. В очите му се появи див блясък.

— Демон казваш, а?

— Демон — повтори свещеника.

— На милостта се осланяме всички — мрачно рече Херити. — Тя ни пази от таласъмните нощем, когато заспим. — Вълчата усмивка се върна на устните му. — Казал го е Робърт Херик, попе. Виждаш ли предимствата на светското образование?

— Страхът от Бога също си има своите предимства — кротко, но твърдо отвърна отец Майкъл.

— Страхувам се само от реалните неща, попе. Мен не ме плашат илюзиите. Като твоята драгоценна Църква, например, с нейните красиви фрази и натруфени ритуали. Всичко туй не може да ти замести необходимостта да живееш като свободен човек.

— Ти свободен човек ли си, Джоузеф? — попита го отец Майкъл.

Херити пребледня и извърна очи. Загледа се някъде встрани от пътя.

— Аз съм по-свободен от всички ви тук. — Обърна се и впи поглед право в Джон. — По-свободен съм от този Джон Гарич О'Донъл, с ужасната му тайна, скрита дълбоко в душата му!

Джон стисна зъби. Едно мускулче върху челюстта му нервно потрепна. *Проклет да си Херити!*

— Всеки си има своите илюзии — продължи Джоузеф. — И не е задължително те да съвпадат у всички ни.

Джон упорито се взираше право пред себе си, притиснат и от двете страни от тежките изпитателни погледи на двамата мъже. Не бе ли и това една илюзия, в края на краищата?

— Живеем в свят пълен с илюзии — рече Херити с напрегнат глас. — Ти не смяташ ли своите илюзии за твърде удобни за теб самия, Джон? Също както и попа смята неговите илюзии за единствено правилните?

Джон усети как скрития в него О'Нийл се размърда неспокойно. *Как стигнах дотук*, зачуди се Джон. Можеше ли да каже със сигурност кога точно започна това съжителство. Процесът бе започнал отдавна и бе протекъл бавно... като покълването и израстването например, или като смяната на кожата. Бавен, но неумолим, все по-настойчив, но ненатрапчив процес. Бе засегнал същността на личността му и спомените за това бяха още живи.

В същото време отец Майкъл водеше вътрешна борба със собствения си демон, предизвикан от думите на Херити, макар да

знаеше, че те не бяха насочени към него, а към бедния човечец, който вървеше редом с тях. Дали в тоя кротък американец наистина се бе вселил Безумецът?

Какво ли ни прави такива каквито сме, чудеше се свещеника. Спомни си църквата тяхното село — Болинспитъл. Янките често си правеха шегички с името^[1], но това все пак бе родното му село. Църквата бе варосана от местен майстор като дар към Бога.

Спомените дадоха на отец Майкъл възможност да се върне обратно в миналото, да се почувства по-уверен.

Чистият бял хоросан. Наредените икони по стената — Святото Сърце Христово... Дева Мария, Божията Майка... имаше и цяла редица портрети на Папи, също и благословеният орден, висящ на веригата си върху паното от червено кадифе и всичко това сложено в тежка сребърна рамка и покрито със стъкло, а отдолу малката медна табела, от която всеки, който си направеше труда да я прочете, щеше да научи, че орденът е благословен лично от самия Папа Пий. Спомни си и редиците от пейки. Седеше върху една от тях, беше толкова малък, та крачетата му не стигаха до пода, очите му вперени в облегалката на пейката пред него, върху която бе закована метална плочка с надпис:

„На святата памет на Айлийн Матюс (1896–1931). Дарено от любящите я деца.“

Колко далечно бе всичко това сега.

Мълчанието на спътниците му измъчваше Джон. Измъчваше го дори самото им присъствие. Прищя му се да избяга, да свърне от пътя и да отпраши през полята, да зарови лице в тревата и никога да не се надигне отново.

Но Херити бе прекалено опасен!

Той може да види всичко, което бих направил, и дори може да отгатне намеренията ми предварително.

— Е, май не трябва да любопитствам толкова — рече Херити жизнерадостно. — Нали туй е единадесетата Божя заповед.

Гърлото на Джон бе пресъхнало. Копнееше за глътка вода... или нещо по-силно. Какво ли носеше Херити в малките пластмасови бутилчици? Той често лъхаше на уиски, но явно не възнамеряваше да сподели питието с останалите. Джон погледна на дясно към хълма край пътя. В основата му се виждаше голият силует на изсъхнал бор.

Бръшлян се виеше около мъртвия дънер като саван, покриващ зловещата голота на труп.

— Ще спрем тук — каза Херити.

Всички се подчиниха и спряха.

Херити гледаше наляво към малка къщурка само на няколко метра от прашния път. На затворената врата висеше табела с надпис: „Маймунска къща“. Съвсем мъничко поточе, широко не повече от човешка длан, течеше по черните камънаци близо до прага.

— Маймунска къща, а — каза Херити и вдигна предпазителя на автомата. — Твърде подходящо място за такива като нас да поспрат и да си починат, нали? Ако не е заето, разбира се.

Прескочи поточето и надзърна през един прозорец до вратата.

— Мръсно, но празно — рече. — Това не ви ли звучи като подходящо описание за едни, дето ги познаваме много добре.

[1] Игра на думи (англ.): *ball* — топка, *spittle* — плюя. — Б.пр. ↑

*Няма вече майки, за Бога! Както е казал оня:
„Изконната основа на семейството вече не се среща по тия
места. Няма ги пазителите на вратата.“ Това е краят на
Римокатолическата църква в Ирландия, а и на още, само Бог
знае колко, много места по света. Нека ги оставим да умрат
на спокойствие.*

Чарлз Търкуд

Кейт си бе измислила нещо като игра, за да се развлича, когато чувстваше, че на Стивън му е писнало от нея. В такива моменти той се заравяше в книгите си и отказваше да отговаря и на най-простите й въпроси.

Тя играеше и в момента. Бе затворила очи и подвила крака на стола под себе си. В утринната тишина на малкото им жилище се чуваше само ритмичното, дразнещо шумолене на страниците от книгата, която Стивън разлистваше.

Само преди няколко минути тя го бе помолила да й разтрие гърба, защото бе схванат и я болеше.

Стивън бе изсумтял нещо.

Тя ненавиждаше това сумтене. То сякаш казваше: „Не ме занимавай с глупости. Махни ми се от главата“.

А тя нямаше къде другаде да отиде освен да потъне в собствените си мисли.

Това бе очарователна игра на фантазии.

Какво ще направя, когато всичко това най-после свърши?

В собственото си въображение тя можеше да живее напълно спокойно, без каквито и да било съмнения относно собственото си оцеляване. Целият останал свят можеше и да се превърне в развалини. Все пак една ръка щеше да се протегне и да измъкне един-единствен оцелял изпод отломъците. Този оцелял щеше да бъде именно тя.

Отвън сменяха караула и ремонтираха нещо по един от компресорите на контейнера. Чуваше се обичайната хорска глъчка, а от време на време и стърженето на метал в метал. Тя изключи всичко това

от съзнанието си, потъвайки дълбоко и все по-дълбоко в собствения си въображаем свят.

Ще нося прекрасни бижута, помисли си тя.

Тази насока на мисли не ѝ се стори привлекателна. Прекалено много пъти си бе представяла, че притежава какви ли не всевъзможни неща: бижута, стилни облекла, красива къща... Изброяването на всичко, което би искала да притежава, рано или късно я отвеждаше неизменно до въображаемия ѝ собствен дом, а това само я натъжаваше. Та тя дори не би могла да подреди една такава къща, нито да я обзаведе с нужните мебели. Нейната представа за идеалния дом се покриваше с вилата на Пиърд край езерото. Знаеше, че на света съществуват и много по-величествени и разкошни къщи. В някои от филмите бе виждала богаташки имения. Веднъж дори бе посетила великолепната къща на един пенсиониран лекар близо до Корк. Бяха отишли там с майка ѝ да посетят икономката, която бе стара тяхна приятелка. Тя ги бе развела из къщата. Още помнеше просторните, потънали в тишина стаи — библиотеката, музикалния салон, солариума... и огромната като пещера кухня с голяма кахлена печка.

Зиданата печка определено не пасваше на идеала ѝ за къща. Трябваше да бъде камина с газ, може би... също като във вилата на Пиърд.

Пуф! Цялата въображаема къща се срути. Тя даже нямаше достатъчно опит, върху който да гради фантазиите си.

Все пак, какъвто и да бе домът ѝ, в него, разбира се, щяха да живеят двамата със Стивън, защото вече бяха свързани заедно като истински съпруг и съпруга.

Децата ни ще живеят с нас, помисли си тя. И Стивън ще...

Не! Не искаше този сън. Стивън винаги беше някъде в сънищата ѝ, а пък в момента му бе страшно ядосана. Но той можеше и да умре. Самата мисъл за това я шокира, обзе я чувство на вина. Стивън можеше да бъде убит докато се опитва да я защити. Тя изобщо не се съмняваше, че той би се жертвал за нея. Колко тъжно би било това, да живее със спомена за такава саможертва.

Ще бъда самотна, безутешна вдовица.

Гласът на разума се намеси: *Самотна вдовица ли? В свят, в който на една жена се падат по стотици хиляди мъже?*

Това бе вълнуваща мисъл, която я накара да затаи дъх. Вярно, че беше тъжно... но, колко интригуващо! Кого ли би си взела за втори съпруг? Със сигурност някоя важна клечка. Съзнаваше, че не е някоя неземна красавица, но все пак...

Изведнъж, в някаква забутана част от мозъка си тя осъзна, че това съвсем не е празно фантазиране. Мисълта ѝ витаеше над нещо съвсем живо и реално, почти можеше да го докосне. То я ужасяваше, но в същото време, имаше нещо странно привлекателно в него. Разбра, че се бе докоснала до нещо повече от обикновено бленуване. Това бе област, в която фантазирането можеше да я научи... или поне да я подготви срещу странните превратности на съдбата.

Кейт се замисли за външния свят — за всичко онова, което бе извън контейнера. Отвън бе врящият казан на агонията и смъртта. Всеки неин опит за фантазиране от тук нататък трябваше да бъде съобразен със странните реалности отвън, които достигаха до нея единствено чрез разговорите на охраната и това, което виждаше по телевизията.

Когато намерят лекарството, аз ще прекрача прага на този странен свят, помисли си тя.

Това бе доста обезпокоителна мисъл и тя се ядоса на собствените си фантазии, които я отведоха до това затруднено положение. Все пак, тя изобщо не се съмняваше, че ще оцелее. Поне в това отношение фантазиите ѝ напълно я предпазваха. Но в периферията на всичките и фантазии винаги дебнеха таласъмните на реалността, с техните ехидни усмивки. В отчаянието си тя трескаво се опита да си представи нещо сигурно, нещо, което да я защити, да я предпази, да ги съхрани.

Остров! Точно така! Двамата със Стивън щяха да намерят техния малък остров и...

— За какво мислиш, Кейт? Намръщила си се така, сякаш опитваш нещо кисело.

Стивън я прекъсна точно в момента, в който фантазиите ѝ се натъкнаха на още непреодолими прегради. Какъв ще е тоя остров? Как ще стигнат до него? Мислено благодари на Стивън, че бе прекъснал мислите ѝ. Отвори очи и видя, че той бе оставил книгата и тъкмо се готвеше да опече хляб за вечеря. Странно, но на него му харесваше да го прави. Явно обичаше къщната работа — нещо, което досега не бе знаела за него. Получаваха всичко необходимо в стерилизирани

консерви, разбира се, но той бе свикнал сам да меси и пече хляба им — просто начин да разнообрази сивото им ежедневие.

— Чудех се какво ли ще стане с нас, когато излезем от тук — отвърна тя.

Той ѝ се усмихна лъчезарно:

— Така те искам, момичето ми! Дори за секунда не се съмнявай, че ще успеем, скъпа.

— А наистина ли ще успеем, Стивън?

Без фантазиите си тя изведнъж се озоваваше обратно в свят изпълнен със съмнения.

Моля те, Стивън, вдъхни ми надежда!

— Тук сме идеално защитени — каза той, но в гласа му прозвуча оная нотка на несигурност, която тя се бе научила да долавя веднага.

О, Стивън!

Кейт избухна в ридания. С все още оцапаните си с брашно ръце Стивън прекоси помещението, коленичи до нея, прегърна я здраво и притисна глава към корема и.

— Аз ще те защита, Кейт — прошепна той.

Тя го прегърна и положи глава върху неговата. *О, Боже! Той може да умре, докато се опитва да ме защити!*

*Ръката що хартията подписа,
Градът превърна в руини.
Пет пръста в гърлото се впиха,
на мъртъвците броя удвоиха,
на две страната разделиха;
Тез пет краля суверенни
краля ни убиха.*

Дилън Томас^[1]

Колкото повече наближаваха Дъблин, толкова по-предпазлив ставаше Херити. Водеше спътниците си в североизточна посока от града по заобиколните пътечки през пасищата, избягвайки по-оживените пътища във вътрешността, по които — така разправяха — дебнели банди разбойници.

Джон все така си оставаше загадка за него, но Херити не се съмняваше, че той крие някаква зловеща тайна. Вероятно наистина беше Безумеца. Но може пък и да бе просто още една залутана душа, измъчвана от собствените си грехове и терзания, с някаква си своя причина за идването си тук. Може дори да бе напълно откровен в желанието си да помогне на Ирландия в тежките дни на изпитание.

Докато вървяха през полята към Дъблин, Херити не пропускаше нито думица от казаното от Джон. Беше направо побъркващо. Как можеше това да бъде Безумеца? Вярно, че Джон реагираше емоционално и това го издаваше, но какво точно издаваше?

Бяха наближили града. Отец Майкъл сподели тревогата си от отсъствието на стада.

— Хората все трябва да се хранят с нещо, нали? — отвърна му Херити.

— Но оставят и много на птиците — въздъхна свещеника.

При споменаването на птиците момчето настойчиво загледа отец Майкъл. Руините на старинен замък се издигаха вдясно от пътя им. Над тях кръжах ято врани. Отвъд развалините се издигаха хълмовете в южните подстъпи на града. Оголени, лишени от всякаква зеленина,

дървета стърчаха като прогнили зъби по скатовете. Херити знаеше, че точно там някъде, някога се е издигала Тара. Там, където навремето са управлявали кралете, сега нямаше дори пасящи стада.

— Не е ли странно — отнесено промърмори отец Майкъл, — колко често древните поети споменават черните птици. — Загледа се към реещите се над руините врани.

Джон също наблюдаваше ятото. Мислеше си, как точно тия птици, някак си, са неотделима част от пейзажа и сякаш винаги са обитавали тая страна. Сподели това с другите. Забеляза, че момчето напрегнато мести поглед от един на друг от говорещите всеки път щом някой споменеше враните.

Херити непрестанно шареше с очи наоколо. Напрежението в погледа му се засилваше. Малки раззеленени горички, пръснати тук-там, се редуваха с развалините на изгорени къщи. Напоителни канали браздяха поляните и всичко тънеше в плевели. Сред изгорените останки на къща вляво от пътя се виждаха странно подозрителни овъглени форми. Трупове?

Тъмната ивица на дъжда, започваща от хоризонта, пълзеше над полята и горичките. Бурята безмилостно шибаше като черните криле на зловеща птица.

Видяха малко по-напред някакви неразрушени постройки и забързаха към тях, за да изпреварят дъжда. Излязоха на тесен, павиран път, край който имаше напълно запазен навес с пейка в дъното и стъклени стени. На един стълб висеше празното, табло, върху което някога са били залепвани разписанията на вече несъществуващата автобусна линия. Бурята ги врхлетя тъкмо, когато стигнаха до спирката. Леко поизмокрени, те все пак успяха да се скрият навреме под навеса. Едри капки дъжд заблъскаха по покрива, по пътя и навсякъде около тях. Температурата на въздуха рязко спадна.

Бурята премина така внезапно, както бе започнала. Остави след себе си дълги ивици синьо, безоблачно небе. Очертанията на хълмовете на юг трепкаха във все още влажния от дъжда въздух. Склоновете блестяха от снижаващото се слънце. Зеленият тревист килим бе изпъстрен тук-там от парцалчета жълт прещип. Борове стърчаха по хълмовете като гигантски копия, забити от древните крале управлявали там.

Джон излезе изпод навеса и се огледа наоколо. Тая земя излъчваше някакво странно сияние, някаква приказна красота, витаеща тук от столетия... нещо, което разпалваше в човешката гръд неизмерна обич към пръстта под стъпките. Това чувство бе много по-дълбоко от обикновения патриотизъм; то бе изпълвало дори още Галските предци, които никога не бяха виждали тази земя. Хората, омагьосани от такава любов, ставаха неразривно свързани със земята. Те се идентифицираха с нея. Да те положат в гроба сред цялата тая красота, се превръщаше в истинско щастие.

Възможно ли беше, чудеше се Джон, да обичаш една страна без да те е грижа за всички ония, които са оставили следите си в нея преди теб? В края на краищата, да се чувстваш собственик на тая земя не значеше нищо. Ако се замисли човек, собствеността е нещо преходно. Дребно и незначително, като правото да си издълбаеш инициалите върху надгробния камък, например, или... да издигнеш една стена, която в края на краищата, с неумолимия ход на времето, пак щеше да се превърне в прах.

Херити се появи иззад спирката, вдигайки ципа на панталоните си.

— Трябва да тръгваме. Няма да успеем да се доберем до Дъблин преди свечеряване, но по-нататък има къде да се подслоним, пък е и по-цивилизовано. Поне вече се намираме в околностите на Дъблин.

Тръгна напред, Джон се изравни с него, а отец Майкъл и момчето ги последваха.

— Джоузеф да си приказва каквото ще — рече свещеника, — но не очаквай да намериш цивилизация тук. Това е брутално място, Джон. Може би пък седалищата на управниците винаги да са били такива, а сега ние просто да сме свалили маската и да сме разкрили истинската същност на нещата.

— Брутално? — учуди се Джон.

— Разправят се какви ли не истории за безумства и мъчения, пък и има достатъчно доказателства за тяхната достоверност.

— Тогава защо отиваме там? Защо не отидем направо в лабораторията в Килалой?

Отец Майкъл кимна с глава към гърба на Херити:

— Заповедите са такива.

Джон усети как дланите му върху висящия пред гърдите автомат се навлажняват. Нужно бе само едно леко мръдване на пръста, за да освободи предпазителя, както му бе показал Херити. Можеше да избяга, да се укрие и сам да намери пътя до Килалой. Можеше ли наистина? Трите трупа щяха да останат като доказателство... а не се знаеше и кой ще се заеме с разследването на стрелбата. Погледна момчето.

Бих ли могъл да го сторя?

Пръстите му отпуснаха хватката си върху дръжката на автомата и това бе достатъчен отговор. Тук, на този път, нещо се бе променило в отношенията между четиримата. Отмъщението на О'Нийл към тези хора вече бе извършено. Джон съзнаваше, че не може да причини повече страдания на спътниците си.

— Какво искаш да кажеш с тия... мъчения? — попита той.

— Не ще отроня и думица повече — въздъхна отец Майкъл. — Стигат й толкоз злочестини на тая бедна, изстрадала земя. — Поклати глава.

Пътят навлезе в гората. Вдясно, зад дебелиите стволоче на редиците от борове се мяркаха белите каменни стени на някаква постройка. Беше доста голяма, с няколко комина. От два от тях, право към небето, се виеха колони от дим.

Херити си тананикаше нещо. Изведнъж замлъкна и вдигна ръка, за да накара останалите да спрат. Проточи врат и взе да се ослушва.

Откъм постройката се носеше песен като от църковен хор. Бе прекрасна хармонична мелодия, която напомни на Джон за ваканциите в училище. В съзнанието му изплуваха спомени от миналото — дядо Джак, приказките вечер край огнището, музиката от радиото. Пеенето се засили и отново го върна в реалността. Илюзията се разсея щом чу думите на песента, която пееха хористите.

— Я ги чуй само, малките копелдаци — възхитено изруга Херити. — Чуй ги, Майкъл Фланъри!

Сладките малки гласчета пееха с кристална яснота:

*На ебливата Мария имаме мерак,
курвата Христова с тесния путак
Сетим ли се за ебливата Мария,*

праскаме си по една чекия.

Отец Майкъл затули с длани ушите си и пропусна да чуе финалната строфа. Сега откъм дърветата хорът започна припева, пародия на грегорианското църковно песнопение:

Хърт, хърт, хърт, хърт, хърт...

Херити се тресеше от смях:

— Ето ти богохулство, дето ще го помниш дълго, попе! — Сграбчи дясната ръка на отец Майкъл и насила я смъкна от ухото му. — Хо-хо-хо, стига де, Майкъл. Ще ми се аз да я бях измислил тая песньовка.

— Някъде дълбоко вътре в теб все още има останала искрица съвест, Джоузеф — рече му отец Майкъл. — Ще я открия дори и да лежи на дъното на безкрайна бездна.

— Съвест, как пък не! — изръмжа Херити. — Пак ми пробутваш стария трик с вината, дето твоята скапана Църква все ни го навира под носа. Никога ли няма да се научите? — Обърна се и отпраши надолу по пътя. Останалите го последваха.

— Защо говориш за вина, Джоузеф? — меко попита отец Майкъл. — Да не би нещо да тежи на тая твоя съвест, дето претендираш, че я нямаш?

Ясно се виждаше, че свещеникът умее да се владее, докато гневът на Херити нарастваше с всяка изминала крачка. Кокалчетата на пръстите му върху дръжката на автомата побеляха. Джон се зачуди, дали Херити е способен да насочи оръжието срещу свещеника.

— Защо не ми отговаряш, Джоузеф? — настоя отец Майкъл.

— Върху теб тежи вината! — ядно излая Херити. — Ти си виновен! Ти и твоята Църква!

— Все за Църквата говориш — спокойно отвърна отец Майкъл. — Ако някой ти каже, че си виновен за нещо, или пък ти самия решиш, че си виновен, това наистина е болезнен проблем за теб самия, Джоузеф. Но колективната вина на цял един народ — това вече е нещо съвсем различно.

— Мръсен, лъжлив поп!

— Твоята високопарна реч ме накара сериозно да се замисля, Джоузеф. — Отец Майкъл забърза крачка, за да се изравни с Херити.

— Хрумна ми, че е трудно за дадена група хора да приемат съществуването на нещо като обща съвест.

Херити спря на средата на пътя, което принуди и отец Майкъл да стори същото. Джон и момчето спряха няколко крачки по-назад и се загледаха в двамата спорещи. Херити пронизваше отец Майкъл с мрачен поглед. Дълбоки бръчки прорязваха челото му.

— Църквата успя да се превърне в изразител на отделния индивид — рече отец Майкъл, — но не и на целия народ. Това бе и нашият провал. Не можеш да пробудиш съвестта на цял един народ, просто защото тя не съществува.

Тържествуваща усмивка на превъзходство озари мрачното досега лице на Херити. Погледна свещеника снизходително:

— Нима в побъркания поп най-послед заговори гласът на разума? Разбра ли най-послед какво сторихте ти и твоята Църква със света?

— Аз казвам само, че е много трудно за хората да се чувстват виновни, когато са заедно — кротко отвърна отец Майкъл.

— И това е всичко? — Гласът на Херити едва ли не преливаше от щастие.

Отец Майкъл се извърна и се загледа назад по пътя откъдето бяха дошли.

— Не, Джоузеф, това не е всичко. Вместо да признаят груповата си вина, хората вършат ужасни дела заедно. Кървави бани, избиване на невинни, разпалване на войни, линчуване, убийства...

Джон почувства думите на свещеника като физически удар. Какво беше това? Какво бе казал отец Майкъл, за да предизвика това ужасно усещане? Отстрани вероятно изглеждаше потресен. Не можеше да долови присъствието на скрития в него О'Нийл никъде. Бе оставен сам да се справи с това, каквото и да бе то. Почувства се изтощен и разнебитен, сякаш гигантска ръка внезапно бе изтръгнала почвата изпод краката му.

— Значи съжаляваш за всичката мъка, която си причинил? — попита Херити. Джон усети въпроса като нов смазващ удар. Реши, че е зададен директно към него, макар че думите на Херити очевидно бяха отправени към свещеника.

— Да съжалявам? Аз? — Отец Майкъл се втренчи настойчиво в Херити, като принуди последния да отвърне на погледа му.

Свещеникът сякаш за първи път ясно виждаше що за човек е Херити.
— Защо трябва аз да съжалявам?

— Дрънкаш глупости! — изсумтя подигравателно Херити, макар че в гласа му липсваше предишната увереност. — Отец Майкъл рекъл това, отец Майкъл рекъл онова, да, ама отец Майкъл е един дърт лъжец, обучен от Йезуитите!

— Ех, Джоузеф, Джоузеф — състрадателно въздъхна свещеника.
— Камбаната на Джон Дън може да бие за отделния човек, но не и за множеството. Ще се моля за твоята душа, Джоузеф, както и за душата на всеки отделен човек. А колкото до многото, сега виждам, че трябва още да помисля по въпроса.

— Щял да мисли по въпроса! Само туй ли можеш да направиш бе, изкуфял дъртак такъв! — Херити рязко се въртна на пети и втренчи гневен поглед в Джон. — Ами ти к'во си ме зяпнал бе, янки?

Момчето се дръпна на крачка-две встрани от Джон.

Той се опита да преглътне, но гърлото му бе пресъхнало. Знаеше, че вътрешните му душевни терзания трябва да са очевидни за околните.

Херити обаче сякаш не забелязваше нищо:

— К'во има, бе?

— Аз... ъъ... слушах ви.

— И какво чу с тия твои щръкнали пеленгатори?

— Хммм... — Джон прочисти гърлото си. — Един интелектуален спор.

— Тъй ли? — излая Херити. — И ти си същият лъжец!

— Виж какво, Джоузеф — меко се намеси отец Майкъл — смятам, че Джон просто се е объркал.

— Не се бъркай в това, попе! Тая работа си е между мене и янкито!

— Не, Джоузеф. Аз предизвиках гнева ти, защото не можа да ме надвиеш в спора, а пък ти сега искаш да си го изкараш на нашия гост.

Херити хвърли на свещеника пълен с презрение поглед:

— Не съм могъл да те надвия ли?

— Напълно съм съгласен с теб, че това нашето не беше никакъв интелектуален спор — рече отец Майкъл и погледна благосклонно към Джон. — Ние, ирландците, всъщност никак не си падаме по интелектуалните спорове.

Херити понечи да отвърне нещо, но размисли и си замълча.

— Знам, че често претендираме, че много обичаме интелектуалните раздумки, но това не е вярно. Ние винаги сме предпочитали буйните страсти. Обичаме да ни кипи отвътре и да ни сърбят ръцете. Обичаме да се перчим с раните си.

— Ти ли го казваш това, Майкъл Фланъри? — попита Херити с нескрито удивление в гласа.

— Аз го казвам. И казвам също, че ни остава още само една крачка, една съвсем малка крачка през казаните на ада, за да стигнем дотам, че преднамерено да си отворим раните, за да можем после да се фукаме с тях.

— Да вярвам ли на ушите си? — вдигна очи към небето Херити. Наклони се към свещеника и навря лицето си под ръба на широката периферия на шапката му, сякаш наистина искаше да се убеди, че това е отец Майкъл, а не някой друг.

— Нима ти си човекът, изрекъл тия чудни слова?

Свещеникът се изсмя.

— При всичкото туй скиторене, имяхме достатъчно време да се отдадем на размисъл, нали тъй. Джоузеф?

Херити не отговори.

Отец Майкъл се обърна към Джон, който остана изненадан от силата на погледа му. Едновременно благ и обвиняващ, той му причиняваше остра болка. Сякаш острието на нож се вряза в гръдта му.

— За нас, ирландците — рече отец Майкъл, — интелектуалните стремления се изчерпват с това да бъдем язвителни спрямо останалите. — Погледна въпросително Херити, който се извърна, подсмръкна и си обърса носа с опакото на ръката. — За съжаление, обаче, все нещо ни спира, когато трябва да се надсмеем над самите себе си. А точно туй ни е нужно, когато се сблъскваме с горчивите истини.

— Ако няма куража да го стори, човек не би признал една истина, даже и тя да го срита по задника — отвърна Херити. — Какъвто е и твой случай.

— И какво излиза? В нашата бедна страна всичко е тихо и спокойно. Вред царят мир и съгласие. И тъй от памтивека.

— Каквито и злини да сме изстрадали — отвърна Херити — те идват от безконечния инат, с който сме се вкопчили в религиозните

суеверия на твоята Църква, дето през всичките тия векове ни е смукала кръвчицата.

Отец Майкъл въздъхна:

— Твоят най-голям порок, Джоузеф, е, че не можеш да бъдеш великодушен.

— Ааа, взе да ми цитираш самите слова Божии, а? — ухили се Херити. — За ирландците, великодушието не е сред най-тачените добродетели, както се смята, че бил казал някакъв нещастен копелдак. Признавам това, Майкъл Фланъри, защото съм убеден, че нас ни крепи омразата и ние трябва да се държим за нея. Откъде другаде можем да черпим сили, за да продължим?

— Благодаря ти, Джоузеф — отвърна отец Майкъл. — За теб все още има надежда и аз ще продължа молитвите си. — Свещеникът се завъртя на пета и закрачи надолу по пътя.

В този момент Джон осъзна, че нещо в техния спор напълно бе възвърнало вярата на отец Майкъл. Какво ли каза Херити, та постигна това? Джон се втренчи в отдалечаващия се гръб на отчето. Само колко мощно крачеше той, колко стабилно и уверено.

Херити също гледаше след отец Майкъл.

— Видя ли се колко ти стиска бе, попе! — подвижна му. — Бягаш, а? Виж го само как избяга? — обърна се той към Джон, но неувереността в гласа му бе един вид признание на собственото му поражение. Бе дал всичко от себе си, за да сломи вярата у свещеника, но се бе провалил.

Момчето се затича след отец Майкъл, настигна го и сграбчи ръката му.

— И двамата са обречени — промърмори Херити. — Е, хайде ела, Джон. Моите приятели ни чакат... — Посочи с дулото на автомата към двамата мъже, които тъкмо изскочиха от гората пред отец Майкъл и момчето. — ... а, ето ги и тях.

Пресегна се към Джон, изхлузи ремъка на автомата през главата му и праметна оръжието на собственото си рамо.

— Да не стане някоя грешка. Я, за всеки случай ми дай и пищовчето.

Джон се бе втренчил напред като изпаднал в някакъв сън. Подчини се на Херити и му подаде пистолета без изобщо да разбере какво всъщност прави.

Единият от двамата мъже, които идваха насреща им, бе Кевин О'Донъл. Все още носеше същата австралийска шапка, с която беше и през оная нощ на пристана в Кинсейл.

[1] Дилън Томас (1914–1953) — английски поет. — Б.р. ↑

Римляните корумпирали Галите и така произлезли англичаните. Те веднага прегърнали римските нрави с такава охота, с каквата свинята се нахвърля върху копанята си. Римляните прилагали много проста и успешна тактика: взимали семействата ни за заложници. Записвали ни в армиите си, защото иначе трябвало да умрем от глад. Корумпирали нашата религия с алчността си. Заменили простичкия ни разбираем закон с техния, който, освен че обслужвал само богатите, бил и недостъпен за простолюдието. Иначе казано, узаконили грабежа си.

Джоузеф Херити

— Отказват да потвърдят или отрекат, дали държат О'Нийл в плен, така ли? — попита Велкур.

Чарли Търкуд вдигна и двете си ръце с дланите нагоре и сви рамене. Тъмните му очи гледаха намръщено. Въпреки това, пълните му устни сякаш се канеха да се разтегнат в усмивка.

Бяха в Белия Дом във всекидневната на Линкълн, която Велкур използваше за личен работен кабинет. Той погледна часовника си:

— Колко е сега часът там?

— Около девет сутринта — отвърна Търкуд.

— Странно — промърмори Велкур. — Откъде, по дяволите, са разбрали, че разполагаме с неговите зъбнопротезни и пръстови отпечатъци?

Търкуд повтори жеста, с който изразяваше недоумението си.

Велкур беше гладен и знаеше, че това го прави раздразнителен. Насили се да потисне чувството си за глад.

— Нали знаеш какво се питам, Чарли?

Търкуд кимна. Беше очевидно.

— Ако са успели да разгадаят кода на чумата... — започна Велкур.

— ... значи държат всички ни за топките — довърши вместо него Търкуд.

Странно отнесено изражение се появи на лицето на президента.

— Кодът — промърмори замислено той.

— Какво за него? — попита Търкуд.

Велкур се наведе към интеркома върху бюрото си и натисна копчето:

— Намерете ми Рукерман. Искam го веднага тук. И онзи младеж, Ди Ей, също.

Спикерът избоботи някакъв въпрос.

— Да, имам пред вид Ашър!

Последва нов въпрос.

— Изобщо не ме интересува, къде е заминал Рукерман! Пратете кола да го вземе!

Търкуд озадачено се втренчи в президента.

— Каква е вероятността ирландците да имат ракети? — облегна се обратно назад в стола си Велкур.

— В Пентагона смятат, че вероятността е доста голяма, сър. Според тях поне Континента е доста уязвим.

— Хм, нова чума, произведена в Ирландия — рече Велкур.

— Поне така предполагат, сър.

Неочаквано в кабинета се появи научният съветник на президента, Джеймс Райън Садлър. Той погледна изправения близо до бюрото Търкуд и се обърна към удобно разположилия се в люлеещия се стол Велкур:

— Опитвали сте се да се свържете с Рукерман, господин Президент? — Изкашля се. — Мога ли да направя нещо за вас?

— Никога ли не чукаш, когато влизаш някъде? — сръза го Велкур.

Садлър пребледня:

— Еймъс беше отвън, сър. Той ми каза... каза ми...

— Добре, добре — махна с ръка президента и отново се наведе над интеркома. — Еймъс, пригответи ми едно писмо за подпис. Адресирай го директно до ирландското правителство в Дъблин, без име на получателя. Наблегни в него на големия брой хора, които пожертвахме, за да измъкнем онези зъбнопротезни и пръстови отпечата̀ци от зарадения район. Повтори, че настояваме да знаем, дали държат в плен някого, за когото подозират, че е самият О'Нийл и искаме да ни кажат какви доказателства имат за самоличността му. Пиши им, че настояваме за незабавен отговор и обмисляме, дали да им

изпратим копия от отпечатъците. Искаме незабавен отговор, разбра ли? Ще ги оставим да гадаят последствията от евентуално забавяне на отговора от тяхна страна.

От спикера ясно се чу едно „Да, сър.“

Велкур отново се отпусна назад в стола и склочи длани зад главата си.

— Разумно ли е това, сър? — попита Търкуд.

Велкур не си направи труда да му отговори.

— Какво става, всъщност? — попита Садлър.

Изглежда са настъпили бурни промени в разпределението на върховната власт в Ирландия — отвърна Търкуд. — Смятаме, че военните все още контролират положението, но са предали управлението на двама премиера с равни пълномощия и власт. Това са секретарят на научноизследователския комитет за борба с чумата, Финтън Дохъни и главнокомандващия на Фин Садъл, Кевин О’Донъл.

— И как коментират това нашите агенти там? — попита Садлър.

— Не остана нито един от тях, на който можем напълно да се доверим.

— И то, точно когато имаме най-голяма нужда от тях! — изсумтя Велкур.

— Необходимо ли е да ги притискаме така, сър? — попита Търкуд. — От Изолационния Корпус със сигурност ще искат да знаят това. Защо е тоя *незабавен* отговор? Ще трябва да им кажа нещо.

— Кажи им да внимават в картинката. Говоря за ирландците. Ще си помислят, че им готвим някакъв гаден номер. Може би дори, че си търсим извинение, за да ги ударим с ядрени ракети. Това или ще ги хвърли в паника, или ще ги принуди да си разкрият картите. Ако имат наистина с какво да ни сплашат, ще трябва ясно да ни го заявят.

— Сър — рече Садлър, — сигурен съм, че знаете за сценария, според който ние ще извършим ядрен удар срещу всеки, които си признае, че държи О’Нийл.

— Остави ги да се шашкат. Не могат да направят нищо друго, освен да ни отговорят, а така ще ни кажат всичко, което ни е нужно.

— Ами вероятността О’Нийл да е заложил някой нов капан? — попита Търкуд. — В случай че умре, примерно, избухва някаква нова зараза?

— И руснаците и китайците казват, че са готови да поемат този риск — отвърна Велкур. — Точно това обсъждахме снощи с командващите от Обединения Щаб. Ние също сме склонни да се съгласим с тях.

— Но, сър — намеси се припряно Садлър. — Това може да означава, че руснаците и китайците вече имат лекарство против чумата!

Велкур поклати глава:

— Те не могат да произведат дори един аспирин, без ние да научим за това.

Търкуд погледна Садлър:

— Какво ново по въпроса с Обществото на Биохимиците?

— Всичките им документи са били компютризирани и изгубени впоследствие — отвърна Садлър. — Някои от малкото оцелели членове наистина си спомнят О'Нийл, но... — Сви рамене. — Разполагаме с твърде малко козове, така че трябва да ги изиграем изключително внимателно — рече Велкур. — Най-силния ни коз са тези зъбнопротезни и пръстови отпечатащи. Не можем просто да ги пропилеем с лека ръка.

— Все още си мисля, че ще трябва да кажа нещо на ония от Изолационния Корпус — рече Търкуд. — Ако откажа да им дам каквито и да било обяснения...

— Какво така изведнъж се притесни за Изолационния Корпус, да го вземат мътните? — сръза го Велкур. — Кой го е грижа какво мисли оня дървенияк, генерала?

Търкуд преглътна на сухо:

— Да, сър.

Велкур го изгледа тежко и продължително преди да продължи:

— Какво става с оная другата дреболия, дето трябваше да я свършиш, Чарли?

Преди да отговори, Търкуд хвърли притеснен поглед към Садлър:

— Всичко е наред, сър.

— Ще те държа лично отговорен, ако оплескаш нещо!

— Май най-добре да тръгвам, за да проверя пак всичко. Има ли нещо друго за мен, сър?

— Не. Дръж ме в течение. Ти остани, Джими.

След като Търкуд излезе. Велкур се обърна към Садлър:

— Доколко се доверяваш на Рукерман?

— Той е много почтен човек, сър.

— Провеждал е разговори с Бекет в Хъдърсфийлд, които не са били следени. Няма запис на онова, което са си казали.

— Убеден съм, че са се отнасяли до чумата, сър. Чисто научни разговори.

— Той така казва.

— Рукерман никога не лъже, сър.

— Всеки лъже, Джими. Всеки!

Садлър се намръщи, но не отговори.

Велкур се загледа в купчината доклади върху малкото бюро:

— Ситуацията се влошава от ден на ден. Хонконг вече го отписахме. В Южна Африка цари пълен хаос. Съседите се изстребват помежду си в кръвопролитни войни. Руснаците искат да нанесат ядрен удар върху целия регион. — Измъкна един лист от камарата и му хвърли бегъл поглед, преди отново да го остави върху другите. — И като капак на всичко, израелците в Бразилия току-що са се обявили за независима държава. Не че ги обвинявам. ЦРУ казват, че бразилците са започнали да правят списъци на всички израелски жени „за по-нататъшна употреба“. Тия глупаци планирали да трампят излишните жени за обезлюдени територии! Боже мой!

Садлър преглътна:

— Сър, трябва да обсъдим последното получено съобщение от китайския изследователски институт в Кангша. Искат да им предоставим последните компютърни разработки на изследванията върху чумата. Не знам, дали...

— Замотай ги нещо. Трябва да спечелим време. Какви са последните данни от сателита за онзи район, северно от Кангша?

— Има някои следи от Панически огън, сър, но те разполагат с неустановен брой огнеупорни сгради. Дори и от увеличените снимки, не може ясно да се разбере какво точно се е случило там. Предполагаме, че са правили опити с лекарство против чумата и са се провалили.

Велкур се наклони към интеркома:

— Еймъс, искам пълен доклад за Кангша, до един час. — Облегна се назад. — Сега ще ти кажа нещо, Джими, но то не трябва да

напуска тази стая. По-късно ще ти обясня защо.

Лицето на Садлър придоби сериозно и леко уплашено изражение.

— Заради всичките ония райони, които трябваше да изпепелят — рече Велкур — сега руснаците са по-слаби от всякога. Да ги духнеш, ще паднат! Ръстът на самоубийствата в страната е стигнал астрономически цифри. Ние обаче, трябва да се правим, че не знаем това. Трябва да поддържаме това заблуждение, докато те все още разполагат с техните ТУ-29, ОУ-3 и всички останали оръжия за тотално унищожение. Разбираш ли ме?

Садлър кимна мълчаливо.

— Австралийският Пустинен Резерв е все още непокътнат и напълно оборудван с изцяло ново въоръжение — продължи Велкур. — Това си ни е идеалният скрит коз. Лошото е обаче, че той може да се обърне срещу нас. Тъпите австралийци умират да се правят на независими понякога.

— Но на тях им е абсолютно ясно, че единственият им шанс за оцеляване е да се държат за нас.

— Напълно ли си убеден? — Президентът погледна към вратата, през която бе излязъл Търкуд. — А сега да се спрем на проблема Чарли Търкуд. Смятам, че той е дупе-и-гащи с Шайлок Бродърик.

— Не разбирам, сър.

— Не си ли чувал за Шайлок?

— Ами, аз... тъъ...

— Аз си мислех, че всички знаят за Шайлок и глутницата му.

— Били доста реакционно настроени, сър, така съм чувал.

— Реакционно, а? Искаш ли да знаеш какво ги тревожи? Цялата световна търговия на практика е в застои. Те стават нетърпеливи.

— Какви ли не слухове се носят напоследък, сър. — Прозвуча не на място и Садлър съжали в момента, в който го каза.

Велкур обаче се усмихна и каза:

— Благодаря ти, Джими. Това е и една от причините, заради които ти се доверявам. Трябва винаги да се придържаме към здравия разум.

— Сър, в настоящия момент трябва да се дава приоритет единствено на търсенето на лекарството.

— Да, това е най-важната ни задача, наистина. Което ме връща и към причината за всичко, което ти наговорих: Рукерман.

— Какво за него, сър?

— Ти ще го изпратиш в Хъдърсфийлд.

— Но, сър! Там всички са заразени...

— Което и ще го мотивира, да поработи здравата там и да даде всичко от себе си. Ако се провали, никога вече няма да види семейството си.

— Защо трябва да правим това, сър?

Велкур се загледа в купчината документи на бюрото си. Внезапно замахна с ръка и събори всичко на пода.

— Проклетата работа! Накъдето и да се обърнеш, само проблеми!

— Сър, какво...

— Още преди седмици имах всичко в главата си! Всички парчета от мозайката! Никой обаче, не те оставя и за секунда на спокойствие, за да помислиш!

— Но, сър, какво ще правим с Рукерман?

— Ти ще го изпратиш в Хъдърсфийлд, Джими. Не аз. Ти. Аз нямам нищо общо с тая работа, освен това, че официално ще одобря молбата ти.

— Както кажете, сър, но аз...

— Познаваш ли Дейвид Ашър?

— Ди Ей? Доста талантлив младеж, сър, но какво...

— Не смея да изпратя него, защото Шайлок е достатъчно умен и ще почне да си вре носа, където не му е работа, веднага щом научи. Всички знаят, че Ди Ей е проникнал в кода на сателитната система, за да разговаря с някакви приятели в Мендочино.

— Хората все още се чудят как е успял да го направи, сър. Дали не е намерил копие на...

— Направил го е с помощта на нещо, което самият той нарича „търсеща компютърна програма“. Знам само толкова, но си мисля, че ако се настрои, това чудо може да разгадае и кода на чумния вирус, или каквото е там.

— Китайците! — възкликна Садлър. — Възможно ли е и те да са...

— Може и да са, а може и да са измислили някакъв съвсем различен подход.

— Но защо искате да изпратите тази програма в Хъдърсфийлд, сър?

— След като я предоставим на Бекет, разбира се, ще я дадем и на специалистите в нашите изследователски институти, макар че изобщо нямам вяра в тях. В Атланта са се събрали такива некадърници, че не биха открили и вода, дори да изплуват от потопена подводница. Ами ония смотаняци в Бетесда!

— Правят каквото могат, сър.

— Не е достатъчно да правиш каквото можеш. За тая работа трябва да имаш и вдъхновение. Бекет е човекът, който ни трябва. Просто имам нюх за кадърните хора. Винаги съм усещал, кой може да свърши работа. Именно затова трябва да сме сигурни, че тая компютърна система ще стигне до Бекет в Хъдърсфийлд. Има хора, които ще се опитат да ни попречат, Джими. А Рукерман е идеалният пратеник за нас. Той ги чатка компютрите.

— Знам, сър. Той се опитваше да настрои системата в института в Скалистите планини на...

— Видях доклада. По дяволите! Видях доклада и тогава дори не си направих труда да... Е, ще го направим сега!

— Каква част от истината да кажа на Рукерман?

— Ще му кажеш просто да си затваря устата! Да говори единствено с Бекет. Прикритието му ще бъде, че е отишъл на инспекция и трябва да докладва лично на мен. Изпратили сме точно него, защото и без друго, случайно се е заразил с чумата.

— Да, сър, но...

— Така че той *наистина* трябва случайно да се зарази! И това трябва да стане възможно най-бързо, веднага след като Ди Ей разясни първо всичко на мен. А това ще стане тук, в кабинета ми. Детайлите ще ти ги дам допълнително. Хрумна ми нещо друго. Има един млад пилот, Гранмър Маккрий, който живее в Удбридж, точно извън нашия периметър. Той е заразен. Досега на няколко пъти е отправял писмени молби да му разрешим да отлети за Ирландия, където имал чичо. Този негов чичо, очевидно бил малко куку, но пък бил богат като Крез и много влиятелен. Имам пълното досие на младия Маккрий. Доста кадърно момче. Летял е със секретните самолети на ЦРУ във Виетнам, а и в няколко други случая ни е бил доста полезен. Находчив и надежден.

— Но защо този Маккрий досега не е заминал за Ирландия, щом вече е извън перимет...

— Казали сме на онзи канадец, адмирала, да свали самолета му, ако се отклони от директния маршрут до Англия. След като остави Рукерман, може да замине за Ирландия, където Изолационният Корпус ще се погрижи за самолета му по обичайната процедура.

— Ами, ако англичаните не искат...

— Ще се съгласят да ни сътрудничат, защото ти ще им съобщиш, че много ще ни ядосат, ако откажат. Ако попадне в ръцете на ирландците, като едното нищо ще му прережат гърлото. Англичаните са поне малко по-внимателни в това отношение.

— Щом казвате, сър.

— Та какво губят те в случая? Бога ми, те нищо не губят! А аз губя един от моите научни съветници!

Садлър имаше усещането, че устата му е пълна със стърготини. Всички тия зловещи интриги! Чувстваше се като персона нон грата в Белия дом. Вярно, че президентът му се доверяваше, но той не бе дошъл на държавна служба за това! Помисли си за натиска, който трябваше да окаже на Рукерман и стомахът му се сви.

Сякаш прочел мислите му, Велкур рече:

— Ти си най-добрият приятел на Рукерман, Джими. Мисля, че ти си единственият, който може да го накара да свърши тази работа.

— Е, все пак и семейството му не живее тук с него — въздъхна Садлър. — Жена му е затворена в резервата Сонома.

— Знам.

— Ще трябва обаче, да му кажа голяма част от истината, сър.

— Всъщност, изобщо не ме интересува колко и какво ще му кажеш. Просто трябва да внимаваш нищо да не стигне до Търкуд, защото той веднага ще изпее всичко на Шайлок. Нямам им никаква вяра на тия копелета. Сбирщина откачалки, Джими, пълни кукувци! Знаеш ли последното им „гениално“ хрумване? Искат да убият Папата!

В дългата история на човечеството, отмъщението винаги е било досадна работа. Единствените хора, които биват заплени от идеята за отмъщение са лудите, а също и младите идеалисти. Младите смятат, че старото поколение е виновно за всичко. Това оправдава стремежа им да го детронират. Младите идеалисти винаги са били заплаха за всяка епоха, защото те реагират импулсивно, без да се задълбочават достатъчно в проблемите, които ги тревожат и без да се замислят за собствената си правота. Те се ръководят предимно от горещата си кръв и буйния си нрав. Всичко това е на сексуална основа. Те искат да контролират продължението на рода. Трагедията се крие във факта, че те предават по наследство идеята за отмъщението и в следващите поколения млади идеалисти... а това, или по-скоро те, създават предпоставки за появата на свръхчовеци-безумци, като един Хитлер например, или пък един О'Нийл.

Финтън Крейг Дохъни

— Сам разбираш — рече Дохъни, — че по-голямата част от усилията ни са насочени предимно към полоопределящите хроматинови телца.

— Това не ме изненадва — отвърна Джон. — Предполагам, че имате необходимото оборудване за флуоресцентна микроскопия?

— О, да, разбира се.

Намираха се в кабинета на Дохъни, на последния етаж в административното крило на Кралската Болница Килмейнхам. Стаята бе варосана и голяма не повече от шест квадратни метра. По стените висяха фотографии на селски пейзажи и градски улици. След като им хвърли по един поглед, Джон повече не ги удостои с внимание. Дохъни се бе разположил удобно в стола зад голямото си бюро. Приличаше на мъничък, рошав трол с очи, които сякаш пронизваха всичко, върху което се спираха.

Джон седеше на груб дървен стол, от другата страна на бюрото. До една от стените бе поставено жълто канапе, а пред него — малка масичка за кафе. Цялата стена зад гърба на Дохъни бе заета от лавици с книги. На стената вдясно от Джон имаше два прозореца, които гледаха към парка и Килмейнхамския затвор, който се намираше в другия му край. Бяха казали на Джон, че Кевин О'Донъл е отишъл именно в затвора, където била и щабквартирата му.

Бяха дошли в града с два бронетранспортъра. Отец Майкъл, момчето, Херити и Кевин О'Донъл в единия, а Джон и Дохъни, сами с шофьора и един пазач, в другия. Бронемашините се бяха разделили на улица Инчикър като тази, в която беше Джон, зави под арката и влезе в двора на болницата. Дохъни бе повел Джон нагоре по стълбите, движейки се прекалено пъргаво за такъв дебелак като него. Минаха по дългия коридор със затворени врати от двете страни и в дъното му се качиха на асансьора. После три етажа нагоре, още един коридор и се озоваха в светлата белосана стая. Дребен човечец в работен комбинезон ги бе последвал и бе взел отпечатъци от пръстите на Джон.

— Не възразявате, нали? — бе попитал Дохъни.

Това се бе случило преди почти един час.

Джон се втрени в петната от мастило, които разтворът не бе успял съвсем да премахне от пръстите му. Защо му бяха взели отпечатъците? Усети безпокойството на скрития в него О'Нийл. Надушвам опасност!

Бе почувствал надвисналата опасност още от първия миг на срещата на пътя край Дъблин. Спътникът на Кевин О'Донъл се бе оказал Дохъни. Пухкави, бебешки къдрички обрамчваха пълното му, дружелюбно лице с големи сини очи, късичък, тънък нос и доста пълнички устни с бръчици като от усмивка в крайчетата. Добродушен веселяк, това бе най-точното описание за Дохъни. Добродушен веселяк, който обаче, непонятно как, излъчваше скрита заплаха.

Кевин О'Донъл бе заговорил пръв:

— Виждам, че си се снабдил с дрехи, янки. Позволи ми да ти представя доктор Финтън Крейг Дохъни. Той е тук, за да реши дали ще живееш или ще умреш.

Дохъни бе запазил мълчание.

Без да погледне към Кевин, Джон бе стиснал здраво устни, за да ги предпази от издайническото треперене. Херити и останалите стояха

по-назад като мълчаливи наблюдатели.

— Ние знаем кой си — натърти Кевин.

За част от секундата Джон усети, че сърцето му спира. Продължи да наблюдава Дохъни. Последният го изучаваше с неприкрита настойчивост. И тогава Джон разбра: Дохъни бе ловецът, дебнещ от прикритието си, с нетрепващ поглед и сетива, концентрирани върху момента, когато щеше да нанесе смъртоносния удар. Каква ли примамка бе заложил?

— Нищо ли няма да кажеш? — попита Кевин.

Когато най-сетне проговори, Джон сам се учуди на равномерния си тон и леденото си спокойствие:

— Какво очакваш да кажа? — Позволи си да погледне Кевин и срещна втренчения му взор. — Разбира се, че знаеш кой съм. Нали видя паспорта ми?

— Ти си Джон Роу О'Нийл — хвърли тежкото си обвинение Кевин.

Бавно и внимателно устните на Джон се разделиха и крайчетата им се извиха нагоре в подигравателна усмивка.

— Що не ни кажеш какво толкова смешно виждаш в това, а? — настоя Кевин.

Джон пое дъх. Гласът на Кевин го бе издал. Той блъфираше. Ловецът не бе заложил никаква примамка.

— Много неща ми се изясниха сега — спокойно отвърна Джон.

— Хайде да ни ги обясниш и на нас, а? — изръмжа Кевин.

Джон погледна първо застаналия встрани Херити, в чиито очи проблясваха присмехулни пламъчета. После последователно премести поглед върху смълчания отец Майкъл, който изглеждаше затворен в себе си и вгълбен в собствената си мъка, и притиснатото към хълбока му момче. Накрая погледна Дохъни.

— Значи вие сте пратили Херити да ме подпитва през цялото време и...

— На нашия Джоузеф му липсва такт — прекъсна го Кевин. — Пипа малко грубичко. Това учудва ли те?

— Просто вече мога да си отдъхна — отвърна Джон. — Разбрах най-сетне за какво било цялото това театро.

Кевин се наклони към него:

— Значи отричаш...

— Ама и вие сте едни глупаци! — прекъсна го Джон. — Ирландия е последното място на света, където би дошъл Безумеца.

Кевин го погледна право в очите:

— И ние доста мислихме по въпроса. Ако аз бях Безумеца, щях да искам да си поиграя на Господ. Щях да искам да видя с очите си какво съм сътворил. Тъй че, това е седмият ден на Безумеца. Как би могъл той да издържи на изкушението да дойде тук и да се понаслаждава на творението си?

— Това е лудост — рече Джон.

— А ние не говорим ли точно за един луд? — попита Кевин.

Джон понечи да отговори, но Дохъни му направи знак с ръка да замълчи. Изведнъж Джон разбра: Дохъни бе Великият Инквизитор. Други задаваха въпросите и прилагаха мъченията. Дохъни наблюдаваше и отсъждаше.

Джон изпитателно се вгледа в него. Каква ли бе присъдата му?

За първи път, откакто се бяха срещнали, Дохъни заговори. Джон бе изненадан от дълбокия и убедителен, но мек като кадифе, глас.

— Хайде да го водим. Трябват ми отпечатыци от пръстите му. Нужен ни е и зъболекар да му прегледа зъбите.

Джон усети как устата му пресъхна. Пръстови отпечатыци и зъбни схеми! Скритият в него О'Нийл се загърчи. Какво ли доказателство притежаваше този ирландски Инквизитор? В колежа не бе останало нищо. В къщата също, със сигурност. Дали? Там бе вилнял Паническият огън. Бе го чул по новините, докато все още беше във Франция.

От тук насетне, Джон се бе оставил да го водят като кукла. Внимаваше само да поддържа безизразната си физиономия и отегчения поглед. Многострадален.

Първият половин час в кабинета на Дохъни бе крайно неприятен. Чакане... чакане. Какво щяха да покажат отпечатыците от пръстите? Кога щяха да го заведат за преглед на зъбите? После звънна телефонът. Дохъни вдигна слушалката и изрече само една дума:

— Дохъни.

Известно време слуша, после:

— Благодаря. Не... това е всичко.

Фарсът е изигран докрай, помисли си Дохъни, докато оставяше слушалката обратно на вилката. Този Джон Гарич О'Донъл обаче, не се

бе пречупил. Сега вече разбираше объркването на Херити. Имаше нещо у тоя Джон О'Донъл, но какво беше то?

Дохъни завъртя стола си и се загледа през прозореца към затвора Килмейнхам. Трябваше ли да предаде заподозрения на Кевин? Затворът бе твърде опасно място. Не един и двама бяха намерили в него смъртта си, само заради нечия прищявка. Настоящата му управа усърдно допринасяше за тази му репутация. *Защо избрахме точно тази сграда за седалище на правителството си? Защо точно сградата, превърнала се в паметник на безчет страдания и мъки?* Дохъни знаеше отговора.

Защото е едновременно и достатъчно голяма, и достатъчно малка. Защото е в Дъблин. Защото трябваше да се обединим около нещо. Трябваше ни символ. А ако имаше нещо, което не можеше да се отрече на Килмейнхам, то несъмнено бе това, че затворът отдавна се бе превърнал в символ.

— Казваш, че си молекулярен биолог? — бе попитал Дохъни.

— Точно така.

Следващите двадесет минути Джон бе принуден да отговаря на въпроси от областта на научните си познания, с основен акцент върху рекомбинантната ДНК. Дохъни бе показал доста задоволителни познания за материята, макар че Джон твърде рано усети докъде точно се простират те, когато въпросите навлизаха в сферата на научните предположения. Той лесно напипа областите, в които собствените му познания далеч надхвърляха тези на Дохъни, особено когато стигнаха до междинните фази на синтез. Номерът беше да се стреми да казва, колкото се може по-малко в отговорите си.

Дохъни се облегна назад в стола и склочи длани зад главата си.

— Къде точно смяташ, че би бил най-полезен?

— Навремето смятаха, че моята микрометодология е доста добра.

— С това си се занимавал основно в оня университет във Вашингтон, така ли?

— Да, наред с другите неща.

Дохъни се загледа в празния плот на бюрото си.

— Значи имаш опит с митотично активните малки лимфоцити?

— О, да.

Дохъни се наведе напред, облакът се на бюрото и отпусна длани върху него.

— Подозирам, че си доста по-запознат с тази материя от мен самия. Ние обаче, все пак успяхме да открием някои неща.

Джон усети как пулсът му се учестява. Скритият в него О'Нийл наостри уши.

— Нетърпелив съм да узная, дали имате някакъв напредък — рече Джон.

— Искам да те предупредя да внимаваш с подхода си към чумата — рече Дохъни. — Като лекар-изследовател ти вече имаш предварителна нагласа да подходиш чисто медицински към болестта. Самата зараза предразполага към тази грешка.

Джон недоумяваше. Какви ги говореше Дохъни? Дали пък просто не шикалкаваше? Нима за толкова дълго време ирландците не бяха открили нищо съществено?

Като видя, че събеседникът му няма намерение да отговори, Дохъни продължи:

— В нашия случай, ти веднага ще се сблъскаш с абсолютното унищожение. За изследователя-традиционалист болестите са нещо обичайно, нещо, което винаги го е имало, нещо, което се развива непрестанно. Дори и ако дадено заболяване не се излекува, животът пак продължава нормалния си ход.

Джон кимна мълчаливо.

— Ние също очакваме — продължи Дохъни, — имунната система сама да се пребори със заразата, или пък да се намеси някакъв друг, естествен процес. Но все пак, сме убедени, че чумата ще унищожи напълно човечеството, ако не успеем да разгадаем как работи и не намерим лекарство против нея.

Джон долови в мислите си шепота на скрития в него О'Нийл: *Разбрали са за дългия латентен период.*

Джон изведнъж си даде ясна сметка, че Дохъни все още опипва почвата, все още търси да изобличи у него О'Нийл. Макар и наглед небрежно, правеше го с изключителна професионална вещина. Веднага щом усети това, О'Нийл се отдръпна дълбоко навътре, спотаи се и замря. Дохъни бе много по-опасен от Херити. Всъщност, какво ли бе станало с Херити, свещеника и момчето?

— Не можем вечно да прилагаме карантина — рече Дохъни.

Джон усети, че се е задъхал. Опита се да диша по-дълбоко и равномерно, но остра болка срязва гърдите му.

— Сега наясно ли си, че е напълно възможно да сме изправени пред проблем, който няма решение?

Джон поклати глава:

— Трябва да има... някакво решение.

Замисли се над собствените си думи. Никога досега не му бе идвало на ум, че отмъщението на О'Нийл можеше да се окаже краят на човечеството. Всеки проблем имаше решение! Той знаеше как бе създадена чумата. Формулата ѝ, структурата ѝ, всичко това беше тук, в мозъка му, като касета с филм, който можеше да си пусне, когато си поиска. Не можело да се намери лекарство ли? Пълни глупости!

— Забелязал ли си — попита Дохъни, — че тук, в Ирландия, вече не създаваме нови митове на надеждата?

— Какво? — долови с крайчеца на съзнанието си думите на Дохъни Джон. Какви ги приказваше този?

— Съществуват само старите митове за смърт и унищожение — продължи Дохъни. — Нищо чудно, че точно Ирландия е родината на Литературата на Отчаянието.

— Какво общо има това с...

— Та, какво по-голямо доказателство за абсолютното поражение от чумата?

— Да не би да сте се предали?

— Не е в това проблема, Джон. Мога ли да ти викам Джон?

— Да, но... какво...

— Да осъзнаеш абсолютното си поражение, води до тежки психически травми, Джон. С ужасни последствия...

— Но нали вие самият току-що намекнахте, че...

— ... може да ни се наложи да преглътнем горчивия хап. Да, така е.

Джон се втрени в него. И този ли беше побъркан? Нещо подобно на лудия свещеник от колибата, който му беше дал дрехите?

— Какво ще кажеш за това, Джон? — попита Дохъни.

— Къде са Херити, отец Майкъл и момчето?

Дохъни изглежда се изненада:

— Теб какво те е грижа за тях?

— Аз... просто се чудех.

— Те не са Ирландия, Джон.

Не е вярно! — помисли си Джон. *Точно те са Ирландия! Те са моята Ирландия!*

Отмъщението ги бе създало, бе ги моделирало като глината върху грънчарско колело. Изведнъж, в съзнанието му изникна крехкия, трогателен образ на мълчаливото момче. В това хлапе имаше някаква скрита сила. Джон се опита да си го представи възмъжало. С тия дяволити очи, щеше да стане истински красавец, покорител на женски сърца, ако изобщо след време останеше женско същество, което да го оцени. Но ако подозренията на Дохъни се оправдаеха, хлапето никога нямаше да има този шанс!

Това момче е изстрадало достатъчно, помисли си Джон. *Стига толкова. О'Нийл е отмъстен.*

— Ние не сме победени — каза Джон твърдо.

— Точно за това исках да те предупредя, Джон. Огледай се около себе си. Победените винаги се опитват да търсят надежда в митове и легенди.

— Тук изобщо не става дума за митове и легенди!

— Напротив! Става дума точно за бягство в приказното минало, където искаме да се скрием от неприемливата действителност. Не искаме ужасното настояще, искаме легенди за герои! Няма народ на земята, по-изкусен в създаването на митове от нас, ирландците.

— Няма вече надежда — тихо рече Джон. Спомни си за дядо Джак и приказките вечер край огнището.

— Самата истина — каза Дохъни. — Проумей го, Джон. Всичко в нашата история сякаш нарочно се е случило така, че да тласне ирландците към създаването на героични митове, които да притъпят болката от поражението.

— Това го кажи на отец Майкъл!

— Майкъл Фланъри? А, ето виж, дори Църквата винаги е работила в същата насока с нейните си митове. Поражението тук е заменено с Божието правосъдие. Отмъщението на Господ Бог за миналите ни порочни деяния. Ако се замислиш, даже англичаните имат пръст в това. С присъщата си тъпоумна вироглавост, те взели, че забранили нашата религия. Всяка забрана винаги прави по-силно, по-желано и по-искано забраненото.

Джон съвсем се обърка. Не знаеше вече какво да мисли.

Какво ли се криеше зад думите на Дохъни? Дохъни потупа с длан издутия си корем:

— Дългите години глад нанесоха тежка травма на ирландците. Това бе урок, който никога няма да забравим. За това и се тъпчем като невидели. Това е най-разпространената реакция срещу стреса.

Джон реши, че това е абсолютно налудничаво бърборене. Нямаше никакъв смисъл в думите.

— Аз съм един от малкото дебели хора в Ирландия днес — рече Дохъни.

— Значи не си се предал.

— Може би съм останал единственият, който все още може да създава митове. Точно в момента се нуждаем от нова фигура. От един вдъхновен изследовател.

Джон поклати глава в недоумение.

— Седя си тук и съчинявам мита за Джон Гарич О’Донъл — каза Дохъни. — Гарич — бавно, повлечено повтори името кадифеният глас. Сякаш го опитваше на вкус. — Джон Гарич О’Донъл, хубаво, старо, ирландско име. Изисква един специален мит.

— За какво, по дяволите, говориш?

— Говоря за Джон Гарич О’Донъл, един янки от древен Галски род. За това говоря. Ти се върна при нас, Джон Гарич О’Донъл. Донесе ни един сензационно нов подход към проблема със заразата! Ти си живият образ на нашата надежда, Джон Гарич О’Донъл! Веднага ще вкарам това в работа.

— Да не си се побъркал?

— Хората ще ти се възхищават, Джон.

— За какво?

— Заради образа на надеждата, който въплъщаваш. Ирландците винаги са се възхищавали на силните образи.

— Не желая да участвам в...

— Тогава ще трябва да те предам на Кевин за незабавна ликвидация. Имаме си достатъчно лабораторни техници. Това, от което се нуждаем, е вдъхновение и надежда.

— Но, какво ще стане, ако аз не...

— Ако се провалиш? Ооо, това ще бъде твоят край. Ние не сме много снизходителни към провалите.

— Искаш да кажеш, че ще ме убиеете просто ей...

— О, не! Аз лично не си падам по кървави мелодрами, но Кевин има много слаби нерви и прекалено мек спусък на пицова.

— Тогава ще трябва да прикривам грешките си.

— Не и от мен! Просто няма да можеш! — Дохъни се оттласна назад от бюрото. — Изпращаме те при Пиърд в Килалой. Предлагам ти да сядаш и веднага да почваш разработването на сензационно новия си подход към чумата. Трябва да си готов с него преди да пристигнеш там.

Джон проследи с поглед Дохъни, докато последния се надигна от стола.

— Значи победа или смърт?

— Не е ли това и самото естество на проблема, пред който сме изправени? — отвърна на погледа му Дохъни.

Джон се насили да извърне очи от него. Как само го гледаше! Сякаш го обвиняваше!

— Разбери, Джон — уморено рече Дохъни. — Нямаме друг избор. Чумата ни стовари нов удар. Появиха се мутации. Забелязани са в морските бозайници: в китовете, в делфините, в тюлените и в разни други. Вече не можем да спрем разпространението ѝ.

Джон застина. Мутации! Ето нещо, за което изобщо не се бе замислял. Заразата бе излязла извън контрол. Като прериен огън.

— Изчакай ме тук — рече Дохъни. — Ще отида да уредя нещата по пътуването ти.

Излезе навън, в коридора. Кевин вече го чакаше пред съседната врата.

— Ти си глупак, Дохъни! — прошепна Кевин. — Ами ако той се опита да провали всичко, което сме постигнали в Килалой?

— Тогава ще трябва да го убиеш — тихо отвърна Дохъни. — Изпратиха ли вече отпечатъците от пръстите и зъбите?

— Правят се на прекалено предпазливи! *Защо са ни? Да не би да държим някой заподозрян?* А те за какво друго, мислят, че ни трябва?

— Беше неразумно от наша страна, да ги искаме. Прекалено опасно е.

— Дори да се живее е опасно!

— Кевин... ако онзи вътре наистина е О'Нийл, и ако съм успял да го мотивирам правилно, той ще ни намери лекарството.

— Та ти почти му каза, че това е невъзможно!

— Знаеш ли, това го изненада. Беше направо шокиран. Явно никога преди не се е замислял за това. Типичен изследовател. Гледа само напред, към целта. За него няма невъзможни неща.

— Ами, ако си прав? — попита Кевин. — Какво ще стане, ако това наистина е О'Нийл и дори *той* се провали?

— Тогава вече за нас няма да има никаква надежда.

Докторът рекъл: Господине, по-добре да умрете според правилата, отколкото да живеете в противоречие с Медицинската наука.

Молиер, обръщайки се към пациент, който се е излекувал с нетрадиционни средства.

Първата среща на Уилям Рукерман с неговия пилот се състоя на летището в Хагърстаун, щата Мериленд. Тънка ивица светлина над източния хоризонт бележеше настъпването на зората. Беше студено и влажно, а и Рукерман страдаше от нервен стомах. От два дни той бе отседнал в армейския хотел край летището и чакаше благоприятна метеорологична прогноза за трансатлантическия полет. Измъчван от главобол и хрема, през тези два дни той все повече се убеждаваше, че изпитва симптомите на чумата. Мисълта, че вече е носител не го разтревожи особено.

Някой от Вашингтонския елит трябваше да направи това, въпреки рисковете в дългосрочен план. Малкия заговор на Бекет наистина бе намалил потенциалните възможности, но бе лудост да се мисли, че могат да го контролират сами.

Пилотът, Кранмор Маккрий, се оказа нисък, набит млад мъж с прекалено едра глава — толкова едра, че Рукерман сметна това за резултат от някакъв хормонален дисбаланс. Застанал до самолета, Маккрий имаше доста уродлив вид: малки сини очички, прекалено раздалечени от масивен чип нос; голяма уста с тънки устни и квадратна челюст, която започваше някъде от врата му.

Рукерман не можеше да разпознае модела на малкия двумоторен реактивен самолет. Изглеждаше доста луксозен — елегантен и бърз, с изтеглен напред нос и сгъваема врата, която се превръщаше в стълба.

Сержантът, който бе докарал Рукерман до летището, остана до стълбата, докато Маккрий затвори херметичната врата, въпреки че униформеното му яке плющеше под напора на влажния вятър. Маккрий хвърли чантата на Рукерман на една празна седалка и

отправляйки се към носа на самолета започна да му задава най-странните въпроси, които някога бе чувал.

— Кажете ми, доктор Рукерман, има ли причина Чарли Търкуд да желае смъртта ви?

Рукерман, който тъкмо се бе настанил на дясната седалка в пилотската кабина и затягаше колана, се спря и втренчи поглед в Маккрий. Какъв странен въпрос! Той дори помисли, че не го е чул правилно.

— Затегнете колана — каза Маккрий. — Изчезваме оттук.

— Да не би да предполагате, че Чарли Търкуд желае смъртта ми? — попита Рукерман, закопчавайки колана си.

— Нещо такова.

Маккрий надяна слушалките на главата си, нагласи микрофона по-близо до устата си и натисна някакъв бутон на таблото за управление.

— Тук „Роувър Бой“ — каза той. — Готов съм за излитане.

— Излитането разрешено, „Роувър Бой“ — долетя от високоговорителя на тавана металическия глас на диспечера. Рукерман вдигна поглед към решетката над главата си и каза:

— Не знам за какво говорите.

В какво ли го бе забъркал Джим Садлър, та някой да иска смъртта му! Докато разсъждаваше над този въпрос, Маккрий вече рулираше към мястото за излитане. Там той спря, насочвайки носа на самолета към дългата писта и погледна спътника си.

— Надявам се да се окажете прав.

Той натисна двата лоста напред и самолета започна да набира скорост — отначало бавно, после все по-бързо, притискайки Рукерман към облегалката. Плавното излитане бе последвано от бързо гмурване в ниската пелена на облаците. Рукерман премигна от ярката слънчева светлина, отразена от пухкавия облачен океан под тях.

— Средната продължителност на полета е шест часа и половина — каза Маккрий.

— Защо по дяволите ми зададохте онзи въпрос за Търкуд? — настоя Рукерман.

— Бях пилот в ЦРУ и все още имам някои приятелчета, които ми разправят разни неща. Мога ли да ви наричам Уил? Чух, че така се обръщат към вас приятелите ви.

— Наричайте ме както си искате — грубо отвърна Рукерман, — само ми обяснете какво беше това...

— Добре, Уил, моите приятелчета казват, че Търки е кофти и затова се поослушах. Помъчих се да разбера дали тук няма да изскочи някой жокер... дали пък няма и друга причина за нашата малка разходка.

— Каква друга причина може да има? — запита Рукерман и погледна надолу към облачната пелена, чиито форми непрекъснато се изменяха, без да разкриват земния пейзаж. Той се зачуди дали не са му назначили откачен пилот.

— Наистина ли мислиш, че онзи Безумец, О'Нийл, е при ирландците? — попита Маккрий. — От мен се иска след като те оставя да проуча въпроса.

— Наистина не знам — отвърна Рукерман.

— Познавам сержанта, който те докара до летището. Службата му е по-особена. За какво си говорихте?

— Той се чудеше кой ли е уредил да се заема с това. Аз... аз му казах, че източникът вероятно е самият Президент.

— Господи боже! — възкликна Маккрий.

— Ще ми кажеш ли какво означава всичко това?

— Виж, Уил — започна Маккрий, — сега сме на девет хиляди и осемстотин и всичко изглежда наред. Ще включа автопилота и ще поогледам тази птичка. Не мърдай от мястото си и не пипай нищо. Свирни ми, ако видиш други самолети. Става ли?

— Но какво ще търсиш?

— Полетът ще стане по-приятен, ако съм сигурен, че отзад нищо няма да направи „бум“.

— Бомба? — възкликна Рукерман и усети как стомахът му се преобърна.

Маккрий откопча колана си и стана. Преди да излезе от кабината, той се обърна към Рукерман.

— Може да е само заради вродената ми предпазливост — рече той и излезе, но гласът му се чуваше и през вратата. — По дяволите! Трябваше сам да прегледам това самолетче!

Рукерман погледна през стъклото. В разкъсаната облачна пелена зееше огромна бездна. На дъното ѝ сивееше океана, покрит с тънка мъгла.

Това беше лудост. Изведнъж усети, че в това пътуване има нещо гнило. Искаше му се да накара Маккрий да се върнат обратно. Но дали ще се подчини? А дори и да се съгласи, дали ще им позволят да се върнат?

Пътуването е еднопосочно, докато не намерим лекарството — бе казал Садлър.

Рукерман се сети за гъстите редици противосамолетни ракети около Вашингтон. Един МЮСАМ с неговите многобройни бойни глави с топлинно насочване, поразяващи всичко, което се движи...

Маккрий се намести обратно на седалката си и закопча коланите.

— Нищо не открих — заяви той, провери показанията на приборите и се обърна към Рукерман.

— Как те забъркаха в тази история?

— Оказах се най-подходящия човек.

— Така ли? И защо?

— Президентът и най-близките му съветници ми имат доверие, а и притежавам необходимите научни познания, за да изследвам проблемите, така да се каже.

— Моите приятелчета смятат, че може би си изкупителна жертва.

— Какво имаш предвид?

— Доста омраза се понатрупа към науката и учените. Между другото, как се зарази?

Рукерман преглътна. Навлизаха в опасни води.

— Аз... беше глупаво. Просто отворих грешната врата в един от карантинните центрове. Трябвало е да бъде заключена!

— Може би е трябвало и да си по-внимателен.

Рукерман потърси начин да отклони този разговор и попита:

— Кой те избра за този полет?

— Аз пожелах сам.

— Защо?

— Имам чичо в Ирландия. Странна птица. Никога не се е женил и е достатъчно богат да изплати външния дълг на страната — Маккрий се ухили, — а пък аз съм единственият му жив роднина.

— Той... жив ли е още?

— Той е радиолобител. Успях да получа неговото съобщение. Чичо Мак си е купил частно имение и, обърни внимание, възражда

древната религия на друидите — обожествяване на дърветата, магьосничество и други такива.

— Звучи налудничаво.

— Той не е луд, просто е малко по-особен.

— И ти се единствен наследник? Откъде знаеш какво пише в завещанието... Напоследък нещата се промениха.

Маккрий сви рамене:

— Чичо Мак и аз много си приличаме. Той винаги ме е обичал. А и при сегашната ситуация не е ли най-добре да се погрижа за собствените си интереси?

— Е, желая ти късмет.

— И на теб, Уил. Ще имаш нужда от него.

— Все още не разбирам какво те накара да заподозреш... това за бомбата?

— Знам някои неща за Търкуд, които могат да ти изправят косите.

— Ти го познаваш?

— Отпреди чумата... а после само по телефона. Точно това ме притеснява, Уил. Имам информация, която той би искал да залича. Що се отнася до теб, нямам представа за причините, освен ако не става дума за поредното разчистване на пешките.

Рукерман се опита да преглътне, но гърлото му бе пресъхнало. Спомни си, че Садлър беше крайно предпазлив, предупреждавайки го да не казва нито дума за това, което носи в куфарчето — специалната компютърна програма. Търкуд не трябваше да разбере нищо. Това е била причината за абсурдната ситуация в карантинния център. Случайно заразяване!

— Добре ли си? — попита Маккрий. — Изглеждаш доста напрегнат.

— Но това е лудост! — промълви Рукерман. — Аз трябва на всяка цена да стигна до Англия! А ти трябва да разбереш дали наистина ирландците са засекли О'Нийл. Господи! Ако това наистина е той и някой го накара да проговори...

— Ако... — прекъсна го Маккрий. — Ако наистина е той, ако кучият му син въобще е жив. Не знам, Уил. Ако аз бях в Ирландия и този човек беше в ръцете ми...

— Те знаят колко важно е да го запазят!

— Настинали? Какво значение има за тях? Какво имат да губят? Маккрий отново стана от мястото си.

— Ще повторим упражнението — аз отивам да огледам самолета, а ти не пипай нищо.

— Господин Маккрий?

— Просто Мак.

— Да, добре, Мак... — Рукерман поклати глава. — Не, отивам твърде далеч.

— Едва ли. Я ми кажи защо си толкова нервен.

— Доктор Садлър и Президентът извънредно много настояваха това пътуване... да се пази в тайна от Търкуд, тоест докато...

— В тайна? Но защо?

— Не знам.

— Знаеш, но не искаш да ми кажеш. Господи! Имам си още един опасен товар на борда!

— Съжалявам, Мак, но мисля, че твърде много развихрихме въображението си. Сега е време за...

— Точно за развихряне на въображението — прекъсна го Маккрий и огледа контролните прибори. После натисна един бял бутон и над него светна червена лампичка.

— Може би се движим твърде бързо — промърмори той, изключи автопилота и изтегли лостовете на дроселните клапи назад.

Рукерман видя как стрелката на индикатора за относителната скорост на самолета спрямо въздуха се смъкна в зеления сектор и спря на 120. Маккрий отново натисна белия бутон. Червената лампичка пак светна.

— Сигурно е някаква повреда по веригата — каза Маккрий.

— Какво става? — попита Рукерман.

Маккрий натисна лостовете напред, провери курса и пак включи автопилота. Летяха над океана, тук-там покрит с тънки облаци. Далече долу вълните проблясваха под ярките лъчи на слънцето.

— Има една машинка — барометричен прекъсвач. Използвана е няколко пъти — каза Маккрий. — Чувал съм, че Търкуд много я харесва. Тя се свързва със заряд от пластичен взрив и се прикача към люка за спускане на колесника. Активира се при отварянето на люка и когато самолета слезе на заложената височина — бум и всичко изчезва!

— На... на каква височина?

— Може би няколкостотин метра. Точно на финала, когато пистата е пред теб и вече нищо не можеш да направиш. Нямах време да скочиш с парашут, ако такъв въобще има, а ние нямаме. Размазваш се долу и оплескваш пейзажа. Получавах достойно погребение в пилотски шлем.

— В пилотски шлем ли?

— Останките от тялото, които намират, са достатъчни, за да запълнят стандартен пилотски шлем.

— По какво съдите, че...

— По ей тази малка червена лампичка. Аварийна система за проверка. Ако свети зелено, колесникът или е спуснат или е прибран. Погледни сега онзи индикатор там — каза Маккрий, сочейки един бутон над дясното си коляно. Зеленият индикатор над него показваше, че колесникът е прибран. — Когато направих проверка, червената лампичка показва, че колесникът не е прибран, но ние си летим и всичко изглежда наред.

— Няма ли и друго обяснение?

— Повреда във веригата, но Господ ми е свидетел, че цял взвод механици провериха тази птичка.

Рукерман обмисли ситуацията, после въздъхна дълбоко и тръсна глава.

— Това е безумие!

— От страна на Търкуд ли? За него това е най-безболезнения вариант.

Рукерман усети, че го обзема гняв. Той мразеше силните емоции, защото в такъв момент не можеше да разсъждава ясно. Рационално мислене — единствената надежда на човечеството бе рационалното мислене. Науката се проваля там, където липсва рационално мислене. Гневът му се усилваше.

— По дяволите, не можем ли да направим нещо? — настоя той.
— Как да сме сигурни, че твоите подозрения не са само...

— Уил, остави ме да помисля по въпроса.

Маккрий огледа приборите и автопилота, увери се в правилния курс и се облегна назад, затваряйки очи.

Рукерман го наблюдаваше, смутен от гневния си изблик. *Изкупителна жертва!* Маккрий просто фантазираше. Компютърната програма, резултатите от всички проекти, целия материал, който

носеше... и възможността О'Нийл да е в Ирландия! Господи! Може би той ще има късмета лично да разпита О'Нийл. Та има ли нещо важно от това? Президентът би направил много неща, за да остане на власт и да поддържа установения ред, но със сигурност няма да изложи на опасност опитите да бъде намерено лекарство срещу чумата.

Рукерман бавно осъзна, че до него достига някакъв странен звук. Погледна към Маккрий. Той хъркаше! Това копеле беше заспало! Как може да спи във...

Маккрий изхърка и се надигна, отваряйки очи.

— В Англия има много езера — каза той. — Високо езеро... или дори висока писта!

Той се пресегна вляво от себе си и затършува из купчина карти. Накрая извади една, разтвори я пред себе си и започна да я разучава, мърдайки устни.

— Да, да. Ето една хубавичка писта високо над Абърфилди — промърмори той и върна картата на мястото ѝ. — Ще се престорим, че имаме повреда в двигателя и хоп — кацаме там.

— Далеч ли е от Хъдърсфийлд? — попита Рукерман.

— Не се тревожи, Уил — отвърна Маккрий. — Ти си „ВИП“. Ще те откарат с дълга лимузина. Аз съм лесен. Ще намеря начин да се върна до Ирландия и да се добера до имението на чичо Мак.

Маккрий се извърна към Рукерман и се ухили, разкривайки широките зъби върху ъгловатата си челюст. — Освен това аз съм капитанът на този кораб и аз ще определям курса.

Рукерман се намръщи и се обърна на другата страна. Идиотски подозрения! Няколко часа закъснение... Всъщност, какво значение имаше? Щом като това ще успокои Маккрий. Тъпо себелюбиво копеле! Една друга мисъл пропълзя в съзнанието на Рукерман и той отново се обърна към Маккрий:

— Да приемем, че на борда има бомба. Какво ще стане, ако е нагласена да избухне в определено време?

— Ще нахраним рибите — отвърна Маккрий.

*Нагоре по дългата стълба,
надолу по късото въже —
Върви при дяволите, крал Били,
със теб и папата вземи!*

Песни на Нова
Ирландия

Джон седеше в дъното на бронираната кола и наблюдаваше местността през тънък процеп в стоманения корпус. Зелените хълмове се къпеха в лъчите на утрото. Навън беше студено и от всеки допир до стоманата кожата му измръзваше. Седалката не беше тапицирана. Отец Майкъл и момчето седяха срещу него. Момчето се бе свило и спеше, облегло глава на свещеника. Отпред шофьорът и въоръженият войник упорито мълчаха. Те бяха червендалести, чернокоси младежи в зеленикави военни униформи. Изражението на лицата им издаваше вътрешно безпокойство — те сякаш слушаха някакъв невидим говорител, който ги предупреждаваше, че предстоят ужасни събития.

На стотина метра отпред се движеше друга бронирана кола, а зад тях имаше още две. И трите бяха с пълен екипаж. Водещата машина бе снабдена с ракетна установка.

Откак се бе отправил към Килмейнхамския затвор, от Херити нямаше и следа и нито отец Майкъл, нито някой от останалите можеше да каже къде е отишъл.

Отец Майкъл се обърна напред и заговори с шофьора. Момчето се размърда и изстена в съня си. Думите на свещеника не достигаха до Джон, но той ясно чу отговора на шофьора:

— Пътят, по който се движим, е сравнително безопасен, отче. В наши дни по-дългият път често е най-пряк.

Отец Майкъл кимна и отново се намести на седалката.

Бронираната кола се друсаше по неравния път, който се виеше през хълмовете. Тук-там през пролуките в иглолистните горички се виждаха къщи с пушещи комини, а по-нататък проблясваха ледовитите води на Ирландско море. Тихата, спокойна красота, която излъчваше

този великолепен пейзаж разтърси Джон, събуждайки дремещия в него О'Нийл. Той усети глухия му вопъл и онзи ужасен писък, дебнещ някъде в дълбоките подземия на съзнанието му. Тази гледка надолу към морето не трябваше да остане недокосната; и земята трябваше да носи белезите от изчезването на старата Ирландия. Иначе... защо беше всичко?

Шофьорът се обърна към войника до себе си и каза нещо. Джон чу само последните две думи, изречени по-високо заради усиленото ръмжение на двигателя по стръмния наклон.

... Но сега...

Тези последни думи отекнаха в съзнанието на Джон. Те символизираха новата Ирландия. Тази мисъл успокои надигания се в него О'Нийл и Джон остана сам с мислите си.

... Но сега...

Едва ли можеше да се намери по-изчерпателен израз за времената, които настъпиха. След сега следваше *нищото*. Някога хората мислеха, че могат да разрешат всеки проблем, научен или друг, ако се захванат с него достатъчно упорито, с добра воля и търпение, без оглед на необходимото време. Така поне сочеше научното мислене. Но сега...

Какво можеше да направи той в Килалойската лаборатория? Дали най-черните страхове на Дохъни ще се окажат истина? Това не може да бъде! Замисли се за раздялата си с Дохъни тази сутрин. Беше още тъмно и в кабинета бе студено. Лампата над бюрото бе като жълт остров сред мрака. Дохъни разписваше куп документи и ги подаваше на прегърбен възрастен мъж, застанал зад него. Той поемаше документите с кокалестите си пръсти и ги подреждаше на бюрото. После ги взе и си тръгна. През цялото време двамата не обелиха нито дума.

Джон се разхождаше из кабинета и разглеждаше фотографиите по стените, мъчейки се да различи образите на мъждивата светлина. Пред една от снимките той се спря, привлечен от мистериозен надпис върху тухлена стена. Опита се да го разчете, но част от думите бяха заличени.

„АКО МАТЕ ФОРМА АУБ А ЕКС ОЗИ, ПЛАХ, ИЛИ РИСТ АКЦИ, ДЕТ СЕ НА ЕЛ. 65–155, ФАСТ. НИМ СТА ГАР АНА.“

Дохъни забеляза интереса на Джон към фотографията и каза:

— Държа я, за да ми напомня. Беше безсмислено — думи вместо действия. Само думи и много малко действия. Въпреки това, управниците на Ълстър отдаваха голямо значение на тези послания. Може да се направи интересно сравнение със сегашния ни проблем. Ако възстановим липсващите части, текстът е следният:

„Ако имате информация за убийства, експлозии, заплахи или терористични акции, обадете се на тел. 65–155, Белфаст. Анонимността е гарантирана.“

Джон се обърна и погледна Дохъни, завладян от безпокойство. Тероризъм!

— Безумецът ни изпрати послание с липсващи части — каза Дохъни и кимна към снимката. — Този надпис е от Дери. Сведенията се събираха в Белфаст.

Джон заговори бавно, втренчен в снимката. Тероризъм.

— Сведения за хора като Джоузеф Херити?

— За протестантите също. Едва ли можеш да избираш между тях, ако си мишената за техните куршуми и бомби.

Джон се обърна, бавно и неохотно. Дохъни се втренчи в него и в благия поглед на тъмните му очи се забеляза искрица циничен сарказъм. Под жълтеникавата светлина на лампата, на фона на сивото утро, процеждащо се през прозореца зад него, той удивително приличаше на кукла с разчорлена коса.

— Ние сме като онези шейсет хиляди души, живели там — каза Дохъни. — Сега... бих казал не повече от пет-шест хиляди. Без жените градът умира.

Джон се прокашля, но не каза нищо.

— Един град се поддържа от търговията — продължи Дохъни. — Но тя зависи от дома и семейството. Градът... — той хвърли поглед към фотографията зад Джон — градът е място за занаятчии, бакали, разносвачи по домовете и други подобни, но душата на градската търговия са жените. Останали сами, мъжете са принудени да се върнат към земята, да извличат от нея храната си и да преоткриват какво значи да си земеделец — една позабравена дума.

Джон се втренчи в рамката на прозореца, неспособен да срещне пронизващия поглед на Дохъни.

— На цветната снимка вдясно от тази има същия надпис, само че от другата страна на реката — каза Дохъни. — Онова малко бяло петно

там. Не може да се разчете от толкова далеч, дори текста да е пълен.

Джон се обърна и погледна снимката на старата част на Дери с нейните назъбени каменни стени, белязани от многобройните конфликти през вековете... зацапани кафяви камъни, издигащи се над река Фойл... и ниско в единия ъгъл онзи малък бял правоъгълник, запълнен с черни букви.

— Мъжете, които останаха там, няма да си отидат — каза Дохъни, — но вече няма смисъл да се работи, да се изкарват пари и тях скоро няма да ги има. Знаеш ли, Джон, всичко опира до заплатата. Тя е в основата на семейството и дома, източник на храна, дрехи, забавления. Ще те попитам направо, Джон, според теб колко източника на средства могат да се намерят сега в Дери?

Джон се обърна към Дохъни, срещайки пронизващия му поглед.

— Не много...

— Каква е ползата от непълни послания? — попита Дохъни. — И все пак фантазията на образования човек надделява.

Джон се отдръпна от стената, заобиколи бюрото и седна на дървения стол. Тези снимки сякаш го заразиха! Столът под него бе твърд и леденостуден. Дохъни го следеше с непроницаем поглед.

Докато гледаше навън през тънкия процепа на бронираната кола, Джон си мислеше за този разговор. Конвойт пресичаше обширно блато. Наскоро изкопаните купчини торф бяха старателно покрити с тъмен найлон, затиснат с камък на върха на всяка камара. Гледката бе толкова спокойна и обичайна, че той усети как О'Нийл отново се надига.

Внезапно отец Майкъл се обърна и се втренчи в Джон.

— Все още копаят торф — отбеляза Джон.

Отец Майкъл заговори тихо, за да не събуди момчето:

— Водноелектрическата централа в Арднакраша бе взривена още в самото начало. Сега имаме само ТЕЦ-ове на торф, а и мъжете, които копаят торф за тях, не са много.

Джон забеляза, че под черния костюм свещеника си бе облякъл сива жилетка с остро деколте и бели копчета. Беше сменил шапката си с черна фуражка. Цветът на жилетката му напомняше за стария беззъб пазач в двора на болницата. Дохъни бе оставил Джон сам с мъжа, за да отиде „да види какво задържа колите“.

Жилетката на стареца беше ръчно плетена от дебела домашна прежда. Джон стоеше на камъните, пропит от влажния сутрешен студ. Мъглата се вдигаше и отгоре прозираха късчета синьо небе. Виждаха се късчета синьо небе. Вниманието му постоянно се връщаше към стареца, който стоеше там в напрегнато мълчание. Немощният му гръден кош едва-едва надигаше сивата жилетка.

„Жена му я е плела“, помисли си Джон. В същия момент стареца се загърна още по-плътнo и жилетката зяпна, защото в долната част липсваше едно копче. Изглеждаше мръсна, сякаш никога не бе прана и Джон си помисли: „Иска да усеща нейния допир чрез дрехата, изработена от пръстите ѝ“.

И тогава чу гласът на О’Нийл да му прошепва: „Нима не е останало нищо, докосвано от Мери?“

В очите му напиха парещи сълзи.

Старецът отмести поглед в посока на шума, който идваше отвъд двора, наклони глава, за да чуе по-добре, и когато се обърна, напрежението в погледа му вече го нямаше. Имаше само едно повехнало лице с празни очи и беззъба уста. Той заговори с дрезгав глас:

— Ти си оня, дето дойде с попа?

— Да, аз съм.

— Да му кажеш да не се залавя с църкви и литургии тук — рече му стареца. — Ако се опита, ще го удуша в собственото му расо.

Джон бе стъписан от горчивината и силата в старческия глас, сила, която не достигаше очите и не докосваше устните, сякаш беззъбата дупка само механично повтаряше едно послание, извиращо от дън душа.

— Не искаш отец Майкъл да отслужи литургия? — попита Джон.

— Да отслужи литургия! — старецът се изплю върху каменните плочи на двора и заговори тихо и уморено, сякаш това възклицание бе изсмукало силите му докрай:

— Аз съм стар и времето ми изтича, няма сила и живот в мен. Не ходя на литургия, щот там мисля за Фиона и мен, как се молим коленичили — каза той и дрезгавият му глас отново се оживи. — Какво донесе нейната молитва, освен самота?

Джон почувства стаения в него О'Нийл — безмълвен наблюдател, хипнотизиран от беззъбата уста и горчивите думи, които излизаха от нея.

— Роден съм в полунощ и мога да виждам сенките на умрелите — продължи старецът. — Ако си присвия очите както трябва и гледам в едно място много дълго, аз виждам моята старица край печката как ми готви каша за закуска, съвсем като истинска.

Старецът присви очи и се втренчи в някаква невидима точка в пространството. Гласът му премина в шепот:

— Туй не е като спомен за минала мъка. Той може да се забрави, знаеш. Тази мъка не си отива. Да, тя е вътре в главата на човека и само гробът я лекува — той уморено тръсна глава. — Май и там няма да се отърва от нея.

През сводестия вход към тях бързо крачеше Дохъни. Походката му бе твърде енергична за такъв тежък човек. Старецът вяло го поздрави.

— Сега вземат отец Майкъл и момчето — каза Дохъни. — Ще бъдат тук след минута. Да не би старият Бари да ти губи времето с някоя от неговите истории?

Джон кимна.

Дохъни потупа стареца по рамото и му каза:

— Иди на входа, Бари, и им махни с ръка, когато се появят. След малко идваме и ние.

Без да изпуска от очи отдалечаващия се старец, Дохъни заговори на Джон:

— Някои сред нас живеят с надеждата за отмъщение — започна той, хвърляйки бърз поглед към него. — Други са отчаяни, трети се потапят в забравата на всякакви възможни развлечения — алкохол, наркотици, извратени пародии на секс без надежда за потомство.

Той кимна към стареца, който бе заел позиция на входа и гледаше надясно.

— Бари само иска да срещне Безумеца и да му зададе един въпрос: „Доволен ли си от това, което направи?“ — каза Дохъни и отново погледна Джон. — Повечето от нас са изтощени до краен предел — той прочисти гърлото си и Джон помисли, че ще се изплюе, но Дохъни преглътна. — Всеки от нас бяга от действителността по

различен начин и ако някой ни принуди всеки божи ден да се изправяме лице в лице с нея, всички ще полудеем.

Откъм улицата се чу ръмженето на няколко двигателя. Старецът се наведе напред, взирайки се в посоката на шума.

— Предполагам, че отмъщението на О'Нийл също е такъв начин за бягство от действителността. Терористите, чиято жертва е станал той, онази бомба — това е бил техният начин да избягат от собствената си реалност — каза Дохъни и отново отправи дълъг, изпитателен поглед към Джон. — Някои дори съчувстват на онзи нещастен Безумец, О'Нийл.

Джон прокара ръка по гърлото си, неспособен да избегне втренчения поглед на Дохъни.

— Ако единственото, което му остава, е отчаянието, човек може да експлодира — продължи Дохъни. — Пред себе си имаме само модела за поведение на нашите бащи, примерите на Църквата, на държавата, на семейството. Те са сурови, жестоки и болезнени.

Дохъни се обърна към входа:

— А, ето ги и тях.

Джон погледна и видя стареца, който им махаше с ръка. Зад него под аркадата навлизаше маслинозелена бронирана кола.

— Когато пристигнете в Килалой — каза Дохъни, — накарай ги да ти дадат нови дрехи, нещо по-удобно. Поне ще се почувстваш по-добре.

В бронираната кола по пътя за Килалой Джон отново и отново се връщаше към странната сцена в двора на болницата... старецът, Дохъни. Сякаш бе театър, специално подготвен за него. Но с каква цел? Не беше ли това примамка за О'Нийл?

Вътре в него О'Нийл запази мълчание. Нямаше ги въздишките, шепота, нямаше го дори ехото на онзи вик, нито воят на изоставено куче. Този вой бе по-страшен от всичко друго.

Онзи старец не му излизаше от мислите. Джон изпитваше състрадание към него. Същото чувстваше и към О'Нийл. И двамата бяха преживявали голяма трагедия. А какво можеше да стори стареца? Да пази вратата? Може би да изпълнява поръчките на Дохъни. Да запълва дните си, докато умре... в самота. Джон не си бе представял така старците в Ирландия. Всъщност това важеше и за младите.

По бузите му потекоха сълзи. Той затвори очи и когато ги отвори видя отец Майкъл, втренчен в него.

Джон потупа празната седалка до себе си:

— Отче, моля ви седнете при мен.

Внимателно, за да не събуди момчето, отец Майкъл вдигна главата му от скута си, несръчно се прехвърли през седалката, блъсна се в Джон и подпомогнат от един рязък завои непохватно се стовари на седалката до него.

— Какво има, Джон — попита той.

— Отче, ще приемете ли моята изповед? — промълви Джон.

Най-после, помисли си отец Майкъл. Той предчувстваше това от мига, когато за пръв път видя Джон край езерото — тази странно обезкосмена глава, измъченото лице, сега покрито с брада... но в очите още блестяха адски пламъчета.

— Да, разбира се — отвърна той.

Джон изчака, докато отецът намери куфара си под седалката и се подготви за древния ритуал. Чувстваше се спокоен. Не можеше дори да си спомни откога не е бил толкова спокоен. Дори преди... преди... Не, никога не се бе чувствал така спокоен.

Отец Майкъл се наведе към него:

— Откога не си се изповядвал, сине мой?

Въпросът смути Джон. Той никога не се бе изповядвал.

Джон Гарич О'Донъл никога не бе изричал думите, които сега бяха на езика му. Той ги каза:

— Прости ми, отче, защото съгреших.

— Да, сине мой. В какво си съгрешил?

— Отче... Джон Роу О'Нийл е в мен.

Сянка на смут премина по лицето на свещеника.

— Ти... ти си О'Нийл? — дрезгаво прошепна той. Джон се взря в него. Защо той не разбираше?

— Не, отче. Аз съм Джон О'Донъл. Но О'Нийл е вътре в мен.

Очите на отец Майкъл се разшириха. В изцъкления му поглед се четеше удивление. Той бе учил психология при изтъкнат професор-йезуит, отец Амброуз Драйфус, експерт по Фройд, по Юнг, Адлер и Райх и всички покрай тях. Понятието шизофрения не бе чуждо за отец Майкъл. Но това! Чудовищно... опасно...

Предпазиха го навиците на изповедник:

— Да, сине мой. Продължавай, ако обичаш.

Да продължи? Джон бе озадачен. Как да продължи? Той бе казал всичко. Чувстваше се като изнасилена жена, която носи в себе си бебето на изнасилвача и гинеколога я пита: „И какви други симптоми имате?“

Като видя, че Джон остана безмълвен, отец Майкъл попита:

— О’Нийл иска да се изповяда чрез теб?

Джон усети ужасяващата тръпка в себе си, задаващия се вик. Не! Той притисна длани към ушите си, осъзнавайки, че нищо не може да спре вика на страданието.

Отец Майкъл усети обхващания го душевен смут и каза с най-успокояващия си тон:

— Искаш да изповядаш себе си?

Няколко дълги мига Джон не помръдна. Свали ръцете си чак когато усети, че се успокоява.

— Да, себе си — прошепна той.

Бронираната кола направи остър завой и отец Майкъл залитна към Джон. Двигателят изръмжа, превключен на по-ниска предавка. Отец Майкъл погледна напред. Шофьорът и войникът до него очевидно нямаха представа за драмата, която се разиграваше отзад. Момчето спеше.

Джон се наведе и прошепна в ухото на свещеника:

— Това е ужасно бреме, отче.

Отец Майкъл трябваше да се съгласи. Усети как се изпълва със състрадание. Горкият човек! Загубил ума си... но все пак идва тук като скромния, незабележителен Джон О’Донъл. Исква да помогне. Безумното същество вътре в него се опитва да поправи ужасното зло.

— Помогни ми, отче — каза Джон.

Отец Майкъл положи ръка на главата му и усети как мускулите на врата му се стегнаха за миг и после се отпуснаха. Джон наведе глава.

Как може да се облекчи такова страдание? — питаше се свещеника. Може ли да има изкупление? Усети, че другият, О’Нийл, го чакаше да заговори.

— Моля те, отче! — промълви Джон.

Отец Майкъл машинално прошепна обичайното опрощение и благословията. Оставаше най-трудното. Как да го посъветва да изкупи

вината си? Можеше ли въобще някой да помогне на тази нещастна душа?

Господи, помогни ми! — молеше се отец Майкъл.

Отговорът изпълни цялото му съзнание и той заговори с благословено спокойствие:

— Джон, трябва да направиш всичко, което е по силите ти, за да откриеш лекарство против чумата. Само така поне отчасти ще изкупиш вината си.

Той стори кръстен знак пред челото на Джон, усещайки как огромното бреме се стоварва и върху неговите плещи. Кой друг свещеник е трябвало да пази такава ужасна тайна, разкрита в тайнството на изповедта? Може би единствено Христос е познал такова бреме. Отец Майкъл не можеше да отговори.

Затворил очи, Джон седеше безмълвен и самовглъбен, здраво стиснал юмруци в скута си. Отец Майкъл усещаше силното му възмущение, но не можеше да чуе ужасяващия вой.

Основна характеристика на една елитна бойна сила е афинитетът към по-силните от самата нея. Привлечена от йерархията на властта, елитната сила закономерно се вписва в нея и покорно служи в името на по-голяма лична изгода. Това е ахилесовата пета на армиите, полициите и бюрокрациите.

Жос Юп

Рупърт Стонър — политикът, натоварен с контрола над Хъдърсфийлдския център за борба с чумата, бе застанал точно под лампата в лабораторията на Юп. Ярката светлина се отразяваше от стъклариите по лабораторната маса до него и изтръгваше червеникави отблясъци от буйната му, песъчлива коса. Стоманеното му изражение бе неразгадаемо.

Минаваше полунощ, но Юп не знаеше точния час. Докато отговаряше на повикването, той бе оставил часовника си на нощното шкафче. Не му бяха оставили време дори да го погледне. Един здрав морски пехотинец, когото никога не бе виждал, го бе придружил до лабораторията, където го чакаше Стонър. Бяха сами в стаята. Юп се почувства малко неудобно в халата си.

Когато морският пехотинец излизаше, Стонър му заповяда:

— Постави охрана и не пускай тук никого.

— Тъй вярно, сър!

Юп си помисли, че никак не му харесва надменния поглед в светлосините очи на Стонър. Около тях се въртяха твърде много военни и други подобни, което също не му харесваше, но той пазеше това мнение само за себе си.

— Какво става? — попита Юп.

— Вашите изследвания са достигнали критична точка — каза Стонър. — Колко критична?

Как е разбрал?, почуди се Юп и отвърна:

— Не е ли по-подходящо да се обърнете към Уикъм-Финч или доктор Бекет?

— Няма ли да ме посъветвате да се обърна към доктор Рукерман? Та нали той съвсем скоро направи пълно проучване на работата в този център?

Значи Стонър знае и какво е донесъл Рукерман. Става напечено, помисли си Юп.

— Да, Рукерман е добър избор. Къде е той?

— Ще ми бъде доведен, когато реша да се срещна с него.

— Но защо мен?

— Искам да съм сигурен, че ще науча истината. Вашето семейство е по-близо и съответно по-достъпно за нас. Последствията от една лъжа ще бъдат извънредно болезнени за вас.

Монотонни и безчувствени, тези думи накараха Юп да изтръпне от страх. *Жанин! Момчетата!* Юп твърде добре знаеше колко съмнителна е тяхната безопасност в Дордонския резерват.

— Какво открихте?

— Доближаваме се към точно биохимично описание на чумата — отвърна Юп.

— Залагате ли живота си за това?

— Да.

Юп се втренчи в Стонър, замисляйки се колко подходящ е прякорът му: *Каменния*. Тези очи сякаш бяха от шлифован сапфир.

— Това означава ли, че можете да възпроизведете чумата?

— Или... средство против нея.

— Убедете ме.

Юп огледа разхвърляната лаборатория. Нямаше нито един стол. Той не би избрал подобно място за такъв разпит — тук твърде много неща говореха за непостоянния му характер.

— Доста сложно е...

— Опростете го.

Юп затършува в джоба на халата за очилата си или за каквото и да е. Войникът не го остави да се облече и сега Юп си спомни, че очилата са до часовника, на нощното шкафче. Беше бос и само тънките чехли отделяха краката му от студения под.

— Преплетената спирала сама се извива напред и назад — започна Юп. — Например това се наблюдава в гена за ботулинуса или холерния токсин и дори за обикновените ентерични организми...

— Ентерични? — попита Стонър.

— Малки организми, които живеят в тънките черва.

— Искате да кажете, че О'Нийл може да е променил един обикновен организъм в нещо като холера?

— Да, би могъл... Но не е. Чумата не е обикновен вирусен геном. Без човешка намеса природата не би могла да я създаде. Разбирате ли в какво се състои основния рекомбинантен процес в ДНК?

— Приемете, че не знам нищо.

Юп премигна. Досега Стонър би трябвало да е научил доста за рекомбинантния процес. Той сви рамене и продължи:

— Този процес е нещо като изрязване и залепване, при което основна роля играят ензимите. Изрязва се плазмида с ДНК, в него се вкарва външна ДНК и после той се връща на мястото си. Плазмидът е един вид миниатюрен хромозом, в който е навита спиралата на ДНК. Той се намира в бактерията, заедно с основния ѝ хромозом. При всяко делене на клетката, плазмидът се самокопира в новите, дъщерни клетки.

— Продължавай.

Юп отново заговори, но бе прекъснат от някаква бъркотия отвън в коридора. Той разпозна гласа на Уикъм-Финч, после някой друг каза:

— Напуснете или ще бъдете изведен насилствено.

Стонър сякаш не забеляза нищо и попита:

— Как действа на организма този нов генетичен материал?

— Новата информация позволява на клетката да прави нови неща, но това не е фатално за нея, освен при изключителни обстоятелства.

— Както при чумата.

— Точно така. О'Нийл е създал деликатно балансирана група от гени, които навлизат в екологична ниша, която никога не е била заемана от болестотворни организми.

— Не сте завършили вашето биохимично описание, а вече знаете това?

— Достигнахме до този извод преди известно време. Чумата блокира не само механизмите, които могат да защитят организма от подобна инвазия, но и жизненоважни ензими, като дава ход на много бърз процес на псевдо-остаряване. Най-страшното е, че тя се „самозаклучва“ на заетото от нея място.

— Онази идея за ципа.

— Нещо такова.

Стонър огледа лабораторията. Гадно, разхвърляно място! Точно от такова място е дошла тази отвратителна чума. Той отново погледна Юп. Отдавна го беше преценил като *подъл дребен Жабар*. Те всички лъжеха!

— Може ли да бъде „откъсната“ от тази самозаклучваща се позиция? — попита той.

— Бихме могли да отговорим на този въпрос едва след като узнаем точната ѝ форма. Засега сме почти сигурни, че това е възможно.

— Но не сте съвсем сигурни — обвини го Стонър.

— Мистър Стонър, тези неща представляват върволици от аминокиселини. Всяка от тях завършва с единична верига. Това състояние обикновено не се среща в природата, защото при процеса на възпроизводство те отмират.

— А защо не отмира чумата?

Юп въздъхна. Искаше му се Бекет да беше тук. Бил бе много по-добър в тези неща.

— О'Нийл е създал жива лаборатория, която възпроизвежда неговия патоген. Благодарение на това, той продължава да живее.

— Може би искате да ми кажете, че не можете да отговорите на моя въпрос, докато не успеете напълно да възпроизведете тази чума?

— Предупредих ви, че е сложно!

— А аз ви предупредих да го опростите — отвърна Стонър. Тонът му издаваше смъртоносна заплаха.

Юп се опита да преглътне, но гърлото му бе пресъхнало. После каза:

— Генетичната информация за даден протеин, произвеждан от един вид клетки, трябва да се прехвърли в друг вид клетки. Преди О'Нийл мислехме, че можем да променим само някои характеристики чрез рекомбинантния процес. Това далеч не бе достатъчно за създаване на съвършено нова болест като чумата. Смятахме, че можем само да изменяме съществуващи болести. Патогенът на О'Нийл не е просто обикновена модификация на проста аминокиселинна верига. Ензимните, както и другите разделителни процеси са необичайни. Научаваме забележителни неща от О'Нийл. Наистина

забележителни... Не мисля, че той е осъзнал — замислено каза Юп след кратка пауза.

— Какво не е осъзнал?

— Нашите открития могат да се окажат много по-грандиозни от... възможно е те далеч да надминат последиците от чумата.

Стонър злокобно погледна Юп и каза:

— Разбира се, вашето семейство все още е сред живите.

Внезапно Юп бе разтърсен от въпроса какво ли е отнела чумата на Стонър. Той бързо заговори:

— Не искам да кажа, че чумата има и добра страна. Просто се опитвам да видя нещата в по-далечна перспектива. Човечеството направи мъчителна крачка. Гигантските последици от тази крачка ще бъдат оценявани занапред.

— Да не би да смятате, че един ден историята ще гледа на Безумеца като на герой?

— О, не! Но той изцяло промени схващанията ни за генетиката.

— Мам...! — сподавено възкликна Стонър.

Юп не го чу, потънал в мислите си.

— Пред нас са нови хоризонти. Аз наистина съм удивен.

— Вие, учените, ме плашите повече от всичко друго! — каза Стонър.

Този път Юп го чу и се стресна, припомняйки си властта, която Стонър държи в ръцете си.

— Бих искал да отбележа, сър, че не учените побъркаха О'Нийл. Насилието, рожба на политиката, за нещастие засегна човек, който е достатъчно компетентен... Боже Господи! Каква неподходяща английска дума! Не само компетентен, а необикновено надарен в тази опасна област на науката.

— Надявам се ще ме осведомите, когато решите да приемете О'Нийл сред августейшите си особи?

Юп вече бе нащрек и усети подигравателните нотки в гласа на Стонър.

— Кутията на Пандора е отворена отдавна — каза той. — Няма начин да предотвратим неща като чумата, освен ако не успеем да се справим с политическата лудост, включително с безумния тероризъм, както и с несправедливостите на полицейските държави.

— Вие нямате и най-малка представа какви са възможностите на правителството за контрол и ограничение — каза Стонър. — Но да оставим това, не съм дошъл да обсъждам политическата философия. Мисля, че тези въпроси не са от вашата компетентност.

— Мислите, че можете да предотвратите появата на някой О'Нийл чрез... чрез някакъв строг надзор?

— След малко ще се върнем и на този въпрос — отвърна Стонър. — Какво е точното описание на чумата и как сте го постигнали?

— То се базира на различни факти и хипотези, някои предоставени от ирландците, а други...

— Донесени от доктор Рукерман — прекъсна го Стонър.

— Да, той ни помогна — призна Юп. — Както казах по-рано, преплетената спирала на ДНК се извива напред и назад. Това е изключително интересен процес. Открихме, че формата на субмолекулярните елементи в ДНК може да бъде извлечена точно от тези извивки. Досетихме се, че О'Нийл е разработил нова система за спектрален анализ на продуктите от пиролизата на ДНК.

— Какво?

— Той е използвал стереоизомери — леви и десни. Той... той ги е изгорил, наложил е спектралните образи и е извлякъл субмолекулярната форма от... от... То е като да извлечеш от някоя сянка формата на предмета, който я хвърля.

— Виждате ли, че можете да обяснявате и по-просто, когато живота ви зависи от това — каза Стонър.

Юп не отговори.

— Доктор Рукерман е казал на Президента си, че сте на прага на изумителни открития. Уай съгласен ли е с това? — попита Стонър.

— Доктор Уикъм-Финч?

Юп се почеса по главата и спря за момент да помисли.

— Мисля, че той би искал да ни даде зелена улица за проучване на модела на болестта, който създадохме.

— Но той трябва да вземе под внимание и разработките на други хора?

— Точно за това. Ние вече използваме половината компютърни мощности.

— И не можете със сигурност да кажете, дали вашия, как беше, модел на чумата ще се превърне в лекарство против нея?

Юп само сви рамене, което раздразни Стонър.

— Вие не знаете? — настоя той.

— Ще бъдем в състояние да отговорим на този въпрос, след като направим пълно биохимично описание на чумата.

— Ще ви бъде ли от полза да имате на разположение по-голяма част от този център?

— Вероятно, но само след като...

— Направете вашето описание на чумата! Да! Разберете ме, Юп. Вие не ми харесвате. Вие сте от типа хора като онзи, който е предизвикал тази катастрофа. Вие...

— Сър!

— Не съм единственият, който предполага, че сте достатъчно откачен да тръгнете по стъпките на О'Нийл. Във всеки случай, вие ще бъдете под зорко наблюдение, така че до това няма да се стигне. Съжалявам, че въобще се нуждаем от вас. Предупреждавам ви да не преувеличавате собствената си ценност.

Долен син на Монмартърска проститутка! — помисли си Юп, но не каза нищо.

Лека усмивка заигра по устните на Стонър, но бързо изчезна. Той се завъртя на пета, отиде до вратата и я отвори.

— Доведете Рукерман — заповяда Стонър.

Уил Рукерман бе събуден почти като Юп, с тази разлика, че му позволиха да се облече и после го задържаха под стража в складовото помещение срещу лабораторията на Юп.

Рукерман разбра, че нещо не беше наред, но не можеше да си представи какво. Така или иначе, засиленото присъствие на военни в Хъдърсфийлдския център бе неизбежно. Въпреки студа в малкия склад, Рукерман се потеше обилно — факт, не останал незабелязан от безмълвния пазач.

Дотук всичко вървеше чудесно! Планът на Велкур да го вкара в Хъдърсфийлд бе проработил и дори Садлър не бе заподозрял истинската причина за това. Само Търкуд бе подушил нещо и бе опитал да отговори в типично негов стил. Рукерман се замисли за пристигането им в Англия.

Маккрий го погледна ухилено от другата страна на малката пилотска кабина и описа малък кръг над езерото близо до Абърфилди в Шотландия.

— Сега ще видиш един голям ас в действие — каза той.

— Не можем ли да намерим летище над...

— Погледни нагоре — прекъсна го Маккрий, посочвайки изтребителите на Изолационния корпус, които кръжаха високо над тях. — Имаме авария на борда и трябва да се приземим. Ако започнем да обикаляме наоколо в търсене на по-добро място за кацане, те ще се усетят. Хващам се на бас, че имат заповед да открият огън и при най-малкото съмнение, че нещо не е наред.

— Това езеро изглежда ужасно малко.

Рукерман се взря в приближаващата водна повърхност. Над езерото се стелеше тънка мъгла.

— Номерът е да се приземим на най-подходящото място — обясни Маккрий. — Ще се плъзнем по водата, но не прекалено дълго.

Самолетът леко потрепери от рязкото намаляване на скоростта, плавно се гмурна в долината и полетя ниско над езерото.

Рукерман се вкопчи в седалката. Този Маккрий ще ги убие! Онези хълмове от другата страна на езерото бяха твърде близко!

Повече на себе си, отколкото на Рукерман, Маккрий промърмори:

— Носа малко нагоре — той дръпна щурвала към себе си, — още малко...

Рукерман с ужас гледаше как хълмовете застрашително надвисваха над тях. Мястото нямаше да стигне! Тъкмо да изкрещи, опашката на самолета докосна водата. Той чу силен плясък, после носът рязко се гмурна във водата. Корпусът на машината се разтърси и металът изскърца пронизително. Едновременно с това Рукерман усети силен тласък напред, но бе задържан от предпазните колани. Дебел пласт вода покри стъклото пред него, скривайки брега от очите му. Нещо стържеше и скрибуцаше под носа на самолета. Водата се стече от стъклото, носът рязко се повдигна и самолетът спря. Рукерман видя пред себе си тънка редица голи дървета, а зад тях ливада, на която кротко пасеше стадо овце.

— Яхуууууу! — радостно изкрещя Маккрий. После каза още нещо, но то бе заглушено от рева на трите изтребителя, които профучаха ниско над тях.

За миг Рукерман оглуша от силния шум. След малко се почувства по-добре и чу зад себе си задавен кикот.

— Виж, виж това! — настоя Маккрий. — Носът е на сушата! Маккрий дръпна и извади една триъгълна част от прозореца до себе си — аварийния изход на кабината — и разкопча коланите. После се изправи на седалката и мушна глава в отвора, оглеждайки наоколо.

— Давай да изчезваме оттук — рече той, измъкна се навън и след като се плъзна по борда на самолета, стъпи на чакълестия бряг, осеян тук-там с остри тръстикови стъбла. Рукерман се показва през аварийния изход.

— Ами чантите ни? — попита той.

— Бомбата може да е в тях — поклати глава Маккрий. — По-добре да изчакаме на безопасно разстояние.

Рукерман се намръщи. Май нямаше никаква бомба! Това младо копеле просто искаше да се изфука. Той се дръпна назад и тръгна да си проправя път към задната част на самолета, газейки във вода до глезените. Измъкна чантата си, заедно с тази на Маккрий, привързана на съседната седалка, върна се до аварийния изход и подхвърли двете чанти на Маккрий.

— Идвай! — извика Маккрий. — Да се махаме!

Бавно, с подчертано пренебрежение Рукерман слезе по същия път, вдигна чантата си и последва пилота нагоре по каменистия бряг.

— Това беше глупава, безмозъчна постъпка! — каза Рукерман. — Нямаше никаква...

Прекъсна го силна експлозия. Двамата инстинктивно се обърнаха. Назъбена линия от разкривен метал близо до корпуса отбелязваше мястото, където бе откъснато лявото крило. Останките от него стърчаха от тръстиката шест метра по-нататък.

— Едно нещо не можеш да му отречеш на Търкуд — каза Маккрий. — Много е добър.

Рукерман ужасено се бе вторачил в самолета със зинала уста. Господи! Ами ако това бе станало във въздуха? Той все още не можеше да помръдне, когато един „Ланд Роувър“ избръмча на хълма над тях и се засили надолу към езерото.

— Имаме си гости — каза Маккрий.

Докато гледаше втръчено въоръжения пазач в малкия склад срещу лабораторията на Юп, Рукерман се замисли за съдбата на нещастния Маккрий.

— Не предлагаме неделни разходки — бе казал районния командир, докато уреждаше транспортирането на Рукерман до Хъдърсфийлд. Горкият Маккрий, натикаха го в някакъв „Център за престой на чужденци“.

Някой потропа на вратата на склада. Пазачът на Рукерман отвори. Отвън се чу: „Доведете го.“

Рукерман се озова лице в лице с Юп. Стонър ги огледа така, сякаш току-що ги бяха остъргали заедно с тинестата слуз от някой влажен преобърнат камък. Рукерман бе видял Стонър на една от последните му редовни инспекции и сега побърза да използва случая, за да се оплаче пред някой Властимеющ.

— Какво означава всичко това? — гневно запита той. — Давате ли си сметка кой съм аз?

— Вие сте шпионин — отвърна Стонър. — Обичайната ни практика е да разстрелваме шпионите — продължи той, поглеждайки към Юп. — Този жабар току-що ми разказа една интересна история, а сега ще си затваря устата, докато вие ми отговорите на няколко въпроса.

Ама че работа! — помисли си Рукерман. Е, президентът го бе предупредил, че в Хъдърсфийлд може да разчита само на себе си. Правителството на Съединените Щати не може да го защити официално.

— Намирам последния ви доклад до президента Велкур за крайно интересен — каза Стонър. — Бекет и неговия екип са на път да разкрият удивителни неща. Какви по-точно?

— Те са много близо до пълното описание на чумата — отвърна Рукерман и след като си прочисти гърлото продължи: — Преди малко ме нарекохте шпионин. Всичко, което направих...

— Бе наблюдавано отблизо — прекъсна го Стонър. — *Удивителни неща* означава ли лекарство против чумата?

— Как бихме могли да отговорим, преди да имаме пълната картина? — попита Рукерман.

Юп кимна.

— Ти не се меси, жабар — предупреди Стонър.

Но Рукерман вече бе напипал следата, от която се нуждаеше. Юп не беше изплюл камъчето, не и пред това лайно!

— Вашите виждания едва ли ни помагат много — каза Рукерман.
— Имаме големи основания да смятаме, че бихме могли да създадем... лекарство, но вие...

— Но вие сте използвали думата *удивителни*.

— Президентът е нетърпелив — оправда се Рукерман. — Аз съм достатъчно информиран, за да предположа, че ще успеем. Но като учен не мога просто така да ви заявя, че със сигурност ще можем да неутрализираме чумата. Единственото, в което засега съм уверен е, че много скоро ще имаме цялостното ѝ описание.

— Колко скоро?

Рукерман хвърли поглед към Юп, сякаш искаше да каже „Това е прекалено много“. Юп само сви рамене.

— Седмици, може би — въздъхна Рукерман. — А може би няколко дни. Мъчим се да проследим изключително сложен организъм, нещо, което няма прецедент. Нещо съвсем ново, създадено от човек.

— Казали сте на вашия президент, че сте дали на Юп „цялостно описание“. На какво?

— Донесох със себе си нов софтуерен продукт, една компютърна изследователска програма, която чувствително ускори нашите усилия. Президентът знаеше, че тя е с мен.

— Защо не ни уведомихте незабавно?

— Не мислех, че ще схванете за какво става дума — отвърна Рукерман. — Беше ми дадено да разбера, че единствено екипа на Бекет може ефективно да използва програмата.

— Дадено да разберете? От кого?

— От самия Бекет и другите около него!

— И от докладите на вашите шпиони — обвинително излая Стонър.

— Мистър Стонър, изследователската програма е в компютърната система на Хъдърсфийлд и всеки има достъп до нея. Ако имате желания да я проучите — моля!

Стонър се втрени в него. Гадно копеле е тоя Рукерман! Много добре знаеше, че проучването на компютърната програма не е във възможностите му! Стонър навъсено отиде до вратата и я отвори.

— Поканете генерал Шайлс — извика той и изчака до отворената врата.

В стаята пристъпи бригаден генерал в превъзходно ушита бойна униформа и отсечено кимна на Стонър. Шайлс бе висок и слаб, с монокъл на дясното око и офицерски бастун под лявата мишница. Върху обветреното му лице царстваше закривен орлов нос, надвиснал над тънки устни и квадратна брадичка. Очите му бяха бледо сини; дясното излъчваше стъклен блясък зад монокъла.

— Предполагам чухте целия разговор, генерале? — осведоми се Стонър.

— Точно така, сър — рязко потвърди Шайлс.

— Трябва незабавно да се върна в базата — каза Стонър. — Оставям на вас да изложите условията на всички тук. Предлагам да започнете с жабаря и неговото приятелче, шпионина.

— Много добре, сър.

Стонър злокобно изглежда Юп и Рукерман, но не каза нищо и напусна стаята. Отвън се протегна ръка в униформа и затвори вратата.

— Цялата ми бригада плюс досегашната охрана е заела позиции около това заведение — заяви Шайлс без да поглежда към двамата. — Напускането на територията на центъра се забранява. Никакви отскачания до селската кръчма. Комуникациите с външния свят ще се осъществяват изключително и само с моето лично разрешение. Разбрахте ли ме?

— Сър — започна Юп, — мисля, че мога...

Рукерман запуши устата му с длан и отрицателно поклати глава. Шайлс го изглежда учудено. Рукерман взе бележник и молив от лабораторната маса, надраска няколко думи и подаде бележника на Шайлс.

Време е да подадем захарчето, помисли си Рукерман, С този няма да излезем на глава.

Шайлс го огледа преценяващо и после прочете бележката. Монокълът му падна. Той го върна на мястото му, намери молива и написа отдолу: „Как е възможно?“

Рукерман обърна на следващата страница и написа: „Това е безспорният извод, който можем да направим от нашето откритие.“

Шайлс хвърли поглед към вратата, от която излезе Стонър, после пак погледна Рукерман.

Рукерман поклати глава, взе бележника и написа: „Той носи смърт, а ние — живот.“

Генерал Шайлс откъсна изписаните странички и ги напъха в джоба си. После замислено се потупа с бастуна по бедрото. Рукерман виждаше как се оформя решението му. Захарчето си го биваше. Дълъг, дълъг живот и идеално здраве. А и Шайлс бе човек, който вярва на учените. Та нали те му дадоха атомната бомба и ракетите? Той много добре знае, че този залог си струва играта и ще иска той да я контролира.

— По дяволите! — каза Шайлс. — Излиза, че са оставили златното яйце под мое разпореждане!

— Спомнете си какво става, когато стопанинът убива гъската — каза Юп.

— Доста си умен за жабар — рече Шайлс. — Само не забравяй, че сега аз съм стопанинът.

— Позволявам си да мисля, че ще заложите на дискретността — намеси се Рукерман.

— Да, наистина — каза Шайлс. — Сега ви оставям при вашата наука. Вярвам, ще разясните на колегите си новите правила? Оставете Уикъм-Финч на мен.

Рукерман предупредително размаха пръст.

— Да, съвсем вярно — каза Шайлс. — Колкото по-малко хора знаят, толкова по-добре.

Той се завъртя на пета, стремително се отправи към вратата и след миг двамата бяха сами. Юп чу рязко изтракване на токове и се представи как войникът енергично отдава чест. Англичаните бяха много добри в отдаването на чест.

— Можеше да бъде и по-зле — каза Рукерман.

Юп кимна в знак на съгласие. Рукерман бе прав да му запуши устата. Тук и стените имаха уши. Идеята да осветли Шайлс за ситуацията също бе правилна. Тук се криеше огромна власт. Шайлс приличаше на човек, който обича властта — колкото по-голяма, толкова по-добре.

— Уикъм-Финч се отърва. Сега ние сме на топа на устата — каза Рукерман.

Може би най-голямото ни престъпление бе, че се отдадохме на насилническия фанатизъм. Заслепени от него, ние заглушихме гласа на разума. Унищожихме умерените, това направихме ние. И вижте какво ни донесе това!

Финтън Крейг Дохъни

Още с пристигането в Килалой Джон не хареса Ейдриън Пиърд. Застанал пред ярко осветения вход да посрещне новодошлите, той приличаше на карикатурен образ на едър феодал с мургавото си лице и широкия костюм от зелен туид.

Лабораторията се забелязваше в съгъстващия се мрак още от хълмовете, по които се спусна бронираната кола. Шофьорът обясни, че тя всъщност не се намира в Килалой, а малко по на север. Нарочно била кръстена със същото име като селището, за да не се знае точното ѝ местоположение и това не трябвало да се разгласява. Лабораторията се помещаваше в масивна каменна сграда, някогашен замък. Сивкавата каменна грамада сякаш бе прорасла в подножието на хълма и приличаше на уродлив израстък, пуснал няколко пипала към близкото езеро.

— Мислите, че въобще не си е на мястото — каза шофьорът.

— Всички мислят така, но вътре е по-добре — оттам не можете да я видите.

— Добре дошли в Килалойската лаборатория — каза Пиърд след като се представи. Ръката му бе суха, ръкостискането — небрежно. — Вашата слава ви изпревари, доктор О'Донъл. Всички сме развълнувани.

Джон се ядоса. Дохъни бе изпълнил закана си да превърне Джон О'Донъл в мит! Нарочен човек придружи отец Майкъл и момчето до „другото крило“. Преди да тръгне, свещеникът избягна погледа на Джон. След изповедта му отец Майкъл мълчаливо се бе дистанцирал. Воят на скрития О'Нийл бе престанал и Джон се чувстваше някак по-спокоен. Изповедта бе помогнала. Дори душевният смут, обзел го след това, бе потънал някъде в дълбините на

съзнанието му. Сега Джон жадуваше за храна, почивка и време за размисъл.

— Планирали сме кратко съвещание на ръководния състав — каза Пиърд. — Надяваме се, че ще се присъедините към нас. Времето лети.

Джон учудено премигна, но гневът му бе погълнат от умората.

Пиърд си помисли, че човекът изглежда уморен и объркан, но Дохъни бе категоричен — не трябва да му оставят време да се осъзнае. *Дръжте го в напрежение.* И все пак... *това ли беше О'Нийл?*

От езерото се носеше мирис на влага и плесен, примесен с този на изгорели газове от отдалечаващите се бронирани коли. Джон с облекчение последва Пиърд през масивната двойна врата. Домакинът през цялото време се мъчеше да поддържа оживен разговор. Двамата навлязоха в дълъг, просторен коридор с много врати от двете страни. Някои бяха отворени и през тях се виждаха хора, заети с най-различни дейности край компютърни терминали, центрофуги; чуваше се съскането на парата в някакъв стерилизатор. В една от стаите Джон забеляза синя лазерна светлина. Общото впечатление бе, че тук кипи усилен, добронамерен, но общо взето безсмислен труд. Цареше суетня, сред която усилено се изучаваха микроскопски проби, разглеждаха се резултати от тестове, имаше дори електронен микроскоп. Зад една врата бръмчеше мощен електродвигател.

Коридорът завършваше с вито стълбище. По него те стигнаха на горния етаж. Пиърд отвори една тежка дъбова врата и покани Джон в библиотеката. Едната стена бе запълнена с дълга редица стари портрети. Под тях имаше библиотечни шкафове с купища книги и една стълбичка на колелца. В средата на широкото помещение бе разположена масивна маса със столове около нея. В дъното имаше малка камина от италиански мрамор с издълбани ангелчета. Стаята бе пропита с тежката миризма на тютюн и стари книги. Джон бе представен на поне десет души. Изгуби броя им след третия. Повечето носеха сака от туид или пуловери, един-двама бяха по жилетки. Там беше Джим еди-кой си, доктор Балфор „за когото сигурно сте чували“ и други, които Джон не запомни. Когато Джон се здрависа и с последния, отнякъде изтикаха черна дъска на колелца и я разположиха край камината.

С вежлив жест Пиърд посочи дъската. Хората му се бяха представили добре. Естествено, той им бе дал нужните разяснения. Погледите им издаваха само нетърпение и любопитство.

Всички заеха местата си и Джон обърна поглед към дъската. Беше идеално изтрита, нямаше дори следа от предишните надписи. Тъмна, гола повърхност. Какво трябваше да направи? Изведнъж си спомни какво бе обещал на отец Майкъл. Дали ще се пробуди О'Нийл?

— Дохъни казва, че имате забележителен, принципно нов подход към чумата — подкани го Пиърд.

Джон вдигна тебешира. О'Нийл не се противопостави. *Ръката е удивително нещо*, помисли си Джон, докато наблюдаваше как ръката му се задвижи сама. Тялото му бе заживяло друг живот. Той се обърна към Пиърд и останалите със спокойна усмивка и енергично заговори:

— Убеден съм всички сте съгласни, че за инжектиране на нуклеиновата киселина в клетките на тази нова бактерия е използван специален вирус. Приемам, че никой тук не се нуждае от подробно разясняване на този подход.

Няколко души сухо се засмяха.

За момент Джон отместил поглед от дъската, сякаш да събере мислите си. Очите му се спряха върху камината и портрета над нея. От картината го гледаше денди от Елизабетинската епоха с жестоки очи и лице на хищна птица, облечен в стегнато тъмно сако, с ръкавели и дантелена яка.

— Синтетичната наследствена информация е била вкарана в ДНК на вируса — каза Джон, прехвърляйки тебешира от едната в другата си ръка.

Колко съсредоточено слушаха, как внимателно ловяха всяка дума!

— Този фаг трябва да има още една обезателна характеристика — продължи Джон. — Тя се състои в това, че вирусът, който паразитира върху новата бактерия трябва да има ДНК, завършваща с единична верига — една непълна спирала, чиято цел е да се „заключи“ в рецепторната ДНК. Това е допълнителна информация, която се вкарва в приемника. Смятам, че синтетичната ДНК въздейства на вирусната ДНК по начин, който предизвиква вируса да я възпроизведе в желаната форма.

Какво удивително нещо е собственият му глас, помисли си Джон. Почти напълно независим от него, равномерен, информиращ. Учените глави около масата одобрително се поклащаха.

— А не е ли възможно този фаг да е създаден с повече от една свободна верига? — попита Джон. — Някои човешки клетки имат рецептори за тестостерона, например. Жените имат естрогенни рецептори. Съществуват и много други подобни рецептори. Освен това би трябвало да има структура, която определя дали плода ще бъде мъжки или женски. Подреждането би било различно за двата пола. Нуклеиновата киселина, която направлява образуването на протеините би трябвало да ги оформя, насочвайки веществата в дадена „заклучена“ позиция.

Той се обърна към дъската. Ръката му сама изписа серия от трибуквени комбинации:

УЦУ-УЦЦ-УЦА-УЦГ
ГГУ-ГГГ-ГГА-ГГГ
ГЦУ-ГЦЦ-ГЦА-ГЦГ

Той наблюдаваше ръката си, докато тя изписваше пет редички тройни серии, означавайки всяка от тях със специален индекс.

Вляво от Джон един мъж със син, ръчно изплетен пуловер посочи към дъската с димящата си лула и каза: — Но сериите са недовършени!

— Сега ще напиша и останалото — отвърна Джон. — Искам да ги схващате в групи по пет. Да, съгласен съм с вас, че редът е важен, но групирането по пет е основното тук. Предавателният код е разделен на групи по пет, а разпределението отговаря на възможните химични връзки с рецепторите.

— Тези, за които предположихте, че определят пола? — попита мъжът с лулата.

— Да. Представете си камшичетата, влакната на единичната верига, които се протягат и се свързват с живите рецептори. Една, да я наречем петорна връзка, която е възможна само с тези рецептори. Когато тя се осъществи, повече не може да бъде разрушена.

Втречени в Джон, хората на Пиърд придърпаха столовете си поблизо.

— Но защо пет? — попита някой.

— Всяка от тези четворни серии — Джон посочи дъската — има отворен край, пети сегмент, който може да бъде разположен където ви е угодно. Просто трябва да го оформите така, че да пасне.

— Милостиви Боже! — възкликна мъжът с лулата и погледна Джон със страхопочитание. — Жизненият процес се прекъсва! Как се натъкнахте на това?

— Това е най-простата възможна форма.

— И като се знаят симптомите на чумата... — предположи Пиърд.

— Как определихте допълнителните групи? — чу се друг глас.

— Единствената химична разлика между ДНК и РНК е в четвъртата база. Тимин за едната и урацил за втората — обясни Джон. — Различната последователност може са определи като се използват стереоизомерите. Различните форми на ДНК-спиралите ще ни разкрият субмолекулярните форми вътре в тях.

— Искате да кажете, че фундаменталния модел на Крик^[1] не е верен? — попита Пиърд.

Джон кимна. Все пак мозъкът на Пиърд работеше бързо. Очевидно той вече обмисляше възможните изводи от чутото.

Отвсякъде заваляха въпроси.

— Ами пептидните връзки?... Но да!... Карбоксилната и аминокислотната група... Няма ли да се разпадне такъв фаг?

Пиърд скочи на крака и помоли за тишина.

— Трябва да има обратна връзка от цитоплазмата — каза Джон. — Точно както предполага доктор Пиърд.

Джон остави тебешира и прокара ръка по челото си, затваряйки очи. Главата го болеше, раменете му потръпваха от умората.

Пиърд докосна ръката му.

— Сигурно сте уморен от дългото пътуване? Имате нужда от храна и сън.

Джон кимна.

— Съпада, дяволите да го вземат! — каза някой. — Наистина има смисъл.

— Ще се съберем отново утре, след като доктор О'Донъл си почине — обяви Пиърд.

Джон се остави в ръцете на Пиърд, който го изведе от библиотеката. Развълнуваните гласове се чуваха чак отвън. Дали

Дохъни нямаше да се окаже прав? Само вдъхновение ли бе нужно? Но той им даде точна информация. Това бе неговото изкупление.

Пиърд го въведе в ярко осветена кухня, където старец с бяла престилка му даде сандвичи и мляко. После го заведе в малка стая с баня. Единственият прозорец гледаше към езерото, окъпано в лунна светлина. Джон чу как вратата зад него се затвори и резето щракна. Натисна бравата. Заключено. Изгаси лампата и се върна до прозореца. До езерото имаше пасбище за добитъка, оградено с каменна ограда, а зад него — мочурище с висока тръстика.

Аз съм затворник, помисли си той. Навярно по заповед на Дохъни?

Напълно изтощен, той се взираше в мочурливата местност, огряна от лунна светлина. Какво значение имаше дали е затворник или не? Тази луна, помисли си той, някога дарявала влюбените с ефирните си лъчи, сега изгряваше над бездушна пустош, отдавна забравила какво е любов. В съзнанието му проблясваха различни случки и моменти от дългото пътуване до тук. Един безкраен път във вечния полумрак на безвремието.

Откак бе секнал воят на О'Нийл, той се чувстваше като избавен от тежко бреме. Спомни си за останките от праисторическо укрепление, които бе забелязал една вечер на фона на величествен залез, докато бронираната кола се друсаше по неравния път. Някога там е кипял живот, помисли си той, от който бяха останали само безмълвни руини. Същото можеше да сполети и пътниците в бронираната кола — щяха да се превърнат в купчина кости сред ръждясалия метал. Това последно пътуване бе съвсем различно от дългото бродене пеша в началото.

Инстинктивно бе привикнал към постоянните спорове с Херити. Тогава перяха дрехите си в реките, разкопаваха тайни складове за храна, убиваха крави и диви прасета. Каква прекрасна земя! Джон си спомняше поточетата, които се виеха из тръстиките и ги поклащаха в извечния ритъм — нагоре, надолу, пак нагоре... Движението напомняше техните стъпки. И това усещане за свобода. Да, именно свобода: носеха на гърба си всичко, което притежаваха. Усещането бе странно и непознато — свободен, заедно с Херити, свещеника и момчето, той изживяваше нещо, познато може би само на древните номадски племена, съставени от хора, коне и шатри. Тази свобода е

била нарушена чак с появата на воловете и каруците. Джон си помисли, че би искал да сподели тези мисли с Ганън.

Взехме само необходимото за чергарски живот...

От прозореца на тъмната стая Джон усети някакво движение долу, край окъпаното в лунна светлина езеро. Откъм сенките зад развалините на някогашните укрепления на замъка се появи тъмна фигура. Джон позна отец Майкъл по походката. Движейки се безцелно, той премина по края на павирания двор и навлезе в ливадата край езерото. Джон си спомни какво бе обещал на отец Майкъл — да помогне за откриване на лекарство срещу чумата. Той се отдръпна от прозореца, светна лампата и се приготви за лягане. Да им помогне... Да, ще трябва да го стори.

Отец Майкъл забеляза светлината и успя да зърне фигурата на Джон. После светлината угасна.

Изповедта на Джон предизвикаше у него смесени чувства; под тежестта на ужасното бреме отецът се чувстваше объркан и празен. Това му напомняше за раздялата с друг период от живота му — годините прекарани като духовен наставник в Католическото училище в Дъблин. Тази сутрин, от бронираната кола той бе видял сградата на училището — празна, запусната и тъжна. Гранитна руина с вътрешност изпепелена от пламъците.

Най-много му липсваха момчетата и момичетата, които шумно излитаха от вратите на училището, за да се насладят на свободните мигове след часовете, преди да се приберат вкъщи. Щом затвореше очи, отец Майкъл се връщаше към онези дни, чуваше възбудените крясъци на децата, виждаше веселите, зачервени лица.

Отец Майкъл погледна към тъмния прозорец на Джон и си спомни какво въздействие оказа безмълвното момче върху този нещастник. Хлапакът бе добър избор за злонамерения план на Дохъни. Той олицетворяваше съдбата на малкото момчета, останали в нещастната Ирландия. Нямаше и помен от тяхната жизненост. Може би не вдигаха толкова врява, защото вече нямаше момичета? Светът навярно бе лишен завинаги от сладкото щастие, породено от тази радостна детска глъчка. Не само момчетата се бяха превърнали в спомен като каменната фасада на дъблинското училище; всички оцелели бяха надянали безизразна маска, зад която криеха мъката си.

Изповедта на Джон няма да промени нищо, реши отец Майкъл, освен ако не го накара да поправи поне малко ужасното зло, което бе сторил.

Ами ако няма лек за чумата?

Отец Майкъл се почувства предаден от собствените си мисли. Каква безпринципна и недостойна мисъл! Господ не би позволил това! Ето още един пример, че старите норми бяха изчезнали, бяха заличени от деянието на един-единствен човек. Крепката вяра на отец Майкъл бе разколебана.

Принципи!

Дума, подобна на отговорност. Такива думи приличаха на лъскави опаковки, които по-скоро скриваха същността на стоката. Всъщност те се използваша като синоними за съвсем различни неща. Вярата бе заменена от лъжливата маска на Принципите.

Вяра.

Просто дума, извадена от торбичка с късмети; дума като онези по табелките, които се продаваха в евтините магазинчета: *Не газете тревата* или *Вход забранен* или *Служебен вход*.

Отец Майкъл зарови лице в дланите си.

Господи, какво направихме?

Завинаги бяха унищожили чистотата и невинността. Той си даваше сметка, че преди трагедията дори Джон Роу О'Нийл е бил чист и непорочен. Не напълно, разбира се, защото още тогава той е посягал към забранения плод, като чирак на велик магьосник, който се опитва да призове могъщи сили в отсъствието на господаря си. Нима Господ не е съзрял това? Или пък такава е бил Божият промисъл? Но изгубената чистота не може никога да се възвърне. Това бе най-страшното. Непорочността се губи само веднъж.

Отец Майкъл коленичи на влажната трева под прозореца на Джон и започна да се моли на глас:

— Господи, върни ни това, което загубихме!

Пиърд, който се завръщаше в стаята си след разговор с Дохъни, чу гласа откъм езерото и, скрит в сянката на сградите, се вгледа в коленичилата фигура. На ярката лунна светлина той разпозна отец Фланъри. Още не му бяха казали за малката брачна церемония, която го очакваше. Пиърд се зачуди дали да не повдигне въпроса още сега, но свещеникът явно се молеше, а ученият бе от тези, за които

молитвата е нещо много лично, което не може да бъде споделено с друг. Когато ходеше на църква, той се молеше шепнешком, притеснен от присъствието на други хора около себе си.

Ще почакам до сутринта, реши Пиърд и забърза към стаята си, замислен за интригуващия разговор с Дохъни. Той бе пристигнал в Килалой по най-краткия път, придружен от група мотоциклетисти. Пиърд го завари до телефона, по средата на някакъв странен еднопосочен разговор с Уикъм-Финч. Очевидно англичанинът предимно слушаше. Щом го видя, Дохъни му надраска бележка: „Нещо става там. Някой ни подслушва и Уай е притеснен.“

— Уай, уверявам те, че този човек се промени пред очите ни.

Докато говореше в слушалката, Дохъни посочи монитора зад Пиърд. На него вървеше записа от изказването на Джон в библиотеката. По устните на Дохъни Пиърд прочете: „Гледах го.“

Пиърд кимна.

Явно Уикъм-Финч изрази несъгласие, защото Дохъни се намръщи.

— Шофьорът ги е наблюдавал в огледалото — настоя Дохъни. — Свещеникът е чул изповедта му. Не знам какво е казал, но отец Майкъл е бил напълно съкрушен.

Дохъни с жест покани Пиърд да седне на стола срещу него. Пиърд се подчини, питайки се защо Дохъни рискува да сподели тази информация с англичанина. Това бе твърде опасно. Всеки можеше да ги подслушва.

— Да, пет — каза Дохъни. — Той твърди, че базовите серии се делят на четири.

Той изслуша репликата на Уикъм-Финч, после отвърна:

— Какво толкова чудно има? Чухме го направо от извора. Но защо да ни мами? При всички случаи това е просто и гениално: пет единични продължения на двойната спирала и всички те идеално пасват на рецепторите. Наистина елегантно. Повярвай ми, Уай, човекът обясни всичко. Личеше си, че знае за какво става дума.

Когато говори с Уикъм-Финч, Дохъни звучи като англичанин, помисли си Пиърд. Толкова настояваше за тясно сътрудничество с тях! Наистина ми мирише на измяна.

Известно време Дохъни слушаше, взирайки се в тавана. После каза:

— Да, последствията са просто невъобразими. Ще ти се обадя по-късно, Уай — каза той и затвори телефона, поглеждайки към Пиърд. — Ейдриън, всъщност даваш ли си сметка какъв тигър сме хванали за опашката?

— Какво искаш да кажеш?

— Мислил ли си докъде ще ни доведат тези открития?

— Ще възстановим нормалния живот — отвърна Пиърд.

Дохъни присви очи и се втренчи в сенките зад Пиърд.

— Да го възстановим? О, не, Ейдриън. Хъмпти Дъмпти е счупен непоправимо. Каквото и да възстановим, то няма да бъде стария ни свят. Него вече го няма. Забрави го.

— Две, най-много три поколения — каза Пиърд.

— Не говори глупости, Ейдриън! — гневно каза Дохъни. — Знанието винаги е било сила, а днес — повече от всякога. Ако не сме внимателни, можем да създадем такъв свят, в сравнение с който днешните чумави времена ще изглеждат като коледен карнавал.

Пиърд премигна. Какво искаше да каже той? Известно време жените няма да достигат, това е сигурно. Но ако победят чумата, ще могат да се справят и с много други болести. Бъдещето на човечеството ще бъде по-светло от всякога.

— Бих поспал малко — каза Дохъни. — Погрижихте ли се за скъпия ни гост?

— Заключен е в стаята си. Поставил съм и пазач.

— Ако попита защо, кажете му, че аз съм заповядал — каза Дохъни. — Предполагам пазача не се набива много на очи?

— Всичко е в рамките на нормалното. Цивилен е и има оправдание за присъствието си нощем по коридорите.

— Ще наложим някои ограничения на придвижването му през деня — каза Дохъни. — Въобще не трябва да припарва до изолатора с Кейт и Стивън. Ще се наложи да прикрепим някой към него. Не трябва да го изпускаме от очи. Ще му кажем, че не е в безопасност извън района на лабораторията. Той ще разбере.

— Ами свещеника и момчето?

— За тях няма да има ограничения. Искам той често да се натъква на тях. Тук ли е стария Мун?

Пиърд погледна часовника си и отвърна:

— В момента обикаля жилищните помещения.

— Кажи му утре да инсталира камера в стаята на О'Нийл.
— Сигурен ли си, че той е О'Нийл?
— Сто процента.
— Ще стане подозрителен, ако разбере, че го наблюдаваме.
— Мун си знае работата. Кажи му да записва всичко и всеки ден да ми носи касетите.

— Ще останеш ли?

— Да, оставам. И с топ не можеш да ме помръднеш от тук.

Пиърд сви устни. Такова развитие на нещата не му харесваше. Той обичаше да има пълна власт над малката си империя, а сега трябваше да я разделя с Дохъни.

— Не искам повече издънки като глупостите на Кевин О'Донъл — каза Дохъни. — Ако се провалим, поемам цялата отговорност и при това положение заповедите ми ще се изпълняват безпрекословно. Искам да контролирам нещата отблизо.

Пиърд кимна. Очакваше това, а и при провал Дохъни можеше да се сърди само на себе си.

— В същата стая ли съм настанен?

— Да.

— Тогава да лягаме — предложи Дохъни. — Денят ще бъде тежък.

— Трябва да прегледам списъка с доставките — каза Пиърд. Дохъни разтегна устните си в нещо като усмивка.

— Добре тогава — каза той и излезе.

Пиърд изчака няколко минути, после вдигна телефона и поиска разговор с Дъблин. Когато от другата страна вдигнаха, той се представи и каза:

— Мисля, че сгасихме Дохъни.

[1] Франсис Крик — английски генетик и биофизик, създаде през 1953 г., заедно с Уотсън и Уилкинсън модела на пространствената структура на ДНК, за което през 1962 г. тримата получават Нобелова награда. — Б.пр. ↑

Преди тази чума ние не си давахме сметка как технологиите и развитието на науката неимоверно ускоряват както успехите, така и бедите.

Самюъл В. Велкур

В момента Халс Андерс Берген въобще не се чувстваше като влиятелния генерален секретар на Обединените нации. Той ядно затръшна вратата на кабинета си, отиде до бюрото и се подпря със стиснати юмруци върху него.

Така повече не може, помисли си той.

Навън мъгливият пролетен ден си отиваше. Както винаги по това време, нюйоркчани бързаха да се приберат по домовете си преди падането на мрака. Откакто Берген се помнеше, в този час улиците бяха претъпкани с хора и коли. Шумът от уличния трафик стигаше дори до тези високи етажи. В Ню Йорк винаги е много шумно привечер, помисли си той.

Движението по коридорите на сградата също не бе стихнало. В момента ООН представляваше странна амалгама от доклади и клюки. Китайците от Кангша не отричаха, че всеки момент ще излязат с важно медицинско съобщение. Тази сутрин великолепия нов екип в бразилския Израел внимателно даде да се разбере, че е разработил криогенна техника, която поддържа живота на заразен женски организъм за неограничен период от време. Швейцарците докладват за „променлив успех“ в работата по опасния химиотерапевтичен подход към чумата.

Да, израелците и швейцарците са специалисти в разработването на блестящи нестандартни методи, помисли си Берген. По това си приличат — когато се наложи стягат редиците и залагат на собствените си неимоверни възможности.

А какво става в Хъдърсфийлд?

Берген се изправи и разтърка дланите си. Имаше лош навик да стиска юмруци, когато е разтревожен.

Не му стигаше станалото тази сутрин във Филаделфия, ами сега и англичаните обявиха, че прекъсват всички, освен най-важните си,

комуникации с външния свят. Това го притесняваше. Той заобиколи бюрото и се разположи в удобния си президентски стол.

Ню Йорк бързо бе свикнал с новите условия — пропусквателни пунктове през няколко пресечки, скенери за идентификация, надзиратели във всяка сграда, които трябваше визуално да познават всеки обитател. Как бързо нечуваното стана навик!

Хората вече не се събираха, помисли си Берген. Жалко. Едно хубаво, старомодно парти щеше да му дойде добре. Щеше да се отпусне, да освободи мозъка си от проблемите и най-вече от последния, който чакаше неговото незабавно решение.

Има твърде много неизвестни, мислеше си той. Защо изпратиха Рукерман в Англия? Дори за секунда Берген не повярва на версията, че съветникът на Президента на Съединените щати случайно се е заразил. Велкур замисляше нещо. Доста хитър се оказа този Велкур. Я колко сръчно се метна на папската колесница, изказвайки се срещу „необузданата наука“. Естествено това виждане ще бъде преразгледано в светлината на последните събития във Филаделфия.

Експлозия на главен газопровод, последвана от страхотен пожар. Папата и девет кардинали са мъртви. Нещастен случай? Берген не смяташе така. Някой е помогнал. Чуваха се твърде много гласове, че това било божие наказание, задето папата се опълчил срещу учените. Напротив, било е внимателно планирано убийство, осъществено от професионалист с почти неограничени възможности. Дали Велкур стоеше зад него?

Улиците бяха опасно място за подобни игрички, както с ужас бяха установили руснаците. Накарай хората да се съберат в тълпа, и многокракото чудовище ще се обърне срещу самия теб. Накарай хората да свикнат да разпространяват слухове, и слуховете ще заживеят самостоятелен живот. По улиците в целия свят се ширеха фалшиви слухове, придружени от „чудодейните лекарства“ на шарлатаните. По следите им отправяха специални екипи, които трябваше да се справят с разпространителите им... или — не дай си боже! — да открият, че са достоверни.

Бани с оцет. Мили боже!

Нямаше съмнение, че чумата мутира и се разпространява по животните, било питомни или диви. В частен разговор Велкур му бе казал, че вече взимат мерки за запазване на някои ключови видове —

едър рогат добитък, свине, кучета, домашни котки. Другите държави със сигурност вече предприемаха подобни мерки. Тази информация вече вървеше по „неофициалните канали“ на ООН и до няколко часа неминуемо щеше да стане обществено достояние.

Какво да направим? Трябва ли да отпишем всички диви животни?

Африка вече бе загубена. Нямаше никаква надежда. Няколко индийски слона може и да оцелеят, но под покрива на Берлинската зоологическа градина, която не бе засегната, благодарение на „Железния обръч“ — съветската буферна зона. „Железният обръч“ бе приветстван като „изключително самопожертвователна интервенция“. Берген поклати глава. Само преди няколко години всички проклинаха Желязната завеса. Сега „Железният обръч“ бе благодат за човечеството.

Берген зарови глава в дланите си. Не можеше да събере мислите си. Всяка странична мисъл бе добре дошла, защото забавяше мига, в който трябваше да вземе решението. Въпросът не беше дали да се опитат да спасят дивите животни, а *как да обяви, че подобни опити са безсмислени?* Морските животни няма да оцелеят. Край на китовете. Край на изящния делфин морска свиня. Край на очарователния морски лъв. Край на щастливата морска видра. Край, край, край!

Вълкът, койотът, язовецът, прерийното куче, куланът, пандата, таралежът, антилопата, еленът...

Боже господи! Елените!

Берген си представяше как ловците вехнат, далеч от редовните горски оргии... Ами лоса, бизона...

Понятието „застрашени видове“ вече звучеше абсурдно. Как може той да се занимава с тигри, ягуари, леопарди и морски крави, когато самите хора станаха най-застрашения вид?

Само ако можеше хората да се обединят около...

Берген се стегна, мъчейки се да задържи ценната мисъл. Широка обществена програма? Дарения? Хората ще се смеят, ако ги призове да събират пари за спасяване на дивите животни. Да дават пари за животните, когато самите те са изложени на смъртна опасност! Ще се надигне вой до небесата. Но дивите животни са много ценни за науката и по-специално за генетиката. Може да се стигне дотам

учените да използват хората като морски свинчета. Това звучеше твърде неприемливо от морална гледна точка.

Да, моралът.

Берген си спомни за доклада, който му предадоха само преди половин час и който така силно го бе разгневил. От няколко седмици знаеше, че някои близки до Капитолия кръгове подстрекаваха мюсюлманите в Америка към безредия. Носеха се настойчиви слухове за съществуването на тайна база в Судан. Говореше се, че мюсюлмани от Судан се подготвяли за джихад чрез заразата, в нарушение на клетвата си да избиват неверниците с огън и меч. Те щели да убиват жените с дъха си.

Какво стана с изконните човешки ценности?

Берген чувстваше, че води самотна битка за спасяване на една от най-старите човешки ценности — златното правило да помагаш на съседа си.

Докладът, който получи малко преди да влети в кабинета си, сочеше първопричината за вълненията сред местните мюсюлмани. Шайлок Бродърик! Берген отдавна смяташе Бродърик за сатанинска личност, за символ на всичко, което трябва да се изкорени, когато светът отново добие поне част от предишния си облик. Агентите на Бродърик действаха в Ню Йорк и в още пет главни центъра, включително във Филаделфия. Докладът неоспоримо го доказваше. Дали Бродърик не стоеше и зад смъртта на папата? Берген бе почти сигурен.

Как да се спаси морала на човечеството, когато имаше такива хора?

Спасете животните!

Идеята започна да се оформя в главата му — обединяващ призив, който да отклони хората от битка помежду им, докато учените намерят лекарството. Идеята поуспокои Берген и същевременно му даде отговор на другия основен въпрос.

Да каже ли на Велкур за доклада срещу Бродърик? Той хранеше някои съмнения, че президентът също е замесен в делата на Шайлок Бродърик. Говореше се, че двамата се мразят, но това беше стар номер. Бродърик можеше да стане добър инструмент в ръцете на хора като Велкур. Въпреки това, ако станеше ясно, че генералният секретар на Организацията на обединените нации знае за пъклените планове на

Бродърик, това може би щеше да ги възпре. А и Берген вече знаеше другия акцент на разговора:

Спасете животните!

Берген посегна към чекмеджето, където лежеше червения телефон, но някакъв странен шум отвън го накара да спре. Нещо се разби, чуха се викове... някои от тях внезапно замлъкнаха. Той отдръпна ръката си от слушалката и се изправи. В този момент вратата рязко се отвори.

В рамката застана мъж с тъмна скиорска маска. В ръцете си държеше автомат със заглушител. Куршумите пронизаха гърдите на Берген, оставяйки ред пробойни в прозореца зад него.

Последното нещо, което стигна до съзнанието на Берген, бе дивият крясък: „Инш Аллах!“

*О Царю, роден си ти
от робството да ни избавиш.
Часът на битката е близък
Помогни нам, Гелите, във нея!
Стара ирландска молитва*

Трима конници препускаха откъм южния край на езерото. Джон ги видя отдалеч като бързи сенки в стъстяващия се полумрак. В същото време откъм хълмовете над лабораторията се чу рева на тежки машини. Конете се бяха запенили, но все още реагираха на бесните удари на камшиците. След тежкия, забързан ден, той се бе усамотил на ливадата досами езерото. Знаеше, че всъщност не е сам. Наблюдаваха го иззад вратата на сградата, но нямаше сили даже да се разгневи. Чувстваше се абсолютно изтощен, неспособен дори да помръдне.

Въпроси... въпроси... въпроси...

През целия ден не остана и минута, през която да не го разпитват. Отговорите изскачаха от устата му без никакво съзнателно усилие — вместо него говореше друг глас, друга личност, освободила се от дебрите на съзнанието му.

Дали това беше скритият О'Нийл?

Вече не беше сигурен.

Конниците забавиха ход. Джон забеляза, че те не се обръщаха назад, следователно никой не ги преследваше. Но тогава защо ще препускат така бясно? Нещо в тях го тревожеше... Имаше смътното усещане за задаващи се беди.

Въпреки засилващия се рев на моторите, той вече долавяше тропота на копитата. Изведнъж разпозна двама от ездачите. О, Боже! Това бяха Кевин О'Донъл и Джоузеф Херити. Третият му бе непознат. Конете стремително се спуснаха по каменистия хълм. В този миг слънцето се скри зад хълмовете на запад и тримата ездачи се превърнаха в призрачни сенки.

Защо Кевин О'Донъл и Джоузеф Херити идваха тук, и то на коне? Тримата преминаха в галоп покрай него и Херити му се ухили

зловещо, но другите двама дори не се обърнаха. Те влязоха в двора, скочиха от седлата и бързо се вмъкнаха в сградата, без да разменят и дума с надзирателите на Джон.

Трима конника! Каква ли заплаха крие това? — почуди се Джон. След залеза на слънцето бе захладнало. Джон потръпна. Беше тук вече девет седмици, наблюдавайки как безсмислената суетня се превръща в съзидателна работа. Тук имаха най-доброто оборудване в света, препратено чрез Фин Садъл, и най-накрая то бе започнало да изпълнява предназначението си. През целия ден Джон усещаше това ново вдъхновение — още една причина за пълното му изтощение.

През по-голямата част от деня го задържаха в южното крило, където трябваше да показва на лаборантите как да работят с авангардни компютърни програми и как по-добре да организират работата си. След седмица, най-много две, щяха да държат чумния патоген в ръцете си.

А след това... какво?

Веднъж Джон мярна Дохъни в далечината, но не бе сигурен, че това е той. Напоследък в сградата на стария замък — център на целия комплекс — се развиваше бурна дейност. През нарочно избит отвор в тухлената стена бяха вкарали вътре голям бордови камион. По-късно той излезе, натоварен с нещо, което според Джон приличаше на цилиндричен метален резервоар. Зад камиона се нареди цял конвой от бронирани коли, който потегли по североизточния път. От по-рано знаеше, че в тази посока се намират Келс и Дъндолк — пристанище на Ирландско море. Едва ли някога щеше да види тези места, помисли си Джон.

Тогава при него дойде старият Мун и го помоли да го придружи до една от лабораториите, за да инспектират новата автоматика.

Мун беше неотделима част от лабораторията. Старецът непрекъснато куцукаше напред-назад и бе много добросъвестен, но не влагаше необходимата жар. По същия начин, много от учените тук явно не се чувстваха достатъчно мотивирани и независими, докато откровенията на Джон не им дадоха начален тласък. Може би Мун не разбираше какво се прави по лабораторните маси и тайнствените машинарии, край които непрекъснато минаваше. Човечецът не изпитваше никакво страхопочитание пред учените и изглежда се отнасяше пренебрежително към всичко около себе си.

В това няма нищо чудно, помисли си Джон. Учените си бяха заслужили подобно отношение. Спомни си някои от най-големите светила на науката, които бе срещал. Сега си даваше сметка колко различни бяха те в сравнение с простосмъртните. Умът на учения се различаваше от ума на обикновения човек. Учените обитаваха някакво по-висше мисловно ниво. Те виждаха по-надалеч от останалите и хората очакваха от тях да бъдат рицари и романтични водачи.

Джон плъзна поглед по тъмнеещите води на езерото. *Аз бях учен, помисли си той.*

Странна, чужда мисъл, която го накара да погледне по нов начин на тези разлики. Всъщност те бяха далеч по-значими. Просто досега бе работил в рамките на един тесен кръгзор, а имаше нещо много по-голямо и всеобхватно.

Пълното, абсолютно отдаване на проекта.

При него няма място за надежди или колебания, важни са само непосредствените резултати. Джон започна да схваща смисъла на това, което Дохъни му бе казал в Килмейнхам. Край на митовете! До пристигането на Джон, хората тук се лутаха в собственото си отчаяние. Те работеха по силата на навика. Обучението им бе дало схеми, по които да вървят, но схемите следваха само отдавна предназначени пътища.

Дали наистина могат да оползотворят това, което им дадох? — запита се Джон. Отчаяна мисъл, родена от онова тъмно скривалище в душата му. Той можеше да разкрие механизма на чумата. А да намери лек против нея?

Той тръгна към сградата и, подбирайки надзирателите си, се прибра в стаята. Тежестта в стомаха му след вечерята подсказваше, че скоро няма да заспи, но бе доволен, когато резето щракна зад гърба му. Без да светва лампата, той отиде до прозореца и се вгледа в тъмните води на езерото.

Отнякъде се чу тежко бумтене. Бавно, сякаш току-що се събуждаше, Джон осъзна, че това са стъпките на бягащ човек. Врата рязко се отвори и Дохъни влетя в стаята, напипа ключа и светна лампата. После затвори вратата и се втренчи в Джон.

— Слушай ме много внимателно и прави каквото ти казвам — задъхано каза той. — Нямаме много време.

Отвън се чуха виковете и ръмжене на тежки машини. Джон се взря в Дохъни.

— Това е вечното проклятие на Ирландия — каза Дохъни. — Осъдени сме непрекъснато да повтаряме едно и също.

— Какво става?

— Сега Кевин О'Донъл контролира целия район. От два дни знам за плановите му. Алекс ме предупреди... — Дохъни тъжно поклати глава. — Кевин и Джоузеф са направили някакво дяволско съзаклятие и сега дойдоха да го осъществят.

— Но защо дойде при мен? Какво общо имам аз с това?

— В момента разпитват свещеника и момчето — отвърна Дохъни.

За миг дъхът на Джон секна.

— Ако те заплашат момчето — продължи Дохъни, — отец Майкъл ще наруши тайната на изповедта. Познавам го. Какво мислиш, че ще им каже, Джон?

Джон отвори уста, но не можа да каже нито дума. Гласът му отказа да се подчини.

— Кевин и Джоузеф са си лика-прилика. Екстремисти и фанатици! Винаги търсят повод да качат нивото на адреналина си. За тях това е наркотик и те ще направят всичко, за да си го набавят. Ще тормозят свещеника, докато не го изтощят, зареждайки самите себе си.

Джон затвори устата си. Все още не можеше да проговори.

— Кой си ти, Джон Гарич О'Донъл? — попита Дохъни. — Кой всъщност си ти?

— Казах ти — едва изрече Джон. Думите сякаш се заклецваха в гърлото му.

— Каза ли и на отца?

Джон се приведе от острата болка, която прониза гърдите и гърлото му.

— В Щатите са открили неговите отпечатьци — каза Дохъни.

— Чии...? — това бе всичко, което Джон успя да каже.

— На О'Нийл, разбира се. Все още го увъртат, копелетата, но ще ги получим на време. И какво ще ни разкрият тези отпечатьци, Джон?

Джон отрицателно поклати глава, все така онемял. Не усещаше О'Нийл, а само безкрайна празнота на негово място.

— Без съмнение ти си най-странния екземпляр, когото съм срещал — рече Дохъни. — Имаш ли истински чувства?

Джон вдигна очи към Дохъни, прикован от изпитателния му поглед.

— Ние сме на крачка от победата — каза Дохъни, — на една малка крачка. Сега край на всичко!

— Какво... какво ще стане? — успя да промълви Джон.

— Това, което винаги ни проваля — отвърна Дохъни. — Победата. Тя ни разделя, насъсква ни един срещу друг, като кучета, които се бият за кокала. Това представлява всяка ирландска победа — кокал, излъскан от нашите собствени зъби! По него не е останало никакво месо и накрая го захвърляме като напълно непотребен.

— Какво ще стане? — отново прошепна Джон. Гласът му бе изчезнал.

Дохъни долепи ухо до вратата. Някъде се затръшна врата.

— Истината е — започна той, — че ние, ирландците, предпочитаме да възпеем нещастията си в героичен епос, тъй като не можем да намерим победа, достойна да влезе в него. Иначе твърдим точно обратното, но действията ни доказват правотата на думите ми. Ние предпочитаме нещастията.

Джон се отдръпна от Дохъни и се подпря на ръба на кушетката. Коленете му трепереха.

— Джон, ти ще бъдеш изправен пред съд, а мен след малко ще ме принудят да застана на тяхна страна — каза Дохъни и се ухили. — Защото отказах на Кевин истинската награда, която търсеше тук: малката Кейт Браудър!

По коридора тракаха ботуши.

— Джон, чуй ме! — настойчиво рече Дохъни. — Ти трябва да поискаш отец Майкъл за защитник.

Джон едва успя дрезгаво да прошепне:

— От какво ще ме защитава?

— Обещай ми, глупако!

Джон кимна, макар и съвсем несъзнателно.

Вратата зад Дохъни с трясък отхвъркна назад. Джон се взря в групичката въоръжени мъже, скупчили се в рамката на вратата. Насреща му се хилеше Джоузеф Херити.

*Рейчъл, Рейчъл, все си мисля аз
как прекрасен ще е този свят за нас.
Отвъд дълбокото синьо море,
голям кораб моми да донесе.*

Из „Песни на Нова
Ирландия“

За Кейт О’Гара Браудър бягството от лабораторията бе пълен кошмар от началото до края. Дохъни не им остави почти никакво време да го разпитат или да се противопоставят на решението му.

— Това е в интерес на вашата безопасност.

— Но къде отиваме? — бе попитал Стивън, взирайки се през малкия илюминатор, същия, през който предишната сутрин гледаха как отец Майкъл отслужва брачната церемония.

— Засега в Дъндолк — отвърна Дохъни.

Докато Дохъни обясняваше, подготовката за пътуването продължаваше. Първо бяха изключили компресора, чието непрекъснато монотонно бръмчене ги успокояваше, че налягането в камерата е по-високо от външното и чумата не може да проникне в тяхното убежище. Бяха привикнали към този звук и внезапната тишина ги изплаши:

— Стивън! Компресорът е спрял!

Той скочи на крака и се втурна към големия илюминатор, през който се виждаше площадката и част от оборудването.

— Какво виждаш? — нервно попита Кейт, притискайки се до него. Обзе я непреодолим ужас. *Моля те, Господи! Не сега!*

— Не виждам никого — каза Стивън и отиде да включи микрофона. — Хей, има ли някой? Какво става?

Отговор не последва.

Тогава от високоговорителя се чу тропот на много крака и стържещия звук от нещо метално, което се влачи по камъни.

— Ето го Дохъни — каза Стивън.

Тя избута Стивън и се вгледа в Дохъни. Изглеждаше доста разгорещен, а косата му бе по-рошава от всякога. Той вдигна външния телефон:

— Всичко е наред. Компресорът ще заработи след минута — успокой ги той.

— Но какво става? — настоя Стивън.

Дохъни ги осведоми за преместването им в Дъндолк. *Но защо в Дъндолк?* — зачуди се тя.

— Вземете всичкия антисептик и пригответе предпазното въже. Може малко да се раздрусате.

Дохъни редеше инструкциите си бързо и монотонно. Не бяха го чували да говори толкова напрегнато. Трябваше да подберат всичко най-необходимо и да го складират в малката камера, в която ги докараха от дома на Пиърд. Стивън да намаже входния люк с антисептик. И нека побързат! Вече бяха донесли оксигените, с които да прережат прохода между двете камери.

— Не можем да вземем и голямата камера — обясни Дохъни.

— Но защо е всичко това?

— Защото успях да убедя някои приятели в армията, че тук не ще можем да опазим живота на Кейт!

— Къде е Ейдриън? — попита Стивън.

— В стаята си, под стража. Преминал е на страната на врага. Не се разделяй с пистолета, който ти дадох, Стивън. Кевин О'Донъл идва насам и ние не можем да го спрем. Той е напълно откачен и иска Кейт.

— Но защо Дъндолк?

— Надяваме се да ви изведем от Ирландия. Армията и местните са с нас и ще помогнат безопасно да стигнете до Дъндолк. Оттам нататък... — гласът му заглъхна.

— Накъде?

— Към Англия, надявам се. Всичко зависи от Изолационния корпус — добави Дохъни и отново поде инструктажа си. — Няма да е лошо да напоиш един чаршаф с антисептик и да го опънеш от вътрешната страна на люка, щом го запечатаме.

— Ами компресора?

— Ще го включим веднага след като ви сложим на камиона. Пак ще имате по-високо налягане вътре. Най-добре бързо влезте в малката камера.

Найлън Ган, командирът на охранителната част в Килалой, пое слушалката от Дохъни. Ган бе висок, мургав офицер с леко криви крака и дребни черти на лицето. Преди чумата бе служил в полицията.

— Не се тревожи, девойче — обърна се той към Кейт. — Няма да оставим лудия О’Донъл да те хване.

Зад него бе Мун, дошъл „да си вземе довиждане“.

— Имай доверие на стария Фин Дохъни и на Найлън — каза той. — Те ще те спасят. И повече не се занимавайте с този Ейдриън Пиърд!

— Какво е сторил Ейдриън? — попита Стивън, усещайки, че губи почва под краката си. Ейдриън — предател? Но как? Какво е направил?

— От месеци съм инсталирал микрофон в кабинета на това копеле — каза Мун, — но той е хитра лисица! Няма съмнение, че той е пуснал Кевин О’Донъл да се разпорежда с нас както си иска.

Стивън бе чувал за Кевин О’Донъл и неговите Бреговаци. Погледна Кейт.

— Прави каквото ти казва Найлън — каза Мун. — Сбогом, Кейти. Искам да родиш прекрасно дете, нищо че си омъжена — добави ухилен той и си тръгна.

Всички се разтичаха като полудели. Чу се ръмженето на тежки машини. Разбиха външната стена. Двата най-накрая влязоха в малката камера и Стивън затвори вътрешния люк. После напои един чаршаф с антисептик и го уви около него. Малкото помещение се изпълни със зловонна миризма.

Кейт седна на леглото до Стивън и се вкопчи в него, когато чу оксигените да разрязват междинната камера. После контейнера се залюля и след кратко пътешествие по въздуха тежко се отпусна върху платформата на камиона, където го укрепиха със стоманени въжета. През задния илюминатор се виждаше отвора в тухлената стена, издигната съвсем скоро около площадката с големия контейнер.

Компресорът отново забръмча и това донякъде ги успокои. Електрическият генератор зад шофьорската кабина също набра обороти.

Камионът тръгна съвсем бавно. Отначало те дори не усетиха движението, но после забелязаха как отвора в стената на замъка се смалява зад тях. Чу се рева на още няколко двигателя. Стивън надникна навън.

— Това са бронирани коли — каза той. — Може би десет или дванайсет.

От малкия говорител над леглото се чу гласа на Найлън Ган:

— Всичко наред ли е при вас?

Стивън напипа микрофона и го включи.

— Мисля, че да. Колко ще продължи това?

— Никой не може да каже, момчето ми, но аз съм тук, при шофьора. Свирнете, ако има нещо.

Стивън се обърна към Кейт. Изглеждаше бледа, дълбоки бръчки прорязваха челото ѝ.

— Опитай се да поспиш, мила.

— Не мога да спя!

— Полегни на матрака, по-безопасно е за теб.

— Не, не е.

Тя притвори очи. Как тежеше това бебе! Трябваше да облекчи мехура си в миниатюрната тоалетна, която бяха използвали в началото. Тя пропълзя до нея и накара Стивън да се обърне.

След малко почувства глад, ала Стивън можеше да предложи само консерви — боб и риба — и то само след като тя си глътне витамините. Понякога е толкова безсърдечен, помисли си тя. С часове седи над медицинските си книги! Не ѝ обръща внимание дори когато тя му отправя настойчиви, умолителни погледи. Той нямаше и най-малка представа как тя мечтаеше за свеж стрък целина, откъснат направо от градината... за поне едно листо маруля, за пресен морков. Досега сто пъти да бяха измислили някакъв начин да стерилизират прясна храна за тази проклетата камера!

След като хапна, тя легна и се загледа в гърба на Стивън, приведен над илюминатора. Не изпитваше никакво желание да гледа променящия се пейзаж. Това само щеше да ѝ напомни, че е затворена и не може да излезе, да се разходи по тревата, да вдъхне свеж въздух, който не е пропит с вонята на химическа тоалетна.

Какво ли ще направи, ако изкрещя? — зачуди се тя. Точно това ѝ се искаше да направи. Отвратителен малък затвор! А когато се оплакваше на Стивън, той ѝ отговаряше, че камерата е спасила живота ѝ.

Кейт бе чувала какво прави чумата с жените. Звучеше ужасно. Все трябваше да съществува някой далечен остров, недокоснат от

чумата, където двамата със Стивън можеха да се разхождат на свобода. Може би това скоро ще стане. Най-лошото в това затворничество бе, че нямаше врата, която да води навън. Тя се втренчи в покрития с чаршаф люк. Сега вече имаше.

Нещо се търкулна до левия ѝ лакът. Беше малкият телевизор, осигурен от лабораторията. Прииска ѝ се да го счупи. Също и малките илюминатори — в тях или виждаш недостижимото, или ти носят лоши новини.

Само да не беше тази убийствена скука и теснотия! Стивън винаги ѝ напомняше, че разполагат с много книги за четене. Техните пазачи можеха да обеззаразяват книги, но не и пресни плодове и зеленчуци! Така бе, защото обработваха книгите с каустици и ултравиолетови лъчи, както би отбелязал всезнайкото Стивън, ако тя се опиташе да повдигне въпроса.

Проклет да е тоя Стивън! Направи ми бебе, а сега, когато се нуждая от него, дори не иска да говори с мен!

— Искам да изляза навън — прошепна тя.

Шумът на двигателя отекваше в херметичната камера и Стивън не я чу.

Кейт се опита да си представи какво би почувствала, ако можеше да пристъпи навън. Знаеше, че няма да живее дълго, а и светът вече не бе същият, както преди чумата на О'Нийл. Безумецът бе го променил изцяло. Заради една жена. Убили са жена му, както и двете му деца, но Кейт повече харесваше романтичната мисъл, че го е сторил заради любовта към жена.

Стивън би ли направил такова нещо заради мен?

Безумецът О'Нийл бе разтърсил из основи целия свят, защото са убили жена му. Целият свят. Снощи чу бюлетина на континенталната служба на Би Би Си: на всяка оцеляла жена се падаха по пет хиляди мъже. Това ѝ се стори доста интересно, но Стивън явно се разтревожи.

Новината за огромната диспропорция в съотношението мъже — жени бе прелюдия към коментар по един нов феномен.

„Синдромът на Лизистрата“ — така го нарече коментаторът.

Кейт точно запомни думите му:

— Жените шумно настояват за по-голям достъп до властта. И кой би могъл да отрече правотата им? Сега църквата вероятно ще трябва да приеме жени за божии служители.

Жени — свещенослужители? — удиви се Кейт.

— Католическата църква, която се опитва да избере нов папа след трагедията във Филаделфия, се сблъсква и с проблема за преразглеждане ролята на мъжете и жените — каза коментатора. — Светът се променя с неவிждани темпове и новият папа, който и да е той, ще трябва светкавично да взема решения. С всеки изминал ден става все по-ясно, че преди ние, смъртните, сме грешили във вижданията си по този въпрос.

Коментаторът прочисти гърлото си и завърши:

— С вас беше Джордж Бейли от континенталната служба на Би Би Си в Париж.

— Това „преди“ вече звучи по друг начин — бяха единствените думи на Стивън.

Тя знаеше от какво се страхува той — по десет и повече мъже ще споделят една съпруга. Нещо като движима собственост. Жените ще бъдат притежавани от техните съпрузи.

Кейт започна да се унася от движението на камиона и скоро заспа. Стивън я погледна, в очите му се четеше тревога. Бедната Кейт. В камерата стана студено и той отиде да я завие с одеялото. Тя неспокойно се размърда от докосването му, но не се събуди. Не я смути дори гласа на Найлтън Ган:

— Току-що получихме съобщение от Изолационния корпус. Самият адмирал Франсис Делакур. Каза, че обмисля молбата ни и че има заповед да подпомага всяко легитимно начинание, свързано с изследването на чумата. Звучи като надут тъпанар.

Кейт се събуди, използва „тоалетната“ и попита Стивън дали наистина е чула гласа на Ган, или е сънувала.

— Отправили са молба до Изолационния корпус да ни осигури коридор до Англия — обобщи информацията Стивън.

Тя отново легна, придърпа одеялото до брадичката си и попита със сънен глас:

— Но защо ще ни изпращат в Англия?

— Мисля, че в Ирландия ще има нова гражданска война — отвърна Стивън. — Дохъни иска да сме в безопасност.

— Мъже... — промърмори Кейт.

Свечеряваше се, когато камиона спря в подножието на някакъв хълм. Стивън погледна през илюминатора и видя осем танка,

паркирани край пътя. От люка на водещия танк се подаде човек с шлемофон и се провикна към камиона:

— Държим ситуацията под контрол. Тръгнете направо към доковете. Оттам ще ви поеме специален джип.

Камионът бавно изкачи хълма и набра скорост по надолнището. През прозорчетата се забелязваха горящи сгради. Край една разрушена стена се търкаляха трупове. Скоро мракът покри зловещия пейзаж и камионът необезпокояван стигна до кея. По хълмовете наоколо пламтяха пожари.

Ставаше все по-студено. Стивън изрови фенерчето и го насочи към Кейт. Зениците ѝ се бяха разширили от страх.

— Угаси го! Моля те, Стивън!

Той изгаси фенерчето и пропълзя под одеялото до нея. По корпуса на контейнера издрънчаха метални въжета. Чуваха се команди на висок глас, някъде забоботи мотор.

Говорителят изпращя. Беше Найлън Ган:

— Изолационният корпус ви осигурява коридор до Англия. Изпратиха баржа и влекач. Не се притеснявайте, всичко ще бъде наред. Сега ще изключим компресора и ще ви вдигнем. На баржата ще го включат пак. Бон воаяж!

Изключиха компресора. Нещо метално удари корпуса на контейнера. Някой извика:

— Дръжте се! Сега ще ви вдигнем.

Контейнерът се залюля. Стивън притисна Кейт до себе си. През задния илюминатор проблясваха прожектори, за момент се мярнаха доковете край тъмната вода, по тавана играеха отблясъци от пожарите.

— Не го клатете толкова, идиоти такива! — изкрещя някой. Люлеенето престана. Изведнъж рязко се смъкнаха надолу. Кейт изписка. Спускането спря, после продължи по-бавно и накрая завърши с рязък удар. Чуха се строги команди:

— Прекарайте въжето през двата края! После и отгоре. Точно така. По-бързо! Сега връзвайте. Има да се клатушкат сума ти време.

Докато Кейт се чудеше какво ли означава това, мощният двигател на влекача изрева и баржата се плъзна по спокойните води на залива. Светлините на пристанището започнаха да се отдалечават. Стивън се зае да укрепва по-нестабилните предмети като трупаше книги върху тях или ги тикаше под шперплатовото легло.

Плавното движение изведнъж се смени със силно надлъжно люшкане. Стивън се наведе над нея и погледна навън. Виждаше се само неосветената кърма на влекача и крайчеца на една червена ходова светлина. След няколко минути люлеенето се превърна в резки пропадания и издигания. Вълните започнаха да обливат илюминаторите на контейнера. Кейт усети горчив вкус в устата си. Разтърсвана от ударите на вълните, нестабилната баржа заподскача във всички посоки. Стивън се вкопчи в таблата на леглото, а с другата ръка здраво притисна Кейт към себе си.

А само до вчера се оплакваше, че нищо не се случва, помисли си Кейт. Температурата в камерата винаги бе досадно еднаква. През повечето сутрини тя подреждаше и сгъваше малкото им дрехи. И слава богу — благодарение на това по-бързо се преместиха в малката камера.

В този момент баржата под тях се срина надолу по някаква исполинска вълна и Кейт още по-здраво сграбчи ръката на Стивън. Докато се измъкваха от браздата между двете вълни, тя усети как нещо топло потича надолу по краката ѝ. Изведнъж течността избликна.

— Стивън!

— Всичко е наред, мила. Ще ни прекарат оттатък.

— Стивън, бебето идва! — изстена тя и се опита да се изправи, но в този момент баржата отново попадна между две вълни, тръшвайки я обратно на леглото.

Всичко бе с главата надолу, помисли си тя. Не трябваше ли първо да има болки, контракции? Още бе твърде рано! Бебето трябваше да се роди след повече от месец.

Стивън трескаво напипа фенерчето и светна. Кейт бе изритала одеялото и лежеше в локва от околоплодна течност. Стивън стана и бързо издърпа обеззаразения чаршаф от люка. Тя се надигна и той го напъха под нея. Още беше влажен и ужасно вонеше на антисептик.

— Не почувства ли никакви контракции?

— Не, само изтичането на водата. Нещо не е наред, Стивън. Страх ме е — проплака тя.

Стивън напъха фенерчето между матрака и таблата и го насочи нагоре, така че светлината да се отразява от металния таван. Изглеждаше спокоен, но тя си даваше сметка, че познанията му за бременността и раждането бяха само от книгите. Въпреки това, той изглежда владееше положението. Стивън прехвърли въже през

раменете и гръдния ѝ кош и го привърза към леглото. Баржата продължаваше бясно да се люлее. Кейт чуваше воя на вятъра и плиска на водата, която обливаше контейнера. Фенерчето падна. Стивън го вдигна и го закрепил по-здраво.

— Усещам контракциите — задавено промълви тя. — Ооооооо! Не сега!

— Успокой се, скъпа.

— Не можа ли да почака?

Болката при следващата контракция я накара да изкрещи. Пот се лееше от цялото ѝ тяло.

— Не знам какво да правя — изстена тя.

— Аз знам, скъпа. Остави контракциите да продължат.

Какво правеше той там долу? Тя се опита да вдигне глава и да погледне, но той я бутна назад.

— Не се изправяй и се дръж за това въже!

— Много е рано! Много е рано — разрида се тя.

Усети, че Стивън едва се удържа на крака от силното люлеене. Зададе се още една контракция. И още една...

— Засичам интервалите им — каза Стивън, положил ръка на корема ѝ.

— Първо раждане — на пресекулки изрече тя. — Може да продължи дълго.

Поне така пишеше в учебниците, спомни си тя.

Още и още контракции. Светът за нея се превърне в луда въртележка от периодични контракции.

— Виждам главата му — каза Стивън. — От лявата ти страна има куп сухи одеяла. Подай ми едно, ако можеш да ги достигнеш.

Благодарна, че може да направи нещо между контракциите, тя протегна треперещата си ръка и сграбчи едно одеяло. Един внезапен тласък отхвърли главата ѝ към стената. Тя извика от болка, но не изпусна одеялото. Стивън дори не вдигна глава. Тя почувства ръцете му между бедрата си. Докато стенеше при поредната контракция, тя си спомни какво бе учила. Трябваше да напъва! Усети, че бебето излиза.

— Одеялото! — извика Стивън и го издърпа от ръката ѝ. Тя видя как завива бебето с него. — Стегнах пъпната връв — добави той.

— То... живо ли е?

— Момиче и е живо! — радостно отвърна Стивън.

— Всичко... наред ли е?

— Ноктите на ръцете ѝ не са пораснали докрай, но има коса и диша. Сега трябва да я държим на топло.

— Толкова е малка, милинката.

Той разхлаби въжето, с което се бе привързал и положи бебето до нея.

— Дръж я с една ръка, докато оправя тези въжета. Люлеенето все повече се усилва. Можеш ли да ми подадеш още едно одеяло?

— Да.

Кейт се вгледа в малкото лице, което се подаваше между гънките на одеялото. Бе толкова набръчкано, че изглеждаше... старо.

— Тук е прекалено студено! — каза Стивън и прокара още едно въже около нея. После нагласи фенерчето по-близо до главата ѝ, зави я с всичките одеяла и легна до нея, придърпвайки едно одеяло над главите им. Получи се нещо като палатка.

— Ще затоплим въздуха с дъха си и с топлината на телата си.

— Роди се почти два месеца по-рано, Стивън. Нуждае се от нещо повече от това одеяло.

— Знам — каза той и изгаси фенерчето. — Това е всичко, с което разполагаме.

Кейт тихо заплака.

— Какъв ужасен начин да се появиш на света. Какъв ужасен свят.

— Това е единственият ѝ свят, мила.

Бебето тихичко изхълцука.

Стивън я освети с фенерчето. Устните и помръдваха. Жажда за живот, помисли си Стивън.

— Дай да я видя — каза Кейт. Повдигна се на лакти и се вгледа в лицето на дъщеря си. — Не сме я кръстили. Дори не сме мислили за име.

— Няма защо да бързаме.

— Стивън, ако въжетата се скъсат, този железен контейнер ще потъне като камък.

— Няма да се скъсат. Даже сложиха мрежа отгоре ни.

— Не искам детето ми да умре без име!

Той се вгледа в лицето на Кейт, осветено от мъждивото фенерче. Подгонени от бурния вятър вълните яростно се разбиваха в

нестабилната баржа. Да, ситуацията предразполагаше към отчайващи мисли, но те едва ли можеха да им помогнат, помисли си Стивън.

— Взели са всички предпазни мерки — каза той.

— Стивън, бебето е момиче. Не разбираш ли? Момиче! Тази чума... ще се случи нещо ужасно. Знам го!

Гласът ѝ звучеше истерично.

— Кейт! Ти ще станеш медицинска сестра. Ти си моя съпруга и аз току-що акуширах раждането на първото ни бебе.

— Тук е много мръсно — каза тя. — Има опасност от сепсис.

— Стига! Знаеш, че няма да позволим да умреш от треска — каза той и изгаси фенерчето.

— Дървогила — каза Кейт.

— Какво?

— Ще я кръстим Дървогила — повтори Кейт. — Ще ѝ викаме Джила. Джила Браудър. Звучи добре.

— За бога, Кейт! Даваш ли си сметка какво име искаш да прикачиш на горкото бебе?

— Мислиш за проклятието върху истинската Дървогила?

— И върху Дърмот, мъжът, с когото е избягала.

— Ние също бягаме.

— Не е същото.

— Дървогила и Дърмот — каза Кейт. — Двамата са прокълнати да бродят из Ирландия, да не се видят и да не намерят покой, докато поне един ирландец не им прости.

— Не че вярвам прекалено много на късмета, но с това име наистина предизвикваме съдбата — каза Стивън.

— Това проклетие лежи и върху нещастната Ирландия — твърдо заяви Кейт. — Не отричай това, Стивън. Знам защо ни бе изпратена тази чума. Защото никога не простихме на Дърмот и Дървогила.

— Това си го чула от старците в замъка.

— Всички казват така.

— Ти си се побъркала!

— Трябва да им простиш, Стивън, и да приемеш това име за дъщеря ни.

— Кейт!

— Направи го!

Стивън се прокашля. Чувстваше се някак безпомощен срещу тази нова, непозната Кейт. Тя беше истинска фурия. Изведнъж той осъзна, че тя е просто майка, която защитава детето си по единствения начин, който знаеше. Обля го вълна на нежност към нея и детето.

— Прощавам им, Кейт. Името е хубаво.

— Благодаря ти, Стивън. Дъщеря ни ще живее.

Той усети, че Кейт взима бебето и светна фенерчето. Опитваше се да го накърми.

— Мисля, че ѝ е рано да суче, Кейт.

— Но тя мърда устни.

— Защото диша.

— Джила — каза тя. — Хубаво име.

Стивън отново изгаси фенерчето. Батерията отслабваше, а по-нататък щяха да имат нужда от него.

Кейт затвори очи. Само ако можеше да престане това люлеене и дивия вой на вятъра. В гърлото ѝ отново загорча. Внезапно тя остави детето, едва успя да се обърне с гръб към Стивън и повърна. Вонята изпълни камерата.

— Всичко е наред — на пресекулки каза тя и се протегна да хване ръката му. Не искаше той да светне фенерчето. Не искаше никой да я вижда в този момент.

— Вземи бебето — каза тя и притисна бузата си до дървената рамка на леглото, което отново и отново се надигаше и спускаше... Всичко отиде върху книгите под леглото, помисли си тя. Смърдеше отвратително. Чу как Стивън поема дълбоко въздух, за да не му прилошее. Опитва се да направи същото, но стомахът ѝ се бе свил на топка. Безкрайният кошмар изсмукваше цялата ѝ енергия.

Постепенно осъзна, че баржата се люлее по-слабо. Избърса устата си в края на одеялото и реши, че може и да оживее. Боботенето на влекача смени посоката си, баржата се завъртя около оста си и се блъсна в предпазните гуми. Някой извика със силен английски акцент:

— По-внимателно бе, смотаняк! Туй е ценен товар. Мръднете камиона по-насам.

За трети път компресорът замлъкна. Усетиха как контейнера се вдига, този път по-стабилно. След секунди бяха на камиона. Стивън включи микрофона:

— Ало, чува ли ме някой?

Не последва отговор.

— Усещаш ли смрадта? — попита някой отвън.

— Гадна повърня! — отговори му друг. — Погледни отдолу.

Компресорът отново се включи. Някой почука по корпуса на контейнера:

— Хей, вие там! Мисля, че имате пробойна тук отдолу, в единия край.

Стивън грабна фенерчето, изхлузи се от въжетата и пропълзя под леглото. Фенерчето едва мъждукаше, но му се стори, че вижда тъмен процеп. Той трескаво потърси нещо, с което да покрие мястото. Налягането на въздуха в камерата се повиши и той чу слабо съскане — повърнатото се издухваше през процепа. Книгите му! Бе натикал част от тях в една кутия зад тоалетната. Грабна най-горната и започна да къса страниците и да ги тика в процепа.

— Донесете кислород! — извика някой.

Отвърнаха му нещо неразбираемо. От хартията и повърнатото се получи добра запушалка, но тя щеше да поддаде заради по-високото налягане.

— Не ме интересува! Ако трябва, разбийте вратата и домъкнете проклетия кислород!

Херметизацията е нарушена, помисли си Стивън. Чумата. Стана докато компресорът не работеше. Той вдигна очи и срещна изпитателния поглед на Кейт. Светлината на пристанищните прожектори се процеждаше през илюминаторите и очертаваше фигурата ѝ. Джила кротко спеше в скута ѝ.

— Нали я запуши, Стивън? — прошепна тя.

— Да, мила.

— Знаех, че ще се справиш.

Вратата никога не се подчинява на логиката, помисли си той.

Молекулярен биолог, който мечтае да се прочуе с драматичните си постижения в деликатната област на химизма на ДНК — това не е влизало в сметките на големите играчи от световната сцена.

Жос Юп

Вече пети ден Кевин О'Донъл властваше в Килалой. В ранния следобед изведоха Джон от подземните складове, където бе затворен. Той заемаше една от трите мрачни затворнически килии под старата кула на замъка. По каменните стени на тези зловонни дупки се стичаше вода и мръсотия. Зарешетените прозорчета на вратите подсказваха, че тук е бил и едновременно зандан на замъка. За известно време бяха натикали Дохъни в съседната килия, но го изкараха преди Джон. В третата килия бяха свещеникът и момчето. Край стената срещу килиите бяха нахвърлени купища боклуци: счупени канапета, изметнати маси, ръждясали лампиони, газова печка на три крака, изкривени железни тръби, дори колело от автомобил с остатъци от гумата по него. В ъгъла имаше камара изгнили дъски.

Двама униформени дойдоха за Джон. Не знаеше имената им, но бяха същите, които носеха храна на затворниците. Беше ги кръстил Кльошавия и Плешивия. Те го накараха да се съблече и му хвърлиха чифт сивкави работни дрехи, взети от лабораторията. Можеше да задържи обувките си.

Поведоха го през вътрешния двор към същинската част на замъка. Денят бе мрачен и студен и той трепереше под тънката дреха. Надвисналите тъмни облаци правеха двора доста неприветливо място. През сводестата порта той зърна езерото. Повърхността му бе накъдрена от студения вятър.

— Къде ме водите? — попита Джон.

— Затваряй си устата, затворнико — отрязва го Кльошавия.

Пред тях се издигаше монолитната, мрачна главна сграда на замъка. Тук-там от тесните прозорци струеше жълтеникава светлина, която само подчертаваше сивотата на деня. Все пак по первазите се

виждаха саксии с разцъфнали цветя и въздухът бе свеж, за разлика от тежката, гнила миризма в подземие.

Притиснат между двамата си пазачи, Джон бе отведен към административното крило. След като прекосиха дългия, ярко осветен коридор и се изкачиха по стълбите, те спряха пред вратата на библиотеката.

Вътре всички лампи светеха. Милиони светлилки танцуваха по кристалните полилеи. Специални прожектори бяха фокусирани върху подиум от шперплат, издигнат близо до камината. Върху него бе скована маса, а зад нея бяха наредени кожени кресла. На две от тях седяха Кевин О'Донъл и Джоузеф Херити. На края на масата седеше отец Майкъл, а момчето бе непосредствено зад него. Отпред, с гръб към Джон, стоеше Дохъни. Отстрани бяха наредени шест стола, очевидно предназначени за съдебните заседатели. В центъра бе подсъдимата скамейка, стъкмена от водопроводни тръби, завинтени за пода. Пазачите на Джон щракнаха белезниците му за една от тръбите и се отдръпнаха две крачки назад.

Джон се огледа. Библиотеката бе пълна с хора, насядали по масите, които втренчено го гледаха. Сред тях разпозна Ейдриън Пиърд със зеления костюм от туид. Той сведе глава, избягвайки погледа на Джон.

Когато въведоха Джон, Кевин О'Донъл и Дохъни тихичко разговаряха и дори не обърнаха внимание на затворника. Херити надигаше бутилка уиски. По масата бяха разхвърлени няколко папки, а на стола до Кевин имаше голяма картонена кутия.

Докато очакваше тайнствения ритуал, който му бяха подготвили, Джон бе обладан от противоречиви чувства. Абсурдната обстановка напомняше за средновековен съдебен процес.

Отец Майкъл бе впил поглед в масата пред себе си и даже не помръдна, когато момчето го побутна при влизането на Джон. Изражението на момчето бе непроницаемо.

Джон мислено се обърна към скрития О'Нийл: *Те искат да ме убият, защото мислят, че аз съм ти.*

О'Нийл не отговори.

Внезапно Кевин повиши тон:

— Момчето е свидетел и ще говори, когато му дойде редът!

Момчето се обърна и погледна Кевин.

— Ти си лайно! — истерично изкрещя то. — Майка ти си е мислила, че ражда бебе, а вместо това е родила едно лайно!

Откъм масите се чу нервен смях. Кевин само се усмихна.

— Оставете го — каза той. — Знаем, че може да говори. Израсло е на улицата, както сами чувате.

Херити отпи голяма глътка, остави бутилката пред себе си и се втренчи в нея. Беше преполовена.

Отец Майкъл погледна към Кевин и Херити.

— Вие сте зли хора. Вие не зачитате клетвата — било ваша собствена или чужда. Питам те, Джоузеф, след като знаеше, че има отпечатъци, защо заплаши това момче, принуждавайки ме да наруша тайната на изповедта? Защо?

— Направих го, за да накарам не теб, а момчето да проговори — отвърна Херити. — Никой не може да изживее живота си просто така, като безмълвно привидение.

— Анатемосвам те, Джоузеф Херити и теб, Кевин О'Донъл — тихо каза отец Майкъл. — Прокълнати сте вовеки веков. Нека тежестта на ужасния ви грях се стовари върху плещите ви!

— Твоите проклетия не ни засягат — каза Херити и отпи от бутилката.

— Животът и смъртта са в нашите, а не в твоите ръце — нервно се намеси и Кевин.

Отец Майкъл се обърна към Джон:

— Прости ми, Джон, моля те. Те щяха да измъчват това нещастно момче. Не можех да го позволя и наруших тайната на светата изповед. Прости ми.

Джон бе напълно объркан. Тайна на изповедта? Нима това бе важно? От челото му се лееше пот, очите го смъдяха.

Ухилен, Кевин О'Донъл бръкна в кутията на стола до него, извади голям запечатан буркан и го постави на масата пред себе си. Джон се втренчи в буркана. Беше пълен с кехлибарена течност, в която плуваше нещо. О'Донъл го завъртя и Джон видя човешко лице.

Това беше глава!

Очите бяха склопени, а устните — леко разтворени. На Джон му се стори, че разпозна третия ездач, пристигнал с Херити и Кевин.

— Запознайте се с Алекс Коулмън — каза Кевин. — Най-сетне Маринован в уиски. Това бе неговата представа за рая, сигурен съм.

Кевин отпъди Дохъни с ръка и се втренчи изпитателно в Джон.

— Този предател — посочи буркана той — е предупредил Фин и той е скрил от нас гордостта на Ирландия.

— Кевин, ти... — започна Дохъни.

— Не ме прекъсвай! Тук си, защото те търпим и то само докато се придържаш към нашето споразумение.

По сигнал на Кевин шест души заеха редицата от столове край стената. Той удари по масата с парче дърво и после го вдигна високо:

— В ръката си държа парче от гредите на Кашел. То е символ, че тук господства ирландския закон — обяви той и внимателно върна парчето на масата. — Яздихме дотук на коне като древните крале. Стародавният Бреонски закон ще бъде възстановен. Има ли друг О'Нийл сред вас? — попита той, оглеждайки залата.

Никой не помръдна.

— Семейството на подсъдимия го е изоставило. Подсъдимият застава пред нас сам — заяви Кевин и потупа буркана. — Триумвиратът е налице и процесът ще бъде открит.

Погледът му бавно обходи всички присъстващи и накрая се спря върху Херити.

— Време е, Джоузеф.

Херити внимателно отмести бутилката, извади една страница от папката пред него и зачете, като от време на време поглеждаше към Джон.

— На първо място ние твърдим, че подсъдимият е Джон Роу О'Нийл. Твърдим също, че той е съзателят на чумата, която съсипва изтерзаната ни земя, както и останалия свят, като изключим англичаните и неверниците, за които тя е заслужено наказание. Твърдим още, че той не е предизвикан от нас, да ни навреди по този подъл начин. Какво ще кажете във ваша защита, Джон Роу О'Нийл?

Джон се втренчи в отрязаната глава. Тя му говореше с гласа на О'Нийл! „Какво е моето престъпление?“ — питаше тя. „Те сбъркаха. Свещеникът знае! Те сгрешиха фатално.“

Кой може да отрече това? — помисли си Джон.

„Какво сторих — попита главата — на тези убийци-терористи, които ирландците открито подкрепят, какво съм им сторил, та така жестоко да избият семейството ми?“

— Това бе смъртоносно предизвикателство — прошепна Джон.

— Обвиняеми, казахте ли нещо? — попита Кевин.

Джон не го чу. Главата продължаваше да му говори: „Не аз, а ирландците трябва да застанат пред съда! Те разнасят чумата на тероризма!“

Джон кимна безмълвно.

Отец Майкъл учудено погледна притихналия Джон. Изглеждаше така, сякаш се бе оттеглил в друго измерение, където звуците не можеха да проникнат.

Дохъни също се извърна и погледна Джон. *Все тази Ирландска чест*, с горчивина си помисли Дохъни. *Какво ли ще си помисли нещастния Безумец, като разбере, че аз съм неговият обвинител?*

Каква цена трябва да платя!

Но Кевин О’Донъл със сигурност щеше да разруши лабораторията, ако не се подчиняха на заповедите му. Дори Ейдриън Пиърд, проклето да е името му, щеше да пострада. Трябваше да продължат по пътя, който им бе посочил Безумеца. Лекарството — това бе крайната цел. Ирландия все още можеше да се справи сама!

Кевин погледна отец Майкъл и каза:

— Ще направите ли встъпително изложение?

Отец Майкъл се прокашля и откъсна поглед от Джон.

— Каквото и да е сторил Безумецът, абсолютно ясно е, че той не го е замислил преди да стане жертва на престъпление.

— Ще се обръщаме към подсъдимия с името О’Нийл! — каза Кевин.

Херити лукаво се ухили и отново надигна бутилката.

— „Замислил“ дори не е точната дума, с която можем да опишем намеренията му — продължи отец Майкъл. — Очевидно О’Нийл е бил подтикнат от сляпата си ярост. В безумието си той е искал да нанесе удар по тези, които са унищожили *неговия* свят. В това отношение трябва да признаем, че е избрал целта достатъчно точно, като се има пред вид душевното му състояние.

Окован за тръбите, Джон не сваляше очи от главата в буркана. Тя остана безмълвна. Защо О’Нийл не излиза в негова защита?

— Не твърдя, че О’Нийл е действал от позицията на някакви принципи. Предполагам, че ясно е съзнавал кой е отговорен за неговите действия, породени от извършеното срещу него

престъпление. Тук не става дума за друга вяра или религия, освен за вярата в собствените му възможности да ни отмъсти.

Отец Майкъл се изправи и се обърна към заседателите. Момчето отстъпи назад.

— Няма съмнение, движила го е омразата! — прогърмя гласът му. — Омразата към нас, причинителите на неговите мъки!

Отец Майкъл направи кратка пауза и продължи с тих, почти монотонен глас:

— Той възбуди у нас омраза срещу себе си. Какво ще правим с нея?

Отново насочи вниманието си към Кевин.

— Ако търсим отмъщение, то нека го наречем с истинското му име. Ако искаме да пренебрегнем Божията забрана да произнасяме присъди, то нека съдим, подтикнати от мисълта за отмъщение и следователно да понесем последствията.

— „Не съдете, за да не бъдете съдени“ — подигравателно каза Херити.

— Остави го да говори — намеси се Кевин. — Обещах да не ограничаваме защитата.

— Да! — продължи отец Майкъл. — Заклехме се в свещената чест на Ирландия! Заклехме се в името на Всемогъщия Бог да се ръководим от Истината и Справедливостта.

— Всемогъщият Бог... — като ехо повтори Херити и отпи от бутилката.

— Джоузеф Херити ни напомни думите от светото писание. Предупреждението на Христос повдига страшния въпрос: Кой може да съди? Смеем ли да осъдим самите съдии? Ако твърдим, че само хората могат да бъдат съдии, то ние отричаме Бог. Наистина ли отричаме нашия Господ Бог?

— Аз го отричам! — каза Херити.

— Тихо, Джоузеф — каза Кевин. — Остави го да продължи надутата си проповед.

Отец Майкъл изгледа присъстващите с изпепеляващ поглед.

— Ирландия е била цивилизована, когато останалия свят е тънал в блатото на варварството. Нека постъпваме като цивилизовани хора — каза той и спря погледа си върху Дохъни, който стърчеше до масата с явно неудоволствие.

— Ако претендираме да съдим по ирландския закон, както казва *съдията* Кевин О’Донъл, нека не допускаме лицемерието в този съд. Нека не се залъгваме с напразни илюзии. Нека не се преструваме, че ние сме чисти и непорочни, а този нещастен безумец... господин О’Нийл, е възплъщение на злото. Така ни задължава нашата свещена клетва.

— Така ли? — попита Херити.

— Да! — извика отец Майкъл. — Какви са обвиненията срещу този човек?

— Какви са обвиненията? — подигравателно повтори Херити, придавайки си сериозен вид. — Обвинен е само в унищожаване на цвета на Ирландия.

— Но в този момент той е бил напълно полудял! — отвърна отец Майкъл.

— Момент ли? — Струва ми се, че е отнело повече от един момент! — настоя Херити и погледна Пиърд, който бе излязъл напред.

— Имате ли да кажете нещо по този въпрос, доктор Пиърд?

— Държи се като нормален човек от първия миг, в който го видях — отвърна Пиърд. — Наблюдавах го много внимателно, след като бях предупреден за истинската му самоличност.

— Тогава знаете какво е правил тук? — попита отец Майкъл.

— Преструваше се, че ни разкрива как е създадена чумата — отговори Пиърд.

— Опомнете се, човече! Той ни даде всичко, от което се нуждаем, за да открием лекарство.

— Не виждам лекарството — каза Пиърд. — Мисля, че в крайна сметка ще стигнем до него, но не и благодарение на помощта му.

— А, така ли било — разбиращо кимна отец Майкъл. — Лекарството ще бъде изнамерено от доктор Ейдриън Пиърд. Сега разбирам.

Той се извърна към Дохъни, който старателно избягна погледа му. После отново огледа съдебните заседатели, които представляваха разнородна сбирщина и вече проявяваха признаци на отегчение. Може би вече се бяха консултирали с Кевин и Джоузеф и всичко бе предрешено? Изглежда целият процес бе предварително подготвено представление.

— Върховният конфликт е между добро и добро, а не между добро и зло, такова ли е нашето убеждение? — попита отец Майкъл. — Аз твърдя, че в тази стая конфликтът е между зло и зло. Може ли злото да съди друго зло? Ще попитате: „Та кой може да каже?“ Но аз ви предупреждавам: съдете с разума си и си дайте сметка за греха, който поемате!

Отец Майкъл се върна на мястото си и седна. Момчето застана до него.

Джон не отделяше поглед от главата. Ще проговори ли отново? Отрязаната глава бе истинският съдия тук. Тази мисъл стопли Джон.

Кевин кимна към Дохъни, припомняйки си със задоволство как го впримчи да изпълнява неблагоприятната роля на обвинител. Сигурно умираше от яд!

Дохъни забеляза, че заседателите се размърдаха. Решението им бе предварително известно — те бяха от хората на Кевин и той лично ги бе инструктирал — но вкусът към трагичните спектакли още бе жив в Ирландия, помисли си Дохъни. Подобен процес е безкрайно привлекателен. Ние масово се стичаме на всяко представление, предлагащо трагедия и смърт. Стичаме се към Голгота. Подкрепян от тази мисъл, той се приготви да започне речта си.

Задачата е проста, мислеше си Дохъни. *Със силни думи трябва да оправдая предрешената присъда.*

— Не желая да унижавам О’Нийл — започна той с отмерен тон. — Съгласен съм, че само един луд може да стори това. Но лудостта не е оправдание. Ако преди чудовищни престъпления са били оправдавани с невменяемостта на извършителя, то това тук надминава всичко, случило се в историята на човечеството. Можем да го сравним само с разпъването на Христа.

Дохъни хвърли бърз поглед към отец Майкъл. Дали да повдигне религиозната тема?

— Може ли човечеството да прояви милост към О’Нийл? — продължи Дохъни. — Можем ли да приемем загубата на разсъдъка му за смекчаващо вината обстоятелство? Аз казвам не! Има престъпления, за които лудостта не е оправдание! Има престъпления, за които и невменяемият трябва да бъде признат за виновен! Дори самата мисъл за тях изисква такава присъда.

Дохъни се обърна, за да погледне О'Нийл. Защо се взираше така в главата на бедния Алекс? От самото начало Безумецът въобще не реагираше на това, което става около него.

— Свещеникът каза: „Не съдете, за да не бъдете съдени.“ Очаквах този цитат от него. Но чия присъда ще произнесем тук? Можем ли да приемем, че Господ одобрява престъпленията на О'Нийл?

Дохъни погледна отец Майкъл победоносно: *Да видим сега как ще продължи с приказките, че бил невменяем!*

Продължи без да сваля очи от свещеника:

— Единствено самият дявол би застанал зад тези престъпления. Може би сега е седмият ден на Сатаната, когато той почива, доволен от злодеянието си. Аз отричам злодеянията му и не мога да кажа: „Нека Бог да съди този човек, защото нам, простосмъртните, не ни е дадено да съдим.“

Дохъни огледа съдебните заседатели. Явно вече им доскучаваше. Дали тези думи са им достатъчни?

— Само Бог знае. В това ли сме убедени? Можем ли да приемем, че ние, грешните, не знаем какво е сторил О'Нийл? Лишени ли сме от сетива и мисъл?

Един от заседателите, мъж с червен белег на дясната си буза, намигна на Дохъни.

Дохъни извърна поглед. Чувстваше се като съучастник в престъпление. Продължи тихо, без особен ентусиазъм. Кевин забеляза това и заповеднически извика:

— По-високо, човече!

— Заявявам тук, пред вас — повтори Дохъни, — че решението е наше. Ние сме оцелелите от жестокото престъпление. Ние ще кажем последната дума. Не зло срещу зло, а война срещу злото се води в тази стая. Война! Във време на война важат военните закони! Затова трябва да приложим тях!

Дохъни опита драматичен жест, отправен към Джон.

— Какво твърди подсъдимият в своя защита? Че не той, а някой друг, който живеел в него е извършил престъплението. Но ние тук знаем истината, от която се заклехме да не отстъпваме.

Белезниците на Джон изтракаха о тръбата. Главата отново му заговори! Без съмнение гласът принадлежеше на О'Нийл: „Какво

правят тези глупаци? Направих каквото трябваше. Бях принуден да го сторя. И защо са те изправили тук, Джон Гарич О'Донъл? Защото ти бе най-близо до мен. Защото ме познаваш най-добре.“

— Свещеникът ще добави ли нещо? — попита Кевин. — Не искам никой да казва, че не сме ти дали думата.

Отец Майкъл бавно се изправи, погледна Дохъни и каза:

— Законът и съответно ирландският съд имат един общ принцип в основата си. Истината! Ние трябва да търсим истината без оглед на последиците. Дори пред нас да се изпречи самия Ад!

Той огледа съдебните заседатели един по един.

— Смисълът на думите ми бе, че щом веднъж приемете този основен принцип, вече не можете да се откажете от него. Радвам се да чуя, че *съдията* О'Донъл няма да ограничава правото на защита. Всеки път, когато си затваряме очите пред неприятни разкрития и факти, ние изменяме на истината. Изменяме и на закона — на ирландския закон и на всеки друг морален закон, към който човечеството се придържа. Дори зрънце истина затрупва куп лъжи. Ние сме приели принципа за свободно изказване на мненията и нищо не може да оправдае потъпкването му.

Отец Майкъл спокойно обиколи стаята с поглед. Заседателите все още изглеждаха отегчени. Е, след малко ще се съживят! Едва ли някой можеше да каже какво става в объркания мозък на Кевин О'Донъл. Дохъни слушаше внимателно и сякаш подозираше накъде бие той.

— Война ли? — попита отец Майкъл. — Законът на войната? Пропуснал ли съм този основен закон? Съществува ли въобще такъв закон? Ако да, то защо само държавите или политическите организации като ИРА или Фин Садъл да могат да се възползват от него? Той би трябвало да е общовалиден! Следователно, дори един-единствен човек може да се възползва от него. Всеки един. Можем ли ние да му попречим или да отречем правото му на избор на оръжие?

Кевин вдигна парчето дърво от Кашел, но после внимателно го постави на масата.

— Не е ли чумата оръжие във войната? — извиси глас отец Майкъл. — Можем ли да отречем правото му на избор? А той може ли да възроптае срещу бомбата?

Отец Майкъл се обърна и впи поглед в Херити, който току-що бе допил остатъка от уискито.

— Бомбата на Джоузеф Херити! — прогърмя гласът на отец Майкъл. — Може ли той да бъде сред съдиите, щом неговата бомба е убила жената и децата на О'Нийл?

Заседателите се оживиха и насочиха вниманието си към Херити. Върху лицето на Кевин се изписа доволно изражение, а Херити изглежда не бе чул, защото остана загледан в празната бутилка пред себе си.

Джон се огледа с безумен поглед. Стори му се, че последните думи подскочат около него като живи. Тогава главата му заповяда: „Говори! Херити е този, който уби Мери и близнаците!“

Джон се втренчи в Херити. От гърлото му се изтръгна нечовешки фалцет:

— Сега харесва ли ти твоята война, Джоузеф Херити?

Той се изкиска и главата му клюмна като отсечена. Белезниците изтракаха.

Отец Майкъл погледна Джон, а после Пиърд.

— Напълно нормален, така ли, Ейдриън?

Пиърд не пожела да срещне погледа на свещеника.

Кевин стовари дървото върху масата.

— Достатъчно! Не сме ние подсъдимите! Въпросът за вменяемостта на обвиняемия вече бе обсъден.

— Бих ли могъл да говоря по темата за войната, повдигната от господин Дохъни? — меко попита отец Майкъл. Няколко заседатели се изхилиха, но усмивката им замръзна, когато Кевин ги изгледа свирепо.

Окуражен от липсата на отговор, отец Майкъл продължи:

— Цялото семейство на този човек, О'Нийл е било избито от хора, които гордо твърдят, че това било война в името на народа. Да, ИРА нарича това война.

Кевин отново стовари дървото върху масата.

— Достатъчно, казах!

— А ме уверявахте, че защитата няма да се ограничава. Ето истината, която не искаме да знаем и от която се страхуваме! — каза отец Майкъл и се усмихна на Дохъни, но той упорито бе забил поглед в пода.

Кевин се обърна към Херити, който бе вдигнал глава и оглеждаше стаята с изцъклен поглед.

— Чу ли какво казва той, Джоузеф? Няма ли да му отговориш?

— Гризе те отвътре, нали Джоузеф? — на свой ред попита отец Майкъл. — Ти никога няма да избягаш от това бреме.

Херити с усилие се изправи на крака и се подпря на масата, олюлявайки се.

— Ще пое... последваме всяка... лу... лудост, щом има... има тръпка! Ние о... обичаме тръпката.

Той се засмя тихо, после изведнъж стана сериозен и спря погледа си върху Кевин.

— Сложил си нещо в пиенето ми, Кевин. Какво си сложил вътре?

— Ти си пиян, Джоузеф — усмихнато каза Кевин.

— Не толкова, че да си загубя ума — отвърна Херити и рухна обратно на стола. — Кккраката ми! Ннне ме сслушат!

Изведнъж главата му клюмна настрани и тялото му се отпусна. Той въздъхна тежко и повече не помръдна.

Пиърд се втурна към подиума и сложи ръка на шията му. После се обърна към Кевин.

— Той е мъртъв!

— Знаех си, че това пиене ще го довърши — каза Кевин. — Е, оставете го. Триумвиратът все още е налице.

Отец Майкъл се запъти към Херити.

— Не се приближавай! — извика Кевин и измъкна пистолет изпод масата.

— Това ли е вашето правосъдие? — попита отец Майкъл.

— Върни се на мястото си, попе — каза Кевин и заплашително размахна пистолета. Отец Майкъл се поколеба.

— Направи го! — изсъска Дохъни.

Отец Майкъл се подчини и седна на стола си. Момчето плътно се притисна до него.

Кевин остави пистолета на масата пред себе си и погледна Дохъни.

— Благодаря, господин Дохъни. Редът не трябва да се нарушава. Ще говорите ли за престъпните познания на О'Нийл?

Дохъни откъсна поглед от трупа на Херити и с жест отпрати Пиърд, който се върна на мястото си.

— О'Нийл е използвал престъпните си познания в областта на медицината — започна Дохъни, сякаш рецитираше предварително подготвен текст. — Престъпни познания са тези, които е трябвало да бъдат ограничени още при самото им усвояване. Когато те се приложат в мирния ни живот, имаме и престъплението.

Отец Майкъл понечи да каже нещо, но веднага се отказа, осъзнавайки, че Дохъни говори това, което му е заповядал Кевин. Какъв ли дяволски сговор имаше между тях двамата?

Кевин погледна свещеника.

Отец Майкъл скочи на крака и избута момчето назад.

— Какви са тези престъпни познания? Може би те са от изключителната компетенция на лекарите и на медицинската наука? Но тогава защо лекарите публикуват изследванията си? Нима си мислят, че само те разбират езика на откритията си?

— Всеки, който използва престъпни познания е престъпник! — изръмжа Кевин.

— И след като О'Нийл е сведущ в тази област, то това потвърждава вината му, така ли?

Кевин се ухили и кимна утвърдително.

Този явно не е чувал, че никой не може да обори в спор един възпитаник на йезуитите, помисли си отец Майкъл.

Той се обърна към заседателите и запита:

— Какво ще стане, ако почнем да забраняваме откритията и да ограничаваме науката? Помислете за това какви ще бъдат тези ограничения и кой ще ги налага. Предполагам, че незабавно ще стигнете до един смущаващ извод. За да забраниш нещо, трябва да го познаваш. Цензорът трябва да е грамотен! Следователно тези ограничения са пълна илюзия! Просто всички достижения на науката ще бъдат поверени в ръцете на един тесен елит. Питам ви: Кой и как ще подбира този елит?

Отец Майкъл се извърна и се усмихна на Кевин.

— Този въпрос няма отговор — продължи той. — Значи вие твърдите, че с помощта на престъпните си познания О'Нийл е направил заговор за унищожаване на човечеството?

— Точно така — излая Кевин. — Заговор!

Отец Майкъл погледна Дохъни, но неговото внимание бе насочено към Джон, който отново се бе вторачил в главата и кимаше,

сякаш наистина разговаряше с нея.

— Заговор ли? — попита отец Майкъл. — Но за него трябва повече от един човек. А той е извършил всичко сам. Съвсем сам!

Завъртя се на пета и се обърна към заседателите. Остави им малко време, за да осмислят чутото и повтори с едва доловим шепот:

— Сам! — Гласът му се извиси: — Не схващате ли огромното значение на този простичък факт?

Сега всички заседатели бяха впили поглед в него, без следа от предишното безразличие.

— Направил го е сам. Как ще погледнем нашите собствени дела в светлината на този факт? Как ще преценим собственото си поведение? Кой е безгрешният, който пръв ще хвърли камъка?

— Празни приказки! — прекъсна го Кевин, почуквайки с пистолета по масата. — Господин Дохъни, бихте ли изяснили нещата?

Дохъни погледна пистолета в ръката на Кевин. Оттук нататък нямаше право на грешка.

— Установихме самоличността на виновника за нашето нещастие — каза той със сериозен глас. — Няма значение дали той ще признае или ще отрече. Това е О'Нийл — посочи го Дохъни. — Пред неговото злодеяние бледнеят всички убийства в историята. Войната вече ни изглежда второстепенно бедствие. Свещеникът намира за любопитно, че считам чумата за война и съдя причинителя ѝ по законите на войната. Нима той твърди, че всеки ирландски войн, изстрелял куршум в гнева си, трябва да се смята за виновен?

Неочаквано Джон се изсмя и предупредително вдигна пръст към главата в буркана.

Дохъни се приближи към заседателите. Усещаше присъствието на отец Майкъл, застанал на подиума зад гърба му. Защо Кевин бе сложил свещеника по-високо от него?

— Явно О'Нийл се забавлява — каза Дохъни. — Той не се разкайва, а напротив — предизвиква ни. Погледнете го.

Джон не откъсваше очи от главата. Тя му каза: „Харесва ли ти речта на господин Дохъни?“ и после нададе смразяващ кръвта писък, който проехтя в главата на Джон. Той запуши ушите си с длани.

— Той не иска да слуша — каза Дохъни и отново се обърна към заседателите, придавайки си възможно най-искрен вид. Тази роля съвсем не му беше приятна, но нямаше друг изход.

— Съгласен съм, че О'Нийл е бил предизвикан. Добре. Но как е избрал мишените за чумата си? Свещеникът твърди, че сме обявили война на О'Нийл. Не си спомням подобно нещо, но както и да е, война може да започне и без да бъде обявена. Свещеникът ни призовава да бъдем разумни. Какво значи това? Можем ли да бъдем спокойни, разумни и безпристрастни, когато става дума за нашето нещастие? Може би ще чуем и мнението на защитата по въпроса за чистия разум?

Заседателите се ухилиха.

Дохъни прехвърли наум точките, които набелязаха с О'Донъл и Херити преди заседанието. Дали бе засегнал всичките? Невменяемост... предизвикателство... безпристрастност... Реши, че бе казал достатъчно. Остана само момчето, но това накрая. Той се върна на мястото си край Джон и погледна трупа на Херити. Защо смъртта му не учуди никого? Всички ли бяха наплашени от Кевин и неговите главорези? Сигурно е било отрова. Херити държеше на пиене.

Погледът му отново се спря на О'Нийл. Защо ли не откъсва очи от главата на бедния Алекс? Просто още една смърт в тази стая на смъртта!

„Защо ти задават тези въпроси? Всички отговори са в писмата“ — каза главата.

— Но аз само се опитвах да заглуша воя на О'Нийл — отвърна Джон.

Отец Майкъл скочи на крака.

— Чухте ли това? Той се е мъчил да потисне агонията на О'Нийл!

В стаята се възцари тишина.

Отец Майкъл въздъхна и се обърна към заседателите. Какъв ли смисъл имаше да им говори? Със същия успех можеше да говори и на главата на Алекс в буркана. Все пак трябваше да опита.

— Не виждате ли връзката, не виждате ли как всичко това се вписва в отминали събития — битката при Бойн, Наказателните закони, тежкия ботуш на Цезар върху Британия, дори във факта, че е имало безветрие, когато римските галери са пресрещнали келтския флот край бреговете на Галия?

Все пак те са ирландци, помисли си отец Майкъл. Би трябвало да знаят историята на келтите.

— Защитата приключва ли вече? — попита Кевин.

— И така може да се каже — отвърна отец Майкъл. Той потри носа си и обходи с поглед шестимата съдебни заседатели. — Говоря за един модел, който се е установил от Сталинград до Антиохия, от Бирсин-аба до Мей Лей и още по-далеч, защото можем да го открием не само в големи битки, а понякога дори в незначителни конфликти. Пренебрегнем ли този модел, светът ще бъде унищожен завинаги от нашето невежество. Признаем ли го, ценностите ни ще се променят. И тогава ще знаем, какво трябва да запазим.

Отец Майкъл замълча за миг и погледна към момчето, което стоеше и го зяпаше с почуда. Възможно ли бе младежът да разбира? Нима той бе единственият в залата, към когото си струваше да се обърне?

Дохъни бе дълбоко развълнуван от думите на свещеника. Господи! Та той беше истински ирландски оратор, продължител на старата традиция. Съдебните заседатели бяха очевидно разстроени от речта му. Всичко бе планирано така внимателно. Момчето влиза в края и те го питат: Ти би ли убил О'Нийл? Това бе справедливо. Та какво бе сторило то на О'Нийл? Кевин твърдеше, че в разговор с него момчето се бе съгласило: с радост щеше да му надене качулката, да драсне клечката, да дръпне спусъка... би направило всичко.

Вратата зад Дохъни се отвори с трясък и в стаята се втурна един униформен от охраната на Кевин.

— Сър! — провикна се той преди още да стигне до масата. — Разбрали са, че държим О'Нийл. Наложил се да затворим портите. Навън са се насъбрали хиляди, най-малко десет хиляди и са навсякъде около нас. Искат О'Нийл. Чуйте!

Тогава всички чуха глухия тътен откъм двора на замъка:

— О'Нийл! О'Нийл! О'Нийл!

Неочаквано Безумецът избухна в смях:

— Защо не им дадете О'Нийл?

Отчаянието поражда насилие, а британците са ненадминати в умението си да всяват отчаяние сред ирландците. Навярно ви е известно, че в Англия е широко разпространено мнението, че ирландците, както жените и негрите, в своята същност са деца, неспособни сами да се управляват. Но нито един народ не може да е истински свободен, докато не се отърси от наследените предразсъдъци. Англичаните и техният сателит Ълстър робуват на предразсъдъците си относно ирландците.

Финтън Крейг Дохъни

— Заразени ли са? — попита Уикъм-Финч.

— Твърде рано е да се каже — отвърна Бекет.

Беше почти полунощ и двамата говореха на висок глас, за да надвикат шума от строителните работи в големия склад, където бяха преместили барокамерата с Браудърови. Натрапчивото дум-дум-дум на компресора се наслаждаваше върху другите звуци.

Кабината беше поставена върху дървена конструкция близо до центъра на склада, а около нея мястото беше разчистено. Високите палети с консерви и други продукти бяха изтикани до стените. Цяла сюриса дърводелци и други доброволци се трудеха в близост до контейнера, за да довършат платформата от шперплат, върху която той трябваше да бъде разположен.

Уикъм-Финч и Бекет стояха на около шест метра от мястото на действието, но въпреки това все още усещаха миризмата на повръщано, която се носеше от камерата. Смрадта беше отвратителна, а към нея се прибавяше и острата миризма от заварките, направени преди няколко часа на пристанището в Елсмиър.

— Сигурен ли си, че киселините ще стерилизират по-голямата камера? — попита Уикъм-Финч.

— Истинският проблем е в изпаренията — каза Бекет. — Ще трябва да пречистим въздуха тук, преди да го пуснем в новата камера.

Уикъм-Финч се наведе, за да огледа новата желязна конструкция под контейнера, после се изправи.

— Вътре сигурно е ад — рече той. — Казвал ли си им до къде си стигнал с лекарството?

— Казах им, че работим толкова бързо, колкото можем, за да направим достатъчно за майката и бебето — поклати глава той. — Но ти знаеш, Уай, ако са заразени... ще сме късметлии, ако навреме осигурим достатъчно от него за лечение на бебето, да не говорим за майката.

— Всъщност, доколко си сигурен, че серумът ще подейства?

— Гаранция Франция!

— Да не би да искаш да кажеш, че може и да не подейства?

— В епруветката действа — сви рамене Бекет.

— Ясно. Ами ако не действа извън стъкларията, Стоуни много ще се ядоса.

— По дяволите Стоуни!

— Ама и вие американците сте едни! Така се вкисвате като ви притиснат. Според мен това е причината, да имате толкова малко добри администратори.

Бекет стисна устни и си замълча. Обърна се и тръгна към барокамерата. Спря се да даде път на двама работници, носещи листове шперплат, после се надвеси над един от илюминаторите. В камерата беше тъмно, всички лампи бяха изгасени. *Възможно ли е да са заспали?* — зачуди се той. Не можеше да разбере как могат да спят при цялата тази дандания.

Високоговорителят над вратата изпраща и гласът на Стивън Браудър попита:

— Още колко ще трябва да понасяме това? Бебето наистина се нуждае от кислород!

— В момента пълним един малък резервоар — каза Бекет. Трябваше да намерим нещо, което да минава през снабдителния люк.

— До кога?

— Най-много още час — каза Бекет. Вече виждаше лицето на Браудър близо до стъклото, бледо очертание в сумрака на камерата.

— Строят с дървен материал? — рече Бекет. — Как може да се стерилизира...

— Разполагаме с киселини, които би трябвало да свършат работа.

— Би трябвало?

— Виж какво, Браудър! Открихме патогена и го унищожихме извън човешкото тяло.

— Колко време ви трябва, за да получите серума?

— Най-малко тридесет и шест часа.

После Бекет чу гласа на Кейт, която питаше:

— Стивън! Какво казват?

— В момента синтезират серума, скъпа — каза Браудър.

— Дали ще стане навреме? — попита тя.

— Въобще не е сигурно, че си заразена, скъпа. Завариха дупката много бързо, а и горещината, нали знаеш, нито един микроб не би оцелял.

Да, но тя се разпространява по въздуха, който в момента дишате, помисли си Бекет и каза:

— Работим възможно най-бързо.

— Безкрайно сме ви благодарни — отвърна Браудър.

В този момент Уикъм-Финч докосна рамото на Бекет, който се стресна, тъй като шумът бе заглушил приближаващите стъпки.

— Извинявай — каза Уикъм. — Току-що ми казаха, че на телефона е Стоунър. Настоява да говори с теб.

Бекет видя, че пред отворените врати на склада се тълпяха хора от персонала на лабораторията.

— Надяват се да зърнат жената — каза Уикъм-Финч, проследявайки погледа на Бекет. — Шайлс е поставил пазачи, за да ги държат настрана.

— Аха — Бекет се отправи към вратата, но ръката на директора върху рамото му го спря.

— Бил, внимавай със Стоунър. Той е опасен човек.

— Ще внимавам — отвърна Бекет и кимна към хората пред вратата. — Ще се наложи да ги пуснем да я видят по някое време — може би по график.

— Шайлс вече го е подготвил.

— По-добре ще е да ги претърсим преди това, за да сме сигурни, че никой не е донесъл чук, с който да разбие прозореца.

— Не мислиш наистина, че... — Той изсумтя. — Тук е Англия! Изрично сме наредили да не се допуска непроверен персонал. Във всички случаи няма да видят нищо друго освен една голяма дървена стая и един малък метален цилиндър.

— От кой телефон да се обадя на Стонър? — попита Бекет.

— Офисът на строителната охрана отсреща май е най-близкото място. Първият в дясно след като излезеш.

Бекет закрачи към входа, но беше задържан от хора, които го притискаха и питаха настойчиво:

— Наистина ли там има жена?

— Заедно със съпруга си и дъщеря им — отговори Бекет. — Така че за сега трябва да стоите далече от там.

— Боже, човече! — възкликна някой. — Знаеш ли от кога не сме виждали жена?

— За момента няма начин да я видите — каза Бекет и се отскубна. Бързо прекоси двора, оставяйки тълпата на входа, но успя да чуе как някой каза:

— Проклети янки!

Пътят му бе осветен от безброй много лампи, които придаваха на Хъдърсфийлд вид на заводски комплекс през нощта. Много хора се навъртаха наоколо и трябваше да се отбележи, че повечето любопитни идваха да надникнат в склада.

Офисът на охраната също бе ярко осветен. Един пазач стоеше зад единственото бюро в стаята, с поглед прикован в мониторите над главата му. На молбата на Бекет той отвърна като плъзна един телефон по бюрото, без да откъсва очи от мониторите. Телефонистката веднага го свърза със Стонър.

— Къде трябваше да отидат, за да те намерят — попита Стонър. — На другия край на земята ли?

Да говориш със Стонър по телефона не беше по-приятно от това да го срещнеш лично, помисли си Бекет.

— Бях в склада, където инсталирахме контейнера с ирландската двойка.

— Вярно ли е, че е родила при преместването?

— Да, момиче. Преждевременно раждане. Работата още е фифти-фифти.

— Значи две опитни мишки за твоя серум.

— Дори не подозираш колко си прав. Може и да са заразени.

— Е... мисля, че доста жени ще се намерят, когато съобщим за серума.

— Няма да оповестяваш нищо докато не го изпробваме!

— Разбира се, старче! Няма проблем! — Стонър звучеше почти приятно. — Май си доста уверен в успеха, така ли е?

— Молим се горещо. С последните открития на ирландците нещата си дойдоха на мястото. Кодът е записан чрез петорни серии! За Бога, кой би се сетил за такова нещо!

— Сигурно са го научили направо от О'Нийл. Не е възможно ирландците сами да са открили това.

— Вярно ли е, че при тях е самият О'Нийл?

— Бъди сигурен, приятелю. Работата е толкова оплескана, че вонята стига чак до тук. Информаторите ни съобщават, че ирландците са на ръба на гражданската война. Една част от тях са се покрили в изследователския им център с надеждата, че това ще ги спаси от директно нападение. Други са превзели голяма част от североизточния бряг и доста места във вътрешността. Типична ирландска схватка!

Бекет погледна към тила на пазача, озадачен от маниера на Стонър. Днес бе твърде приказлив, дори добронамерен.

— Къде е О'Нийл? — попита Бекет.

— Казаха ни, че е в онзи изследователски център. Виж, Бил, бих искал да ме посветиш в цялата тази работа, какво ще кажеш, а? Скоро ще имам среща с премиера и краля. Малко технически жаргон или нещо такова — Стонър се изкикоти. — Всички са много развълнувани. С какво всъщност се занимаваш?

Бекет поклати глава сам на себе си. Картината бе ясна. Наистина опасен човек. Щеше му се да впечатли големците.

— Подходът ни е да разболеем болестта — каза Бекет. — Знаете, че двадесетте възможни аминокиселини са подредени според генетичния код. Чумата нарушава тази последователност. Тя изпраща ново послание за контролиране на биохимичната активност в клетките. Чумата променя кодовите сигнали, насочени към клетките, чрез които те изпълняват най-важните си функции. Конкретни послания към конкретен тип клетки. Разбирате ли?

— Записвам всичко, старче. После ще ми го разпечатат. Продължавай, ако обичаш.

— Използвайте аналогията с витата стълба — каза Бекет. — Това е генетична болест, която атакува спиралата на ДНК в критични точки.

— Точно така — Стонър успя да придаде на гласа си въодушевление, но доста сухо.

— Когато новото послание се инжектира в клетката-носител, вместо по четири, то се предава в поредица от по пет...

— Онова нещо, което са разбрали от О'Нийл?

— Точно така — стана му приятно от това, че изимитира Стонър, но оня очевидно не забеляза. — Знаехме, че О'Нийл със сигурност е използвал вирус за посредник в бактерията приемник — каза той. — И именно това бе объркващата следа, която водеше към грануломна левкемия.

— И какво означава това, приятелче, ако ме попитат?

— Това означава разпадане на естествения генетичен код. Всъщност структурата на ДНК е била променена.

— Добре. А защо не атакува мъже?

— Няма такова биохимично скътано местенце, където патогенът на чумата да може да се скрие и да свърши пъклената си работа. Механизмът в тялото, който регулира скоростта на клетъчния растеж го разрушава.

Бекет се усмихна сам на себе си, осъзнал, че току-що е предал най-важната информация, от която всеки посветен би се досетил какво следва: край на митотичната болест и рака. Биха могли да контролират енергийно-градивната дейност на РНК и още много други неща.

— Превъзходно! — каза Стонър. — Доста работа сте свършили с помощта на добрия стар компютър, нали?

О, да, помисли си Бекет. *Трябва да се спомене и новото оръдие на науката.* После каза:

— Възползвахме се от две неща — превъзходна нова програма за търсене, разработена от един млад американец плюс техниките за увеличаване на образи, внедрени от НАСА, за да се подобри качеството на картините, изпращани от космоса. Имахме възможността да видим някои неща вътре в самата генетична структура, които никой преди не е виждал.

— О'Нийл сигурно ги е видял — каза Стонър.

— Точно така — отвърна Бекет.

— Онази програма за търсене, не беше ли това, което вашият човек Рукерман донесе?

— Да.

— Наредих да го доведат тук, нали знаеш? Кралят помоли за това. Бая приказки ще се изприказват за новата обстановка в света.

Бекет склучи пръсти.

— Предполагам.

— Рукерман ще представлява вашия президент, кралят и премиерът също ще са там. Въобще, среща на високо равнище!

А ти смяташ, че си в центъра на всичко това, помисли се Бекет.

— А между другото — започна Стонър, — може би ще ти е интересно да научиш, че Кангша предпазливо съобщава за някакво ново лечение.

— Китайците?

— Не съобщават подробности, но сигналът е достатъчно ясен, стари друже. Използват думата *лечение*.

Стонър прочисти гърлото си.

— Японците и руснаците все още мълчат относно напредъка си, но Джайпур съобщава, че, цитирам „в продължение на месец ще приема предложения за лечение на чумата чрез химически средства, които са дали добри резултати“.

— Интересно, особено за японците.

— Нали ще предадеш това на Уай, стари друже?

— Разбира се. Предай на Рукерман много поздрави.

— Добре. Нали знаеш, с него се разбираме чудесно. Но трябва да отбележа, че той все още не се е научил да казва *предполагам* така добре, както ти го казваш. Предполагам се сецаш какво имам предвид.

Щрак! И връзката прекъсна.

Гласът на Шайлс се чу по телефона преди Бекет да затвори:

— Ако обичаш, Бил, изчакай ме. Идвам веднага.

Бекет остави слушалката. Шайлс беше подслушвал. Това пък какво значеше? Може би нищо особено. Всички приемаха подслушването на телефоните като нещо нормално. Но Шайлс да подслушва именно този!

В същия момент една облечена в бяла престилка фигура рязко отвори вратата на офиса и, пренебрегвайки Бекет, се обърна към пазача, който следеше мониторите:

— Хей, Арли. В склада има жена в нещо като изолационна камера.

— Знам — отвърна пазачът. Погледът му не изпускаше екраните.

Бялата престилка се изниза през вратата. Чуха го да бяга по коридора.

Тогава Бекет вдигна очи към един от мониторите и забеляза, че най-крайният вдясно дава близък план на барокамерата. През илюминатора се забелязваше някакво движение.

Влезе Шайлс. Униформата му, обикновено спретната, сега изглеждаше поомачкана. Той оцени ситуацията и каза:

— Свободен си, Арли. Поеми мониторите на горния етаж.

Пазачът хвърли един последен, изпълнен с копнеж поглед към крайния десен екран, и излезе.

Щом вратата се затвори Шайлс каза:

— Сгрехихме, като не искахме да допуснем Уай отначало. Тази вечер беше в кабинета ми и намекваше за някакви „изключително любопитни допълнения“ към твоя пробив.

— Нечий увесен нос пак се е навирил — каза Бекет.

— Можем да натопим твоето приятелче жабаря — продължи Шайлс.

Бекет се взря в него, озарен от новото прозрение: беше в кръвта на англичаните да не вярват на никой, роден отвъд островите. А в това число влизаха Бил Бекет, Данза и Лепиков, а също и Юп. Как по дяволите смятаха да оправят света при цялата тази мръсотия?

— Ако някой трябва да бъде обвинен, обвинете мен — започна Бекет.

— Страшно благородно от твоя страна — каза Шайлс. — Но имаш ли реална представа за силите, срещу които се изправяме? Едно обвинение може да се окаже доста опасно.

Бекет погледна Шайлс, но вече загрижено. Мислеше за кипящата, враждебна, вулканична маса там навън, по-голямата част от която едвам се сдържаше да не изригне, крепена от слабата надежда, че някой ден ще бъде открито лекарство срещу чумата. А какво беше последното проучване за съотношението между половете? На всяка оцеляла жена се падаха по осем хиляди мъже. И с всеки изминал ден съотношението ставаше все по-страшно.

— Не ми се ще Уай да те хвърли на лъвовете — каза Шайлс. *Как би могъл Уикъм-Финч да хвърли когото и да било някъде?* — чудеше се Бекет. Какво ставаше тук?

— Мислех, че имаме споразумение, генерале — каза Бекет.

— О, разбира се, драги. Няма съмнение. Но предстоят важни решения. Кой ще получи от серума и кой не? При кого ще отидат

жените, и така нататък, и така нататък...

Той млъкна, щом чу вратата зад него да се отваря бавно. Уикъм-Финч подаде глава:

— А, ето къде сте били, Бил. Генерале. — Директорът влезе в стаята и затвори вратата. — Помислих си, че може би ще ви намеря тук.

— Какво има, Уай? — попита Шайлс.

— Ами, всъщност положението е малко конфузно. — Той хвърли поглед към мониторите после пак към Бекет. — Май ще трябва да се пристраша.

— Ако обичаш — каза Шайлс.

Уикъм-Финч пое дълбоко въздух.

— Чух разговора ви — започна той. — Не ми е за първи път. Просто лош навик. Такъв съм си, любопитен, де.

Шайлс гледаше Бекет с поглед, в който се четеше „Нали ти казах.“

— Стоуни и аз споделихме мненията си по тези въпроси — каза Уикъм-Финч. — По всяка вероятност тази вечер той ще разясни нещата пред краля и премиер-министъра.

Шайлс потърка с ръка врата си докато наблюдаваше внимателно Уикъм-Финч. Изпод яката му бавно се надигаше червенина.

— Понякога Стоуни прави глупости — продължи Уикъм-Финч. — Но като политик е добър. Знам това още от училище.

— Какво си направил? — успя да проговори Бекет.

— Ами доста отдавна Фин Дохъни и аз стигнахме до заключението, че може да ни потърбва средство за свързване по спешност. Радиото ми е хоби. Та имам един американски продукт, СВ му викате. Е, разбира се малко го промених. Направих го по-мощен, сложих антена на тавана и други такива. От Изолационния корпус ни спипаха набързо, но като че ли нямаха нищо против, щом не се криехме. Опитах да се свържа с добрия стар Фин неотдавна, но не успях да се свържа. Страхувам се, че нещо лошо е станало там. Сега Изолационния корпус разполага с вашата формула на серума и с биохимичната картина. Стоуни смята, че те ще го предадат на американците и на всички останали.

— По дяволите — изруга Шайлс.

— Нали разбирате, не искахме да има насилие — каза Уикъм-Финч. — Такава адски привлекателна награда трябва да се сподели. Не разбирате ли? Не можем да чакаме хората да дойдат тук с оръжия и други такива и да си я вземат.

Бекет се разсмя, клатейки глава.

— Почакай само да съобщя новината на Жос.

— Сигурен съм, че Лепиков вече му е казал — каза Уикъм-Финч. — Много е забавен този руснак. Каза ми една стара руска поговорка: „Който започва конспирация посява семе.“ Много е добра, какво ще кажете?

— Никога не се знае какъв ще е плода докато семето не порасне — каза Бекет и погледна към Шайлс. Червенината бе заляла цялото лице на генерала.

— Правителството не можеше да разреши само една малка група да има контрол над плодовете, нали разбирате? — каза Уикъм-Финч.

Най-после Шайлс възвърна гласа си:

— Кълна ви се, господине, че моята грижа бе да изградя дистрибуторна система, за да сме сигурни, че ще се разпредели поравно.

— Разбира се, драги — рече Уикъм-Финч.

— Ще има предостатъчно за всички — додаде Бекет. Той отново погледна към Шайлс. Генералът бе започнал да се съвзема. — А вие все още командвате голяма част от войската, генерале.

— Но ще се наложи да се подчиня на правителството — каза Шайлс. — Това се опитвах да ви обясня преди малко.

*Ирландците винаги са ми напомняли на глутница
хрътки, които разкъсват благороден елен.*

Гьоте

Идването на тълпата накара Кевин О'Донъл да се почувства различно и някак странно. Дохъни й хвърли само един кратък поглед докато го извеждаха под стража заедно с другите обвиняеми. Отведоха ги в килиите под кулата на замъка и ги заключиха. Пръв към заседателите се обърна Кевин и им каза да намерят оръжия. Те не бяха повече заседатели, а „войници на Армагедон“. На лицето на Кевин се появи отнесено изражение. Той направи широк жест с ръка, после вдигна буркана с главата на Алекс Коулмън с думите:

— Ела и виж, Алекс! Настъпи момента, за който бях роден.

Той не обърна внимание на трупа на Херити, освен че блъсна стола с тялото на излизане от стаята. *Сякаш е Всемогъщия Бог*, мислеше си Дохъни докато вървеше.

Докато пазачите прекарваха групичката им през двора на замъка, Дохъни забеляза, че вратите са затворени и езерото не се виждаше. Виковете на тълпата отекваха в двора като рева на мъжкар, който си иска полагаемост. Някои крещяха:

— Лекарството! Дайте ни лекарството!

Какво ли ги бе накарало да си мислят, че вече има готово лекарство?

Пазачите избутаха Дохъни в двора на замъка след Джон, отец Майкъл и момчето, но преди това той успя още веднъж да зърне Кевин, който крачеше покрай парапета на стария замък. Кевин не благоволеше да погледне надолу към шумната тълпа. Маниерът му показваше, че ги смята за сбирщина от диваци, ламтяща да опита храната на боговете — манната, над която само той имаше права.

— Дайте ни лекарството! Дайте ни О'Нийл!

Съпроводи ги Дохъни и останалите до входа на затворническата кула. Пазачите ги натикаха вътре и затръшнаха вратата след тях, без да си правят труда да ги заключат в отделни килии. После тронаво

заслизаха по безкрайните стълби надолу към тълпата, която се бе върнала на първоначалното си искане и монотонно повтаряше:

— О'Нийл! О'Нийл!

Спряха в една осеяна с боклуци стая в края на стълбите. Отец Майкъл очисти паяжините от лицето си. Джон се върна в килията си. Момчето се покатери на счупения диван и се опита да надзърне през решетките на един прозорец високо в стената. Виковете на тълпата се чуваха много силно. Джон се появи отново, облечен в дрехите, които пазачите го бяха накарали да съблече. Бяха влажни, с петна от помия, които се бе опитал да почисти с лабораторната си манта.

— Защо ми взеха дрехите? — попита той отнесено. — Защото отчето имаше нож ли?

— Няма нищо, Джон — каза отец Майкъл и сложи ръка върху рамото му. Човекът трепереше от напрежение.

Момчето пълзеше нагоре по купчината дърва в ъгъла, но все още не можеше да достигне прозореца.

— Зарежи това, момко — рече Дохъни. — Ще вземеш да паднеш и да се удариш.

Откъм тълпата долетя силен рев. Чу се кратък откос от автомат и последва тишина. Дори монотонния рев секна.

— Какво мислиш, че става там отвън? — попита отец Майкъл.

— Сигурно точат косите, куките и вилите си — отвърна Дохъни. — Подготвят се за въстание.

Последната дума бе заглушена от още един рев, който разтърси стените.

Джон сякаш бе оглушал. Гледаше втренчено нагоре към момчето върху купчината дърва, припомняйки си как се бе държало то по време на прехода им през страната. Сега у него имаше някаква животинска енергия, напрегнатост и целенасоченост.

— Отец Майкъл! — извика момчето с тих, но настойчив глас. — Тук отзад има тунел.

— Тунел ли? — свещеникът се запрепъва през боклуците към момчето, отмести няколко дъски и надзърна зад него. Вдигна глава и каза на Дохъни:

— Усещам чист въздух. Значи има изход. — Той измъкна още няколко дъски и откри нисък отвор. — Доведете Джон!

Дохъни дръпна Джон за ръката.

— Ела насам.

— Не мога — рече Джон. — О'Нийл не иска да идва.

Той огледа с див поглед тъмната стая.

— Защо са дошли тук? Аз не...

Думите потънаха в рева на тълпата и шумът от стрелба. Виковете се смесиха в един ритмичен напев без думи, само дрезгави, нечленоразделни звуци — гигантско стенание, което изпълни Дохъни с ужас. Отец Майкъл се втурна през боклуците и хвана Джон за дясната ръка.

— Мисля, че ще се наложи да го носим — каза Дохъни.

— Ела с нас, Джон — заговори свещеника. — Ние се опитваме да те спасим. Нали така, Фин?

— Да, така е.

— Ще вземете ли и О'Нийл? — попита Джон.

— Разбира се — отвърна отец Майкъл.

— Но къде е той? — попита Джон. — Беше в стъкленницата на масата. Не го виждам.

— Той вече си отиде — каза Дохъни.

— О!

Джон се остави да го поведат през разхвърляните отпадъци зад камарата дъски. Момчето ги чакаше в тунела от плесенявали камъни. Подът беше хлъзгав от мръсотията и бе осеян с изкъртени камъни и локви вода. Смрадта от отходните канали проникваше през пукнатините.

Дохъни се заслуша в шума на тълпата отгоре. Усещаше се тропането на много крака. Автоматичният огън бе преминал в откъслечни изстрели. Отец Майкъл буташе Джон през тунела. Момчето водеше. Отпред се забелязваше слаба светлина, но в тунела беше тъмно и задушно. Не след дълго видяха дневната светлина, която проникваше през един отвор, обграден от храсти и отчасти блокиран от желязна решетка. Отец Майкъл им направи знак да спрат при решетката и се заослушва. Шумът от тълпата се бе превърнал в неясен тътен някъде зад тях. Стрелбата бе спряла. Дохъни разбра, че се намират в малка каменна колиба отрупана от двете страни с ръждясали градинарски инструменти — мотики, грапи, лопати, лизгари и други.

Редици от глинени съдове бяха нападали от изгнилите рафтове, и чирепите хрускаха под краката заедно с парчета тел и разядени от

ръждата тенекиени кутии. Дневната светлина се процеждаше през дупките между камъните и през входа, препречен от ръждясала решетка и гъсти шубраци.

Джон затвори очи и се обгърна плътно с двете си ръце. Дишаше тежко и на пресекулки, а пръстите му се свиваха и отпускаха.

Момчето пропълзя под преградата от храсти. Чуваше се как се разхожда из колибата. Дохъни докосна ръката на Джон и в отговор получи рязко изопване на главата, широко отворени очи и налудничав поглед.

Отец Майкъл махна на Дохъни с ръка да остане и последва момчето. След малко се върна и съобщи:

— Колибата се намира до един стар парник и има обрасла пътека, която по всяка вероятност извежда на пътя. Момчето е напред да я проучи. — Свещеникът кимна към Джон. — Каза ли нещо?

— Невероятно — започна Дохъни, погълнат от медицинските си наблюдения над Джон. — Според мен, имаме случай на контролирано раздвоение на личността. Той знае, че съществува друго негово аз и може дори да разговаря с него, но се съмнявам, че може да преодолее раздвоението.

Отец Майкъл потръпна.

— И какво ще правим с него?

Думите на отец Майкъл накараха Джон да клекне върху мръсния под и да притисне лице о коленете си. Приличаше на подгонено животно свило се в бърлогата си.

Да върнем О'Нийл към живот би означавало смърт за него, помисли си Дохъни.

Къде ли се е дянало това момче? Една смразяваща мисъл внезапно осени Дохъни: Кевин бе споменал, че момчето е готово да изкопае дупката под бесилото на О'Нийл. Дали не беше отишло да предупреди Кевин или тълпата?

Шумът край вратата отвлече вниманието му от Джон. Момчето се шмугна през отвора. Изглеждаше унило и мълчаливо както обикновено. Направи им знак да го последват и отново излезе навън. Храстите изшумоляха докато се провираше.

— Имаше едно мило момче — каза отец Майкъл — и Светото Сърце водеше душата му.

Надявам се да си прав, помисли си Дохъни.

— Хайде горе, Джон — каза той и му помогна да се изправи.

Отец Майкъл и Дохъни прихванаха Джон от двете страни и успяха да го изкарат от колибата. Мястото представляваше запуснат парк с високи вечнозелени дървета, между стволите на които се виждаше езерото. Тясна пътека покрита с камъни и обрасла с храсталаци водеше на някъде. Момчето не се виждаше.

В индианска нишка с отец Майкъл отпред и Дохъни накрая те си запроправяха път по каменната пътечка. Храстите преграждаха пътя им, а клоните ги шибаха. Отец Майкъл се обърна с гръб към шубраците и продължи да дърпа Джон, като внимателно напипваше камъните при всяка стъпка. Дохъни държеше ръка пред лицето си, за да се пази.

Скоро излязоха през един жив плет на тесен асфалтов път, целият в дупки. Момчето ги чакаше в края на плета и щом се появиха, то се обърна и пое наляво, отдалечавайки се от замъка.

Дохъни се поколеба, послуша се. Нямаше и следа от тълпата, нито от шума. Тишината му се стори зловеща.

— Насам — прошепна отец Майкъл.

И той го усеща, помисли си Дохъни. Е, бягството беше единственото разумно нещо за момента.

Отец Майкъл изтича след момчето, което вече беше на стотина метра пред тях. Дохъни и Джон ги последваха. Джон не се съпротивляваше. Дохъни го водеше леко за лявата ръка, но в него се усещаше някаква инертност, сякаш го водеше единствено волята на придружителя му.

Пътят завиваше в края на дълга алея с дървета от двете страни и продължаваше нагоре, отдалечавайки се от езерото и криволичейки сред хълмовете. Задъхани от изкачването, те стигнаха до едно място, откъдето се откриваше широка гледка. Табелата все още стоеше на обраслата с бурени каменна ограда. Стрелката сочеше към Бали..., останалата част бе изтрита.

— Това трябва да е Балимор — рече отец Майкъл.

Момчето се взираше неподвижно към езерото. Другите също отидоха при него, като преминаха през стената от високи дървета, зад която най-после се откри гледка към замъка. От прозорците и покрива излизаха пламъци. Димът се виеше право нагоре, като стълб в

неподвижния въздух. Отец Майкъл потрепери при вида на пожара, припомняйки си Мейнута. И там имаше тълпа.

Четиримата гледаха безмълвно към крепостта, която бе на километър разстояние. Плътна маса от хора изпълваше двора като жив килим. Телата им се притискаха едно в друго, а над главите си размахваха лъскави оръжия. Нямаше никакви викове... никакви крясъци, нито дори монотонно бучене... само това безмълвно движение.

— Дано светците ни закрилят — прошепна отец Майкъл.

Момчето се примъкна до свещеника и го хвана за ръката.

Джон погледна двамата. Стори му се, че ги познава. Разбира се, бяха изминали дълъг път, прекосявайки страната. Обърна се наляво и видя непознато лице.

— Кой сте вие? — попита Джон.

— Аз съм Фин Дохъни.

— Къде е Джоузеф?

Дохъни разбра и отвърна:

— Аз замествам Джоузеф Херити.

— Накъде отиваме сега? — попита Джон.

Преди Дохъни да може да отговори отец Майкъл вдигна ръка и каза:

— Чуйте!

Тогава всички чуха. По пътя над тях се спускаха конници. Една група се показва от завоя. Най-отпред яздеше висок, брадясал мъж с пушка, прехвърлена през седлото. Щом забеляза групичката наблюдатели, той вдигна пушката си, давайки знак на останалите да спрат. Мъжът с брадата се загледа в четиримата за момент. Хората му останаха зад стената от дървета, през която се виждаха само муцуните на два коня. Като не видя и следа от оръжие у групичката наблюдатели, мъжът с брадата свали пушката си и каза през рамо:

— Чакайте тук!

После продължи надолу и спря в края на пътя.

Дохъни забеляза, че по муцуната на коня има пяна. Препускали са здравата.

— Какво става в замъка? — попита брадатият и кимна натам с глава.

— И ние това гледаме — отговори Дохъни. — Прилича на тълпа.

— А кои сте вие, ако смея да попитам? — поинтересува се ездачът.

— Казвам се Финтън — отвърна Дохъни. — А това е отец Майкъл...

— Свещеник значи! — възкликна брадатият. — Към Балимор ли отивате? Бог е свидетел, че минералната ни вода има чудотворни лечебни свойства.

Отец Майкъл погледна нагоре. На лицето му бе изписано: Защо пък не? После кимна и рече:

— Да, смятаме да прием от водите на Балимор. Такава е Божията воля.

— Наистина е чудотворна — каза брадатият. Той се наведе напред и се втренчи в Джон, който при тази проява на внимание сведе глава и затвори очите си. — Какво му е на приятеля ви?

Дохъни навлажни устни с език щом улови изплашения поглед на отец Майкъл. Но преди и двамата да успеят да измислят някакъв отговор, момчето излезе напред и хвана Джон за ръката.

— Отиваме към вашия извор, господине. Това е баща ми. Откакто мама умря, е все така.

Конникът се изправи и каза тъжно:

— Мнозина са така, Бог да ни е на помощ.

Той се извърна и извика към хората си:

— Дез! Донеси пакета с хляба и сиренето! — а сетне се обърна към отец Майкъл. — Забелязах, че не носите храна. До Балимор е много път. Ще си я поделим с вас и ще се молим да останете в Балимор.

Той посочи с глава някъде отвъд замъка.

— Имаме работа в Килалой. Можете ли да ни кажете как да се промъкнем през тълпата?

— Работа в Килалой ли? — попита Дохъни.

— Аз съм Алдин Каниф, старейшината на Балимор — каза брадатият. — Придружаваме Ърскин МакГинти до Килалой. Казаха ни, че там имали радиовръзка със света. На Ърскин му се явило видение, което го подтикнало да каже на всички хора за нашите лечебни води.

— Не знам да има радиовръзка в Килалой — каза Дохъни.

— Всички го знаят — отвърна Каниф. — Нали знаете, че новият папа се нарича Адам заради новото начало. Представяте ли си. Най-

обикновен свещеник, после станал кардинал, а сега е папа.

— Ако сте тръгнали към Килалой по-добре стойте настрана от пътищата — рече Дохъни. — Тълпите са опасно нещо.

— Добър съвет, мистър Финтън — каза Каниф. — Алдин Каниф покорно ви благодари за това.

Изад дърветата се появи конник и спря до Каниф. Беше слаб юноша с рошава черна коса, която обрамчваше слабо лице и усмивка с редки зъби. В лявата си ръка държеше пушката и поводите, а в другата носеше кожена торба. Той подаде торбата на отец Майкъл. Каниф погледна към него.

— Иди и кажи на останалите да се върнат по пътя, по който дойдохме. Спомняш ли си оная пътека? Чакайте ме там. Няма да вървим по пътя.

Юношата обърна коня си и се върна зад дърветата. Каниф погледна към отец Майкъл, който стоеше, здраво стиснал торбата с двете си ръце.

— Пътят до Балимор е безопасен, отче. Маркиран е с купчини от по седем камъка със стрелка, указваща посоката. Само внимавайте като пресичате Н-6 и стойте далече от Моути. Лоши хора има там. Ако някой ви спре кажете му, че сте под закрилата на Алдин Каниф.

— Бог да ви пази — каза отец Майкъл.

Каниф смушка коня си, обърна се и скоро изчезна зад дърветата. Чуха тропота на отдалечаващи се копита. Дохъни изчака звука от копитата да затихне и се обърна към отец Майкъл. Свещеникът кимна. И на двамата бе ясно. Ако някой от хората на Кевин О'Донъл оцелееше след нападението на тълпата, лесно щеше да разпознае по описанието Джон и спътниците му. Можеше да се разчуе, че свещеник, момче и двама мъже са били видени на пътя за Балимор.

— Опасно е да свиваме към Дъндолк — каза Дохъни. — Ще очакват да се насочим към приятелите ми.

Отец Майкъл се обърна към Джон, който стоеше, вперил поглед в езерото. Момчето все още държеше ръката му. Изражението му бе толкова проникновено сякаш се опитваше да надникне в душата на Джон, където да намери отговорите на тайнствени въпроси. Трябваше по-скоро да кръстят някак момчето, щом не искаше да им открие истинското си име. То искаше да го кръстят пак, макар и да призна, че вече е кръщавано в църква. Но това бе всичко, което разкри.

— Поверена ни е скъпоценна стока и трябва да я пазим — каза отец Майкъл.

— Гладен съм, отче Майкъл — каза Джон. — Остави ли ни Джоузеф някаква храна?

— Скоро ще ядем — отвърна му Дохъни. — Трябва да се махнем от този път. Имахме късмет при срещата, но е опасно да се осланяме само на късмета.

Той се обърна и пръв пое нагоре по пътя, чувайки стъпките на останалите зад себе си. Когато хвърли поглед назад видя, че момчето все още държи Джон за ръка и го води.

Нощта ги завари насред тесен път, който криволичеше през гъсталак от вечнозелена растителност. Дохъни познаваше черните пътища като този, по който вървяха сега. Беше дърварски и щяха да стигнат до някакъв заслон. Наоколо имаше и много дърва за горене, с които да се топят през студената нощ. Пресякоха няколко второстепенни пътя, а веднъж дори изчакаха скрити в храстите преди да пресекат един по-широк главен път. Дохъни не знаеше къде точно се намират, но бе забелязал по слънцето, че се движат главно на изток. Ако можеха да избягнат Бреговаците...

Джон ги следваше с покорството на уморен човек. Вече вървеше сам, а свещеникът и момчето бяха в края. Джон рядко вдигаше глава. През повечето време гледаше къде ще стъпи.

Заслонът беше там, където Дохъни очакваше да го намери — точно зад едно възвишение в малка блатиста низина, защитена от западните ветровете. Представляваше навес, подпрян на пръти и замазан с кал и мъхове. Вратата бе от преплетени пръти, имаше дървено резе и висеше на кожени ремъци вместо панти. Прозорци нямаше, но в единия ъгъл на покрива зееше дупка с огнище точно под нея, а наблизо бе струпана купчина дърва. Вътре миришеше на горски торф и пушек.

Джон се строполи на пода и се облегна на една стена. Отец Майкъл пусна кожената торба на земята и заоглежда потъналата в мрак колиба. Момчето последва примера на Джон.

Дохъни запали огън на последните отблясъци дневна светлина и клекна край него да стопли ръцете си.

Отец Майкъл затвори вратата и я подпря с една пръчка. Момчето се примъкна зад огъня, използвайки топлината, която стената бе поела.

Джон се изправи и закрачи безцелно в затвореното пространство. Отец Майкъл го наблюдаваше внимателно.

Джон внезапно спря и проговори:

— На О'Нийл не му харесва тук.

Отец Майкъл хвърли изплашен поглед към Дохъни, приклепнал край огъня. Дохъни погледна към свещеника и му направи знак да се приближи.

Отец Майкъл заобиколи Джон, застана с гръб към огъня и погледна надолу към Дохъни. От мокрите места по одеждите на свещеника започна да се вдига пара.

— Би ли ни казал О'Нийл, защо не му харесва мястото? — попита отец Майкъл.

Дохъни му махна с ръка да мълчи. Нима свещеника не разбираше? О'Нийл можеше да излезе от тази човешка обвивка. Човекът бе видял твърде много от ужасните последствия, предизвикани от чумата. Може и да е искал отмъщение, но не и такова.

Отец Майкъл гледаше Дохъни, смръщил озадачено вежди.

Джон мълчеше, наклонил глава на една страна сякаш се заслушваше.

Само едно напълно лишено от морал чудовищно същество би могло да живее, при условие че на съвестта му лежеше цяла Ирландия, мислеше си Дохъни. От всичко научено за О'Нийл личеше, че е бил човек със съвест — поне преди да избухне бомбата на Херити.

Внезапно Джон изправи глава и заговори:

— О'Нийл казва, че този свят е пълен с опасности — той погледна надолу към Дохъни. — Джоузеф не ви ли остави някое от оръжията си?

— Тук нямаме нужда от оръжия — каза Дохъни и се изправи сковано. — Има ли още от хляба и сиренето, отче?

— Достатъчно за вечеря и закуска — отвърна отец Майкъл.

Момчето пристъпи иззад огъня и застана по-близо до тях. Дрехите му миришеха на мокра вълна.

— О'Нийл е прав — започна момчето. В детския му глас прозвучаха нотки присъщи на възрастен човек. — Оръжията и бомбите побъркват света и го правят несигурен.

Лудите и децата говорят истината, помисли си Дохъни.

— Света Троице, ще доживеем ли да видим нормален свят! — възкликна отец Майкъл.

— Където хората ще продължат да се лъжат най-безочливо — каза Дохъни.

— Това, което казвате, е жестоко, господин Дохъни.

Дохъни се обърна и се заслуша във вятъра, който шумеше в дърветата около навеса. Огънят припламна от течението, което влизаше през дупките. По стените танцуваха причудливи сенки.

— Да, жестоко е — продължи Дохъни, — но промяната често е жестока, а сега именно това става — промяна. Не бяхме достатъчно съпричастни с делата на нашия свят.

— Съпричастност! — отец Майкъл беше шокиран. — С убийствата и диващините!

— Смятам, че съм реалист — каза Дохъни. — Повечето хора живееха в своя затворен свят с пазачи на всяка врата — лекари, адвокати, проповедници, избрани демагози — които да ги предпазват от сътресенията, съпътстващи промените.

— Тогава как стана така, че тази ужасна чума свари пазачите неподготвени? — попита отец Майкъл.

— Защото и те се хванаха в капана на този свят, ограничен от седмичната надница, вечерната програма на телевизията, ежегодния отпуск и рядкото разточителство да си купят бонбони или билет за цирк.

— Все още не мога да разбера как се случи — каза отец Майкъл почти шепнешком. Той погледна с уплаха към Джон, който бе отишъл до вратата и надничаше през една пролука до пантите.

— Защото слушахме само богатите американци — каза Дохъни.

— Но знаех, че мразиш американците — учуди се отец Майкъл.

— Да ги мразя? Не, аз им завиждах. Но твърде малко от тях се интересуваха от световните проблеми.

— Все това повтаряш — запротестира отец Майкъл. — Какво искаш да кажеш?

— Говоря за най-бедните, които знаят, че може и да гладуват. Говоря за моряците, фермерите и дърварите, които всеки ден се сблъскват с природните бедствия. Говоря за пророците, които се самобичуват в желанието си да надмогнат болката.

Отец Майкъл погледна момчето, което стоеше и жадно ги слушаше. Нощните шумове от вятъра и гората ги притискаха от всички страни. Какво ли виждаше Джон през онази дупка в стената. Отвън бе само тъмната гора.

— Пазачите всъщност нищо не пазеха — заговори пак Дохъни, тихо и замислено. — Казваха, че ще допускат само приятните изненади — като подаръците от Дядо Коледа например. Не трябваше да позволяват на нищо да разстройва спокойствието на хората, които вярваха, че са собственици на този свят в кутийка.

Джон се извърна и срещна погледа на отец Майкъл. В очите на Джон се четеше странна напрегнатост и почуда.

— Къде сме? — попита той.

— В един дърварски заслон — отговори му Дохъни без да вдига очи от огъня.

Джон го изгледа.

— А ти кой си?

Дохъни поклати глава, потънал в собствените си мисли.

— Казвам се Финтън Крейг Дохъни и не съм по-добър от другите пазачи.

Той се обърна и видя на трепкащата светлина от огъня странното напрегнато изражение върху лицето на Джон.

— Как стигнахме до тук? — попита Джон.

Дохъни отвърна с тих, несигурен глас:

— Пеша.

— Странно — каза Джон. — Говориш като ирландец. Все още ли съм в Ирландия?

Дохъни кимна.

— Чудя се къде ли са Мери и близнаците? — каза Джон.

Отец Майкъл и Дохъни се спогледаха. Момчето попита:

— Какво става?

Дохъни махна с пръст, за да го накара да мълчи.

— Аз съм Джон Роу О'Нийл — рече Джон. — В това съм сигурен. Да не би да съм имал... амнезия? Не... не може да е това. Май си спомням... нещо.

Дохъни се изправи внимателно и застана нащрек, готов да реагира ако Джон започнеше внезапно да буйства.

— Кой ме доведе тук? — попита Джон.

— Доведе те Джон Гарич О'Донъл — каза отец Майкъл.

Джон стрелна свещеника с ужасен поглед.

— Джон... Гарич...

Очите му се разшириха от ужас. Той заотстъпва назад докато не се опря в стената до вратата. Погледът му се плъзна по Дохъни и отец Майкъл, после се спря за миг върху момчето и всички видяха как спомените го връхлетяха.

Дохъни вдигна длан срещу него.

Устата на Джон се отвори като черна дупка върху агонизиращото му лице и от нея се изтръгна злокобен вик.

— Не-е-е-е-е-е-е-е-е!

Той направи крачка към Дохъни, който замръзна на място. Тогава Джон се завъртя, хвърли се към вратата и я отвори с трясък.

Преди някой да успее да направи нещо, той вече беше навън и с див крясък се втурна в гъсталака.

Дохъни вдигна ръка, за да попречи на отец Майкъл и момчето да го последват.

— Няма да го хванете. А дори ида успеете... — Той поклати глава.

Заслушаха се в звуците, които долитаха от тъмното — протяжни писъци и шумолене на храсти. Чуваха ги още дълго, но накрая всичко заглъхна в далечината и се смеси с воя на вятъра в клоните.

— Някой трябва да го намери — каза отец Майкъл. — Някой трябва да му даде подслон. Ние носим отговорност за Безумеца и трябва...

— Я млъквай! — изсъска Дохъни. Отиде до вратата, изправи я и я подпря. Когато се върна при огъня, момчето го изгледа, заслушано в неясните звуци от тъмнината. Дали младежът все още долавяше воя?

— Това е банши, духът на смъртта — прошепна момчето.

*Тъй както древен гръцки философ,
с изящна строфа в злато и обков,
разбужда дремещите мисли на Тирана;
или поета с арфа златоткана
напява на сановниците висши
за дните днешни, бъдни и предишни.*
Уилям Бътлър Йейтс

На отец Майкъл не му се нравеше живота в Англия. А особено го дразнеше това, че бе заточеник в Хъдърсфийлд, макар и мястото да бе доста посещавано тези дни от важни личности от цял свят, които минаваха от там, за да научат нещо за новото лекарство против чумата. Беше се съгласил с аргументите на Дохъни да го прати в Хъдърсфийлд. Кейт О'Тара Браудър беше ирландско национално богатство и, което бе по-важно, със сигурност щеше да се превърне в силно политическо оръжие.

„Жената в камерата!“

Отец Майкъл я смяташе за доста глупаво момиче, но у нея имаше някаква непоколебима решителност, качество, което той считаше за присъщо на „селячеството“. Собствената му майка бе притежавала това качество в завидна степен, и ето защо той веднага го беше разпознал у Кейт. Можеше да бъде упорита и дори груба, когато засегнеха собствените ѝ интереси. Дайте ѝ малко власт и тя ще се превърне в деспот — освен ако действията ѝ не бъдат смекчени от непоколебимата вяра в Божия гняв.

Дохъни му бе казал:

— Ще отидеш при нея, за да станеш неин духовен наставник. Знам те като добър свещеник, отче. Но ти ще си там и за да я следиш да не направи някоя глупост, която да навреди на Ирландия. Не им вярвам на ония англичани.

— Че какво могат да направят?

— Точно това ще трябва ти да откриеш.

И ето че вече повече от два месеца той се намираше в самата Светая Светих на британците. Докато прекосяваше двора на път за редовната си визита при Кейт, отец Майкъл усещаше силата на това място. Опасност витаеше във въздуха. Имаше подмолни течения — крояха се заговори и планове. Беше доволен, че дойде, макар и да ненавиждаше английския привкус на всичко, което ставаше тук. В началото прие да изпълни поръчението на Дохъни, воден от чисто любопитство. Впоследствие към мотивите му се прибави и желанието непременно да изведе Момчето от Ирландия.

Отец Майкъл все още мислеше за мълчаливото хлапе като за Момчето, въпреки че юношата бе казал да го наричат Сайън. Нямаше фамилия. Отказваше да говори за семейството си. Сякаш ги бе погребало в незнаен гроб, над който само то можеше да тъжи.

Момчето бе решено на всяка цена да стане свещеник. За него това бе утеха. Отец Сайън. Щеше да стане почитан свещеник, мислеше си отец Майкъл. Състрадателен. А някой ден навярно кардинал... или дори папа. Кой знае?

Отец Майкъл изчака на едно кръстовище да мине дългия конвой. Денят обещавахе да е слънчев, помисли си той. Дори горещ. По емблемите на камионите разбра, че конвоят е на Организацията за защита на дивите животни. По телевизията постоянно предаваха за благородното им дело. Мъже забиваха подкожни стрелички в телата на китове, делфини, тюлени, вълци, мечки и други животни. Беше смайващо.

Да, тук беше много по-добре за Момчето, отколкото в размирна Ирландия с ония от Фин Садъл, кръстосващи страната на шир и дълж. Сега вече нямаше съмнение за изхода на нещата. Смъртта на Кевин О'Донъл в ръцете на тълпата беше лишила Бреговаците от мистичната им сила. Известно време те се бяха борили с отчаяна жестокост, но без централно ръководство.

Самият дявол, мислеше си отец Майкъл.

Победата над Фин Садъл не се дължеше на подкрепата на Обединените нации, а на това, че те бяха загубили своя водач Сатаната. А Кевин бе истинско превъплъщение на Сатаната.

Конвоят отмина. Отец Майкъл тръгна да пресича пътя и едва се отърва от един джип, който изскочи с бясна скорост иззад завоя и профуча след камионите. Докато се отдалечаваше шофьорът

заканително размахваше юмрук и крещеше нещо на облечения в черно свещеник.

Някои неща никога не се променят, помисли си отец Майкъл.

По-добре беше, че сега момчето живее там и получава отлично образование в специалното училище за избрани ученици в Хъдърсфийлд. Приеха момчето, защото беше повереник на отец Майкъл, а той имаше официален статус на представител на Ирландската държава. Да, щеше да получи много добро научно образование, което по-късно можеше да бъде продължено при йезуитите на някое сигурно местенце, като Америка например.

Един ден Сайън щеше да стане важна личност. Отец Майкъл бе усетил това още в деня, когато стояха на пътя над обсадената крепост и Момчето излъга за да спаси нещастния човек. Като се имаха предвид очевидните факти от живота на Момчето, които трябваше да го подтикват към отмъщение, това, което то направи, беше един благороден жест, едно истинско „обръщане на другата страна“. Дохъни го бе оценил просто като умен и хитър ход, но отец Майкъл беше разбрал добре. То постъпи *правилно*.

Тази сутрин в двора на училището в Хъдърсфийлд имаше много хора, забеляза отец Майкъл. Щураха де насам-натам и бързаха покрай него. С всеки изминал ден мястото ставаше все по-оживено. Някои от минувачите разпознаваха отец Майкъл и му кимаха. Други му се усмихваха вяло, сещайки се, че са го виждани някъде.

Точно тук сте ме виждали, тъпи англичани!

Отец Майкъл веднага отхвърли тази мисъл като непристойна за него. Трябваше да се научи на великодушие от Момчето.

Странни бяха слуховете и историите за О'Нийл, които идваха от Ирландия. Бяха го виждали тук и там, но нямаше потвърждения. Тъжно беше, че хората му оставяха храна и вода, така както някога бяха правили за джуджетата от приказките. Ех, никой не можеше да обясни държанието на ирландците. Погледнете какъв герой направиха от Бран Маккрий и двадесет и седемте бременни млади момичета!

„Но той спаси почти петдесет ирландски жени“, казваха те.

Спасил! Какво хубаво имаше в това да спасиш плътта им, щом душите им бяха погубени?

Не че Маккрий беше единственият, спасил жени от чумата. Казваха, че ще минат поколения преди да се разкажат всички истории

за това, как жени са били крити и защитавани от изобретателните си мъже. Въпреки това спасените не бяха достатъчно. Но щяха да се положат усилия всички те да бъдат върнати към вярата в бога... дори и бедните момичета от замъка на Маккрий. Не беше тяхна грешката. Смутните времена не бяха пощадили и тях.

Докато наближаваше административната сграда, където бяха настанени Кейт и съпруга ѝ, отец Майкъл видя обичайната дълга върволица от мъже, чакащи да минат в нишка покрай прозореца, през който можеше да се види Кейт. Желанието само да видиш жена бе толкова примамливо и силно, че властите не можеха да откажат на молбите. Твърде опасно е, казваха те. Но пък какво лошо имаше в това?

Лошо е за Кейт, мислеше си отец Майкъл. Самото показване водеше до промени в жената, от които отец Майкъл се страхуваше. За това ли го бе предупредил Дохъни?

Отец Майкъл мина покрай чакащите мъже и чу част от разговорите.

„Чувам, че била хубавка.“

„И до гърдите си държала дете.“

Отец Майкъл забеляза ненавист върху лицата на мъжете, покрай които минаваше. Те знаеха, че свещеника има право да ги предреди. Към това се прибавяше и факта, че той може да влезе вътре и да разговаря с Кейт, дори да я докосва, което вече караше мъжете направо да ревнуват.

Колоната от мъже се виеше като дълга серпентина нагоре по стълбите в сградата. Отец Майкъл ги пренебрегна и отиде при асансьора в средата на дългия коридор. Пазачът на асансьора му отвори вратата и натисна копчето за последния етаж.

Щом отец Майкъл излезе от асансьора видя, че там го чака отец Бърни Кавана. Нямахме как да го заобиколи и се принуди да спре.

— А, ето ви и вас, отец Майкъл. Чаках ви.

Откъде намериха англичаните този свещеник? — чудеше се отец Майкъл. Е, разбира се нямаше и съмнение, че Кавана бе католически свещеник. Прекалено дълго обаче беше живял сред британците и дори говореше с акцента на итънски възпитаник.

— По какъв въпрос? — попита хладно отец Майкъл.

— Само две думи, отче.

Кавана хвана отец Майкъл под ръка и почти насила го заведе в ъгъла до асансьора.

Отец Майкъл изгледа отвисоко свещеника. Кавана беше дребничък, с бели бузи и приличаше на херувимче. Сините му очи шареха неспокойно, сякаш винаги се оглеждаха да открият най-безопасния път за бягство. *Дали Въобще си реше посивялата коса*, чудеше се отец Майкъл. Винаги изглеждаше така, сякаш току-що бе излязъл от вихрушка.

Твърдеше, че е „добър ирландец“. Пък и не беше ли завършил колежа „Св. Патрик“ в Мейнута, същият, който бе завършил и отец Майкъл?

Свещеникът се бе опитал веднъж да го хване в лъжа, като го попита дали е преживял всички неприятности там.

— Не. Напуснах още преди десет години — бе отвърнал Кавана.

И това бе самата истина.

Но Кавана се виждаше с Кейт и разговаряше с нея, а на отец Майкъл не му харесваше настроението, в което я заварваше след срещите им. Беше прекалено близък с папските представители, пристигнали от Филадельфия, а това, което бе чувал за тях не бе никак хубаво. Говореше се за „приспособяване към промените и изискванията на новото време“. Отец Майкъл знаеше какво означава това: връщане назад. Нищо добро нямаше да излезе от това. Можеше да се стигне дори до нов разкол. Как би могъл някой да уважава католическа църква със седалище в Америка? Нещата нямаше да се върнат на местата си докато Рим не възвърнеше функциите си.

— В момента не можете да влезете при Кейт — каза отец Кавана като избягваше погледа на отец Майкъл. — Има важен посетител.

— Кой е този път?

— Главнокомандущият на Изолационния корпус, човекът, който я спаси като позволи превозването на контейнера през канала.

— Спаси я Бог — възпротиви се отец Майкъл.

— Безспорно — съгласи се Кавана. — Но именно нареждането на адмирала ѝ позволи да премине Ламанша.

— Водите на канала щяха да се разтворят, за да ѝ сторят път, ако такава бе волята Божия — рече отец Майкъл.

— Съгласен съм — каза Кавана, — но адмиралът има своите правомощия и не можем да го безпокоим точно сега. Уверявам ви, че е

за нейно добро.

— По какъв въпрос е там? — попита отец Майкъл.

— Що се отнася до това, нямам право да ви кажа нищо.

Отец Майкъл овладя надигналият се у него гняв. Разбра, че Кавана го е усетил по това, че му пусна ръката и отстъпи назад.

— Какво става там вътре? — попита отец Майкъл, стараяйки се да владее гласа си.

— На вратата има пазачи, които няма да ви пуснат да влезете — отвърна Кавана. — Уверявам ви, че нищо лошо няма да ѝ се случи.

Отец Майкъл почувства, че в думите му има истина и се зачуди, дали ще бъде правилно да наблегне на това, че е официален представител на Ирландия. Но и това не издържаше критика. Едно официално лице трябваше да спазва подобаващо благоприличие. Почувства как страховете на Дохъни се сбъдват. Оная глупачка бе станала известна в целия свят. „Жената в камерата.“ Хората бяха пощурели по нея. Но, разбира се, това беше дело на пресата. Всички тия сензационни истории. Бебето, което се бе родило в бурята при преминаването на канала.

— Кога ще ми бъде разрешено да я видя? — попита отец Майкъл.

— Навярно някъде следобед. Ако нямате нищо против, можете да изчакате в моята квартира, отче. Дадоха ми една стая в края на коридора.

Отец Майкъл почувства тежест в стомаха си. Тук ставаше нещо нередно и се опитваха да го държат настрана. Е, добре, той щеше да се бори! Но преди да успее да каже нещо, по коридора се зададоха трима въоръжени морски офицери. Вниманието им бе изцяло насочено към него и отец Майкъл разбра, че щеше да бъде затворник, а те — негови пазачи.

С риск да загине, нашият свят подкопава чувството на индивида за собствената му стойност — силата, която лежи в основата на човешката издръжливост. Всъщност ние подкопаваме нашата устойчивост, способността си да се справяме с предизвикателствата. То е част от вродените ни заложби, без които човечеството е немислимо.

Финтън Крейг Дохъни.

Докато кърмеше бебето, Кейт обичаше да седи до прозореца на стаята си, която се намираше на последния етаж в административната сграда на Хъдърсфийлд. Тя знаеше, че всъщност огледалото в другия край бе прозорец, през който опашката от мъже отвън в коридора можеше да я наблюдава. Трябваше само да погледне в огледалото, за да види това, което виждаха минаващите един по един зрители. Струваше й се странно, че не изпитва неудобство от мъжете, които я гледаха докато кърми Джила.

А какво хубаво бебе растеше Джила! Как само риташе с крачетата. Кожата й започна да се изглажда, а погледът й — да става по-ясен. Косата й щеше да бъде червена, нежна и копринена като тази на майката на Кейт. Колко скъпо й бе това дете!

Беше преживяла няколко кошмарни дни, когато донесоха серума и съобщиха решението си. Казаха й го така хладнокръвно, че тя бе започнала да крещи срещу тромавия доктор Бекет, онзи отвратителен мъж с конски зъби и огромна уста, от която бълваха ужасни думи.

— Вие и вашият съпруг можете да имате много дъщери, госпожо Браудър. Вече го доказахте. А ние с нашите техники за генетичен контрол можем да ви осигурим да имате само дъщери.

През цялото време я бяха държали мъже в бели престилки, без да я допускат при Джила, и дори на Стивън не позволиха да остане при нея.

Бекет й беше изкрещял с гневен пламък в очите:

— Имаме серум само за вас, госпожо Браудър.

— Дайте го на Джила!

— Не! Ако кръвта ви се възстанови достатъчно бързо, ще можем да дадем на бебето от вашия кръвен серум. Може би ще успеем да я спасим.

— Може би! — бе изкрещяла тя.

Но нямаше как да се съпротивлява на силните мъже. Така и стана. Стегнаха ръката ѝ и вкараха иглата. Последваха няколко страшни дни, през които тя люлееше Джила и плачеше, изплашена до смърт, че всеки момент може да забележи у бебето ужасните симптоми на чумата.

След инжекцията позволиха на Стивън да я вижда. Говореше ѝ почти като свещеник и я умоляваше „да запази спокойствие и да приеме Божията воля.“ Стивън и хапчетата трябваше да ѝ подействат успокоително, но тя все още си спомняше онези дни и усещаше страха, от който стомаха ѝ се свиваше на топка.

С Джила до гърдите си, тя отново беше спокойна. Кръвният серум стана навреме и сега всички даваха кръвен серум. Целият свят бе залят като от вълна.

Вратата зад Кейт се отвори и вътре на пръсти влезе Стивън. Видя го в огледалото. Той гледаше на него с неодобрение, но го приемаше като необходимост. Виждал бе дългите върволици отвън и жадните очи, вперени в майката и детето. Стивън отказваше да се удължат часовете за гледане, но Кейт не беше сигурна, че това е правилно.

Казваха, че съотношението мъже-жени в целия свят бе десет хиляди на една, ако не и по-лошо. Тук, в Англия, разбира се беше по-зле, въпреки че все още откриваха и ваксинираха жени, спасени от изобретателните си мъже. В Алдершот построиха голям лагер, в който събираха и пазеха жените. Кейт се чудеше, какво ли си мислеха онези жени за привилегированото ѝ положение — първата спасена от чумата. Жената в камерата. Знаеше, че има натиск да бъде върната в Ирландия, но и двамата със Стивън бяха съгласни, че там все още не е безопасно. Бреговете се разхождаха на свобода и то въоръжени. В Ирландия бяха открити няколко оцелели жени, макар че историите за горестите им изпълваха Кейт с ужас.

Неприятности! Само неприятности се струпваха върху Ирландия.

Аз имах късмет.

Усещаше, че позицията ѝ бе силна. Тя беше символ в един свят, разтърсен от изявленията, направени от Кангша и Хъдърсфийлд. Въпреки опита си на медицинска сестра, тя не можеше да приеме някои от казаните неща. Нима бе възможно тя и Джила да живеят пет хиляди години или дори повече? Твърдяха, че могат да дадат гаранции още от самото зачеване за това, дали бебето ще бъде момче или момиче, и че раждаемостта на момичета ще се поддържа на „много високо ниво“ докато се възстанови балансът.

За Кейт беше трудно да си представи, че ще живее пет хиляди години. Пет хилядолетия. Какво щеше да прави с цялото това време? Трябваше да има и други неща освен раждането на бебета, макар и да знаеше, че това щеше да е основното ѝ задължение години наред. Задължение! Колко авторитетно звучеше тази дума от устата на един свещеник — мъжка дума... справедлива присъда. Нямаше мърдане. Двамата със Стивън трябваше да правят дъщери.

Но имаше и компенсация. Като жена Кейт харесваше популярността си и предусещаше, че трябва да се възползва от нея докато има възможност. Това положение нямаше да продължи дълго при този напредък в генетиката. Но за сега бе вълнуващо. Мъжете я ухажваха. Да, това бе най-точната дума: ухажване. Нямаше флиртове и глупави опити за съблазняване. Мъжете имаха напълно сериозни намерения и това вбесяваше Стивън.

Кейт видя в огледалото, че Стивън е седнал на един стол зад нея, до прозореца, който гледаше към двора на Хъдърсфийлд. Как само се преструваше, че просто си седи там и чете книга! С държанието си той казваше на зрителите: „Тази жена е моя.“

Това ѝ харесваше. Усещаше любовта на Стивън като топла вълна, преминаваща през цялото ѝ тяло. В уединението на барокамерата между тях се бе изградила изключително здрава връзка. Сега тя знаеше много повече за него, за силните страни и слабостите му.

Той спаси живота ми.

Всеки допир на бебешките устни до гърдата ѝ, от която то сучеше млякото на живота, умножаваше топлите вълни на любов към Стивън. Усещаше ги дълбоко в утробата си.

Ухажорите бяха интересни, особено руснака, Лепиков. Какъв приятен мъж! У него имаше нещо от очарованието на стария свят. Колко забавен бе като повдигаше вежди и въртеше очи. Горкият човек.

Цялото му семейство загинало някъде в Съветския Съюз. Ставаше й тъжно като си помислеше за това. Как й се щеше да притисне главата му към гърдите си и да го утеши. Но Стивън никога нямаше да го позволи.

Напълнило коремче, бебето извърна глава и се унесе в дрямка с малко мехурче мляко на уста. Кейт се усмихна на дъщеря си и покри гърдта си без да бърза. Какво прекрасно малко човече бе Джила: мъничкото личице потънало в невинен сън, малката трапчинка на лявата бузка. Истинска божия благодат! Чудо на чудесата!

Кейт погледна ръчния си часовник. Беше десет и десет сутринта. Тя го вдигна до ухото си. Въпреки годините вървеше безотказно. Стана й тъжно като си спомни за майка си. Беше й го подарила в деня, когато Кейт постъпи в училището за медицински сестри.

Ех, майче, как ми се ще да можеше да видиш внучката си, твоя плът и кръв, жива и щастлива.

А може би такава бе божията благословия — да може майка й да гледа тази умилителна сцена от небесата. Искаха от жените да платят висока цена. Да имат по двама... и дори повече съпрузи. Кейт почувства вълнуваща тръпка при мисълта за това, което можеха да я помолят да приеме. Странно, че двамата свещеници се разминаваха в мненията си по въпроса. Тя дори не смееше да повдигне проблема пред Стивън. Знаеше как ще реагира той. Тесният метален контейнер с вечно боботеция си компресор ги бе сближил неимоверно и тя подозираше, че Стивън знае какво си мисли.

— Свещеникът е тук — каза Стивън.

Още преди да го погледне Кейт разбра от тона му, че става дума за отец Кавана, а не за отец Майкъл. Стивън харесваше отец Майкъл и едвам понасяше отец Кавана. На Кейт и бе трудно да разбере това. Отец Майкъл ги бе венчал още в Ирландия, но той беше толкова суров човек, а на конското му лице никога не се появяваше усмивка. За разлика от него отец Кавана беше весел и спокоен. Той говореше за един щастлив Бог-пастир, който желае само хубави неща за своето стадо. Отец Майкъл беше строг и плашеше. Със Стивън говореха за философия, а това понякога бе много отегчително.

Отец Кавана взе един стол и седна срещу Кейт. Коленете им почти се допираха.

— Как сме днес? — попита отец Кавана с гръмкия си глас. — Джила изглежда като слънчев ден с цъфнали пролетни цветя.

Кейт видя в огледалото как Стивън се подсмихна при тези думи. Знаеше какво си мисли. Кавана изглеждаше малко абсурден с ирландския си маниер на изразяване и странния си английски акцент.

Свещеникът се надвеси и хвана Джила за палеца на крачето. Бебето се намръщи, но щом той отмести ръката си, отново се унесе.

— Е, Кейт — започна той, — днес лицето ти сияе от здраве. Имаш ли нужда от нещо по-специално? Спокойно ли е сърцето ти?

— Никога не съм се чувствала по-добре, отче.

— От лекарството е — каза отецът. — Укрепва тялото. Виж само как инжекциите помогнаха на твоята малка Джила да преодолее последствията от преждевременното раждане.

— Истинско чудо е — съгласи се тя.

— Бог е щедър.

Той я потупа по коляното и стана. Ръката му се отпусна преди да се е изправил.

— Нима си тръгвате така скоро, отче? — попита тя.

— Помолиха ме да бъда кратък днес. Важен гост чака да ви види. Не е ли чудесно? Вие сте много ценна, Кейт. Всяка сутрин споменавам вас и Джила на литургията.

Той се усмихна сухо на Стивън и ги остави.

— Гост ли? — попита Кейт.

Джила проплака. Кейт нежно я залюля без да сменя очи от Стивън.

— Нямах и представа — каза Стивън и погледна Кейт. — Не са ми казвали нищо.

Кейт потрепери. Нещо се бе променило и тя усещаше опасност. Да... вече не се чуваше приглушената глъчка на наблюдателите покрай огледалото-прозорец. Внезапно въздухът в стаята ѝ се стори задушен и тежък от леката миризма на тютюн, която винаги оставаше след свещеника.

Вратата през която си бе отишъл отецът рязко се отвори и вътре влезе Рупърт Стонър заедно с някакъв непознат в морска униформа. Непознатият имаше широки рамене и дълги ръце. Лицето му бе изключително тясно, а огромният му римски нос бе надвиснал над малка уста и остра брадичка. Очите му бяха прекалено близко едно до

друго, помисли си Кейт, но пък миглите му бяха дълги и извити. Тя позна Стонър и го погледна въпросително.

— Позволете ми да ви представя адмирал Франсис Делакур — каза Стонър. — Адмиралът, както знаете, е главнокомандващ на Изолационния корпус, а, след безредиците в Ню Йорк, успешно изпълнява длъжността генерален секретар на ООН. Именно адмирал Делакур ви спаси, когато започна гражданската война в Ирландия, като ви изпрати влекача с баржата.

— Много сме ви благодарни — каза Стивън и се ръкува с адмирала. Ръкостискането бе кратко, стегнато и сухо.

Делакур се обърна към Кейт, наведе се и целуна ръката ѝ.

— Очарован съм — каза той.

Кейт се изчерви и сведе поглед към бебето. В този момент Джила реши да се изпишка.

— Хубава работа! — възкликна Кейт и подаде бебето на Стивън. — Ще я преобуеш ли, скъпи?

Стивън пое бебето и усети нещо топло и мокро.

— Пелените са в другата стая — каза му Кейт и се усмихна на адмирала. — Никога не съм срещала истински адмирал.

— Ще дойда с теб, Стивън — рече Стонър и хвана Браудър под ръка. — Адмиралът има една молба към Кейт.

— Каква молба? — попита Стивън, усетил студенината в тона на Стонър.

— Молбата е към Кейт О'Гара, а не към теб — каза Стонър и се опита да избута Стивън.

— Това е Кейт Браудър и аз съм неин съпруг.

Стивън заби пети и не позволи да го помръднат.

— О, предполагам, че не сте чули — каза Стонър. — Жените вече няма да приемат името на съпруга си. Узакони се приемането на майчиното име, а бащиното ще бъде на второ място.

— Какъв закон? — попита Стивън.

— Законът на този свят. Решението е взето от Обединените нации — каза Стонър, докато се опитваше да изкара Стивън от стаята.

— Не мърдам от тук! — каза Стивън. — Пуснете ръката ми!

— Внимавай! — извика Кейт. — Ще удариш бебето!

— Така да бъде — каза адмирал Делакур. — Той трябва да присъства, нищо че молбата е към дамата.

Стонър пусна ръката на Стивън, но остана до него.

— Каква е молбата? — попита Стивън.

— Цялото ми семейство умря от чумата — каза Делакур. — Моля дамата да ме дари с дете.

Стивън тръгна към адмирала без да помисли за детето в ръцете си, но Стонър го спря с ръка през гърдите.

— Внимавай с бебето, идиот такъв!

Стонър сграбчи ръката на Стивън и я стисна.

— Защо се изненадвате толкова от молбата ми? — попита адмирала, поглеждайки към Стивън. — Мисля, че трябва да ви е ясно, че сега това е нормално... при толкова малко жени. Просто не искам родът ми да загине.

Кейт стана и тръсна полата си. В огледалото видя, че точно в средата на скута ѝ има голямо мокро петно. Беше бледа.

— Няма ли други жени за... — Тя не можа да довърши.

Стонър заговори, все още хванал за ръката Стивън, който не се противеше от страх да не нарани Джила.

Кажу му, Кейт!, мислеше си Стивън. Кажу му да се пръждосва от тук с непристойните си молби!

Стивън бавно започна да осъзнава какво казваше Стонър. В опустошените райони изпращали съвсем малко жени.

— Китай, Аржентина, Бразилия и Съединените Щати са единствените държави, които са се споразумели да правят обмен на жени в детеродна възраст със съгласието на местното население — каза Стонър. — Англичаните ще получат не повече от хиляда.

Като говеда, помисли си Кейт. Тя погледна към адмирала. Той беше влиятелен мъж, главнокомандващ Изолационния корпус. Това значеше почести и подкрепата на Обединените нации. Приемането на предложението му можеше да предотврати по-лоши неща. Тя погледна умолително Стивън. Нима той не разбираше? Непоколебимото решение само няколко минути преди това, сега ѝ се струваше глупаво държание на ученичка, което тя внезапно бе надраснала.

— Бихте ли се върнали след около половин час, адмирале? — помоли тя. — Със Стивън имаме нужда от малко време да поговорим.

Тя се усмихна на Стонър.

— Господин Стонър, бихте ли преобули Джила вместо нас? Пеленките са в малкото шкафче под кошарката ѝ.

Стонър взе бебето от непротивящите се ръце на Стивън. Адмиралът се усмихна на Кейт и отново се наведе към ръката ѝ. Вече бе отгатнал отговора по гласа ѝ. Тя беше разумна жена, почти францужойка по държание. Може би двамата щяха да имат повече от едно дете.

В другата стая Стонър смъкна решетката на кошарката и сложи бебето да легне. Джила риташе с крачка и му гукаше от удоволствие, докато той махаше мокрите пелени. Адмиралът му помогна. Стана им смешно при мисълта за картинката, която представляваха: те двамата — бавачки.

— Ще приеме — каза Стонър.

— Значи и вие го доловихте в гласа ѝ.

Адмиралът вдигна бебето и му се усмихна.

— И аз не бих се отказал от нея — каза Стонър. — Но никога няма да мога да забравя, че е ирландка.

— Мили Боже, човече, нима все още...

— Единственият ми син бе убит по време на Кървавата амнистия в Белфаст... след чумата. Беше офицер-парашутист. Изтезавали го до смърт.

— О, много съжалявам!

Адмиралът вдигна бебето на рамо и го потупа бащински. Бяха го осведомили добре за неприятностите в Ълстър. Един ирландски канадец бе посветил няколко часа на това.

— Всъщност проблема на север е, че хората в Ълстър се страхуват, че католиците ще започнат репресии, за да си отмъстят за насилията в миналото.

Мъжът бе вече второ поколение канадец, а все още говореше като разгневен ирландец. Докато подаваше на адмирала копие от позива, подписан от някой си Уилям Бойс, командир на Белфастката бригада, той каза:

— Ето, това са нещата, от които с право се страхувахме, ако католиците вземат надмощие — забрана на разводите, незаконни контрацептиви, липса на програма за здравеопазването, всички неща, които можете да откриете в конституцията на Ейре. Знаем какви са католическите семейства — с най-малко по дванадесет деца във всяко, живеят в бараки и бордеи и просят по улиците. Отвратителна работа.

— Мислите ли, че наистина ще успеем да забраним противозачатъчните? — попита адмирала.

— Разбира се. С подкрепата на църквата, успехът ни е сигурен.

За упадъка на една цивилизация може да се съди по бездната между общественя и личния морал. Колкото по-голяма е тя, толкова по-близо е цивилизацията до своя крах.

Жос Юп

Бил Бекет седеше сам в луксозния салон на самолета на президента на САЩ. Перфектната звукоизолация не пропускаше шума на реактивните двигатели. Ухаеше на скъпо уиски и естествена кожа. Той погледна ръчния си часовник: 10:28 източно време. По план парадът трябваше да започне в един следобед във Вашингтон. Той огледа всичките празни места наоколо, чудейки се какво ли всъщност означава тази височайша привилегия. Рукерман, който в момента спеше в личната спалня на президента, се бе ухилил доволно при вида на самолета:

— Боже, та това е супер!

Президентът беше изпратил този самолет специално за тях двамата, заедно с един генерал, който да ги ескортира и да ги осведоми за предстоящите церемонии във Вашингтон: парад, реч пред двете камари на Конгреса, връчване на медали, банкет в Белия дом. Генералът, някой си Уолтър Монк, изглеждаше прекалено млад за този пост. През цялото време се усмихваше, но очите му бяха жестоки и безмилостни.

Бекет въздъхна.

Всичко, което Марджи му бе надрънкала по телефона се оказа вярно.

— Повярвай ми, герой си!

Ама че странен разговор. Момичетата пицяха и викаха и му говореха колко много го обичат и колко е известен, а после върнаха слушалката на Марджи с думите:

— Мама има да ти казва нещо много важно.

— Говорят, че ще те издигнат за президент — каза Марджи.

Боже! Не можеше да смели всичко наведнъж. От толкова време бе изцяло отдаден на борбата с чумата и кръгзорът му се бе ограничил до ежедневната изследователска работа. А сега Марджи му

поднасяше тия новини, без дори да го подготви, без нито един намек по време на редките им телефонни и радио връзки. Това почти преля чашата.

— Бил, не искам да се тревожиш. За мен ти си Първи и винаги ще си останеш такъв.

Първи! Колко бързо възприемаха жаргона. Но той веднага разбра какво щеше да му съобщи тя. Вторият брак между Кейт О'Гара и адмирал Франсис Делакур бе установил модела.

— Но по-добре да ти го кажа преди да си пристигнал, скъпи — започна Марджи. — Няма начин да не забележиш, щом ме видиш. Бременна съм.

Чуваше момичетата зад нея да шушукат:

— Кажи му за...

Останалото бе заглушено от Марджи:

— Чуваш ли ме, Бил?

— Да, чух го.

— Бил, звучиш ми стегнато и ядосано. Трябва да го приемеш!

— Приемам го.

— Бащата е Артър Далвиг, скъпи. *Генерал Далвиг*. Той е нашият регионален военен командир. Сигурна съм, че ще го харесаш.

— Нима имам избор?

— Бил, не бъди такъв. Той е много мил с нас. Момичетата го обожават. И освен това, направи възможни много неща. Когато беше най-зле, той ни защитаваше и... въобще. Моля те, скъпи. Той знае, че ще е просто Втория, и че ти винаги ще си Първия. Няма нищо против. Артър ти се възхищава, Бил. Той е сред тези, които казват, че трябва да станеш президент.

Че защо не? — мислеше си Бекет. *Президент в семейството може да се окаже голямо преимущество за кариерата на един военен офицер.*

— Бил, обичам те — каза Марджи. Момичетата пискаха зад нея:

— Кажи му за...

Отново това, което искаха да му каже, се изгуби в думите на Марджи. Каза му, че ще запази останалото за завръщането му. Но после добави:

— Е, добре де, момичета! Искат да ти кажа за всички ония мъже, които ги ухажват, но са още малки. Ще трябва да почакаш да станат

поне на петнайсет. Точка по въпроса!

Бекет осъзна, че се връща в свят, много по-различен от този, който бе оставил.

А също и Жос.

Горкият Юп. Всичките му мечти да бъде посредник на силата, която щедро, но с грижа да разпространява научни знания, сега пропадаха. Жестоко събуждане в новата цивилизация.

— Ние сме говеда — бе казал Юп.

Думите му предизвикаха шок и мълчание при последната среща на екипа. Четиримата членове се разделиха в големия бюфет на Хъдърсфийлд, заобиколени от безличието на плочки, хром и порцелан. Но далече от тяхната маса в ъгъла, животът шумно кипеше. Хъдърсфийлд се бе превърнал в световен кръстопът и всеки един отдел бе претоварен с работа.

— Жос е разстроен, защото екипът ни се разпада — обясни Лепиков.

— Жос е прав — съгласи се Данза.

— Ти не си отгледан като нас, Сергей — каза Юп. — Не можеш да разбереш това за нещастните, безмълвни говеда. Вие никога не тръгвате към говедото си с гняв и обиди.

Данза мъдро поклати глава.

— Вие му говорите нежно — продължи Юп. — Храните го добре. Чистите го, решете го и му давате от най-добрите лекарства. Отнасяте се с него мило, но строго, точно както Стонър и приятелите му се отнасят с нас. Те познават говедата. Когато главата на кравата е между прътите, заклещват я там, а после доите чудесното, гъсто мляко, като внимавате да изцедите и последната капчица, нищо че горкото животно може да пукне.

Бекет бе разказал това на генерал Монк по време на първата част от полета и бе забелязал в погледа му удивление и размисъл. Как бе стигнал един, по всяка вероятност бъдещ президент на Съединените щати, до такова прозрение?

От това теленце щеше да излезе истински бик, помисли си Бекет. Щом Монк го остави насаме, Бекет започна да обмисля речта си за предизборната кампания.

„Ние имаме нужда от учен в Белия Дом. Имаме нужда от човек, който да познава реалните опасности, застрашаващи нашия свят.

Имаме нужда от някой, който може да даде реална оценка на това, което произвеждат научните лаборатории.“

Да, трябваше да им подхвърли идеята, че чумата нямаше да избухне ако президентът бе учен. Това щеше да свърши работа.

„За всеки мъж — жена!“

Ето един добър лозунг, който можеше и да се окаже постижима цел. Но в идеята звучаха и опасни собственически нотки. Нима жените трябваше да станат заложници за бъдещето на човешката раса?

Юп бе абсолютно прав за едно нещо: *Те се нуждаят от нас, дявол да ги вземе!*

Ставаше все по-очевидно, че О'Нийл бе създал повече отколкото бе предполагал в импровизираната си лаборатория. Сега, когато хората отново пътуваха свободно и пресичаха стари и нови граници, се появяваха нови болести, непознати допреди. По всяка вероятност О'Нийл е бил подвижна фабрика за инфекции. Пътят му можеше да се проследи по местата, където се появяваха новите болести.

Господи! И всичко това бе дело на един-единствен човек!

Дали умопомраченият О'Нийл все още бродеше из Ирландия? Напълно бе възможно. Ирландците проявяваха обичайното си примитивно страхопочитание към лудостта. Способни бяха да го приютят, хранят и защитават. От Ирландия идваха какви ли не слухове, митове и легенди. Хората оставяха пред вратите на именията си чинии с храна, така както някога бяха правили за джуджетата от приказките. Но този път го правеха за Безумеца. Разправяха истории, а пресата ги раздуваше: „Чух онзи страшен вик през нощта, там някъде в дола. Въобще не беше човешки вик. Със сигурност е бил Безумеца! На сутринта млякото, дето му оставих, го нямаше.“

ЕПИЛОГ

Целта на хората, които предложиха изследванията върху рекомбинантната ДНК да се поставят под контрол, е да използват властта на правителството за потискането на идеи, които иначе биха се породили в процеса на тази изследователска работа. Това би ни върнало назад към ерата на догматизма, от която човечеството съвсем наскоро излезе. А това е напълно безсмислено начинание. В крайна сметка, не е възможно да се застане на пътя на истината. Все някога, някъде някой ще разбере.

Филип Хендлър, президент на Националната
академия на науките

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.